

Samfundet for Dansk Genealogi og Personalhistorie

Dette værk er downloadet fra

Samfundet for Dansk Genealogi og Personalhistorie

www.genealogi.dk

Bemærk, at hjemmesiden indeholder værker, som er omfattet af ophavsret. For ældre værker, hvor ophavsretten er udløbet, kan PDF-filen frit downloades og anvendes.

For værker, som er omfattet af ophavsret, er det vigtigt at være opmærksom på, at PDF-filen kun må benyttes til rent personligt brug. Distribution og publicering af PDF-filen er ulovlig.

PERSONALHISTORISK TIDSSKRIFT.

FJERDE RÆKKE.

UDGIVET AF

SAMFUNDET FOR DANSK-NORSK GENEALOGI OG
PERSONALHISTORIE

VED

G. L. GROVE.

3. BIND.

I KOMMISSION HOS

OTTO B. WROBLEWSKI.
KJØBENHAVN

OG

MARIUS LUND,
CHRISTIANIA

1900.

Indhold.

	Side
Oberst Ludvig Rudolf Müller von Aarwangen, Statsfange paa Christiansø, af Assistent i Rigsarkivet <i>Louis Bobé</i>	1
Et Brev om Kronprins Frederik (VI) fra 1784, meddelt af Professor, Dr. phil. <i>L. Daae</i>	15
Greve Sigismund Ludvig Schulins autobiografiske Meddelelser til Ordenskapitlet, ved Arkivsekretær <i>G. L. Grove</i>	18
Slægtbogsoptegnelser om Familien Holtermann, ved cand. jur. <i>S. H. Finne-Grønn</i>	48
Danske, norske og holstenske Studenter, indskrevne ved Universitetet i Siena, ved Amanuensis ved det kgl. Bibliothek i Stockholm, Dr. phil. <i>Karl Henrik Karlsson</i> , med Anmærkninger af Jægermester <i>C. E. A. Schøller</i>	54
Et Par Minder om Sten Brahe til Knudstrup, ved <i>F. R. Friis</i>	67
(Gravskrift over Frederik Christian Frandsen Friis, Sogndegn i Tranebjerg paa Samsø, meddelt af Journalist <i>Frederik Poulsen</i>	69
Meddelelser til Samfundets Medlemmer	72
Spørgsmaal og Svar.	
Spørgsmaal:	
1—6. Om Peter Daniel Baade, Broder Hagen, Johan Leganger, Lars Stub, Erik Walmann og Peder Hansen Ørn, af Justitsraad <i>S. Elrius</i>	72
7. Om Lensmand C. L. S. Biørn, af <i>Chr. Delgobe</i>	73
8. Vedrørende Familien Werenschiold, af Arkivassistent <i>V. Rasch</i>	182
9. Om Johan Köhl, af <i>Paul Hennings</i>	243
10. Om en Familie Bjørnsen, af <i>Samme</i>	243
Svar:	
I. Angaaende Borgmester Fersleff i Helsingør, af cand. phil. <i>Th. Haach Fausball</i>	182
II. Om Peter Daniel Baade, af Sognepræst <i>D. Thrap</i>	183
Generalmajor Georg Reichweins Efterslæggt, af Rigsarkivar <i>H. J. Huitfeldt-Kaas</i>	73
Nogle Optegnelser om Cleophas Svenningsens Ungdom, meddelte af hans Søster Dorothea Stephansen, ved Professor <i>Nicolaj Bøgh</i>	118
Baggesen og A. C. Gierlew paa Rejse, Uddrag af Gierlews Rejsedagbog 1803, ved Bibliotheksassistent, cand. mag. <i>Jul. Clausen</i>	131
Er Familien Akeley uddød? Af cand. phil. <i>Th. Haach Fausball</i>	151

	Side
Biskop Frederik Münters Selvbiografi, ved Assistent i Rigsarkivet <i>Louis Bobé</i>	157
Et Brev fra 1812 samt nogle Oplysninger om Familien Trap (Thrap). ved Sognepræst <i>D. Thrap</i>	174
Familien Bonnevie, Supplement til Stamtavlen, af <i>Samne</i>	187
En versificeret Embedsansøgning fra 1826, ved Arkivsekretær <i>G. L. Grove</i>	183
Skibskaptajn og Grosserer Jens Jensen Bergs Selvbiografi. Ved Oberst- løjtnant <i>H. W. Harbou</i>	185
En Notits af <i>F. C. Sibbern</i> om hans Rejse med Grundtvig til Udby Præste- gaard i December 1810. Meddelt af cand. mag. <i>Gabriel Sibbern</i>	211
Familien Beenfeldt. Af Jægermester <i>C. E. A. Schøller</i>	213
Carl Andreas Ancker. Af Oberst <i>Emil Madsen</i>	221
En Oplysning om Ivar Huitfeldt, af Arkivsekretær <i>G. L. Grove</i>	243
Gaver til Samfundets Bibliothek	245
Register. Ved Oberstløjtnant <i>H. F. Grandjean</i>	246
Meddelelse om Samfundets Anliggender	260
Medlemsfortegnelse	262

Tillæg.

- I. Dødsfald i Norge 1899, af Arkivassistent *A. W. Rasch*.
 - II. Bryllupper og Dødsfald i Danmark 1899, af Justitsraad *S. Elvius*.
-

Oberst Ludvig Rudolf Müller v. Aarwangen,

Statsfange paa Christiansø.

Af Louis Bobé.

Ludvig Rudolf Müller v. Aarwangen Forfædre høre til Schweiz' anseteste og fornemste Slægter. Stamfaderen Jakob Müller blev 1274 paa Rigsdagen i Maintz slaaet til Ridder af Kejser Rudolf af Habsburg. En Ætling af denne Mand var vor Müllers Oldefader, Raadsherre Johannes Müller, Fenner¹⁾ og Medlem af det daglige Raad i Bern, Ejer af Godset Marnand; han fik 1709 sin Adelsstand stadfæstet af Kejseren. To meget smukke Portræter af ham og Hustru Johanne Salome v. Wattenwyl, malede 1724 paa Pergament, findes ligesom det originale Adelsdiplom blandt Oberst Müllers Papirer i Rigsarkivet²⁾.

Müller fødtes 1775 paa det fædrene Gods Riedburg ved Bern. Faderen var Albert v. Müller, Medlem af det gehejme Raad i Bern og Landfoged i Aarwangen, Moderens Navn var Margrethe v. Graffenried. Forholdene i Hjemmet vare ingenlunde lykkelige. To Aar efter Sønnens Fødsel begjærede Faderen Skilsmisse fra sin Hustru paa Grund af Ægteskabsbrud, og den anden Søn, der fødtes ham, vilde han ikke erkjende som sin egen. Rudolf ansaa sig som sine Forældres eneste Barn og kaldte sig selv den sidste af Slægten Müller v. Aarwangen³⁾.

¹⁾ 3: Forstander for et af de 4 Valgdistrikter i Kanton Bern. Om Berns indre Forfatning henvises til Dändliker, Gesch. der Schweiz, 2. Opl. III, 208.

²⁾ Kancelliets Skabssager, Skab 13, Pakke 6.

³⁾ Faderen til det andet Barn skal have været „Exdirektør“ Carl Ludvig Bay, hvis Fornavne Sønnen ogsaa bar. Müller gjorde store Ofre for Broderen, satte ham i Vej i Hamborg, men blev lønnet med Utak. 1813 var han Generalkontrollør for Finanserne i Bern. S. A. truede Müller med at aabenbare hans uægte Fødsel for den derværende Regering.

I en ung Alder indtraadte han i Hæren og udnævntes 1793 til Adjutant hos sin Onkel Generalmajor v. Erlach¹⁾, Overanførelsen for de bernske Tropper i Fægtningen ved Grauholz 5. Marts 1798, der fik et ulykkeligt Udfald for Schweitzerne, aabnede Byen Bern, „Republikkens Bolværk“, for Franskmændene og kostede Generalen selv Livet²⁾. Samme Aar fulgte han Steiger som Gesandtskabsattaché til Wien og Berlin og deltog som Fri-villig i Slaget ved Zürich 25—26. September 1799.

Under Frankrigs Paavirkning dannedes i Sommeren 1798 den helvetiske Enhedsstat under Ledelse af et Direktorium, der kort efter afsluttede en Alliancetraktat med Frankrig. Franskmændenes Undertrykkelser og Voldsgjerninger i Schweiz affødte bitre Partikampe og tilsidst Borgerkrig mellem Føderalisterne og Unitarierne. Müller var en glødende Patriot, Forkæmper for Gjenindførelsen af den gamle Forfatning og fremfor alt en forbitret Fjende af Franskmændene. I Oktober 1802 førte han Bøndernes Avantgarde, som drev de helvetiske Tropper (Schweitzerjakobinerne) fra Murten til Lausanne³⁾. Kort efter rykkede Marskal Ney ind i Schweiz for at stifte Fred, Bonaparte optraadte som Mægler, og i Februar 1803 udfærdigedes den saakaldte Mediationsakt, hvorved Kantonalsystemet gjenoprettedes. I September afsluttedes en defensiv Alliance mellem Schweiz og Frankrig; det indrømmedes Franskmændene at hverve indtil 16,000 Mand Tropper i Schweiz, og Bonaparte forbeholdt sig at udnævne Generalobersten. 1805 sendtes Müller, der imidlertid var avanceret til Oberst, til Napoleon for at forhandle om militære Anliggender, men tildrog sig hans Uvilje ved at nægte ham det 3. schweitziske Regiment. I Aarene 1806—8 var han optaget af den ivrige Modstand, han ydede det bonapartistiske Parti i Bern, der lededes af Wattenwyl. 1809 sendtes han atter til Napoleon for at lykønske denne i Anledning af Wienerfreden, og det overdroges ham af Kejseren at udarbejde en Generalplan

¹⁾ Om Erlach og Steiger se Secrétan, Galerie suisse II, 126.

²⁾ Dändliker III, 246.

³⁾ Dändliker III, 423. Tillier, Gesch. der helvetischen Republik 1798—1803. III, 250. Beiträge zur Heimathkunde des Kantons Bern, 1881, 168.

til de schweitziske Regimenters og Schweitzergardens Organisation. Müller omgikkes paa denne Tid hemmelig med Planer om at omstyrte „Mediationen“ og frigjøre Schweiz for det kostbare og ydmygende Venskab med Frankrig.

Det er ikke vor Opgave her at skildre den bitre Fejde mellem Müller og Regeringen i Bern, hvorom der desuden hersker Uoverensstemmelse mellem de forskjellige autobiografiske Fragmenter, som tilmed synes ogsaa at staa i Strid med de historiske Kjendsgjerninger. Ej heller er det Mening at ud-tømme det i hans Papirer foreliggende omfattende Materiale til en Levnetsskildring af ham, der i sit Fædrelands Historie har spillet en ikke ringe Rolle, hvorfor utvivlsomt en schweitzisk Historieforsker med større Udbytte vil kunne benytte dette Stof¹⁾. Det er her kun Hensigten, efter et Overblik over hans tidligere Liv at belyse hans lange Fængselsliv i Danmark og Aarsagerne hertil. Müllers voldsomme og tøjlesløse Sind, hans Trættekjærlighed og Pirrelighed bragte ham i Strid med Alverden. Hans Brevkoncepter viser ham som en Mand med mange Kundskaber og betydelig Verdensdannelse. Han var i lige Grad det tyske, franske og engelske Sprog mægtig, men der var ikke saa lidt Landsknægteblod i denne omstrefjende politiske Æventyrer og hidsige Hugaf, der slog om sig til alle Sider. I Fyrst Pückler-Muskau's Memoirer²⁾ omtales dennes Forhold til Müller ret udførligt. Et imponerende Ydre, præget af Verdensdannelse og personligt Mod, er de Fortrin, Fyrsten tillægger Müller, medens han tillige betegner ham som en stridbar Æventyrer. Meget kunde tyde paa, at han var bestemt til en bedre Skæbne, end at flakke fredløs om og ende sine Dage i det tristeste af alle danske Fængsler efter en aarelang, fortvivlet, ubesindig Kamp med sine Fangevogtere, der aabenbart slet ikke forstod denne mærkeligt sammensatte Natur.

Allerede 1808 havde Müller i Bern en Duel med en Oberst-

¹⁾ I Sammlung bernischer Biographien III, 5 (1898) behudes en Biografi af Müller v. Aarwangen. Medd. af d'Hrr. R. v. Diesbach og Overlærer Sterchi i Bern samt Bestyrelsen af den hist. Forening i Bern.

²⁾ Tutti frutti 1854 I, 288—301.

lieutenant Kirchberger af Wattenwyls Parti. Müller blev let saaret, maatte vandre i Fængsel, men unddrog sig Straffen ved Flugt og gjensaa ikke senere sit Fødeland. I Januar 1810 var Müller atter i Paris og modtog her ifølge sin egen Beretning Tilbud af Napoleon om at træde ind i den franske Hær som Brigadegeneral, men afslog det og blev kort efter paa Fouchés Foranledning fængslet i Strassburg. Herfra undslap han ved Flugt i November og begav sig til Wien, hvor han havde Audiens hos Kejseren og blev vel modtaget. Over Berlin, hvor han besøgte sin Ven Prins August af Preussen, hvem han kjendte fra Schweitz og Stralsund, begav han sig til Sverig og tog Ophold i Gøteborg. Her traf han sammen med en tidligere Bekjendt Grev Lewenhaupt, i hvis Selskab han lærte en ung Dame at kjende, til hvem Greven gjorde Kur. Müller tog heraf Anledning til at drille Lewenhaupt med, at han troede sig elsket af alle Damer. Dagen efter afrejste han til London, hvor han tilbød Hertugen af Wellington sin Tjeneste og lagde Planer til at befri Schweitz fra Afhængighedsforholdet til Frankrig. Af sine Venner erfarede han, at den engelske Konsul i Gøteborg, i Stedet for at anbefale ham til de engelske Myndigheder, tværtimod havde advaret disse indtrængende mod Baronnen som en fransk Spion. Müller blev da ogsaa advaret fra London og var i Juni atter i Gøteborg. Her blev han i Kronprinsens Navn belagt med Arrest og sad fangen indtil Oktober, da den østrigske Greve Neipperg paa Gjennemrejsen til Stockholm fik Nys om Müllers Arrestation. Paa Grevens Erklæring om, at Müller og dennes Familie var ham bekjendt, ikke som Tilhængere, men som Modstandere af Napoleon, sattes han i provisorisk Frihed, indtil han kort efter blev løsladt. Müller begav sig strax til den engelske Konsul, hvis Skrivelse havde forvoldt hans Udvisning fra England, og krævede ham til Regnskab derfor. Schmidt betroede ham, at det var Lewenhaupt, der havde bagtalt ham. Müller var ikke sen med at sende Greven en Ud-

¹⁾ Mauritz Casimir Greve Lewenhaupt, f. 26. Sept. 1784, 1800 Kornet, 1803 Lieutenant, 1810 Ritmester ved de mørnerske Husarer, Major ved de cederstrømske Husarer, død 1. Okt. 1816 (Anrep, Åttar Taflor II, 672).

fordring, som denne ogsaa modtog. Müller foreslog, at Duellen skulde finde Sted i Danmark, Norge eller paa et engelsk Skib, men Lewenhaupt vilde kun yde ham Satisfaktion i Ystad, og bestemte en vis Dag. Baronens ankomst ifølge sin egen Paastand til bestemte Tid og Sted, dog erfarede han her, at Lewenhaupt vel havde indfundet sig, men atter var bortrejst. Müller blev en Uge i Ystad, uden at høre eller se noget til Greven. Han fik Paalæg om at forlade Landet og begav sig til Berlin, hvor han tilbragte Vinteren. I April 1812 blev den prøvede Mand som engelsk Spion paagrebet af franske Emissærer i Dessau og efter Napoleons Befaling hensat i Fangenskab i Magdeburg, hvor han tilbragte et halvt Aar, indtil han i November blev flyttet til Pierre Châtel ved Chambéry og senere til Saumur. I April 1814 blev han befriet af Greven af Artois; Ludvig XVIII modtog ham i Audiens og stillede ham et Gardekompagni og Rang som Maréchal de Camp samt Ludvigskorset i Udsigt, hvis Müller vilde forhandle med Regeringen om Hvervning af schweitziske Tropper i fransk Sold. Müller vilde dog ikke indlade sig herpaa, da han vidste, at de franske Pairs vilde modsætte sig Reorganisationen af Schweitzergarden til Støtte for et absolutistisk Regimente. I August blev han dekoreret med den af Ludvig XVIII indstiftede Fleur de lys. I September var han atter i England, og i Juni—November 1815 deltog han frivillig i Krigen som Generaladjutant ved den tyske Generalstab.

I Aarene 1814—16 optraadte Müller som Forfatter, saaledes udgav han Sept. 1814 Mémoire adressé à deux grands ministres pour le congrès de Vienne og forfægtede heri Berns Interesser ved den nye Grænseregulering. I Brochuren Aux vrais Suisses aftrykte han sine skriftlige Henvendelser til Kejseren af Rusland. Talleyrand og Prinsregenten af England i samme Øjemed. I sin Appel aux souverains alliés tog han Ordet for Gjenindførelsen af den gamle Regering i Bern. I Februar 1816 forberedte han et Skrift om Aarsagerne til Berns Fald 1798 og Midlerne til at gjengive Schweiz og Schweitzerne deres fordums Kraft¹⁾.

¹⁾ Quérard, La France littéraire VI, 159. Le moniteur universel 1816, Nr. 52.

Om Baronens ydre Personlighed erholde vi Oplysninger ved et paa denne Tid udstedt Pas. Han var halvsjette Fod høj, havde et ovalt Ansigt, kastaniebrune Haar, en høj Pande, blaa Øjne, en stærkt fremspringende Ørnenæse og en rund Hage.

Baronen var en stor Dameven. Mellem hans Papirer findes adskillige Billets doux fra Damer i Paris, saavel af høj Byrd som ogsaa, efter Orthografi og Skrift at dømme, af den lavere Klasse.

Det sés, at han har bejlet til sin „Kusine par courtoisie“ Emilie v. Haller, en Datter af forhenværende kongelig Bankier v. Haller og en nær Slægtning af Baggesens første Hustru, Sophie v. Haller. Partiet kom ikke i Stand, da Emilies Moder, paa Grund af Trosbekjendelsen, som det synes, ikke vilde give sit Minde til denne Forbindelse.

I sit i April 1816 oprettede Testamente indsatte Müller sin Frænde Haller til Exekutor. Denne skulde ved hans Død oversende Kejseren hans Adelsdiplom og Vaabenskjold, da Müller var den sidste af sin Slægt, der havde Ret til at føre det, og han skulde værne om hans Minde. Til eneste Arving udnævner han Hallers 19aarige Datter, den ovennævnte Frøken Emilie, som skulde nyde Indkomsterne af hans Gods og arve alle hans udestaaende Fordringer.

Imidlertid havde Baron Müller ikke glemt den ham af Lewenhaupt for flere Aar siden tilføjede Tort og Bagvaskelse, og han begav sig i Begyndelsen af Aaret 1816 til Sverrig for at søge Oprejsning. Under et Ophold paa Grev Hamiltons Herresæde Barsebäck, hvor han traf sammen med mange Herrer af den skaanske Adel, erfarede han, at Lewenhaupt var bleven Kommandant i Helsingborg, og at denne i sin Tid (1811) havde offentliggjort i Bladene, at Müller havde undladt at give Møde i Ystad til rette Tid og Sted og saaledes paa en fejg Maade unddraget sig den ham paahvilende Forpligtelse.

Det lykkedes ikke Müller trods gjentagne Henvendelser til Ministeren v. Engestrøm, at opnaa at faa Oprejsning for den Krænkelser, der ved den tidligere Udvisning af Sverrig var bleven ham tilføjet. Han erfarede, at Lewenhaupt var Ophavsmand til alle de om ham udsprede ærekrænkende Rygter, som Müller nu i Skrift og

Tale søgte at gjendrive. Alligevel blev Müller, der som sædvanlig ikke tog sin Mund i Agt, kort efter for anden Gang udvist fra Sverrig, tog derpaa Ophold paa Bellevue ved Skodsborg og tilstillede herfra Grev Lewenhaupt en ny Udfordring, som denne ogsaa modtog.

Duellen blev omsider berammet til den 22. September. Man valgte til Kamplads den lille Skov ved Lundeuset, en halv Mil fra Kjøbenhavn, og enedes om at benytte Pistoler. Lewenhaupt skulde overlade Baron Müller at vælge en af sine Pistoler. Fra hver Side skulde affyres ét Skud, hvormed Sagen var at betragte som afgjort. Kl. 5½ paa nævnte Dag og Sted mødte Grev Lewenhaupt med sin Sekundant Major E. v. Platen af de cederstrømske Husarer, begge i Uniform, Baron Müller med den danske Kaptejn V. Søderberg¹⁾. „Gud er mit Vidne,“ skriver Müller, „at jeg gjerne havde skaanet min Modstander, om han end havde forsyndet sig nok saa meget mod mig, og alt længe havde jeg i Hjærtet tilgivet ham. Alt hvad jeg kunde gjøre, var at lade svagt, thi jeg kunde denne Gang ikke skyde i Luften, Forsynet vilde det anderledes²⁾.“

Lewenhaupt blev dødelig saaret i Brystet og kjørtes til Hotel d'Angleterre, hvor han afgik ved Døden den 1. Oktober.

Müller tog derefter ind til Kjøbenhavn, skjønt Søderberg rettede en indstændig Opfordring til ham, om i det mindste for hans Skyld skyndsomst at forlade Byen. Istedetfor viste Baronens sig paa offentlige Steder og pralede højlydt om Kampens Udfald, ja han skal endog i en Audiens hos Kongen have begjæret en Understøttelse til at rejse til England, idet han var saa fræk at paastaa, at han havde gjort sig fortjent hertil, da han havde dræbt en *Svensker*, en af Danmarks Arvefjender³⁾.

Regeringen kunde nu ikke længere ignorere Duellen, og Baronens blev en af de sidste Dage i September belagt med Arrest. En Kommission, bestaaende af Generalauditør Bornemann og Assessor Danchel, blev ifølge kongelig Befaling nedsat,

¹⁾ Vaagen Søderberg, 1782—1844, Major (Richter, Den danske Militæretat).

²⁾ Generaladjutantens Indkomne Sager 1817, Nr. 145 (Krigsministeriet).

³⁾ Begebnisse eines Vielgereisten, 1833, III, 15.

for i Overværelse af Oberst Würtzen, Kommandant i Citadellet, hvor Müller hensattes, at tage ham i Forhør, hvilket fandt Sted 3. Oktober¹⁾.

Ifølge Kongens Ordre af 9. s. M. dømtes Baronen til at hensættes indtil videre paa Fæstningen Frederiksort. „Vi kunne ikke,“ hedder det i den paagjældende Skrivelse, „tilstede, at fremmede i vore Stater mere end vore egne Undersaatter trodse Lovene og ustraffet foretage Handlinger, for hvilke de anvende Livsstraf (!).“

Müllers Forflytning til et saa afsides liggende Sted voldte megen Opsigt, og de mest modsigende Rygter kom i Omløb. Man skal, ifølge en Samtidig, der besøgte Baronen i Citadellet i det Værelse, i hvilket Struensee før havde siddet, fra en Stormagts Side have opdaget farlige Intriger, som den hævnjerrige Müller havde Del i²⁾. Alle hans Papirer bleve beslaglagte og omhyggeligt gennemsete.

Til en Begyndelse blev det tilladt Baronen paa Æresord, at gaa frit om i Fæstningen, og han fik endog Lov til gjennem Aviserne at søge sig en Husholderske. Han fandt en saadan i en ung Pige fra Ekernførde ved Navn Elise Rauert, Datter af en forhen ret formuende Skibskaptejn, der af Sorg over de store økonomiske Tab, han havde lidt under Krigen, var bleven afsindig.

Det varede ikke længe, før der udviklede sig et spændt Forhold mellem Kommandanten, den gamle Generalmajor Hirsch³⁾, Officererne og den stridbare Baron. Müller bestormede Kongen med Klager og Anker over den Behandling, der blev ham til Del, og i Maj lod Kongen, der ikke tog Hensyn til Baronens, i et temmelig nærgaaende Sprog affattede Skrivelser, udstede en Befaling til Kommandanten, at aabne alle Müllers Breve og forbyde ham al direkte Korrespondance med hvemsomhelst.

¹⁾ Forhørsprotokol i Müllers Papirer i Rigsarkivet.

²⁾ Det hedder i nogle Optegnelser om Müller i det schweitziske Blad „Bund“ 1882 Søndagsbladet, 115 ff. at M. har været indviklet i hine Intriger, der spandtes ved forskellige evropæiske Hoffer i Anledning af Bernadottes Valg til Tronfølger i Sverrig.

³⁾ Johan Peter Ulrik Hirsch, 1746—1824, Generalmajor.

Denne Ordre hensatte Baronen i et Anfald af afsindigt Raseri, han overfusede Officererne med grove Skjældsord, truede dem paa Livet og benyttede enhver Lejlighed til at chikanere sine Omgivelser. I Juni indkom Hirsch med et Andragende til Kongen om, at Müller maatte blive hensat paa et andet Sted, hvor Garnisonen og Officerspersonalet var større, da han med sine 3 Officerer forgjæves havde plaget sig med denne aldrig hvilende, ondsindede Fredsforstyrrer. Tillige bad han om, at Baronen, hvis han blev benaadet, først maatte udstede en edelig Revers, at han ikke vilde søge Hævn paa Officererne, der kun havde gjort deres Pligt.

Den 27. Juli fik Hirsch efter Ansøgning i Naade sin Afsked fra Kommandantposten, og det har sikkert været med et Lettel-sens Suk, at den brave gamle Officer har vendt Frederiksort og dets Plageaand Ryggen. Værre blev dog Forholdet under hans Efterfølger, Oberst Krieger¹⁾. Denne Mand, der efter General-auditørens Vidnesbyrd kun var begavet med en svag Forstand, viste „undertiden Müller en efter sin Stilling upassende Fortro-lighed og behandlede ham til andre Tider med unødvendig Strængighed.“

Baronen var imidlertid traadt i et ømt Forhold til sin ovenfor omtalte Husholderske og forlangte hende i alle Maader respekteret som Dame; det oprørte ham saaledes til det yderste, at man ved den store Reformationsfest, der ogsaa fejredes med højtidelig Gudstjeneste i Fæstningens Kirke, forment hende Ad-gang til Officersdamernes Stol. Endvidere havde man paa en brutal Maade forment den gamle Fru Rauert at besøge sin hos Baronens boende Datter. Forholdet mellem Fangen og Officererne blev Dag for Dag mere uudholdeligt. Müller overøste Krieger med de mest ærerørige Skjældsord og endte med at udfordre ham. Til General Kardorff indgav Müller en Klage over Kom-mandanten, der „maaske kunde kommandere Slaver, men ikke fremmede Officerer.“ „Jeg kan ikke mere indestaa for mig selv,“ tilføjer han, „han har drevet mig til det yderste. Jeg plejer at

¹⁾ Adolph Frederik Krieger, 1766—1839, Generalmajor.

gjøre kort Proces med slige indbildske Mennesker, der gjøre uhørt Misbrug af den dem betroede Magt.“ I 14 Dage har han ligget syg af Ærgrelse. Tillige beklagede han sig over de altfor ringe Diæter, han nød, 2 Rdlr. daglig; selv Napoleon, hans ærgeste Fjende, gav ham i den Tid, han sad fangen i Frankrig, Diæter som Generalmajor, hvilken Rang, altsaa over Kommandanten, han prætenderer. Til Krieger skrev han et Brev, som indeholdt en Udfordring, der slutter med de frygtelige Ord: „Da jeg udfordrede Lewenhaupt lo han, men nu lær han ikke mere.“

I Novbr. indkom Vagtmesterlieutenanten paa Fæstningen, Premierlieutenant Metz, i samtlige Officerers Navn, til Kongen med en Klage, hvori han beder om, at Müller maa blive fjærnet fra Fæstningen, da Baronen er sindssyg, bilder sig ind at være Generalmajor, insulterer hele Garnisonen og er farlig for sine Omgivelser.

Krieger og Müller fremførte nu begge deres Sag for Kongen, og der nedsattes 8. Dec. en Overkrigskommission¹⁾, bestaaende af Oberst d'Aubert, en Kaptejn af oldenborgske og en af holstenske Infanteriregiment samt Auditor Bræstrup af slesvigske Infanteriregiment, der indgav en udførlig Relation om Sagen. Der herskede Uenighed blandt Kommissionens Medlemmer, om hvorvidt Müller var ved sine Sansers Brug eller ikke. Generalauditor Bornemann, der kjendte Fangen fra det første Forhør, ytrer i sin Erklæring, „at Müller besidder en god Forstand, men en grænseløs Ærgjerrighed og paa hvilkensomhelst Maade attraar at blive navnkundig, at han er yderst stolt, mistænksom og vredagtig. Da hans Lidenskaber ere voldsomme, bliver han næsten rasende af Vrede, hver Gang han seer sig tilsidesat, og følger blindt den Idee, som det første Indtryk bevirker, uden at overveje Følgerne.“

Den af Kongen stadfæstede Dom af 27. Febr. 1818 lyder paa, at Baron Müller v. Aarwangen til Straf for de af ham brugte Injurier og til Sikkerhed for hans øvrige Adfærd bør henflyttes til et isoleret Sted (Fæstningen Christiansø), for der

¹⁾ Overkrigskommissionens Akter og Dommen findes i Generalauditørens Arkiv.

at holdes under Bevogtning. De af ham mod Krieger fremførte ærerørige og fornærmende Ytringer mortificeres. Oberst Krieger tildelte en alvorlig Irettesættelse for hans Forhold. „Han mangler de Egenskaber, som i Militæretaten indbefattes under Benævnelsen Konduite, han har vildledet Müller med Hensyn til det af Kongen udstedte Forbud mod at føre en direkte Korrespondance, og har han ved sin manglende Kundskab til det tyske Sprog forvirret Baronen og tilbageholdt en Protest, som Müller havde forlangt ført til Protokols.“

Kommissionen havde taget under Overvejelse, om man ikke burde skille sig af med den besværlige Fange ved at landsforvise ham, men dette kunde efter deres Formening ikke kaldes en Straf, da han var en hjemløs Mand uden Slægt og Venner, exileret fra sit eget Fædreland; og først og fremmest frygtede man, at han vilde tage Hævn mod sine Uvenner i Danmark. Det blev dog gjort gjældende, at man ikke burde dømme Baronen for strængt; hans medfødte Hidsighed, hans Gjenvordigheder og uafhængige Natur kunde under den lange Indespærring let blive bitter og ømtalelig.

Den 1. April ankom den ulykkelige Baron til Christiansø¹⁾, det trøstesløseste Forvisningssted, Danmark ejer, en lille, for sig afsluttet Verden, i Omfang saa stor som Kjøbenhavns Fællede. I Frederik VI.s Tid var der her indrettet et helt lille Regeringsmaskineri, Kommandanten var som en Konge over det lille Ørige, og det synes, som om Øens faa Beboere har forkortet sig den lange Tid ved at skrive, indberette og bogføre i det uendelige.

Som ventes kunde, blev den urolige Barons Ophold paa Øen som en Storm i et Glas Vand. Faa Dage efter hans Ankomst fik Kommandanten, Kaptejnlieutenant Wulff²⁾, en hæderlig

¹⁾ Christiansø Dagbog 1818 (Provinsarkivet).

²⁾ Hans Emanuel Wulff, 1776—1857, Overlods, kar. Kommandør. De andre Embedsmænd og Funktionærer vare (1818) Auditør Carl Peter Vibe, Kompagnitnt. Erik Torm Eller, Artilleritnt. Johan C. Bille († 25. Juli 1818), Forvalter og Sekretær Thomas Ludvig Schrøder, Garnisonspræst Johan Slotsheim, Kirurg Joh. Chr. Nørgaard, en Skolelærer og Kirkesanger og en Lodskvartermester — ialt 84 Mand Besætning.

og veltjent Officer, der havde tilsat sin Førlighed i Slaget paa Rheden, Meddelelse om, at Baronens Husholderske, der var bleven frugtsommelig ved sin Herre, havde forlangt at besøge ham paa Christiansø, og da det var nægtet hende, vilde hun fra Kiel forsøge en Landgang, som Wulff skulde formene hende.

Kommandanten fik en udførlig Instrux med Hensyn til Baronens Behandling. Der skulde holdes stræng Vagt udenfor Arresten, Müller maatte ikke forlade sit Værelse uden Skildvagt efter sig og ikke opholde sig udenfor Arresten efter Solnedgang. Han skulde holdes ude fra al Samkvem med Øens Beboere, som kunde befordre hans Flugt. Det haardeste var, at han ikke maatte komme i Besiddelse af Skrivemateriale, „hvilket ikke behøvedes,“ som det hedder, „da al umiddelbar Korrespondance er ham forbudt.“

Han fik anvist 1 Rdlr. Diætpenge daglig, der blev udredet af Fæstningens Kasse, samt frit Lys og Brændsel. Ifølge Kommandantens Indberetning behøvede Fangen 1½ Rdlr. Sølv daglig, hvilket ogsaa blev ham bevilget. Allerede i Juli meddeler Wulff, at Müller er meget urolig og utilfreds, at han har begjæret en ny Overkrigscommission nedsat for at undersøge hans Sag, og vil føres til Kjøbenhavn eller Kiel. Han er fremkommet med et Andragende, fuldt af onskabsfulde Sigtelser og Krænkelser mod Kongens Ministre, og klager over, at Kommandanten har hensat ham i en anden Arrest, nemlig Hovedvagtens Officerstue og efter hans Formening behandlet ham uanstændigt¹⁾.

I Juni oprettede Müller sit Testamente. Det hedder heri, at han er ugift, men at han har Aarsag til at tro, at „den hollensk-tyske Jomfru Rauert, der har tjent ham, indtil hun paa en voldsom Maade blev ham fravristet, og for hans Skyld har maattet døje meget ondt, antagelig ved Mikkelsdag 1818 vil nedkomme med et Barn, som han bekjender at være Fader til. Hvis dette Barn skulde blive en Dreng, skal denne være Baronens Universalarving, saavel til hans Navn som til hans Ejendomme,

¹⁾ Admiralitets og Kommiss. Koll. Skrivelse til Komm. 12/3, 26/3, 14/4 1818, Generaladjutantens Indk. Sager Prot. 3, 1817, 3, 145, 1818, 549, 550 f. Ekstraktprotokol I, 1818 (1. Afd.), 754 (Krigsministeriet).

Marnand og Andelen i Riedburg, og efter opnaaet Myndighedsalder andrage om Legitimation hos Regeringen i Bern. Skulde Elise Rauert føde en Pige, skal denne opdrages hos Moderen, indtil hun indgaar Ægteskab, om muligt med en Müller af Oberstens Slægt. Som vigtigste Brudegave skal Datteren paa sin Bryllupsdag faa udleveret Faderens Adelsdiplom og andre Familiepapirer, som den danske Regering har beslaglagt. Til at fuldbyrde Testamentet agter han i en senere Kodiciel at udnævne tre Ungdomsvenner, der ogsaa skulle rekvirere forskellige vigtige Papirer, beroende hos Sir Charles Culling Smith, Wellingtons Svoger, Hertugen af Kent og Fyrst Metternich.

Elise Rauert fødte virkelig ud paa Sommeren et Barn, om Søn eller Datter siges ikke, og Baronen var en Tidlang opfyldt af ømme Faderfølelser. Admiralitetskollegiet erklærede paa Kommandantens Indstilling, at det intet har imod, at Baronen af sine Underholdningspenge sparer en Del sammen til Barnet, og i August 1818 fik hun udbetalt 60 Rdlr. Sølvmynt¹⁾. Snart efter skiftede Baronens Sind, og paa Elise Rauerts Klage refererer Kommandanten i Maj 1821²⁾, at Baronen uden for megen Opofrelse kunde og burde afstaa 2 Mark Sølv daglig til Barnets Underhold. Det fastsattes i April 1822, at Jomfru Rauert og hendes Barn, indtil dette fyldte 16 Aar, skulde nyde 2 Mk. Sølv daglig til Alimentationspenge³⁾.

Fra August 1821 foreligger en udførlig Rapport om Baronens mindre heldige Opførsel. Han havde i længere Tid forholdt sig rolig, indtil det faldt ham ind at benytte en saa højtidelig Lejlighed som Indvielsen af Christiansø Kirke til at give sin Harme Luft. Da Biskop Münster passerede hans Fængsel sammen med flere Embedsmænd fra Bornholm, der alle vare komne til Øen i den nævnte Anledning, skjældte han dem ud paa det skammeligste og kastede Flasker og Kar ud af Vinduet efter dem. Kommandanten lod de nederste Vinduer beslaa med Lægter,

¹⁾ Protokol over indkomne Sager Christiansø 1818 $\frac{1}{8}$, $\frac{17}{8}$, $\frac{10}{10}$.

²⁾ Udgaade Sager 1821 $\frac{10}{2}$.

³⁾ Kommandantens Kopibog 1822 $\frac{8}{5}$. Et Læg betitlet Dr. Damp og Baron d'Aarwangen 1826—41 (Provinsarkivet).

men ved Hjælp af en Sukkertang lykkedes det Müller at brække dem fra igjen. Wulff udfandt nu en snedig Indretning, som skulde forhindre, at han insulterede de Forbigaaende. Der anbragtes en høj Skærm foran Vinduerne, saa at Lyset faldt ned fra oven, men Udsigten til det Fri var ham forment. Kommandanten bemærker, „at intet Menneske i den ganske Verden kan lignedes med Baronen i Ondskab og Halsstarrighed“, men ikke desto mindre vil han beflitte sig paa at behandle Fangen saa humant som muligt. I Septbr. foreslaar han at indelukke ham helt, saa at han ikke mere kan gaa op og ned i Gaarden¹⁾.

Der hengaar nu en Række af Aar, uden at man hører noget nævneværdigt om den stakkels Baron. Den anonyme Forfatter til „Begebnisse eines Vielgereisten“ fortæller, at det tilsidst formentes ham overhovedet at forlade Cellen, da man frygtede Mord og Drab af ham. Han skal have stiftet et Komplot med sine øvrige Medfanger om at stikke Fængslet i Brand, overmande deres Vogtere og benytte Lejligheden til at undfly. Faa Timer før Iværksættelsen af dette Anslag røbedes Planen. Müller vidste intet derom, gav det aftalte Signal og stak Ild paa sin Celle. Kommandanten havde Sprøjten i Beredskab og slukkede i et Øjeblik Ilden, medens Vandet næsten lukkede sig over Fangens Hoved. En Indberetning om denne, i Christiansøs Annaler mindeværdige Begivenhed findes dog, saavidt vides, ikke bevaret.

Da Christiansøs Fængsel skulde ombygges, sendtes Müller sammen med sin ikke mindre interessante Medfange Dr. Dampe²⁾ i Efteraaret 1831 paa Jagten Christinehaab under Eskorte af en Sergeant og 4 Konstabler til Kjøbenhavn, hvor de ankom 18. Aug. og afleveredes til Kongens Foged, der førte dem til Cita-dellet Frederikshavn³⁾.

Müller var, efter hvad der foreligger, paa denne Tid en paa Legeme og Sjæl nedbrudt Mand, hvem man nu sikkert kunde

¹⁾ Christiansø Kommandantskabs Udg. Skrivelser 1818, ²²/₈, ⁴/₈. Münter var her 17.—21. August (Dagbog).

²⁾ Hist. Tidsskr. 6. R. V, 660.

³⁾ Korrespondanceprotokol 1831 ¹⁴/₈. Det førnævnte Læg „Dr. Dampe og Baron d'Aarwangen 1826—41“.

have skjænket Friheden uden at risikere altfor meget. Det er og bliver trods alt det tidligere fremførte, gaadefuldt, hvorfor den danske Stat aarlig i 16 Aar kostede en Sum af omtrent 600 Rdlr. paa denne Fange og ikke vilde slippe ham, skjønt den ikke følte sig beføjet til at sende ham paa en Sindssygeanstalt. Samtidige betragtede Baronens som en farlig politisk Fange, hvis Brøde holdtes hemmelig.

Fra September var Müller til Stadighed sengeliggende af Vattersot, Sygdommen forværredes hurtigt, og Døden paafulgte den 5. Oktober 1832 om Morgenen¹⁾.

Kongens Foged besørgede ifølge kongelig Befaling Baronens Begravelse²⁾.

Et Brev om Kronprinds Frederik (VI) fra 1784.

Meddelt af L. Daae.

Etatsraad *Frederik Stouf*, der døde 1823 som Deputeret i Generaltoldkammer-Collegiet og var en Mand af Kundskaber og literære Interesser, har efterladt en Samling af Dagbøger og Copier af sine Breve m. m., der findes paa det store kongl. Bibliothek og allerede ved en tidligere Leilighed ere benyttede af mig i mit Skrift *Det gamle Christiania* (2 Udg. S. 268 f.). Et Brev fra ham, der gjengiver Samtidens Opfatning af Frederik VI. i den første Tid efter Hofrevolutionen i April 1784, tør have Interesse og meddeles derfor her. Til hvem det er skrevet, vides ikke, men Vedkommende maa have været en Nordmand, da der tales om Addressatens „Landsmænd“ som forskellige fra Brevskriverens og som erindrende sig Carl af Hessens Ophold i Norge.

Kjøbenhavn 21 Oct. 1789.

Som Du seer, er jeg da kōmen her til Byen igjen. Naar skal jeg engang kunne sige Dig velkōmen her? Jeg har fundet min Moder og Søster friske og vel. Jeg har talt med min Ven Olsen. Der fattes Intet i min Lykke, uden at Du skulde overrumple mig. Her er ellers foregaaet store Ting i Regjeringen. Jeg formoder, at Hovedsagerne allerede forlængst ere Dig bekendte, f. Ex. at Enke-Dronningen er bragt tilbage til sit Intet,

¹⁾ Korrespondanceprotokol 1831 ¹⁴/₈. Det fornævnte Læg „Dr. Daae og Baron d'Aarwangen 1826—41“.

²⁾ Citadellet Frederikshavns Korrespondanceprotokol. Udg. Sager 1832 ⁷/₁₀, ⁶/₁₀. Indk. Sager 1831, 9., 13., 18. Aug., 1832 ⁸/₁₀.

at Guldberg, Steemann, Rosenkrone etc. gik af, at Bernstorff er bleven kalden ind igjen, og deslige. Hvad jeg her vil fortælle Dig, skal kun være de nyeste Tildragelser, og hvad Du endnu ikke kan vide. Først noget om Kronprindsen. Af den Tvang og Indgetogenhed, hvori han tilforn var, synes det, som hans Character har faaet noget vist mørkt og rebutant. Da alle de, han hidtil havde om sig, vare af det andet Parti, og han endnu ikke kan lide paa nogens Redelighed, saa synes han ved det udvortes Udseende at have noget vist Trodsende i sit Væsen. Det er at haabe, at han med Tiden vil blive mildere, naar han ikke længer har Aarsag til at være fortørnet. Virkelige Fortjenester har han allerede viist, hvoraf jeg vil nævne Dig et Par, som falde meest i Øinene. Han har indført ved sin egen Person, Dragt. Taffel og ved det hele Hof en ædel Simplificité og en Sparsommelighed, som endelig engang var nødvendig, efterat man havde bortødslet saa meget og udmavret Landet. Naar han kun i Økonomien vil vide at holde de rette Grændser, at den ikke udarter til Karrighed. Man fortæller et Par Historier, hvori han synes at have drevet det temelig vidt, men maa-skee havde de Folk ikke fortjent det bedre. I Henseende til Kongen, hans Fader, er hans Opførsel fortræffelig. Han har sat ham paa fri Fod af det Fængsel, hvori hine af particulier Interesse holdte ham, for at kunne regjere ene. Kongen komer nu igjen frem for Folks Øine. Man seer ham spadsere paa Gaden, blot geleidet af en Kåmerjunker og en Domestique. Han skal i Sommer have gjort Toure herind fra Friderichsberg, hvor Herskabet laa, naar Veiret tillader det. Han gaar ganske stadig og uforstyrret gennem Gaderne, uagtet, som Du veed, Folk trænger sig allevegne til. Han skal tale temelig fornuftig ved Taffelet. Meget sjelden mærkes der til hans forrige Raptus, og man har Formodning om, at han igjen kan komme til Forstandens fulde Brug. Prinds Carl af Hessen, der, som Du veed, har Kongens yngste Søster, kommer her til Hoffet en af disse Dage. Han skal bebo Dronningens Værelser, thi hun forbliver ogsaa i Vinter paa Fredensborg og drikker der i Ro. Han skal ogsaa forestaae Armeen, thi Hertugen af Bevern og General

Eickstedt have for længe siden deres Afsked. Der siges, at hans Gemalinde og Børn kommer med for at forblive her for bestandig. Kongen har altid baaret en udmærket Kjærlighed for denne sin yngste Søster, og dine Låndsmænd erindre sig endnu med Længsel det elskede Statholderskab¹⁾. Kronprindsessen har megen Indflydelse. Man har altid formodet, at hun havde en fiin Forstand. Hun er meget elsket af Kronprindsen og skal have megen Magt over ham. Maa kun ikke, naar engang Lidenskaberne Tid kommer, andre Personer, der mindre kunde fortjene denne Magt, tage den fra hende. Endnu har man ikke hørt noget, og Kronprindsen tænker, beslutter, handler intet, uden hvad han anseer for sin Pligt, og er ved alle Forretninger og Fatiguer ganske utrættelig. Maa kun alt falde ud til Landets sande Gavn. Man tør af en god Begyndelse ikke smigre sig eller fælde nogen fordeelagtig Dom for Fremtiden. Hvor fåa Fyrster er der, som ikke have tiltraadt deres Regjering priselig. Dem indprentes fra Svøbet af, at Millioners Vel skal hvile paa deres Omsorg. Hvor rimeligt da, at de begynde godt og med Varme for deres Rigers Tarv. Men at regjere er vel ogsaa at have et Embede. Og ofte bliver den varmeste Mand lunken ved den lange, rolige Besiddelse. Tænk videre derover, og sæt selv Resten til. Skulde jeg tillægge Kronprindsen nogen Feil, saa skulde det være den Iver, hvormed han omhuer (!) sig for den militære Etat. Ikke at jeg vil nægte, at vort Krigsvæsen jo behøver Opreisning og Fyrstens Øie. Men midt i Freden aander han idel Krig. Man hører ikke tale om andet end Mønstringer, Cantonninger, Exerceringer og Manoeuvres baade til Vands og især til Lands. Rosenborg Hauge skal borthugges, som man siger, der skal bygges nye Caserner og exerceres. Andre Statssager og de civile Departements overlader han ganske til Statsraadet og Collegierne, som nu have faaet den Magt

¹⁾ I Virkeligheden var Carl af Hessen, som havde opholdt sig i Norge to Gange som commanderende General (ikke som Statholder) i Aarene 1772—73 ikke synderlig „elsket“ i dette Land og mindst i Christiania, da han var meget fordringsfuld og voldte den dengang lille By store Udgifter. (Se Det gamle Christiania 2 Udg. 213—219).

igjen, Guldbergs forhadte Cabinets-Ordres havde betaget dem. Meget billigt siger Du. Men naar det kun ikke endelig engang falder tilbage til det gamle. Der er nylig oprettet et politisk Collegium, som bestaar af Kronprindsen, Bernstorff og en vis Riegelsen som Secretair. Jeg frygter, jeg frygter, at dette kan engang frembringe det gamle Cabinet og dets forhadte Ordres. Gid jeg spaar usandt! Jeg erindrer, at Du engang i en anden Anledning sagde: naar en Ting er forhadt, saa borttager man dens Navn, men lader Tingen selv blive. — — —

Greve Sigismund Ludvig Schulins
autobiografiske Meddelelser til Ordenskapitlet.

Ved **G. L. Grove.**

Ved Christiansborg Slots Brand i Oktober 1884 led den dansk-norske Personalhistorie et stort og uerstatteligt Tab, idet et betydeligt Materiale af autobiografiske Meddelelser, der gennem mange Aar i Henhold til Ordenskapitlets Statuter vare indsendte fra Riddere af de danske Ordener og bevaredes i Ordenskapitlets Arkiv, gik op i Luer.

Kun i ringe Grad ere disse rige Kilder til Oplysning om Riddernes Levnetsløb blevne tilgængelige ved Offentliggørelse. Chr. Wohlframs „Samling af Ridderne af Elephant- og Dannebrogordenen fra 1660 til 1757“ med Kontinuationer til 1760 og „Compendium over de nu i Live værende høje Herrer af Elefanten og Dannebrog-Ordenen, 1762“ paa dansk og tysk samt

Peder Block Bjørns „Nye Samling over Ridderne af Elefant- og Dannebrogordenen fra 1660 til 1776“, trykt 1777, have kun givet lidet mere end Statskalendernes Opregning af Riddernes Navne ved at tilføje deres Udnævnelses- og Dødsdag og kortelig nævne deres Rang, Stilling og Valgsprog. Noget lignende gjælder J. H. F. Berliens „Der Elephanten-Orden und seine Ritter“ fra 1846, i hvilken tilmed Kritiken har paavist væsentlige Mangler¹⁾. Konferensraad J. D. T. Manthey havde derimod begyndt en fyldigere og bedre Samling af „korte Biographier efter de til Ordenskapitlet indkomne Levnetsløb fra Mænd, der ere dekorerede med Ridderordener og døde i Tidsrummet 1809—17“, som vel blev trykt, men uden Titelblad og ufuldført. Denne angaar imidlertid kun en meget begrænset Periode.

Udenfor disse selvstændige Værker har Kammerherre C. J. Anker i en senere Tid meddelt Afskrifter og Uddrag af mange norske Dannebrogssidderes til Ordenskapitlet indsendte Biografier i „Aftenposten“, i forskellige Skrifter om norske Generalspersoner og andetsteds, bl. a. i de to Aargange af dette Tidsskrift, der ligge nærmest forud for Branden. Ogsaa andre have nu og da øst af disse Kilder. Men alt, hvad der er udkommet, er ganske forsvindende mod, hvad der er tabt.

Foruden ældre Biografier ere saa godt som alle de af danske Dannebrogssidder fra 1818 indtil Branden indsendte Meddelelser, der i hine Værker slet ikke have været benyttede, gaaede til Grunde, herimellem utvivlsomt mange, skrevne af Statens mest fortjente Mænd. Og selv om endog langt de fleste af disse have taget deres biografiske Forpligtelse let og indskrænket sig til ret tørre Meddelelser om deres Udnævnelser, kan det dog ikke fejle, at andre have meddelt fyldigere Bidrag til Levnetsløb af saa fremtrædende Interesse, at det vilde have vakt almindelig Glæde, om man derigennem endnu kunde indhøste Underretning om, hvad de havde at meddele om deres eget Liv. Det vides saaledes bl. a., at en omfattende Autobiografi af Albert Thorvaldsen har været i Kapitlets Arkiv²⁾.

Er Tabet betydeligt ved at have mistet selvskrevede Bidrag til de berømte Mænds iøvrigt i store Træk almindelig kendte Levnetsløb, bliver det neppe mindre føleligt ved Tanken om det store Fond af uerstattelige Meddelelser fra mindre velkendte Mænd, saavel om deres Oplevelser og de dem omgivende Personer og Forhold i Almindelighed, som om de specielle Omstændigheder ved den Daad, der hævede Vedkommende op til Ridderværdigheden. Og i sidstnævnte Henseende vilde sikkert navnlig Biografierne fra de ældre Tider, i hvilke Embedsstilling og Anciennitet ikke spillede saa stor en Rolle med Hensyn til Ordensuddelingen som senere, og specielt fra de forskellige Krigsperioder have bragt historiske Oplysninger af Interesse om mange Begivenheder i Fred og Krig.

Ogsaa naar man bortser fra alle Enkelthederne og tænker paa den Mulighed, der gennem Mængden af Biografierne var givet for at samle et Totalindtryk af den aandelige Udvikling i Befolkningens forskellige Klasser indbyrdes eller

¹⁾ Jfr. de i Erslews Suppl. til Forf. Lex. nævnte forskellige Kritiker.

²⁾ Thorvaldsen, der blev Ridder 1810, tøvede ganske vist længe med at opfylde sin Forpligtelse, men Historikeren Estrup bevægede ham 1815 i Rom dertil, nedskrev hans Meddelelser efter Diktat og indsendte dem til Ordenskapitlet, hvor de endnu fandtes c. 1850. (Estrups saml. Skrifter 1851, Forord S. XIII).

i forskellige Tidsperioder, kan man ikke andet end beklage, at en for vort Land maaske enestaaende Samling er gaaet tabt, men for Personalhistorikeren, for hvem Enkelthederne i saa mange Tilfælde kunne have betydelig Interesse, vil blot Tanken om de lange Ridderlister i mer end hundrede Aars Statskalendere være tilstrækkelig til at faa et Indtryk af, hvor utallige Gange man nu maa savne Muligheden af at kaste et Blik i de tabte Autobiografier.

Det kan imidlertid ikke nytte at fortabe sig i Gisninger om, hvorvidt det hele eller dog noget kunde have været reddet. Factum infectum fieri nequet. Derimod vil det kunne være Umagen værdt at undersøge, hvorvidt der hist og her i Familiernes eller i Arkiver og Biblioteker endnu skulde findes Udkast til eller Afskrifter af slige til Ordenskapitlet bestemte Autobiografier. Det var jo dog muligt, at et Udvalg af disse kunde have en mere almindelig Interesse.

Naar herefter nu følger nogle autobiografiske Meddelelser til Ordenskapitlet fra Greve Sigismund Ludvig Schulin¹⁾, udgivne efter en Afskrift, der findes i Rigsarkivets Samling af Personalia, er det uden Forventning om strax at kunne give noget fremragende Exempel paa, hvad der er mistet, men kun som en Begyndelse til nu, da Branden har givet særlig Anledning dertil, at indsamle noget af det endnu ikke meget publicerede og i Hovedsagen tabte Materiale af denne Art.

Grev Schulin, der ganske ung blev Besidder af Frederiksdal, kom til at spille en fremtrædende Rolle i Kjøbenhavns nærmeste Omegn under Englændernes Indfald i Sjælland 1807, og ikke blot hans Oplysninger herom vil kunne antages at have en mere almindelig Interesse, men ogsaa hans indgaaende Meddelelser om hans Opdragelse og Tænkemaade kunne antagelig fortjene at offentliggøres som meget ejendommelige for hans Stand og Tid.

Han blev 1824 Kammerherre, var Amtmand over Præstø Amt fra 1824 til 1831 og døde d. 31. December 1836. En Sørgetale, forfattet af Præsten Raffard ved den reformerte Menighed i Kjøbenhavn i Anledning af hans Begravelse, findes trykt under Titelen: „Le voix de l'amitié Chrétienne aux funérailles de Comte Schulin le 9 Janvier 1837.“

Grevens Udnævnelse til Ridder af Dannebrog den 1. Aug. 1829 gav Anledning til nedenstaaende Meddelelser, som ere daterede Petersgaard d. 22 Jan. 1830. Naar undtages, at en enkelt Digression af filosofisk Indhold er udeladt, og at Slutningen er noget forkortet, er Manuskriptet her fuldstændigt og ordret gengivet. Det bærer Titelen: „Sigismund Ludewig Greve af Schulins Optegnelse af sit Levnets-Løbs vigtigste Begivenheder ifølge Opfordring af de Kongelige Ordeners Cantsler for at tjene til Afbenyttelse ved de Ordenshistoriographen paalagte Arbejder“ og det for Forfatteren karakteristiske Motto:

„Dieu et ma foi
L'honneur et mon Roi
Ma Dame, enfin moi.“

I Aaret 1777, den 16 October, fødtes jeg paa Frederiksdahls Gods i Kongens Lyngbye Sogn, Kjøbenhavns Amt. Mine Forældre vare: F. L. Schulin²⁾, dansk Lehns greve og Kammer-

¹⁾ De hostrykte Portræter af ham ere ved Velvillie af Originalernes Ejere, Grevens Børnebørn, skænkede Tidskriftet.

²⁾ Kammerherre, Greve Frederik Ludvig Schulin til Frederiksdal, f. 4/7, 1747, † 28/6, 1781 (Erslews Forf. Lex.)

herre og S. H. v. Warnstedt¹⁾). Af mine Forældres Familie er mig ikkun lidet bekendt. Min Oldefader²⁾ paa Fædrene-Side var Superintendent i Markgrevs-kabet Anspach-Beireüth, og, saavit jeg veed, var hans Fader, min Tip-Oldefader³⁾, af geistlig Stand. Min Farfader J. S. Schulin⁴⁾ kom til Danmark som Hofmester af tvende unge Prindser af Anspach-Beireüth⁵⁾, Slægtninge af Kong Christian 6tes Gemahlinde, Dronning Sophia Magdalena. Da ved denne Leilighed Kong Christian den 6te lærte min Farfader at kjende som en Mand af Kundskaber, Hoved og Hjerte, tilbød han ham at indtræde i dansk Tjeneste, og i faae Aar opnaaede han de højeste Embeder og Ærestrin. Han var Præsident i det tydske Cancellie, Directeur for det asiatiske Compagnie, havde særdeles god Indflydelse paa Statens Finans- og Pengevæsen, banede Vejen for de Underhandlinger, ifølge hvilke den hertugelige Andel af Holsten mageskiftedes med Grevs-kabet Oldenburg; blev Statsminister, Ridder af Elefanten og døde som Lehns greve i en ung Alder, da han ei endnu havde opnaaet sit 50 Aar. Min Farfader var gift med M. v. Møsting⁶⁾, Datter af Geheimeraad v. Møsting⁷⁾ og Faster til nuværende Statsminister og Ordens-Cantsler J. S. v. Møsting⁸⁾. De havde ikkun

¹⁾ Grevinde Sophie Hedeveg Schulin, f. v. Warnstedt, f. $\frac{4}{11}$ 1753, † $\frac{14}{4}$ 1807.

²⁾ Forfatterens Farfaders Fader var Magister Ernst Georg Schulin, født i Feuchtwang i Bayern $\frac{14}{2}$ 1658. Han blev 1688 Diakon i Dinkelsbühl, 1691 Præst i Prichsenstadt, 1698 Præst i Rosstall. Han var gift med Euphrosyne Susanne Baumgärtner, f. $\frac{6}{10}$ 1670, † $\frac{1}{2}$ 1738, Datter af Joh. Heinrich B., Præst i Prichsenstadt, og døde $\frac{12}{6}$ 1731 (meddelt af Arkiv-assist. L. Bobé).

³⁾ Mag. Salomon Schulin, Diakon i Feuchtwang, g. m. Anna Susanne (samme Kilde).

⁴⁾ Gehejmestatsminister, Grev Johan Sigismund Schulin var født $\frac{7}{8}$ 1694, døde $\frac{19}{4}$ 1750 og opnaaede altsaa mere end den Alder, Forfatteren ovenfor tillægger ham (jfr. E. Holm: Danm. Norges Hist. 1720—1814 II, S. 76 f., H. J. Birchs Efterretn. om Gehejmeraader, Meddelelser fra det kgl. Gehejmarkiv og Kongerigets Arkiv for 1886—88 m. fl. St.).

⁵⁾ Markgreverne Ernst og Frederik Christian, Dronningens Brødre. (Jfr. E. Holm: Danm.-Norges Hist. 1720—1814 II, S. 77).

⁶⁾ Cathrine Marie v. Møsting, f. $\frac{29}{10}$ 1714, † $\frac{2}{6}$ 1770.

⁷⁾ Alexander Fr. v. Møsting, f. 1680, † $\frac{2}{6}$ 1737, Oberst og Generaladjutant, Stiftamtmand i Christianssands Stift, Hofmester for Chr. VII.s Søster Prinsesse Charlotte Amalie, Hvid Ridder, jfr. Biogr. Lex.

⁸⁾ Jfr. Biogr. Lex.

2de Børn, en Datter¹⁾, som var forlovet med Greve G. Moltke og som døde i en ung Alder, og en Søn, min Fader, F. L. Schulin.

Min Fader var ei ansat i Statstjenesten og døde som Kammerherre i den unge Alder af 34 Aar. Min Moders Familie Warnstedterne nedstamme fra det Brunsvigske, udbredte sig derfra til Meklenborg, og alt førend Kong Frederik den 3^{die}s Tid vare Warnstedter komne til Danmark. I Krigen med Sverrig under Kong Frederik den 3^{die} tjente en Warnstedt under de danske Bannere; han hvervede paa egen Bekostning et Rytter Regiment og lønnede det af egne Midler, medens Krigen varede, og havde saaledes ved Fredens Slutning et Krav paa den danske Regjering af 70,000 R^{dr} Courant, men denne Fordring blev af mig ubekendte Grunde ei tilfredsstillet²⁾.

Dog bør jeg bemærke, at dette blot er et Familie-Sagn, og at jeg ei veed, om der i den Warnstedtske Familie herom forefindes skriftlige Documenter. Min Morfader³⁾ var Page hos Prindsesse Sophie Hedewig og blev siden ansat som Officeer i den Kongelige Garde, men derfra forsat til et National-Regiment i Norge i Nærheden af Bergen, da han var falden i Unaade, formedelst at han havde ægtet en Præstedatter⁴⁾. Efter min

¹⁾ Elisabeth Susanna Schulin, f. 1744, som døde $14/4$ 1758, i hvilken Anledning den daværende Huslærer, siden berømte Zoolog, Otto Frederik Müller forfattede et Sørgedigt (jfr. Biogr. Lex. XI., 595).

²⁾ Ifølge Benzons Stamt. i Rigsarkivet indkom den første Linie af Warnstedterne (af Huset Schwastorf i Meklenborg) til Danmark i Chr. Vtes Tid. En Frid. Wilh. v. W. var imidlertid Major i det holstenske Land-Regim. allerede 1666 (Indk. S. $187/1666$), men udmærkede sig ganske vist først under Chr. V. i Feltoget i Skaane, hvor han ved Halmstad d. 17 Aug. 1676 fik 18 Saar og blev fanget (Steen Jacobsens nordiske Krigs Krønike S. 51) men hurtig derefter udvexlet. Han blev Oberst og Chef for Prins Christians Regiment i Januar 1677 og faldt 26—27 Juni s. A. ved Stormen paa Malmø. Han var gift med Elisabeth Anna v. Lützwow til Schwastorff, der levede 1683 (meddelt af Oblt. J. C. V. Hirsch).

³⁾ Johan Ludvig v. Warnstedt, f. 170., † 1755, Søn af Etatsr., Amtmand o. Antvorskov og Korsør Amter Christian Hans v. W. og Hustru Louise Hedevig Baronesse Diede zum Fürstenstein, Kaptajn ved 1 Bergenh. nat. Inf. Reg. (Benzons Stamt., Personalh. Tidsskr. I, 1, 146).

⁴⁾ W.s Hustru kaldes i Bertouchs Stamt. i Rigsarkivet og Erslews Forf. Lex. III, S. 112 Maria v. Haltern, † 1764, andetsteds Holter. Hendes Fader er dog ikke kendt som dansk eller norsk Præst.

Morfaders Død, tog hans Enke til Kjøbenhavn med fire umyndige Børn. Kong Frederik den 5te var saa naadig at forunde den ældste Søn, afdøde Over-Ceremonimester H. W. v. Warnstedt¹⁾ en Plads i det Kongelige Cadet-Corps, og den yngste F. C. v. Warnstedt²⁾ blev ansat som Page hos daværende Kronprinds, siden Kong Christian den 7de, blev derefter Kammerpage hos den unge Konge, fulgte Christian den 7de paa sin Udenlandsrejse og var i en Alder af 22 Aar Kammerherre og Staldmester. Han havde en særdeles god Indflydelse paa Kongen, men maatte forlade Hoffet og blev ansat som Lieutenant i et Regiment i Slesvig, da Greve Struensee heller ønskede at have Greve F. Holck³⁾ allene om Kongens Person. Han blev siden Jægermester, Storkors af Dannebrogen og Geheime-Conferentsraad. Min Moder var af denne hendes yngre Broder sat i et Opdragelses Institut i Kjøbenhavn hos en Madame le Grand og blev udnævnt, efterat hun var bleven confirmeret, til Hofdame hos Dronning Caroline Mathilde, hvilken Post hun dog ei tiltraadte, da hun kort efter hendes Udnævnelse til ommeldte Post blev givt i Aaret 1770 med Greve Schulin.

Min Farfaders meget nøie førte Regnskabsbøger ere endnu i min Besiddelse, og af disse skjønnes, at han ved en exemplarisk Orden og god Oeconomie og ved at deltage i nogle Søehandels-Foretagender, erhvervede, i faae Aar, en betydelig Formue.

Kong Frederik den 5te tilbød min Farfader for den Staten troe og nidkjære Tjeneste, Frederiksdahls Hovedgaard med underliggende Bøndergods, men, af mig ubekjendte Grunde, vilde min Farfader ikkun modtage af Kongens Gavmildhed Hovedgaarden, og han selv opbyggede nuværende Hovedbygning og anlagte

¹⁾ Hans Wilh. v. Warnstedt, f. $\frac{18}{9}$ 1744, † $\frac{20}{10}$ 1817, Overceremonimester, Kammerherre, Major og Generaladjutant, Storkors af Dbg., adm. Direktør ved det kgl. Theater 1778—92. Gift 1) $\frac{6}{10}$ 1780 med Dorothea Louise v. Berger, f. 1754, † $\frac{19}{8}$ 1788. 2) m. Johanne v. Schilden, f. 1741, † $\frac{28}{8}$ 1805.

²⁾ Frederik Carl v. Warnstedt, f. $\frac{13}{2}$ 1750, † $\frac{5}{9}$ 1811, til Løjtmark og Espenæs, Gehr., Kammerh., Hofm., Storkors af Dbg., g. $\frac{25}{10}$ 1776 m. Johanne Wilh. Frederikke Rumohr.

³⁾ Greve Fred. Vilh. Conrad Holck, f. $\frac{28}{9}$ 1745, † $\frac{1}{12}$ 1800, se Biogr. Lex.

Haven af egne Midler¹⁾. Min Farfaders Hensigt var at købe Godser i Holsten og med allerhøjeste Tilladelse at erigere disse til et Grevskab; men hans uventede Død, der foraarsagedes ved en heftig Forkjøelse, han paadrog sig ved at inspicere Arbejdet ved Frederiksdahls Hovedbygning, hindrede hint Forsæts Udførelse, og der blev da ifølge de Grevelige Privilegier og efter min sal. Farmoders Testamente erigeret et Fidei-Commis som Præcipuum for den Grevelige Schulinske Familie. Efter min Farmoders Død forefandtes ei tilstrækkelig Penge-Formue til Fidei-Commissets Oprettelse, af hvilken Aarsag min Fader nødsagedes til at afgive i flere Aar af sine aarlige Indtægter og at optage en Capital paa sit Allodium Frederiksdal for at complete Fidei-Commisset. Nøjere at detaillere de Aarsager, der havde en uheldig Indflydelse paa den Schulinske Families Velstand, kan ingen almindelig Interesse have, og jeg tør derfor i saa Henseende allene bemærke følgende:

¹⁾ Ved en Resol. af 28 Marts 1739 „*accorderede*“ Kongen Geheime-Raad Schulin Frederiksdal til fri Beboelse og Brug. Ved Koncessioner af ¹⁰/₁₀ 1743 og ⁵/₁₀ 1744 blev Hovedgaarden med tilhørende Bygninger, Haver, Mølle, Værtshuus og Fiskeri (derimod ikke Bøndergodset og Tienderne) overladt ham og Frue fra ¹/₁ 1744 paa deres Livstid bl. a. paa den Betingelse, at deres Arvinger skulde have Godtgjørelse for alle de Udgifter, der indtil Afleveringen bevislig vare anvendte paa de gamle Bygningers Reparation eller Nedbrydelse, paa den ny Bygning og Havernes Indrettelse og Vedligeholdelse. Imidlertid androg Greven c. 3 Aar efter, at Forbedringerne indtil da havde kostet ham 16,000 Rdl., og indstillede, om ikke Kongen „*maatte agte det meere Convenable for sin høye Interesse, hannem Stædet til Eiendom at overlade*“. Kongen befalede de Deputerede for Finanserne at forestille Sagen, og disse udtalte derefter i Marts 1747, at de vel fandt, at Renten af den Kapital, som efter nævnte Koncessioner af Kongen skulde betales for Frederiksdal efter Grev Schulins og Frues Død, ikke nær vilde erstattes ved de i Forestillingen nærmere angivne Indkomster deraf, men de havde dog, da Stædet laa nær Kjøbenhavn, da det havde temmelig god Skov og Fiskeri og forhen af de Højkongelige Herskaber havde været possederet, Betænkeligheder ved at overlade det til Ejendom, med mindre Kongen vilde forbeholde sig Reluitionen. Overdragelsen fra Kronen skete derefter i Henh. til kgl. Resol. af 17 April 1747 (ved Skøde af 18 April s. A.). Kongen forbeholdt sig Jagtretten, og at man vilde omgaaes med Skoven paa en god Husholdningsmaade, samt Indløsningsret for en vis Sum efter Gehejmerraad Schulin og Frues Død. (Akte vedr. kgl. Resol. ¹⁷/₄ 1747 Nr. 97 i Rentek.). Denne Indløsningsret blev imidlertid som bekendt ikke benyttet af Kongen.

Min Farmoder led betydelige Tab derved, at min Faders Hofmester, en mere lærd end retsindig Mand, misbrugte hendes Tillid. Mine Forældre mistede et kostbart Indboe og blandt andet et udmærket af min Farfader samlet Bibliotek derved, at deres Gaard i Østergade var bleven solgt til en vis Gabel¹⁾, hvilken Gaard den 17 Januar 1772 blev ødelagt af Pøbelen, forinden at Indboet var bortfløttet. Min Fader nødtes til at tage den ødelagte Gaard igjen og at sælge den for en ringe Priis. Da Fidei-Commisset stod under offentlig Bestyrelse, saa var det vanskeligt at træffe det rette Øjeblik at gjøre fordelagtig Kjøb af Jordegods, og af samme Grund forsømtes Øjeblikket fordelagtigen at sælge 60 til Fidei-Commisset hørende asiatiske Actier, der vare indsatte for 500 Rbdr-Courant i Fidei-Commisset, men som en Tidlang stode i 1800 a 2000 Rdr gode Penge, og som i senere Tid reduceredes til næsten Intet. Min Samvittighed giver mig det Vidnesbyrd ei at have forsømt noget for at conservere Familiens Formue; aldrig har jeg foretaget vovelige eller letsindige Penge-Speculationer, og heller ei har jeg nogensinde ført en ødsel Levemaade; men den seneste uheldige Krig, der forarsagede Venners Tab, med hvilke jeg stod i Pengeforbindelse, og især vore udviklede Penge-Conjuncturer og vores Penge-Courses hyppige og pludselige Falden og Stigen, voldte mig store Tab, jeg paa ingen Maade kunde undgaae, saafremt jeg vilde handle som redelig og ærekjær Mand.

Jeg havde det Uheld i mit 5 Aar at miste en særdeles kjærlig og øm Fader, hvis Godhed og Blidhed mod mig endnu staae mig levende for Øie. Dette Tab erstattedes mig saameget muligt ved en aandefuld og kjærlig Moders og ved en udmærket from og forstandig Mosters²⁾ Pleie. I mit 8de Aar fik jeg til Huuslærer en Slesviger, ved Navn Petersen, der var en udmærket dulig, troe og forstandig Lærer, der forenede Godmodighed med

¹⁾ En af Struensee yndet indvandret Meklenborger, der af ham havde faaet Tilladelse til at holde Beværtning i Rosenborg Have. Matrosernes Ødelæggelse af Stedet er nærmere beskrevet i Hist. Tidsskr. 3 R., 4 B., S. 440 f.

²⁾ Christiane Louise Warnstedt, f. $\frac{9}{8}$ 1741, † $\frac{9}{4}$ 1813, Moderens eneste Søster, jfr. Benzons Stamtb. Hun døde ugift og var den ældste af de fire førromtalte Sødskende.

en stræng moralsk Character, og ham især skylder jeg (om jeg selv tør sige det) min Agtelse for Sandhed og Retfærdighed, som jeg skylder min fromme Moder og Moster den religiøse Følelse, der vel for en Tid ved Omstændighederne svækkedes, men siden atter ved Guds Bistand vandt Styrke, og som ene er den faste Klippe, paa hvilken Menneskets Lyksalighed kan bygges. Jeg har haft en særdeles lykkelig Barndom og Ungdom. Stedse blev jeg som Barn behandlet med Mildhed og Godhed; som Barn og Dreng havde jeg ufordærvede Lege-Kammerater, og som ungt Menneske havde jeg til specielle Venner ikkun gode og dannede Mennesker. I min Moders Huus herskede Orden, Reenlighed og Elegants uden Pragt, hvilket min Moders Indkomster ei tillod. Min Barndom og Ungdom tilbragtes paa Frederiksdal, der er et Paradis, en Edens-Have, og derfor erkjender jeg, at jeg ei noksom kan takke Gud for alt det gode, han har givet mig, og at alt, hvad der ei hos mig er godt, det er min egen Skyld. I en tidlig Alder talede og læste jeg med lige Færdighed foruden Modersmaalet tydsk og fransk, af min Hofmester erholdt jeg Undervisning i det engelske Sprog, særdeles grundig Undervisning i Mathematiken, der var hans kjæreste Videnskab, og i Almindelighed en grundig og hensigtsmæssig videnskabelig Skole-Undervisning. Fra mit 9de Aar havde jeg Mestere i Dands, Musik og Tegning, men havde ikkun Lyst og Nemme for Dandsen, saaledes at Tid og Penge vare aldeles spildte med Hensyn til Musik og Tegning.

Som Dreng og ungt Menneske havde jeg en særdeles Lyst til Legemsøvelser, og denne Lyst forøgedes derved, at der paa Frederiksdahl blev indrettet en gymnastisk Plads, hvor de unge Grever Reventlow¹⁾, som den Tid boede paa Frederiksdahls Gods, paa Humblelofte — og flere unge Mennesker tillige med mig, næsten dagligen dreve gymnastiske Øvelser under de unge

1) Christian Ditlev, til Reventlow og Christianssæde, f. $\frac{28}{4}$ 1775, død $\frac{80}{1}$ 1851 paa Pederstrup som Kammerherre og Storkors af Dannebrog, og Ludvig Ditlev, f. $\frac{6}{6}$ 1780, † $\frac{10}{6}$ 1857 i Preetz, der blev Kammerherre og Oberstlieutenant (Bobé: Papirer fra den Reventlowske Familiekreds).

Reventlowers Hofmesters, afdøde Professor Sanders¹⁾, Veiledning. Da jeg i de fleste af disse Øvelser især i Løben og Springen overgik mine Legekammerater og ved en gymnastisk Vædekamp vandt den første Priis, Egekrandsen, saa udartede hos mig en sund og behagelig Tidsfordriv til lidenskabelig Overdrivelse, der rimeligvis har haft en skadelig Indflydelse paa mit Helbred. I Foraaret 1795 blev jeg indskrevet som

Barndomsportræt af Greve
S. L. Schulin.

Student ved Kjøbenhavns Universitet, og efterat jeg i 1½ Aar havde frekventeret de forskjellige offentlige, saakaldte philosophiske Collegier, og hørt privatissima hos Risbrigh i Philosophien, især over den Kantske Philosophie, og hos Bugge i Physiken, erholdte jeg til den saakaldte Priliminaire-Examen bedste Character med Udmærkelse af samtlige Examinatorer og som Hoved-Character: *admissus cum laude præcipua*, hvilken Character der ei før var bleven nogen tildelt. Mine første Studenteraar have intet mærkeligt at fremvise; men med Aaret 1796 indtraf en Omstændighed, der nødvendigen maatte have megen Indflydelse paa mig — med mit fyldte 18de Aar var jeg nemlig myndig under Curator — og herved erholdt jeg fuldkommen Frihed og Raadighed over en aarlig Indtægt af henimod 4000 Rdr gode Penge. Min Opdragelse havde, som man af det anførte vil kunne skjønne, været udmærket god, men hvad der ei kunde hindres var: at et eneste Barn af Slægninge og Venner eftersaaes vel meget. Som Dreng var jeg i mine Fritimer meget overladt til mig selv, da min Hofmester for det meste benyttede Tiden udenfor Læretimerne til sine matematiske Studier; jeg havde en stor Læselyst og læste, hvad jeg kunde faa fat paa, for det meste tyske og franske Romaner og Comedier, der ei vare tjenlige for en Dreng paa min Alder; i min Moders Huus var ofte talrigt Selskab, og jeg frekventerte Selskaber, Comedier, Concerter og Børneballer

¹⁾ Levin Christian Sander, f. 1756, † 1819 (se Erslews Forf. Lex.) var fra 1784—89 Lærer i Gehejme Statsminister C. D. F. Reventlows Hus.

vel hyppigen, da min Moder gjerne vilde have mig om sig og var en for øm Moder til at vilde nægte mig Fornøjelser, hun ansaa for uskyldige og uskadelige; min Moder var en særdeles behagelig og aanderig Kone, og man mente at være Moderen til Behag, naar man roste og smigrede Sønnen. Med et Ord, alt tidlig og alt for tidlig var jeg bleven kjendt med Verden, og Verden virkede paa mig som den virker paa enhver, der kommer i Berørelse med den; og jeg var altsaa i den omtalte Periode et ungt, letsindigt, forføngeligt og indbildsk Menneske, og en vis Bøielighed i Characteren forenet med taalelig Nemme lode mig skue disse Feil ei som Synder, men tvertimod som Fuldkommenheder. Min Hofmester, endskjønt han var en stræng moralsk Mand og dulig Skolemand, besad ei det Talent at bemestre sig min Villie, og en Følge heraf var, at min Hofmester nødtes til at give Slip paa den moralske Tøile, saa at jeg omtrent i mit 20de Aar begyndte at styre min egen Cours. Vel havde jeg af salig Dr. B. Münter¹⁾ nydt en god Confirmations-Undervisning, men da min Hofmester var efter Tidens Aand og Videnskabens (Philosophiens) datidige Tilstand en Rationalist, der vel erkjendte Jesu Læres Fortrinlighed og Jesu høye Dyd, men ei troede paa Christi Guddom, saa modtog jeg samme religiøse Forstands Anskuelse, og følgelig havde jeg ingen anden Leder og Veiviser end min egen Samvittighed, der var saare ufuldkommen og accomodant, og Meninger, der ei vare byggede paa faste Grundsætninger, og som følgelig ei kunde give den faste Overbevisning, der formaaer at modstaae Verdens Forføngelighed og Daarskaber.

Vel rørte sig stundum i mit Hjerte Barndommens religiøse Minder, men disse udslettedes hurtigen af Verdens nærværende Paavirkning, og jeg demonstrerede endog ugjendriveleg for min Hofmester: at det ifølge hans egne Grundsætninger var Daarskab, ei at nyde Livet saa meget muligen, og saavit det kunde bestaae med Ære og Retskaffenhed. Med disse Grundsætninger og en stærk Tilbøielighed at nyde Livets Glæder og Forlystelser,

¹⁾ Balthazar Münter, f. ²⁴/₈ 1735, † ⁵/₁₀ 1793, Sognepræst ved Petri Kirke, bekendt som sin Tids største Prædikant i Hovedstaden, jfr. Biogr. Lex.

begyndte jeg Løbet af min Friheds-Bane. Ifølge min Rang frequenterte jeg Hoffet, jeg var Medlem af Klubber og dramatiske Selskaber, og saaledes førte jeg i nogle Aar et særdeles muntert og lystigt Liv; jeg studerede mindre for at erhverve Kundskaber end for at kunne tage den befalede Embeds-Examen, jeg studerede følgelig med Ulyst og ei grundigen, og min meste Tid tilbragtes med Fegten, Riden, Voltigeren o. s. f., ridderlige Øvelser, til hvilke jeg havde særdeles Lyst og Nemme, og med selskabelige Forlystelser. Man vil let kunne begribe, at der ei fattedes mig paa saakaldte gode Venner, der deledede mine Fornøielser med mig. At jeg under disse Omstændigheder begik mange Daarligheder, tør jeg ei nægte, dog udartede de ei til Ryggesløshed, og jeg havde det Held, at Lysten til Hazard-Spil betoges mig derved, at jeg første Gang, jeg spillede Faro paa Balparé en domino, paa mit første Kast tabte 100 Rdr. Efter at have ført i omtrent 3 Aar det vilde og letsindige Liv, vaagnede der hos mig en bedre Aand, og jeg begyndte at tvivle om Rigtigheden af mine hidtil havde Grundsætninger om Menneske-Livet og dets Bestemmelse. Jeg følede i al min Verdens-Glæde dog stundom en Tomhed, en Mangel, og jeg begyndte alvorligen at eftertænke det Spørgsmaal: *Hvad er Menneskets Bestemmelse og hvorledes skal han bedst og sikkest kunne opnaae denne?* Jeg mente, og denne Mening var rigtig, at alt videre Handlen var Daarskab, saafremt ei dette Spørgsmaal tilfredsstillende var besvaret for mig selv og af mig selv, og da jeg troede, at Philosophien var den Videnskab, der ene formaaede at løse Livets Gaade, saa tog jeg i Begyndelsen af Aaret 1799 den Beslutning at afbryde mine Brød-Studier og at tage til Kiel for der under Professor Reinholds¹⁾ Veiledning at studere Philosophien og at lede efter Viisdommens Perle, indtil at jeg havde fundet den. Tillige agtede jeg at studere Stats-Oeconomien, over hvilken Videnskab i den Tid ei holdtes Forelæsninger ved Kjøbenhavns Universitet.

Min Hofmester havde paa den Tid, dog venskabeligen, skilt sig fra mig og levede paa Frederiksdal, da han var engageret

¹⁾ Carl Leonhard Reinhold, f. ²⁶/₁₀ 1758 i Wien, bekendt Professor i Filosofi, først i Jena 1787—94, siden i Kiel, hvor han døde som Etatsraad ¹⁰/₄ 1823.

at blive hos mig, til jeg havde opnaaet mit 24 Aar, til hvilken Tid ham skulde udbetales 6000 Rdr S. H. C., fordi at han, for at fuldende min Opdragelse, havde renonceret paa en Anstilling som Professor i Mathematiken ved Gymnasiet i Altona; men han saae, at han ingen Indflydelse mere havde paa mig, og det smertede ham da kun at være Vidne til, at hans elskede Discipel gik ad Vejen til Ødelæggelse, uden at han formaaede at hindre det. Sommeren 1799 tilbragte jeg paa Løitmark hos min Morbroder Jægermester v. Warnstedt¹⁾, og om Efteraaret samme Aar tog jeg til Kiel, hvor jeg ikkun frekventerede offentlige Forelæsninger hos Hegewisch²⁾ i Historien og hos Niemann³⁾ i Stats-Oeconomien. Da det var min Hovedhensigt grundigen at studere Philosophien, saa havde jeg dagligen privatissimum af omtrent to Timer hos Reinhold, der gjennemgik med mig de forskjellige philosophiske Systemer og især Kants, Fichtes, Schellings og Bardilis Philosophie. I Kiel blev jeg til Efteraaret 1801. Om Sommeren 1800 og Sommeren 1801 foretog jeg Badereiser til Neundorff, formedelst at jeg ved et uheldigt Spring havde læderet mit Knæ. Medens jeg studerede i Kiel indtraf tvende Begivenheder, der bestemte mit tilkommende Livs Retning. Et Offer, jeg bragte min Pligt-Følelse, vakte i mig den levende Overbevisning, at Gud *er*; og et nøiere Studium af den fichteske Videnskabslære gav mig den Overtydning: at Christendommens theoretiske Hovedsætning er den samme som Philosophiens ypperste Grundsætning, og at ikkun Jesu Læres Hoved-Dogma — Treenheden — er i Udtrykket forskjellig fra Videnskabens yp-

¹⁾ Frederik Carl v. Warnstedt, se ovenfor S. 23, Note 2.

²⁾ Didrik Herman Hegewisch, f. ¹⁵/₁₂ 1746 i Nærheden af Osnabrück, blev 1782 Prof. i Historie i Kiel, 1805 Etatsraad, og døde ⁴/₄ 1812. Han havde studeret Theologi i Göttingen og været Hovmester for Baron Carl Maximilian Schimmelmann, Skatmesterens næstældste Søn (jfr. Bobé: Fra den Reventl. Familiekrede III, S. 406).

³⁾ August Christian Heinrich Niemann, f. ²⁰/₁ 1761 i Altona, var 1782 som Hovmester med en Grev Ahlefeldt Langeland i Göttingen, blev siden en anset Videnskabsmand i de statsøkonomiske og særlig de forstvidenskabelige Fag. Han blev 1785 Privatdocent, 1791 ord. Professor i Kiel, 1811 Ridder af Dbg., 1817 Etatsraad. Han har bl. a. udgivet: „Forststatistik der dänischen Staten“ 1809. Han døde ²¹/₁ 1832 (se Allg. deutsche Biogr.)

perste Grundsætning — Eenheden — (Identiteten) af Object, Subject og Tanke med Hensyn til det Absolutes Erkjendelse. Det Absolute — Gud — er derfor ei en Gjenstand for Reflexionen men ene for den rene Tænkning, den absolute Anskuelse. Ved Opdagelsen af denne Sandhed frydede jeg mig af gandske Hjerte, raabte lig Pythagoras, da han fandt den berømte geometriske Læresætning, der bærer hans Navn: „jeg har fundet det, jeg har fundet det,“ og ilede med denne min Opdagelse til min Ven og Lærer Reinhold. Men Reinhold formaade ei at fatte min Idee, rimeligviis af den Aarsag, at han paa den Tid var indtaget af den Bardiliske Philosophie, den af ham saakaldte rationale Realismus, og derfor misforstod og mistydede Videnskabslærens Grundsætning, saaledes, at han holdt det absolute Jeg for et Abstractum og ei for det, det er, en Idee, der ei fattes af den almindelige Forstand, men ene af den høiere Aandskraft, der i den nyere Philosophie kaldes den aandelige Anskuelse, og som i Bibelen kaldes Sandhedens Aand — Guds Aand —; men denne Aand kan ikkun den modtage, der har et reent Hjerte, det vil sige, en fuldkommen god Villie, der agter og elsker Sandheden høiere end dette timelige jordiske Jeg, dette forgjængelige og forkrænkelige Jordliv. Men dette rene Hjerte kunne vi ikkun erholde ved den sande Religion, Jesu Lære, hvorfor ogsaa Jesus siger: „Jeg er Sandheden, Livet og Veien, og ingen kommer til Faderen uden ved mig.“

Fra den Tid af, at det blev mig klart, at sand Religion og sand Philosophie ikkun med Hensyn til Formen kunne være forskellige, grandskede jeg med Alvor i Guds skrevne Ord og læste og læser endnu daglig i Bibelen, og saaledes har jeg erholdt den faste Overbevisning: at det ene Nødvendige er: at erkjende Gud og den, han sendte til Verdens Frelse, Jesum Christum, Guds eenbaarne Søn! Guds Ord strider ei mod den almindelige Fornuft og Forstand, men disse fatte dog ei Guds Ords Hemmeligheder, de høiere religiøse Sandheder. Disse erkjendes ikkun formedelst Guds Aand, og denne Aand maa erhverves derved, at vi vorde retfærdige, idet at vi elske Jesum

og med Kjerlighed og Ydmyghed følge hans Bud, vide Sect. Joh. Cap. 14¹⁾).

I Efteraaret 1801 tog jeg fra Kiel til Kjøbenhavn for atter at tage fat paa mine juridiske Studier med Hensyn til Embeds-Examen. I Januari 1807 tog jeg min Embeds-Examen med bedste Character. Der gaves flere Aarsager, at min Forberedelse til Embeds-Examen varede en saa ualmindelig lang Tid. I Begyndelsen af 1805 blev jeg forlovet med min nuværende Hustrue²⁾, og som bekjendt giver Forlovelse Distractioner. Jeg frequenterede Hoffet og Selskaberne i Byen, og jeg var ei meget flittig, da mine juridiske Studier ei havde nogen synderlig Interesse for mig, fordi at de mindre havde til Formaal at studere Lovgivningens Aand, en god Lovgivnings Grundsætninger og disses Anvendelse paa Statssamfundet, end de havde det Øiemed vel at bestaae i den offentlige Prøve. Mit juridiske Studium var derfor under Professor Hurtigkarls Manuduction for det meste et for mig besværligt Udenadslæren, da jeg har en slet Hukommelse med Hensyn til at memorere. Atter og atter løb jeg min lange Rolle igjennem, og trods mit daarlige Nemme til at memorere bragte jeg det dog saavit, at jeg, nogle Dage forinden jeg skulde debutere, formaaede, blot ved at blade om, at forvise mig om, at jeg med den nødvendige Fripostighed vilde kunne gjøre Rede for min lange Lectie. Jeg tør ei nægte, at den Tid, jeg anden Gang præparerede mig til min Embeds-Examen, var saa godt som spildt, og at jeg meer end tilbørligen hengav mig atter til en letsindig Levemaade og til Forlystelses-Syge, saaledes, at jeg maatte ved egen Erfaring sande Ordspøget — „Naturam furca pellas ex, den kommer dog igjen den Hex.“ Ved denne Lejlighed erfarede jeg da ogsaa, at det ei er tilstrækkeligt at have en religiøs Forstands-Overbevisning, men at Religionen mere er Hjertets end Forstandens Sag.

¹⁾ En længere, herefter følgende, almindelig Udvikling om Troens Nødvendighed er her oversprungen.

²⁾ Louise Elisabeth Brown, f. ²⁴/₇, 1785, † ²⁸/₁ 1851, Datter af nedenomtalte William Brown og Margrethe Elisabeth Brown (jfr. Erslew, Forf. Lex. III, 112 og Suppl. III, 110).

Det er i Hjertet, at den gode Sæd bør fæste Rod, skal den ei undertrykkes af Torne og Tidsle, men derimod spire frodigen og bringe god Frugt. Tillige bestyrkedes jeg i den Mening, at Examina kunne være anvendelige og gavnlige og maaske nødvendige med Hensyn til Skole-Undervisningen, men at de ere skadelige for den høiere Videnskabeligheds Fremme, da de hindre den frie videnskabelige Granskning og den egne — originelle — Anskuelse, vænne Lærlingen til at sætte det døde Bogstav over det levende selvtænkte Ord og paalægge den moralske Tvang, at jurare in verba magistri. Af ovenanførte vil det skjønnes, at jeg ei tør nægte, at jeg, trods min Philosophie og min christelige Forstands Overbevisning, var i ommeldte Tidsperiode en Relaps — men jeg reddedes ved Guds naadige Styrelse. Der indtraf nemlig Omstændigheder, der satte mit Hjerte og min Fornuft i Strid med mit Hoved og min Forstand, idet jeg formentede, at Opfyldelsen af Ærens og Pligtens Fordringer vilde gjøre mit Livs Ulykke. Gud styrede det da saaledes, at jeg bestemte mig til at gjøre min Pligt mod min formentlige Interesse. Denne Striid med og Seier over det onde Princip gav mig Alvor og Styrke i min Villie, og Fremtiden udviste, at det, jeg havde holdt for min Ulykke, netop blev mit Livs største Held og Lykke!

Og saaledes erfarede jeg da Sandheden af Skrivtens Ord: at vi skulle handle i Troen, og at den, som elsker Livet høiere end Pligten, skal miste det, hvorimod den som agter Pligten høiere end den egne Lyksalighed, vinder ei blot denne, men endog det sande evige Liv. Derfor skulle vi ene og allene stræbe efter Guds Rige — thi da gives os ogsaa alt andet i Sandhed godt af vores Fader, som er i Himmelen! Jeg kommer nu til en i mit Liv for mig vigtig Begivenhed, jeg noget nøiere bør omtale.

Det var i Begyndelsen af August Maaned 1807, at jeg en Eftermiddag fra min Salsdør paa Frederiksdal saae endel Militaire i røde Uniformer at trække hen ad Veien, der løber forbi den saakaldte Slotsbakke. Jeg gik hen for at see, hvad det var, og til min største Forundring erfarede jeg da, at det var fiendt-

lige Soldater af den hanoverske Legion, der vare landede ved Vedbek, og som vare bestemte at besætte Fiskebeks-Broe i Nærheden af Farum. Jeg skrev da strax til den commanderende General over Sjælland, General-Lieutenant v. Peimann, for at tilbyde min Tjeneste som Volontair; men da jeg i flere Dage ei erholdt noget Svar, saa sat jeg mig til Hest og reed til Kjøbenhavn for personligen at fremstille mig for Generalen og tilbyde min Tjeneste, da jeg var af den Mening, at det var en Adelsmands Pligt i Krigstider at værne om Fædrelandet, hvad enten han var Militair eller ei, og da jeg tillige forment at besidde de fornødne Egenskaber til i kort Tid at yorde en brugbar Officeer, formedelst at jeg var en gammel Mathematiker, havde læst endel militaire Skrifter (blandt andre Bülow's og Venturini's) og jeg tillige ei var gandske ubekjendt med det practiske af Infanterie-Tjenesten, da jeg havde staaet i Livjæger-Corpset; men især mente jeg at kunne gavne, fordi at jeg var mig bevidst med Glæde at ville opofre Livet i Kongens og Fædrelandets Tjeneste. Da jeg naaede Lundehuset, blev jeg anholdt af de fiendtlige Forposter og maatte vende om. I Lyngbye traf jeg min Ven Pastor Rønne¹⁾, der sagde mig, at Fienden alt havde begaaet flere Excesser, at der requireredes Fourage, Levnetsmidler, Vogne o. s. f. i Flæng og uden Orden, og at han og Etatsraad de Coninck²⁾ havde i Sinde at fremstille sig for den fiendtlige General, Lord Cathcart, for ved deres Forestillinger saavidt muligen at afværge Krigens Onder for Omegnen, da der ingen Embedsmænd fandtes at være tilstæde, der maatte kunne paatage sig dette Hværv. Havde jeg troet Modstand for os mulig, da havde saavel min Pligt som min Stolthed dreven mig til at forsøge den, hellere end at henvende mig til Fienden for at bede om Skaansel; men da regulært Militair var indesluttet i Fæstningerne og vores Omegn havde en total Mangel paa Vaaben

¹⁾ Sognepræst i Lyngby Bone Falch Rønne, f. ²⁰/₁₂ 1764, † ¹⁸/₈ 1823.

²⁾ Den bekendte Handelsmand, Ejeren af Dronninggaard Frédéric de Coninck, f. ⁵/₁₂ 1740, † ⁴/₉ 1811, jfr. Biogr. Lex. og navnlig Professor C. Nyrops Mindeskrift om N. L. Reiersen 1796—1896, hvor bl. a. den Landsforræderiproces, der resulterede af denne Forbindelse med Fjenden, og som menes at have fremskyndet de Conincks Død, nærmere belyses.

og Ammunition, da der ingen Officerer vare at erholde; kort, da Omstændighederne vare, ifølge min, maaske feilagtige Mening, af den Art, at Modstand paa vort flade Terrain, med *vore Midler* havde været en Donqvixodiade, der havde gjort Ondt værre, saa besluttede jeg mig til i Forening med de Coninck og Rønne at henvende mig til Lord Cathcart for saavidt muligen at bidrage mit til Kongens, Landets og mine Medborgeres Tarv. Vi begave os altsaa næste Dagen til det engelske Hovedqvarteer i Hellerup — bleve vel modtagne af Lord Cathcart, og de fornødne Messürer bleve tagne, at der i vores Omegn maatte iagttages den strængeste Mandstugt, og at Requisitionerne maatte foretages i den muligste Orden og Ligning og med saa stor Skaansel og Lettelse for Yderne som muligt. Her nøiere at detaillere Commissionens Handlemaade er overflødig, da denne er noksom bekjendt og retfærdiggjort ved den Proces, man fandt sig forpligtet at anlægge mod Commissionen, hvilken Processes Acter for endel ved Trykken ere bekjendtgjorte af de Anklagedes Forsvar, Høiesterets-Advocat, Conferentsraad og Ridder Schönheyder 2).“

Ikkun følgende finder jeg derfor passende her at bemærke: Der førtes en nøiagtig Protocol over alle Commissionens Forhandlinger. Dagen efterat vi havde været i det engelske Hovedqvarteer, afsendtes en Parlementair til den commanderende General v. Peimann for at anmode ham om at foranledige, at Amtets i Kjøbenhavn indesluttede Embedsmænd maatte komme ud til os for at varetage Kongens Tjeneste og Beboernes Tarv, eller og at Generalen som datidig høieste Befalingsmand paa Sjælland maatte give os sin Villie tilkjende med Hensyn til hvad vi, under daværende kritiske Omstændigheder, havde at gjøre og

1) Jeg tilstaaer, at Navnet Commission var særdeles upassende, og kunde give Anledning til Mistydning, da vi ei vare committerede af nogensomhelst.
(Forf.s Anm.)

2) Udgivne 1809 under Titlen: „Proceduren for Commissionen, samt Dommene og nogle Bilag i Sagen, anlagt paa Justitiens Vegne mod De Herrer Grev Schulin, Etatsraad de Coninck og Sognepræsten Rønne“. Sagen omtales ogsaa nærmere af A. S. Ørsted i „Af mit Livs og min Tids Historie“, III, 1855.

lade. *Jeg* conciperede Brevet og fremstillede i samme alle de Grunde, der taledes for Nødvendigheden af, ei at lade Amtet, der, Amager undtagen, var forladt af de administrative Embedsmænd, være uden civil Øvrighed af Landets Egne, der vare bekendte med Landets Love, og som følgelig formaaede at afværge Lovløshed — Anarchie — for Kongens Undersaatter, og tillige at tage saadanne Forholdsregler, der saavit muligen maatte mindske Krigens Onder og Byrder for Amtet. Brevet forsynedes med Commissionens Underskrift og blev ved en Parlementair tilstillet General v. Peimann. Paa denne Skrivelse erholdt Commissionen et Svar, der, om jeg mindes ret, lød omtrent som saa:

„At Vedkommende ei kunde ansee en Deel af Hans Majestæts Lande som occuperede af Fienden, og at de maatte beklage dem, der paatog sig Pligter, for hvilke de til sin Tid vilde komme til at staae til Ansvar.“

Det var klart, at Vedkommende misbilligede vores Handlemaade, og der opstod nu det Spørgsmaal, skal vi trække os tilbage og blot sørge for vores specielle private Sikkerhed og Fordeel, eller skulle vi antage os vores Medborgeres, de af Hyrderne forladte Faars, Tarv med Fare for os, at vor Handlemaade i Tiden maatte miskjendes, misbilliges og maaske volde os farligt Ansvar og mange Ubehageligheder. Men — *fais ce, que dois, arrive ce, que pourra!* — og altsaa maatte vi som retskafne Mænd vælge det, Pligten bød! Dog besluttede vi at handle med den størst mulige Forsigtighed. Denne Beslutning var jeg ikkun altfor hurtigen utroe. General Peimanns Svar havde, jeg tilstaaer det oprigtigen, indigneret mig, da det forekom mig som om man lidet brød sig om Medborgeres Vel og Vee, naar man blot selv var sikret og ei maatte paatage sig noget Ansvar, og derfor *beklagede* man os uden at give et bestemt *nei* eller *ja*, for at have Ryggen frie. I Øieblikkets lidenskabelige Opbrusen skrev jeg derfor et Gjensvar til General Peimann, der vel paa ingen Maade lader sig retfærdiggjøre eller tør billiges, men som vil finde Undskyldning i hver retsindig og ærekær Mands Barm. Da jeg ifølge det os tilkomne Svar maatte troe, at General Peimann, der var mig bekendt som en Mand af Ære og en

Hædersmand, enten ei selv havde besvaret Commissionens Skrivelse eller aldeles havde mistydet det, saa, da jeg vidste, at Generalen var en Holstener, gjentog jeg i mit eget Navn i tydsk Tungemaal, hvad jeg i Commissionens Navn havde tilskrevet ham paa dansk, dog noget omstændeligere og tilføiede: at jeg ei kunde troe, at en General og en Adelsmand havde skrevet om-meldte Brev, men at jeg formodede, at det var skrevet af en Vinkel-Skriver, da de, der maatte dømme vores Handlemaade at være stridende mod de Pligter, vi skyldte Kongen og Fædre-landet, røbede enten Dumhed eller Ondskab! Jeg tør ei nægte, at slig Tale var vel djærv mod en værdig gammel Mand, der var kommanderende General og saa godt som Kongens locum tenens i Majestætens Fraværelse; men jeg var piqueret, og jeg ansaae min Ære for krænket, og paa den Tid var jeg ei endnu kommet saavit, at jeg kunde, naar det blot gjældte mit Individ, række det venstre Øre til, naar man havde slaget mig paa det høire. For Udtrykkene i denne min Svarskrivelse, der med rette kunde dømmes at være impertinente, blev jeg af den over os nedsatte Commission dømt til en Mulct af 200 Rdr at betale til vor Frelzers Kirke, hvilken Dom af Høiesteret stadfæstedes, og hvilken Dom jeg selv erkjender for at være ei blot retfærdig, men endog særdeles mild. Saasnart Kjøbenhavns Fæstning havde capituleret, gik jeg til General Peimann og bad ham om at undskyldte et hidsigt Øieblik, der havde foranlediget mit Brevs utilbørlige Form og sagde ham tillige, at jeg i min Skrivelse mere havde taget Hensyn paa den egne Retfærdiggjørelse, end jeg havde tænkt paa Hædersmanden, Brevet var stilet og adresseret til, da jeg i Sandhed troede, at hans Svar til Commissionen ei var conciperet af ham selv, men af en Jurist, en Lovens Mand, der var vandt til mere at tage Hensyn til Bogstaven og Formen end til Aanden og Realiteten. Min Formodning var aldeles rigtig, thi da Parlementæren overbragte Commissionens Skrivelse til Vedkommende, sagde en af de Tilstedeværende, der ei var General Peimann: „ei! herpaa kan vi strax give Svar“ og havde derpaa conciperet Svaret; denne Mand var vel en særdeles duelig og retskaffen Embedsmand, men ingen Adelsmand og ei

heller en Mand, der havde Idee om det, man bør forstaae under point d'honneur, og altsaa ei vidste, hvad man er en sand Adelsmand skyldig. General Peimann havde ei engang taget mit Brev ilde op, vi gave hinanden Haanden og skildtes ven-skabeligen fra hinanden. Af Commissionens Medlemmer havde Etatsraad de Coninck paataget sig at sørge for de nødvendige Penge-Udlæg, Forskud o. s. f. Pengesager, hvilket han gjorde med betydelige Pengeoffere. Pastor Rønne havde paataget sig at ligne Requisitionerne, tilsige og ordne Kjørslerne o. s. f., hvad som ellers nærmest besørges af vedkommende Amtsforvalter. Jeg havde intet at gjøre med Detaillen, men var den af Commissionen, der stod i directe Forbindelse med Lord Cathcart, og Commissionens Forhandlinger med Fienden gik i Regelen gennem mig, da jeg ved at tiltræde Commissionen havde gjort det til en *conditio sine qua non*: at intet maatte forhandles med den fiendtlige General uden gennem mig eller i min Nær-værelse og med mit Samtykke. Denne Forsigtighed var jeg mig og mit Navn skyldig, da jeg som Kongens Lehnsmand og Vasal var særdeles Ansvar underkastet, at intet af Commissionen, jeg var Medlem af, foretoges, der i mindste Maade kunde drage vores Troskab mod Kongen og Fædrelandet i Tvivl eller i mindste Maade kaste en Skygge paa vores loyale Tænke- og Handlemaade. Jeg ved vel, at hver retsindig Mand, hvad enten han er Adelsmand eller ei, har denne Tænkemaade, men Adelsmandens Pligter er det, ogsaa udvortes at hævde dette Sindelav og i det egne Individ at hædre den høiere Personlighed saaledes, at den adelige i Gjerningen bør vidne, at Æren gjælder ham mere end Livet, og derfor burde Tvekampen ansees for hvad den er, en Guds Ret, der blot tilstædedes erkjendte Hædersmænd, og den burde ei nedværdiges til ugudelig og letsindig Forfængeligheds Sag, til en Bravade og dumdristig Leeg med Menneskets timelige Liv. Der gives Dueller, jeg af gandske Hjerte hader og afskyer som f. Ex. Fleertallet af de tyske Universitets-Drenge-Dueller, men der gives ogsaa en Duel, der er aldeles nødvendig, skal man kunne værne om det, der er høiere end Livet, den sande Ære, den, det verdslige Menneske ingen

Idee har om, og som han forvexler med Indbildskhed og Forføngelighed. Mod den snedige Hykler, den frække Løgner har den redelige Mand intet andet tilstrækkeligt Værge end den Ret at sige ham under Øinene, hvad han er for en Karl, og da at lade Gud dømme mellem dem *der*, hvor Menneskene ei kunne dømme¹⁾.

Ifølge mine særdeles Forhold med Lord Cathcart var jeg hyppigere i det fiendtlige Hovedkvarter end mine Colleger, og jeg stræbte saavit muligen at blive bekendt med Lord Cathcart og hans Omgivning og vinde Vedkommendes Tillid netop ved at vise mig som jeg var, frimodig og min Konge og Fædrelandet af gandske Hjerte hengiven. Næsten alle fiendtlige Officerer, jeg taledede med, yttrede deres Misbilligelse af Expeditionen mod Kjøbenhavn undtagen Lord Cathcart, der i denne Henseende var aldeles taus. General Sir David Baird, der senere commanderede i Portugal og der mistede en Arm, og som i alle Henseender er det, Englænderen forstaaer under Navnet Gentlemann — Æresmand, Hædersmand —, sagde til mig ved Generalens Bord, at det undrede ham, at ei Gud den almægtiges Lynstraale slog ned for at straffe et saa uretfærdigt Angreb.

Har jeg altsaa som Medlem af Commissionen hindret mangen en Uorden og Ødelæggelse og gavnet Staten og mine Medborgere, saa er det ei skeet med patriotiske Gøglestreger og ved at affichere en Tænkemaade, jeg som christelig Ridder ei kan billige; thi den christelige Ridders Pligt er det vel at modstaae Fienden, hvor og naar han kan, men han hader ei sin Fiende, da han veed at skelne mellem Fienden og Mennesket — Om det end var det egne Barn, da tør vi ei skaane det, naar det

¹⁾ De Mennesker som i Skrivten kaldes Løgnens og Djævelens Børn, kunne ene (især naar de ere af høiere Stand) ved Frygten for at maatte stande deres Mand i ærlig Tvekamp, holdes i Ære, da de ei fraholdes fra den onde Gjerning ved Guds frygt, den de ei have, eller ved Menneskefrygt, den de trodse, da de vide tildeels ved Hyklerie at skjule deres Synder og Forbrydelser for Verden, tildeels ved Verdens Klogskab snildeligen at undgaae den verdslige Retfærdigheds straffende Arm.

gælder om Rets Hævdelse, men kunne vi derfor lade være at elske det? Jeg mener derfor at have handlet rigtigere end en Mand, hvem jeg traf kjørende paa Landeveien og anmodede om at vende tilbage paa sin Post, for at varetage Kongens Interesse, men som svarede mig, „at han intet vilde have at bestille med det Kjeltringe-Pak,“ og kjørte sin Vei. Den liden Erfaring jeg gjorde den Tid i at forhandle offentlige Sager, bestyrkede mig i den Mening, at Snuhed og Finesse kunne være gode og anvendelige i smaae Anliggender, men at man iøvrigt endog handler klogest, naar man i et og alt hylder Frimodighed og Sandhed; thi der gives stedse Høg over Høg. Med Hensyn til hvor forsigtig man bør være under Omstændigheder som *de* vare, vi befandtes i, hvis at man ei vil løbe største Fare i den bedste Mening, bør jeg her anføre: at da de Coninck, Rønne og jeg en Dag vare samlede i det fiendtlige Hoved-Quarteer, sagde General Cathcart til os: at han stolede paa, at vi som Mænd af Ære, ei vilde meddele vore Landsmænd noget, vi maatte ifølge vores Forbindelse med ham bringe i Erfaring, og som kunde compromittere ham eller hans Arme, eller med andre Ord, at vi ei vilde misbruge hans Tillid for at agere som Spioner. Til Gjensvar herpaa tilbød Etatsraad de Coninck sig at aflægge Eed med Hensyn til det Løfte, at vi ei vilde spionere, og opfordrede hertil ogsaa Rønne og mig. Herimod protesterede jeg naturligen strax, da jeg vidste, at kunde vi ei nægte, at vi havde aflagt Eed til Fienden, da kunde dette i sin Tid og under Omstændigheder, vi ei kunde forudsee, have de farligste Følger for os, da det var høist vanskeligt at bevise, hvad vi havde aflagt Eed paa og tilmed at godtgjøre Eedens Nødvendighed og Uskyldighed, fordi at vi selv og Fienden vare de eneste Vidner, og saavel vi selv som Fienden maatte ansees som villige Vidner; ved at tilstaa Sandheden maatte vi altsaa fælde os selv! Ifølge det af den commanderende danske General modtagne Svar, var det høist rimeligt, at man vilde ansee en til Fienden aflagt Eed for eet og det samme med Landforræderie. Da jeg ifølge denne min Anskuelse protesterede imod hvilken som helst Eeds Aflæggelse, smilede Cathcart, klappede den gamle de Coninck paa Skulderen

og sagde: „De er en god Mand, men det kan jeg paa ingen Maade tilraade Dem, De vilde til sin Tid kunde komme til dyrt at fortryde en saadan Overilelse, — jeg anseer Dem for Hædersmand, og deres Ord er mig nok.“

Hertugen af Wellington, dengang Sir Arthur Willesej, saae jeg ei. Efterat Kjøbenhavn havde capituleret, og vedkommende Embedsmænd atter i vores Omegn vare traadte i Virksomhed, saa var det en Selvfølge, at alle videre offentlige Handlinger fra Commissionens Side maatte ophøre, uden for saavidt at man communicerede til Vedkommende, hvad man havde gjort, og modtog deres Befaling med Hensyn til de Oplysninger, de maatte forlange, Overlevering af Regnskaber o. s. f.

Fra daværende Stiftamtmand, nuværende Generalpostdirectør v. Hauch¹⁾, Excellence, erholdt Commissionen en særdeles forbindtlig Takskrivelse, og vi modtoges Roes og Tak fra alle Kanter, saaledes, at vi ifølge Ordsproget maatte troe, at den hellige Grav var vel forvaret — men — mit ubesindige Brev til General Peimann fandtes blandt denne Generals Papirer, og hinc illæ lacrimæ. Den egentlige ved mit Brev fornærmede var ei General Peimann, men i Sandhed en høi og hæderlig Embedsmand; jeg havde temmelig skarpt og bittert dadlet adskillige af de tagne Mesürer som dels urigtige, dels latterlige, og det var naturligt, at en stor Deel Mennesker, der ei nøiere kjendte mig, dømmede mig som indbildsk, hovmodig Aristocrat, man i Tide burde stække Vingerne paa. Jeg troer ei at besidde mindste Hovmod eller utilbørlig Stolthed, men tvertimod at være saa liberal som en fornuftig Mand, der kjender Menneskene og Verden kan og bør være, jeg hader al Aristocratie, ligesom jeg hader al Carbonarisme, men min uforsigtige Fremgangsmaade var Skyld i, at jeg af Mange blev anset for en dansk ultra og derfor kom den hele danske liberale Leier i Allarm, ja selv min gode Ven og Collega de Coninck beskyldte mig for hovmodigt aristocratisk Sindelav, og saaledes gaar det da i Politiken som i Religionen: hylder man i Religionen sand Christendom

¹⁾ Gehejmekonferensraad Frederik Hauch, f. 26/8 1754, † 27/10 1839, Fader til Digteren. Se Biogr. Lex.

overensstemmende med Guds skrevne Ord med Fornuft og Forstand, saa fordømmes man af Pietister, Methodister o. s. f. Irrationalister som den, der ei har den sande orthodoxe Troe, hvorimod de blotte Forstands og Hovedmennesker, Rationalisterne, dømme een som et excentrisk Menneske, en Hykler og en Sværmer — og det gaar da til i denne Tid som i Fortiden, da Jøderne dadlede Johannes, fordi at han førte en stræng Levemaade og paa samme Tid dadlede Jesum som den, der havde Omgang med Toldere og Syndere, drak og spiste med dem. Ligerviis er det i Politiken: den, som er en sand Royalist, der vil give Kongen, hvad der tilkommer Kongen, og Gud, hvad Guds er, der vil, at alle Undersaattere skulle være lige nær til Kongens Fader-Hjerte, der vil, at alle skulle nyde samme Lov og Ret, der vil, at alle private Interesser skulle staae tilbage for det Almene-Vel, en saadan Mand har alle Partier, der ledes af egne modsatte Interesser, imod sig. Aristocraterne, der miskjende Broderen i den ringere Stand, dømme ham som en Democrat, en hemmelig Jacobiner, Carbonari, Radical o. s. f. (Partie-Øgenavne) — og det misundelige Menneske af de ringere Stænder, der ei fatter det høiere og ædlere, og som troer, at alle Mennesker ere lige saa gemene, som hans egen Samvittighed fordømmer ham selv at være, dømmer den redelige Kongemand, der ei vil andet end den muligste Ret, Lighed og Frihed for *Alle*, for at være et hovmodig adelsstolt Menneske. Herved er nu intet at gjøre, thi lidenskabelige Partie-Mennesker ville ei erkjende Sandheden og lade sig ei overbevise, — uden at gaae sin Vei ligefrem, ei bryde sig om Daarerne til Høire eller Venstre, modstaae det Onde, hvor man kan, og lade den Sten ligge, man ei formaaer at løfte.

Det var Midienat, netop som jeg var kommet hjem fra en Lystreise til Helsingør i Slutningen af 1807, at Stiftamtmanden tilligemed en anden Embedsmand holdt for min Dør i Frederiksdals Gaard og strax derpaa indtraadte i min Stue for at affordre mig mine Papirer. Jeg bød dem Aftensmad, men de modtog ei mit Tilbud, og da de røbede Hastværk, saa overgav jeg dem uden Betænkning alle de Papirer, der vedkom eller blot havde Hensyn til mine Forhold som Medlem af den anklagede Commission.

Da det uventede Besøg om Midienat rimeligvis havde til Hensigt at finde Inqvisiten til Sengs og da at benytte hans Skræk og Forbauselse til Forbrydelsens lettere Opdagelse og Sagens bedre Fremme, saa var jeg bleven lidt varm og overgav derfor til ommeldte Herrer mere, end jeg var forpligtet til. Iøvrigt havde jeg ei mindste Aarsag at beklage mig over ommeldte Herrers Adfærd. De udførte deres dem befalede Hverv, og det med al mulig Skaansel og Artighed, da de endog, stolende paa, at jeg havde overgivet dem de til Sagen hørende Papirer og Documenter, ei forlangte at forsegle mine øvrige Papirer — det bør mig her at bemærke, at jeg under hele Processen ei havde Aarsag til Klage over hvem som helst. Pastor Rønne klagede vel over, at man stundom, medens Inqvisitionen varede, forelagde ham Spørgsmaal, man ei var berettiget at gjøre, som t. Ex. hvad han havde tænkt, eller hvad han under visse Omstændigheder vilde have gjort. Min Ven Rønne svarede da, at han for Tanker og Hensigter ene var Gud Regnskab skyldig, men ei Mennesker — jeg derimod svarede rask væk paa alle Spørgsmaal og ei sjelden med Hidsighed eller dog med vel megen Varme. Denne min Frimodighed blev af Vedkommende vel optaget og ei utilbørligen benyttet imod mig. Min Ven Rønne saavel som jeg vare ved godt Mod, medens Processen varede, hvis Klage-Paastand dog gik ud paa at berøve os Ære, Liv og Gods. Etatsraad de Coninck tog sig derimod Processen meget nær, og den var rimeligvis Aarsag til en Rørelse, der traf Oldingen, og som nok før Tiden bragte ham til Hvile. Etatsraad de Coninck var en Mand, som ved ualmindelige Aandsgaver havde erhvervet sig over en Million gode Penge, som var en sand Fader for hele sin Familie, og som gjorde store Offre for Samfundet. men han havde en vis Selvfølelse, som hindrede ham fra at gjøre disse Offere gjældende og at gjøre sig Verdensvenner. Det er besynderligt nok, at forinden vi lærte at kjende hinanden nøiere, vare de Coninck og jeg meget fremmede for hinanden, da jeg med Uret dønte ham at være pengestolt og han nok mig at være adelstolt og ovenikjøbet hvad man paa fransk kalder Roué.

Det meste der smertede mig i Anledning af den her omtalte Proces, var at jeg havde den Indbildning, at Kongen, som jeg af gandske Hjerter er hengiven, maatte kjende mig saa nøie, at han strax maatte tænke og sige: hvor Schulin er med, der kan intet uloyalt skee! men heri havde jeg Uret, og til vores egen Retfærdiggjørelse var det nødvendigt, at Sagen blev nøie undersøgt og af Høiesteret endogsaa paadømt. Dog tør jeg ei nægte, at det forekom mig og forekommer mig endnu, at da Processens Udfald viste, at de saa haardt anklagede ei blot vare aldeles uskyldige, men endog havde gjort sig vel fortjent af Fædrenelandet, saa krævede, om end ei stræng Retfærdighed, saa dog Billighed og Stormodighed og maaske Politik, at Regjeringen havde givet os et offentligt Tegn paa, at den erkjendte vores, jeg tør sige dydige politiske Handlemaade, fordi at ikkun faa Mennesker kunde formodes at være bekjendte med Sagens nøiere, for os, retfærdiggjørende Omstændigheder, og det er noksom bekjendt, at en Anklaget aldeles kan frifindes uden dog at være uskyldig, da der kan mangle tilstrækkeligt juridisk Beviis til at fælde den Skyldige.

I Begyndelsen af 1808 ægtede jeg min Hustrue L. E. Brown af en gammel adelig Familie der nedstammer fra Normandiet og derfra kom til Engelland og rimeligen er af dansk eller dog af skandinavisk Udspring.

Min Kones Fader var Kjøbmand W. Brown¹⁾, en Søn af John Brown²⁾, der ogsaa var Kjøbmand; og hendes Moder er E. Brown³⁾ en Datter af David Brown (der var dansk Gouver-

¹⁾ William Brown, Grosserer i Kbhvn. i Kompagni med Faderen, døde $\frac{12}{12}$ 1788 kun 29 Aar gl. Han ægtede ifølge kgl. Bevill. af $\frac{4}{10}$ 1782 sit neden-nævnte Søskendebarn (Sjæll. Reg.).

²⁾ Generalkrigskommissær John Brown, f. 1722, † 1803, en Skotte, der efter Slaget ved Kulloden 1746 kom til Kjøbenhavn, fik Borgerskab som Gros-serer og oprettede et anseligt Handelshus, der dog 1787 fik et Grundstød, skønt stærkt støttet af Staten, jfr. Pakke om hans Gæld i Finanskollegiets Arkiv. Han fik Naturalisationspatent $\frac{3}{7}$ 1776 og førte et Vaaben med 3 Lillier i nederste, 3 Hjerter i øverste Felt, paa Hjelman en væbnet Haand. Jfr. C. Nyrop: L. N. Reiersen.

³⁾ Margrethe Elisabeth Brown, † $\frac{22}{8}$ 1838, Datter af Governør David Brown, ægtede anden Gang $\frac{1}{9}$ 1792 Andreas Alexander Berner, f. $\frac{4}{1}$ 1753, Kapt. i Sø-Et., Toldinspecteur i Helsingør, der tidligere, $\frac{29}{4}$ 1782, havde været gift med Susanne von Echten, død $\frac{19}{9}$ 1791 (Benz. Stamt.).

neur over vores Ostindiske Besiddelser) og ifølge andet Giftermaal Enke efter Capitain v. Berner, der i sine senere Aar var Told-Inspecteur i Helsingør. I dette Ægteskab har Gud skænket mig 7 levende Børn, 3 Sønner og 4 Døtre, som Gud være priset, alle ere gode og sunde Børn paa Sjæl og Legeme af hvilke jeg, Gud være lovet, hidindtil ei har havt andet end Glæde, og som Herren fremdeles naadigen vil holde sin Haand over¹⁾!

Fra 1808 til 1824, levede jeg i min Families Kreds i videnskabeligt Otium paa mit kjære Frederiksdal og beskjæftigede mig for en Deel med Landbruget, men den meste Tid anvendte jeg paa Studering og videnskabelige Arbejder især med Hensyn til christelig Philosophie og Stats-Oeconomie.

Den 16 Maii 1824, havde hans Majestæt den Naade at udnævne mig til Kammerherre, og samme Aar benaadede Kongen mig med Amtmandskabet over Præstøe Amt. Den 1 November 1828²⁾ hædrede Kongen mig med Dannebrog-Ordenens Ridderkors, hvilket jeg erkjender som en særdeles Naade, da mit svage Helbred og min Uduelighed i at bestyre Embedets Detailler ei tillader mig at give mig selv det Vidnesbyrd at være en udmærket executiv Embedsmand.

Høie Vedkommende ville gunstigen undskylde, at jeg i denne Beretning om mit hidtil førte Levnetsløb har maaske været vel udførlig, men da mit udvortes Liv hidindtil ikkun har været af ringe Betydning, saa har jeg troet, at det ei var uhensigtsmæssig, og maaske vilde have Interesse for Vedkommende, at jeg

¹⁾ De tre Sønner vare Johan Sigismund, f. $\frac{2}{9}$ 1808, † $\frac{14}{11}$ 1880, senere Besidder af Frederiksdal, Kammerherre og Amtmand; Hans Sigismund Frederik Alexander Villiam, f. $\frac{26}{11}$ 1811, † $\frac{27}{4}$ 1856, Hofjægermester og Inspektør paa Godset Drage i Holsten, og Christian Frederik (Schulin-Zeuthen), f. $\frac{18}{4}$ 1822, † $\frac{16}{1}$ 1873, til Baroniet Zeuthen, Hofjægermester. De fire Døtre vare Sophie Hedeveg, f. $\frac{26}{8}$ 1810, † $\frac{16}{10}$ 1866, g. m. Baron Christian Frederik Zeuthen til Baroniet Zeuthen, Johanne Elisabeth, f. $\frac{30}{10}$ 1813, † $\frac{10}{}$ 1847, g. m. Generalltn. Peter Fr. v. Steinmann til Tybjerggaard, Louise Christiane, f. $\frac{5}{12}$ 1815, † $\frac{11}{6}$ 1884, g. m. Kammerh., Oberstltn. Greve Frederik Vilhelm Dannemand til Aastrup, og Marie Albertine Mathilde, f. $\frac{22}{8}$ 1820, † $\frac{6}{2}$ 1885, g. m. Gehejmekonferensraad, Kammerherre, Greve Frederik Ludvig Vilhelm Ahlefeldt-Laurwigen til Grevskabet Langeland.

²⁾ Ifølge Statskalenderen skete Udnævnelsen d. 1. Aug. 1829.

gav en aldeles oprigtig og sandfærdig Beretning om mit indvortes Liv, da det, i det mindste for Menneske-Grandskeren, har en videnskabelig Interesse at erfare, hvorlunde et letsindigt Verdens Menneske ved Guds Styrelse er bleven en Christen, og tillige har jeg anset det for min Pligt, ei at lade Leiligheden gaae forbi at stille min Handlemaade i 1807 i sit sande Lys, da det, om ei for min egen, saa dog for mine Forfædres som for mine Børns og Efterkommeres Skyld, ei tør være ligegyldig, at den ringeste Plet skjæmmer mit grevelige Skjoldemærke. Dette er sagt uden mindste utilbørlige Stolthed, thi skulle vi Adelige nyde Hæder og Forrettigheder fremfor vore øvrige Medborgere, da bør vi ogsaa være denne Hæder og disse Fortrin værdige og ved vores Handlemaade retfærdiggjøre den Formodning, at den ædle Stamme ogsaa skyder ædle Grene. Det er Adelsmandens Pligt at hæve sig over det Almindelige, det er hans Pligt at paastaae denne Fortrinlighed ei som en Følge af egen Fortjeneste, men som nedarvet Gave fra de Forfædre, der ved deres Gjerninger vandt adelig Udmærkelse. Den Adelsmand, der ved sin slette eller gemene Handlemaade vidner mod sig selv, at han er udartet, og ei besidder Fædrenes christelige Ridder-Aand, burde miste den udvortes Hæder og udelukkes af et Samfund, han ei i Sandhed er Medlem af. En slet eller gemen Adelsmand er at ligne med en falsk Bankoseddel, der bør kasseres, hvis at man ei vil løbe Fare for at alle Sedler skulle miste deres Credit!

Manuskriptet er ikke hermed ganske sluttet. Der følger først nogle afsluttende Meddelelser om Forfatterens Gudsopfattelse, der stemmer paa saa mange Punkter med Tidens almindelige, vel kjendte Betragtninger, at de i den temmelig vidtløftige og springende Form, hvori de fremstilles, næppe have tilstrækkelig Interesse til her at burde meddeles in extenso, om der end hist og her findes Bemærkninger, som ere karakteristiske for Forfatteren, naar han f. Ex. som Adelsmand af den gamle Skole sætter Kvinden højt over Manden og siger: „Den sande rene Kjærlighed vækkes ifølge min Mening, om ei udelukkende, saa dog for det meste ved Qvinde-Skjønhed og Qvinde-Dyd i Man-

dens Barm. Manden er ifølge sin Natur mere egoistisk end Qvinden, og Qvinden staaer derfor i Almindelighed over Manden. I Qvinden er det Guddommelige Natur; Manden derimod maa bekjempe og overvinde det onde, forinden at han kan blive delagtig i Gud formedelst den hellige Aand. . . . Det var Qvinde-Kjærlighed, der vakte Guddoms-Gnisten i mit Hjerte, og det er reen Qvinde-Kjærlighed, der har fuldkommet Kjærligheden eller dog pleiet og hævet den i mit af Naturen vanartede Hjerte, og saaledes kan jeg ei andet end tilstaae, at jeg er lidt catholsk, da jeg mener, at vi ledes til Sønnen ved Moderen, den vi i Sandhed skue i den rene og dydige Qvinde, vi af gandske Hjerte elske. At den Kjærlighed, jeg her taler om, ei er Vellyst, ei engang Elskov, der er et mixtum compositum af Agtelse og Sandselighed, behøver jeg ei at bemærke.*

Forfatteren taler fremdeles om den Guds Fred, der skal komme, og kan ikke antage denne glade Forhaabning for noget Fantasifoster, „da Europas christelige Monarker ved at slutte den hellige Alliance udtrykkeligen have vedgaaet denne min Menings Sandhed, da de, i ommeldte, i Sandhed hellige Forbunds anden Artikkel udtrykkeligen bekjende og i den hellige Treenigheds Navn for Gud og Mennesker forpligte sig og vedgaae: que la nation Chretienne, dont Eux et Leurs peuples font partie, n'a reellement d'autre Souverain que celui, à qui seul appartient en propriété la puissance, parce qu'en Lui seul se retrouvent tous les tressorts de l'amour de la science et de la sagesse infinie, c'est à dire Dieu, notre divin Sauveur Jesus Christ, le Verbe du Très-Haut, la parole de vie“ etc.

Efter Omtale af Historiens Vidnesbyrd om Præsternes Fremmen af Vrangtroen for at skaffe den udvortes Kirke Magt, af Stridspunkter hos Protestanter og Katholiker og af den rette Ordning af den christelige Stat yttre Forfatteren sin glade Overbevisning om, at netop vi Danske have een i Sandhed fornuftig og christelig Statsforfatning, „da ifølge Konge-Loven Guds Ord og den sande christelige Troe er Danmarks Riges og Kongedømmes rette Grund og Grundvolds-Lov, saaledes, at Danmarks Enevolds- og Arve-Konge af alle danske Undersaatter skal agtes

og holdes for det ypperste og høieste Hoved her paa Jorden over alle menneskelige Love, der ingen anden Herre og Dommer kjender over sig i geistlige og verdslige Sager, uden Gud alene,* hvoraf følger at „Danmark er i Sandhed mere en Kirke-Stat end de pavelige Lande ere det, og vores Konge er i Sandhed for os Danske Herrens, Jesu Christi, synlige Statholder.“

Sluttelig fremsætter Forfatteren sine Ønsker om, at Danmarks Kongestamme fremdeles maa blomstre og Danmark og det danske Folk tiltage i Velstand, Magt og Hæder til Dagenes Ende.

Slægtbogsoptegnelser om Familien Holtermann.

Ved **S. H. Finne-Grønn.**

Ved et besøg for nogen tid siden hos commandørinde, enkefru *Alvide Valeur*, født *Wraatz*¹⁾, i Christiania paatraf jeg blandt andre familiepapirer, som netop i de dage var fremme til gjennemsyn og ordning, ogsaa de optegnelser om slegten Holtermann, der med den elskværdige gamle dames til-ladelse herved meddeles, da de i sine detaljer hidtil vistnok ere ukjendte i den personalhistoriske forskning.

Optegnelserne er forfattede i 1797 af den da 55aarige jomfru *Anne Holtermann* [se s. 54 no. 10], som til stadighed havde sit ophold i Bergen, hvor hun ogsaa døde i 1814, og de viser sig at være saa nøiagtige, at det under sammenligningen med de offentlige protokoller kun har været nødvendig at rette nogle faa tidsangivelser i hosføiede noter.

Originaldocumentet er et folioark, hvis hele indhold bogstavret lyder saaledes:

Forfædre eller Slægt-Linia.

Henrich Holterman og *Anna Bagge*, som var min Farfader og FarModer (dette optegnet af *Anna Holtermann* i Aaret 1797). Han Farfader *Henrich Holterman* var Fød udi Rotenborg²⁾ A. 1650 d. 12te Martj; Hans Faders Navn var *Coert Holterman* og

¹⁾ Alvide Valeur, f. Wraatz, er f. ²⁰/₁₁ 1814 i Christiania og blev gift ²²/₉ 1836 i Frue k. i Kjøbenhavn med den s. 53 note 2 nævnte commandør C. H. Valeur. Hendes Fader var postmester, cancelliraad Martin Wilhelm Wraatz, f. ²¹/₈ 1765 i Kjøbenhavn, søn af leverandør Martin Wraatz af pommersk æt og Henriette Wilhelmine Beiken, og † ²⁸/₁₁ 1831 i Christiania; han blev gift ²²/₄ 1806 i Kjøbenhavn med Dorothea Hedvig Leganger, f. ¹⁴/₁ 1782 paa Eidsvold og † ¹⁰/₄ 1866 i Christiania, datter af sogneprest, titul. professor Christopher Munthe Leganger og Maren Mandahl.

²⁾ ∴ Rotenburg ved Bremen.

Moders *Anna Delfendals*; Han ankom til Bergen som Skomager-svend 1673 ved Ste Hans tiid, hvor Han 1677 d. 28de Januarij indtraadde i Ægtestand med Jomfr. *Anna Bagge*, som er ovenbemældte min FarModer; Hun var Fød A. 1660 d. 21de Majj¹⁾, Hendes Faders Navn var *Cursten Bagge* og Moders *Angenete Østensdatter*; Udi deres Ægteskab Avlede de følgende 16 Børn neml:

1. *Coert*, Fød 1677 d: 29de Novembr., Han døde Ugift, var først Student og døde som Lieutenant 1710 d: 17de April paa Skiertorsdag udi Christiania og der begravet²⁾.
2. *Carsten*, Fød 1680 d: 19de Febr. Han efterloed sig mange Børn og døde her i Bergen 1757 eller 1758³⁾.
3. *Angenete*, Fød 1682 d: 10de Febr. Hun blev Gift med Hørerer *Hans Bergendal*, efterloed sig Børn og døde i høy Alderdom hos sin Søn Præsten Hr. *Jens Bergendal* paa Hammer-Præsteg.⁴⁾
4. *Henrich*, Fød 1683 d: 4de Julij. Han boede paa Sundmør, efterloed sig Børn, sc: en Søn Hr. Comers Raad *Hans Holterman* (som først blev gift med en Kiøbmands datter paa Sundmør, siden med Biskop *Hagerups* Datter) og en Datter *Anna Bagge* gift med *Iver Høgh* paa Sundmør⁵⁾.
5. *Daniel*, Fød 1684 d: 26de Octobr., Han blev Gift, dog ey efterloed sig Børn, og Døde 1718 d: 30te Martj⁶⁾.
6. *Christian*, Fød 1686 d: 15de Febr., Han Levede ikun 10 Uger.

¹⁾ Hun † 1748, begr. $\frac{11}{11}$, og skifte holdtes $\frac{7}{10}$ s. aar.

²⁾ Cort H. anføres døbt $\frac{26}{11}$ 1677 i Bergens Korsk.; student fra Bergen 1698, fænrík $\frac{7}{1}$ 1708 ved Bergenh. inf. reg.

³⁾ Carsten H. tog $\frac{9}{10}$ 1704 skipperborgerskab i Bergen, hvor han † 1757, begr. $\frac{7}{10}$ [Domk.].

⁴⁾ Agnete H. † 1755 i Hammer-pr.gjeld; blev gift $\frac{12}{4}$ 1712 i Bergens Domk.

⁵⁾ Henrik H. tog $\frac{9}{11}$ 1706 borgerskab som kjøbmand i Bergen. Hans hustru Mein Stokberg var datter af Hans S. i Vegsund. Sønnen Hans H., der først var bosat paa Søndmør, hvor gift med Margarethe [Knutsdatter?] Wiig, † 1745, blev senere eier af Østraat ved Trondhjem og gift paany, $\frac{19}{9}$ 1747, med biskop, dr. Eiler Hagerups datter Ingeborg Catharine H., f. $\frac{20}{8}$ 1730 og † $\frac{7}{4}$ 1796; han † 1781. — Iver Høgh var handelsmand i Vegsund.

⁶⁾ Daniel H. var gift med enken Kirsten Christensdatter, som i sit første egteskab havde en søn Christen Hanssen.

7. *Christian*, Fød 1687 d: 30te Julij.
8. *Anna Marie*, Fød 1688 d: 14de Decembr., Hun blev gift med *Ibsen*, efterloed sig Børn, og Døde 1720 d: 21de Septemb.¹⁾.
9. *Abraham* (som er min Sal: Fader) Fød 1690 d: 8de Martij. Han blev først gift 1716 d: 18de Novemb. med *Ølegaard Jensdatter* Enke efter *Henrich Amundsen*, med hende Avlede han 4 Børn, hvoraf de 3 døde førend Moderen og den 4de med Moderen 1722 d: 5te Decembr. Kl. 12 om dagen. Han giftede sig dernæst 1724 d: 8de Septemb. med Jomfr. *Elisabeth Regina Rømer*, der er min Sal: Moder, hvormed han avlede 12 Børn. See viidere herefter om ham²⁾.
10. *Isach*, Fød 1691 d: 3^{die} Septemb., Han blev Gift og efterloed sig 4 Børn, som nock nu alle ære døde³⁾.
11. *Berthe*, Fød 1692 d: 4de Decembr., Hun blev gift med *Ibsen* og efterloed sig Børn⁴⁾.
12. *Rebeche*, Fød 1694 d: 15de Majj, Hun Levede ickun til 1697 d: 19de May.
13. *Jacob*, Fød 1695 d: 29de Octobr., Han blev Gift med Caper Capitain *Peder Sørensens* datter, de aflede mange Børn, dog havde ingen Levende Børne Børn. Han døde i høy Alder hos Sønen *Peder Holterman* i Kobbervigen⁵⁾.
14. *Catharine*, Fød 1697 d: 13de Martj, Hun blev Gift med *Johan Ibsen*, og efterloed sig Børn⁶⁾.

¹⁾ Anna Marie H. anføres døbt $\frac{14}{12}$ 1688 i Bergens Korsk. og her gift $\frac{27}{11}$ 1711 med kjøbmand Mathias Ibsen [Dr. Henrik Ibsens slegt].

²⁾ Abraham H. anføres døbt $\frac{9}{8}$ 1690 i Bergens Korsk.; tog $\frac{24}{6}$ 1716 borger-skab som skomager. Af hans børn med Ølegaard Jensdatter Klingenberg var Henrik døbt $\frac{14}{8}$ 1719 og Carsten døbt $\frac{7}{8}$ 1721, begge i Bergens Domk.

³⁾ Isak H. tog $\frac{29}{6}$ 1732 skipperborgerskab i Bergen, hvor skifte efter ham holdtes $\frac{9}{6}$ 1766. Gift første gang $\frac{19}{2}$ 1721 i Korsk. med Emerence Steen, [† 1731, begr. $\frac{10}{6}$, datter af Lucas S. og Ingeborg Pedersdatter Busch] og derpaa $\frac{12}{1}$ 1738 i Bergens Nyk. med Susanne Størmer.

⁴⁾ Birthe H. anføres døbt $\frac{9}{12}$ 1692 i Bergens Korsk. og † 1728, begr. $\frac{29}{7}$. Gift $\frac{12}{12}$ 1721 i Korsk. med Peder Ibsen fra Møen [Dr. Henrik Ibsens slegt].

⁵⁾ Jacob H. tog $\frac{9}{6}$ 1719 skipperborgerskab i Bergen, hvor gift $\frac{18}{12}$ 1722 i Korsk. med Giertrud Pedersdatter, der † 1751, begr. $\frac{16}{1}$.

⁶⁾ Cathrine H., efter hvem skifte holdtes $\frac{28}{1}$ 1754 i Bergen, blev her gift $\frac{20}{10}$ 1720 i Korsk. med Johan Ibsen, efter hvem skifte holdtes $\frac{17}{11}$ 1752.

15. *Rebeche*, Fød 1698 d: 31te Octob., Hun blev Gift med *Carnilles Dissingthun*, efterloed sig en Søn *Job* 1 dattr *Charnilsche*¹⁾.
16. *Anna*, Fød 1701 d: 10de Januarij, Hun blev gift med *Christen Hansen Maartman*, hvormed hun Fødde 12 Børn, hvoraf nu Lever: *Hans, Henrich, Anna Marie, Else Margrethe, Christiana*, Enke eft. Br. *Jacob, Angenete*²⁾.
- Farfader Bem^{te} *Henrich Holterman* døde i Bergen den 20de Aug. 1730.
- FarModer Bem^{te} *Anna Bagge* døde sam^e Stæds³⁾.

Peter Rømer og *Giertrud Jensdatter*, som var min MorFader og MorModer, Boede paa Gaarden Jølsen ved Christiania i Fedts Præstegield Aggerhuus Stift, hvor de blev Copulerede 1705 d: 25de Feb., og var deres Børn følgende, neml.:

1. *Elisabeth Regina* (som er min Sal: Moder) Fød 1705 d: 8de Decemb., Hun blev efter Forældres Død, skicket til Farbroderen Residerende Capelan til Dom Kirken her i Bergen Hr. Magister *Caspar Rømer*, og hos ham stod hendes Bryllup med min Sal: Fader *Abraham Holterman* 1724 d: 8de Septembr., Hun fødte ham 12 Børn som forermeldt, og sees videre herefter.
2. *Sønne*. Hun blev Gift med *Carsten Horsenius* som var Klocker paa Woss i Bergens Stift og efterloed sig Børn.
3. *Else*, Hun døde i Børne-Aar.
4. *Mette Marie*, Gift med *Lars Michelsen*, havde nogle Børn, hvoraf en Præsten, Hr. *Jørgen Rømer*, der døde Ugift, og hun efterloed sig hverken Børn eller Børne Børn, da hun døde i eller ved Bragerness hos en Præst ved Navn *Gulberg* i Aaret 1786.
5. *Jacob*, Fød 1712 i Decemb. Han Lærte Apoteqveriet hos den gamle *Dynner* her i Bergen, Reyste derpaa til Tysk-

¹⁾ Rebekka H. blev gift ²⁸/₁₁ 1725 i Bergens Korsk. med Cornelius Dischington.

²⁾ Anna H. † 1793 [trykt ligprædiken] i Bergen, hvor gift ¹⁰/₈ 1728 i Korsk. med C. H. Maartmann, der † 1757, begr. ²⁸/₁₂ [Korsk.]

³⁾ Se s. 49 note 1.

land, var paa kort Tiid i Bergen, og reyste did igien, hvor han og skal have været Gift og Avlet Børn, og da han skulde blevet Doctor eller Stads Fysicus i Bergen, døde han udi Tyskland udi Erlangen eller Christian Erlangen[!].

MorFader *Peter Rømer* døde paa Gaarden Jølsen 1719 d: 22de Januarij, og Mormoder *Giertrud Jensdatter* døde samēsteds forhen 1714 d: 6te Decembr.

Abraham Holterman og *Elisabeth Regina Rømer*, som er mine Sal: Forældre, var Fød, som forbemt Han 1690 d: 8de Martj og hun 1705 d: 8de Decembr. og Gifte som forbemt. 1724 d: 8de Septembr., og Avlede følgende 12 Børn nemlig:

1. *Caspar Rømer*, Fød 1725 d: 13 Octob, og døde 1726 d: 29 Octbr.
2. *Abraham*, Fød 1727 d: 21 Junij¹⁾, Han Giftede sig i Smørhavn med Jomf. *Anna Balchen*, Avlede 2de Sønner den ene *Paul Andreas* døde tiilig i Børne Aar, og den anden *Abraham*, Fød 1761 d: 28 Febr., Lever endnu. Han Boede paa Gaarden Steenvaagnesset paa Sundmør, og der døde hans Kone *Anna Balchen*, men derefter opgav han sin Handel og reyste til Bergen og døde i Br. *Jacobs* huus d: 16de Novembr 1784. Sønnen *Abrah:* er nu paa Sundmør hos *N: Windt*.
3. *Henrich Peter*, Fød 1729 d: 4de Ianuarij Tirsdags Morgen Kl. 3¹/₂. Hand Giftede sig i Korssund i Sundfjord med *Berte Rasmusdatter*, Enke efter *Christian Rue*, med hende Avlede hand Børn, hvoraf ickun nu Lever en Datter *Elisabeth Regina*, og Lever han tilligemed Konen ogsaa og Boer i Bemelte Korssund²⁾.
4. *Coerdt*, Fød 1730 d: 25de Julij paa Tirsdags Aften Kl: 6, Han Lever nu Ugift, har sin meeste Tiid fahret paa Middelhavet som Skibs Captein, Eier nu Gaarden Frechoug som ligger circa 1¹/₂ Miil Norden for Bergen³⁾.

¹⁾ Abraham H. anføres døbt ¹⁴/₆ 1727 i Bergens Domk.

²⁾ Henrik Peter H. † ²/₂ 1808, begr. ¹⁰/₂ i Bergen [Korsk.] Jfr. dette tidsskrifts 6 bind s. 94, noten.

³⁾ Cort H. † ¹¹/₂ 1813 paa Frækhaug, men blev begr. ¹⁹/₂ i Bergen [Korsk.]; ugift.

5. *Daniel*, Fød 1732 d: 27de Decemb., Død ugift 1753 d: 12te Decemb.
6. *Mathias*, Fød 1735 d: 11te April paa anden Paaskedags Morgen Kl. 6, Han boer i Christianssand, har Sø Lieutenants Caracteer, dog er Kiøbmand, var Gift 1766 d: 30te Iulij med *Edvard Places* datter Jomfr. *Massine Place*; Med hende Avlede han 1 Søn og en datter, Sønnen døde i Børneaar og datteren *Elisabeth Regina* er Enke efter *Edvard Smith Arctander*, hvilken hun fødte 2de døttre. Han, omtrent 10 Aar efter Konens død, Giftede sig igien med Jomfr. *Blixenkroner*, som var hos sin beslegtet Etats Raad *Pavels* i Christianssand og det i Aaret 1782, Begge disse saavel Br. *Mathias* som denne sidste Kone Lever endnu, dog har de ey faaet Børn¹⁾.
7. *Giertrud*, Fød 1736 d: 20de Iunij om Morgen Kl. 1¹/₂. Hun er Enke efter Cancellie Raad og Postmester *Herman Christian Valeur*, som døde fra hende 1791 d: 23de Julij, hvormed hun har havt 5 Børn, de tre ere døde i Børneaar og de igien Levende Børn er 2de Sønner, *Peter* er Student men vil nu handle, og *Abraham* Lieutenant i Sø Etaten, (paa denne tiid er Baade Hun og Børnene hos mig)²⁾.
8. *Hans*, Fød 1738 d: 7de Septembr., og døde d: 7de Septemb 1742.
9. *Jacob*, Fød 1740 d: 5te Feb., Giftede sig 1783 med Faster *Annes* datter Jomf. *Christiana Maartman* med hende Avlede Han en Søn som døde af Smaae-Kopperne 1791. Han døde Selv 1795 d: 22de Ianuarij. Hans Enke Lever og Boer ved Kors Kirken i Bergen³⁾.

¹⁾ Mathias H. Se om ham dette tidsskrifts 6 Bind s. 94 flg. Hans anden hustru var en datter af tolder Hans Blixenkroner Collin og Christine Pavels.

²⁾ Gjertrud H. † 1705, begr. 7/11 i Bergen [Korsk.], hvor gift 3/8 1770 med student og klokker paa Voss, senere postmester og cancelliraad H. C. Valeur, hvis tredje hustru hun var. Deres søn Abraham Valeur, f. 17/4 1777 i Bergen og † 10/4 1838 som marinecaptein, fhv. vicecommandant i Frederiksværn og ridder, var fader til Cort Holtermann Valeur, f. 9/1 1804 i Frederiksværn, commandør i marinen etc. com.dør af St. O. O. m. m., † 21/9 1875 i Christiania. Se s. 48 note 1.

³⁾ Jacob H. blev gift 11/8 1783 i Bergens Domk. med C. Maartmann, der

10. *Anne*, (der er mig) Fød 1742 d: 21de Feb. paa Onsdag-Morgen Kl. 8. Lever Ugift og boer i mine Sal: Forældres Huus paa Torvet her i Bergen¹⁾.
11. *Hans*, Fød 1744 d: 23de April, Han døde Ugift hos Broder *Mathias* i Christianssand d: 27de Febr. 1771.
12. *Elisabeth Regina*, Fød 1746 d: 19de April, Hun døde Ugift 1775 d: 8de Ianuarij.

Bemeldte mine Kr: Sal: Forældre *Abraham Holterman* og *Elisabeth Regina Rømer*, døde Hun 1777 d: 29de Martij²⁾, og Han 1780 d: 30te April, Begge udi Kors Kirken Begraven, Gud give os i Hiinerig at Samles.

Danske, norske og holstenske Studenter, indskrevne ved Universitetet i Siena.

Ved **Karl Henrik Karlsson**, med Anmærkninger af **C. E. A. Schøller**.

De ved Universitetet i Siena førte Studentermatrikler ere for den ældste Tids Vedkommende gaaede helt og holdent tabt, og for Middelalderen findes nu kun i Behold en Protokol³⁾ indeholdende de Baccalaurer og Magistre, som optoges i det theologiske Fakultet. Denne begynder dog først 1472 og indeholder kun et dansk Navn nemlig Magister Ditleuus de Datia⁴⁾, som 25 Novembr. 1500 optoges som doctor in artibus⁵⁾. For senere

var f. ²⁵/₈ 1742 og † ⁸/₈ 1811. Sønnen Abraham H. var døbt ¹⁶/₁₀ 1784 i Bergens Korsk. og † 1791, begr. ²/₁₂.

¹⁾ Anna H. † ²⁰/₁ 1814 i Bergen, begr. ²⁷/₁ [Korsk.]

²⁾ E. R. Rømer anføres begr. ²⁹/₈ 1777 i Bergens Korsk.'s ministerialbøger.

³⁾ Haandskrift i Biblioteca comunale, Siena, signeret A. XI. 1.

⁴⁾ Mon ikke den i Pers. Tidsskr. VI, 109 f. nævnte Dr. Ditlev Smyther?

⁵⁾ Protokollen har om ham følgende Bemærkning: Pateat euidenter, qualiter die 25 Nouembris ad instantiam magistri Ditleuui de Datia congregaui omnes magistros nostre alme universitatis in camera mea, qui dictus magister petijt effici doctor artium a nostro collegio; Nos vero ipsum rigorose examinauimus, ipse quoque bene et subtiliter se habuit in respondendo, unde attenda sua sufficientia cum licentia vice cancellarij et de unanimi assensu omnium magistrorum ipsum decorauimus ac fecimus

Tiders Vedkommende ere derimod Matriklerne fuldstændigere, og særlig gjælder dette Fortegnelserne over den tyske Nations Medlemmer. Af disse findes endnu i Behold to Bind¹⁾, hvoraf det ældste omfatter Tiden 1573—1615, det yngste Tiden 1616—1704, hvorhos tillige det sidste indeholder en Afskrift af den første Fortegnelse for Aarene 1573—1594. Begge Matrikler ere delte i tre særskilte Afdelinger, nemlig 1: „Principum eorumque legatorum nomina“; 2: „Comitum, baronum aliorumque illustrium personarum nomina“; 3: „Nobilium, doctissimorum aliorumque ornatissimorum virorum nomina“. Antegnelserne ere i Almindelighed egenhændige, dog hænder det, at, naar flere have været i Følge, en har skrevet alles Navne; foruden Navnet er tillige antegnet Indskrivningsdagen og Indskrivningsafgiften. I den tyske Nation ere ogsaa Skandinaverne indskrevne, og mærkværdigt er det, hvilken Mængde danske og holstenske Navne man træffer, medens der kun forekommer faa svenske og kun to norske Navne. Nedenfor meddeles de Danske, Nordmænd og Holstenere, som jeg har truffet paa i disse Matrikler. For at opnaa en lettere Oversigt er Aarstal og Datum anført først, hvorimod de i Fortegnelserne i Almindelighed ere skrevne efter Navnet; endvidere har jeg udeladt Indskrivningsafgiften som ikke værende af væsentlig Betydning.

1575 Lorentz Vytynkhoff.	} Holsatj. — Disse fire Navne ere optegnede i Afdeling 2. Ved deres Navne ere tegnede 2 store Ølkrus.
— Hans Rantzou ²⁾ .	
— Gosche von Bochwolt ³⁾ .	
— Johan Swaue.	
— Jan. 12. Henricus a Boeckwolden ⁴⁾ Holsatus.	

doctorem in artibus, et promisit se uenturum ad accipiendum insignia magistralia in hac nostra alma universitate; Promotor suus fuit magister Bartolomæus Siculus ordinis predicatorum; nomina vero magistrorum, qui interfuerunt . . . (her følger flere Navne).

¹⁾ Haandskrifter i Biblioteca comunale, Siena, signerede A, XI, 13, 14.

²⁾ Hans Ottesen Rantzau til Rantzau og Schönweide eller Hans Henriksen Rantzau til Borghorst, † 1582.

³⁾ Godske Ditlevsen Buchwaldt fra Neverstorff, † 1598.

⁴⁾ Henrik Jaspersen Buchwaldt til Sierhagen, Amtmand paa Gottorp.

- 1575 Jan. 12. Gerhardus Rantzovius¹⁾ Holsatus. — Med anden Haand: „Gnad dir Godtt †“.
- — — Fridericus ab Alefelt²⁾ Holsatus. — Med anden Haand: „Gnad dir Godtt“.
- Nov. 16. Benedictus von Aleuelde Holsatus.
- 1578 Sept. 14. Absalon Rosenkrantz³⁾ Danus. — Med anden Haand tilføiet †.
- 1579 Febr. 1. Christianus Fries⁴⁾ Danus.
- 1580 Juni 20. Hans von Bochwolt. — Anføres i Afdeling II.
- 1581 Marts 26. Johannes ab Ahlefeldt⁵⁾ Holsatus.
- Sept. 3. Guilielmus Paludanus⁶⁾ in signum amoris scripsit.
- 1583 Aug. 28. Melchior Rantzouus⁷⁾ Holsatus.
- 1584 Jan. 8. Corfitz Grubbe⁸⁾ Nortuegius.
- — — Nicolaus Cragius⁹⁾ D. lubentissime fecit ut rogatu nobilissimi domini procuratoris in has tabulas collegij inclutæ nationi Germanicæ nomen suum referret.
- 1585 Sept. 2. Ericus Bilde¹⁰⁾ Danus.
- — — Petrus Johannis Ripensis¹¹⁾, Danus.
- — 13. Henningus Valkendorff¹²⁾ Danus.
- — — Thomas Finckius¹³⁾ Flenspurgensis. — I Matr. II tilføiet: Med. Professor Havniæ.
- 1586 Nov. 13. Steno Bilde¹⁴⁾ Danus.

¹⁾ Gert Poulsen Rantzau fra Bothkamp, f. 1554, † i Duel i Odense 1580 (Cimb. lit. I, 524).

²⁾ Frederik Ahlefeldt, Søn af Wolf A. til Haselau, f. 1554, † 1579.

³⁾ Axel Folmersen Rosenkrantz, † 1582 i Frankfurt.

⁴⁾ Christian Henriksen Friis til Borreby, f. 1559, † 1616, Kansler.

⁵⁾ Hans Ahlefeldt, f. 1557, † 1581 i Neapel, Søn af Burkard A. til Heiligenstäten.

⁶⁾ Vilhelm Hansen Paludan, † 1634, Præst og Kanonikus i Viborg.

⁷⁾ Melkior Rantzau, f. 1562, † 1585, Søn af Otto R. til Schönweide, eller Melkior Rantzau til Arlevad, f. 1565.

⁸⁾ Corfitz Pallesen Grubbe til Høgested, † 1592, Sekretær i tyske Kancelli.

⁹⁾ Niels Pedersen Krag, f. 1550, † 1602, Professor ved Kbhvs. Universitet.

¹⁰⁾ Erik Steensen Bille til Kjærsgaard, f. 1561, † 1641.

¹¹⁾ Peder Hansen Riber, Mag., † 1599 (Kirkeh. Saml. 3 R. II, 327 Not.).

¹²⁾ Henning Valkendorff til Glorup, f. 1565, † 1626.

¹³⁾ Thomas Fincke, f. 1561, † 1656, Professor ved Kbhvs. Universitet.

¹⁴⁾ Steen Jensen Bille til Billesholm, f. 1565, † 1629, Lensmand i Trondhjem.

- 1586 Nov. 13. Hilarius Quittzow¹⁾ Danus.
- 1588 April 12. Matthias Carnarius Holsatus. — I Matr. II tilføiet: M. D.
- — 23. Friderich uann Aleuelt²⁾. — I Matr. II tilføiet †.
- Mai 16. Christianus Barnekou³⁾.
- — — Jacobus Wilfeldt⁴⁾ Danus. — I Matr. II tilføiet:
„Obiit regni cancellarius.“
- — — Magnus Wilfeldt⁵⁾ Danus.
- — — Joannes Jacobus Skierbechius⁶⁾ Danus nomen
suum lubentissime reliquit inclytæ Germanicæ
nationi. — I Matr. II tilføiet †.
- Juli 1. Antonius Battus⁷⁾ Haderslebiensis.
- — — Siguardus Grubbius⁸⁾ Danus.
- 1589 April 8. Nicolaus Struckmann Slesuicensis.
- 1590 Aug. 7. Fridericus Rosenkrantz⁹⁾ Danus in album Ger-
manicæ nationis, quæ in academia Senarum
studiorum et humanitatis politioris gratia hac-
tenus fuit et etiamnunc commoratur commora-
biturve deinceps nomen suum memoriæ, et
amicitiæ ergo adscribebat. — I Matr. II tilføiet:
obiit.
- — — Johannes Paullinus Resenius¹⁰⁾ Danus. — I Matr.
II tilføiet: Obiit archiepiscopus Havniensis.
- — — Philippus v. Quitzow Thodorici filius. — I Matr.
II tilføiet: Danus.

¹⁾ Eiler Henningsen Quitzow til Lykkesholm, f. 1565, † 1640.

²⁾ Frederik Ahlefeldt til Arlevad, f. 1551, † 1605, Amtmand i Aabenraa.

³⁾ Christian Hansen Barnekow til Birkholm m. m., f. 1556, faldt 1612, Rigsraad, Lensmand i Landskrone.

⁴⁾ Jacob Jacobsen Ulfeld til Urup og Egeskov, f. 1567, † 1630, Rigskansler, Rigsraad.

⁵⁾ Mogens Jacobsen Ulfeld til Selsø, f. 1569, † 1616, Rigsraad, Admiral.

⁶⁾ Hans Jacobsen Skjærbæk, Dr. med., Læge i Lybæk.

⁷⁾ Anton Battus, † 1603, Dr. med. (Danske Saml. 2 R. IV, 251).

⁸⁾ Sivert Eilersen Grubbe til Hofdal m. m., f. 1566, † 1636, øverste Sekretær i danske Kancelli, Lensmand i Malmø.

⁹⁾ Frederik Rosenkrantz, † 1602.

¹⁰⁾ Hans Poulsen Resen. f. 1561, † 1638, Biskop i Sjællands Stift.

- 1591 Nov. 13. Albrecht Skel¹⁾. — I Matr. II tilføiet: Danus.
Obiit senator regni et eques auratus.
- 1592 Marts 19. Ericus Guldenstern.
— — 24. Hermannus Hoyer²⁾ Holsatus.
- 1593 Mai 14. Johannes Lindenow³⁾ Danus. — I Matr. II tilføiet: Regni senator.
— — — Ottho Lindenow⁴⁾ Danus.
— — 24. Willehadius Adamius⁵⁾ Danus nomen suum inclytæ nationis Germanicæ professus. — I Matr. II tilføiet: † Canonicus Viburgensis.
— — — Mathias Jacobæus⁶⁾ de Ripa Cimber.
— — — Caspar Schmidt⁷⁾, Henrici Ranzovii proregis Daniæ secretarius.
— Oct. 3. Corfitius Rudt⁸⁾ Danus.
- 1594 Henricus Rantzou H. F.
- 1595 Ivarus Friis⁹⁾ Danus.
- 1596 Febr. 28. Janus Brahe Danus¹⁰⁾.
— — — Janus Mølenus Danus¹¹⁾.
— Johannes Joan. Halland. Danus¹²⁾.
- 1597 April 12. Christiern Hanssen¹³⁾ Danus.
— — — Christophorus Lunge¹⁴⁾ Danus.

¹⁾ Albert Christensen Skeel til Hegnet, Fusingø m. m., f. 1572, † 1639, Ridder, Rigsraad, Admiral.

²⁾ Herman Hoyer, † 1622, Staller i Eidersted.

³⁾ Hans Johansen Lindenow til Gaunø m. m., f. 1573, † 1642, Ridder, Rigsraad, Lensmand paa Hindsgavl.

⁴⁾ Otto Johansen Lindenow til Borreby m. m., f. 1575, † 1618.

⁵⁾ Villads Nielsen Adamius, † 1616, Dr. med., Læge i Bergen.

⁶⁾ Mathis Jacobsen, f. 1569, † 1636, Dr. med., kgl. Livilæge, Læge i Aarhus (Rørdam, Hist. Saml. og Stud. III, 98).

⁷⁾ En Caspar Smidt var 1612—13 dansk Hofjunker (Medd. fra Rentekammerark. 1871, S. 143).

⁸⁾ Corfits Eriksen Rud til Sandholt m. m., f. 1573, † 1630, Lensmand paa Hindsgavl.

⁹⁾ Iver Jørgensen Friis til Ørbæk og Oxholm, † 1623, Kannik i Ribe.

¹⁰⁾ Jens Pedersen Brahe til Krogholm, † 1598.

¹¹⁾ Jens Hansen Mølle, f. 1564, † 1633, Dr. med., Læge i Odense.

¹²⁾ Hans Jensen Alanus, † 1631, theol. Professor.

¹³⁾ Christen Hansen Riber, † 1642, Biskop i Aalborg.

¹⁴⁾ Christoffer Ovesen Lunge fra Odden, † 27 Aar gl. i Prag 1603.

- 1597 April 12. Georgius Lunghi¹⁾ Danus.
 — — — M. Joannes Severinus Zythagathus²⁾ Danus.
 1598 Marts 24. Johannes ab Aleuelt³⁾ Saxo-Holsatus.
 — — — Eske Bilde⁴⁾ Danus.
 1599 April 20. Nicolaus Boje Diethmarsus.
 1601 — 5. Tycho Brahe junior⁵⁾.
 — Juni 23. Fridericus Hoerken Holsatus.
 — — — Henricus Lange⁶⁾ Danus.
 1603 Dec. 15. Petrus Marsuin⁷⁾ Danus.
 — — — Paulus Martinus Grum⁸⁾ Danus.
 1604 Juli 12. Theodorus Blum⁹⁾ Eq. Holsatus.
 1606 Marts 20. Christianus Ficke Crempensis Holsatus.
 — Juni 13. Henricus Telemannus Chiloniensis Holsatus.
 1607 April 14. Godofredus Lindenou¹⁰⁾ Danus.
 1608 Mai 14. Gregorius Johans von Suheiten in Reipa Eide-
 stad Hols.
 — Christia[n] Bordingius¹¹⁾ Arhusiensis.
 1609 April 14. Olaus Worm¹²⁾ Arhusia-Danus. — Med anden
 Haand: Med. apud Haunienses professor et claris
 iam dudum scriptis celeberrimus.
 1611 Jan. 18. Caius Rantzow¹³⁾.
 — — — Friderich Rantzow¹⁴⁾.
 1612 Dec. 8. Canutus Gøldenstern¹⁵⁾.
 — — — Edvardus de Barden¹⁶⁾.

¹⁾ Jørgen Ovesen Lunge til Odden m. m., f. 1577, † 1619, Rigsmarsk, Ridder.

²⁾ Mag. Jens Sørensen Ølgod.

³⁾ Hans Frederiksen Ahlefeldt til Stendorf, f. 1584, † før 1642.

⁴⁾ Eske Pedersen Bille til Svanholm, † 1608.

⁵⁾ Tyge Tygesen Brahe, f. 1581.

⁶⁾ Henrik Christensen Lange til Oldager, † 1651.

⁷⁾ Peter Jørgensen Marsvin til Avnsbjerg, † 1614.

⁸⁾ Paul Mortensen (Grum) Aastrup, f. 1576, † 1619, Biskop i Lund.

⁹⁾ Didrik Johansen Blome til Neverstorff, † 1617, Gottorpsk Landraad.

¹⁰⁾ Godske Johansen Lindenow til Ortoft, † i England (Hist. Tidssk. 4 R. IV, 37).

¹¹⁾ Christen Lauridsen Bording, f. 1578, † 1640, Dr. med., Læge i Ribe

¹²⁾ Ole Worm, f. 1588, † 1654, Dr. med., Professor.

¹³⁾ Kai Breidesen Rantzau til Rantzauholm, f. 1591, † 1623.

¹⁴⁾ Frederik Frandsen Rantzau til Asdal, f. 1590, † 1545, General.

¹⁵⁾ Knud Prebensen Gyldenstjerne til Vosborg, f. 1591.

¹⁶⁾ Edvard de Barden studerede 1609 i Leiden og 1611 i Orleans.

- 1612 Dec. 8. Hilarius Gldenstern ¹⁾.
 — — — Henricus Gldenstern ²⁾.
 1614 Juni 27. Severinus Andreas Vellejus ³⁾ Danus.
 — — — Ludolphus Berchentin ⁴⁾.
 — Dettleff von Bochwold.
 — Oct. 1. Axelius Arnfeldt ⁵⁾ Danus.
 — Dec. 18. Reye Brocktorff ⁶⁾ Holsatus.
 1615 Mai 22. Joannes Adamus Hols.
 1616 Johannes Hoyer Hols.
 1617 Mai 14. Buchardus Rhudt ⁷⁾ Danus.
 — — — Johannes Birchittus ⁸⁾ Danus.
 — Dec. 25. Diterich von Quitzow. — Han er 1618 Na-
 tionens „consiliarius“.
 1618 — 24. Lorens Wensin ⁹⁾.
 — — — Benedictus Brocktorff ¹⁰⁾.
 — — — Daniel Wensin ¹¹⁾.
 — — — Detleuus Brockdorff ¹²⁾.
 1619 Mai 20. Henricus à Qualen ¹³⁾ Holsatus.
 — Aug. 23. Casparus á Buchwoldt ¹⁴⁾ Holsatus.
 — Daniel Rantzouw ¹⁵⁾.
 1620 Joachim Ernest ¹⁶⁾ Duca d'Holstein. — Anført i
 Afdeling I.

¹⁾ Eiler Prebensen Gyldenstjerne til Bistrup, f. 1592.

²⁾ Henrik Prebensen Gyldenstjerne til Svanholm og Skovsbo, f. 1594, † 1669, Lensmand paa Varberg.

³⁾ Søren Andersen Vedel, f. 1587, † 1653, Rektor i Sorø, Præst i Ribe.

⁴⁾ Wolf Ludolf Berkentin til Preten, lauenborgsk Amtmand.

⁵⁾ Axel Arenfeldt til Basnæs, f. 1590, † 1647, Ridder, Rentmester, Lensmand over Stjernholm Len.

⁶⁾ Antagelig Kai Detlevsen Brockdorff til Kletkamp, † 1619.

⁷⁾ Burkard Eilersen Rud til Sbyholm, f. 1592, † 1647.

⁸⁾ Hans Birket, Mag., (Rørdam, Hist. Saml. og Stud. III, 23 Not.).

⁹⁾ Lorents Godskesen Wensin til Rolffstorff, † 1629, dansk Kammerjunker, og Commissarius.

¹⁰⁾ Benedict Detlevsen Brockdorff til Gartz, † 1628.

¹¹⁾ Daniel Wensin, Broder til Lorentz W., levede 1641 i Flensborg.

¹²⁾ Detlev Detlevsen Brockdorff til Rosenhof.

¹³⁾ Henrik Ottesen Qualen til Bosee og Nordsee, f. 1594, † 1667.

¹⁴⁾ Caspar Buchwaldt til Prohnsdorff, † 1669, Amtmand i Segeberg, 1625—29 dansk Kammerjunker.

¹⁵⁾ Daniel Godskesen Rantzau til Trrborg m. m., f. c. 1600, † 1658.

¹⁶⁾ Joachim Ernst, Hertug af Plen, f. 1595, † 1671.

- 1620 Febr. 27. Henrichus Holch¹⁾ Danus. — Med anden Haand:
 † In bello Germanico postea clarus et comes factus.
 — — — Olaus Christian Vibergius²⁾ Danus.
- 1621 Jan. 2. Joannes Christianus Wibe³⁾ Danus.
 — Oct. 18. Benedictus von Alefelt Hols.
 — Dec. 13. Sticho Pors⁴⁾ Danus.
 — — — Christianus Christiani Longolandius⁵⁾ Danus.
- 1622 April 4. Janus Bille⁶⁾.
 — — — Henricus Rantzovius⁷⁾ Danus.
 — — — Erich Rosenkrantz⁸⁾ Danus.
 — — — Nicolaus Fossius⁹⁾ Danus. — Tilføiet: obiit D. M.
- 1623 Oct. 26. Paullus Andreas Paullinus¹⁰⁾ Danus. Med. Doctor.
 — — — Michael Christiern¹¹⁾ Hafniensis Danus. Med.
 Doctor.
 — — 28. Heinrich von Alefeldt.
 — Nov. 15. Otto von Qualen¹²⁾.
- 1624 Mai 6. Pawl Rantzow¹³⁾.
 — Nov. 7. Axel Urop¹⁴⁾ Danus.
 — Dec. 9. Johannes Dow Hus. Holsatus.
- 1625 Febr. 27. Henricus Ramell¹⁵⁾ Danus. — Med anden Haand:
 Illustris academiæ Soranæ præfectus.

¹⁾ Henrik Detlevsen Holck til Eskildstrup, Raunholt m. m., f. 1599, † 1633, Greve, keiserlig Feltmarskal.

²⁾ Oluf Christensen Kjeldsmed, † 1655, Mag., Præst i Viborg.

³⁾ Jens Christensen Vibe, † 1623.

⁴⁾ Stig Rudbeksen Pors til Skovsgaard, dansk Agent i Stokholm.

⁵⁾ Antagelig Christen Christensen Humble, Præst i Humble.

⁶⁾ Jens Steensen Bille til Billesholm, f. 1599, † 1645.

⁷⁾ Henrik Frantsen Rantzau til Aagaard og Rosenvold, f. 1599, † 1674, Rigsraad, blaa Ridder, Geheimeraad.

⁸⁾ Antagelig Erik Jacobsen Rosenkrantz fra Arreskov, der skal være falden 1626.

⁹⁾ Niels Christensen Foss, f. 1588, † 1645, Provinsialmedikus i Lund.

¹⁰⁾ Poul Andersen, Dr. med., Medicus i Bergen.

¹¹⁾ Mikkel Christensen, f. 1585, † 1637, Dr. med., Læge i Kolding, Fysikus i Bergen.

¹²⁾ Otto Ottosen von Qualen til Freienwillen, † 1635.

¹³⁾ Poul Poulsen Rantzow af Knop, † 1665.

¹⁴⁾ Axel Urup til Belteberg, f. 1601, † 1671, Rigsraad, Marsk.

¹⁵⁾ Henrik Henriksen Rammel til Beckaskog, f. 1601, † 1650, Rigsraad, Forstander for Sorø Akademi.

- 1625 Febr. 27. Magnus Seestet¹⁾ Danus.
 — April 5. Theodosius Brocktorff Holsatus.
 — — 29. Franciscus Rantzovius²⁾ Danus. — Med anden Haand: Mortuus regni senator et prorex.
 — — — Christianus Clemens³⁾ Danus.
 — Mai 12. Johannes Rhodius⁴⁾ Danus, I. U. C. Nomen fide-
 demque dedit.
 — Nov. 6. Olaus Jacobæus⁵⁾ Danus.
 1626 Jan.(?) Laurentius Wiffeldt⁶⁾.
 — Juni 6. Canutus Wiffeldt⁷⁾ Danus.
 1626 Juli 10. Ericus Pors⁸⁾ Danus.
 — — — Johannes Andreas⁹⁾ Danus. — Med anden Haand:
 Anatomicus Pisanus anno 1627.
 1629 Juni 20. Jean Rantzou¹⁰⁾ Holsatus.
 — Sept. 21. Michael Michaelis Itzehoe Holsatus.
 — Oct. 12. Burgkardt Rantzouen¹¹⁾ Holsatus.
 1630 Aug. 5. Jacobus Nicolaus Rhandrus¹²⁾ Danus.
 1635 Mai 15. Johannes Jürgens¹³⁾ Itzehoe Holsatus.
 — Dec. 4. Ovidius Lunge¹⁴⁾ pro se et
 Christiano Staugardio¹⁵⁾ Dano conterbunali suo
 dedit. — Aar 1636 Nationens consiliarius og

¹⁾ Mogens Clausen Sehested til Holmegaard, f. 1598, † 1675, Ridder, Befalingsmand paa Bøvling.

²⁾ Frants Rantzau til Rantzausholm, Rigshofmester, f. 1604, † 1632.

³⁾ Mag. Christen Clementsen, Forstander paa Herlufsholm.

⁴⁾ Johannes Rode, f. 1587, † i Padua 1659, Dr. med.

⁵⁾ Oluf Jacobsen, f. 1588, † 1638, Dr. med.

⁶⁾ Laurids Jakobsen Ulfeld til Egeskov og Harritslevgaard, f. 1605, † 1659.

⁷⁾ Knud Christoffersen Ulfeld til Svenstrup, f. 1609, faldt 1657, Ridder.

⁸⁾ Antagelig Erik Clausen Pors fra Øllingsø, Sekretær i danske Kancelli 1629—35.

⁹⁾ Hans Andersen fra Helsingør, 1625 Mag. i Wittenberg, studerede s. A. i Padua.

¹⁰⁾ Hans Henriksen Rantzau til Neuenhaus, f. 1608, † 1655, blev 1635 dansk Hofjunker.

¹¹⁾ Burkard Marquadsen Rantzau til Hasselburg m. m., f. 1605, † 1683.

¹²⁾ Jacob Nielsen til Ristrup, † 1664, Capitain.

¹³⁾ Johan Irgens, † 1659, Dr. med.

¹⁴⁾ Ove Jørgensen Lunge, † i Padua 1637.

¹⁵⁾ Christian Stougaard, f. 1600, † 1645, Dr. med., Professor ved Kbhv. Universitet.

kaldes da Dominus ab Odden et Birkiltz eques
Danus.

- 1635 Dec. 11. Bartram Rantzow¹⁾ Holsatus.
 — — — Paul von Buchwalt²⁾ Holsatus.
 — — — Bartram von Buchwalt³⁾ Hols.
 — — 27. Fridericus Fuchs Nob. Holsatus.
 1636 Aug. 12. Paulus Moth⁴⁾ Flensburgo-Holsatus.
 1639 Juli 29. Petrus Reedtz⁵⁾ Danus.
 — — — Stheno Reedtz⁶⁾ Danus.
 — — — Johannes Bangh⁷⁾ Danus.
 — Sept. 12. Hinrich Rantzauw.
 1642 Nov. 3. Franciscus Rantzow⁸⁾ Danus.
 — — — Magnus Guldenstern⁹⁾ Danus.
 — — 14. Ericus Hardenberg Gyldenstiern¹⁰⁾ Danus.
 1643 Mai Bartholinus Loxdorpius¹¹⁾ Danus.
 — — Joannes Tomæus¹²⁾ Cimber.
 — Oct. 3. Petrus Brockenhus¹³⁾ Danus.
 — — — Nicolaus Bille¹⁴⁾ Danus. — Med anden Haand:
 Obiit Romæ 22 Dec. 1643.
 — — — Fridericus Barnewin¹⁵⁾ Danus.

¹⁾ Bertram Joachimsen Rantzau til Ascheberg, f. 1614, † 1686, dansk Oberst.

²⁾ Paul Jaspersen Buchwaldt til Sierhagen, f. 1615, † 1658, Gottorpsk Landraad.

³⁾ Bertram Buchwaldt, † i Duel i Frankrig 1643, Broder til foregaaende, Ritmester.

⁴⁾ Paul Moth, f. 1601, † 1670, kgl. Livlæge.

⁵⁾ Peter Frederiksen Reedtz til Tygestrup m. m., f. 1614, † 1674, Geheime-
raad, blaa Ridder.

⁶⁾ Steen Frederiksen Reedtz til Hørbygaard m. m., † 1682, Hofjunker, Rit-
mester.

⁷⁾ Hans Clausen Bang, f. 1620, † 1658, Præst i Bogense.

⁸⁾ Frants Johansen Rantzau til Estvadgaard og Bratskov, Oberst, † 1688.

⁹⁾ Mogens Mogensen Gyldenstjerne til Søholm, † 1647.

¹⁰⁾ Erik Hardenberg Gyldenstjerne til Svanholm, f. 1622, † 1665.

¹¹⁾ Bertel Pedersen Luxdorph, † 1671, Dr. med.

¹²⁾ Johannes Thomæus fra Randers blev 1635 indskreven som Student.

¹³⁾ Peter Clausen Brockenhuus til Broholm, Nordskov m. m., faldt 1676,
Oberstlieutenant.

¹⁴⁾ Niels Hartvigsen Bille, f. 1620, † 1643 (22 Dec.) i Rom.

¹⁵⁾ Frederik Joachimsen Barnewitz til Rudbjerggaard, f. 1622, † 1653, Lens-
mand paa Nykjøbing og Aalholm.?

- 1643 Oct. 30. Petrus Juell¹⁾ Cimber.
 — — — Christiarnus Brodt²⁾ Scand.
 1644 Jan. 7. Achilles Langhe³⁾ Danus.
 — — — Georgius Langhe⁴⁾ Danus.
 — — — Antonius Julius⁵⁾ Danus.
 — — — Laurentius Bordingius⁶⁾ Arch. Danus.
 — Mai 20. Caius Lycke⁷⁾ Danus.
 — — — Johannes Mulenius⁸⁾ Danus.
 1646 Oct. 21-31. Hans Adolph von Buchwaldt⁹⁾.
 — Dec. 15. Christianus Schiel¹⁰⁾.
 1649 Mai 12. Christophorus Ulfeldt¹¹⁾ Danus.
 — — — Casparus Bartholinus¹²⁾ Danus. I. U. D.
 1650 Nov. 18. Otto Lindenow¹³⁾ Danus.
 1651 Juli 8. Magnus Kragh¹⁴⁾ Eqv. Danus.
 — — — Canutus Gedde¹⁵⁾ Eqv. Danus.
 — — — Christophorus Gedde¹⁶⁾.
 — — — Christianus Legardus¹⁷⁾.
 1652 Oct. 15. Envaldus de Parsberg¹⁸⁾ Danus.
 — — — Ivarus Eylersen¹⁹⁾ Danus.

¹⁾ Peter Eriksen Juel til Hundsbæk, f. 1623, † 1656, Rentemester.

²⁾ Christen Rasmussen Brod, † 1651, Rektor i Ribe.

³⁾ Kjeld Gundersen Lange til Kjølbysgaard, f. c. 1620, faldt 1658, Oberst.

⁴⁾ Jørgen Lange, Søn af Peter L. til Kjærgaard.

⁵⁾ Tønne Iversen Juul til Taarupgaard, f. 1620, † 1684.

⁶⁾ Laurits Jensen Bording, f. 1610, † 1677, Lektor theol., Kannik i Aarhus.

⁷⁾ Kai Frantsen Lykke til Gisselfeld og Rantzauholm, † 1699.

⁸⁾ Hans Jørgensen Mule, f. 1605, † 1669, Assessor i Høiesteret.

⁹⁾ Hans Adolf Buchwaldt til Borstel, f. 1631, † 1679, Landraad, Amtmand paa Gottorp.

¹⁰⁾ Christen Jørgensen Skeel til Sostrup m. m., f. 1623, † 1688, Geheimeraad, Stiftamtmand i Viborg, hvid Ridder.

¹¹⁾ Christoffer Christoffersen Ulfeld til Svenstrup, † 1650.

¹²⁾ Caspar Bartholin, f. 1618, † 1670, Dr. juris.

¹³⁾ Otto Ottesen Lindenow til Borreby, f. 1629, † 1697.

¹⁴⁾ Mogens Nielsen Krag til Kaas, f. 1625, † 1676, Oberst.

¹⁵⁾ Knud Ovesen Giedde til Vadskjærgaard, † 1707, Cancelliraad, Amtmand over Silkeborg og Mariager Amter.

¹⁶⁾ Christoffer Ovesen Giedde til Gundestrup, f. 1637, † 1705, Major.

¹⁷⁾ Christian Hansen Leegaard, † 1662, kgl. Livlæge.

¹⁸⁾ Enevold Olufsen Parsberg til Frydendal, Rosendal m. m., f. 1632, † 1671, Greve, Geheimeraad, Vicekantsler, Rd. af Elefanten.

¹⁹⁾ Iver Eilersen Schøller, f. 1618, † 1658, Lektor i Roskilde.

- 1652 Dec. 12. Ericus Brockenhuus¹⁾ Danus.
 — — — Petrus Ostenfeld²⁾ Danus.
 1654 Sept. 10. Georgius Due³⁾ Danus.
 — — — Christophorus Due⁴⁾ Danus.
 — Nov. 23. Ulrich Friederich Gldenlw⁵⁾.
 1655 Juni 4. Magnus Heg⁶⁾, Eq. Danus.
 1656 Mai Bartram Pogwisch⁷⁾, Eq. H.
 — — Hans Henrich Kielman⁸⁾ Hols.
 — — Fridericus Christianus Kielman⁹⁾.
 — — Ericus Bilde¹⁰⁾, Eques Danus.
 — — Nicolaus Bennik¹¹⁾ Slesvic.
 — Aug. Christianus Holberg¹²⁾ Danus.
 1659 Marts Michael Cruse Holsat.
 1661 Sept.-Oct. Janus Rosenkrantz¹³⁾ Eq. Danus.
 — — — Christianus Lodberg¹⁴⁾ Danus.
 — Nov. 16. Joachim Pfeil Holsatus.
 1662 Oct. 10. Marquardius Gudius¹⁵⁾ Holsatus.
 1663 Juni 30. Otto Bilde¹⁶⁾ Eq. Danus.
 1665 Aug. 23. Justi Hegh¹⁷⁾ Danus.

¹⁾ Erik Brockenhuus til Lerbk, † 1677.

²⁾ Peter Ostenfeldt, † 1665.

³⁾ Jørgen Manderupsen Due til Halkjær, f. 1630, Sekretær i Kancelliet.

⁴⁾ Christoffer Manderupsen Due til Halkjær, f. 1632, faldt 1659.

⁵⁾ Ulrik Frederik Gyldenløve, f. 1638, † 1704, Generalfeltm., Statholder i Norge.

⁶⁾ Mogens Jørgensen Høeg til Todbl, faldt 1659, Oberstvagtmester.

⁷⁾ Bertram Pogwisch til Wittenhusen, f. 1631, † 1672, Geheimeraad, Amtmand.

⁸⁾ Hans Heinrich Kielmann Friherre v. Kielmansegg til Quarnebk m. m., f. 1636, † 1686, Geheimeraad, Generalkrigskommissær, hvid Ridder.

⁹⁾ Frederik Christian Kielmann Friherre v. Kielmansegg til Satrupholm m. m., f. 1639, † 1714, Geheimeraad, Domprovst i Hamburg.

¹⁰⁾ Antagelig Erik Stensen Bille til Kjærsgaard, f. 1635, † 1675, Major.

¹¹⁾ Nicolai Bennik fra Tnder, † 1675, Proviantskommissr i Jylland og Fyen.

¹²⁾ Mon Christian Nielsen Holberg, † 1686, Oberstlieutenant, der rigtignok alt 1654 siges at være bleven Lieutenant (Norsk hist. Tidssk. II, 246)?

¹³⁾ Jens Jørgensen Rosenkrantz til Quitzowsholm, f. 1640, † 1695, Etatsraad.

¹⁴⁾ Christen Jensen Lodberg, f. 1625, † 1693, Dr. theol., Biskop i Ribe.

¹⁵⁾ Marquard Gude fra Rendsborg, f. 1635, † 1689, kgl. Raad, Gottorp.

¹⁶⁾ Otto Steensen Bille til Billesbølle, f. 164., Kammerherre, Amtmand i Kolding, eller Otto Steensen Bille fra Billeskov, dræbt 1674.

¹⁷⁾ Just Justesen Høeg til Fuldtofte, f. 1640, † 1694, Vicestatholder i Norge, Geheimeraad, blaa Ridder.

- 1665 Aug. 23. Otto Rumohr¹⁾ Eq. Hols.
1666 Juni 6. Hans Rantzauw²⁾ Hols.
— — 7. Dethleff Brocktorff³⁾.
— — — Joachim Brocktorff H.
— — — Junior Danus.
1669 Mai 6. Magnus Scheel⁴⁾ Eq. Danus.
1671 — 18. Christian Lindenow⁵⁾.
1675 Juli 3. Fridericus Scrivenius Holsatus.
1676 Marts-Apr. Christianus Reetz⁶⁾ Danus.
— — — Jacobus Gedsted⁷⁾ Cimbria Danus.
1678 Oct. 28. Christian Ernest Ram Holsatus, J. U. C.
1681 Juli 21. Ulrich Petersen⁸⁾ Gottorpio Holsatus.
— Sept. 5. Johannes Com. de Rantzau Danus.
1685 Fredericus Christianus L. B. de Holck⁹⁾ Dominus
in Holckenhafn et Elkieer.
— Juli 3. Siguardus Chr. Friis¹⁰⁾ Danus.
1686? Fridericus Christophorus Danus.
1691 Oct. 26. Thomas Torm¹¹⁾ Danus.
1694 Juni 11. Christian August a Rantzow Eques Holsat.
1695 Sept. 20. Nicolaus de Alefeld¹²⁾ eques Holsatus.
1696 Dec. 7. Henricus a Buchwalt¹³⁾.
— — — Caspar a Buchwalt¹⁴⁾.

¹⁾ Otto Henriksen Rumohr til Hohenlied, † s. hollandsk Capitain.

²⁾ Hans Hansen Rantzau til Quarnbek m. m., † 1696, lauenborgsk Geheimer.

³⁾ Detlev Joachimsen Brockdorff til Rohlstorff, Saxtorff m. m., f. 1642, † 1732, holstensk Landraad.

⁴⁾ Mogens Christensen Skeel til Fusingø, f. 1650, † 1694, Stiftamtmand i Viborg, hvid Ridder.

⁵⁾ Christian Christoffersen Lindenow til Refstrup, f. 1647, † 1692, Commerceraad.

⁶⁾ Christian Pedersen Reedtz til Børglumkloster, † 1704.

⁷⁾ Jacob Gested blev 1695 Sekretær ved det kgl. Academi i Kbhv.

⁸⁾ Ulrik Petersen, f. 1665, † 1735, historisk Samler.

⁹⁾ Frederik Christian Holck, Baron til Holckenhavn, † 1708, Oberstlieutenant.

¹⁰⁾ Sigfred Friis Dverig, † 1710, Justitsraad, Borgermester i Kjøbenhavn.

¹¹⁾ Thomas Torm, Søn af Stiftsprovst Erik T., † udenlands som Lieutenant.

¹²⁾ Claus Ahlefeldt til Gelting og Maarkjær, f. 1675, † c. 1743, Gottorpsk Geheimeraad.

¹³⁾ Henrik Henningsen Buchwaldt til Prohnstorff, f. 1673, † 1717, Landraad.

¹⁴⁾ Caspar Henningsen Buchwaldt til Futterkamp, f. 1675, † 1731.

- 1697 Oct. 20. Envaldus Randulff¹⁾ Nob. Daniæ.
 1698 Dec. 6. H. de Reventlow²⁾ Danois.
 — — — R. de Goden Danois.
 1701 Juni 29. Henricus ab Ahlefeldt³⁾ Eques Holsatus.
 1702 Febr. 19. Il. B. a Bernstorff.

Et Par Minder om Sten Brahe til Knudstrup.

Ved **F. E. Friis.**

Ved Ordningen af Bibliotheket paa Hvedholm for nogle Aar siden forefandt jeg i et Par af Bøgerne nogle haandskrevne Antegnelser, der viste, at Bøgerne engang havde tilhørt den ovennævnte Sten Brahe. Foran i en af Folianterne, første Bind af „Adels Spiegel. Historischer Ausfürlicher Bericht: Was Adel sey und heisse, woher er komme“ o. s. v., af M. Cyriacus Spangenberg, trykt 1541 i Schmalkalden hos Michel Schmück, er skrevet følgende Vers med Sivert Grubbes Haand:

At ieg met Steen Brahe hauffuer legt
 Paa Vortauffuell⁴⁾, ieg bekiender schlegt,
 Men Therningen vaare mig ey ret guode,
 Thi Lycken vaar daa saa till mode:
 At ieg minne Penge schulle tauffue,
 Och at Stehen Brahe dennum schulle hauffue.
 Doch haabis ieg, till en anden thidt
 Hun kommer igenn, och bliffver blidt.
 Denne Bog ieg giffluer met sin Maage
 Thill betalling, dem till tacke at taage.

Actum Aarhuuß den 2. Decembr. Anno 1595.

Siguordt Grubbe.

Eigen handt.

Nedenunder er skrevet: Symbolum. En Dieu tout mon Esperence.
 Burholt den 28 Martij 1678. Holger Bilde.

Atter med en anden Haand er skrevet: Nobilis est verus, qvem nobilitat
 sua virtus.

Paa Hvedholm findes Christen Nielssøns Ligprædiken over Fru Birgitte Rosenkrands (Sten Brahes første Hustru) holdt i Næsby Kirke den 20. Oktober

¹⁾ Enevold Randulf, Søn af Biskop Niels R., Student 1691, † udenlands.

²⁾ Henrik Reventlow til Glasau, f. 1674, † 1726, dansk Oberst.

³⁾ Henrik Jørgensen Ahlefeldt til Lindau, f. 1680, † 1709.

⁴⁾ Vartavl, Vartavle, Brætspil; Molbech, Dansk Glossarium II. 264; Industri-foreningens Maanedsskrift XIV, 150.

1588. Bogen er trykt hos Matz Vingaard i Kjøbenhavn 1589, 8vo¹⁾, og i dette Expl. findes nogle egenhændige Optegnelser af Sten Brahe. Foran i Bogen har han skrevet:

Denne Bog skall myn Søn Jørgen Brahe haffue. Sirach 1 Capitell Herrens fryct er den Rette Guds Tieniste, hun Beskermer och Retferdig Gjør hierted och Giffuer fryd och Gledē.

Nesbyholm den 10 aprilis Aar 1589

Sten Brahe
egen hand.

Paa nogle Blade ved Slutningen af Bogen er skrevet følgende:

Anno Domini 1588 den 9 Septembris Imellum 6 och 7 om aftenen henkallid Gud Alsomnectiste effther sin faderlig willge myn hierte allerkeriste hustru Birgite Rossenkrantz aff denne forgengelig verden och till sitt Euige Rige och herlighed och leffuede hun mz meg (wdj treten aar Ny Dage Ringer) Saare Gudfryctig Erlligen fnullig fromellig och megit wenllig, saa Gud Lønne hinder dett wdj den euige Gledē och gifue hinder en gladelig och Erefuld Opstandelse paa den yderste dag Och wvnnde mig att finde hinder wdj himeriges Rige, och war disse efftherschreffne heremend och fruer Till hindis Begraffuelse, som Skøde wdj Nesby Kirke den 20 Octobris.

Jørgen Rosenkrands	Tønne Bryske
Christoffer Walckenndorff	Pether Redtz
Hack Wiffstandd	Knud Rud E Sønn
Corffuids Wiffertt	Knud Rud I Sønn
Arreltt Huittfeldt	Peder Rud
Hendrick Rammell	Gerdt Ranntzouv
Hanns Johannsenn [Lindenov]	Jørgen Ernst Wormb
Erick Walckenndorff	Johann Swoue
Axell Brahe	Jacop Krabbe
Jørgenn Brahe	Erick Bilde
Knud Brahe	Johann Bernnekouv
Frederick Lannge	Christoffer Pax
Absalonn Jull	Morthenn Wennstermandd
Hermann Jull	Albrett Beck
Mogens Gøye A. sønn	Godske Mogensenn
Olluff Rosennspar	Jacop Wind
Olluff Bilde	Byrge Trolle
Niels Paßbierrigh	Christoffer Prydtz
Lauffue Beck	Henndrick Gøye
Casper Paaßlich	Annderß Dreßelbiergh
Mads Ericksenn [Vasbyrd]	Claus Hundermarck
Olluff Daa	Chrestenn Hanssen [Baden]
Gabriell Sparre	Hanns Dreßelbiergh
Niels Friis	Folmer Dreßelbiergh
Steen Matzenn Kiøgemester	Christoffer Galle
Brostrup Gedde Skennck	Peder Basse
Mogenns Gyldennstierne	Corffuids Grubbe
Karl Bryske	Holger Wiffeltt

¹⁾ Den biografiske Del af den er optrykt i „Mindeblade om Næsbyholm“ (ved G. L. Wad) 1885, S. 29 fg.

Siffwort Beck

Jochim Beck

Gunde Lannge

59

Och war voris Tree Sønner hiemme
til samme bedrøffueligh tiid Otte
Brahe, Erick Brahe och Jørgenn
Brahe.

Fruerne.

Fru Margrette Rosenkrands
henndis Søster

F. Anne Rosenkrands

F. Anne Her Wernnerlø

F. Birgitte Bølle

F. Kirstine Bølle

F. Birgitte Per Billis

F. Hilleborrig Eiller Kraßes

F. Ide Falck Gøyes

F. Dorthe Jørgenn Rosenkrantzis

F. Birgitte Christoffer Gallis

F. Pernille Hæckis

F. Heelvig Erick Rosenkrantzes

F. Sibille Gyllenstiernne

F. Anne Hardennberg

F. Sidtelle Frerick Hobesz

F. Birgitte Skauffue

F. Elsebe Swoue

F. Anne Lonnge

F. Lißebeth Seest

F. Dorthe Frerick Lannges

F. Kirstenne Lycke

F. Kirstine Jørgen Daas

F. Agatha Lauffue Becks

F. Hilleborrig Knud Bildis

F. Marrenne Basse

F. Kirstenne Gagge

F. Sophie Pleß

F. Karrenne Pether Redtzes

F. Dorthe Claus Hundermarcks

F. Karrenne Per Grubbis

F. Dorthe Wiffeltt

F. Birgitte Hanns Dreßelbiergs

Disse fiire ware forganngs fruwer

F. Margrette Brahe

F. Lißebeth Galle

F. Sophie Breide Ranntzows och

F. Ingeborg Jørgen Brahes.

36.

Gravskrift over Frederik Christian Frandsen Friis, Sogneegn i Tranebjærg paa Samsø.

Meddelt af Frederik Poulsen.

Jeg ved min Leve-Alder, den tager daglig af,
og hvis med et jeg falder, er Mindet paa min Grav:

Herunder hviler de jordiske Levninger af den i Livet hæderlige og vel-
lærde Studiosus, nu hos Gud i Døden salig Himmelborger Hr. Friderick Chri-
stian Frandsen Friis, forduun Sogne-Degn for Tranberg Menighed. Som saae
først denne Verdens Lys i Besser Provstegaard d: 28 October A^o 1744. Hans
Fader var den i Livet Velærværdige og Høylærde Hr: Frands Eberhardt Friis
og Moderen Velædle og Dydzirede Kone Dorothea Cathrine Hedevig Ewen-
droph. I hans 3die Aar mistede han sin Fader og i hans 10de Aar sin Moder.
A^o 1755 kom han i første Lektie i Aalborg Latinske Skole. A^o 1767 blev
han dimitteret og rejste til Academiet, hvor han blev indskreven blandt de
hæderlige Studenters Tal. A^o 1768 tog han Examen Philosophicum. Rejste
derpaa til sin Condition paa Samsø og tjente Hr. Luja i 7 Aar og læste for
hans Børn. A^o 1775 giftede han sig med Dyd- og Gudelskende Enke Gjertrud
Jensdatter i Besser, med hvem han levede et kjerligt Egteskab i 37 Aar, dog

uden Livs Arvinger. A° 1794 blev han kaldet til Sogne-Degn og Skolelærer for Koldbye Menighed. A° 1796 blev han kaldet til Sogne-Degn for denne Tranberg Menighed, hvilket Embede han forestod over 23 Aar med megen Nidkierhed og Accurathed. I de sidste 7 Aar hensad den Sl. Olding sit Enkesæde hos sin Svigersøn Thage Nielsen, hvor han nød den bedste Opvartning, han kunde ønske sig af dem alle Tre &c, Liige indtil hans Salige Ende, hvilket skeede sidste Torsdag Morgen Kl: 7, den 3die Februarij 1820, da Gud hjemhentede Sielen til sit himmelske Rige efter at han her havde vandret iblandt os som en from og dydig Christen i 75 Aar 3 Maaneder og 5 Dage.

Gud give ham og os alle en glædelig Opstandelse.

EPITAPHIUM.

Enhver som kiendte mig og mine Dages Trængsel
 De takker Gud med mig, at jeg slap af det Fængsel.
 Som Skole-Pog jeg var i ti paa elvte Aar
 Og nød en streng Confect, som Skole-Drenge faar.
 Jeg havde mangen Dag ey Brød i Mund at putte,
 Min meste Drik var Vand, nu kand I selv vel slutte
 Hvor meget Ondt jeg leed; knap Klæder til min Krop,
 Ja oftest trængende, mens Pongen sagde stop.
 Jeg havde Venner faa, sig vilde af mig tage,
 Kun oftest een blandt ti, der vilde Omsorg drage,
 Men Gud hjalp faderlig, han styrked mig i Nød
 Og lagde Druelse saa vel i Vand som Brød.
 I Aaret '67 jeg blev da til Studenter,
 Min hele Løn da blev 500 Dalers Renter.
 I syv paa ottende Aar jeg tjente og blev Mand,
 Jeg tænkte, nu er du udi en herlig Stand;
 Min Stand var meget god, men Brødet mavert skaaret,
 For Kone, 8 Børn, jeg havde mig udkaaret.
 Jeg sled paa 19de Aar som Bonde og som Træld,
 Til endelig jeg slap og sagde det Farvel.
 Jeg kom til Koldbye, hvor de Arme mig med Glæde,
 Hvor hver Mand kappedes med Gaver at fremtræde.
 Jeg fandt en Præst, der var mig meer end Broder huld,
 Han viiste Kjærlighed, som rarer' var end Guld.
 I næsten 3de Aar jeg leved dér, det bedste
 Jeg nogen Tiid har nydt, var elskt af hver min Næste.
 Gud kaldte mig derfra til Tranberg Meenighed,
 Hvor jeg som Degn har haft Leve-Brød og Sted.
 Nu er det ude med mig arme Mand og Stympet,
 Thi gamle Kirke-Kuld mit arme Legem krymper,
 Tilfælles møder mig udi mit højre Been,
 Som bliver nok min Død og gjør mig daglig Meen,
 Men Gud ske Lov og Tak for skjulte førte Veje,
 Han som sit kiere Barn mig taer til Arv og Eje.
 Jeg vandret haver nu paa 76de Aar,
 Og immer lettet har Gud mine ringe Kaar.
 Gud gjør vel Enden god, mig salig Død beskierer,
 Og for min Frelsers Skyld mig Cronen hist forærer,

Hvor lykkelig for mig i Dødens Kamp og Strid,
 Naar Sjælen vikles ud, at Gud er naadig blid!
 Kom Død da, naar Du vil, før mig fra denne Hytte
 Ind i Guds Fryde-Sahl, og hvilken herlig Bytte!
 Jeg gaar med Glæde bort fra dette Livs Uroe,
 Min Jesus er mit alt, jeg døer i Jesu Troe!

Giv Agt paa en From, og see paa en Oprigtig; det skal gaae saadan Een
 vel paa det sidste.

Originalen til denne Gravskrift er endnu bevaret, skreven af Friis selv, så at man ved hans Død kun behøvede at føje Dato og Arstal til. Som det ses, var han en Provstesøn fra Besser på Samsø, og i Lengnicks Stamtavler findes han blandt Familien Friis fra Ribe, til hvilken Byes bedste Borgere Slægten gennem mange År hørte, og som hvis Stamfader Lengnick anfører Niels Hansen Griisbeck, der 1585 var Rådmand i Ribe, og hvis Børn tog Navnet Friis. — Som de fleste gamle Sognedegne var Friis også Lejlighedspoet, og enkelte af hans Produktioner på dette Område er også i Behold endnu. En Gang, da Grevinde Danneskjold-Samsøe kom til Tranekjær, lukkede Friis Byledet op for hende, og på hendes Spørgsmål, om det var sandt, at han på stående Fod kunde gøre Vers, svarede Friis, idet han knælede ved Grevindens Vogn:

Poeten faldt på Knæ
 og bad Grevinden om lidt Træ;
 og har jeg syndet noget,
 så gør jeg Ryggen kroget.
 Jeg hedder Frederik Friis —
 Nu kan Grevinden gi' mig Ris!

Grevinde Danneskjold takkede og tilstod ham både „Træ“ og „Ris“, idet hun af Brattingborg Skov udviste ham Brændsel hvert År, sålænge han levede.

Medens Gravskriften fortæller os Friises hele Livsførelse, beretter Samsøs Skifteprotokol for Året 1820 om, hvad han efterlod sig, og man kan deraf danne sig et Billede af Mandens Bohave, Paaklædning m. m. I Skiftet anføres følgende: 1 Chatol, blaa og hvidmalet, et Skriverbord, 4 Stole med Ryslæder, en Del Bøger, vurderede til 15 Rdlr., samt følgende Gangklæder: 1 indsprængt Frakke med Vest og Buxer 10 Rdlr., 1 sort Vadmels Kjole med Vest 1 Rdl. 2 Mk., 1 Par Sølv-Knæspænder 1 Rdl., 1 gml. sort Klædes Kjole med Vest 1 Rdl. 2 Mk., 1 brun Vadmels Kjole 3 Mk., 1 gml. sort Lig-Kappe 8 Skl., 3 Fipkraver, 3 Halsklæder, 6 Hørlærredsskjorter, 1 Par Støvler og 1 Hat. Endelig fandtes i Chatollet af kontante Penge: 23 Rdl. Sedler, 21 Rdl. 5 Mk. Kobbermønt, og i Sølvmønt: 7 Stk. Croner, 3 Stk. Rixdalere, 3 Stk. Tomarker, 22 Stk. Fireogtyveskillinger, 7 Markstykker, 10 Stk. Femtenskillinger, 27 Tisskillinger, 10 Otteskillinger, 10 Sexskillinger og 3 Fireskillinger „og“ — fortsættes der — „af de ved Forseiglingsforretningen forefundne Sølvpenge fandtes en Del at være i saadanne Mynter, som endnu ere gangbare; andre derimod saadanne Mynter, som ikke længe ere set, men blot efter deres indvortes Værdi kunne betragtes som Vare, den 1ste Classe = 11 Rdl. 3 Mk. 13 Skl., den 2den Classe = 18 Rdl.“ — — —

Ingen Gravsten viser Friises Hvilested på Tranebjærg Kirkegård, kun hans

egenhændig skrevne Gravskrift har bevaret Mindet om ham til Nutiden: da han hørte til en udbredt og anset Slægt, har jeg tænkt, det kunde have sin Interesse at få Gravskriften trykt, sa den kan være bevaret, når Tidens Tand en Gang fortærer den gamle håndskrevne Original.

Meddelelser til Samfundets Medlemmer.

Hr. Forlagsboghandler Olaf O. Barfoed har tilbudt Medlemmer af Samfundet for dansk-norsk Genealogi og Personalhistorie, saa vidt Rest-Oplaget (c. 50 Expl.) rækker, at faa: „*Slægten Barfoed (Fakse-Linien), sanlet af Andreas Barfoed, Sognepræst i Hvalsøer*“, hvis Bogladepris er 1 Kr. 50 Øre, for 75 Øre, ved skriftlig Henvendelse til ham efter Adressen Forhaabningsholms Allé 8, 2. S. t. v.

Fru Provstinde Wahl har ligeledes tilbudt Samfundets Medlemmer ved Henvendelse til hende efter Adressen Svanholmsvej Nr. 10 at kunne erholde de udkomne Hæfter af Provst J. Vahls „*Slægtetog over Afkommet af Christjern Nielsen, Borgmester i Varde o. 1500*“, til følgende Prisnedsættelser: a, alle Hæfter for 8 Kroner (opr. 22,50), b, Hæfte 7—17 for 5 Kroner (opr. 16,50), enkelte Hæfter for halv Pris 0.50—1,25. Hæfte 13 sælges dog ikke enkeltvis. Fremdeles kunne ogsaa Særtryk af Vitus Berings Slægt og Slægten Worm faas til 50 Øre hver (opr. Pris 1 Krone).

Spørgsmaal og Svar.

Spørgsmaal.

1—6.

1. *Peter Daniel Bunde* tog dansk-juridisk Examen 7 April 1764. Hvor og naar var han født og døde, var han gift?
2. Sognepræst ved St. Hans Kirke i Odense, Bo eller Boetius Brodersen Hagen, † 27 April 1759, gift med Elisabeth Tønder (Nielsen), f. c. 1722, † i Odense 29 Octbr. 1768, havde ifølge Wiherg 1 Son. Var det *Broder Hagen*, der 26 April 1779 tog dansk-juridisk Examen og som 1792 var const. Sorenskriver i Indrøen. Hvad kan der iøvrigt oplyses om ham?
3. *Johan Leyanger* tog dansk-juridisk Examen 18 Marts 1762, hvor og naar var han født og døde, var han gift?
4. Lars Stub tog dansk-juridisk Examen 27 Juli 1759. Er han den *Lars Stub* som i Januar 1760 havde Bryllup i Fredrikshald med . . . Green, og som 1768 var Procurator i Fredrikshald?
5. *Erik Walmann*, der 5 Aug. 1740 fik Bevilling som Procurator ved Retterne i Danmark og Norge havde, før han 1 April 1740 tog dansk-juridisk Examen, i 13 Aar været paa forskjellige Kontorer i Norge. Hvor nedsatte han sig, og hvad vides der iøvrigt om ham og hans Familieforhold?
6. *Peder Hansen Ørn* tog dansk-juridisk Examen 21 Oct. 1744, hvor og naar var han født og døde, var han gift?

Sofus Elvius,

Justitsraad, Strandgade 26, Kjøbenhavn G.

Originalen til et Portræt, som beror hos en Familie i Trondhjem, staar paa Bagsiden heraf anført som „Christian Ludvig Schiøtz Biørn“. Grosserer i Drammen til 1821, senere Lensmand i Lier, født i *Fleusborg*, hvor hans Fader var Sognepræst.

Da man ellers ved, at Lensmand Biørn døde $17\frac{1}{6}$ 1840, $62\frac{1}{2}$ Aar gl., fremgaar heraf, at han maa være født *henimod Slutningen af 1777*. Kan der paa Grund heraf udfindes Nærmere om hans Forældre og Slægt?

Ch. Delgobe, Christiania.

Generalmajor Georg Reichweins Efterslægt.

Af H. J. Huitfeldt-Kaas.

I. Hans egne Børn.

I Norsk Historisk Tidsskrift 3 R. V, S. 337—426 har jeg meddelt en udførlig Biographi af Generalmajor Georg Reichwein, hvortil herved føies nogle Efterretninger om hans Efterslægt.

Ved samme Leilighed medtages følgende Tillæg til Biographien, der senere ere fremkomne. Af et Brev, dateret Christiania 19. Decbr. 1674, fra hans Enke Fru Inger Rytter til Oberauditeur Herman Meyer i Kjøbenhavn sees, at „vi“ (d. e. hun og hendes anden Mand, N. Helvaderus Silberstein) for dennes Adelsbrev havde betalt 1000 Rdlr. i rede Penge, medens de senere udlovede 500 Rdlr. gjælde Bestallingen som Generaladjutant og det første (forhaabentlig snart ledigt blivende) Compagni tilhest i Norge, hvilken Sum skal blive betalt i Jordegods¹⁾. Silberstein afgik ved Døden kort før Pintse 1678, og Skiftet efter ham afsluttedes 16. Januar 1686.

Hans Reichwein, en Søn af Generalmajor G. Reichwein i hans første Ægteskab og altsaa uden Tvivl født i Tydskland før Faderens Ankomst til Norge, maa være en af de Sønner, deene 1651 omtaler²⁾, og som 1644 i Egenskab af Underofficerer førte de Tropper til Christiania, som Faderen paa Anmodning af Henrik Bjelke havde hvervet i Bergen. Han har saaledes deltaget i Hannibalsfeiden 1644—45, og da Georg Reichwein efter dennes Slutning blev Oberst over det Agerhusiske Regiment, blev Hans R. Fændrik ved 2. Compagni under Lieutenant Jørgen Groeß med en Gage af 100 Rdlr. aarlig, der tog sin Begyndelse

¹⁾ Meddelelse af Hr. Jægermester C. E. A. Schøller efter „Indkomne Breve“ for Janr. 1675 i Dan. Rigsarchiv.

²⁾ Se (Norsk) Hist. Tidskr. 3 R. V, S. 344.

fra 1. Novbr. 1645. Ved en Bestalling, dateret Agershus . Mai 1647, antager Statholder Hannibal Sehested paa kgl. Mait.s Vegne erlig og mandhafte Hans Reichwein for en Fændrik under den Norske Militie og tillader ham paa hans Begjæring nu i Fredstid at maa forløves at forføie sig paa fremmede Steder, udi Krigs Occasion, hvor noget er at se og lære, for at gjøre sig videre qualificeret til Befordring i Kongens Tjeneste og med Tilsagn om Avancement efter sine Meriter; om Rigerne geraade i Krig, er han forpligtet strax at indstille sig. Under sin Fraværelse beholder han sin Fændriksgage 150 Rdr. aarlig¹⁾. Dette bekræftes ved et Kongebrev af 13. Decbr. 1648 for hans og flere Officierers Vedkommende, der, som han, befinde sig i Udlandet, og det paalægges den Norske Commissarius (W. Mechlenborg) og Contributionsforvalter (J. Gaarmand) at udbetale dem den fastsatte Gage, saalænge de der „flittig efterfølge Krigen“²⁾. I Begyndelsen af Aaret 1651 var han i alle Fald kommen hjem, da han 24. Marts d. A. paa Agershus egenhændigt kvitterer for Gage fra 1. Mai 1647, hvorpaa blev udbetalt c. 181 Rdr., medens der staar tilbage c. 188¹/₂ Rd. af Gagen til 1 Janr. 1650.

Ikke mange Aar efter synes han at være død, idet de nævnte c. 188¹/₂ Rd. udbetaltes til hans Arvinger, repræsenterede af Faderen Georg Reichwein³⁾. Han var inden sin Død bleven Capitain, hvilket han benævnes ved denne Udbetaling og i 'et ham forresten uvedkommende Vidneprov, optaget paa Christiania Raadstue 28 April 1653, hvori omtales, at Capitain Hans Reichwein og Broderen Henrich R. 2. Januar s. A. kjørte ud af Byen paa Slæde⁴⁾. Det kan være tvivlsomt, om han er den Capitain „Reichwind“, der om Sommeren 1657 laa med sit Compagni i Christiania⁵⁾, men derimod kan han ikke have deltaget i Krigen

¹⁾ N. Rigsarch.-Personalia, Reichwein. Det er formodentlig for denne Søn, at Faderen 12. Octbr. 1647 anholder hos Statholderen om et Compagni. Meddel. fra N. Rigsarch. II, S. 55.

²⁾ N. Rigsregistr. IX, S. 179.

³⁾ N. Rigsarch., Commissariatsregnsk. 1651—53. Hans R.s Vaaben 1651 (i sort Lak) er som Faderens: Armen med Vindrueklasen i Skjoldet og paa Hjælmen.

⁴⁾ N. Rigsarch., Retsprot. Nr. 149.

⁵⁾ N. Rigsarch., Christiania Contributionsregnsk. 1631—60.

1659—60, som Jørgen Bjelke angiver, idet han vistnok forvexler ham med Broderen Georg R., der strax efter hans Død synes at have indtaget hans Plads¹⁾).

Henrich Reichwein, ligeledes Søn af Generalmajor Georg R.s første Ægteskab og vistnok født i Tydskland, førte 1644, ligesom Broderen Hans R., som Underofficier en Del af Faderen hvervede Tropper fra Bergen til Christiania og har vistnok deltaget i Hannibalsfeiden 1644—45, i hvilket sidste Aar han kaldes Fændrik. Ogsaa i den følgende Tid 1646—47 kaldes han Fændrik ved Agershusiske Regiment under Oberst Georg Reichwein med en Aflønning af 100 Rdlr., men fra 1. Decbr. 1649 til 1. Februar 1652 kaldes han i Commissariats-Regnskaberne Corporal ved 1ste Compagni af nævnte Regiment, hvilket maaske betyder, at han kun aflønnedes som saadan²⁾).

5. Marts 1656 lod Henrich Reichwein paa Agers Thing forkynde et af Dorethe Jespersdatter, Hans Ritters Efterleverske, 15. Octbr. 1654 udstedt Brev, hvorefter han for den Omsorg, han skriftlig har lovet hende, skal være hendes Arving, da han ogsaa tilforn har ladet hendes sal. Mand begrave³⁾).

Hverken ved denne Leilighed eller i det ved Broderen Hans R. omtalte Vidneprov af 28. April 1653 benævnes Henrich R. med nogen militair Titel; saa er heller ikke Tilfælde, da han 10. August 1656 i Christiania blev gift med Anna Thrane⁴⁾, en Datter af hans Faders gamle Ven, Hr. Povel Thrane, Sogneprest til Nes og Provst paa øvre Romerige. Hun var da Enke efter Raadmand i Christiania Helle Bertelsen, der blev begravet i Hellig Trefoldigheds Kirke sammesteds 8. Septbr. 1652, og blev tredie Gang gift sammesteds 16. Novbr. 1662 med Sr. Thomas Holst, Borger i Christiania, der blev begravet samme-

¹⁾ Generallieutn. Jørgen Bjelkes Selvbiografi ved J. A. Fridericia, S. 157 og 162.

²⁾ Han maa være den Henrik Reuint, hvis Barn blev døbt paa Bragernes 6. Decbr. 1654 „efter Prædiken“ (altsaa uægte); Barnet begravedes sammesteds allerede 20. samme Maaned.

³⁾ N. Rigsarch., Agers Thingbog 1656 (Retsprot. 372), S. 2.

⁴⁾ De vieses til Høimesse under Kløkkeringning. 6. Juli s. A. var der udlyst for dem 3die Gang.

steds „under Taarnet“ 15. Septbr. 1699 „med alle Klokker“. Ægteskabet med Henrich Reichwein var nemlig helt kortvarigt, idet han allerede blev begravet i Christiania Kirke 10. Mai 1657. Selv blev Anna Thrane begravet paa Rosengaarden i Chra. 6. Janr. 1694¹⁾.

Georg (Jørgen) Reichwein var utvivlsomt Generalmajor G. R.s yngste Søn af første Ægteskab og muligens først født i Be-
gyndelsen af 1630-Aarene, i saa Fald i Norge (Bergen). Han nævnes nemlig først 1657, da han 8. Juni af Statholder Nils Trolle erholdt Bestalling som Fændrik ved Livcompagniet af Oplandske Regiment til Fods under Faderen, Oberst G. Reichwein²⁾. Han er imidlertid allerede det følgende Aar Capitain og synes næsten at maatte have arvet Broderen Hans Reichweins Stilling som Capitain ved Oplandske Regiment, da han 1658 forekommer som saadan ved Thronhjems Tilbageerobring og 1659—60 under Feldttoget i Smaalenene og Bahus Len; blandt andet var han saaledes tilstede i Træfningen ved Borge Kirke 6. Febr. 1660³⁾.

27. Juli 1664 begjærer Capitain Jørgen R. fra Jordstad (Jørstad) i Gudbrandsdalen Hs. Excellence Statholderens Hjælp hos Kongen til at erholde til Mageskifte Gaarden Jordstad, skylder 2 Huder og 3 Bpd. Fisk, samt Ødegaarden Vingenes, skylder 1 Hud, begge i Faaberg Sogn, mod 6 Huder Jordegods eller 300 Rd. i Penge. 30. Aug. s. A. resolveres, at hans Begjæring skal have i Agt, naar Kongens Ordre om Godsafhændelse kommer. 1. Febr. 1666 fra Agersgaard andrager Capt. R. atter om at maatte faa kjøbt Jørstad, som han bruger, og Vingenes, der ligger ham bekvemt. De til Godssalget committerede paa-
lægges, Agershus 10. Febr. 1666, at imødekomme R.s Ønske,

¹⁾ Se Personalhist. Tidsskr. 3. R. II, S. 259 og de der citerede Kilder.

²⁾ Dan. Magazin 5. R. III, S. 257. Skjønt vistnok adskillig yngre end sine ovennævnte to Brødre, kan han derfor ikke antages at være født af Faderens andet Ægteskab, idet han da vilde blive altfor ung baade som Fændrik, Capitain og Ægtemand.

³⁾ I Jørgen Bjelkes Selvbiografi, udgivet af J. A. Fridericia, kaldes han vistnok Hans R., men i 1658 underskriver han sig oftere i Kvitteringer i Commissariats-Regnskaberne i N. Rigsarchiv som Georgius Reichwein.

om han vil give saameget derfor som nogen anden¹⁾. Capitain Georg R. caverer fra Jørstad 23. Novbr. 1665 for en Drabsmands Tilstedeblivelse, da denne, der er hans Tjener, selv er kvæstet og derfor ikke kan følge Fogden, der skulde gribe ham²⁾.

Ved Skjøde, dateret Agershus 17. Mai 1666, sælger Statholder Ulrik Frederik Gyldenløve i Henhold til kgl. Bevilling af 9. Decbr. 1665, angaaende Afhændelse af Krongods i Norge til de høistbydende, til ædle og mandhaftige Capitain Georg Reichwein en Del Gaarde, Pladse og Eiendomme i Gudbranddalsens Fogderi³⁾, hvorfor Capitain R. har betalt det høieste, der blev budt paa Auction. I Tilfælde af Vanhjemmel Erstatning inden 6 Uger. R. skal selv søge Kongens Confirmation paa Kjøbet, hvilken er meddelt 8. Febr. 1668⁴⁾. — Ved Statholder U. F. Gyldenløves Skjøde (paa Kongens Vegne), dat. Agershus 7. Octbr. 1668 solgtes til „ædle og mandhaftige“ Capitain Georg R. mere af Kongens Gods i Gudbrandsdals Fogderi⁵⁾. — Ligesaa solgte

¹⁾ N. Rigsarch. Statholdersk. Suppl. Prot. 1662—69 (Nr. 2), fol. 158 Nr. 140 og fol. 285, Nr. 799.

²⁾ N. Rigsarch., Statholdersk.s Documenter 1666.

³⁾ Nemlig i Gusdals Sogn: søndre Breudum, skylder til Kongl. Mait. 1 Skind. (1 Janr, 1672 klager Enken Anne Jonsdatter over, at Capt. R. vil fortrænge hende og hendes Søn fra Ødepladsen „Bredon“ i Gusdal, hvorfor Statholderskabet 13. Janr. henstiller til ham at have Medlidhed med hende. N. Rigsarch., Stathold. Suppl. Prot. 1671—82 (IV) fol. 32.) Sollum 3 Skind, Teigum 9 Skind, Snertingdal 1 Hud, Stubberud 1 Hud 3 Sk.; i Lesø Sogn: Korsvold skylder aarlig 2 Skind, Borkhus 1 Sk., Foldalen, som Erik paabor, 1 Sk., Foldalen, Halvor paabor, 1½ Sk., Huse i Foldalen 1 Sk., Huse, som Ole ibid. bruger, 1 Sk., Lilleseter 1 Sk., Teigseter 1 Sk., Brandals Ødegaard skylder 3 Sk. 1) Mærker Fisk; i Faabergs Sogn: Studshoved skylder 9 Sk. 18 Mk. Fisk, med underliggende Engeland tilfjelds, Stølen kaldet, som er under samme Landskyld, Sundpladsen, skylder 1/2 Hud, og en Engeplads derunder, kaldet Kitlin, skylder 1 Sk. (1 Februar s. A. anholder Nils Sem, Corporal ved Capt. R.s Compagni, der af sin Capitain har kjøbt Ødegaarden Sundpladsen „ved Hovedkirken“ af 6 Skinds aarlig Skyld, om at maatte udløse den paaboende Bonde, hvilket bevilges. (Stath. Suppl. Prot. 1671—82; Nr. 184.)]

⁴⁾ Orig. p. stemplet Papir med Gyldenløves Underskrift og Segl (paraph. af Niclas Orloff) i N. Rigsarch. (Personalialia, Reichwein).

⁵⁾ Nemlig i Faaberg: Ofren skylder 1 Hud 3 Skind, 1 ♂ 3 Mk. Fisk. Retlien 1 Sk. Bollung 1 Hud 1½, ♂ Fisk. Simmerud 1 Hud 1½, ♂ Fisk. Jørstad 1½, H. 2 ♂ 6 Mk. F. Mellum 2 H. 5 Sk. 3½, ♂ F. Jørsta 1 H. 1½, ♂ F. Scheggesta 1/2, H. 18 Mk. F. Smestad 1 H. Disserd 9 Sk. Gusdal Sogn: Søndre Kaeten 2 H. Myre 2 H. Fron Sogn: Ekre 1 H.

U. F. Gyldenløve paa Kongens Vegne ved Skjøde, dat. Agershus 24. Octbr. 1668, til G. R., endnu nogle af Kongl. M.s Gaarde i Gudbranddalens Fogderi¹⁾. Han androg imidlertid kort efter, at en Del af det Gods, han havde kjøbt, var assigneret til Officierer og Ryttere, og begjærede derfor, at Fogden maatte udlægge dem andet Gods, hvilket bevilges af Statholderen 12. Decbr. s. A.²⁾, men dette maa ikke være bragt i Orden, thi atter 12. Septbr. 1669 beklager han sig fra Jørstad (Faaberg) for Statholderen over, at en Del Gaarde og Pladser af det Jordegods, han for et Aar siden har tilforhandlet sig i Gudbrandsdalen efter Statholderens Skjøde, er Officiers- og Rytterkvarterer, hvorfor han beder om Ordre til Fogden at udlægge ham selv, hans Officierer og Ryttere andre Gaarde til Kvarter, for at han ei skal miste sin Landskyld og Rettighed af det ham naadigst bebrevede Gods³⁾. — 9. Decbr. 1669 beklager Hans Rotkier sig over, at Capitain R. har opsagt ham som Gastgiver paa Gaarden Lillehammer i Faaberg Sogn, da Capitainen selv vil bruge Gaarden, uagtet han baade har den Gaard, han bebor, og 2 andre etc.; men da Statholder Gyldenløve, der har bevilget R. Gaarden, er fraværende, hen-skydes Sagen til ham, der i 1673 erklærer intet at have at prætere i denne Anledning⁴⁾. — Oberst Hans Jacob Skiort, Commandant paa Agershus og Slotsloven forvaltende, har efter Begjæring fra ædle og mandhafte Georg R., Capitain over Søndre

1½ *Æ* F. Myre 1 H. 4 Sk. Bøe 2½, H. 3½, Pol. 6 Mk. F. Jetlum 1 H. 4 Sk. Berge 1 H. 4 Sk. Kolberg ½ H. Rusten 3 Sk. Branstad, bruges under Kiestad, 3 Sk. Strømbla 3 Sk. Frydalen 1 H. 18 Mk. F. Ruland 7 Sk. Halandsvigen 1 Sk. Stendal 1 Sk. Nyhus 1 Sk. Dybdal 1 Sk. Delen 1 Sk. Øvre Fieldsrud 1 Sk. Bakke 1 Sk. Gaarder 1 Sk. Mittelvig 1 Sk. Bockul 1 Sk. Lien 1 Sk. Dybdal 1 Sk. Gravdal 2 Sk. Vaage Sogn: Slette 16 Alen Vadmel og 1 H. Storing 4 H. Tilsammen 49 Huder 3 Mk. Fisk. Huden ansat til 50 Rd., tilsammen 2452 Rd. (N. Rigsarch., Skjødeprot. over solgt Krongods 1662—68, p. 514 ff.).

¹⁾ Nemlig i Ringsager Sogn: Sørum skylder ½ Hud, Soetungstad ½ H. Hueaas, bruges under Biskopsaasen, 3 Sk., Setter Ødegaard, bruges under Smestad, 1 H., Aasen ½ H. Nedre Goden Aas ½ H. Lier 4 Alb. (Ibid. S. 522 ff.)

²⁾ Stath. Suppl. Prot. II, fol. 417. 1668 Nr. 202 (N. Rigsarch.).

³⁾ N. Rigsarch. Personalialia, Reichwein.

⁴⁾ N. Rigsarch. Statholdersk. Suppl. Prot. 1669—71 (Nr. III) fol. 38, Nr. 315. Do. IV, Nr. 817.

Gudbrandsdalens Compagni, om Mageskifte af Krongods (mod dobbelt Vederlag efter kgl. Forordning) bevilget ham Trosetter¹⁾, skylder 4 Huder 1 Skind, Brunlaug, sk. 1½ H. 2 Sk., (i Faa-berg) og Fogner, sk. 1½ H., i Gusdals Sogn, alt af Christiania Skoles Gods, til Mageskifte mod Tue²⁾ med underliggende Kalsømarken paa Hadeland, sk. 4 Skø Tunge med Bygsel over 1 Skø, Canonigods, og Anfossen i Gran Sogn paa Hadeland, sk. ½ Skø Tunge, hvorunder Saug og Kværn. Da dette efter medfølgende Besigtelser udgjør dobbelt Vederlag, bevilges Mageskiftet paa kgl. M.s Behag og Ratification. Agershus 8. Febr. 1672. 8. Juli s. A. fra Jørstad ansøger Capt. R. om kgl. Stadfæstelse, som U. F. Gyldenløve, Kjøbenhavn 31. Juli s. A., anbefaler, og som derpaa er meddelt, Kjøbenhavn 9. Septbr. 1672 efter H. Excell. Hr. Griffenfelds Ordre³⁾.

8. Juli 1672 begjærer Capt. R. Arrest paa Guldsmeden Jørgen Jæger, der i nogle Aar har havt hans Gaard Lillehammer i Forpagtning og i høi Grad forringet den, indtil han betaler sin Gjæld eller stiller Caution, hvilket Statholder Ove Juell 16. Juli bevilger. — Da Capt. R.s Gaard og Sogneprestens, Hr. Haagen Villumsens, Eiendom grændse til hinanden, bevilger Statholderen 25. Juli 1672 efter begge Parters Ønske, at Foged og Soren-skriver paa Aastedet skulle forlige eller afgjøre Sagen⁴⁾.

Ved Sagethinget paa Refvo Stevnestue (i Sande) 1. Septbr. 1673 citerede Capt. G. R.s Fuldmægtig, Jens Christophersen af Bragernes, med Fuldmagt, dat. Jørstad 3. Juni s. A., velædle Nicolaus Silbersteen, Kgl. M.s Generaladjutant og Capt. under Smaalenske Regiment, til at betale ham 400 Rd. i Arvepenge, der tilkomme ham efter hans Søstre hos Silbersteens Kjæreste, i Henhold til Stevning, dat. Agershus 12. Aug. 1673. Efter Be-

¹⁾ I Marts 1672 ønsker han at overflytte 2 Beboere af Troseter til Tue paa Hadeland paa gunstige Betingelser, hvilket Statholderskabet bevilger. (Ibid. 1671—82 (IV) Nr. 200).

²⁾ I Januar 1674 heder det, at G. Reichwein har solgt Tue paa Hadeland til en Bondelensmand, der vil aftrænge Bygsløren Mats Lauritssøn, som beklager sig derover. (Stath. Suppl. Prot. IV, fol. 225, Nr. 1095 i N-Rigsarch.).

³⁾ N. Rigsarch. Aabne Breve og Indlæg for sidstnævnte Dato.

⁴⁾ N. Rigsarch., Stathold. Suppl. Prot. 1671—82 (IV) fol. 67 og 69.

gjæring af Silbersteens Fuldmægtig, Nils Berg, opsattes Sagen til 8. Octbr. — 22. Octbr. s. A. paa Skattethinget sammesteds vare atter begges Fuldmægtige tilstede. Nils Berg producerede efter Fuldmagt, dat. Kobbervigen, 1. Registrering af 4 Commis-sarier efter Generalmajor Reichwein, hvorefter hver af Døtrene fik 1000 Rd. i Fædrenearv, for hvilke Penge de af sin (o: G. R.s) kjære gode Stifmoder, Fru Inger Rytter, med Jordegods ere forsikrede, hvorfor hun fik „Afsked“ af sine Børn 26. Mai 1668; 2. Fortegnelse paa hvad Fru Inger Rytter har bekostet paa de sal. velbr. Jomfruvers, Gertrud Karine Reichweins og Sophie Amalie R.s Sygdom og Begravelse, dat. Kobbervigen 21. Octbr. 1673; 3. Missive fra Capt. G. Reichwein til Fru Inger Rytter om at skaffe ham laant 300 Rd. paa 2 Guldkjæder, som han sender med sin Tjener Christen, dat. Tue 8. April 1670; 4. sammes Missive til hende om igjen at sende ham de 2 Guldkjæder, saa vilde han dermed være fornøiet for sin Arv efter Søstrene, dat. Jørstadgaard 21. Mai 1672; 5. Nils Bergs Indlæg i Sagen, dat. Kieltaas 22. Octbr. 1673 (Thingdagen). Sagen henvistes fra dette Thingsted og til Arvetomten, da man ikke her kunde revidere og paadømme de fremlagte Regnskaber etc.¹⁾.

I Begyndelsen af Aaret 1674 supplicerer han hos Statholderen i Anledning af et Mellemværende med Johan Gaarmands Dødsbo; Extracten i Suppl.-Protokollen (IV fol. 239) er imidlertid aldeles forvirret, idet han forvexles med Faderen, hvorved hans Broder (Hans R.) bliver kaldt hans Søn o. s. v. Statholder U. F. Gyldenløve opfordrer (Agershus 16. Marts 1674) til mindeligt Forlig.

I den Svenske Feide („Gyldenløvefeiden“) i 1670-Aarene deltog G. R. først som Capitain og senere (fra 1676) som Major; 24 Decbr. 1675 nævner Gyldenløve, at han er blandt de Tropper, der staa ved Elverum og i Hedemarken, og i Marts 1676 omtales hans Compagni som mønstret i Leiren ved Moss. 3. Juni 1677 i Leiren ved Reming hedder det, at Major R.s Compagni

¹⁾ N. Rigsarch., Sande Skibredes Prot. 1673 (Retsprot. Nr. 1151), fol. 19 og 24, b. ff.

har „fuldt og dygtig Gevær“¹⁾). Muligens er det ham, som C. Deichman nævner²⁾ sammen med Folkersahm, Pohl og Tritzschler, der snarest tilhøre Gyldenløvefeiden; imidlertid kan der muligens ogsaa tænkes paa Faderen. Major R. omtales af Sognepresten i Karreby i Bahuslen, Hr. Severin Pederssøn Strøm, blandt de Norske Officierer, der under denne Krig besøgte hans Prestegaard³⁾. — I Slutningen af nævnte Feide indfaldt den forargelige Sag mellem hans Søster Inger Reichwein og hendes Mand Capitain Lorentz Balthazar v. Silbernagel, hvori Georg R. maatte optræde paa sin Søsters Vegne, og hvorom nærmere Oplysninger ville meddeles under Omtalen af hende. — 17. Januar 1677 afsagdes ved Christiania Bything Dom i en Sag mellem Major R. og hans Stifmoders anden Mand, Generaladjutant Silberstein, angaaende R.s Arv efter de to i 1672 afdøde Halvsøstre, der tilkjendtes ham med c. 262¹/₂ Rd., medens Likvidation for Begravelsen skulde foregaa senere⁴⁾).

De forskjellige ovenfor omtalte Godserhvervelser, der allerede begynde i Midten af 1664, og øvrige Transactioner vise, at G. Reichwein maa have haft ikke liden økonomisk Sands, og da begge hans Ægteskaber og Arven efter Faderen bragte ham Midler, kom han til at efterlade sine Børn et ret betydeligt Jordegods. Ved Ansættelsen til Krigsstyr i 1676 sættes Major R. i den 4de Klasse, der omfatter 120 Personer, som daglig betalte 1 Rigsort⁵⁾).

I den sidste Halvdel af 1660-Aarene synes han at være bleven gift første Gang med Enken efter Nils Bendtsen⁶⁾), der forekommer som Foged i Hadeland og Valders endnu i Decbr. 1664, medens hans Eftermand Jacob Madsen Lund nævnes her 1665. Hun hed Lisbeth Ottesdatter, og var en Datter af Otte Mogensen,

¹⁾ N. Rigsarch. Krigscomm. Regnsk. 1677.

²⁾ Meddel. fra d. Norske Rigsarchiv I, S. 10.

³⁾ A. E. Holmberg, Bohusläns Historia och Beskrifning III, S. 495 (1. Udg.).

⁴⁾ Chra. Bythingsprot. 1677 (Nr. 161) fol. 1 f.

⁵⁾ Norske Saml. in 8vo, II, S. 475.

⁶⁾ Hans Søster Anne Bendtsdatter († 1704) var gift 1) m. Jacob Eggertsen Stockfleth, Raadmand i Christiania († 1652); 2) 1656 m. Lagmand Jørgen Philipsen († 1696).

der var Lagmand paa Oplandene fra 1635 til sin Død 1661, efter at han først havde været Foged i Hedemarken og Østerdalen; hendes Moder var Karen Christophersdatter, der var en Sønnedatter af den bekjendte Biskop i Oslo, Mag. Jens Nilsen¹⁾. Naar denne Reichweins første Hustru døde er ikke for Tiden bekjendt, men mere end en Søn af dette Ægteskab har neppe naaet den voxne Alder. 1678 blev han gift for anden Gang med Catharina Larsdatter Sverdrup, der var født i Mai 1659 og blev begravet i Vang Sogn paa Hedemarken 28. Juni 1701, 42 Aar og 6 Uger gl., i hvilket Aar Oberst R. skjænkede et Døbefad af forgyldt Sølv, vægtigt 97½ Lod, til Vangs Kirke paa Hedemarken for hendes Ligs Nedsættelse og Begravelsessted i Kirken²⁾. I Lillehammers Kirke fandtes 1888 en Pose (Pung til Indsamling af Penge?) med Ægteparrets Navn og Aarstallet 1678. Lillehammers gamle Kirkes Altertavle, der 1888 eiedes af Hotelvært Krogstie og nu findes i Tandlæge A. S. Sandvigs Samling paa Lillehammer, bærer ligeledes deres Navne og Aarstallet 1695, hvilket formentlig betyder, at Ægteparret da har ladet Altertavlen opmale („staffere“), da nogen Gave af samme ikke omtales i Lillehammers „Kirkestol“ i N. Rigsarchiv. Paa Gaarden Sorgen-dal fandtes ligeledes 1888 et udskaaret Skab med de samme Navne³⁾. Ved en Besigtigelse i Vinger Hovedkirke 25. Septbr. 1724 fandtes der to store ottekantede Tinstager med de paa-stukkede Navne Georg Reichwein og Catharina Sverdrup, Anno 1684⁴⁾.

Sorenskriver P. L. Stabel i Christianssand eier et Sølvbæger, der har tilhørt Oberst G. Reichwein⁵⁾. Det er 6 Ctm. høit fra Bunden til Randen, hvor Omkredsen er 19 Ctm., medens den ved Bunden er 17. Bægeret hviler paa 3 Kugler af Fili-gransarbeide, som ogsaa dækker Laaget, der ender i en Roset

¹⁾ Giessings Jubellærere II. 2. S. 321, der efter Justitsraad Hammers ukritiske Opgivende henfører dem til angivelige Adelslægter.

²⁾ N. Nicolaysen, Norske Stiftelser III, S. 332 og Vangs „Kirkestol“ i N. Rigsarch. fol. 47.

³⁾ Meddelt i August 1888 af Hr. N. Fliflet.

⁴⁾ N. Rigsarch. Solor og Østerdalens Thingprot. 1721—24, fol. 307.

⁵⁾ Det er en Faddergave til Eierens Fader fra R.s Datterdatters Datterdatter.

med en Blomst i Midten. Filigransarbeide og Rosetter omgive ogsaa Bægerets Sider, saa at kun en Rand langs Kanten, c. 1 Ctm. bred, er glat, hvorpaa staar: Georg Reichwein. A. 1687.

Catharine Sverdrup var Datter af Laurits Pedersen Sverdrup, Provst og Sogneprest til Vang († 1695), der blev gift i Christiania 5. Marts 1654 med den rige Borgermester Nils Tollers Datter Sophie T., hvis Moder Karen Lucht, i sit andet Ægteskab havde været Generalmajor G. Reichweins anden Hustru¹⁾. „Oberstinde Reichweins“ (Catharina Sverdrup) er formentlig død under et Besøg paa Vangs Prestegaard, hvor hendes Broder Nils S. dengang var Sogneprest, og til hvis Børn hun og hendes Mand samt flere af deres Familie oftere nævnes som Faddere.

Under en Retssag i Aaret 1722 fremkom en Del Vidner, der afgave Forklaring om Fisket i Laugen i Reichweins Tid, der ikke er uden Interesse. Jacob Larsen, henimod 60 Aar gl., vidnede 24. Novbr. nævnte Aar, at han kom til Vingnes (i Faaberg) til Oberst Reichwein, da han fik sin anden Hustru fra Vang, hvilket nu er henved 44 Aar siden, og tjente der i mange Aar; da eiede Oberst R. Michelsvarpet med de flere Varper, som han leiede bort, og tog aarlig Landslot deraf, og naar Sildtiden var, da var Vidnet med paa R.s Vegne og modtog Landslotten. Da laa Michelsvarpet og Fynesøen ligesom nu, men af Volden, som tilhører Arne Midt-Jørstad, er der siden udbrudt flere større Stykker, m. fl. nærmere Forklaringer. — Erik Jensen Skoug af Brøttum, 57 Aar gl., vidner at have havt Tyri- eller Tjærevarpet, Michelsvarpet og Fynesøen, der ligge efter hinanden langs en Strand, af sal. Oberst R. i 6 Aar for Landslot, om trent for 17 Aar siden første Gang, med yderligere Forklaringer. Ligesaa Hans Hofstuen, 44 Aar gl., der var paa Vingnes hos R. i sin Opvæxt tilligemed sin Moder for 32 Aar siden²⁾.

24. Mai 1682 afsagde Overhofretten Dom i en Sag mellem Sorenskriver Søren Bartum i søndre Gudbrandsdal og Major Reichwein, der havde stevnet B. for et Skjelderi, denne har øvet

¹⁾ Jfr. Stamtavle over Slægten Sverdrup ved M. Arnesen og J. Sverdrup, S. 12.

²⁾ N. Rigsarch., Retsprot. Nr. 765, fol. 108 f.

for en siddende Ret paa Bø Thingstue i Gusdal som en Retorsion mod R.s Beskyldning, for at B. i 2 Dage havde brugt 20 Skydsheste. B. tildømtes i Rette at afbede sine Udtryk, der ikke skal komme Majoren til Præjudice paa Navn og Reputation, samt i Kosthold at betale 36 Rdlr.¹⁾

G. Reichwein var, som ovenfor nævnt, bleven Major ved Oplandske Regiment under Gyldenløvefeiden, formentlig i Aaret 1676. 3. Octbr. 1682 udnævntes han til Oberstlieutenant tilfods og Commandant paa Fortet Vinger²⁾ samt Capitain for Fricompagniet sammesteds og forblev i denne Stilling til 15. Januar 1689, da han blev Oberst over Landfolket i Hedemarken eller, som det fra 1712 hedder: Landdragonerne; fra 1699 føres han i Militaircalenderen under Generalstaben indtil 1715.

Under Fraværelsen fra sine Eiendomme, som han formentlig vanskelig har kunnet tilse, erholdt han et Kongebrev, dat. Kjøbenhavn 22. Novbr. 1684, der forbyder enhver at gjøre Commandanten i Vinger Skandse, Oberstlieutenant Jørgen Reichwein, Indpas eller Forhindring med Fiskeri og Skyden paa hans Grunde og Eiendele, navnlig paa hans i Fæste havende Fiskeri, *Dok* kaldet, som han har beklaget sig over at være udsat for, siden han blev Commandant. Kongebrevet har han ladet thinglæse endnu 1695 og 1698 i Gusdal, Øier, Ringebo og Fron³⁾.

Under Skiftet efter Generaladjutant N. Silberstein i Januar 1686 omtales, at Oberstlieutn. G. R. har faaet Udlæg for de af c. 635 Rdlr. endnu resterende 168 $\frac{1}{2}$ Rd. af hans Fædreearv i Eltaus, Sørby og et andet Sørby, alt i Tryssel, medens hans Stifmoder Fru Inger Rytter for de allerede betalte c. 466 Rd. fik Udlæg i Jordegods paa øvre Romerige, Hedemarken etc. samt i Obligationer.

Johan Steinkuhl, Foged i Solør og Østerdalen, forklarer 10. Marts 1687 fra Christiania Statholderen Forholdet med den efter

¹⁾ N. Rigsarch. Overhofrettens Afsigtsprot. Nr. 16, 1681.

²⁾ I Militaircalenderen for 1685: Königsvinger; 1686: Kongavinger. Copi af Bestallingen, bekræftet af R. selv, findes i N. Rigsarch., Personalialia, Reichwein.

³⁾ N. Rigsarch. Orig. i „Personalialia“, Reichwein.

Begjæring af 24. Marts 1686 arresterede Kari Munkegaard, hvem Oberstlieutenant og Commandant Reichwein paa eget Ansvar havde forlangt arresteret „formedelst hendes løse Mund med ærerørige Ord“. Medens Sagen stod paa, undveg hun og hendes Mand af Arresten, men paagrebes atter og bleve efter R.s Mis-sive af 22. Decbr. 1686 forvarede hos Lensmanden, hvorfra hun igjen er undvegen. Spørgsmaalet til Statholderen gjælder nu især, hvem der skal bære Omkostningerne i denne Anledning¹⁾.

Hans Hansen Hemstad af Stange beklagede sig fra Hemstad for Statholderen 23. Mai 1689 over „Oberstlieutenant“ Reichweins og hans Søns Adfærd mod ham i Anledning af Skydsfærd for R. til Eidsvold, idet denne, paa Grund af Hans Hemstads Begjæring til R.s Søn om en Seddel for Skydsen, først pryglede hans Dreng og siden tog ham med sig paa Baaden, uden senere at sende ham tilbage, og havde derhos ladet sig forlyde med, at han vilde sende ham til Flaaden²⁾.

I 1692 opstaar der en Strid mellem Bygslerne af Gaarden Bouger ved Vinger, som Reichwein i Egenskab af Commandant har disponeret over, og hvorom forskellige Forklaringer forelægges Vicesatholder Just Høeg, der henviser Sagen til Retten³⁾.

14. Septbr. 1699 var Oberst R. ved Eiendomsdom bleven Eier af Gaardene Storhverven (og Huseby?) i Stange (førstnævnte ved Auction for 901 Rdlr.) og kom derved i Uenighed med Opsidderne, som han ønskede at fjerne, i hvilken Anledning han fra Vingnes henvender sig til Statholderskabet, der henviser til mindeligt Forlig eller retslig Afgiørelse (Febr., April og Juni 1699)⁴⁾. 5. Novbr. 1704 tilkjendes R. Storhverven ved Overhofretsdom⁵⁾. — 1707 bortfæstede han øvre Jørstad (se nedenfor).

I Aaret 1708 ønskede Oberst G. Reichwein at skifte i le-

¹⁾ N. Rigsarch., Personalia, Reichwein.

²⁾ Efter den paa Gaarden Nesten i Stange bevarede originale Klage (benyttet 1871).

³⁾ N. Rigsarch. Stath. Suppl. Prot. 1692—99, Nr. 201 for 1692.

⁴⁾ Ibid. 1699 Nr. 10, 38 og 61.

⁵⁾ N. Rigsarch. Overhofrettens Afsigtsprot. 1704, fol. 39 f. og Voteringsprot. 1704, fol. 42 ff. Stath. Suppl. Prot. 1699—1700 fol. 101 ff. og 189 f.

vende Live med sine Børn, da det i hans høie Alder faldt ham besværligt at føre Regnskab over deres Arvemidler efter Moderen, og hertil fik han 10. Febr. nævnte Aar kgl. Bevilling; i April nævnes, at dertil er beskikket to militaire Commissarier, nemlig Oberstlieutenant Brockenhuus og Major Rummelhof, samt to civile, Sorenskriverne Nils Hedemark paa Thoten og Christian Sommerfeldt paa Hedemarken, medens Procurator Hans Povelsen skulde paase den fraværende ældste Søns, Major N. C. Reichweins, Tarv. Skiftet trak imidlertid længe ud, og først 31. Marts 1710 omtales en Slutningssession at skulle finde Sted. Til Formyndere for 3 af Børnene vare beskikkede nogle Bønder af Gudbrandsdalen, der beklagede sig til Slotsloven over, at de som „gamle, fattige og enfoldige Bønder“ ikke kunde forestaa et saa stort Formynderskab, beløbende sig til 3441 Rd. 2 $\frac{1}{2}$, og begjærede Befrielse derfor, hvorfor der 11. Aug. s. A. udgik Befaling til Stiftamtmanden Etatsraad W. Tonsberg om at foranstalte det fornødne¹⁾. Han paalægger nu 9. April 1711 Sorenskriveren og Fogden i Gudbrandsdalen at erklære sig herom, og i Breve af Mai, Juni og Juli s. A. oplyses nu, at de 2 Bønder, der ere satte til Formyndere for hver af de 3 Jomfruer, Gertrud Catharina Reichwein, Sophie R. og George Catharina R., vel maa siges at være suffisante, men dog at have liden Forstand paa at bestyre disses Midler (Jomfru Gertrud Cathr. R.s fædrene og mødrene Arv angives til c. 1147 Rd.) og bestemme, hvad der skal sælges, og hvad der skal beholdes, o. s. v. Der foreslaaes derfor, hvis fødte Værger ikke haves, at udnævne endnu 2 Formyndere for hver af Jomfruerne²⁾.

Oberst G. Reichwein døde i Aaret 1715 vistnok paa Vingnes i Faaberg, som han synes at have beboet fra Slutningen af 1670-Aarene, medens han tidligere havde boet paa Jørstad i samme Sogn. Maaske boede han dog tilsidst paa Sorgendal i samme Sogn. Han blev derfor nok begravet i Lillehammers Kirke, til hvilken han i Septbr. 1710 omtales „for nogen Tid

¹⁾ N. Rigsarch. Slotslovens Suppl. Prot. 1704—11, fol. 190 b.

²⁾ N. Rigsarch. Personalialia, Reichwein. Agersh. Stifts Corresp. Prot. 1710—11, fol. 187 a.

siden“ at have foræret en Messehagel af brun Gyldenstykke med Guldkniplinger om og med et rødt Kors af Gyldenstykke¹⁾).

Oberst G. Reichwein benyttede det samme Vaaben som Faderen før Nobilitationen, Armen med Dru eklasen baade i Skjoldet og paa Hjelmen.

Hans Henrich Reichwein, Generalmajor R.s ældste Søn af sidste Ægteskab, er efter en senere Aldersangivelse født i Aaret 1659 og kjendelig opkaldt efter sine to ovennævnte Halvbrødre af Faderens første Ægteskab, hvilke da begge vare døde et Par Aar forud. Til Informator havde han Studenten Frederik Andersen Bolling, der i Slutningen af Aaret 1669 i Amsterdam lod sig antage for en Adelsburs og gik til Ostindien, besøgte Capstaden, Ceylon, Batavia og China og paa Hjemreisen ved St. Helena blev fangen af Englænderne, hvorefter han kom hjem til Kjøbenhavn, hvor han i Aaret 1678 udgav ikke mindre end 3 Bøger²⁾. I den ene af disse: „Oost-Indiske Reise-bog“ (etc. etc.) Kbhvn. 1678. 4. S. 1 har hans forrige Elev, H. H. Reichwein leveret et Æresdigt (Distichon i 14 Linier) med følgende Tilegnelse: Præstatissimum terra marique peritissimum S. S. Th. Studiosum Dn. Fridericum Andreæ Bollingium olim præceptorem meum laboriosissimum & Amicum de me optimè meritissimum. (Herpaa følger Digtet). Ex aula Kopervig in Norvegia ad exteras oras alio sole calentes accelerans benevolentia ergo acclamavit Johan. Henr. Reichwein beat. mem. Gen. Mai. Georgii Reichwein Fil.

Er dette Digt virkelig forfattet af Hans Henr. R. selv, vidner det om ikke helt ringe Kundskaber i Latin, og om at Faderen maaske kan have ønsket, at hans Sønner skulde faa den classiske Dannelse, han selv, som bekjendt, var i Besiddelse af. Hvad det er for fjerne Kyster, han netop stod i Begreb med at besøge, vides ikke, men en længere Udenlandsreise var vistnok paatænkt i Slutningen af 1678 efter hans Hjemkomst fra Sta-

¹⁾ N. Rigsarch., Chra. Bispearch., Lillehammers „Kirkestol“, fol. 42.

²⁾ Han blev 1678 Sogneprest til Drangedal, hvor han døde 1685, men endnu 1692 omtales hans Obligation af 22. Marts 1678 til Fru Inger Rytter paa 100 Rdlr.

vanger, hvorhen han var sendt for at indkræve Penge efter Stiffaderens, Generaladjutant Nicolaus Silbersteins, Død¹⁾. I Moderens Optegnelser findes, at hun 24. Octbr. 1677 har leveret ham ved en tidligere Afreise (formodentlig til Kjøbenhavn) 30 Rdlr. og til Kjøb af uægte Knippels 10 Rdr., Sølvknapper til en Kjole til 11 Rd. 3 $\frac{1}{2}$, en Sølvske til 2 Rd. 2 $\frac{1}{2}$ og en Øring at gjøre Mage til (3 Rd.); Skipperen, som førte ham, fik et Sølvbæger paa 16 Lod (8 Rd.). Fra denne Reise kom han hjem i Juni 1678. I sidstnævnte Aar noterer Moderen at have udbetalt for ham i Penge til forskjellige Personer c. 525 Rd. samt at have givet ham 4 Skjorteknapper med Demanter, en Skjortespænder med 5 Demanter, noch 2 Buxeknapper med Bemmerske (Bøhmiske) Demanter, tilsammen ansat for 100 Rd. men havde kostet hende langt mere; laant ham en Rubinring, som han gav Søsteren Maria Magdalena R., 8 Rd., en Demant-ring, som siges bortgivet, 40 Rd., men var mere værd; hendes beslagne Slæde, som kostede hende 12 Rd., bortgivet til den, hun ikke ynder. — I 1679 har han oppebaaret 97 Rd. 3 $\frac{1}{2}$ 12 β og 100 Rd. i 1680; i 1681 modtog han i Penge 415 Rd. samt et Positiv, som skal leveres tilbage, og som hun har betalt med 42 Rd., og endelig Stiffaderens store Virole de gambe (Violoncel), som kostede ham 48 Rd.

Hans Henrik R. synes, ligesaa lidt som Broderen Frederik Christian R., dengang at have havt nogen Stilling i den Norske Hær, af hvilken Faderen havde indlagt sig saa store Fortjenester; derimod synes i alle Fald Hans Henrik allerede i 1678 at have tænkt paa at gaa i fremmed Krigstjeneste og at have ført Underhandlinger derom, som endnu ikke 1681 havde ført til noget, idet han 19. Mai nævnte Aar fra Kjøbenhavn tilskriver „sin høiærede hjerteallerkjæreste Moder, høiædle og velbaarne Frue Fru Inger Rytter, sal. Silbersteins til Kobbervigen“, og beklager, at hun skal være fortørnet paa ham, fordi han efter Afskeden ikke strax afreiste, men han kalder Gud og sine 2 Søstre til Vidne paa, at det Skiberom, hvormed han gik til Kjøbenhavn, var

¹⁾ (Norsk) Hist. Tidsskr. 3. R. V, S. 420.

det første, der gik mellem Norge og Danmark, hvorfor han allerydmygeligst beder, at alt efter sidste Løfte maa være godt. Han havde været saa glad ved den Tanke, at al Umildhed skulde være ophævet, da Lieutenant Riga kom og lod ham andet forkynde med en hel Hob slem Snak, som han skammelig havde løiet ham paa, hvad enten han nu selv havde opdigtet den eller ei. Havde han været en retskaffen Karl, havde han sagt det selv, da det saa vist skulde blevet hævnnet, som Gud er Gud. Han beder derfor Moderen ei være vred og ikke lade andre godt Folk lide Fortræd for hans Skyld, „hvorved med Tiden baade kan ske Mord og andet ondt“. Han haaber engang at vise den ganske Verden, at der er løiet paa ham i den Snak. Han ligger nu klar at reise til Frankrige; han kunde vel faaet god Condition i Sverige enten ved Hoffet eller Militien men vilde ei tage det an, enten det nu bliver til hans Lykke eller ei. Han anholder om en Vexel paa 200 Rdlr., betalbar i Kjøbenhavn, da han haaber ikke mere at besvære hende, hvor længe han end bliver borte. Han beder Gud formilde hendes Sind imod ham og begjærer med første Post et Ord til Gjensvar. „Bene vale.“

10. Juni 1681 skriver han (hendes „lydigste Søn“) fra Kjøbenhavn „à madame madame Inger Rytter dame de Kopperwig, ma tres cher mere humblement à Bragnæs, sin dydigste hjerte-allerkjæreste Moder“, idet han nævner sit forrige Brev, og beder først om, „at alt gammelt skulde være glemt, dernæst om en Vexel paa 200 Rdlr. her udi Kjøbenhavn at annamme, eftersom her gives skjønne Leiligheder at komme ud af Landet, og ser ud til braf Krig alle Steder“, hvorfor han beder med det første at maatte bekomme den; siden haaber han ikke udi lang Tid at molestere hende om mere, hvilket han heller ikke nu vilde gjøre, om han sikkert vidste, hvorhen han skulde reise „til nogen Bestandighed.“

9. Novbr. 1681 er han imidlertid atter hjemme i Norge, da han fra Strømsø kvitterer for at have modtaget af Moderen 400 Rdlr. paa Resten af sin Fædrearv til sin Reises Fort-

sættelse¹⁾. Endnu 20. Novbr. udbetalte Fru Inger Rytter sin Søn 600 Rdr., hvorpaa han ifølge en Optegnelse af Justitiarius J. Chr. Berg forlod Norge for at tage til fremmede Lande og søge sit Ophold i Krigen, hvilket stemmer overens med Moderens ovennævnte Optegnelse, at han først i 1684 igjen har faaet 23 Rdr. til Klæder af hende, da han altsaa atter var kommen hjem. Der opstod nu Uenighed mellem dem angaaende Beregningen af hans Fædrearv (2000 Rd. med Renter fra 11. Decbr. 1677, da han var 18 A. gl.) og Arv efter Søstrene Gertrud Karine og Sophia Amalia R. c. 292 Rd. (med Renter fra 25. Januar 1673, som er 6 Uger efter deres Død), der alt tilsammen i 1689 beregnedes til c. 3375 Rd. og i Juni 1691 skulde udgjøre c. 4234 Rd. Herimod opstillede nu Fru Inger Rytter sine Udlæg til ham gennem Aarene 1677—87, tilsammen c. 4094 $\frac{1}{2}$ Rd., saa at hun nu kun skulde staa til Rest med c. 139 $\frac{1}{2}$ Rd. Hermed var han dog ikke fornøiet, og da Forening ikke kunde opnaaes, endte Sagen med en formelig Proces mellem Moder og Søn. Den var allerede i Gang 1689, da Birkeskriveren Jens Hansen 10. Juli afgav en Kjendelse, efter at „denne vanskelige og vidtløftige Sag nogle Gange havde været opsat paa Grund af forebragte Tilfælde,“ for at de kunde komme til en god Forstaaelse, „især da Sagen staar mellem Moder og Barn af saadan høiadelig Stand, hvor det for alling ikke er vel anstaaelig saaledes med hverandre i Uenighed og Trætte at leve“; da dette mod Forhaabning ikke var opnaaet, kjendtes Citanten Hans Henrik R. i Henhold til Skiftebrevet efter Nicolaus Silberstein af 16. Janr. 1686 berettiget til de c. 3375 Rd. Dette stadfæstedes ved Birkedommerens Dom af 14. Octbr. 1689. — Imidlertid havde Fru Inger R.s Svigersøn Matthias Maaneschiold allerede 3. August s. A. ladet forespørge hos Fru Inger Rytter paa Kobbervigen, om hun efter Løfte vilde efterkomme Dommen, hvortil hun samme Dag svarede, at hun aldrig havde negtet at betale med de hende paa Skiftet 1686 udlagte Midler og med sal. Major Bildts Jordegods, men Tiderne ere nu altfor slette til at

¹⁾ Han forseglar sine Breve med et ganske lidet Ringsignet med Faderens adelige Vaaben.

betale contant; hun haaber, det engang bliver bedre. — Saa maa dog ikke være blevet Tilfælde, idet der det følgende Aar blev nedsat en kgl. Commission til at dømme i Sagen, hvorfor H. H. Reichwein fra Strømsø 6. Janr. 1691 befuldmægtigede sin Svoger, Lieutenant Matthias Maaneschiold, til at møde for ham først-kommende 24. Februar, „da han formedelst andre Forretninger ikke personligen kan comparere.“ Sagen trak imidlertid ud gjennem Marts Maaned 1691, da Fru Inger Rytter i Sagen havde inddraget flere andre Personer, saasom Sr. Hieronymus Sparre i Drammen og Erik Jochumsen paa Kobbervig Søbod, med hvilken hun havde særskilt Proces i 1690 for Byfogden paa Strømsø, idet Spørgsmaalet om Regres hos Sønnen for hendes mange Udlæg til ham her spillede en Rolle. — De committerede paa Fru Ingers Side, Amtmand Hans Nielsen og Slotsfoged Christen Hansen Schmidt, dømte i hendes Faveur og erkjendte hendes Ret til at anse de til Sønnen gjorte Udbetalinger før Skiftet i 1686 som Afdrag paa Fædreneerven, medens de committerede paa den anden Side, Vicelagmand Morten Bontzen og Byfoged Henrik Blichfeldt, ikke vilde underskrive hines Kjendelse. Derpaa kom Sagen for Overhofretten, hvor Fru Inger Rytter i Februar 1676 af Vicesatholder Just Høeg fik bevilget nogle Dages Opsættelse, da hun endnu ikke havde sine Documenter i Orden. 7. Marts faldt Dommen, der enstemmig slutter sig til Underretten, hvis Kjendelse Commissarierne ikke kunde rokke uden kgl. Bevilling paa Grund af den lange Mellemtid. Major Schløsser og Svigerinden Inger Reichwein samt Fredr. Chr. Reichwein havde frafaldt sine Prætensioner¹⁾.

„Johan“ Reichwein andrager 14. Octbr. 1697 hos Statholderskabet om at maatte antage Lars Madsen Tilden til at udføre sin Sag mod Nils Halvorsen Hoel angaaende Indløsning af Gaarden Hoel. der er ham arvelig tilfalden efter hans Moder, hvilket bliver bevilget. — 26. Octbr. s. A. forklarer han, at han har ladet Nils Halvorsen Hoel indstævne til afvigte 19. Octbr.

¹⁾ N. Rigsarch., Overhofrettens Afsigtsprot. 7. Marts 1692; sammes Voteringsprot. 1692 fol. 33—35. Statholdersk. Suppl. Prot. 1692, Nr. 67. Personalia, Reichwein.

for at annamme de 500 Rdlr., hans sal. Fader Halvor Thorgersen har givet for nævnte, ham nu tilfaldne Gaard, og desuden tilbudt Opsidderen 800 Rdlr. for at afstaa ham Gaarden; men da der ikke holdes Sagething før 7. Marts 1698, og han til Foraaet agter at begive sig udenlands igjen, beder han, at Sagen maa foretages før Jul, hvilket 9. Novbr. bevilges, hvorhos det paalægges Fogden at ordne det fornødne¹⁾.

Ved Auctionsskjøde, dat. Christiania 30. Janr. 1699 og udstedt af Major C. Schløsser, Johan Henrich Reichwein og Auctionsforvalteren Sr. Henrich Blichfeldt, solgtes Pladsen Anuldsengen i Vestby Sogn, skyldende 18 Lispd. med fuld Bygsel, til Christen Tobiasen Borger og Handelsmand i Christiania. 24. Febr. s. A. er Skjødet thinglæst paa Deli Thingstue i Vestby. — Sammesteds lod Monsr. Laurits Pedersen Randers 28. Juni 1700 thinglyse et Skjøde, udstedt af velbr. Johan Henrich Reichwein, boende paa Gjellestad i Berg Sogn, paa $\frac{1}{2}$ Skippd. Tunge Mels aarlig Landskyld i Holme sammesteds, dateret 12. Decbr. 1699 og medbeseglet af Matthias Pløn og Nils Henningsen²⁾.

Johan Henrich Reichwein klager 5. Juni 1700 fra Christiania til Statholderen over sin Svoger, Major Conrad Schløsser ved Agershusiske Regiment, i Anledning af en Forskrivning af hans Moder, Fru Inger Rytter († 1697), vedkommende Jordegodset paa Thoten³⁾. — 12. Octbr. 1701 havde velbr. Hans Henrich R. ved Stævning af 8. August indkaldt sine dalevende Søkende til Møde paa Arvetomten paa Bragernes, hvor deres sal. Moder ved Døden var afgangen, for at nyde Jevnet med dem i det af hende efterladte Jordegods paa Thoten og de af dem i Aarene 1698—1700 deraf oppebaarne Afgifter, hvilket tilkom ham ifølge fremlagte Domme (Bragernes Byfogeds Kjendelse af 31. Mai 1699, Christiania Magistrats Dom af 23. Marts 1700 og Oberhofretsdøm af 14. April 1701). Da de paa Arvetomten staaende Huse vare nedbrudte og Tomten indhegnet til Kirkegaarden, maatte Sagen foretages paa Bragernes Bything. Kun Citanten selv

¹⁾ Statholdersk. Suppl. Prot. 1697, Nr. 165 og 166. (N. Rigsarch.)

²⁾ N. Rigsarch., Retsprot. Nr. 324, fol. 9 og 61 a.

³⁾ Stath. Suppl. Prot. 1699—1700 fol. 88—92, Nr. 17 (N. Rigsarch.)

mødte, hvorfor Sagen opsattes til 28. Novbr., da der dog intet Thing blev holdt, og Sagen sees ikke senere optagen¹⁾.

I Slutningen af Aaret 1705 ansøger H. H. Reichwein om Lieutenants Karakter og angiver da at have været i Moskow²⁾. Ifølge Justitiarius J. C. Bergs Optegnelser³⁾ skal han have tjent i den Spanske Successionskrig, hvilket da maaske ligger noget senere. — Han var bleven sin ovennævnte Svoger Capitain M. Maaneschiold c. 601 Rdr. skyldig i Anledning af en Transaction angaaende Sædegaarden Vese med underliggende Bjørnerud og Lyngade i Bahus Len (Bro Sogn), som var M. arvelig tilfalden og af ham overladt H. H. Reichwein til Indløsning og Brugelighed. M. havde, da R. atter havde pantsat Godset⁴⁾, efter forudgaaet Arrest og Dom 15. Aug. 1705 ladet gjøre Execution og Indførsel i noget Reichwein tillagt Jordegods paa Thoten, som Provst Jens Colstrup, Sogneprest paa Nes paa Romerige, da ansaa som sin Eiendom i Henhold til en af Reichwein til ham foretagen Transport, mod hvilken han formener, at Arresten ikke kan gjælde, ligesom han paastaar, at denne er extendedet til en Arresten uvedkommende Prætension, idet der kun skulde gjøres Udlæg i R.s virkelige Eiendom og ikke i den Colstrup lovlig tilkommende, og han ikke engang var stævnet dertil. Colstrup erholder kgl. Opreisning og stævner de to Sorenskrivere og Fogden, der have gjort Executionen, men da Udlægget er skeet efter Overhofretsdom af 18. Juli 1704, confirmeret af Høiesteret 3. Juli 1706, gaar Dommen ham imod, og han dømmes i Procesomkostninger af 30 Rdlr. 10. Decbr. 1708⁵⁾. Senere er Hans Henrich Reichwein ikke paatruffet i Norge; maaske er han død i Udlandet. Han var gift med Margrete Maaneschiold, en Søster af hans ovennævnte Svoger, der ogsaa havde Pengefordringer paa hende i Anledning af Gaarden Skarstad i Bro Sogn. De ere maaske Forældre til den Marquard Otto R., Corporal ved Capt.

¹⁾ Retsprot. 1085 fol. 60 f. (N. Rigsarch.)

²⁾ Meddelt af Oberstlieutn. J. C. V. Hirsch eft. referer. Sager i Dan. Rigsarch.

³⁾ N. Rigsarch. J. C. Bergs geneal. Saml., Reichwein.

⁴⁾ N. Rigsarch., Overhofrettens Afsigtsprot. 1704 fol. 39, Voteringsprot. fol. 39 f.

⁵⁾ N. Rigsarch., Overhofrettens Voteringsprot. 1708 fol. 89 f. og Afsigtsprot. 1708 fol. 71 f.

Mohrsens Comp. (Oplandske Regmt.), der døde i Grue 1. Juni 1717 og begravedes sammesteds 6. Juni, 23 Aar gl. („fremmed“).

Friderich Christian Reichwein, yngste Søn af Generalmajor Georg R., maa være født c. 1660, da han ved sin Død i 1730 angives at være over 70 A. gl., hvilket stemmer bedre med hans Afkald for Fadersarven og Giftermaal end det ellers angivne Aarstal 1665. Han nævnes derfor selvfølgelig ved Skiftet efter Faderen 1668 kun i Forbigaaende men forekommer et Par Gange under det langvarige Skifte efter Stiffaderen Generaladjutant Silberstein († 1678). Hans Moder, Fru Inger Rytter, fik hans Kvittering og Afkald, dateret Thosegaard 20. Novbr. 1681, for den ham tilfaldne Arvedel, der formentlig har havt samme oprindelige Størrelse som Helbroderen Hans Henrich Reichweins, nemlig 2000 Rdlr. efter Faderen og c. 292 Rd. efter de 2 Søstre Gertrud Karine R. og Sophia Amalia R., der begge døde i Decbr. 1672. I Decbr. 1685 omtales han og den nævnte Broder som værende i Kjøbenhavn.

I Aaret 1687 indtraadte han i Ægteskab med Jomfru Else Cathrine Bildt, eneste Barn af Major Anders B. til Nes i Borge (f. 1639, † 1683) og Fru Anne Eilersdatter Høeg († c. 1709). Ved en Contract, dateret Nesgaard 5. Januar 1687, undte Fr. Chr. R. og hans „Kjæreste, ædle og velb. Jomfru“ Else Cathr. Bildt deres hjertekjære Moder, høiædle og velbaarne Frue, Fru Anne Høgh, sal. velbaarne Hr. Major Anders Bildts til Nes, deres Part i Nes Hovedgaard med tilliggende Eiendom af Skov og Mark, Husmænd og Strandsiddere, Øer og Holmer for hendes Livstid, dog at intet deraf forkommes, og at Husebygningerne forsvarlig vedligeholdes. Brevet er beseglet af Amtmand Knud Bildt til Morland og Thosegaard samt af Hr. Laurits Matssøn Hvidt. 10. Juli s. A. ansøger Fru Anne Høeg fra Nes om kgl. Confirmation paa ovennævnte Contract, da hendes Datter nu er gift med Fr. Chr. R., hvilket anbefales af Cancelliet 24. og sker 25. October 1687¹⁾.

12. Septbr. 1696 blev R. Fændrik ved Thrykstadske, Capi-

¹⁾ N. Rigsarch., Cancelli-Indlæg 25. Octbr. 1687.

tain C. Eimhaus's Compagni af nat. Agershusiske Infanteri-Regiment og blev 7. Mai 1701 Lieutenant (senere kaldet Premier-lieutenant) ved Follougske (Major N. Sibberns, senere J. H. Gaarmans) Compagni af samme Regiment. Ved et Fald med Hesten blev han utjenstdygtig og fik Afsked som Capitain 25. Juli 1710¹⁾. — Hans Frue Else Cathrine Bildt var imidlertid allerede død før 1709, paa hvilken Tid hendes ovennævnte Moder, Fru Anne Høeg, afgik ved Døden. Reichwein indgik anden Gang (c. 1715) nyt Ægteskab med Charlotte Elisabeth v. Storm, f. c. 1672, Enke efter Oberstlieutenant af Artilleriet Henrich v. Koppelow og Datter af Generalmajor og Commandant i Frederiksstad Arved Christian v. S. til Holleby († 1712) og Anna Maria v. Kock (begr. 3. Juli 1731 i Frederiksstad).

Paa en Auction, der holdtes 22. Novbr. 1698 i Christiania over en Del Jordegods efter Moderen, sal. Fru Inger Rytter, for at kunne betale velædle og velbyrdige Hans Rosencreutz, blev velæd. og velbyrd. F. C. Reichwein høistbydende paa Gaarden Gretnes i Borge Sogn ved Frederiksstad af Skyld 3 Skippund med Bygsel med underliggende Sundløkken og tilhørende Husmandsplads af Skyld $\frac{1}{2}$ Hud med Bygsel for 310 Rd., hvorfor han fik Tilslag, og efter Summens Erlæggelse udfærdigedes Auctionsskjøde 30. Januar 1699 af Auctionsforvalteren Henrik Blichfeldt, medbeseglet af Arvingerne Major Conradt Schlösser og Hans Henrich Reichwein, der havde begjæret Auctionen (thinglæst paa Borge 15. Marts 1699). — I 1706 maa Reichwein have solgt Godset til Erik Gretnes, hos hvem han ved Paategning, dateret Frederiksstad 2. Decbr. 1706, deponerer dette Auctionsskjøde, som skal være ligesaa gyldigt som et andet Skjøde, indtil han faar et saadant. 25. Janr. 1709 er Auctionsskjødet fremlagt i Commissionen paa Østby, formentlig efter Jomfru Vibeke Bjelkes Død²⁾. — 29. April 1712 (thingl. 12. Juli s. A.) udsteder F. C. Reichwein en Obligation til Sorenskriver Søren Larsen paa 150 Rd. mod Pant i Gaarden Korseberg i Borge³⁾.

¹⁾ Meddelt af Oberstlieutn. J. C. V. Hirsch (Dan. Rigsarchiv).

²⁾ Orig. p. Papir m. 3 Laksegl, tilhørende Hafslunds Fællesbrug og indlaant til Rigsarchivet i Octbr. 1875. (Norsk) Hist. Tidsskr. 3. R. V, S. 424 f.

³⁾ N. Rigsarch., Retsprot. 3619 fol. 165.

Capitain Fr. Chr. R. udstedte fra Nes 4. Janr. 1718 en Obligation til sin Svigerinde i andet Ægteskab, Fru Engel Maria Storm, Major C. F. v. Lowzows Enke, lydende paa 99 Rdlr., hvorfor han pantsatte hende 1 Punds Skyld i Reffal¹⁾. Han havde under de Svenskes Indfald i Norge i 1716 og 1718 lidt store Tab paa Gods og Eiendom.

Paa Nesgaard fandt 3. August 1722 en Aftale Sted mellem Capitain Reichwein og Frue paa den ene Side og paa den anden „samtlige tilstedeværende Søkende“, nemlig N. Fr. Reichwein, E. Reichwein og F. C. Grønvold med Hustru Justine Cathrine Reichwein, hvorved disse „offererede“ Forældrene Arbeidet af det Gods i Nesgaard med underliggende, som var dem arvelig tilfaldet og forhen udlagt efter deres Moder og Mormoder, da det ikke vel kan undværes fra Hovedgaarden, hvorimod Forældrene love at give de 2 umyndige Børn saameget til deres Landskyld, som kan svare til 5 Procent Rente af deres Capital²⁾. Dog har Lieutenant Grønvold aftalt med (Sviger)forældrene, at Opsidderne paa Korseberg og Husvig skulle gjøre fuldt Arbeide til Ugangen af 1722, men siden skal han beholde samme og tage sin Landskyld og Lam af disse 2 Gaarde. Medbeseglet af Capitain Storm og Lieutenant Johan Schløsser samt thinglæst 9. Novbr. 1722. Samtidig (3. Aug. 1722) fik Fr. Chr. Reichwein Samtykke af sine Børn til at sælge en Del Bøndergods fra Nesgaard. — Samme Dag mageskiftede Fr. Chr. R. 3 Huder med Bygsel i Korseberg i Borge til sin Svigersøn Fredr. Chri-Grønvold mod 1 Tønde ⁷⁸/₁₈₉ Setting Hartkorn i Nes og 1 Hud m. Bygsel i Kieslaas³⁾. 12. Decbr. 1722 solgte Capitain Fr. C. R. og Fru C. E. v. Storm Gaarden Laverød i Borge til Capitain Reichwold Semb⁴⁾.

Capitain Gustav Wilhelm v. Storm til Kambo udstedte paa

¹⁾ N. Rigsarch., Militairarch., Skiftebr. efter Major Lowzow.

²⁾ De 5 Børn af F. C. Reichweins første Ægteskab vare selvfølgelig Medieiere af Nes som Arv efter Moderen og Mormoderen.

³⁾ N. Rigsarch. Personalia, Reichwein. Retsprot. Nr. 3619 under de nævnte Gaarde.

⁴⁾ Efter at være gaaet gennem flere Hænder kjøbtes Gaarden 1754 af J. F. Sehested, da Premiermajor ved 1. Søndenfjeldske Dragonregiment, hvorved den gjenforenedes med Nes. (N. Rigsarch, Retsprot. 3619 fol. 341).

Nesgaard 20. Decbr. 1724 en Panteobligation paa 700 Rdlr. til sin Svoger Capitain Fr. Chr. Reichwein og pantsatte ham følgende Gaarde under Kambo: Rød i Soner Annex af Skyld 1½ Skpd. Tunge, Kil 1 Skpd. Tunge, Nøcheland 1 Skø Tunge, Mork ½ Skø T., Kolsrød ½ Skø T., alt med Bygsel. Obligationen publiceredes paa Mosse Lagthing 10. Janr. 1725¹⁾.

17. Febr. 1725 solgte Fr. Chr. Reichwein Nesgaard med underliggende Gaarde til sine Børn, og to Dage senere (19. Febr.) solgte disse („Eilert Reichwein og Interessenter“) den med underliggende Bøndergods til Knud Gyldenstjerne Sehested²⁾.

19. Febr. 1730 gjorde Fr. Chr. Reichwein sit Testamente, dat. Kjerholt (Kjølholt paa Hvaler), hvorved han til sin Frue, Charlotta Elisabeth v. Storm, der i deres kjærlige Ægteskab ved sin venlige Omgjængelse har lagt Aar til hans Aar og været en ret Moder for hans Børn i hans store Svaghed og Afmagt, skjænker forud af Boet Gaarden Øredal (Hvaler), skyldende 2 Skppd. Tunge, og paalægger Børnene ubrydelig at holde hans Villie ligeoverfor hans Hustru som „en Generalmajors Datter af Herstamme“, der har virket meget til deres Fremkomst i Verden. Presterne paa Hvaler, Hr. Raphael Lund Juel og Thomas Fosgraf underskrive og besegele til Vitterlighed. — 29. Marts s. A. ansøger Charl. Elis. de Reichwein, née de Storm, fra Kjerholt om kgl. Stadfæstelse herpaa, idet hun anfører, at hun for 15 Aar siden i Boet har indbragt baade contante Penge, Boskab og Husmøbler samt været hans 5 Børn en kjærlig Moder, saa de 3 Sønner nu ere employerede og de 2 Døtre gifte og vel forsørgede. Efter de 2 fiendtlige Invasioner 1716 og 18, da deres Bo blev ruineret, har hun ved sine Venners Hjælp atter bragt alt paa Fode og i hans Svaghed, da han blev over 70 Aar, baaret Byrder og Sorger. Deres eneste fælles Søn er 14 Aar gammel og kan lidet vente af Faderen, imod hvad de andre Børn have nydt i hendes Tid. Gaarden Øredal, som Ægtefællerne have kjøbt i Fællesskab, kan være hende til stor Hjælp i hendes Enkestand, skjønt den ikke svarer til Værdien, af hvad

¹⁾ Fredstads og Tønsbergs Lagthingsprot. (Retspr. 57 fol. 89 b i N. Rigsarch.)

²⁾ N. Rigsarch., Retsprot. 3619 fol. 53 og 58.

hun indbragte i Boet. — Cancelliet begjærer 8. April 1730 Generalauditeur Ulr. Chr. Götsches Erklæring herom, der afgives fra Christiania 29. s. M. og forklarer, at der paa Grund af Gjæld neppe bliver 100 Rd. til Deling mellem Enken og Børnene; Gaarden skal ei overstige 300 Rd. i Værdi, hvori derhos Enkens Moder, Generalmajorinde Storm, har Pant for 160 Rdr., som hun vil eftergive Datteren, saa disse Penge ei komme Stervboet til Last, naar Testamentet bliver confirmeret, hvilket derfor anbefales. Dette sker 12. Mai s. A.¹⁾.

Capitain Reichwein og hans anden Frue maa, efter at Nes af Børnene i 1725 var solgt til daværende Major Knud Gyldenstjerne Sehested, have kjøbt de 2 ovennævnte Gaarde Kjerholt og Øredal paa Hvaler, og her har hun formentlig endnu 1737 boet, da hun i dette Aar forekommer som Fadder paa Hvaler saavel som Sønnerne Chr. Reichwein og „Monstr. Coplow“. 15. Juni 1733 (thingl. 13. Novbr. s. A.) bygslede hun en Hud i Kjørholt til Christen Hansen, men 1741 synes hun ikke længer at eie Gaarden²⁾. Sandsynligvis er hun den „Majorinde“ Reichwein, hos hvem der i 1737 er Tale om at foretage militair Execution for resterende Kirkecontributioner efter en Henvendelse af Biskop P. Hersleb til Generalmajor Frølich, der atter henviser til Regimentschefen i Districtet, Generalmajor H. J. Huitfeldt. — Senere maa hun formentlig være flyttet til Skjeberg, hvor Broderen, Capitain Gustav Wilhelm v. Storm († 1753) boede, og her blev hun begravet 9. Septbr. 1757, 85 Aar gl. (altsaa født c. 1672) ved Christiansø (d. e. Ullerød) Kirke³⁾.

Marine Magdulene Reichwein, Georg R.s ældste Datter, blev døbt i Christiania 25. Juni 1654. Hendes første Navn hidrører øiensynlig fra Mormoderen, Fru Marine Mogensdatter (Rosensværd), hvorfor det andet sandsynligvis er Farmoderens Navn. Hun er utvivlsomt den samme, der senere omtales under Navnet Maria Magdalena R., og om hvem det i 1686 hedder, at hun ved Morfaderen velbr. Oluf Rytters Gavebrev af 20. Marts 1656

¹⁾ N. Rigsarch. Cancelli-Indlæg af sidstnævnte Datum.

²⁾ N. Rigsarch. Retsprot. 3319 fol. 167.

³⁾ Hun er vel den „Fru R.“, der er Fadder i Onsø Sommeren 1739.

i Faddergave fik Gaarden „Kietteleie“ i Gudbrandsdalen, der efter hendes Død blev givet til Søsteren Gertrud Cathrine; dette er uden Tvivl feilagtigt og skal vistnok gjælde de to yngre Søstre Gertrud Cathrine R. og Sophia Amalia R., da det er lidet sandsynligt, at Faddergaven skulde være given 2 Aar efter hendes Fødsel, hvorhos M. M. Reichwein da levede og blev voxen, mens Gert. Cathr. R. og Soph. Am. R. døde i ung Alder. I alle Fald ansøger Moderen, Fru Inger Rytter, 10. Aug. 1680 fra Frederiksstad den fungerende Statholder Erik Banner om at maatte gjøre en liden Collation med sin Datter Maria Magdalena Reichwein og velbaarne Christopher v. Hulsthorst. Hun ønsker at lade dem vie hjemme uden foregaaende Trolovelse og Lysning fra Prædikestolen paa hvilkensomhelst Dag, dog at Kirken, Presten og Skolen intet afgaar, hvilket indvilges 27. August. Kort efter har saa Vielsen fundet Sted, og 7. Juni 1681 kvitterer Christopher v. Hulsthorst paa Kobbervig Søbod for Modtagelsen af sin Hustrus Fadersarv c. 1687 $\frac{1}{2}$ Rd. Han nævnes 1673—74 som Corporal ved Helgelands og Lofodens Mariner-Compagni og 1675—76 i samme Egenskab ved Bergenusiske Regiment og Capt. Johan Hulsthorsts Compagni, i Juni samme Aar kaldes han Gefrieder-Corporal ved samme Comp., som da laa i Strømstad under Gyldenløvefeiden, og kort efter benævnes han Cornet ved Joh. H.s Compagni af Stændernes Rytteri; 1679 staar han i samme Egenskab ved Oberstlieutn. Scharnhorsts Esquadron af Cavalleriet og Capitain Dehns Compagni. 1683 eller 84 blev han Lieutenant ved Vesterlenske Bataillon af Marinerregimentet og synes død i Slutningen af 1685, da hans Hustru i Januar 1686 er Enke. Han var uden Tvivl Broder af den „velbyrdige“ Johan v. Hulsthorst, der i Juni 1664 var tilstede ved Udskrivning af Knegte i Nordlandene og 1666 kaldes Lieutenant ved Landdragonerne, i hvilket Aar han i Decbr. fra Thronhjelm ansøger Statholderen om at blive Major ved det Dragonregiment, som tænkes oprettet, da han forhen har ført Compagni til Hest baade i Polen og her i Riget. I Tilfælde af at Hans Høie Excellence foretager sin paatænkte Reise til Nordlandene, tilbyder han sig at være hans Forbud og at fremmøde ved

Nommedalsø (Namdalseidet) 8 Mile fra Throndhjem. Statholderen vilde da kunne overbevise sig om, hvorledes Joachim Irgens plager Indbyggerne i Anledning af Hvervingen af Baadsmænd; der findes ellers nok af unge Folk til Kongens Tjeneste. Han ansøger samtidig om, at hans Broder (vistnok ovennævnte Christopher v. H.), der her i Landet har været Corporal og Kvartermester og tjent som Cornet i Sverige, maa faa den ledige Lieutenantsplads ved hans nuværende Compagni. Efter disse Oplysninger tør det vistnok sluttes, at Brødrene Hulsthorst, ligesom flere andre Tydske Officierer af Carl Gustavs Tropper, der bleve fangne i Danmark, derpaa ere gaaede i Dansk Tjeneste. Johan v. H. forekommer 1672—75 som Capitain ved Helgelands og Lofodens Marinercompagni, deltog som saadan i Gyldenløvefeiden og laa i 1676 i Strømstad. I Løbet af Sommeren blev han Ritmester ved det Ryttercompagni, som Geistligheden, Fogderne og Borgerskabet godvilligen havde oprettet og udmunderet. I August s. A. kvitterer hans Hustru Dina Hulsthorst, geboren v. Grott, for Forstrækning paa hans Gage. Presten i Karreby i Bahus Len, Hr. Severin Pedersson Strøm, nævner Ritmester „Hölstort“ blandt de Norske Officierer, der i Krigsaarene 1676—78 besøgte hans Prestegaard, hvor H. fratog ham en Hest. Før 1680 var han bleven Major ved Throndhjemske Bataillon af Marinerregimentet, og beskikkedes 2. Februar 1684 til at føre Commandoen over de 5 Reservecompagnier ved Throndhjemske Regiment; 14. Octbr. s. A. blev han Oberstlieutenant ved Reservecompagnierne af Bergenhusiske Regiment, dog med Majors Gage, der fra Octbr. 1683—Octbr. 84 var 37 Rdlr. maanedlig, men derpaa kun 27 Rdlr. Fra 1686 opføres han blandt Pensionair- og Gratialpersoner, sidste Gang i Aaret 1692, da han formentlig er død; hans Pensionskvitteringer ere i 1687—88 daterede fra Bergen. Hans Søn er maaske Valentin Hylsthorst, der 1688—89 forekommer som Sergeant ved det nye gevorbnne Infanteri-Regiment under Oberst P. Krag. Johan v. Hulsthorst bruger et Vaaben med en Tverbjelke, foroven ledsaget af 1, forneden af 3 sexoddede Stjerner, paa Hjelmene en halv opspringende Hjort mod høire. Trods Uligheden i Vaaben maa vel den hos Anrep (Svenska

Adelns Ättartaflor) i Sverige 1646 adlede Oberstlieutenant Johan v. Hulsthorst, der var fra Østersøprovinserne, være en Slægting af de her nævnte Personer af samme Navn¹).

Gertrud Karine (Cathrine) Reichwein synes, efter hvad der ovenfor er oplyst, at være den af Søstrene, der er født nærmest efter Marine Magdalene, og som af Morfaderen Oluf Rytter ved Gavebrev af 20. Marts 1656 fik Gaarden „Kietteleie“ i Gudbrandsdalen i Faddergave. Da hun i Decbr. 1672 var afgaaet ved Døden, formentlig c. 16 Aar gammel, overgik Gaarden vistnok til Søsteren Sophia Amalia R. Naar det i de Benzonske Stamtavler i Danske Rigsarchiv hedder, at G. K. Reichwein var gift med Christian Dumbar, da er dette urigtigt, eftersom hun arvedes af sine Søsken. Hvis der overhovedet er noget i Beretningen, kan den kun gjælde en Aftale om et Ægteskab, der skulde indgaaes senere, men Christian Dumbar vides hidtil ikke at have været i Norge. Han var fjerde Søn af den Skotske Adelsmand Patrick Dumbar til Spannerup i Skaane, Oberstlieutenant over det Skaanske Regiment (f. 1598, † 1646), der siden 1637 var gift med Maren Frantzdatter Munck, og maa altsaa være født i Begyndelsen af 1640-Aarene²).

Sophia Amalia Reichwein var formentlig den tredie af Georg R.s Døtre og født c. 1657. Som nævnt maa det formentlig være hende, der arvede Søsterens faddergave, Gaarden i Gudbrandsdalen, men ogsaa hun døde i Decbr. 1672 og arvedes af sine Søsken. Hver Søsters Fædrearv var, som nævnt, c. 1687¹/₂ Rdlr., hvoraf der paa Halvbroderen Georg R.s Lod faldt c. 262¹/₂, der, som nævnt ovenfor, ved en Bythingsdom i Christiania 1677 tilkjendtes ham. Ved denne Leilighed oplyses det i Anledning af Begravelsesomkostningerne, at Søstrene vare nedlagte med Kniplinger til 2 Rd. Alnen og med Hollandsk Lærred til Dynerne i Kisten, hvorhos der tilføies, at hverken Lov eller

¹) N. Rigsarch. Statholdersk. Docum. 1666, Commissariatsregnsk. under Krigen 1675—78. Holmberg, Bohusläns Hist. och Beskrifn. (1. Udg.) III S. 495.

²) Se Ligprædiken over Patrick Dumbar af Frederik Hansen Hiort. Kbhvn. 1649. 4.

Reces forbyder saa høiadelige Børn at nedlægges i saa fint Lærred og Knipels, „og om det havde været Taft“¹⁾.

Inger Reichwein, vistnok Generalmajor Georg R.s fjerde Datter og født i sidste Halvdel af 1650-Aarene (c. 1658?). Hun var den første af Søstrene, der blev gift, idet hun 10. Februar 1677 indtraadte i Ægteskab med Capitain *Lorentz Baltazar Silber-nagel*, uden Tvivl en Tydsker, der allerede 1670 var Capitain ved Smaalenske Infanteri-Regiment og bosat i Holmestrand, hvor han 1673 gav 20 Rdlr. til Kirkens Opførelse. Han bruger et tverdelt Vaaben, i hvis øverste Halvdel en Øru med udslagne Vinger, holdende en Nagle i høire Klo; i nederste Halvdel 3 bjelkevis lagte Roser; paa Hjelmen 2 Vinger. I 1676—78 er han ansat ved Bergenhusiske Regiment og laa i Janr. til April 1676 med sit Compagni i „Leggene“, men i August s. A. med Regimentet i Grindør Leir (Bahus Len); 12. Octbr. 1676 udsteder han en Obligation til Amtmand Ove Lange paa 760 Rdlr., der 22. Juli 1682 begjærede og fik den indfriet af Fru Inger Rytter, da S. allerede var ude af Landet. Fra Nytaar til Paaske 1677 var Silbernagels Compagni tilligemed Oberstlieutenant Chr. Holbergs indkvarteret i Odalen, hvorfor Almuen i Octbr. 1678 begjærer Erstatning i Skatterne, som tilstodes. I Octbr. 1677 laa han i Marstrand²⁾. Det var under Silbernagels Fraværelse i Bahuslen, at Fru Inger Reichwein, der agtede at begive sig til sin Mand, paa Gjennemreisen i Christiania om Sommeren 1678 kom til at logere paa samme Sted som Capitain Arentz³⁾, med hvem hun kom i et nærmere Bekjendtskab, som gav deres Om-givelser Anledning til Omtale, hvilket kom for Silbernagels Øre og vakte hans Jalousie. Han skal nu have faaet Arentz arresteret, men kort efter blev denne dræbt af Silbernagel, saa at det havde Udseende af et overlagt Mord, hvorfor han 1. August 1678 kom fra sit Compagni i Bergenhusiske Regiment. For at

¹⁾ Chra. Thingprot. 1677 i N. Rigsarch. (Nr. 61) fol. 1.

²⁾ N. Rigsarch., Militaire Ruller 1662—70. — Landcommiss. Regnsk. — Holmestrand's Kirkestol.

³⁾ Formodentlig den Friderich Arentz, der i 1676 var Fændrik; han har i 1678 altsaa neppe været Capitain, siden Silbernagel omtaler ham som en, der lod sig kalde saaledes.

forsvare sig sigtede nu S. sin Hustru for Utroskab og lod optage Vidnesbyrd angaaende Forholdet ved Christiania Bything 11. Octbr. 1678. Nils Berg paa „velædle“ L. B. Silbernagels Vegne havde 12. Septbr. indstævnet forskjellige Personer til at afgive Vidnesbyrd angaaende hans Ægtefælle velbr. Inger Reichwein, som han beskylder for at have „omreist Land og Strand fra et Sted til andet, ja og søgt Seng og Sæde“ med en, som lod sig kalde Capitain Arentz. Ligesaa var citeret „Arentz's Arvinger“ og velbr. Inger Reichwein, om de dertil havde noget at svare, ligesom Stævningen var forkyndt for velbr. Fru Inger Rytters Bopæl. — Inger Pedersdatter, sal. Anders Larsens, hos hvem de havde logeret, lod skriftlig svare, „at hun intet uærligt eller usømmeligt har seet efter „Jomfru“ Inger Reichwein i hendes Hus og den fortænkte Person.“ — Simen Broch lod svare, „at Jomfruen paa en Nat eller to logerede udi hans Hus, da hun reiste til Hedemarken til hendes Broder,“ og havde ellers intet at svare. Et Par Vidner havde intet at oplyse. — Bytjeneren havde med en anden Mand været hos „Madame Reichweins, Hr. Capitain Silbernagels kaldet“, med Beskikkelsen og fik den Besked, at hun gjerne selv vilde give skriftligt Svar i Sagen. — Karen Christensdatter forklarede, at i Sommer efter St. Hansdag havde hun aftalt med nogle Vigværinges Folk at reise med dem paa en Baad til Sodenes, og da de skulde reise, kom „en Officerer med et Kvindfolk“, der ogsaa skulde følge med. Paa Veien spurgte hun Anders Vognmands Datter, hvem de fremmede vare, og fik til Svar: Inger Reichvin, som vil reise til sin Mand. De vare sammen paa Baaden fra Onsdag Aften til Søndag Middag, da de kom til Sodenes, og saa hun i den Tid „ingen Ufinhed af dennem enten i Ord eller Gjerninger“. Deres første Hvile var i Drøbak, den anden paa en Ø, hvis Navn hun ikke erindrer, den tredie i Styrisund, den fjerde paa Hundebstrand paa Sodenes, hvor hun skiltes fra dem.

Mandag 16. Decbr. 1678 fremstillede „velædle“ Hr. Capitain L. B. Silbernagel sig paa Bythinget med sin Fuldmægtig Nils Berg og fremlagde en Rigens Citation, dateret Agershus 15. Novbr. næst afvigte, hvorved flere Personer stævnedes til at aflægge

Vidnesbyrd, om hvad der var passeret mellem en fremmed, der har ladet sig kalde Capitain Arentz, og Silbernagels Ægtefrue Inger Reichwein, nedens de logerede i Inger Pedersdatters og Simen Brochs Huse og ellers, da de sammen skal være bortreist og igjenkommen og atter i Følge skal have bortreist ned videre. Ligesaa var indstævnet Fru Inger Reichwein eller hendes Moder Fru Inger Rytter eller hvem, der vilde høre og svare til samme Prov, samt endelig den saakaldte Capitain Arentz's Eftermaalsmænd her i Landet eller andensteds, der vilde forsvare hans Bedrifter. — Inger Pedersdatter gav i sit Hjem for 2 udskikkede Mænd den Forklaring, at den døde Arentz i $1\frac{1}{2}$ Aars Tid har logeret i hendes Hus, før Inger Reichwein didkom. De boede der samtidig omtrent 6 Uger, men hun har intet usømmeligt seet af dem; men de holdt meget tilsammen, saa han kunde aldrig være fra hendes Kammers, men hvad de bestilte, maa de selv vide. Om Pigen, der redte deres Senge, ved mere, har hun at frasige. Inidlertid ere de begge reiste fra Christiania til Bragernes, været 4 à 5 Nætter borte og kom sammen tilbage. Derpaa ere de reiste til Folloug med Bagerens Datter, som Inger Reichwein sagdes at skulle være Brudekvinde til, endog det ikke saa var, og vare de tilsammen borte i 14 Dages Tid, førend de tilsammen koin tilbage. Er der passeret noget usømmeligt mellem dem, da sagde hun, at ingen anden var Aarsag dertil end et medhavende Kvindfolk Anne Hagensdatter. En Mand fra Bragernes, Hans Riber, som Moderen, Fru Inger Rytter, havde hidsendt, har fortalt hende, at han saa Inger Reichweins Side blottet i Sengen, og denne samme Capitain skulde være derhos og det uden Blusel; dog havde hun ei selv seet det. — Pigen Aaste Larsdatter forklarede, at Capitain Arentz og Fru Inger Reichwein havde ligget til Logemente hos hendes Madmoder Inger, Anders Larsens, og i den Tid nogle Gange reist bort og kommen tilbage sammen, og Capitainen gik ofte ud og ind til Fru Inger R. paa Kammeret, men hvad de ellers bestilte, vidste hun ikke. Engang kom der et Brev til Fruen fra hendes Broder, hvorover hun blev saa vred, at hun sagde, at hun aldrig mere skulde komme til hendes Moder eller Mand igjen. —

Kirstine Brandt og hendes Pige vare bortreiste, men Datteren, der var syg, forklarede for 2 af Retten udsendte Mænd, at hende intet usømmeligt af Capitainen eller „Jomfru“ Inger Reichwein er bevidst, ja hun har „ikke engang seet, at de have kyst hverandre.“ Ellers kunde hun ikke negte, at den Gang Hans Riber var paa Kammerset hos hende saavel som Capitain Arentz, „at hun jo udi Sengen laa ganske nøgen, og med den ene Arm og Brøst ganske blot og nøgen over Klæderne.“ Hun sagde da til hende: „Min Hjertens Jomfru, hvor kommer det, I ligger nøgen.“ Hun erindrer ikke hendes Svar, men spurgte saa, om hun ikke efter Aftale vilde følge med til Agers Kirke, hvortil I. R. svarede jo, hun vilde strax staa op og klæde sig, hvorpaa hun gik hjem. Siden kom Fru I. R. efter hende, og de fulgtes ad til Ager. — Simen Broch vidste, at Fru Inger Reichwein logerede 3 Nætter i hans Hus, efter at han fik spurgt, at „Arentz var bleven død“. 2 Vidner vidste intet at forklare¹⁾.

Kunde disse Vidnesbyrd endnu lade nogen Tvivl tilbage om Sagens sande Sammenhæng, saa er dette ikke paa nogen Maade Tilfældet med de Forklaringer, som afgaves paa Ager 14. Decbr. 1678, om de ere at stole paa. Herhen havde nemlig „velædle“ Capt. L. B. Silbernagel med en Stævning, dat. Agershus 15. Novbr., indkaldt Fru Inger Rytter, Inger Reichwein eller Capt. Arentz's Vedkommende til at høre, hvad hans Vidner forklarede. Skjønt ingen af de nævnte mødte, bleve Vidnerne afhørte, om hvad de havde iagttaget paa Bestum (i Ager), hvor Capt. A., Fru Inger Reichwein og et gammelt Kvindfolk Anne Hagensdatter havde overnattet baade Dagen før Himmelfartsdag, da de reiste til Bragernes, og senere, da de kom derfra kort efter Inger Reichweins Stiffaders, Nicolai Silbersteins, Død. Hans Nielsen Bestums Forklaring er endnu noget ubestemt, men hans Kone Ambjörg Johansdatter, til hvem det først af Anne Hagensdatter blev sagt, at Capitainen var Fruens Mands Broder og skulde have hendes Søster til Ægte, havde seet, at Capitainen ved Bordet „kysset og klappet nogle Gange Fruen paa Haan-

¹⁾ N. Rigsarch., Retsprot. 162 fol. 50 og 66.

den“, hvoraf hun forstod, at han ikke var hendes Mands Broder, „mens syntes Uraad paafærde“. To Dage efter kom de tilbage, da Silberstein laa Lig. Det var imidlertid en Tjenestepige paa Bestum, Mari Asbjørnsdatter, der havde gjort de mest graverende Iagttagelser, der, om de vare sande, afgjorde Sagen, men her ikke nærmere skulle refereres¹⁾. — Capt. Silbernagel havde ogsaa ladet optage endnu 2 Thingsvidner nemlig af 21. Novbr. under Sorenskriver Matthis Bjørns Haand (Tønsberg Len) og 19. Decbr. 1678 ved Sorenskriver Peder Hansen (Follo), men disse Steders Thingprotokoller vides ikke bevarede for dette Aar. I det følgende Aar var Sagen for geistlig Ret, idet Capitain Silbernagel havde indstevnet sin Hustru, Fru Inger Reichwein, for Christiania Capitel. Hans Fuldmægtig var Nils Berg, hendes Reinholt Wordeman. Fru Inger Rytter havde i Marts 1679 andraget for Statholderskabet at være citeret for Capitelet af Capt. Silbernagel, hvorved han vil forkleine hendes Ære, og beder, at Hr. Diderik Muus maa procedere hendes Sag, hvilket bevilges 20 Marts, om han dertil er villig. Datteren Fru Inger Reichwein andrager 26. Marts, at Capt. Silbernagel stævner hende angaaende Liv og Ære, og begjærer sin Sag procederet af Reinholt Wordeman, hvilket 2. April tillades, om han er villig²⁾. Paa Capitelets Møde 3. April 1679 lod S. producere de 4 ovennævnte Thingsvidner. Capitelet erklærede, at da disse Prov vare tagne, uden at Fru Inger R. eller hendes Forsvar vare stævnedes til at paahøre samme³⁾, kan Sagen ikke paadømmes. Paa Spørgsmaal fra Fruens Fuldmægtig om, hvor Stævning kunde forkyndes for Capt. Silbernagel, svarede: paa Sundby i Hofs Sogn (Jarlsberg), tilhørende Amtmand Ove Lange. 10. Mai 1679 andrager Fru Inger Reichweins Broder, Major Georg R., for Statholderskabet, at Capt. Silbernagels erhvervede Kongsdag, som alene angaar det begangne Mord (paa Capt. Arentz) nu snart maa have Ende, og da han ingen vis Bopæl har og distraherer sine Midler, som ogsaa ere hans Frues, paa adskillige

¹⁾ N. Rigsarch., Agers Thingprot., Retspr. Nr. 386 a fol. 19 f.

²⁾ N. Rigsarch., Statholdersk. Suppl. Prot. 1671—82 Nr. 2085 og 2086.

³⁾ Dette siges dog i de to bevarede Thingsvidner udtrykkelig at være skeet.

Steder, og da han er en Udlænding, kan han derfor let retirere sig herfra, efterladende Ansøgerens Søster et skammeligt Rygte og uværdig fortærede Midler. Da Silbernagel med ulovlige, forvirrede Sankeprov og offentlige Stævnamaal har saggivet hans Søster paa Liv og Ære, begjæres, at S. maa tilholdes at stille nøiagtig Caution for sin Tilstedeblivelse til Sagens Uddrag samt for Procesomkostninger. Statholderskabets committerede resolve 30. Mai, at Lagmanden Laurits Christensen skal tilkjendegive, om Kongsdagen er expireret, og i saa Fald maa der gjøres Ansøgning til Hs. høie Excellence (Statholder U. F. Gyldenløve).

G. Reichwein androg endvidere 10. Mai, hvorledes Silbernagel til Skjul og Forsvar for hans begangne Mord har angrebet hans Søster Inger Reichwein med offentlig Stævnamaal paa Liv og Ære som den, „der skulde letfærdigens forbrudt Ægteskabs Tro og adelig Ære, afsagt sin Ægtemand og bortstrippet med en anden etc.“, hvorved S. har lagt Rænker for „dette fattige unge ukyndige og faderløse Menneske“ at kunne fange og for-dærve, og derhos forhvervet Øvrighedens Arrest paa hendes Patrimonium, saa hun intet skulde have til Livs Ophold eller Forsvar for sin Uskyldighed, Liv og Ære for Retten, ligesom han har dræbt et efter hans Angivende arresteret Menneske, for at han ikke skulde kunne forsvare sin Uskyldighed. Silbernagel har ogsaa, da Mordet skede, berøvet hans Søster hendes Guld-armbaand, Ringe og Kostbarheder, som hun havde paa sig. Da hun nu har mistet alt til Livs Ophold og Æres Opreisning, begjæres, at den paa vrang Beretning erhvervede Arrest maatte frilades og hendes Moder tilholdes at forskafe hende 200 Rdlr. af hendes Patrimonium til nævnte Øiemed. De committerede resolve 30. Mai, at det ikke kan negtes hende at faa det nødvendige til Livs Ophold og hendes Sags Forsvar af hendes Patrimonium, især naar det overgives Broderen til Disposition, ligesom Moderen formentlig vil assistere Datteren ved Forskud eller Udbetaling af Arven¹). — 27. Juni 1679 var Sagen atter for Capitelet med de samme Fuldmægtige. Fru Inger Reichwein

¹) N. Rigsarch., Statholdersk. Suppl. Prot. for 1679 Nr. 2097 og 2098.

havde indstævnet Capt. Silbernagel for et begaaet Mord og begjærede Skilsmisse. Da det ikke endnu er paakjendt, om det er Mord og Ubodemaal, kan Skilsmisdom ikke afsiges. — 18. Octbr. 1680 erklærer Capitelet, at de ovennævnte 4 Thingsvidner vare af den ordinære Overdommer¹⁾ kjendte svækkede og ugyldige, hvorfor de ei bør komme Fru Inger Reichwein til nogen Skade paa hendes gode Navn og Rygte²⁾.

Flere helt samtidige Kilder angaaende disse Begivenheder kjendes for Tiden ikke, men dengang Skiftet paa Kobbervigen efter Generaladjutant N. Silberstein sluttedes i Januar 1686, oplyses det, at Capitain Silbernagel var bleven dømt fra Livet for Drabet paa Capitain Arentz, hvorefter han undveg; Fru Inger Reichwein erholdt da Skilsmisdom og blev derpaa, formentlig i 1683, gift med sin anden Mand, Generalgevaldiger Gottfried v. Sorgern.

Allerede i Skiftesamlingen paa Kobbervigen 28. April 1679 havde Capitain Silbernagel ved sin Fuldmægtig Nils Berg forlangt udleveret en der staaende Kiste, indeholdende Sølvtoi og militaire Effecter, hvorom Fru Inger Rytter erklærede sig ganske uvidende. For at betale Amtmand Ove Lange 797 $\frac{1}{2}$ Rd. fik han Udlæg i Løsøre og Jordegods (Dal i Vardal, Berger i Valders og Hestvold i Løiten), ligesaa for 126 Rd., han tiltrængte til „den viderlige Proces“, hvori han er geraaden. Resten af Fru Inger Reichweins Arv, c. 472 Rd., skulde indestaa indtil videre³⁾.

I en Sag mellem Fru Inger Reichwein og Magistraten i Christiania blev der 4. Mai 1681 afsagt følgende Dom: Fru I. R. findes ikke at have havt Føie til sit Stævnemaal mod Borgermester og Raad, hvorfor hun tilkjendes at betale dem 10 Rdlr.⁴⁾ Sagen gjaldt maaske de i 1678 ved Bythinget optagne Vidneprov.

Ved det store Opgjør mellem Fru Inger Rytter og hendes Børn for den ovenomtalte Commission i 1691, angives Fru Inger

¹⁾ Formentlig Lagmanden, men Lagthingsprot. vides ikke bevaret.

²⁾ N. Rigsarch., Christiania Capitelsbog 1651—98, fol. 138 f. 142.

³⁾ N. Rigsarch., Retsprot. 1437 fol. 227 f. 230 f.

⁴⁾ N. Rigsarch., Overhofrettens Afsigtsprot. Nr. 16.

Reichweins Arvelod efter Faderen og de to afdøde Søstre med Renter at udgjøre c. 2167 Rd., hvoraf Moderen i Aarenes Løb har udbetalt saameget til Fru Inger Reichwein og hendes to Ægtefæller, at hun i 1691 kun havde c. 177 Rd. tilgode. — Sorenskriver Oluf Pedersen Abel havde 13. Decbr. 1683 dømt Fru Inger Rytter til at holde Datterens Mand, G. v. Sorgern, skadesløs for de 760 Rd., hun havde betalt Amtmand Ove Lange ifølge Capitain Silbernagels Obligation af 2. Octbr. 1676, hvorfor O. Lange vistnok havde lovet at være Fru Inger Rytter ansvarlig, et Løfte, han havde gjentaget 22. Juli 1682, da Silbernagel allerede var condemneret, men endnu i Januar 1686 havde han ikke opfyldt samme¹⁾. — Ved Skiftets Slutning efter N. Silberstein i Januar 1686 siges Generalgevaldigers Frue at tilkomme c. 1723 Rd., hvoraf dog noget er betalt. Hun erholdt i Jordegods Lunde i Tryssel, en af Sørbygaardene, Hellerud i Agershered og Obligationer. 29. August 1687 havde v. Sorgern tabt en Proces for Høiesteret mod Fru Inger Rytter angaaende Gaarden Hoel paa Thoten, som han havde solgt, og skulde betale 30 Rd. i Omkostninger.

Generalgevaldiger Gottfried v. Sorgern var utvivlsomt en af de mange Tydske Officierer, der hvervedes til Norge i Anledning af Krigen mod Sverige i 1670-Aarene. Han kvitterer fra Oddevald 30. August 1677 paa Tydsk for Penge til Svenske Fanger²⁾. Han opføres i samme Egenskab i Militaircalenderne indtil 1684, da han bliver Generalgevaldiger-Lieutenant, og forsvinder derfra c. 1687. — I October og November 1684 havde han en Sag for Christiania Bything mod Gert Ottmand i Anledning af gjensidig Udskjælden paa Tydsk, uden at det synes at være kommet til noget endeligt Resultat. — I Juli 1687 tilkjendes Fru Inger Rytter de 1000 Rd. af Sr. Jørgen Pedersen, hvorpaa han havde udstedt Obligation 11. Apr. 1672 til hendes Mand Helvaderus Silberstein; heraf var paa Skiftet i Januar 1686 udlagt 300 Rd. til Generalgevaldiger Gottfr. v. Sorgern, der 19. April s. A. havde transporteret dem til Borgermester Johan Petersen. S. A. havde

¹⁾ N. Rigsarch., Retsprot. Nr. 1411 fol. 125-28 og 1412 fol. 11-15.

²⁾ N. Rigsarch., Generalkrigscomm. Regnsk. Pakke Nr. 37.

G. v. Sorgern en Sag ved Bythinget mod nysnævnte Gert Ottmands Enke Kirsten angaaende Leie af Gaarden Hellerud i Aker, der var forpagtet af Fru Inger Rytter efter Contract af 16. Octbr. 1682, som kjendtes gyldig til Aaremaalets Udløb, skjønt Gaarden senere var udlagt hans Hustru Inger Reichwein i hendes Arv, og han nu ønskede Leien hævet¹⁾. En Udbetalingsordre af 31. Decbr. 1687 fra H. Rosencreutz til Landcommissair Fr. Mercker lyder paa de 3 resterende Kvartaler af hans Gage i Aaret 1687 med Bemærkning, at hans Kjærestes Kvittering validerer. 31. Marts 1688 kvitterer hun nu fra Christiania herfor (150 Rdlr.), da han er forløvet at reise til Danmark. Han synes ikke at være vendt tilbage fra denne Reise og er da formentlig død, hvorpaa Enken, Fru Inger Reichwein, som lidet eller intet eiede, kom i Huset hos sin Svoger, Major Conrad Schlösser, der da boede i Nes Sogn paa Romerige, og var der i hele 10 Aar, ogsaa efter at hendes Søster, Schlössers Hustru, var død. Da imidlertid Skiftet efter Moderen, Fru Inger Rytter, var sluttet i Januar 1703, hvorved Fru Inger Reichwein fik Jordegods for c. 404 Rd., og Major S. igjen var gift, gjorde han Fordring paa Erstatning for hendes Ophold i 8 Aar, hvorimod hun forklarede at have gjort Fyldest derfor ved at deltage i Husets Bestyrelse og stillede andre Fordringer, som f. Ex. for Laan til Schlössers Søn Georg Arnold S., Underhold af Schlössers uægte Datter Annichen, som han paastod havde været hendes Tjenestepige o. s. v. Som vanligt i Slægten blev heraf en Proces, der var for Underretten i Nes Sogn paa Romerige i Marts og April 1703. Aaret forud var der nemlig falden en Høiesteretsdom om Jordegodsets Skifte og Deling efter Fru Inger Rytter, der iverksattes paa Skiftet 16.—17. Januar 1703. Fru Inger Reichwein havde givet Major Schlösser Transport paa Jordegods for ydet Forstrækning, saa hans hele Fordring paa hende nu beløb sig til c. 287½ Rdlr., hvorfor han gjorde Paastand paa Indførsel i det hende tilfaldne Jordegods, Hoel paa Thoten samt Lund og Sørby i Tryssil, hviiken Paastand fik Medhold ved Underrettsdom

¹⁾ N. Rigsarch., Chra. Bythingsprot. 1684 (Nr. 165) fol. 50 og 53 ff. 1687 (Nr. 168) fol. 8, 13 og 61 f.

af 24. April 1703¹⁾). Dette Jordegods var dog ogsaa givet Broderen, Oberst G. Reichwein, i Pant for given Forstrækning af 100 Rdlr. Herved fandt Provst Jens Colstrup, Sogneprest til Nes paa Romerige, sig imidlertid brøsthouden, da han tidligere havde faaet Transport af Fru Inger Reichwein paa Godset paa Thoten²⁾ for gjort Forstrækning af 500 Slettedaler. Han indstævnedes Sagen for Lagmanden H. Stockfleth, der 17. Januar 1704 gav en Afvisningskjendelse af hans Krav. Da Major Schløsser nu lod holde Execution i Fru Inger Reichweins Bolig paa Nøstevolden under Gisle i Asker Sogn, gav hun selv Anvisning paa sit Jordegods i Thotens Prestegjæld, og da han vilde exequere paa Skifstad paa Thoten 18. Juni 1704, fremlagde Colstrup en Statholderstævning til Overhofretten af 12. Juni s. A. over Lagmanden i Anledning af Afvisningskjendelsen, idet han formente, at han dog burde have paakjendt Klagen over Underrettsdommen, idet Sorenskriveren havde været uvidende om Transporten, og Majorens Arrest var senere end denne, hvorhos ingen Namsdom var hende overgaaet, da der burde været dømt, om Majoren kunde opnaa Betaling af Godset uanseet Provstens Transport. Ogsaa Major S. stævnes, da han ikke var uvidende om Sammenhængen. Sagen, der skulde have været for Overhofretten i Januar 1705, kom ikke frem før i April, da Colstrup i sit Indlæg, dat. Nes 16. April, gjør Paastand paa at beholde det udlagte Jordegods eller sine 500 Slettedaler tilbage; i alle Fald formener han, at hverken Sorenskriverens eller Lagmandens Dom bør være ham, som ukaldet, til Præjudits. Da Schl. har anket over ulige Deling, foreslaar Colstrup enten at overtage den yngre Søsters (S.s sal. Frues) Lod eller den ældre Søsters, Fru Inger Reichweins, og derpaa tilsvare Schløsser, hvad Retten maatte tilkjende ham. Paa S.s Vegne indgav P. Børgeson Svar herpaa, dat. Christiania 20. April 1705, hvori Sagens Gang fremstilles, som ovenfor gjengivet, hvorhos det fremhæves, at Lagmandskjendelsen

¹⁾ N. Rigsarch., Retsprot. Nr. 460, fol. 18 – 26.

²⁾ Saavidt sees, er det her Gaardene Skjefstad, Hoel, Gaarløs og Skara Sagen gjælder, se Overhofr. Votprot. 1705, fol. 40 f. Gaarder og Kvigstad havde G. v. Sorgen i 1686 gjort Paastand paa (N. Rigsarch. Yngre Dipl. Saml. 19. Juni 1688),

klart nok har vist, hvorfor Provsten ikke kan høres med sin Stævning, da Overretterne ikke kunne paadømme, hvad der ikke har været paadømt ved Underretten, idet han savner Hjemthingsdom for den omtvistede Transport, ligesom ogsaa denne er foretagen, før hun havde faaet sin Lodseddel i Hænde, paa hvad Gods hun skulde have, og efter at Schl. paa Skiftet efter hendes Moder havde fremsat sin Fordring. S. er ved Colstrups Citation hindret i sin Indførsel i Godset og gjør derfor Paastand paa Stadfæstelse af Lagthingsdommen, Indførselens Fremme og en Erstatning af 200 Rdlr. Saavel ved Overhofrettens Dom af 23. April 1705 som senere ved Høiesteret fik Schløsser Medhold, og 28. Mai 1707 holdtes endelig den tidligere standsede Indførselsforretning ved de af Lagmanden allerede første Gang opnævnte Commissarier, Sorenskriverne Nils Hedemark og Christian Sommerfeldt, i hvilken Anledning Colstrup atter 7. Marts 1708 erholdt Statholderstævning over dem og Oberstlieutenant Schløsser til at møde for Overhofretten, idet han formener, at Dommene ere extendede til at angaa hans Gods, medens de kun angik Gjældsforholdet mellem Fru Inger Reichwein og Schløsser, hvorfor han haaber Executionsforretningen underkjendt og Godset sig restitueret. (Anvist for Hedemarch paa Samsal og Sommerfeldt paa Hun 13. og 14. Marts 1708, for Schløsser paa Frederikssten 28. Marts). Da Forholdet er det samme, som ovenfor omtalt under Hans Henrich Reichwein (se S. 93), faar Sagen 10. Decbr. 1708 samme Udfald for Overhofretten, der henholder sig til sin Dom af 23. April 1705, stadfæstet af Høiesteret 3. Juli 1706, der giver Oberstlieutenant C. Schløsser Medhold¹⁾. Ikke længe efter er formentlig Fru Inger Reichwein død, da hun ikke senere er fundet omtalt.

George Elisabeth Reichwein var født 22. August 1662, maaske paa Aker i Vang Sogn (Hedemarken), og døde 8. Marts 1699. Da hun knapt var 5 Aar gammel ved Faderens Død, er hun opdraget hos Moderen, først paa Aker og siden paa Kobbervigen ved Strømsø, som dennes anden Mand kjøbte 1672. — 2. Octbr. 1681 blev hun i Sande Sogn gift med daværende Capitain Conrad

¹⁾ N. Rigsarch., Overhofrettens ovenfor citerede Protocoller og Documenter.

Schlösser ved det nationale Agershusiske Infanteri-Regiment, der var født i Duisburg i Cleve 20. Juni 1639 og Søn af Hessisk Krigscommissair Arnhold S. og Adelheid Hasselmann, der begge døde i Aaret 1671. Sønnen er uden Tvivl kommen til Norge med de udenlandske hvervede Tropper i Gyldenløvefeiden og er i alle Fald 1680 Capitain ved ovennævnte Regiment; han nævnes i Presten til Karreby, Hr. Severin Pedersson Strøms, Antegnelser om Beleiringerne af Bahus¹⁾ som Deltager i Feldttoget der i Lenet, idet han beretter, at 27. Octbr. 1677 en liden Trop Nordmænd faldt ind i Karreby Sogn og rykkede forbi „Byn Højer“. Veien toges gennem Romelanda, hvor de fratog Nedskriveren 2 Heste. Deres Anfører hed „Sløser“. Han var da Capitain ved Vesterlenske Regiment og hørte i Octbr. 1677 til Marstrands Garnison. Ved Krigens Slutning 1679 er han formodentlig kommen til Agershusiske Regiment, hvor han 17. Novbr. 1687 avancerede til Major og 23. August 1704 til Oberstlieutenant; 8. Mai 1706 blev han udnævnt til Commandant paa Frederikssten. Han afgik ved Døden 26. Septbr. 1709 og blev begravet i Agers Kirke ved Christiania. Allerede 8. Marts 1699 døde Fru George Elisabeth Reichwein, og Aaret efter, 5. Novbr. 1700 (ikke 1705), blev C. Schlösser gift paa Bragernes med Maria Feyga af Kjøbenhavn, der var Enke efter Nicolay Jantzen Arff, Commerceraad, Directeur i Ostindiske Compagni og Assessor i Høiesteret (f. 1646, † 1698), med hvem hun var bleven gift i Amsterdam 7. Juli 1677, og som ogsaa havde været gift tidligere i Amsterdam 1670 med Judithe Raillard (f. 1649, † 1671 i Kjøbenhavn). Oberstlieutenant Schlössers Enke, Fru Maria Feyga, døde i Pesten i Kjøbenhavn 22. Juli 1711, 50 Aar gammel, og blev begravet i Petri Kirke. Med hende fik Schlösser 4 Stifbørn, men synes ikke selv at have havt Børn i dette Ægteskab, hvorimod han med G. E. Reichwein skal have havt 10 Børn, af hvilke de 8 kjendes, men kun 4 af dem bleve voxne²⁾.

¹⁾ A. E. Holmberg, Bohusläns Historia och Beskrifning (1. Udg.) III, S. 499.

²⁾ Se Lengnicks Stamtavler over Familierne Arff og Schlösser. Fru Maria Feyga bruger 1710 et Segl, hvori en halv Lilie, voxende af et Hjerter; paa Hjelmens en halv Lilie, ledsaget af Bogstaverne M. F. (N. Rigsarch., Personalia, Schlösser).

Fru George Elisabeth Reichwein havde ved Skiftecontracten af 26. Mai 1668 i Fædrearv faaet 1000 Rdlr. og 1672 efter efter Søstrene Gertrud Karina R. og Sophia Analia R. c. 146 Rd., hvilket med Renter af førstnævnte Sum fra 1681 og af sidstnævnte fra 1673 ved Opgjørelsen i 1691 beregnedes tilssammen til c. 1888 $\frac{1}{2}$ Rd., hvoraf Schløsser siden 6. Octbr. 1681 (4 Dage efter Brylluppet) til forskjellige Tider havde oppebaaret c. 1769 Rd., saa at han 1691 havde tilgode c. 119 Rd. Hvad han forøvrigt maatte prætere paa egne eller Medarvingers Vegne, havde han at søge ved Svigermoderen Fru Inger Rytters Værnething¹⁾.

De langvarige Skifter efter hans Hustrues Stiffader, Generaladjutant N. Silberstein, og Svigermoderen, Fru Inger Rytter, foranledigede forskjellige Tvistigheder, der affødte Processer, hvoraf Schløsser ogsaa fik sin Part. De verserede dels mellem Slægtens egne Medlemmer, dels mellem disse og Provsten Jens Colstrup, Sogneprest til Nes paa Romerike, der søgte at gjøre Indførsel i en Del af deres Arvegods paa Thoten, hvilket imidlertid ved de endelige Høiesteretsdomme af 11. og 12. Marts 1711 ikke bifaldtes, idet Schløssers Bo beholdt dette for hans gjorte Forskud til Svogeren Hans Henrich Reichwein og Svigerinden Fru Inger Reichwein mod at holde Colstrup skadesløs for hans udlagte Penge. Da Sagerne ere omtalte ovenfor under de nævnte Slægtninges Biographier, skulde de her ikke nærmere berøres²⁾.

Skjønt Oberstlieutenant Schløsser var død 1709 og hans Enke 1711, var Dødsboet endnu ikke afsluttet i 1713, da Skiftecommissionen dog endelig besluttede sig til at sælge Godset paa Thoten, idet Skjefstad nu afhændedes for 170 Rd. og Hoel for 150 Rd. til Opsidderne, efter at to Auctioner vare afholdte. To Garløgsgaarde havde Schløsser selv solgt til Opsidderne. Imidlertid indtraf forskjellige Dødsfald blandt dem, der havde med Boets Midler at gjøre, derpaa fulgte det Svenske Indfald i Landet m. m., saa at Boets endelige Afslutning først fandt Sted 24.

¹⁾ N. Rigsarch., Personalia, Reichwein.

²⁾ Jfr. ogsaa (Norsk) Hist. Tidsskr. 3. R. V, S. 425.

April 1720. De dalevende Børn vare en Søn og to Døtre, der tilsammen arvede c. 173 Rd. og et Par uvisse Fordringer¹⁾.

Christiana Reichwein, Generalmajor Georg R.s yngste Datter, er født i 1660-Aarene (efter 1662) og er efter Faderens Død 1667 opvoxet i Moderens og Stiffaderens, Generaladjutant Nicolaus Silbersteins, Hus (fra 1672 Kobbervigen ved Strømsø). Paa det lange Skifte efter denne (1678—86) omtales hun oftere, og ved den endelige Afslutning deraf i Januar 1686 angives hendes Arvelod til c. 1687^{1/2} Rd. Da var hun endnu ugift, men i Novbr. s. A. siges hun at være gift med Lieutenant *Matthias Maaneskiold*, der paa Revaa Thingstue i Sande 22. Novbr. nævnte Aar lod thinglyse et Kjøbebrev, som hans Værmoder, Fru Inger Rytter, havde givet ham paa sin Andel af Nordby i Skouger Annex, nemlig 1 Skippund Salt med Bygsel over hele Gaarden²⁾. Han var en Søn af Peder Maaneskiold til Vesjø (Vese i Bro Sogn) i Bahus Len, der kaldes „Oberst og Commandant paa Bahus Slot“, og Karen Matsdatter Bagge³⁾. De nævnte Titler ere altfor høie, men ved Bahus var han tilstede under den Svenske Feide og faldt der, formentlig 1677, hvorfor Statholder U. F. Gyldenløve ansatte Sønnen Matthias M., der var opkaldt efter Morfaderen, og da havde mistet Fædrengodset, i den norske Armee⁴⁾. Han forekommer 1680 som Fændrik ved Berghenusiske Regiment og blev 1683 eller 84 Lieutenant ved Livcompagniet af samme Regim. 7. April 1685 kom han i samme Egenskab til de gevorbnne Dragoner under Oberst Chr. Fr. Marschalck og 1690 til de nationale Dragoner, der 1693 forenedes med de gevorbnne under samme Chef. 26. August 1707 erholdt han Capitains Charakter af Dragonerne, blev virkelig 24. Mai 1710 og fik 2. Januar 1712 Guldalske Compagni ved Brigadier Halcks Nordenfjeldske Dragoncorps, hvilket Compagni han ifølge kgl. Tilladelse 16. Mai 1716 afstod til Lieutenant Peder Collin

¹⁾ N. Rigsarch., Personalia, Schlösser.

²⁾ N. Rigsarch., Retsprot. for Jarlsbergs Grevskab 1685—86 (Nr. 1412) fol. 110.

³⁾ Personalhist. Tidsskrift 1. R. II, S. 47—52.

⁴⁾ Medelt af Oberstlieutn. J. C. V. Hirsch efter en Ansøgning fra Sønnen Major Peter M. blandt refer. Sager for 1731 i Danske Rigsarch.

ved Oberst J. W. Øttkens nationale Dragonregiment¹⁾. Han var allerede Enkemand 1688²⁾ og blev formentlig i Slutningen af 1690-Aarene gift anden Gang med Anne Sophie Pedersdatter (Kraft)³⁾, med hvem han, foruden Datteren Karina⁴⁾, der formentlig er født i Slutningen af 1690-Aarene, havde følgende Børn, der alle ere døbte paa Bragernes: 1. Peter M., døbt 15. Mai 1700 (Moderen introduceret 18. Juni); han døde som Major 15. Juni 1742, efterladende en Datter Matthea Sophia M.⁵⁾ 2. Christiana Sophie M., døbt 22. August 1702 (Moderen introd. 29. Septbr.). 3. Ernst M., døbt 17. Marts 1705 (Moderen intr. 4. Mai). Han begravedes 6. April s. A. Kl. 12. 4. Kirstine Marie M., døbt 28. April 1706 (Mod. introd. 2. Juni). 5. Jens M., døbt 24. Septbr. 1706 (Moderen intr. 9. Novbr.). Han forliste paa en Reise til Kjøbenhavn 1739. 6. Woldemar M., døbt 15. Septbr. 1710 (Moderen intr. 17. Octbr.).

Som de fleste af de Reichweinske Svigersønner og Børn kom ogsaa M. Maaneskiold i Proces med sin Svigermoder angaaende Arven efter Georg Reichwein. Sagen synes at være begyndt ikke ret længe efter hans Giftermaal med Christiana R., idet han mente ikke at have faaet, hvad der burde tilfalde hende, medens Fru Inger Rytter paastod at have Prætensioner paa ham. Sagen gik lige til Høiesteret, hvor M. Maaneskiold synes at have vundet, idet han fra Tom ved Jarlsberg 4. Marts 1691 tilskriver Amtsforvalter Jørgen Olsen (Mandal) i Jarlsberg, at Høiesteretsdommen ikke tillader hende videre at tale paa hans Sag, og da han fornemmer, at hun har bortført sit Løsøre og Gods fra Kobbervigen, har han ansøgt Statholderen om at maatte lade gjøre Execution hos hende, da hun var først i Christiania By og siden paa Hovedstangen, hvorpaa han havde faaet naadigst Resolution. Slotsfogden vil dog ikke gjøre Execution, før det

¹⁾ N. Rigsarch., *Personalia*, Maaneskiold.

²⁾ 16. April 1688 døbt paa Bragernes hans Tjenestepige Inger Eriksdatters uægte Datter Kirstine, til hvem han udlagdes som Fader.

³⁾ *Personalhist. Tidsskr.* 3. R. II, S. 265.

⁴⁾ *Ibid.* 1. R. II, S. 49.

⁵⁾ *Ibid.* 1. R. II, S. 47. Hun døde 7. Janr. 1798 vistnok som den sidste af Navnet, gift med Captain Peter Rasch, † 1799.

viser sig, at der intet findes til hans Betaling paa Kobbervigen. Til en saadan Besigtigelse udbeder derfor M. sig Amtsforvalterens Hjælp. Samme Dag paalægger nu denne fra Jarlsberg Lensmanden at foretage den nævnte Undersøgelse paa Kobbervigen og andensteds i Jurisdictionen efter Midler til Dommens Fyldestgjørelse. 6. Marts var Lensmanden med 2 Lagrettesmænd paa Kobbervigen, som var brugt af Erik Bjørnsen Skomager i det forløbne Aar 1690 til Helmings med Fru Inger Rytter, der allerede havde faaet sin Andel. Vel var der endnu nogle Creaturer og nogle Kister med Løsøre paa Kobbervigen, men hendes Tjener Christen Kierulf oplyste, at hun havde medtaget til Christiania en hel Del andet Løsøre, medens Gediche, sal. Søren Pedersens, havde bekommet det meste Kobber og Husgeraad i Udlæg efter Dom. Paa Avlsgaarden Heinsrud fandtes kun noget Hø. Forbud mod at bortføre noget fra Gaarden nedlagdes.

I April 1692 omtales en Sag mellem Lieutenant Maaneschiold og Vagtmesteren Anders Andersen Hof, men Sammenhængen hermed er paa Grund af manglende Materialier for Tiden ikke nærmere kjendt¹⁾. Om Maaneschiolds Uenighed med sin Svoger Hans Henrich Reichwein angaaende M.s Arvegods Vese i Bahu Len og med Søsteren Margrete M., Hans H. Reichweins Hustru, om Skarstad sammesteds er talt ovenfor under hans nævnte Svoger. Det er selvfølgelig dette „adelige Gods paa Vigsiden i Norge, som siden er bleven confisqveret til den Svenske Crone, da Efterkommerne siden har levet under Dansk Regjering“²⁾. Af Matthias Maaneschiolds Søkende blev Andreas M. 1. Juli 1687 Sergeant ved det nye Infanteriregiment (under Oberstlieutn. Paul Mathiesen), men dimitteredes igjen 18. August 1688. (Slattes).

¹⁾ N. Rigsarch., Stath. Suppl. Prot. 1692—99 Nr. 126 og 224 for 1692.

²⁾ Personalthist Tidskr. 1. R. II, S. 52.

Nogle Optegnelser om Cleophas Svenningsens Ungdom meddelte af hans Søster Dorothea Stephansen.

Ved Nicolaj Bøgh.

Manuskriptet til den nedenfor meddelte Skildring er tilfældigvis blevet min Ejendom. Dens Forfatterinde er bekendt som en sjælden udmærket Personlighed. I sine Forældres Hjem i Aalborg lærte hun, da hun var 17 Aar gammel, (hun er født ^{21/8} 1803) den 29aarige Anders Stephansen at kende og holdt 1822 Bryllup med ham. Han var Skolebestyrer der i Byen, og hun oprettede sammesteds et Pigeinstitut. I Foraaret 1833 brød de imidlertid op fra deres tidligere Virksomhed og grundlagde Opdragelsesanstalten paa Fiurendal (senere Holsteinsminde). Fru Stephansens Forældre fulgte med dertil. Angaaende Ægteparret Stephansens Karakter og Virksomhed henviser jeg til L. Budde: A. og D. St., J. N. Winther: A. St. og hans Hustru (Smaastykker IV, 5.), C. L. Mohr: A. St. og hans folkelige Virksomhed (Hindholm 1871 6. B. Nr. 2 og 9), Chr. Nielsen: A. St. og hans folkelige Virksomhed*, Erik Bøgh: „Erindringer fra mine unge Dage“ S. 239—248 og „Illustr. Tid.“ 1899, Nr. 48 og 49.

Hovedpersonen i Fru Stephansens her meddelte Optegnelser er den christianshavnske Borgerdykskoles bekendte Inspektør. Han er bl. A. skildret af Kammerherre, Overformynder Th. Linde, i Joh. Helms' „Borgerdykskolen paa Christianshavn i dens Barndom og Ungdom“, af Vilh. Bergsøe i hans Bog „De forbistrede Drengene“ og af Otto B. Wroblewski i „Minder fra min Skoletid“ („Vor Ungdom“ 1897). Men disse Skildringer omfatte ikke hans Dreng- og Ungdomsaar, der — saa vidt jeg veed — ikke [før nu i hans Søsters Meddelelser have været kendte af Offentligheden, og som forhaabentlig ville læses med Interesse, da man gennem dem faaer kastet nyt Lys over en interessant Personlighed, hvem Carl Bagger har brugt til Model for den i „Min Broders Levned“ afmalede „langsomt talende, paa det brave Bogstav R snurrende, særdeles koldblodige Jyde Hr. Svendsen med den dybe Bas og med den udmærket kraftfulde Legemsbygning.“

Vore Forældre, der begge vare bondefødte, begge velbegavede, retsindige, og dygtige Mennesker, vare dog i Henseende til Charakter og Sindelag meget forskellige. Min Fader, Christen Svenningsen, yngste Søn af en Gaardmand i Rakkeby ved Hjørring, der foruden ham havde 6—7 Børn, var tidlig udviklet, meget vidt i Skolekundskaber og saa fremmelig i det Hele, at han blev bestemt til at „komme frem ved Pennen“, som det dengang hed, hvorfor han blev sat til at læse med en Embedsmands Børn, medens han tillige begyndte at skrive paa hans Contoir. og saaledes arbejdede han sig frem, indtil han blev Skriver, Forvalter og tilsidst Fuldmægtig hos Borgmesteren i Aalborg.

Han tog ingen dansk juridisk Examen og havde ikkun den ufuldkomne Dannelse, som erhvervedes paa den Vei, hvor der idelig kræves Arbeide af den Fremadstræbende, medens han maa ligesom stjele sig til at forøge sine Kundskaber. Hans Dygtighed bestod da især i Regning og Skrivning samt i en stor Flid og Troskab i at passe sine Forretninger. Han havde aldeles ingen Ærgjerrighed, brød sig aldrig om „hvad Folk siger“, førte et tarveligt, stille og nøisomt Liv, uden at slutte sig til nogen udenfor sin Familie eller længes efter selskabelig Underholdning; han har saaledes vist ikke tilbragt nogen Aften udenfor sit Hjem, uden han havde en Forretning, der kaldte ham, og han vendte da altid tilbage, saasnt han kunde. Han var af et noget heftigt, muntert Sind, original i Udtryk, dygtig i sine Planer, ubekjendt med Livet, og dog paa sin Viis en Menneskekjender. Han var en Ven af det Ringe og Undertrykte og skrev dristigt for Bønderne imod deres Herremænd. — Min Fader fik tidligt et lille Anfald af en Hjernerystelse, som berøvede ham for en Del hans Hukommelse, og, da de senere Aar bragte ham saa mange Pengeforlegenheder og andre Sorger, gjentog disse apoplektiske Anfald sig igjen i høiere Grad; dog levede han, til han var 69 Aar; i hans sidste Leveaar var han som et elskeligt Barn, altid fornøiet og yderst tarvelig i sine Nydelser. En Forkjøelse endte hans Dage paa Fiurendal d. 14. Januar 1837 — efter 9 Dages Sygeleie. — Min Moder, Else Melsen, var Datter af en Gaardmand Jens Melsen i Nørre Bindslev, vesten for Hjørring. Erindringerne fra hendes Ungdom vidne om Familiens Kamp mod den største Armod, i Forening med Gudsfrygt, stor Flid og Tarvelighed. Hun havde 7 Søskende, hvoraf een Broder rømte bort for at undgaa Militærtjenesten, og Ingen hørte nogensinde fra ham. 2 Brødre gik ud af Bondestanden, og den ene døde ugift som Forvalter paa Nørre Elkjær; han var bekjendt for sin lidenskabelige Lyst til at samle paa Holbergstykker, hvoraf han havde en betydelig Mængde; den anden, Lars Melsen,¹⁾ blev Amtsstue-Fuldmægtig i Aalborg og var en

¹⁾ Han var først Skriversvend paa en Herregaard, siden Forvalter hos Godsejer Qvistgaard, bosatte sig endelig i 1788 som Købmand og Gæstgiver

særdeles velbegavet, videnskabelig Mand, som i sin Tid stod i Brevvexling med Nyerup, Molbech, Rafn og andre udmærkede Mænd, der satte Priis paa ham og tidt modtog Bidrag til deres Samlinger fra ham. Min Moder, der i sit 8de Aar kom ud at tjene for at vogte Faar, havde intet lært, uden at læse; men hun var begavet med en lys Forstand, megen Følelse, derhos Sindighed og Kraft i Villien, dog ikke understøttet af nogen af de Fordele, Dannelsen giver. Hun tjente sig op til Husholderske og blev i sit 36te Aar gift med min Fader. Han købte en Bondegaard i Mølholt i Nærheden af Hals, hvor min Broder blev født d. 25de Sept. 1801. Mine Forældres Ægteskab var i de første Aar barnløst, og, da min Moder var saa aldrende, frygtede hun for, at hun ingen Børn skulde faa, hvilket var hendes høieste Ønske, og hun bad da Gud tidligt og sildigt om at skjænke hende et Barn; senere har hun tilføiet, naar hun fortalte det: „Men jeg glemte at bede om, at det maatte blive *hans* *Barn*“; thi hun havde jo adskillige Sorger i Aarenes Løb af min Broder. — Mine Forældres Glæde over den store, smukke Drengs Fødsel var uendelig. Fader satte Kryds i Almanakken til den heldige Dag og bestemte, at han skulde bære Dagens Navn, Cleophas, og min Moder anvendte al sin Eftertanke paa at vogte sin Skat og give ham en omhyggelig Pleie. Man raadede hende til at hærde Barnet tidlig, ved at vadske det i koldt Vand, og det gjorde hun, skjøndt det skar hende dybt i Hjertet, naar han græd saa bitterligt; men Drengen trivedes godt og kunde gaa og tale lidt, da han var $\frac{3}{4}$ Aar. Min Fader, der ikke fandt sig fornøiet med Mølholt, solgte den og var Forvalter paa Brat-skov, dengang min Moder fødte mig, 2 Aar efter Cleophas's Fødsel. Han købte en anden Gaard, Bollehede, i Vendsyssel, eller rettere: fik med den ham egne Resoluthed en Ven til at købe den, og rejste derpaa derned med Moder og os to Børn, men fandt sig saa misfornøiet med Kjøbet, at han lod spænde for med det samme og forlod Gaarden med sin Familie igjen og

i Gammel Skagen og blev i 1794 Fuldmægtig paa Amtsstuen i Aalborg. Han leverede Bidrag til Dansk Ordbog og til Molbechs Dialekt-Lexikon, ligeledes til Nyerups og Rasmussens Udvalg af danske Folkeviser, o. s. v.

maatte føre en Proces for at blive den qvit. I den Mellemtid, der hengik, inden han fik dette overvundet og fik en Plads i Aalborg paa Borgmesterens¹⁾ Contoir, var min Moder og vi to Børn hos min Faders Broder, Gaardmand Jens Svenningsen i Rakkeby. Han havde en Søn paa 3 Aar, og Cleophas var paa tredie, hvorfor disse to Børn vilde have været passende Legekammerater for hinanden, dersom de ikke uafadeligt havde ligget i Slagsmaal med hinanden, saa at Forældrene paa begge Sider frygtede, de skulde slaa hinanden ihjel. Peder var lidt ældre, men Cleophas stærkere, og i en Sandgrav tumlede de med hinanden, indtil de kom blodige og forrevne ind, og min Moder var meget kjed af Opholdet der, tildels for denne Ufreds Skyld, der udartede til et formeligt Had. Endelig flyttede vi i Foraaret 1804 til Aalborg og boede først paa Frisenborg, en Plads nede ved Fjorden, fordi min Fader havde paataget sig Brændeudsalget for Brigadierinde Halling. Denne originale Dame kom tidt til mine Forældre, og hun fandt stort Behag i Cleophas, der var saa livlig og naturlig, som dristig, og i en Alder, hvor alt dette klæder godt. Han modtog saadanne Damer med det Udraab: „Hvad, kommer Kjællingerne nu igjen!“, men saae saa skjælmisk ud, at Ingen blev vred paa ham. Hans Tumbleplads var nu nede ved Fjorden, ved Brændet og ved Svømmebroen, hvor Recruiterne lærte at svømme²⁾, og han udvikledes til en mageløs stærk Dreng, der skyede ingen Fare, men gav ogsaa Moder nok at bestille med at passe paa ham. Da han var paa 3die Aar, kom der en Dag en Mand, der vilde tale med min Fader; Moder sagde ham, at han var paa Borgmesterens Contoir, og forklarede ham, hvor det var beliggende, oppe ved Vesterport. Manden gik, og Moder lukkede Døren. Cleophas havde hørt dette og fik Lyst til at komme op til Fader, vidste, han ikke maatte, men tænkte: „Naar jeg gaaer efter den Mand, kommer jeg dertil.“ Han gik nu ud paa Pladsen, der var lukket til Gaden med en stor dobbelt Port.

¹⁾ David Hornsyld.

²⁾ Sagnet gaaer, at han oftere svømmede fra Aalborg til Nørre Sundby og tilbage igen. Senere underviste han Borgerdydskolens Elever i Svømning. Se Helms' „Borgerdydskolen o. s. v.“, S. 63.

Men under denne Port havde der ved Kjørsel med Brændet dannet sig 2 dybe Hulinger, der stode fulde af Vand. Her krøb han paa Maven ud, som han havde seet Hundene gjøre, og gav sig ganske stille til at gaae i Hælene paa Manden gennem hele den lange By, op til Contoiret, hvor han da til Faders store Forundring traad ind, tilligemed Manden, dryppende af Vand og Mudder. — At kjende Bogstaver lærte han for Fornøielse, og, da han var $3\frac{1}{2}$ Aar, kunde han læse godt og tydeligt, alt uden mindste Tvang; tvertimod fortalte Moder, at han saa tidt gik efter hende med sin Bog og bad hende om at læse, naar hun ingen Tid havde. Mine Forældre omgikkes os Børn fornøftigt, forklarede os alting, hvad vi spurgte om, viste os tidlig Brugen af alting, saa vi prøvede paa at skrive, tegne, male, aftegne Landkort etc., saasnart vi kunde magte det. De behandlede os som Voxne, og det heed altid: „Har du ikke bedre Forstand!“, saa at vi skammede os som ganske smaa, naar vi havde skrevet et Ord feil, og kom meget tidlig til at tænke over Ords Oprindelse, Slægtskab og over Dialecterne, som drøftedes saa ofte i vor Nærværelse, naar Morbroder Melsen kom til mine Forældre Søndag Aften. — Da Cleophas var 7 Aar, kom han i Skole; mine Forældre vare nu flyttede midt ind i Byen i en stor Gaard, der var indrettet til Tugthus, hvorved min Fader skulde have været Inspecteur, men som aldrig kom i Brug, da Gaarden i Krigsaarene blev belagt med Krigsfanger, og Planen til Tugthuset senere blev opgivet. Tæt ved denne Bopæl, „Forbedringsgaarden“ kaldet, laa Grotums Skole, hvor min Broder blev indmeldt; men han gik der kun fire Dage; thi han kom i et Slagsmaal til at rive Klæderne itu paa en anden Dreng, og Læreren sendte Cleophas hjem til min Moder med de sønderrevne Klæder, at hun skulde sye dem sammen som en Straf for hendes Søns Voldsomhed; men saa kom han der ikke mere, hvorimod min Fader satte ham i Skole til en tysk Skolelærer Lundt, der var bekjendt som en dygtig Regnemester, og der gik det godt med Cleophas. Lundt bemærkede snart hans udmærkede Anlæg til Regning, gjorde mange Experimenter med ham og opmuntrede min Fader til at lade ham studere. Hos

Lundt blev allerede Grunden lagt til hans Udflugter paa egen Haand, da Lundt gav ham fri, naar han havde udfundet en eller anden Maade at regne et Stykke paa — og, da mine Forældre ikke vidste det, saa havde han halve Dage til sin egen Raadighed, som han brugte til at prøve paa alt, hvad en saadan Dreng kan hitte paa, svømme, seile, glide paa Jis etc. Men han kom altid godt derfra og tiltog i Legemskræfter og aandelig Dygtighed, saa at mine Forældre, især Moder, lovede, sig megen Glæde af ham. 10 Aar gammel kom han i latinsk Skole, ganske et Naturmenneske; han sagde „A“ til sig selv, ligesom mine Forældre, og havde vist ikke aflagt dette, dersom ikke Rectoren¹⁾ havde befaleet ham det; thi han foragtede al Fiinhed og fandt det jyske Sprog ligesaa berettiget som det øvrige danske. Det første Aar var han meget flittig, gjorde stor Fremgang og gav aldrig Anledning til Klager. Han holdt sig da endnu hjemme, skjøndt vort Huus var ham meget for stille; Moder var sygelig, Fader passede sine Forretninger, og jeg var under hans Alder, skjøndt han dog endnu morede sig baade med at drille mig og lege med mig. En af os selv opfunden Leg morede os længe. Den bestod i en Slags Krigsførelse — thi dengang var al Tale, vi hørte, om Krig, baade inden- og udenlands, og vi lyttede tidlig til saadanne Samtaler. Vi havde efterhaanden faaet fat paa 3—4 Spil Kort. Disse forestillede vore Tropper, og selv vare vi to krigsførende Konger. Vi tog nu et Kort for os og holdt et Slag for hver By; naar f. Ex. Kongen af Frankrig vilde indtage Spanien, saa begyndtes med den første By paa Spaniens Grændse, og Slaget holdtes saaledes, at alle Kortene blev kastede op til Loftet og spredtes altsaa om paa Gulvet i den vildeste Uorden. De røde vare franske, og de sorte spanske Tropper. Alle de Kort, der vendte opad, vare levende og de andre døde. Tabet taltes nu paa begge Sider, og den, der havde Majoriteten af Levende, havde vundet Slaget og rykkede nu videre frem, hvilket blev betegnet paa Kortet. Denne Leeg gik for sig i min Broders Kammer, som var en temmelig stor

¹⁾ Emanuel Tauber.

Stue; men, naar det nu traf sig, at vi bleve kaldte ned, naar Resultatet af Slaget endnu ikke var afgjort, lod vi den Mængde af Kort ligge, for siden at tælle de Levende og Døde. Det skjændte Forældrene over, naar de saae det; thi det lignede jo en magesløs Uorden, og de vare begge meget ordentlige Folk. Vi lovede da, at vi skulde altid gjemme Kortene, naar vi gik bort; men en Dag, da de Franskes Lykke var stor, saa at et stort Hjørne af Spanien var erobret, og vi med Spilleres hele Iver forfulgte Lykken, kom der Nogen; vi gik ned — glemte Kortene — og Fader tog dem saa og brændte dem. Min Broder syntes, det var Uret, men sagde det ikke til andre end til mig. Han havde tidlig megen Følelse for Ret og Uret og stor Medlidenhed for Dyr og undertrykte Mennesker. Engang, medens vi endnu vare saa smaa, at en Pige fulgte med os paa en Spadseretur uden for Byen, saae vi ved en Smedie en Hest blive skoet. Den var meget urolig og steilede af Angest eller Gjenstridighed. Smeden blev tilsidst vred paa den og slog den med Hammeren ubarmhjertigt i Siden. Min Broder trak mig afsted og hviskede, blussende af Harme: „Imorgen gaaer jeg herop og skyder ham med Faders Pistol!“ -- Mine Forældre havde en Hund, Tyrk, der var voxet op med os Børn, og som vi alle holdt meget af; *den* forestillede tidt den tyrkiske Kejser, naar *vi* vare andre Potentater, og var os saa tro og hengiven, at vi kunde gjøre ved den, hvad vi vilde, og Fader havde lovet os, at den skulde døe af Ælde. Men alligevel fandt han sig foranlediget til at lade den skyde, da den blev gammel og noget besværlig, hvorfor han en Aften leverede den i en Snor til en Skytte, som trak af med den, uden at vi vidste et Ord derom, inden vi saae det. Vor Forfærdelse var grændseløs, og min Moder udbrød i lydelig Graad, medens Cleophas udbrød til mig: „Fader er . . . en Kjeltring! Har han ikke lovet os, at Tyrk maatte leve, saalænge den kunde!“ Det var den første store Sorg, der ramte os: thi vort Familieliv var ellers meget lykkeligt. Dog viste det sig nu mere og mere, som Cleophas voxede til, at han ikke kunde nøies med de huuslige Glæder, der bødes paa hjemme. Han fandt ingen Lyst til Stilhed, var ikke næve-

nyttig, som Fader, saa han kunde ikke more sig med at klistre, læse eller deslige. Hans stærke Legeme fordrede Bevægelse efter den stille Skoletid, og han kom nu i Bekjendtskab med andre af Latinskolens Disciple og fandt snart i een af deres Familier mere tiltalende Omgang. Det var Gartner Beck i Aalborg, hvis Søn Henrik, (nu Kammerraad og forhen Inspecteur ved Chr. d. 8s naturhist: Samling)¹⁾ var jevnaldrende med min Broder, men ellers ikke ham liig. Hos Beck samledes endeel Jægere og Naturkyndige, og *der* blev fortalt om og gjort Excursioner; min Broder fik nu Smag paa at samle Insecter, lære Planter at kjende, gaae paa Jagt, fiske o. s. v. — Han blev nu mindre flittig i Skolen, fik jevnlig Anmærkning for sin Opførsel i Characterbogen og begyndte at emancipere sig lidt fra Forældrenes Magt, rigtignok ikke ved Trods, men ved at bilde dem noget ind og saa gjøre noget ganske andet. Han stod op ved Daggry om Sommeren og sværmede om flere Timer, før han kom i Skolen. Søndagen tilbragte han gjerne med lange Fodvandringer, enten med nogle af de andre Disciple, der holdt af Insectsamlen, eller med en eller anden gammel Jæger eller Fisker. Moder døde meget med at faae ham til at see blot nogenlunde ordentlig ud i Klæder; thi han vilde ikke have sine pæne Klæder paa, men udtænkte allehaande Paafund for at komme ud i de gamle. — Moder i Klæder og al Pynt i Værelser etc. foragtede han og bandte paa — til mig — at saaledes som hans Klæder nu var, vilde han bære dem til sin Dødsdag — „thi hvad skulde der være iveien for at gaa med den Kjole imorgen, som jeg gaaer med idag,“ sagde han, „og, naar Skræderen syer en ny accurat som den gamle, saa bliver der jo ingen Forskjel.“ Især min Moder var ikke fornøiet med den Retning, hans Udvikling tog; thi hun havde tænkt sig ham som Præst engang i Kirken, men syntes nu, at han omgikkes vilde Mennesker og tog Vare paa ganske andre Ting, end hun havde tænkt sig passende for en Studerende. Ogsaa Fader var streng imod ham, naar Rectoren havde klaget over hans Ustyrlighed, og truede Cl. med at tage ham ud af

¹⁾ Se Biografisk Lexikon II, S. 14—15.

Latinskolen og sætte ham i Skomagerlære til en vis Skomager William Breum, der var bekendt for at banke sin Læredreng. Min Broder skrev i den Anledning følgende Vers paa Bindet af en Bog, som jeg senere fandt:

„Med Læst og Maal man mig nu truer,
dog jeg for saadant stort ikke gruer;
thi vil mig ikke Skjæbnen føje,
da maa jeg ogsaa det fordøie.“

Han lovede altid bedre Opførsel, men fjernede sig kun meer fra Hjemmet og blev ved som før. — Da mine Forældre ikke havde følt andet end Dannelsens Savn, saa var det deres høieste Ønske, at deres Børn skulde lære noget, og min Moder tillige, at de skulde blive til noget; men de kjendte slet ikke de Farer, som Dannelsen, eller dens feilagtige Brug, fører med sig. De tænkte ikke paa, at Børn ikke burde læse eller høre alting, eller at Legemet har sine Fordringer, ligesaa uafviselige som Sjælens. Vi Børn læste begge for Fornøielse, allerede fra 6—7 Aars Alderen, alt, hvad vi vilde og kunde faae fat paa; vi vare opmærksomme Tilhørere af Samtalerne imellem min Morbroder Melsen og mine Forældre, der drøftede alle Tidens store Spørgsmaal. Men, da Melsen var en fuldkommen Fritænker, dannet i Voltaires Skole og istand til at spotte paa den vittigste Maade med Religionen og Troen, saa lagde han Grunden til mange af min Broders Meninger derom, hvilket denne siden har fortalt mig. Mine Forældre sagde vel Melsen imod, men, da han var dem overlegen i Forstand, og deres Varme for Sagen ei heller dengang var stor, saa saae det altid ud, som om han vandt eller dog fik Latteren paa sin Side. Min Moder beklagede sig vel over sin Broders Vantro; men det faldt hende ikke ind, at den kunde være os Børn farlig, inden hun længere hen erfarede, at min Broder var aldeles utilbøielig til at være Præst; men til hende udtalte han sig med Forbehold, hvorimod jeg undertiden fik hans Mening at høre, der da bestod i Foragt for alt kirkeligt og Spot over alt aandeligt. Hertil kom en total Mangel paa Skjønheidssands, saa at han af Princip foretrak, hvad der var grimt og sært, for det, som andre fandt smukt. Min Moder

vilde engang have ham til at lære at dandse, da endeel af hans Skolekammerater lærte det; men han afviste Tilbudet med Latter og sagde, han kunde ikke vide, hvad de gamle Cimbrer og Teutoner vilde sige, om de kunde see op af deres Grave og finde deres Efterkommere saa vanslægtede, at de kunde more sig ved at løbe og trippe om paa Gulvet. — Det var Skik ved Aalborg Latinskole, at Eleverne gik i Kirke — hveranden Søndag, troer jeg — med Lærerne; men der kunde faaes Fritagelse for denne Forpligtelse, naar Faderen udbad sig den og lovede selv at sørge for Sønnens Kirkegang. Dette overtalede nu Cleophas min Fader til at gjøre, da vi boede i et andet Sogn, og Cl. saa hellere vilde gaa i vor egen Kirke. Men Aarsagen var naturligviis, at han slet ikke vilde gaa, hvilket snart viste sig, og, gik han saa endelig nødtvungen engang, saa havde han en Bog i sin Lomme, som han listede sig til at sidde og læse i, da mine Forældre havde et saakaldet Chor i Kirken — for Moders Sygeligheds Skyld. Min Broder voxede stærkt og var meget før og stærkt bygget, da han nærmede sig Confirmationsalderen. Der var da Spørgsmaal om, enten han skulde confirmeres, før han havde fyldt det 14de Aar, eller bie et halvt Aar; men da udbrød han: „Nej, dersom jeg ikke nu maa blive confirmeret, saa vil jeg sgu aldrig confirmeres, for saa seer jeg jo ud som en omvendt Jøde, saa gammel og stor.“ — Dersom mine Forældre, uden deres Vidende, begik Feil ved min Broders Opdragelse, saa laae der vist ogsaa i Skolen Noget, som var mindre heldigt for hans Udvikling. Der var ingen af Lærerne, der forstod ham eller kunde magte ham, saa at det Gode kunde faaet Lov til at udvikle sig frit og han selv havde faaet Lyst til at bekjæmpe det Onde. Rectoren, en klog og vittig Mand, gav ham Skoser og skrev strengt om ham til min Fader, men kunde ikke vinde hans Kjærlighed. Enkelte af de andre Lærere vare for gamle og sløve, til at de kunde undgaae de livlige Disciples Drillerier; andre vare haarde imod ham og æggede ham til Trods; en enkelt slog sig sammen med ham, var Duus med ham uden for Skoletiden og brugte hans stærke Arm i Skolen til at skaffe sig den Respect, han ikke ellers kunde haandhæve. Af sine Med-

disciple var han enten godt liidt eller frygtet — dog gjælder alt dette kun de senere Aar af hans Skoleliv, og han var altid med, hvor der var Uro og Fare og Morskab. Han spillede Comoedie med, da Disciplene af Rectoren havde faaet Lov til at oprette et lille Theater i Hospitalsbygningen, og jeg har seet ham give Peter Gutschaafs Rolle i Hjerneorganerne¹⁾ til sit Publicums Tilfredshed. Han var ogsaa med i Directionen for Comoedien, og jeg har fundet et Brudstykke af et Brev, han skrev til en anden Discipel i den Anledning, som er ret characteristisk for hans Alder. Ved Skolen var det Skik, at Disciplene i den øverste Klasse critiserede hinandens Stile, og min Broder udmærkede sig ved den lunefulde Maade, hvorpaa han udpegede Feilene, saa at man i Almindelighed ikke holdt af at falde i hans Kløer. Jeg saae da, at han jevnlige havde sin egen Stiil at criticere, efter Overenskomst med den, der skulde have udført delte Arbeide, og det var uhyre comisk at høre ham oplæse med paatagen Salvelse, hvad han havde skrevet om sit eget Arbeide, først nogle ubetydelige Rettelser, men derpaa en Indrømmelse af Autors udmærkede Behandling af sit Emne etc. Det er naturligt, at han var med i alle de smaa Spilopper, Disciple hitte paa, naar Læreren gjør Timen for lang, med til at revse en eller anden opsætsig Kammerat, der havde forbrudt sig imod Skoletonen, eller med til at jage ham en Skræk i Livet, ved f. Ex. at holde ham ud af Vinduet i stiv Arm m. m. m. — Hans Feil bleve efterhaanden mindre, idet han kom efter, at han havde saa god Hukommelse, at han, ved eengang at læse sin Lectie igjennem, kunde gjengive den, næsten ordret. (Han kunde lade sig forelæse af en Bog, ned ad Siden, 40—50 Ord, uden Sammenhæng, og gjentage dem, uden at glemme noget). Latinsk Stiil udmærkede han sig tidlig i, saavelsom i Mathematik, og han var ikke tilbage i Noget. Den Præmie, der er tillagt den Discipel ved Aalborg Skole, der skriver de bedste latinske Stile, blev vunden flere Gange af ham, og, da min Fader vilde gjøre ham en Fornøielse, overlod han ham disse Penge, han saa

¹⁾ Af Kotzebue.

hæderlig havde vundet, til egen Raadighed, naturligviis med mange Formaninger om at anvende dem vel, i hvilken Hensigt Fader linierede ham en lille Bog med Indtægts- og Udgifts-Rubriker, og Cleophas lovede at indføre deri alt, hvad han brugte Pengene til. Men Bogen blev blank, og Pengene borte, og mine Forældre fortrød tidt siden, at de saa tidlig havde givet ham Penge mellem Hænder. Nu søgte han nemlig ogsaa sin Fornøielse i Værtshuse, med Billard og Keglespil, og, skjøndt jeg aldrig hørte, at han foretog noget egentlig dadelværdigt, saa ængstede hans Opførsel os dog tidt, da vi frygtede for, at han skulde forfalde paa en eller anden Maade. Han brugte nu mange Penge, da han undertiden kom i Gjæld, og han døde tidt for at dække den. Saaledes gik Tiden; han blev 17 Aar og skulde have været dimitteret; men Rectoren talte med Fader om ham, og, da de begge frygtede for værre Udskeielser, naar han kom til Kjøbenhavn, saa besluttedes det, at han skulde bie endnu et Aar, „skjøndt det ikke er saa rart at trættes med ham“ yttrede Rectoren. Dette Aar bragte ham naturlig megen Frihed og Lediggang, og forresten gik alt som forhen; han blev nu i sit 18de Aar ganske fuldvoxen, høi og svær, og, da han rejste til Kjøbenhavn og fik af Fader, der udstedte Rejsepas, Lov til selv at udfylde Blanquetten, saae jeg, at han skrev sig for 20 Aar, hvilket han ogsaa godt saae ud til¹⁾. I Kjøbenhavn blev han indlogeret i Kost hos en Jomfru, der holdt Bespiisning, hvilket Fader gjorde for ikke at give ham alt for mange Penge i Hænde. Om hans Liv i Kjøbenhavn vil jeg ikke skrive, da jeg ikke kjender stort dertil uden af enkelte Anecdoter, der vidne om ungdommelig Munterhed og stor Legemsstyrke, og hvoraf en og anden endog blev optagen i en af Provindsaviserne, dog uden Navns Nævnelser; kun under det ubestemte „en velklædt Jyde“ gjenkjendte vi Cleophas's Bedrifter, der vedblev at indjage min

¹⁾ I sine biografiske Notitser om Disciple fra Aalborg Skole siger Tauber, at Svenningsen bestod Examen artium som den filologisk-filosofiske Prøve hæderligt. Til Artium fik han 5 Præceteris'er, nemlig for Latin, Græsk, Hebraisk, Geometri og Aritmetik. Ved Anden Examen fik han i Fysik og Math. superior Præceteris og i Math. inferior Laudabilis præceteris et quidem plane egregie.

Moder Skræk, ikke saameget for hvad han var, som for, hvad hun frygtede, han skulde blive. Imellem første og anden Ex. havde han Condition paa Herregaarden Kokkedal i Jylland¹⁾, hvor han var Lærer for Børnene i et Par Aar. Med Hensyn til sine Studier var min Broder ubestemt i nogen Tid, da han ingen Lyst havde til Jura og heller ikke syntes om Medicin. Han talte i nogen Tid om at læse til Store Philologicum, men fandt sig vistnok fornøiet i den Virksomhed, han kom i som Lærer ved Borgerdydskolen paa Christianshavn og lod det altsaa beroe ved de 2 Examinere. Han besøgte os endnu af og til i Aalborg og eengang paa Fiurendal 1833, Aaret før min Moder døde. Paa Holsteinsminde har han besøgt os et Par Gange i Sommerferien, senest 1851, da han tilbragte 12 Dage hos os og var uforandret i eet og alt²⁾. Jeg saae, naar han kom her, at han, skjøndt han nu begyndte at blive gammel, var ganske den samme fornøiede, barnlige Sjæl, som han var som Barn, ligegyldig i den høieste Grad for sine Klæder og for al Eiendom og uden Bekymring for Fremtiden. Da jeg engang i en Samtale i et Par Minutter — thi længer varede den sjældent³⁾ — tydede hen paa, at han slet ikke sparede noget op, af hvad han tjente, sagde han: „Du mener, jeg skulde tænke paa at have noget, naar jeg bliver gammel — men det gjør jeg sgu ikke, for det veed jeg, at jeg kommer ikke til at ligge saa længe syg, det sørger Gud nok for.“ — Og det skete ham jo, som han troede, den gode, ærlige Sjæl.⁴⁾ Ja, god og ærlig var han, vel ikke ganske paa den samme Viis som andre Mennesker, men saaledes som han forstod det — trofast i Gjærning, men ikke nøieregnende med Ord.

¹⁾ Ved Limfjorden. Ejeren var Major Fischer-Benzon.

²⁾ Se Joh. Helms': Borgerdydskolen, S. 58.

³⁾ Det er altsaa ikke rigtigt, naar der i ovennævnte Skrift siges, at han der „fordybede sig i lange Samtaler med sin Søster“.

⁴⁾ Ligesom sin Fader og Søster blev han — Natten mellem d. 19. og 20. Jan. 1853 — ramt af et apoplektisk Slag; man fandt ham paa en Stentræppe ved Nybørs, og derfra blev han kørt til Almindeligt Hospital; men, inden han kom dertil, var han død.

Baggesen og A. C. Gierlew paa Rejse.

Uddrag af Gierlews Rejsedagbog 1803¹⁾

ved Jul. Clausen.

Andreas Christian Gierlew, f. 1774, død som General-Consul i Christiania 1845, havde i 1801 som theologisk Kandidat begivet sig paa en længere videnskabelig Udenlandsrejse. I Slutningen af det følgende Aar kom han til Paris og stiftede Bekendtskab med Baggesen, der — efter at have opgivet sin Stilling i Danmark — kort iforvejen havde slaaet sig ned her med sin Hustru af andet Ægteskab, Fanny Reybaz, og med sine Børn. I Slutningen af Juli beredte Gierlew sig til Opbrud for over Schweiz at rejse til Italien, og den altid rejselystne Baggesen kunde ikke høre herom, førend han benyttede Planen om at sende sin Søn Karl af første Ægteskab til et Pensionat i Schweiz som Paaskud til at gøre Rejsen med. Desuden havde en af hans første Hustrus (Sophie Hallers) Onkler for flere Aar siden skænket ham en lille Landejendom Frasimalga i Nærheden af Modena, som Baggesen endnu ikke havde set, og af hvis Forpagter han heller aldrig havde modtaget nogen Afgift. For at inspicere denne Ejendom, om hvis udmærkede Egenskaber Baggesen, sangvinsk som altid, naturligvis ikke tvivlede, men i Haabet om hvilke han rigtignok blev grundig skuffet, vilde han endda følge Gierlew et Stykke ned i Italien.

D. 30te Juli rullede de to Venner med Diligencen ud af Paris, og d. 6. August var de i Genf. Her begynder Gierlews Optegnelser. Rejsen var ikke forløben uden forskellige Smaa-Eventyr; paa en Station glemte Baggesen alle sine Penge og Værdipapirer, men fik dem igen den følgende Dag; en ung fransk Dame har efter Baggesens Dagbog at dømme ved et vidtrevent Kometeri forkortet den lange Diligence-Tur for sine Medrejsende og bragt dem til Toppunktet af Naragtighed, hvad dog ikke forhindrede Gierlew i samtidigt at forelske sig lidenskabeligt i en anden ung fransk Dame — hun betegnes i det følgende som „Adelaide“ —, gift med en ældre Herre. Paa denne Maade forløb Ugen, til de to Venner stod paa schweizisk Grund.

Da Baggesens Dagbog imod hans Vane i de følgende Maaneder er ført meget kursorisk og væsentlig indskrænker sig til Regnskabsførelse, udfylder Gierlews Dagbog her en Lacune i Baggesens Biografi, foruden at den giver flere interessante Træk til hans Psykologi.

8. August 1803. [Udsigt over Genfer Søen]. Paa en af Klodens skønneste Pletter sidder jeg her eensom, ukendt, ganske ved din kvægende Barm, almægtige, herlige Natur! Vær mig en Trøsterinde gennem Livet, lad mit Hjærte ved dit Smil finde Beroligelse og Lindring for de Saar, Kærlighed, Forfængelighed, egen Svaghed og andres Daarskab slog det! Lad mig aldrig tabe Følelsen for Dig, aldrig Følelsen for min egen sande Værdighed — ingen

¹⁾ Opbevares paa det store kgl. Bibliothek, Ny kgl. Saml. 4° Nr. 380 b

vild Lidenskab, ingen uædel Nydelse berøve mig den dybe Sans for din Guddoms Aand. Enhver Nydelse, jeg med Ro og Tilfredshed genkalder i dit hellige Tempel for den Alvidendes Øje, vil ogsaa følge mig hisset — det er „Timer levede for Evigheden“ —, den berusende Glæde flyer den Helligdom, hvis Indskrift er: „For rene Hjærter“. Kun stille Fryd kan den skænke, men ved din Moderbarm fremspirer alle Dyder, renses hver Følelse. Du er den himmelske Kærligheds Moder, uden hvilken Livet er en evig Vinter. Du bød Venskabet at forædle og lykkeliggøre dine Sønner — Fader- og Modernavnet hørtes først i dine evige Helligdomme.

Cirkelformig udbredte sig her Genfer-Søen, klar og ren som Italiens Himmel I Baggrunden hæver det mærkelige gamle Genève sig. Den høje Kyst pranger med rige Landhuse, som titte frem mellem de mest romantiske Grupper af herlige Træer. Den hele yndige Cirkel er omgivet af en Bjærgkæde. Det giver den herligste Relief, det mest afvekslende Lys og Skygge i dette fortryllende Landskab. Det synes, som Naturen vilde værne om sin Yndlings Plads ved uoverstigelige truende Bjerge — og dog fandt Røverne ogsaa her deres Vej. Intet modstod deres Syndflod. Sørgeligt er det at se denne By, som i den mest fortryllende Naturs Skød ene skulde indgyde blide, rene Følelser, omgivet med Mure, Volde og Grave. Sørgeligere at se den vrimle af franske Tropper, som ligne Tiggere, og endnu sørgeligere at mindes alle borgerlige Uroligheder, som i Aarhundreder sønderrev dens Inderste. Her, hvor idel stille huslig og borgerlig Fryd og Enighed, hvor Frihed og Velstand skulde herske, her var Forfølgelse, Had, Tvedragt, og endelig Slaveri i Enden. Den ædle *Zwingli* har intet Minde og *Rousseau* har nylig faaet et — og hvilket! Carricatur.

Ved Table d'hôte fandt jeg 3 Engellændere — meget artige. Et helt Selskab kom, hvoriblandt tre Damer, den ene hæsli, stor, styg, den anden taalelig, den tredje ret vakker. Jeg talte intet; Engellænderne gottede sig over Damerne, jeg smilede. Man spurgte mig, om jeg forstod Engelsk: *un peu* svarede jeg. Jeg havde været hos min Banquier Hensch og besørgt min

Kuffert til Mailand. Jeg havde Lyst at gøre en Tur, jeg skrev til Baggesen: jeg ønskede at se — Fernay. Jeg sov ind — Baggesen kom. Han var syg, men indbød mig til sin Familie, hvor han logerte, fra alle 3 Generationer, fra Bedstemoder, Moder og Datter. Vi morede os imidlertid med hans saakaldte *Svineviser*, som rigtignok havde ligesaa meget Geni som Svinskhed; han havde gjort dem, da han levede med Matroserne og spiste bart Smør og drak Brændevin (!?). For hans „Komiske Fortællinger“ fik han 800 Rdlr., som han tildels anvendte til at betale sin Faders Gæld (!?). Vi gik nu til de tre Generationer. Den gamle Kone lod sig først se, en Kone endnu med meget Liv, skønt hun var henimod de 80 Aar. Det er Tilfældet, at nogle gamle Koner kan være meget behagelige; deres Aand gaar over til en vis mandig Kraft og Ro. Straks derpaa kom hendes Datter, en Enke omtrent 40 Aar, ret behagelig — en vis Mine vidnede om Følelse af eget Værd. Endelig kom den tredje Generation — en Pige omtrent 18—20 Aar, Sundhedens Billede, men for lille, for firskaaren og altfor stiv og kold, ellers ret køn, men uden Udtryk, uden hin fortryllende Ynde, hine uimodstaaelige Træk, som røbe en øm Sjæl, skabt for inderlig Kærlighed og stille huslige Glæder, hin høje Uskyld, der giver den Natur og Frihed i hver Mine, der paa engang indgyder os Mod til at haabe og Frygt for at vove, som fængsler den ædle Mands Hjerte og forbavser Forføreren. Hun var kold og stiv og pretiøs uden Liv, uden Natur og Ynde, med et Udtryk af (som jeg siden hørte) *Genferskhed*. Man serverede os med The og Confiturer, som er en bekendt Genfer-The — som Baggesen bemærkede. Siden kom Sønnen af den yngre Kone, Hr. Prevost¹⁾, lidt for tykhovedet, lidt for nonchalent *au premier coup d'oeil*, han behagede mig mere siden. Han havde boet noget i Paris, som han roste som jeg, derimod var han ej tilfreds med sin Fædrenebyes Tone, og jeg troer med Grund. Vi gjorde en Tour sammen paa den offentlige Promenade, hvorfra man ser endel af de Bjerge, som omgive Genf, og Rousseaus Buste, som staar

¹⁾ En Onkel til Baggesens anden Hustru.

paa en umaadelig høj Piedestal for at knejse over de høje Træer, som omknejse den — det er en Hermes over alle Hermes'er. Næppe tænkte Rousseau nogensinde paa saaledes at knejse. Busten er godt og flittig bearbejdet, men dens Piedestal er smagløs og mod alle Kunstens Regler.

Promenaden var sparsom besøgt. Genferinderne havde kun en maadelig Tournure. De franske Officerer gik forladte blandt hele Byens øvrige Indvaanere, som forbande det franske Aag. Vi gik nu hjem. Baggesen var gaaet til Sengs og var uvis, om han kunde rejse i Morgen. Man maa være Prosaist uden Lune for at rejse med denne lunefulde Poet.

9. August. Jeg havde sovet 2 Timer, da man vaagnede mig. Jeg var snart færdig. Jeg saa vort Rejseselskab, to Herrer, *des Français*, som ej meget behagede mig for det Udvortes. Det gamle: Du skal ej skue Hunden paa Haarene trøstede mig. Baggesen var færdig at tage med, som fornøjede mig. Jeg hentede ham, og vi forlod Genève noget over Kl. 5. Vejen gik langs den herlige Genfer-Søes rige Kyster. Vi saa Montblanc i al Morgensolens Herlighed. Vores ene Rejsekammerat, som læspede, havde gjort en Rejse i Schweiz og var endog gaaet til Mailand; han talte om sine Rejser med temmelig Interesse. Baggesen tog snart Tonen. Han forstaar at virke paa Menneskene: Vittighed — Kundskaber — Sandhed — Usandhed — lige meget, kun Effekt!

Uagtet de herlige Egne kunde jeg ej holde mig mod den Søvn, der som en ond Genius stedse overraskede mig med uimodstaaelig Kraft — en Følge af hin gennemvaagede Nat og af Dagens Hede og af den maadelige Vin, jeg havde drukket i temmelig Kvantitet. Jeg ærgrede mig herover, men Naturen fordrede sin Ret

Under idelige Glædes-Udraab og Hjærternes Fryd, trods Ven Baggesens Sygelighed og Silkestrømper kom vi til Lausanne straks efter Solens Nedgang . . . Paa Promenaden saa jeg mange nyskelige Glutter, hvoraf der vrimler i Pays de Vaud. Ak Skade! at jeg ej kan leve og elske her — i det mindste en Tidlang. De saae mig alle saa ønne, saa blide, saa kærlighedsfulde ud

som deres Land. Da vi vare vel udpakkede — Baggesen og jeg vare staaede ud af Vognen udenfor Byen — gik jeg ene ud for at nyde den herlige Aften, og ak! se de nysselige Pigebørn — en Charlatan havde opslaaet sin Butik her og havde mange Tilskuere. En sand Vanhelligelse af dette Naturens Tempel.

10. August. Baggesen befandt sig endnu maadelig, var om Morgenens tidlig hos mig, og vi besluttede at blive og fik en anden Kusk, hvormed jeg var veltilfreds . . . Jeg blev indbudt til Middag af Baggeseens Ven og Doktor, Hr. *Scholl*, en høj, lang, mager Mand, med store udstaaende Øjne, som Baggesen havde beskrevet som en Mand af Hoved og en stor Libertiner — han viste sig snart fra begge Sider og som en Mand, der kendte Verden. Gibbon havde levet længe her¹⁾, og Scholl har været hans Ven og Læge — han malte ham som en højst interessant Mand og fortræffelig Vært, der tillige højst nøjagtig iagttog sin Læges Forskrifter . . . Dr. Scholl's Kone havde været smuk og saa ud til ej at frygte for at krone sin Mand; hun var sminket med sand bonton og behagelig. Vort Maaltid var udsøgt, Vinene herlige, Tonen højst levende. Baggesen sang sine Skærslipper-Sange . . . Efter Bordet fik Baggesen en Indbydelse fra *Mdme de Staël*, som var kommet hertil. Dr. S., B. og jeg gik derhen. Det var udenfor Byen. Vi fandt hende i en temmelig stor Cirkel af Damer og nogle Herrer. Hun talte næsten eene med en utrolig *volubilité*, med megen afgørende Tone, men med Aand. Hun er fed, har dejlige forraadende Øjne, en betydende styg Mund med fremstaaende Tænder, slet uren rødbrun Teint, dejlige Arme og Hænder — er ej Frue Schlegel ulig. Hun synes skabt til at trætte alle Mænd med Aand og Legeme. Dr. S. fortalte meget om hendes Galanterie. Jeg vekslede nogle Øjekast med hende. En Prins *Matthieu Montmorenci* kom, som saa højst borgerlig ud, han er ogsaa *citoyen*. Baggesen roste ham meget. Jeg holdt mig til en nysselig, følsom lille Kone, som gærne hørte tale om Kærlighed. Vi travede hjem i Mørke. Baggesen ønskede at blive i Morgen. Nu roser han Fru v. St.

¹⁾ Om Gibbons Ophold i Lausanne se: M. Read, *Historical Studies in Vaud, Berne and Savoy*. I. London 1897, p. 7 ff.

11. Aug. Igaar Aftes skulde vi blive — i Dag skal vi rejse — „*vatum variabile genus*“. Og nu skriver Ven Baggese Breve istedetfor at pakke ind. Nu er han løbet til Scholl, og nu til Apothekeren efter at have skrevet. Arme Mand! med alt dit Genie! jeg vil dog stedse beklage Dig! Syg paa Legeme og Sind søger Du en Rolighed udvortes, som mangler Dig indvortes. Dr. Scholl besøgte os. Endelig vare vi da færdige. Vores Rejsende fra Paris, Poultiers, fulgte med os; foruden ham kom en gammel Schweitzer-Bonde til, der saae saa fremmed ud i Verden, som om han var kommen derind for første Gang. Han saa halv gejstlig ud med sine sorte Underklæder og Knapper. Vi skulde have en Dame til — Baggese og jeg gjorde alt Plads til hende mellem os og haabede nye Eventyr, men see, hvor bleve vi ei slemt narrede, da et hæsligt, simpelt Dyr kom — det var hverken Mme Duhamel eller Adelaide. Vort Selskab var helt maadeligt. Over to Timer gik Vejen bestandig op ad et Bjærg, hvorfra man undertiden saa den herlige Genfer-Søe. Jeg sagde den evig Levvel og beklagede inderlig, at jeg ej her kunde leve for Kærlighed og Venskab, hvor alt syntes at aande disse Livet levendegørende Følelser.

12. Aug. . . . Vi kom ind i den lille By Morat. Vi kørte videre; Søen blev stedse skønnere, Landet rigere. Man har intet fuldkomment Begreb om Frugtbarhed og Rigdom, naar man ej har set dette Eden, hvor Jorden med huldrig Rundhed belønner sine Arbejderes Møje. Overalt tror man sig i en Have; det er utroligt, især naar man kommer fra det tørre Frankrig at forestille sig, at dette skulde være Marker og Marker paa Bjergaase. Den, som engang har levet for Kærlighed og Venskab med ren høj Følelse for dem og Naturen, maa — evig føle en Længsel i sin Barm efter disse dens saa mærkelige Templer. Det er Tilfældet med Baggese. Hans Hjerte er her — her henrandt hans lykkeligste Dage. Es ist das Land seiner Liebe, Verzweiflung, Thränen und Erholung. Og Vee! den Patriot, som ej kan forstaa denne vemodsfulde Længsel

Nu laa Bern for os i en vid Dal — hist laa i Dalen en

Kirke, hvor Baggesen var viet til sin Sophie¹⁾. Jeg begriber, hvor inderlig en Tryllekraft dette Trylleland maa have over hele Baggeseens Væsen . . . Vi rullede ned ad Bjerget og nærmede os alt mere Bern. Med et forkyndte mig Baggeseens glade Raab og varme Haandtryk en ny Opdagelse, det var Schweiz's evige Isbjærge, som skinnede os imøde. Jomfruen knejsede højtideligt frem, og hendes hvide Hoved glinsede i den klare blaa Himmel. Baggesen var henrykt, som naar man uformodentlig finder en længe søgt Ungdomsven. Jeg beundrede den mægtige og henbølgende Kæde af Snebjærge, som syntes at begrænse Jorden. De vare de første og eneste foruden Montblanc fra Genève, som svarede til mit Begreb om Bjærge — de forene Himlen og Jorden og ligne bølgeformige Skyer en klar Sommerdag, som svæve hen paa den lyse Himmel — de andre Bjærge forekom mig kun som meget forstørrede Høje eller som uhyre store Sten, men disse de hæve deres Toppe højt over Jorden og samle sig mod Himlen.

13. Aug. [Fra Bern gøres en Udflugt til Burgdorf, hvor Gierlew træffer sin Rejsekammerat, C. L. Strøm, der sammen med J. H. A. Torlitz af den danske Regering var udsendt for at studere Methoden ved Pestalozzis Institut, der var indkvarteret paa Slottet i Burgdorf²⁾].

. . . Strøm kom just ned. Vi fløj i hinandens Arme, hvilte stumme af Glæde ved hinandens Barn; endelig begyndte jeg at spøge for at standse vor Henrykkelses Løb, jeg fandt ham saa tykhoved, saa bred, saa rundrygget, saa klundset, kort, at jeg næppe vilde vedkende mig ham — den hele Figur havde noget vist tilbagestødende; det var ej mere min lille, nette Strøm — det var en drøj Schweizer; vi fandt det begge, Baggesen og jeg, og spøgede med ham herover. Strøm og jeg vare snart ene, og jeg fortalte ham noget om mit Pariser-Ophold og om Adelaide. Nu gik vi alle omkring i Klasserne, hvor man netop

¹⁾ D. 5. Marts 1790 var Sophie Haller bleven viet til Baggesen i Landsbyen Köniz, kort udenfor Bern.

²⁾ Som et Supplement til Gierlews Rejsedagbog fra disse Dage kan et Brev fra Strøm til Nyerup tjene, aftrykt i „Museum“, 1891. II, S. 308 ff. — C. L. Strøm. f. 1771. Paa det her angivne Tidspunkt Lærer ved Seminariet paa Blaagaard. 1809 Sognepræst til Kregome og Vinderød. D. 1859.

havde Regning efter Pestalozzi's Methode, som sikkert gør Begreberne mere anskuelige for Børnene, idet den bestandig opløser og forbinder Forholdene og øver dem i at abstrahere og forbinde. Den bestandige, voldsomme, ofte kaade Skrigen ved at gentage Lærerens Ord var mine Øren utaaelig, og jeg tror den unødvendig for Methoden og for at vedligeholde alle Børnenes Opmærksomhed. Idelig Gentagelse af Begreberne, som skulle forestilles Børnene, synes at være en af de vigtigste Regler i Methoden her; den er god for ret at indprente dem det, men maa kede det gode Hoved meget. At Børnene selv tildels under- vise skiftevis, er herligt. Mere Mangel af Orden og Nethed end egentlig Skidenfærdighed mærker man, og det hele er kun be- regnet paa den lavere Almueklasse, de vare næsten alle med bare Fødder i Skoene, med forrevne Klæder uordentlig paaklædte. Af „das Buch der Mütter“ saa vi en Øvelse, som var meget nyttig for Opmærksomheden, og som blev foretaget paa Tysk og Fransk: nemlig at benævne og vise Legemets forskellige Lemmer, som et Barn foresagde og de andre gentog. Vi spiste hos Frue *Pestalozzi*, en køn gammeldags Kone, da *Pestalozzi* ej var hjemme, og spiste slet. Lærerne saa næsten alle forunder- lige ud, overalt saa man tydeligt, at den ædle *Pestalozzi* selv ganske manglede Følelse for Orden, Smag og ægte Renlighed. Vi gik nu ud at spasere gennem de herligste Bjærg- og Skov- Egne. Overalt stejle Afgrunde, vilde overhængende Klipper, i Dalen en strid Bjærgstrøm — Egnen var malerisk. Baggesen ytrede med Rette Frygt for sin vilde *Karl*¹⁾ her; uden Frygt og ubekendt med Faren, opdraget i en Stue, ukendt med Naturen, vilde han her let bøde for sin viltre Omspringen. Vi vare in- derlig glade. Vi sang, og Baggesen sin herlige Schweizer-Sang, som rørte os alle ved sin dybe, rene Følelse og naturlige Ud- tryk. Vi lejrede os i Skoven paa Kanten af en dyb Afgrund, hvor Bjærgstrømmen flød. Baggesen forelæste os enkelte Steder

¹⁾ Karl A. R. Baggesen, B.'s anden Søn af første Ægteskab, f. i Bern 1793. D. som Præst s. St. 1873. Han blev ikke anbragt hos *Pestalozzi*, men i et Institut i Bern.

af sin „Parthenais“¹⁾. Nu saa vi Solen herlig at gaa ned i Vesten. Aftenen var skøn som Morgenen. Baggesen forøgede vor glade Stemning. — Vi kom hjem, havde et temmeligt kedeligt Bordselskab, gik op og havde endnu megen Spøg med Baggesen, som alt havde fattet Formelen af den Pestalozziske Methode. Baggesen var overgiven lystig og inderlig behagelig.

15. Aug. Bern . . . Om Eftermiddagen fulgte vi med Baggesens Svigermoder, Frue Haller og en Datter, som var mindre behagelig og stammede stærkt og brugte sine Øjne ej mindre, hen til en reformeret fransk Præst, som udmærkede sig som Maler. Derpaa gik vi ud at spasere *auf die Enge*, hvorfra vi nød den herligste Udsigt over hele Kæden af Snebjærgene, hvor Jomfruen hævede sig med Majestæt, rødmende ved Solens Nedgang; siden vekslede Farverne endnu to à tre Gange. Det var et himmelsk Syn — ene med en Ven, ene med Dig, Adelaide, eller med Dig, Du fromme blide Mine, vilde jeg have nydt Forsmag paa Saligheden her — thi uden Kærlighed er Naturen død og dens Nydelse kun halv; nu kedede jeg mig næsten Man taler nu i Bern stedse om Politik. Der er den sørgeligste Uenighed mellem Stænder og Familier — det er en af de usalige Følger af en ulykkelig Revolution. Aristokraterne ere ødelagte, og Demokraterne have intet vundet. Uenighed, Mistro og Had er udbredt overalt.

16. Aug. . . Allerede igaar havde vi set en Art sirlig Tribune oprettes midt i den store Gade i Bern, her skulde et Par Forbrydere høre deres Dødsdom fra, som skulde ske med megen Højtidelighed. Sørgeklokkens Lyd forkyndte Begyndelsen. Strøm og jeg ilede derhen. Saae netop Forbryderen, en ung Mand, som havde dræbt sin ene Kæreste efter den andens Raad, til ligemed den ene Pige, og saa Magistraten sidde i denne Tribune. Nu gik Toget for sig, langsomt med megen Højtidelighed gennem en utrolig Mængde af Mennesker; vi saa nu Forbryderne nærved, han havde især et roligt, næsten mildt Ansigt. Jeg beklagede Præsterne, som maatte ledsage dem. Det maa for en følende

¹⁾ B.'s mythologiske Epos om Alperne var just da under Udarbejdelse. Det udkom 1806.

Mand være en sand Tortur. Denne Højtidelighed, hvormed man her behandler Livs-Straffen, har noget saare ædelt, republikansk, menneskeligt. Det er en Borger, som udstødes af Selskabet, men stedse en Borger, et Menneske. Mindre menneskelig behandler Bern sine Slaver. Flere ere lænkede til en svær Kærre, som de trække omkring i Gaderne for at rengøre dem; alle have de svære, som oftest dobbelte Lænker, og de fleste endda Jærnbøjler om Halsen; men dog forekom de mig mindre usselt klædt end vore, som til Danmarks Ære nu ere afskaffede Med Strøm gik jeg til Frue Haller, og derfra med hende og Datter til Stathalter *Hermann*, hvor der var stort Selskab — efter at Frue Haller i Forvejen havde forklaret os, af hvor gode (adelige) Familier disse Folk var. Vi kom der og fandt en Kone til Aars af en meget behagelig Tone; hun malede, især i Pastel, for en Dilettantinde mesterligt. Hendes Datter var en ganske takkelig Pige. Frue *Hufeland* fra Jena kom tilligemed nogle andre Damer fra Bern; hun saa ud som en Skøge og faldt de tugtige Bernerinder meget i Øjnene; med hende var en Pige, som Strøm og jeg havde mødt paa Promenaden, en dejlig Pige, men en lille Smule koket. Vi addresserede os snart til hende og fandt hende meget accessible og kom snart i Skudet med hende. Hun var fra Strassburg og kedede sig med sin Fyrighed i Bern. Nu begyndte man at spille paa Klaver. Frøken Wucher (Datteren af Huset, da Moderen er gift anden Gang) spillede med temmelig Færdighed og Smag. Fru Hufeland sang ej slet, men affekteret. Vi gik ud at spasere, efterat Hermann havde forvekslet mig og Baggesen. Jeg holdt mig for Høfligheds Skyld til Jomfru Haller, Strøm gjorde sig til Gode med den raske Pige — jeg kedede mig altsaa, mens han morede sig. Vi kom tilbage, og nu begyndtes en Sang af en frugtssommelig Dame, den raske Piges Søster, som jeg ej kunde taale at høre, lige saa lidet som Baggesen. Jeg talte lidet med Hufeland¹⁾ og lidet med hans kokette Kærling; de gaa til Majland. Nu begyndte man paa en Dans, Strøm svingede sig med Koner og Piger. Jeg var som sæd-

¹⁾ C. W. Hufeland, f. 1762, Professor medicinæ først i Jena, siden i Berlin. D. 1832.

vanlig blot Tilskuer. Endelig var den Glæde forbi. Den unge Pige — Himlen veed hendes Navn — sagde os, at vi skulde gøre Bekendtskab med hendes Søster for at besøge hende — det var meget artig. Vi forlod Selskabet efter at have moret os meget godt. Strøm og jeg gik hjem. Siden kom Baggesen. Vi talte noget sammen.

17. Aug. Jeg skrev den hele Formiddag. Strøm ligeledes. Jeg endte min Beretning om Skolevæsenet i Frankrig, gik hen til min Banquier, som ej var hjemme; gjorde en Promenade. Paa Posthuset fandt jeg Brev fra Adelaide — fuld af inderlig Kærlighed, men sat paa Skruer af Frygt for Manden, og dog havde hendes Hjærte ofte talt for højt. Jeg lod Baggesen læse det, han forstod ej de Finter, han fik deri. Dette Brev glædede mig usigeligt — det gav mig et Bevis paa, at Adelaide elsker mig virkelig, og at ej blot Sanselighed har rørt hende. Alle de Følelser, som besjælede mig for hende, kom igen i deres fulde Levenhed. Hvor meget havde jeg ønsket at være hos hende og blot et Øjeblik, for at jeg kunde sige hende, hvor uendelig kær hun var mit Hjærte, hvor jeg evig vil mindes hendes usigelige Kærlighed for mig. Skal jeg nogensinde se Dig mere, Adelaide, — arme, ulykkelige Adelaide? — Kom til Banquieren, som laante mig Guld mod den kristelige Agio af 2 Batzer (6 Sous omtrent) af hver Louisdor — ligemeget, Penge maa jeg have. Strøm og jeg spaserte nu omkring . . . Der begyndte et stærkt Tordenvejr. Baggesen sagde, han følte stedse Frygt i Torden — herfra kom vi paa Tale om Spøgelser, Syner, Ahnelser, Drømme, Gengangere, som Baggesen ved sine Fortællinger vidste at gøre saa underholdende rædsomme, at der løb os en kold Gysen over hele min Krop, mine Nerver bævede og sittrede, og jeg ej mindes at have haft lignende Følelser. Vi fortsatte Samtalen til langt over Midnat under idelige stærke Lynglimt og Tordenslag paa den mørkeste Himmel.

18. Aug. Vi havde gysset og talt saa længe i Gaar Aftes, at vi sov endnu, da vores Kusk, som skulde føre os til Burgdorf kom og vaagnede os. Det regnede, og Himlen var endnu stedse tordensvanger. Vi tog Afsked med den halvsovende

Baggesen. Nu kørte vi endelig fra Bern, som jeg forlod *sans regret & sans espoir de jamais revoir*. Hvor var hele Egnen anderledes ved det regnagtige Vejr idag, end da Baggesen og jeg kørte med hinanden her . . . Vi vare komne alt temmelig vidt, da vi saa et forunderligt Væsen, som i en umaadelig lang Frakke sjokkede i Snavset paa den snurrigste vraltende Maade. Strøm genkendte straks Pestalozzi; vi naaede ham, og denne skidne store Mand med sit saare smudsige Linned og sit lange børstede Skæg og stride Haar steg nu op hos os i Vognen. Han tog mig for Baggesen. Det smertede ham, at „Baggesen nicht eine Stunde für ihn hätte“. Han kom fra Freiburg, hvor han havde indgivet en Ansøgning om sit fortvarige Ophold i Burgdorf. Han talte med Varme og ædel Stolthed herom. Skade, at hans Sprog er lige saa slusket som hans Paaklædning — det hindrer uendeligt Nydelsen af denne originale ædle Mand. Vi kom til Burgdorf, jeg skrev et Par Ord til Baggesen — gik op paa Slottet, og Strøm førte mig nu om i Klasserne . . . Jeg spiste med Pestalozzi blandt Eleverne. Maden taalelig god. Serveringen for Børnene ganske ussel og næsten svinsk. Efter Bordet talte jeg med Madam Gesner, Wielands Datter *Lotte*, hvormod Baggesen har fortalt mig noget, fandt hende trods hendes stærke Krop og Fregner endnu meget behagelig. Hun er *Myris* i „Parthenais“. Jeg gik nu hjem og skrev et Brev til Schimmelmänn, skrev min Ansøgning til Fondet *ad usus publicos*¹⁾, begyndte et Brev til Adelaide, fuld af inderlig Følelse, men med Forsigtighed. Gid Du var i mine Arme, du Elskede!

19. Aug. [Paa Vej til Thun] . . . Høsten her er ligesaa romantisk, digterisk, som den er uæsthetisk, glædeløs, sørgelig i Frankrig. Alle Pigerne med deres bare Haar og lange flettede Piske hilste os med deres venlige „Grusz“ og et venligt Blik af deres skønne Øjne. Deres nette, smaa Straahatte, som synes at svæve paa deres Isse, giver dem et højst romantisk Hyrdinde-

¹⁾ Af dette Fond havde Gierlew ved kgl. Resol. af 11. Febr. 1802 faaet en Understøttelse af 300 Rd. aarl. i 3 Aar til sine Studerings Fortsættelse udenlands (jfr. Missive Prot. for Fondet ad usus publicos 1796—1812 fol. 165).

Udseende. Det er et højst romantisk Land i alle Henseender, Schweiz; Natur, Forfatning, Mennesker giver det en vis Lighed med Grækenland, om endog Bern aldrig var et Athen Baggesen var endnu ej kommen til Thun, men jeg fik et Brev fra ham, hvori han lofte at komme imorgen -- det var skrevet i halv Schweizer-Sprog. Vi beklagede, at Aftenen ej var skønnere og ej længere, og jeg, at Du ej var hos mig, Adelaide, at jeg ej kunde dele dette himmelske Ophold med Dig.

20. Aug. . . . Endelig saa jeg Baggesen komme med en lille rødmosset Pige over den svagelige Bro, som her gaar over den brusende Aare. Vi fik nu en Baad, og hans „Donna“, en lille tyk Bernerinde, overtalte han til at følge med os. Destoværre var Vejret slet, Luften tyk, og tunge Regnskyer hang lavt over de højtragende Klipper. Vi nød Thunersøens yndige Bredder kun lidet, den mørke, taagede Luft betog os vor Glæde — det regnede. Vor lille Bernerinde var tilbageholden, men ej utilgængelig; vi kom til at sidde sammen tilsidst og heldede os ganske fortroligt op til hinanden. Hun kendte alle Lafontaines Romaner og havde en anden med — og alle Piger, som gerne læse Romaner, have alle deres svage Side, hvor man let kan angribe dem. Endelig landede vi i Neuhaus. Vejret var slet, Regn og Kulde. Vor lille Jomfru forlod os. Vi gik straks til Unterseen og besluttede at blive der hele Dagen. Baggesen underholdt os med Fortællinger, som hans Fortællemaade gjorde højst interessante. Det var tildels om hans Ungdom. En om, hvorledes han for en ædel Handling, hvoraf fulgte en saare uskyldig: at stige ind gennem et Vindue i Skolen, kom til at staa Skoleret — om hans Rectors, Wøldikes, Grusomhed — interesserede os alle uendelig. Han har en saa malende, saa fremstillende, saa naturlig, saa rørende Maade, at han henriver sine Tilhøreres Fantasi, om endog hans Fornuft maaske turde betvivle den strenge Sandhed heraf. — Om Aftenen kom en Fører, som havde gjort Baggeseens første Rejse med ham i Schweiz. Denne Mand vandt snart vores Yndest. Vi vilde egentlig ingen Vejviser have, og han gik; men vi betænkte snart, hvor nyttig og behagelig han vilde være os. Og vi lod ham komme og

antog ham for vor hele Rejse. — Strøm var ubestemt at gaa til Majland, fordi han ej kunde se *hele* Italien. Det forundrede i Begyndelsen Baggesen og mig, og tilsidst maatte vi næsten le over denne Idé — den var virkelig original naiv!

21. Aug. Vort Haab om bedre Vejr var forgæves. Himlen var endnu bedækket med Skyer. Vi besluttede at gaa over Brienser-Søen gennem Haslidalen til Grimsel istedetfor at gaa over Lauterbrunnen — Snebjærgene og Staubbach maatte vi opgive. Brienser-Søen og de skønne Haslerinder skulle erstatte os dette Tab. Vi fulgte Aare-Flodens Bredder til Interlachen, hvor vi indskibede os i en lille smal Baad med et Bord i Midten og en Art Ruf fuldkommen lig den paa Thunersøen Uagtet Søens skønne Bredder, uagtet Solen paa Baggesens Bøn tilsmilede os et Øjeblik, uagtet Baggesens Fløjtespil til vor Sang begyndte dog Sejladsen tilsidst at kede os. Denne Uvirksomhed, denne Fængslen til en lille Plet, den langsomme, næsten umærkelige Fremskriden maa i den yndigste Egn frembringe denne Virkning. I saa Tilfælde kan ene en Pige, en Kone redde os. Baggesen og jeg var heri ganske enige, og jo mere vi tænkte derpaa, jo mere kedede vi os. Havde vi ej været midt ude paa Søen, vi vare sprungne i Land for at gaa den øvrige Vej for i det mindste at gøre Brug af vore Kræfter. Nu maatte vi give os tilfreds, og Nødvendighed lærte os Taalmodighed, indtil vi endelig landede i Brienz. Vi lejede her en Vogn, som kunde føre os til Meyringen, den største Landsby i Haslidalen. Baggesens Fløjte lokkede flere af Beboerne om Værtshuset, hvor vi vare; vi andre dansede, eller rettere Strøm og jeg, og siden Baggesen. — Nu kørte vi gennem Haslidalen, hvis Beboere ere blotte Hyrder, og hvis Døtre ere bekendte for deres Skønhed og, siger man, for deres Galanteri Baggesens Fløjte lokkede ved vores Indkørsel i Meyringen flere ret nysselige Ansigter i Vinduerne. Og vi mærkede straks, at man ej havde rost Haslidalerinderne for meget for Skønhed og Galanteri. Ligeoverfor vores Værtshus kom flere ret vakre Glutter i Vinduet og koketterede ej slet for Bønderpiger, og pudsede deres Haar meget omhyggeligt. Deres Dragt var ej fordelagtig — bart Haar,

men ganske tildækket Hals, og en Fløjls- eller anden Bulle, som ganske betager deres Liv og Bryst al Façon. De gik særdeles godt paa deres Fødder, som i deres store Sko ofte vare ret artige. Vi ilede nu til Reichenbach, som vi alt havde set i Afstand. Baggesen nedlagde ej sin Hyrdefløjte, som endnu tildrog os flere Glutter. Jeg talte med een, som var ret fripostig. Gangen til Reichenbach var besværlig nok; vi maatte stige meget. To Smaapiger fulgte os. Baggesen forfølger den ene, og hun forsvinder. Reichenbach — herligt Syn — styrter — bruser — skummer — tordner. Den lille Pige forfølger os, skøn som en Nymfe, vild som en Hind, griber hende paa flat Land. Dejlig Dag — hjem — spiser

22. Aug. . . . Bliver her for Regnvejr. Dans og Munterhed. Skriver paa min Dagbog. Baggesen forelæser os noget af sin Dagbog og fortalte os sin første Kærligheds-Historie med hans Sophie — forunderligt!

23. Aug. Dejlig Morgen. Afsted Kl. 7. Stiger bestandig gennem Haslidalen. Umaadelige Klipper paa begge Sider — usle Hytter. Frokost i den afbrændte By Guttanen — finder mange Danskes Navne i en Bog — Kruses¹⁾ slette patriotiske Vers. Strøm Døden nær ved at glide paa en skraa glat Klippe ved Siden af Vandfaldet. Rædsomt Syn for Baggesen og mig. — Ægte Schweitzer-Mælk og -Ost i en Sennhytte. Naaer endelig Grimsel Kl. 6¹/₂. Bestemmer at blive næste Dag for at bestige en Bjærgtop Seidelhorn.

24. Aug. Gaaer ud Kl. 7. Besværlig Stigen og Klavren. Jeg hænger paa en Klippe — Granitblokke rulle farligt mig forbi. Bestandig Klavren mellem Granit-Stykker. Naaer endelig Toppen af Seidelhorn Kl. 11 — jeg først. Finder paa Vejen Levninger af franske Vaaben og Kugler. En fortryllende vid Udsigt over endel af Snebjærgene. Spiser her under den skønneste Himmel over 9000 Fod over Havet. Nedstigen besværlig. Nedfarer paa Rumpen af Sneen — fortræffeligt. . . .

25. Aug. Baggesen og Strøm ønske mig til Lykke paa min

¹⁾ Forfatteren, den megetskrivende Laurids Kruse (1778—1839), havde 1801 været i Schweiz.

Fødselsdag ved Rhinens Udspring. Bestiger Furca med uendelig Kedsomhed og Møje. Sjælens Virkning paa Legemet. Ned ad Furca. Ser Reusses Udspring paa Furca — Gletscheren Til Andermatt — dejlig Aften. Baggesen foreslaar, uagtet sin Mødighed, at gaa til Djævle-Broen. Vi skynder os derhen. Mørke Klipper synes at tilspærre Vejen — Højtideligt Mørke. Djævle-Broens Vidundere og Rædsler. Nedstyrtede Fjeldmasser. Flo-dens susende Torden — himmelragende lodrette mørke Klipper — Vejen snor sig mellem uhyre Stenmasser — den dristige Tanke at anlægge denne Bro — Sværmeri og Henrykkelse — den dødmørke Klippe svagt oplyst af Maanens blege Skin — sandt Vand-Tartarus — Betragtning over Menneskets Kraft og Mod — ud af Tartarus — hjem i den blideste herlige Aften. Maanen hviler huldt paa et Bjærg, som den siden smilende glider ned bagved. . . .

26. Aug. Begynder at bestige St. Gotthard Kl. 8 — paa Toppen Kl. 11. Hospitium — det første Sted, hvor man taler Italiensk — min Fryd — gaar videre nedad St. Gotthard — naaer Airolo, hviler der i den forsmædelige Hede, som møder os paa den anden Side af Gotthard — allerede mere italiensk Natur ligesom italiensk Sprog. En saare yndig Dal — den yndige spejklare lysegrønne milde Tessin paa Siden af os. Mange Kapper med ej saa slette Fresko-Malerier, idetmindste Kolorit og en vis Rundhed og Grazie. Meget varmt — Mængde af frodige Kastanier og rig Vegetation. I Dazio betale vi Told og drikke Vin. Den fortræffelige, højtidelige, rædselsfuldt skønne Bro *ponte Dazio* over Tessin Betragtning over Vandets Kraft, som man først lærer i Schweiz saavel som dets Skønhed. Ankommer endelig til Faido — spiser — italiensk bred Seng. Baggesen fortæller sine første Ungdoms-Historier — Skrivedrengs Historien — Indtrykket af Ewalds Adam og Eva.

27. Aug. Gaar fra Faido i en dejlig Morgen. Frokost i Giornico. Bestandig Skidenfærdighed og Armod. Gaar gennem Buegange med rige Druer. Her løber Baggesen som et galt Menneske af barnagtig Forfængelighed — hans Misforstaaelse, vil vise sin Raskhed Senere klager han over Træthed — endelig se vi igen Vogne, højst simple paa 4 smaa Hjul, trukne af

Okser, som Virgil beskriver dem. . . . Vejen til Bellinzona forekommer os alle lang — Frygt for Røvere — jeg er bevæbnet med min Sabel. Endelig ankomme vi Kl. 10 trætte og mødige. Baggesen vranten paa Vejen, knurrende i Hus. Det hele har et fremmed Udseende, ganske forskelligt fra det, jeg hidtil saae.

[Da Gierlew fra dette Punkt har givet en Skildring af Fortsættelsen af sin Rejse i „Breve over Italien og Sicilien paa en Rejse i Aarene 1803 og 1804“ 1.—2. Kbh. 1807, meddeles i det følgende væsentlig kun de Bemærkninger, der hentyde til Samlivet med Baggesen paa Rejsen over Milano, Modena og Bologna til Florenz, hvor de to Rejsefæller skiltes. Strøm havde allerede sagt dem Farvel i Milano].

1. Septbr. [I Milano.] . . . Vi gik nu hjem, hvor jeg havde en lang og varm Disput med Baggesen over Maaden at læse de latinske Vers, som han kalfatrer alt for glubsk — for at give dem Kolorit, som han udtrykker sig. Jeg modsagde ham, da jeg indsaa, at han her disputerte uden grundig Indsigt, og talte blot efter andre. Strøm modsagde ham ogsaa, men gik dog alt mere og mere over til hans Gisning, saa at Baggesen sagde, han haabede nok at kunne omvende ham, men med mig var der ingen Udkomme.

3. Septbr. [Lodi.] . . . Kl. noget over tre imorges jog man os op. Baggesen havde endnu ej indpakket, og det varede til over fire, inden vi kom afsted, og fik ingen anden Frokost end koldt Vand. Det er en sand Bemærkning, at den, som altid vil sidde godt og ligge godt, skal blive hjemme. Man maa taale mange Ubekvæmeligheder paa Rejser: Kulde, Hede, Sult, Tørst, forstyrres i sin sødeste Søvn, skændes med Værter, med Opvartere, med Kuske, snydes af alle, sidde slet ofte og ligge endnu værre — og hvad er alle disse Ubehageligheder mod den ene at forlade og for stedse forlade de Mennesker, som vi elske. Nu at indrette sig paany, hvor man vil opholde sig nogen Tid, kedes og længes den første Tid, gøre nye Bekendtskaber, studere dem, finde sig i dem, finde sig i og følge Landets og Byens Skikke, som ere os fremmede — og nu være langt fra Forældre, Venner, Piger, Fædreland; ingen Breve faa, ingen Penge have, og ej engang sin Kuffert — skulde man tro, at noget værre kunde tænkes blandt de udvortes onde Ting? Og dog, omendskønt dette

er mit Tilfælde nu, sidder jeg her tilfreds og rolig over hver en jordisk Sorg, uden Bekymring for Fremtiden, fri og glad. Faa Penge, intet Kreditiv, som jeg har forgæves ventet i tre Maaneder, uden Breve fra Venner, uden fra Dig, du elskede Adelaide! midt i et fremmed Land, hvor jeg snart skal være ganske ene, endog uden min Kuffert, uden at kunne se Enden *de mes malheurs* — og dog er jeg rolig, mere glad end Horats, som dog havde Snue, jeg har spist mine Druer og mine Ferskenes, jeg er mæt, jeg er i Italien, Maalet for mine tidligste Ønsker, er der med min elskværdige Baggese, nærmer mig Rom, Jordens allerhelligste, alt mere og mere; om jeg end ikke kan komme der, har jeg Penge nok for at leve en Tidlang i det lille Modena — har Tillid til Forsynet, til dets faderlige Godhed for mig — hvi skulde jeg ængste mig for en uvis Fremtid — *Fortes fortuna adjuvat*.

6. Septbr. [I Modena.] . . . Vi gaa til Baggese's Frasmalga. Vejen ret behagelig — mange Steder, som just ej ere smukke. Baggese's Forventning spændt — saare naturligt. Vi spørger os for. Vi ere gaaede forbi, gaar tilbage — det ser ej meget anseligt ud uden til. En godmodig flink Mand modtager os, beder os straks spise, antager mig for en Prokurator — megen fri Godmodighed; viser os omkring i Værelserne — ret net, men ubetydeligt, og aldeles ej til at bo der om Vinteren og for lidet til at flytte saa langt for. Haven aldeles ødelagt — temmelig megen Jord dertil. Baggese's mange Byggeprojekter.

11. Septbr. [Paa Vej til Florens.] . . . Dejligt Vejr, meget varmt. Vore Medrejsende er en Købmand fra Marseille, den anden en Købmand fra Corsika Tager ind et Øjeblik i et Værtshus. Jeg Spektakel med vores nævise grove Kusk, som ej vil lade os bie for at faa noget til Frokost. Baggese tager hans Parti, det ærgre mig. Vi køre . . . Vores Corsikaner fortæller om det dobbelte Mord, han havde været Medvider i, som en Cousin af ham havde udøvet paa sin Kone og hendes Galan. Baggese bifalder det — det er et ubegribeligt, ustadigt Menneske, selv i sine Grundsætninger; han billiger ofte Liderlighed eller taler dog derom med en Velbehag, som ej synes blot opdigtet, og siden vil han forestille en Helgen i sin Opførsel mod

Kønnet, i sin Troskab mod sin Kone — og gives der vel en mere utro Mand? — ej at tale om¹⁾ den grovere sanselige Udsvævelse, den behøves jo ej. Marseillaneren har besøgt sin Elskede i Venedig, men paa Rejsen derhen taget en Tøs med fra Florenz. Corsikaneren synger stedse *c'en'est fait, je me marie!* en ægte Libertiner, men rask Karl — forunderlige Mennesker, om Maaden at behandle deres Koner, deres Strengthed!!! Endelig skimter vi Florenz . . . Baggesen gaar til Moltke²⁾).

13. Septbr. Baggesen fortæller mig om, at Krigen sandsynligt er erklæret mellem Danmark og Frankrig. Min Forbavelse. Himlen fri mit Fædreland fra Fordærvene! Bedre at dø en Heltedød end leve et Slaveliv! . . . Moltke røber megen Kunstsmag — mere solid, mindre poetisk end Baggesen.

14. Septbr. . . Baggesen har bestemt ej at tage videre ned i Italien efter Overlæg med Moltke. Heri gør han vist vel. Om at leve i Schweitz — Gid han finde Ro — *At locum non animum mutant, qui mare trajiciunt — Patriæ quis exul se quoque fugit?* Taler længe med Moltke om hans forstyrrede økonomiske Forfatning og om Maaden at afhjælpe den — om Baggeseens egen Fejl heri — om hans Kones — om Danmarks politiske Forhold — røber stedse den ædle Mand. Behagelig Underholdning den hele Aften.

15. Septbr. Baggesen syg og sengeliggende. Spiser atter hos Moltke. Han forelæser mig sine Digte — et større: „Gigant-Krigen“ — megen Digteraand, lidt haard Versifikation. Om Baggeseens tyske Digte. Moltke finder ogsaa nogen Haardhed i dem og mindre Lethed og Natur end i hans danske, og ej den ægte tyske Kraft, som Moltke anser for karakteristisk ved den tyske Poesi. Om Baggeseens „Parthenais“. Moltke bifalder mine Indvendinger herimod. Afsked med den ædle Mand. . .

17. Septbr. . . Til Moltke. Bliver der om Aftenen. Baggeseens Historie med hans Søster i Skoven i den Lyneborger-Hede,

¹⁾ Betydningen er: „jeg mener just ikke.“

²⁾ Baggeseens Ungdomsven Greve Adam Moltke til Nütschau, med hvem han havde gennemvandret Schweitz paa sin første Udenlandsrejse 1789.

som i sin Fortvivelse fandt hans Navn indgraveret i et Træ¹⁾ — højst interessant — om det danske og tyske Sprog — om Moltkes og Baggenses Rejser i Schweitz. Det maa have været herlige, lykkelige Dage — de mindes dem ogsaa med Vemod. Om den ubegribelige Instinkt, som bragte Baggeseu til at løbe fra Lauterbrunnen til Neuhaus, som gav ham Sophie til Kone og havde en saa afgørende Indflydelse paa hans hele Skæbne . . . Baggenses store Partiskhed, Ensidighed, som undertiden er ærgerlig.

18. Septbr. Hjemme den hele Formiddag — skriver Brev til Adelaide. Gaar til Moltkes Kl. 3. Ene med Grevinden, som med al sin Fromhed og Godmodighed røber Aand og Kundskab. Moltke og Baggeseu — Baggeseu om sit Forhold som tro Ægte- mand — Sammenligning med St. Preux²⁾, som han troer sig højt ophøjet over. Moltkes ædle Erklæring ved denne Lejlighed. Baggenses forunderlige Indbildning om sin egen Renhed; jeg troer, han er *bona fide*. Moltke modsiger ham med ædel Varme, og er dog sikkert uendelig mere ren og ophøjet heri end den sværmende og højst sanselige Baggeseu. Grevinden dømmes med Mildhed og Delicatesse. Siden ene med hende om Baggeseu, som hun ej just troer en Joseph. . . .

19. Septbr. Forsæt at holde den nøjagtigste Dagbog her- efter, som især er nødvendigt i Rom, og for med Tiden at lade noget trykke heraf, da ellers mange Ideer gaa tabt, som man havde ved det første Indtryk Baggeseu hos mig — om hans Bortrejse, bestemt til i Morgen, om hans Utilfredshed med sin Rejse hertil Gaar til Moltkes. Baggeseu rejser med dem til Rom — fordømt at jeg maa blive uden Penge, uden Kuffert. Om Danmarks Forfatning — megen Politiseren. Moltke stedse den varme, maaske nu lidt for ængstelige Patriot glæder sig over at se den holstenske Adel kudsket, og Grevinden med — *c'est beaucoup!* Om de andre Magter, Rusland, Preussen, Engel- land ej skulle tage Del med Frankrig? Baggenses Historie med

¹⁾ Dette synes at være en Baggensesk Krønike, serveret „før tilfallet“.

²⁾ Helten i Rousseaus Roman „La nouvelle Heloise“, Baggenses Yndlings- læsning.

Kronprinsen om Hymnen til Kongens Fødselsdag¹⁾ — godt fortalt; om hans Kone, som i Januar skulde gaa med Paketbaaden til Kiel! *credat Judæus Apella!*

21. Septbr. Skrækeligt Tordenvejr og Regn den hele Formiddag. Skriver bestandigt til Adelaide. *Oui; mon Adelaide, je t'aime de tout mon cœur.* Moltkes og Baggesen ej hjemme. Hos Baggesen — laaner mig Penge — det var en ædel Streg. Afsked med Moltke, lover Baggesen at komme i Morgen tidlig, inden de rejse.

22. Septbr. Hos Moltkes og Baggesen. Afsked med dem, Hjem lidt flov.

Er Familien Akeleye uddød?

Af Th. Hauch Fausbøll.

I Sjællands Provinsarkiv findes fire Akeleye-Skifter²⁾, der hidtil have faaet Lov at ligge urørte hen, i det mindste have de ikke været benyttede hverken af Lengnick til hans Stamtavle over Slægten eller af Thiset til Stamtavlen i Danmarks Adels Aarbogs første Bind. Da de imidlertid indeholde Oplysninger, der ikke før have været kendte og blandt andet vise Muligheden af, at en af Danmarks ældgamle Adelsslægter endnu kan være i Live, skal jeg tillade mig at benytte dem i efterfølgende Uddrag af Familiens Stamtavle, supplerede fra enkelte andre Kilder. For Fuldstændighedens Skyld har jeg i Klammer medtaget de yderligere Oplysninger, der findes om vedkommende Personer i Thisets Stamtavle, til hvilken forøvrigt henvises.

Major Sigvard Jørgen Akeleye³⁾ havde i sine to Ægteskaber bl. a. følgende Børn:

1. Jens Werner Akeleye f. 1703⁴⁾, kaldes 1744 ved Sønnens Daab chinesisk Kaptejn, blev 1750, 20 Nov. (med Gage som saadan fra

¹⁾ Ogsaa denne Historie er ukendt for Baggesens Biografer.

²⁾ Skifterne ere Indlæg til Forseglingsprotokol Nr. 1 for 1787, 1797, 1803 og 1806. Hvor ingen andre Kilder citeres, ere Oplysningerne hentede derfra.

³⁾ Stiftsrelationerne indsendte til Klevenfeldt (Personalhist. Tidsskrift I 2. pag. 274.)

⁴⁾ Holmens Kirkes Begravelsesprotokol.

1751, 7 Nov.) Kaptejn af Flaaden¹⁾, 1756, 9 Sept. Overlods søndenfelds i Norge, s. A. 16 Sept. Kommandørkaptejn, afgaaet 1763, 6 Okt. med Tilladelse at overlade sin Broder nedennævnte Kaptejn Samuel Akeleye Stillingen som Overlods søndenfelds. Skal senere efter Adelsaarbogen være bleven Direktør og Overekvipagemester ved det østasiatiske Kompagni. † 1772, 9 Feb. af Brystsyge i Kjøbenhavn, begravet i Holmens Kirke²⁾, g. m. Maria (kaldes saaledes af sine Slægtninge, enkelte Gange er hun ved Skiftet kaldet Maren) Bruun fra Sverrig³⁾ f. 1710 † 1797, 3 Marts i Kjøbenhavn, begravet fra Holmens Kirke. Datteren Ingeborg og Svigersønnen Manderfeldt vare vistnok nærværende ved Dødslejet.

„Adskillige“ Børn, af hvilke kun fire bleve myndige:

- a. Sigvard Jørgen Akeleye f. 1736, 9 Feb., Sekondløjtnant af Flaaden 1755, 25 Dec. † 1758, 1 Aug. ugift i Vestindien.
- [b. Nikolai Gabriel Akeleye f. 1738] † som Barn.
- c. Johannes Akeleye f. 1739, 19 Aug. i Norge, blev 1759, 3 Nov. Sekondløjtnant af Flaaden, 1763, 3 Marts Premierløjtnant, 1769, 20 Juli Kaptejnløjtnant, 1770, 8 Marts Kaptejn, afgaaet Dagen efter for at tage Tjeneste paa den russiske Flaade, kom 1778 tilbage⁴⁾ og fik fra 18 Marts s. A. Gage som dansk Kaptejn, drog 1779, 27 Feb. som Chef for Fregatten „Cronborg“ paa Togt til Vestindien, hvor han døde paa St. Croix⁵⁾ s. A. 13 Juli. Ved Skiftet siges, at han var fh. Oberstløjtnant i russisk Tjeneste. Han var gift med „et russisk Fruentimmer“ Elisabeth, der efter hans Død ægtede den russiske Admiral von Dessen. Med Akeleye havde hun kun Datteren: (1. Anne Marie d. 1778, 14 Juli i Kjøbenhavn⁶⁾. Boede efter Faderens Død hos Moderen i St. Petersborg og senere hos Stiffaderen Admiral von Dessen sammesteds, [g. m. russisk Admiral og Guvernør i Reval Ludvig Sigismund Jacob Greve von Heyden f. 1773, 25 Aug. † 1850, 5 Okt.⁷⁾.]

¹⁾ H. G. Garde: „Efterretninger om den dansk-norske Sømagt“, der ligesom Richter's: den danske Søetat m. H. t. forskellige Oplysninger om de nedennævnte Søofficerer oftere er benyttet, uden hver Gang at citeres.

²⁾ Holmens Kirkes Begravelsesprotokol.

³⁾ Geneal.-herald. Selskabs Generalia Fol. 33 A. a.

⁴⁾ Dr. Ludv. Daae: Nordmænd og Danske i Rusland i det 18de Aarhundrede (Norsk historisk Tidsskrift II Række, 4de Bind.)

⁵⁾ Berlingske Tidende 1779 Nr. 76.

⁶⁾ Holmens Kirkes Daabsprotokol.

⁷⁾ Adels Aarbogen XVI pag. 480.

- d. Ingeborg¹⁾ f. 1741, 13 Mai † 1804²⁾, g. 1° 1763 i Kjøbenhavn m. Kammerherre Hermann Løvenskjold til Fossum Jernværk f. 1739, 12 Feb. † 1799, 24 Mai, skilt 1765 paa Grund af hendes Forhold til den usædelige Grev Danneskjold-Laurvig. Løvenskiold g. 2° m. Ingeborg Maria Deichmann f. 1749, 5 Sept. † 1793, 6 Mai, 3° m. Christine Sophie Deichmann³⁾. „Fru Ingeborg Akeleye“ ægtede 2° [1783, 7 Nov. i Hedrum] Carl Ingemann, som 1770 fik Karakter af Landraad og Tilladelse af føre Navnet Manderfeldt, f. o. 1747 † 1813 i Vennersborg i Sverrig, 66 Aar gl.⁴⁾. Ifg. Bevilling til hendes Fader af 10 Dec. 1762 gik Ingeborg A. i lige Arv med sine Brødre, hvorfor hun ved Skiftet efter Moderen fik 963 Rdl. 2 Mk. Hun og Manderfeldt boede da paa et Sted ved Taarbæk i Sjælland.
- e. Jens (kaldte sig senere Jahn) Christian Akeleye d. 1744, 6 April i Kjøbenhavn⁵⁾, 1763, 10 Marts Sekondløjtnant af Flaaden, 1767, 9 Dec. Premierløjtnant, 1775, 6 Feb. Overlods og Havnemester i Christiansted paa St. Croix, s. A. 18 Sept. Kaptejn løjtnant, afgaaet 1776, 20 Mai som Kaptejn, var † 1778, 18 Mai⁶⁾, da Kaptejn løjtnant T. S. v. Munthe af Morgenstjerne udnævntes til at være hans Efterfølger paa St. Croix, g. m. „et engelsk Fruentimmer“ Jane, der efter hans Død ægtede William Herbert „Gentleman of Scarborough“ paa Grevskabet Jork i England, som i sit Vaaben førte en dobbelt Ørn. De vare begge i Live 1797. Med Akeleye havde hun to Børn, der 1797 fik Arv efter deres Farmoder.
- (1. Jane⁷⁾ d. 1773, 15 Juli i Kjøbenhavn⁸⁾, g. m. George Fletcher, Købmand i Staden Kingston i England.

¹⁾ Jvf. Biogr. Lexik. I pag. 162 ff., Samlinger til det norske Folks Sprog og Hist. VI pag. 596 ff. og Molbechs hist.-biograf. Samling. pag. 134 ff.

²⁾ Om hendes Død har jeg forgæves søgt Oplysning. Hun forekommer ikke i Vejviseren for Kjøbenhavn 1803—05 inkl., og Skifte efter hende er næppe foretaget i Kjøbenhavn. Heller ikke mellem døde i Kongens Lyngby, hvorunder Taarbæk hørte, kan hun findes i Aarene fra 1797 til 1813 inkl.

³⁾ Personalhist. Tidsskrift I pag. 246.

⁴⁾ Nyerup og Kraft: „Almindeligt Litteraturlexikon“ pag. 372.

⁵⁾ Nikolai Kirkes Daabsprotokol. Gardes Opgivelse er altsaa urigtig.

⁶⁾ Naar han i Adels Aarbogen angives at være død 1774, 28 April, er det antagelig en Trykfejl for 1778, 28 April.

⁷⁾ Hun er i Adels Aarbogen fejlagtig opført som Datter af Farbroderen Kaptejn Johannes A.

⁸⁾ Holmens Kirkes Daabsprotokol.

- (2. James Akeleye var 1797 22 Aar gl. og kaldes „Gentleman of Scarborough“, han er derfor antagelig født i Slutningen af Aaret 1775 paa St. Croix. Det er ikke usandsynligt, at han i England kan have forplantet Slægten.
2. Peter Sigvard Akeleye, Kaptejn, havde i sit Ægteskab med Alette Vibe bl. a. Datteren:
- a. Severine Jørgine¹⁾ [d. 1758, 18 Sept. i Stange]. Hun var vistnok som Plejedatter i Huset hos nedennævnte Maren Akeleye f. Ohmsted, der ved Deklaration af 8 Nov. 1799 bestemte, at der ved hendes Død skulde indbetales 1000 Rdl. i Kjøbenhavns Overformynderi, hvoraf Severine A., saalænge hun levede, skulde nyde Renten, men at Kapitalen derefter atter skulde tilfalde førstnævntes Arvinger. Hermed stemmer det godt, at Severine A. 1802, altsaa straks efter Maren A.s Død, siges at opholde sig hos „sin Svoger“ Hr. Løjtnant Grove i Kjøbenhavn. Hun døde ifg. Attest, udstedt af Sognepræsten 1820, 30 (sic) August paa Bielche Gaard i Landhandler Haagen Ourens Hus i Faaberg Præstegjæld.
3. Samuel Akeleye²⁾ [til Presterød ved Tønsberg] f. 1721³⁾, 1743, 15 Marts Sekondløjtnant af Flaaden, 1746, 28 Okt. Premierløjtnant, 1754, 22 Aug. Kaptejnløjtnant (med Gage som saadan fra 1755, 19 Juli), 1758, 21 Dec. Kaptejn (Gage fra 59 $\frac{8}{8}$), Overlods søndenfjelds 1763, 6 Okt. til sin Død; 1767, 9 Dec. Kommandørkaptejn. † 1771, 19 Feb. [g. 1° 1744, 3 Marts i Holmens K. i Kjøbenhavn m. Maria Brandenburg f. 1708 † 1761 i Kjøbenhavn, 2° 1763, 8 April m.] Maren Ohmsted † 1802 (sic) 22 Juni i Kjøbenhavn. Af 2det Ægteskab havde Akeleye Børnene:
- a. Marie, som døde, da hun var to Aar gl. [Maren f. 1764, 29 Juli † 1766].
- b. Niels Samuel Akeleye f. 1765, 16 Aug., 1788, 25 April Sekondløjtnant af Flaaden, 1794, 21 Feb. Premierløjtnant, 1800, 24 Dec. Kaptejnløjtnant (gageret som saadan fra 1802, 24 Dec.) † 1805, 28 Marts (sic) i Frederichsnagor i Bengalen paa Togt som Fører af Parketskibet „Kronprinsesse

¹⁾ Hendes Broder Samuel var 1787 ved Handelen (Geneal.-herald. Selskabs Generalia Fol. 33 A. a.)

²⁾ Han var 1744, 23 Mai sammen med sin yngre Broder, daværende Kadet ved det kgl. Landakademi Johannes Absalon Akeleye, Fadder for Søsterdatteren Anna Dorothea, Datter af Ingeborg Margrethe Akeleye og Kaptejn ved Drabantkorpset Joachim Frideric Urne (Trinitatis K. Daabsprotokol.)

³⁾ Garde sætter 14 Mai som hans Fødselsdag, men Thiset anfører, at han er døbt i Gjerestad 4 Mai.

Marie⁴, g. 1803 m. Søsterdatteren Maren Koss f. 1784, 18 Dec.¹⁾ [† 1870, 27 Dec. i Kjøbenhavn²⁾.] Ved Mandens Død boede hun i Kjøbenhavn, men 1821 i Heide i Ditmarsken; deres Ægteskab, var barnløst. Datter:

- (1. Ane Christine f. 1799, 27 Marts paa Fødselsstiftelsen i Kjøbenhavn³⁾, lyses 1801, 9 Dec. i Kuld og Kjøen af Kaptejnløjtnant A. og boede da hos dennes Broder Sivert i Christianssand, boede 1813 i Bergen, men 1823, 7 Marts i Drammen, da hun fik Bevilling at være myndig med Kurator. [† ugift 1855, 30 Sept. i Christiania.]
- c. Bodil Marie⁴⁾ f. 1766, 3 Okt.⁷⁾ [g. 1° 1783, 14 Marts m. Kammeraad, Toldkasserer Christian Frederik von Koss f. 1736, 16 Juni † 1796, 28 Juni.] 2° 1798, 8 Nov. i Holmens Kirke i Kjøbenhavn⁷⁾ m. Lauritz (ogsaa kaldet Lars men ikke Lorentz) Jensen Grove⁶⁾ f. 1768, 6 Aug.⁷⁾, Søn af Etatsraad, Departementssekretær Johan Christian G. og Rasmus Æreboes Datter Mette⁵⁾. Han blev 1789, 6 Marts Sekondløjtnant af Flaaden, 1796, 11 Marts Premierløjtnant, var 1802 fraværende paa Sørejse, blev 1803, 16 Dec. Kaptejnløjtnant, 1809, 25 Juni (til 1814, 6 Mai) Viceekvipagemester paa Nyholm, s. A. 14 Juli Kaptejn, 1815, 20 Sept. afskediget. Hun fik 1820, 24 Nov. Bevilling til at hensidde i uskiftet Bo og at skifte med Samfrønder⁸⁾.
- d. Sigvard (kaldes ogsaa Sivert) Jørgen Akeleye f. 1768, 2 Marts, maaske den Kadet A., der 1785 blev Assistent ved Søkaartarkivet⁹⁾, 1789, 6 Marts Sekondløjtnant af Flaaden, 1795, 18 Dec. Premierløjtnant, var 1801 Chef for Stykprammen „Kjæmpen“ i Slaget paa Reden, var mod Slutningen af samme Aar i Christianssand, blev 1803, 14 Jan. Kaptejnløjtnant, men fik først Gage som saadan fra 1804, 18 Mai, 1809, 2 April

¹⁾ Geneal.-herald. Selskabs Generalia Fol. 33 A. a.

²⁾ Adels Aarbogen VIII pag. 472.

³⁾ Frederiks Hospitals Kirkebog.

⁴⁾ kaldes af sine Slægtninge Boel Marie. En Blyanttegning (udført af hendes Søn Kaptejn i Søet. Johan Lauritz Grove) og en Silhouet af hende ejes af hendes endnu levende Datter Frk. C. A. S. Grove f. ¹¹/₁₀ 1810.

⁵⁾ Jvf. Rasm. Æreboes Autobiografi, udg. ved G. L. Grove, pag. 243 f. og Stamt.

⁶⁾ Af ham eksisterer et Portræt, tegnet af Thorvaldsen.

⁷⁾ L. Groves egenhændige Optegnelser i nævnte Datters Besiddelse.

⁸⁾ I Ægteskab med Koss havde hun ovennævnte med sin Morbroder gifte Datter Maren, med Grove havde hun 5 Børn (jvf. Franz Møller: „Stamtavle over Familien Grove“ pag. 23 ff.)

⁹⁾ Nyt Archiv for Søværnen II Række, 9 Bind, pag. 126.

- Kaptejn, skriver sig 1811 tillige som Chef for Bergen Stifts Søforsvar Esqvadr., 1812, 28 Feb. Indrulleringschef i Christi-
 anssand, 1814, 21 Aug. slettet af Søetaten som havende
 aflagt Ed til den norske Regering, 1815, 22 Okt. afskediget,
 var 1820 Indrulleringschef og Overlods i Drammen, † 1822,
 10 Okt. paa Bragenæs næppe som Slægtens sidste Mand, [g.
 1794, 6 Marts i Bergen m.] Kirstine Mejer d. 1766, 6 Juni
 i Kjøbenhavn¹⁾, levede endnu i 1820erne og var da paa
 Besøg hos Slægten i Kjøbenhavn, døde senere i Norge²⁾,
 Datter af Premierløjtnant Hans Mathiesen M.³⁾ og Anna Preus.
- e. Hans Peter Akeleye f. 1770, 30 Mai † ugift 1801, 20 Aug.
 i Laurvig som pensioneret Fendrik af telemarkske Reg., be-
 gravet sammesteds.
- f. Anna Dorothea [f. 1722, 1 Juli i Gjerestad] † 1786 i Kjø-
 benhavn. Hun hensad i uskiftet Bo efter sin 1765 afdøde
 Mand, Auditor og Sorenskriver i Ager ved Christiania Hans
 Christian Giessing, der 1749 nævnes som Prokurator i Moss⁴⁾.
 Ved Skiftet 1787 nævnes deres Børn: Sigvard Akeleye Gies-
 sing, 38 Aar, Kaptejn ved det første Aggershusiske Reg.⁵⁾,
 Jens Verner Giessing, 27 Aar, Styrmand, Samuel Giessing 26,
 Aar, Styrmand, der var gift og hvis Hustru var bosat i Kjøben-
 havn samt Datteren Anna Dorothea, g. m. en Præst eller
 Rektor Woldam i Ostindien.

¹⁾ Holmens Kirkes Daabsprotokol.

²⁾ Velvillig Meddelelse af ovennævnte Frk. Grove.

³⁾ er vel den Hans Mathias Meyer, som ifg. Garde IV pag. 670 var født 1733,
 16 Okt. og 1799, 31 Mai gik af som Kommandørkaptejn. Samme blev
 som Premierløjtnant 1776, 13 Juni udnævnt til Ekvipagemester paa Nyholm
 (Berlingske Tidende for 1776 Nr. 50).

⁴⁾ Personalhist. Tidsskrift I pag. 274 (Stiftsrelationerne).

⁵⁾ I Christianshavns Frelserens Kirkebog kaldes han 1785, 16 Sept. „Pen-
 sionist“, da hans Datter Anne Dorthe blev begravet. Ved det første
 Aggershusiske Reg. havde Morbroderen Gabriel Sigvard Akeleye før ham
 staaet som Kaptejn (Stiftsrelationerne).

Biskop Frederik Münters Selvbiografi.

Ved Louis Bobé.

Manuskriptet til nedenstaaende Optegnelser er et Koncept med Biskop Frederik Münters egen Haand blandt dennes Papirer i Rigsarkivet. Renskriften, der i Anledning af Forfatterens Udnævnelse til Storkors af Dannebrog er bleven indsendt til Ordenskapitlet, er ventelig sammen med de øvrige Biografier af Ordensriddere gaaet til Grunde ved den sidste Slotsbrand. Texten er med enkelte smaa Ændringer en bogstavret Gjengivelse af Forfatterens Manuskript. Biskop Münters Dansk er, som det vil ses, helt igjennem isprængt med mindre klædelige Germanismer, hvilke Meddeleeren ikke har ansét sig berettiget til at fjærne.

Om de i Texten nævnte Personer gjælder det, at de dels af Forfatteren selv ere tilstrækkeligt nøje betegnede, dels med enkelte Undtagelser ere saa bekendte, at Oplysninger om dem let vil kunne findes i Dansk biografisk Lexikon samt i ethvert større Konversationslexikon.

Frederik Münter er fød i Gotha d. 14. Oct. 1761 af Faderen Balthasar Münter, dengang Præst ved Vaisenhuset og Hofdiakonius sammesteds, og Moderen Magdalene Ernestine Sophie Frederike von Wangenheim. Hans Faders Familie¹⁾ er oprindelig nederlandsk. En Gren af samme er endnu i Holland, men hans Forfædre droge, formodentlig i Religionskrigene mod Philip II. af Spanien, til Lübek, hvor de i et Par Aarhundreder vare Borgere og Kiøbmænd, og ere iblandt dem Faderens Farbroder, en i første Halvpart af forrige Aarhundrede for sin Kiærlighed til Videnskaber og Konster og sine Konstsamlinger bekiendt Kiøbmand, Herrmann Münter, der var Medlem af denne Fristats Senat og døde som Borgmester. Moderens Familie hører til Tydsklands ældste adelige Slægter.

I sin Alders fjerde Aar kom han til Kiøbenhavn, da hans Fader, hvis Veltalenhed paa Prækestolen allerede i hans unge Alder var bleven berømt, efter Dr. Eberhard David Haubers Død var af St. Petri tyske Menighed kaldet til anden Sognepræst ved samme. Hans første Ungdoms Lærer var en Landsmand af hans Fader, Bernhard Dragun²⁾, som i Aaret 1771 blev Sekretær

¹⁾ Se Stamtavlen i S. Elvius og Hiort-Lorenzen, Danske patriciske Slægter, 221 f. Om Barndomshjemmet jvfr. Friederike Brun, Wahrheit aus Morgen-träumen.

²⁾ Dragun udnævntes 1773, 8. Sept., til Sekretær ved den almindelige Plejeanstalt i Kjøbenhavn, og blev gift 10. Okt. s. A. m. Sara Gabel, fhv.

i den nylig oprettede Direction for Kiøbenhavns Fattigvæsen, hvorpaa Faderen overgav ham til nuværende Herr Etatsraad Professor Jakob Wolf, som i en Tid af fem Aar med utrættelig Omhu og Kiærlighed fortsatte den af Dragun begyndte Undervisning, især i Sprogene, og bibragte ham stor Lyst til Mathematiken; tidlig, og flere Aar inden han blev akademisk Borger, begyndte han at høre philologiske, historiske og filosofiske Forelæsninger hos Professorerne Abraham Kall, Schlegel, Riisbrigh og Kratzenstein, hvis Cursus over Experimentalphysiken han ideligen besøgte, og hvis Yndest han havde den Lykke at erhverve i saadan Grad, at denne gjerne havde dannet ham til med Tiden at blive hans Efterfølger, hvilket maaskee ogsaa var blevet hans Livs Plan, hvis han havde følt sig oplagt til at studere Medicinen, som dengang efter Universitetets Indretning var uopløseligen forbunden med Physiken. Dertil kom den Lyst, sal. Biskop Balle vakte hos ham til Kirkehistorien ved den Adgang, han tillod ham til sig og sine Læretimer; hvorved han da blev befæstet i sit Forsæt at studere Theologien. Men for med Hæld at kunne opofre sig til denne Videnskab, søgte han at lægge en god Grund i Philologien, især den græske.

Faderens Venskab med Klopstock virkede kraftig paa den næppe af Barndoms Aarene fremsteegne Dreng. Tidlig læste han Messiaden, en Deel af det gamle Testamentes poetiske Bøger, Homer, Ossian og andre Oldtidens Digtere. Hans hele Phantasie blev oprørt, og Faderens kloge Omgang sikrede ham for den Skade, som deraf saa let havde kunnet oprinde, uden at de gavnlige Virkninger bleve tabte. Thi ved de mange Forsøg han gjorde i Vers og Prosa, fik han Færdighed i at udtrykke sine Tanker og en for hans Alder temmelig dannet Smag, og disse

Kammerjomfru hos Dronning Caroline Mathilde. Hun indberetter 1772 til Kongen, at hun intet Sted ved, hvor hun kan være (Breve udfærdigede gj. Finanskollegiets Sekretariat 1772, 1287), og fik en Pension paa 150 Rdlr. aarlig. Sara G. var Datter af den Johan Jakob Gabel, der havde lejet Grev Schulins, siden Efterslægtens Gaard paa Østergade, som ødelagdes 17. Jan. 1772. Han var 1790 Toldforvalter i Glückstadt (Fin. Koll. Journal Bilag 1790, 2001). Dragun døde 29. Dec. 1775, 34 Aar gl. (Adr. Compt. Efterr.).

Fordeele [ved]bleve, da han siden efter indsaae, at han ikke var skabt til at være Digter. I samme Tid udviklede ogsaa Tilbøieligheden til det antiquariske Studium sig hos ham ved hans Venskab med Niebuhr, der ogsaa blev vigtig for ham, for saa vidt han ved Niebuhr's Samtaler erholdt en Deel næsten intensive Kundskaber om Orienten, som siden har været til største Nytte for ham i hans Studier, og Smag for Konsterne fik han efterhaanden, ved at den berømte Kobberstikker Professor Preisler, ligeledes en af hans Faders fortroligste Venner, tillod ham fri Adgang til sig. Hans Fader, som selv med varmeste Deeltagelse styrede hans Undervisning og tillige vaagede for, at han lærte at sysselsætte sig selv, gav ham al muelig Lejlighed til at dyrke de Fag, han især følte sig oplagt til, uden dog at tillade ham at forsømme de andre lige nødvendige. I Øvelserne i latinsk Stil blev han noget tilbage, og har siden længe maattet bøde for denne Mangel. Saaledes forberedt til den akademiske Bane blev han af Faderen selv dimitteret til Universitetet, hvor han blev inskriberet i Efteraaret 1778 og nød den Ære at holde med sin Ungdomsven salig Professor Snedorf de dengang ved Uddelelsen af de saakaldte Honores brugelige latinske Taler; derpaa gik han i tre Aar de sædvanlige Cursus igiennem, hørte de vigtigste philosophiske og philologiske Forelæsninger, ligesom næsten alle theologiske, og var det saa i denne Tid, at han følte sit Kald til Theologiens historiske Deel, hvortil Balles Forelæsninger end meere bestemte ham, ligesom Tyge Rothe med faderlig Kiærlighed bidrog til hans Dannelse og aabnede mangfoldige Synspunkter for ham, som ellers først pleie at være Resultatet af mange Aars Studium, og iblandt hvilke friere Anskuelse af Middelalderen og af Forskelligheden i de Christne Kirkers Lærebegreb og Forfatning især ere blevne ham gavnlige. Det har over alt været en Lykke, for hvilken han ikke noksom kan prise Forsynet, at flere af Tidsalderens værdigste Videnskabsmænd have fattet Godhed for ham og givet ham Advarsel, Vink og Veiledning, hvor han behøvede dem, og med inderlig Taknemlighed erindrer han foruden Balle og Rothe, Jerusalem, Heyne, Spittler, Koppe, Harder og Wieland som dem, der paa

een eller anden Maade har havt saare virksom Indflydelse paa hans Aands Dannelse. Allerede inden han endte sine theologiske Cursus ved Kiøbenhavns Universitet havde han taget den Beslutning at danne sig til med Tiden at vorde theologisk Docent. Han underkastede sig alle akademiske Prøver, og erholdt i alle bedste Character, og saaledes dimitteret fra Høiskolen med saare ærefulde Vidnesbyrd fra sine Lærere begav han sig i Foraaret 1781 udenlands¹⁾ for at fuldende sine akademiske Studier i Göttingen, hvorhen han efter nogle Maaneders Reise i Nedre og Over Sachsen kom i Efteraaret. Paa denne Reise aabnede den høie Agtelse, hvori hans Fader stod, og Klopstocks Anbefalinger ham Adgang til mange af det nordre Tydscklands største og ærværdigste Videnskabsmænd og Digtere. Hensler, Gerstenberg, Jerusalem, Ebert, Herder, Wieland, Gleim, og flere andre modtog ham paa det kiærligste, og han havde den Lykke, som det unge Menneske saa siældent nyder, at knytte Forbindelser, som bleve varige. I Göttingen blev han to Aar. De sædvanlige Elementar Forelæsninger havde han allerede hørt i Kiøbenhavn. Han kunde da især anvende Tiden paa at dyrke den hellige og profane Philologie og Historie under Heyne, Koppe, Walch og Spittler. Ei heller forsømte han at udvide i Bøhmers Forelæsninger den for den lærde Theolog saa nødvendige Kundskab i Kirkeretten, hvori han allerede havde lagt god Grundvold ved at høre Jakob Eduard Colbiørnsens Foredrag, og hos Gatterer at øve sig i at læse og bedømme Diplomer og gamle Haandskrifter, men hvad han ofte har følt og angret, er, at han forsømte at erhverve sig i det ringeste elementær Kundskab i den romerske Ret, som er saa nødvendig for den lærde Theolog, der befatter sig med historiske Undersøgelser, og hvortil han i Göttingen havde havt den bedste Leilighed. Spittlers venskabelige Veiledning til det historiske Studium fortsatte udenlands, hvor Thyge Rothe havde begyndt hiemme. Han lærte at fatte almindeligere Overblik af Tildragelser og efterhaanden at indsee, hvad pragmatisk Historie egentlig er, ligesom Koppes og Fa-

¹⁾ Jvfr. om denne Rejse C. L. N. Mynster, Fra den ældre Tid, S. 53 f. og Fra Frederik og Frederikke Münters Barndom.

derens og andre værdige Mænds Veiledning bevarede ham for de Sværmerier, som dengang vare saa herskende i det tyske Frimureri, i hvilken Orden han tidlig er bleven indlemmet.

I Efteraaret 1783 kom han hiem til Fædrelandet. Det Haab han havde om at kunne giøre en literarisk Reise til det sydlige Europa, til hvilken han ogsaa havde forberedt sig i de sidste Maaneder, han tilbragte i Göttingen, blev ogsaa snart efter hans Hiemkomst opfyldt, da han erholdt kongelig allernaadigst Understøttelse og tillige Befaling til at besøge Ragusa i Dalmatien, hvor, efter Rygtet, endeel Haandskrifter af det Nye Testamente skulde findes, hvilke det blev ham overdraget at undersøge og excerpere til Brug for den kostbare Udgave, hvortil Biskop Dr. Birch havde samlet saa stort et Apparat i Tydsklands og Italiens Bibliotheker. Han tiltraadte denne Reise i Foraaret 1784, efter at have udgivet et Par i Göttingen udarbejdede Prøveskrifter; men kom ikke til Ragusa, da den Pest, som endnu ikke ganske havde ophørt at rase i Dalmatien, gjorde Overfarten umuelig, dengang han var i Venedig, og han siden blev forvisset i Rom ved lærde Ragusaneres Forsikring om, at intet af de Haandskrifter, som fordem havde været i deres Fødeby, befandtes mere der, hvorpaa han, efter at have indberettet dette, allernaadigst blev dispenseret fra sin Forpligtelse.

Det var en skøn Tid dengang for den lærde Rejsende. Dyb Fred, almindelig Bestræbelse at udbrede Cultur og Oplysning, religiøs Tolerance hørende til Dagens Tone. I Tydskland var Litteraturen paa sin høieste Spidse. Mange af de Mænd, som havde virket mest til Smagens Renselse og til at bringe den tyske Litteratur til saadan Høide, [vare] endnu i Live og i en kraftfuld Alderdom, ogsaa i Italien saas overalt kiendelig Fremskriden til det bedre, især efter Jesuiterordenens Ophævelse, Lyst til nærmere Kundskab om fremmed Literatur og ivrig Kamp med Fordom og munkisk Overtro. Det var Josef II.s Dage, og under hans Banner samledes alle oplyste Mænd og de, der vilde regnes i Klasse med dem. Meget var derfor at lære for den videlystne Fremmede, og saae man, at han virkeligen søgte at erhverve sig Kundskab, saa var man beredvillig til at hielpe

ham, Bibliothekerne stode aabne for ham, og hvad der er mere end Bibliothekernes Haandskrifter, han blev optaget i disse Mænds Fortrolighed, anbefalet fra den eene til den anden og lærte at kiende den *da* levende Verden. Denne Lykke nød ogsaa Forfatteren af dette Levnetsløb, og da han som Theolog havde sine Øine især henvendt paa det romerske Hof, og ved Spittlers Underviisning var sat i Stand til at agte paa det, som især burde sees og studeres, var den Tid af 12 Maaneder, han tilbragte i Rom, ikke unyttig for ham i denne Henseende. Han saae Striden mellem de to med hinanden kiempende Parter, det Jesuitiske og det Jansenitiske, og i Forbindelse, [eller] i det ringeste i Bekjendtskab med flere af de Jansenistisk sindede Formænd, selv med den ædle Biskop af Pistoia, blev han temmelig nøie underrettet om, hvad der foregik; ligesom han ikke heller blev uvidende om Keiserens og de tyske Fyrsters og Kongen af Neapels Stridigheder med det romerske Hof, og fik overalt efterhaanden en intuitiv Kundskab om den romerske Kirkes Forfatning og om de Grundsætninger, Curien især stræber efter at vedligeholde, hvilken Kundskab flere Gange har været til Nytte for ham i de Embeder, der siden bleve ham betroede. I Rom var han især bleven anbefalet af sal. Hertug Ernst i Gotha til Hofraad Reiffenstein, en dengang berømt Antiquar, og af sine danske Venner til Monsignor Borgia, der allerede dengang blev betragtet som de danske Reisendes Ven og Beskytter og her viiste sig saaledes som Prælat og Cardinal i en Tid af 25 Aar indtil sin Død i Lyon, da han reiste til Frankrig for at bivaane Keiser Napoleons Kroning. Denne lærde og værdige Prælat tillod ham den frieste Brug af sit Museum og af alle sine literariske Skatte, ligesom han ogsaa forskaffede ham Tilladelse til at arbeide i de fleste Bibliotheker. Ikkun det vatikanske Bibliothek kunde hverken Borgias's eller sal. Grev Bernstorff's Anbefaling aabne ham Adgang til, fordi man i Rom var opbragt over nogle Yttringer om den i dette Bibliothek formedelst Bibliothekarens Uvidenhed herskende Illiberalitet mod Fremmede, som bleve tilskrevne danske Reisende. Men de Samlinger, han gjorde i Rom af de ældste ægyptiske Bibeloversættelsers Fragmenter, Opdagelsen af Tempel-

herre Ordenens Statuter og de Excerpter, han ved den pavelige Archivar Monsignor Marinis Godhed fik Tilladelse til at gjøre af en Deel i Processen med denne Orden holdte Forhør, vare saa rigt et Udbytte, at han kunde være fuldkommen tilfreds dermed. Desuden fandt han og adskilligt andet mindre vigtigt. Men han indsaae altid meere, at noget endnu utrykt kan uden Skade for Videnskaben henligge i Bibliotheker, og at den lærde Reisende kan ofte anvende sin Tid bedre, end ved at randsage gamle Haandskrifter. Der hører foruden den nødvendige Kundskab en vis Takt til at vide, hvad der egentlig er vigtigt, og denne erhverver man sig først efterhaanden. I Rom er desuden den gamle Stads Mindesmærker saa tillokkende, og selv Omegnen saa skøn og saa klassisk, at man ikke let fristes til at dvæle tilbørlig Tid i Bibliotheker, saa fiernt man ellers har Sands for Natur, Kunst og Alderdom. Og havde man nu, som dette Levnetsløbs Forfatter, en Ven og Veileder som Zoëga¹⁾ og Leilighed til i Borgias Hus at gjøre Bekiendtskab med de lærdeste Oldgranskere, saa var det naturligt, at Oldverdenens og deres Monumenters Studium ogsaa krævede sin Tid, og at han, uden at tale om numismatisk og anden antiquarisk Kundskab, næsten uden Arbeide saa det lokale af de vigtigste Optrin i Romerstatens Historie paa en uudslettelig Maade gjort sandseligt for sin Phantasie. Fra Rom af besøgte han Neapel og Sicilien, om hvilke Reiser han har aflagt offentlig Regnskab. I Neapel knyttede han fortroligt Venskab med mange af Italiens ædleste Mænd. De fleste ere omsider blevne Offere for Revolutionsstormene. En iblandt dem, Filangieri, døde i sin Ungdom, inden disse brød ud; blandt de faa, som overlevede dem, er det en Trang for Forfatterens Hierte her at nævne Don Donato Tommasi, dengang en ung talentfuld Advokat, nu neapolitansk Statsminister og Rigets Kansler, en Mand, som blev dannet ved Filangieris Venskab, som har tilegnet sig hans Grundsætninger og som, saafremt han kan modstaae Jesuiternes Rænker, endnu vil være saare virksom for Videnskaben og en opløst Religøsi-

¹⁾ Om Münters Samliv med Kardinal Borgia og Georg Zoëga se A. D. Jørgensen. Georg Zoëga, 73 ff.

tets Fremme i dette Naturens Paradis. Gierne var Münter fra Neapel gaaet til Grækenland, men Omstændigheder tvang ham til at opgive Udførelsen af denne Plan. Ligesom allerede nogle Maaneder forhen hans Ukyndighed i det arabiske Sprog og Frygt for at være ganske i for største Delen uvidende og fanatiske Missionærers Hænder, bevægede ham til ikke at antage det Tilbud, Monsignor Borgia gjorde ham, at ville sende ham til Ægypten for at samle Oldsager for hans Familie-Musæum i Velletri. Men hans forehavende Reise til Frankrig blev hindret ved Familie-sorg, da hans eneste Broder var druknet 1786 i Garonne ved Bordeaux¹⁾.

Han ilede altsaa igiennem Lombardiet, Schweitz og Tydskland tilbage til Fædrelandet og ankom dér efter næsten to Aars Fraværelse i Sommer 1787. Hiemkommen fandt han i Begyndelsen ikke saa gunstige Udsigter til sin Befordring, som han havde smigret sig med. Vel blev Haab aabnet for ham, til at udnævnes til Professor i det græske Sprog. Men skjøndt vel bekiendt med dette, havde han dog ikke studeret det som egentlig Philolog; han havde derfor ikke Mod til at paatage sig et Arbeide, han ikke følte sig fuld voxen, og hans Hu stod alene til en theologisk Lærestol. Men her havde han en værdig Concurrent: en Kamp maatte kiæmpes, Prøveforelæsninger holdtes, efter hvilke han den 1. Nov. 1788 blev udnævnt til Professor theologiæ extraordinarius, uden dog at derfor Venskabsbaandet mellem ham og hans Medbeiler, nuværende Biskop Birch i Aarhus, blev løsnet. Og da faa Maaneder derpaa en aldeles uventet Vakance indtraf i det theologiske Fakultat ved daværende Professor Dr. Jansons Forfremmelse til Aarhus Bispestol, havde han den for en ung Mand saa usædvanlige Lykke, ved Hans Majestæts Naade, i Aaret 1790, efter 14 Maaneders Embedsførelse, at vorde i sit 28. Aar beskikket til Prof. theologiæ ordinarius og Assessor Consistorii. Dette Embede har han forvaltet i 19 $\frac{1}{2}$ Aar i uafbrudt Harmonie med sine Colleger, Hr. D. Hornemann og Hr. Conferensraad Dr. Moldenhawer, og havt i de senere

¹⁾ Balthasar Münter, f. 12. Maj 1770, druknede 5. September 1786 i Havnen ved Bordeaux.

Aar den Glæde at see tvende af sine egne Tilhørere, Dr. og Prof. P. E. Müller, og Dr. og Prof. Peter Krog Meyer beskikkede til theologiske Professorater, ligesom ogsaa flere andre af hans kiereste Tilhørere ere blevne hans Colleger ved Universitetet, blandt hvilke han især nævner nuværende Etatsraader Engelstoft og Thorlacius, fordi de Videnskaber, de foredrager med saa megen Ære og Gavn, ere nærmest beslægtede med dem, han selv dyrker.

Hans Embedstid indtraf i en saare kritisk Periode, Revolutions Svimlen, som beherskede Europa, yttrede ogsaa sine for-dærvelige Virkninger i den offentlige Mening om Religionen, og i Maaden hvorpaa denne blev behandlet af selve Theologer. Her som i Udlandet blev meget skrevet for og imod. Han blandede sig ikke i Striden, dels fordi han var overbevist om, at der overalt i saadanne Tider ikke udrettes noget godt ved Strids-skrifter, som kun give Fejden en større Publicitet, dels fordi hans Anskuelse af de omtvistede Gienstande vare undertiden forskiellig fra den Mands, som med største Nidkiærhed forsvarrede de religiøse Sandheder, og han holdt det for betænkeligt at yttre Modsigelse mod ham; dels endelig, fordi han holdt det for sin første Pligt i sine Forelæsninger at virke paa de Studerende, og overalt havde den Overbeviisning, at sand Christendom staa urokkelig, saasnart den er forenet med grundig Kundskab, som det er en velforberedt Geistligheds Pligt at anvende, og at deslige Perioder af Vantro og Anfald paa Religionen ikkun vare en kort Stund og alene forlænges ved vexlede Stridsskrifter. Men det er han sig bevidst, at han i sine theologiske Forelæsninger og i sin Omgang med de Studerende stedse har søgt at vække og vedligeholde dyb Ærbødighed for Religionen og dens Kilde: den hellige Skrift, nyere Granskningsaand forbunden med Agtelse for de ældre Theologers Skrifter og Fortienester; og saa vidt det stod til ham, arbeidet mod den skadelige Nyheds Syge, som vilde kuldkaaste det Gamle, mest fordi det var gammelt, og paa dets Ruiner opføre sine Døgn Systemer. Hertil kunde han ogsaa bidrage saa meget des lettere, da det just var den historiske Theologie, han især holdt Forelæsninger over, nemlig Kirke-

historien i dens hele Omfang, de kirkelige Oldsagn, Dogme-historien og Indledningen til det Nye Testamente. Men ogsaa exegetiske Forelæsninger holdt han, især over adskillige af det Gamle Testamentes poetiske Bøger, for at ophielpe det hebraiske Sprogs af de theologiske Studerende meget forsømte Studium. Desuden holdt han ogsaa Foredrag over den naturlige Theologie, den populære Theologie, Pastoral Theologien og andre theologiske Discipliner, Moralen undtagen, som Dr. Moldenhawer lærte med saa stort og uafbrudt Bifald. Adskillige af disse Forelæsninger vare nye, og da i dem foredragne Discipliner nu og blev Gienstande for theologisk Embeds Examen, blev derved undertiden Misfornøjelse vakt blandt de Studerende, hvis Forberedelse derved blev vanskeligere, men den blev snart overvunden ved Fasthed og Erfaring om deslige Kundskabers Nødvendighed og Nytte; og i sin hele Embedsførelse som Professor havde Forfatteren kun den Kummer, ei at kunne standse det fordærvelige Manuduktions System, hvorved de bedre Hoveder bleve førte til Overfladiskhed og Forsømmelse af grundigt Studium, og de maadeligere til Udenadslæsning og blot Memoriaværk. En Skade, som er stor allevegne, men allerstørst i Religionens Behandling, hvor Kundskab og Varme for Sagens høje Vigtighed bør være uopløseligen med hinanden forbunden! Især var Skaden stor dengang, fordi Manuduktionen blev dreven ganske fabrikmæssig. Følgen deraf var, at mange, som man ikke kunde ganske afvise, fordi de dog havde nogen Kundskab, slap igiennem Examen med sletteste Charakter. Af disse har sikkert adskillige glemte det lidet, de vidste dengang. Men de Menigheder, hvis Lærere disse er blevne, er saare meget at beklage.

Den theologiske Doctor Værdighed erholdt Forfatteren, kort efter at han var beskikket til Professor Theologiæ Ordinarius ved de akademiske Høitideligheder i Anledning af Deres Majestæters Formæling. Til Doctor i Philosophien var han alt i Aaret 1784 creeret ved det siden ophævede Universitet i Fulda. Tvende Gange har han været Universitetets Rector og sex Gange det theologiske Fakultets Decanus. I sine senere Professor Aar var han ogsaa Medlem af den i hans andet Rectorat paa hans

Forslag oprettede Commission for Universitets Bibliotheket, som nu blev beriget med en Mængde Bøger, hvorved mange Mangler bleve afhjulpne, som dette efter en fortræffelig Plan anlagte og af Etatsraad Abraham Kall velordnede Bibliothek havde faaet i senere Tid, da ikke mange nye vare blevne anskaffede i en Række af Aar. Det var og i den Tid, et af ham udarbejdet Forslag til Oprettelsen af en Commission til at samle og bevare Oldtidens Mindesmærker vandt det kongelige danske Cancellies Bifald, i hvis Følge de fædrelandske Oldsagers Studium, som var saa yndet af vore Fædre, fik et nyt Liv; mangfoldige gamle Monumenter bleve reddede og bevarede for Efterslægten, og foruden den paa Universitets Bibliotheket opstillede, nu allerede betydelige Samling, en anden er bleven anlagt i Odense, samt i de antiquariske Annaler et Magazin er bleven aabnet, i hvilket deels Efterretninger, deels Undersøgelser kunde bevares for de tilkommende Aarhundreder. Foruden denne antiquariske Commission, til hvis Medlem Forfatteren blev udnævnt, har han tillige deeltaget i andre Commissions Arbejder, hvilke han Tid efter anden blev befalet at tiltræde: saasom Commissionen for de danske Skolers bedre Indretning, under hvis Tilsyn Seminarierne paa Blaagaard og i Brøndbyvester vare henlagte. Commissionen til Undersøgelse af den Pestalozziske Methode og den liturgiske Commission, hvilken dog snart formedelst Biskop Balles tiltagende Alderdoms Svaghed ophørte at være virksom; ligesom han ogsaa siden 1804 har været Medlem af Missions Collegiet og Direktionen for Vaisenhuset.

Dette Embede gav i Aaret 1806 Anledning til, at han erholdt kongelig allernaadigst Tilladelse og Understøttelse til i Sommermaanederne at gjøre en Reise til Leipzig, Dresden og Berlin, for at gjøre sig bekendt med de i disse Stæder blomstrende Borgerkolers Indretning, da man var betænkt paa at indrette en Skole i Vaisenhuset, som og har den ønskeligste Fremgang. Et høist interessant Tidspunkt, hvori denne Reise faldt: Faa Uger før Slaget ved Jena! Forfatteren saa de preussiske Hære, som droge til Slagterbænken, og var endnu i Holsten, da Tysklands Skiebne blev afgjort. Fra Kiel sendte Hans

Majestæt ham til Altona, for i Forening med Overpræsidenten og Stadens høieste Borger, Conferensraad Gähler at instruere OVERRABBINEREN om, hvorledes han havde at forholde sig med Hensyn til det Synædrum, Kaiser Napoleon dengang havde befalet til at møde i Paris.

Endnu en Sag, som ellers ikke pleier ofte at berøres i Biographier, troer Forfatteren at burde omtale, da han er Borger i en Stat, hvis Regent har forundt Frimureriet sin Beskyttelse. Han har i 13 Aar fra 1791 til 1807 været Mester af Stolen i den her værende tyske Loge Frederik til det kronede Haab. Hvad han har stræbt at virke i denne Forretning, hører ikke egentlig til disse Blade, ikkun saa meget, at han stedse har modsat sig alle sværmske Forestillinger og har søgt at forbinde Videnskabelighed med det, som egentlig udgjør Mureriets Væsen. I dette Øjemed har han paa de kiøbenhavnske Logers Vegne, af sin Formand i Mester Embedet, Kapitain Abrahamsen, kiøbt en ikke ubetydelig, til dette Fag hørende Bogsamling og seet sig i Stand til at forøge den saaledes, at den nu formodentlig er en af de største, der findes i nogen Loge. Hvo der veed, hvilken Rolle Frimureriet har spillet i Fortiden og i det attende Aarhundrede, vil, skiøndt han selv maaske ikke er dette Selskabs Medlem, dog ikke finde det overflødigt, at trykte Bøger og Haandskrifter samles, i hvilke dette og andre saakaldte hemmelige Selskabers Historie, Meninger, Stridigheder og Antiquiteter og fremmedes Domme over dem ere nedlagte.

I Aaret 1808 blev en ny Virkekreds aabnet for ham ved Hans Majestæts udmærkede Naade. Biskop Balle følte sig svækket af Arbeide og Alderdom og ønskede at resignere sit Embede, og Kongen, efter at have forundt ham den attraaede Hvile paa en Maade, som tydelig viiste, hvor meget Hans Majestæt skiønner paa og belønner udmærket Fortieneste, udnævnte den 2. April 1808 Münter til hans Eftermand paa Siællands Bispestol. Han modtog dette vigtige Embede ikke uden Ængstelighed. Thi ihvorvel han allerede nogle Aar i forveien i Anledning af flere Bispestols Vacancer havde yttret det Ønske at komme i Betragtning, da han efter den hos mange Aars akademiske Lærere sæd-

vanlige Erfaring ønskede at ombytte en blot theoretisk Løbebane med den praktiske, og dengang var bleven ved Universitetet, fordi hans Majestæt ved allernaadigst at forunde ham en Pension af 1000 Rdl. paa Lollands og Fyens Bispestols Indkomster, havde sikkert ham for Næringsorg, saa kjendte han dog til den Mængde af heterogene Forretninger og de Ansvar, som hviler paa Siellands Biskop, for ei at betragte denne Forandring af sin Stilling fra en meget alvorlig Side! Han blev først ordineret til Præst af Biskop Balle og 14 Dage derpaa, den 9. Maj 1808, af ham høitideligen indviet til Biskop, og var det nu, at hans ivrige Bestræbelse gik ud paa at vedligeholde alle Forretninger i saadan Gang, at den ærværdige Olding ikke skulde savnes: at tilvinde sig Geistlighedens Tillid og Kiærlighed og at bidrage saa meget, han formaaede, til at theologisk Kundskab og Aandsdannelse, uden hvilken ingen Sikkerhed kan være for den protestantiske Kirke, blev vedligeholdt hos Gejstligheden i Siellands Stift. I disse Øjemed gjorde han efterhaanden adskillige Forsøg, som alle blev bifaldt af Hans Majestæt. Den ældgamle Examen Ordinandorum, som tilforn var alene bleven holdt i Enrum, blev nu offentlig in confessu Ministerii Hafniensis. Landemodets Forsamlinger erholdt nu ogsaa en videnskabelig Tendents ved at, efter at de egentlige Forsamlinger vare tilendebragte, Afhandlinger bleve oplæste af Medlemmer og af andre Geistlige, af hvilke de, som især qualificerede sig til Bekjendtgørelse, bleve udgivne i Siellands Stifts Landemodes videnskabelige Forhandlinger; en Indretning, som har havt den Lykke at vinde Bifald og at finde Efterlignelse i flere andre Stifter, især Fyens og Lollands, hvorfra ligeledes lærde Arbejder ere blevne udgivne i Trykken. Og da den største Deel af Siellands Geistlighed bor langt fra Hovedstaden og derved har megen Vanskelighed ved at erholde Bøger, de fleste ikke engang Raad til at anskaffe sig dem, indgik Stiftsøvrigheden ved aller underdanigst Forestilling om at maatte anlægge i Roskilde Domkirke et Bibliothek i de Fag, som især vare vigtige for Theologer: hvorpaa Hans Majestæt i Aaret 1811 allernaadigst tillod dem af Domkirkens Midler at købe den værdige Rector og Pro-

fessor Taubers Bogsamling, som ansaas for at være passende til at være Grundvold for saadan offentlig Bogsamling. Den er omsider bleven betydelig forøget ved Geistlighedens frivillige Bidrag og det aarlige Contingent, som de ny tiltrædende Sognepræster skulle svare dertil; sikkert vil den om nogle Aar være saa vel besat i de Fag, i hvilke den samler, at den vil kunne stifte udmærket Nytte iblandt den siellandske Geistlighed. Ogsaa denne Indretning har fundet Bifald i andre Stifter. Baade Fyens og Aalborgs Stiftsøvrigheder har i Stiftstæderne anlagt Bibliotheker, men efter en større Plan, da Frastanden fra Kiøbenhavn udelukker Geistligheden i Provinserne fra al den Hielp, den siellandske kan faa, og de tillige billigere saa vidt muligt bør sørge for andre læsendes Tarv.

Foruden de Pligter, Mūnter har at iagttage som Biskop, paa-ligger det ham ogsaa som tertius theologus, ifølge danske Lovs II at holde Forelæsninger ved Universitetet. Han har stedse i Vinter Halvaaret tilbudt sig dertil i Lections Cataloget. Undertiden har han havt Tilhørere og holdt Forelæsninger over enkelte bibelske Bøger, især af det gamle Testamentes kirkelige Oldsager, Indledningen til det nye Testamente og den augsburgske Confession. Men da hans Deeltagelse i theologisk Embedsexamen endnu ikke er fastsat, kan han ved de theologiske Studiers Gang her ved Universitetet ikke vente at have hvert Aar Tilhørere, efterdi de fleste kun høre Forelæsninger hos dem, som skulle examinere. Han maa derfor for det meste indskrænke sig til dem, han har at holde i det kongelige Pastoral Seminarium, hvilket i følge den af ham allernaadigst indgivne Forestilling blev indrettet i Aaret 1809. Herved er unægtelig en stor Mangel i den theologiske Ungdoms Dannelse afhjulpen. Kun det var muligt at gjøre Forpligtelse til at besøge dette Seminarium almindelig for alle Studerende! Thi ellers bliver Sagen stedse uden Undtagelse mere eller mindre illusorisk. Beviis derpaa haves næsten ved hver Bispeexamen; kun de Candidater, som har været Seminariets Alumner, forstaar at disponere en Prædiken, de øvrige derimod vise ikkun meget sieldent nogen Øvelse i denne for en Religionslærer saa nødvendige Færdighed. Ogsaa

det Forslag, han gjorde i Aaret 1815, at lade den danske Oversættelse af det nye Testamente revidere af en Commission, vandt allernaadigst Bifald. Commissionen, som bestod af ham, Professorerne P. E. Müller, Jens Møller, Thorlacius, Brøndsted, Dr. Mynster — har ved at samles engang om Ugen i tvende Aar, nu dette skrives, saa godt som tilendebragt dette ikke lette Arbeide og tilendebragt det med saadan Eendrægtighed og Lyst til Sagen, at Forfatteren anseer de derpaa anvendte Timer for nogle af de behageligste, han har havt som Embedsmand. Denne Revision, hvorved den ældre Revisions Commissions meget for-tienstfulde Arbeide blev flittigere benyttet, stod i nær Forbin-delse med det danske Bibelselskab, til hvis Oprettelse Münter havde forenet sig med en Deel for Religionens Sag varmt følende Medborgere, og som ligeledes er bleven benaadet med Hans Majestæts allerhøieste Bifald. Alle Revisions Commissionens Medlemmer vare tillige Medlemmer i dette Selskabs Direction, og Münter har, saalænge det er til, fungeret som en af Vicepræsi-denterne. I sin Bestræbelse for at have Opsyn mere end nominelt med Candidaternes Studier og Øvelser paa Prædike-stolen, medens de er ubefordrede, har Münter ikke haft nogen Fremgang, vel har han med det kongelig danske Cancellis Samtykke forlangt af hver en latinsk Afhandling og en Prædiken hvert Aar indsendt til sin Bedømmelse. Men ikkun de aller-færreste har opfyldt dette hans Forlangende. Og dog er Sagen saa gavnlig i følge Forholdets Natur, i hvilket han staar til Candidaterne, og er lovformelig i alle tyske protestantiske Lande. Et bestemt Lovbud desangaaende vilde sikkert være til største Nytte. Ved dets Bestræbelser ere, skøndt dets Midler hidtil kuns har været ringe, en Mængde Bibler og Nye Testamenter uddelte og komne i Omløb, og Direktionen for Vaisenhuset har derved seet sig i den behagelige Nødvendighed at foranstalte et nyt Oplag af Biblen langt førend den ellers kunde have ventet at faa det forrige udsolgt. Lykkes det at faa en stereotyp Ud-gave af det nye Testamente indført, saa vil en endnu hurtigere Udbredelse af denne hellige Bog finde Sted.

Strax efter Münter var bleven udnævnt til Biskop, erholdt

han kongelig Befaling til at indtræde i den til at gjøre Forslag om Dannebrog-Ordenens Udvidelse oprettede Commission, hvis Commissorium omsider ogsaa blev udstrakt til at gjøre Forslag om en nye Rangforordning. Ved den af Hans Majestæt besluttede Indretning af de danske Ridderordener blev han allernaadigst udnævnt den 28. Juni 1808 til at være Ordensbiskop og Medlem af det kongelige Ordenskapitel, i hvis Følge det var hans Pligt at holde Taler i Kapitlets høitidelige Forsamlinger og at tage de nye Riddere og Dannebrogsmænd i Eed. Han selv blev d. 10. August 1808 benaadet med Ridderkorset og Dannebrogsmændenes Hæderstegn, d. 28. Jan. 1812 med Kommandør Korset og den 28. Oct. 1817 med Ordenens Storkors.

Tvende store Høitideligheder har han oplevet i sin Embedstid. Den første var den 31. Juli 1815, da han nød den høie Ære at salve Deres Majestæter i Frederiksborg Slotskirke. Den anden: den evangeliske Kirkes tredie Jubelfest d. 31. Oct. 1817, hvilken Høitids Form blev bestemt efter det derom af en Commission, i hvilken han ogsaa havde erholdt Befaling at tage Sæde, indgivne Forslag. Det i denne Anledning udgivne latinske Hyrdebrev til Geistligheden i de danske Stater blev affattet af ham efter Overenskomst med alle hans Colleger, ligesom han og ved Afbenyttelse af de ham af Generalsuperintendent Adler meddeelte Ideer forfattede den rigelig blandt Alumnerne uddeelte Underviisning om de vigtigste Velgierninger, vi skyldte Reformationen. Det vil stedse være en Glæde for ham, at Danmark gav Exempel til denne Høitidsholdelse. Ved dette Exempel bleve de andre protestantiske Stater opvakte. Ellers var maaske under de politiske Giæringer denne religiøse Fest bleven næsten allevegne forsømt, eller holdt som hvert Aars Reformationensfest med megen Lunkenhed. Og selv den atter ved denne Leilighed paa Bane bragte Forening mellem begge protestantiske Kirker kan med Rette ansees som en Følge af den danske Konges Iver for den evangeliske Lære. Den vil, om den end ikke skulde kunne iværksættes strax, dog sikkert gaae for sig med Tiden; og allerede ved det saa bestemt og paa saa mange Steder yttrede Ønske om en Forening ere Kirkerne, om ikke i Formen, saa

dog i Virkelighed blevne forenede med hinanden. Mere behøves ikke engang til Protestantismens Befæstelse og Værn imod de Farer, den paany fremkomne Jesuitisme truer med. Dog er det at haabe, at de Foranstaltninger som endeel tyske protestantiske Fyrster træffe for nærværende Tid til den tyske katholske Kirkes nye Organisation, ville hindre dens Indflydelse, ja maaskee tilveiebringe et Schisma med den romerske Stol, som kan være af uberegnelig vigtige Følger. Forfatteren har havt den Lykke paa en Reise, han i afvigte Sommer erholdt allernaadigste Tilladelse til at gjøre, at være nøie bekendt med disse Planer, ligesom han forhen i Aaret 1791 i Mainz og Bonn var bleven underrettet om, hvad dengang vare de mest oplyste geistlige Fyrsters Bestræbelse for at befrie den tyske Kirke for Roms Tyrannie. Men disse Planer gik til Grunde i Revolutionsstormene. Saadan Fare er for Tiden ikke mere at befrygte.

Hvad hans huuslige Forhold angaae, da være det tilstrækkeligt at berette, at han siden 1791 er gift med Maria Elisabeth Krohn, en Datter af Dr. Herman Diederich Krohn, der i Aaret 1805 døde som første Borgmester i Lübeck, en Mand der var kiendt og yndet af vor allernaadigste Konge, og som har efterladt sig et hæderfuldt Rygte som Mønster af en republikansk Magistrat. Han er i dette lykkelige Ægteskab bleven Fader til 5 Sønner og 4 Døttre, som alle lever paa en eeneste Søn nær, der døde i sin spæde Barndom.

Sine literære Forbindelser, som har været og endnu ere temmelig udbredte, berører han ikke videre end med at anføre Fortegnelsen om de vigtigste videnskabelige Selskaber, som Tid efter anden have optaget ham til Medlem.

1) *Indenlandske:*

1. Det kongelig danske Videnskabernes Selskab, 2. det kongelige Selskab for Historie og Sproget, 3. det Skandinaviske Literaturselskab, hvilket han var med at stifte.

2. *Udenlandske:*

1. Videnskabernes Selskab i Göttingen, Prag, Stockholm, Upsala, Trondhiem, i Neapel, i Corfu, det italienske Akademie,

desuden er han Correspondent af Akademierne i Berlin, München og af det hollandske Institut.

Han vedlægger en Fortegnelse over de af ham udgivne Skrifter.

Og saaledes ender han denne temmelig udførlige Selvbiographie med det inderlige Ønske, at hvis hans Liv hidindtil ikke har været uden Gavn for Kirken og Videnskaberne, de Aar, som endnu maatte forundes ham, ligeledes maatte være velsignede af Guds Forsyn til gavnlig Virksomhed, og at, om Alderen, til hvis Grændse han nærmer sig, engang skulde svække hans Aandskræfter, han selv maatte føle det, for at kunne trække sig tilbage og overlade Hyrdestaven til en kraftfuldere Haand! Opfyldt af Taknemlighed og Hengivenhed mod Kongen anraaber han Gud om hans rigeste Velsignelse over Hans Majestæt og hele det kongelige Huus!

Et Brev fra 1812 samt nogle Oplysninger om Familien Trap (Thrap).

Ved D. Thrap.

Da jeg i et foregaaende Hefte af Tidsskriftet fandt et Brev til Højesteretsjustitiarius G. J. Bull under hans Ophold i Kjøbenhavn, tænkte jeg, at et lignende fra min Farfader til hans Søn og Datter, som 1812 opholdt sig i Danmark, kunde have en lignende Interesse. Samtidig fandt jeg, at her nok kunde blive Plads for nogle Notitser om min Farfaders Familieforhold, som jeg for nogle Aar siden modtog fra Overretssagfører Schierbeck i Kjøbenhavn, gift med min Slægtning Marie Trap. Disse Notitser var en Fortegnelse over min Oldefaders Børn i hans 3 Ægteskaber tildels med tilføjede Fødselsdage, Vielsesdage og Dødsdage. Der opregnes kun 19 Børn, men det har været sagt, at der har været 23, hvilket bestyrkes ved et Brev af 2 Sept. 1863 fra Pastor L. T. Gjerløff (Søn af nedenstaaende Nr. 18), som har det fra sin Moder. Hvad jeg har kjendt til dem af Familien, som kom til Norge, har jeg tilføjet med Henviisning til de personallistoriske og genealogiske Arbejder, hvor videre Oplysninger er at finde. Det er mit Haab, at danske Medlemmer af Familien vil føre dette videre, om Tid og Lejlighed gives.

Hvad min Farfaders Brev angaar, da har jeg forundret mig over, at man i disse Aar — som det synes med Frejdighed — paatog sig Rejsen fra Norge til Danmark trods de engelske Krydsere. Min Fader, Byfoged Niels Andreas Thrap (cfr. P. H. T. 2 R. 2 B. S. 18, 28, 29, 30, 42 ff.) blev sendt

til Danmark 1804 og dimitteret fra Roeskilde Skole 1811. Dette Aar fik han Besøg af sin Fader og sin ældste Søster, hvilken sidste blev i Danmark 1 Aar. De har naturligvis sejlet fra Egersund. Senere gjorde den i Brevet omtalte Fætter, Prokurator Laurits Thura Thrap — som det ses af Brevet — den samme Rejse — vel sagtens for at sollicitere. Han antages — i August 1812 — snart at ville vende tilbage og skal da ledsage sin Kusine til hendes Hjem. Brevet er skrevet 28 August og sendes med Kaptejn Heuch (rimeligvis fra Kragerø, hvor der i Slutningen af forrige Aarh. boede ikke saa faa af dette Navn), med hvem 3 Passagerer begiver sig til Kjøbenhavn. Det er kun lidt mere end 1 Maaned, siden Englænderne ødelagde Fregatten „Najaden“ ved Lyngør (6 Juli 1812). Da min Fader havde faaet examen philos., begav han sig hjem til Norge, men det var i Slutningen af September, og da havde man jo mørke Nætter, og det var lettere at undgaa Krydsere.

Det ses af Brevet, hvad en Underdommer dengang behøvede af Bøger. Af egentlige juridiske Bøger havde han kun Nørregaards og Brorsons juridiske Collegium, derhos Nørregaards Naturret og — Michaelis' mosaiske Ret. Det kunde være interessant at vide, om nogen virkelig faldt paa at benytte den sidste i Praxis. Der kunde jo forefalde underlige Ting i hine Dage. Stiftamtmand Edvard Hagerup fik tilsendt en Dom, afsagt af den ikke ubekjendte Sorenskriver, Eidvoldsmanden Arnoldus v. Westen Sylow Koren — efter den islandske Lov¹⁾.

Som loyal Mand sender min Farfader Presenter til Statsminister Fredrik Moltke og Generalpostdirektør David Monrad. Den sidste turde have været ham bekjendt fra hans Ophold i Skien. Madam Klein var en i Kjøbenhavn boende Enke, hvis Datter var forlovet med min Farmoders Broder Andreas Bonnevie, cand. theol. († som Sognepræst til Øjestad 10 Marts 1835). „Søster Deramm“ var dennes yngste Søster, Maren Margrethe Bonnevie († 1852) siden 1804 Enke efter Herredsfoged i Malt og Gjørding Peter Lund Deramm. 20 Rdlr. som Udgifter ved at besøge 8 røgede Lax til dem, som skulde have dem inden Kjøbenhavns Volde, kan synes overdrevent, men man fik vel ikke meget for 1 Rdlr. i 1812. Min Farfader klager over sine Fødder. Han led af Podagra, der blev hans Død 4 Oktbr. 1812.

Egersund den 28de Augusti 1812.

Atter mine dyrebare Børn! er jeg kommen i Gjeld til Eder for manglende Svar paa adskillige Breve, hvorfra jeg blev hindret ved mine Tingreiser. Kjært var det mig at erfare af min gode Søns sidste Brev under 14de dennes, at det med din Fætter sendte Tøj var rigtig fremkommen; men det faldt os forunderlig, at Du ikke kunde faae baade Kjole og Pantelons af Klædet, da det dog holdt samme Bredde og Længde som et stykke, jeg selv fik Kjole og Pantelons af meget rummelig og endda en Lap tilovers. Din Skrædder maae altsaa have været enten een

¹⁾ Meddelt af Stiftsprovst Claus Daae.

Bedrager eller Fusker, og saadanne Folk bør du afskye. Jeg seer, det bliver nødvendig for dig at gaae ind i Studenter Corpset, men kan Du og strax faae Permission til at rejse hjem $\frac{1}{2}$ Aar? I Henseende til Klæderne eller Uniformen, da er det tungt nok at have saadan Bekostning for at indtræde i en tvungen Post, og mon det ikke var muligt at faae Klædet og hvad dertil henhører for den billige Priis, som hs. Majt. overlader det for til Officerer, efter Ansøgning? Herom faaer Du raadføre Dig med Sagkyndige — og spar min Casse i det længste. De fornødne Støvler faaer Du forsyne Dig med. Ellers er Skotøjet her meget bedre Kjøb end i Hovedstaden, saa Du her kan blive forsynet. Saasnart Thura faaer Lejlighed til at reise hjem, maae Cathrine endelig være med, da Du altid som eenlig Person kan komme frem, og bekymre Dig ikke for tidlig for Bekostningerne. Kommer Tiid kommer og Raad. Sæt alle Bekymringer til Side, indtil Du har naaet Philosophicum. Dog et er fornøden. Du maa erkendige Dig hos Assessor Møller, hvad Bøger Du har at læse til juridisk Examen, førend Du begiver Dig paa Hidrejsen, paa det Du kunde forsyne Dig med dem, jeg ikke har til Brug, imedens Du er hjemme. Foruden de almindelige Danske og Norske Love har jeg Nørregaards Natur Ret sidste Udgave, Schous Register, Fogtmanns Rescripter, Nørregaards Juridiske Collegium, Brorsons Do., Michaelis Mosaiske Ret. Spørg og, hvormed Du først haver at begynde, saa skal vi læse sammen.

Med Capitain Heuch følger en Koffert til Cathrine, deri ligger noget Tøj, som skal farves. Saa følger og 10 Stkr. røgede Lax; deraf vilde Du levere Nr. 1 til Otste — Nr. 2 til Moltke, Statsminister — Nr. 3 til Prætorius — Nr. 4 til David Monrad — Nr. 5 til Bruusgaard¹⁾ — Nr. 6 til Smith — Nr. 7 til Madm. Klein — Nr. 8 til Søster Deramm — Nr. 9 og 10 til Din og Cathrines egen Disposition. Hils eenhver af dem fra mig og beed dem ej forsmaa denne ringe Skierv fra et hengivent Hierte. Beed dem alle undskylde, at jeg ej skriver dem til, da mine mange Embeds Forretninger holder mig derfra. Til Udgifterne paa

¹⁾ Navnet ikke tydeligt.

Laxen følger 20 Rdlr., saa at ingen af dem, der skal have samme, faaer nogen Omkostninger dermed. Nu faaer Du ikke mere denne Gang. Vi leve alle vel, dog har mine Fødder i nogle Dage været svage, men til Bedring, som Heuch nok kan fortælle. Antag alle vores Hilsen for Dig og Cathrine samt frembær samme for Søster Deramm med Børn og Svoger Andreas med alle dem, som vil mit Vel.

Gud velsigne og bevare Eder, som vil stræbe at glæde Deres ømme Fader

L. B. Thrap.

Hils den brave Otste, at jeg vilde have remitteret ham een Vexel, men den er ikke at faae. Beed ham purre mig, naar hans Forskud igien begynder. Med Heuch følger lille Peder Nissen, Fru Grove og Garmann herfra. Hermed et Par Handsker til Dit Brug.

Efter en Optegnelse, der er mig meddelt af Overretssagfører Schierbeck i Kjøbenhavn, var min Oldefader Niels Trap, Degn i Hvidbjerg paa Thyholm, født 11 April 1720, † 11 Okt. 1798¹⁾. Han var gift 1) Maren Pedersdatter († 1754), 2) 1755 m. Mette Marie Andersdatter Forgegaard (f. 24 Januar 1733, † 5 Novbr. 1784), 3) 5 Maj 1786 m. Maren Svindt († Juli 1809). Han skal have havt 23 Børn, af hvilke følgende kjendes:

a) af 1ste Ægteskab:

1. Ane Cathrine Trap, f. 22 Marts 1747, † 11 Febr. 1791. Hun blev gift i Slutningen af 1778 eller i Begyndelsen af 1779 med Skræddermester Jens Eilertsen (f. 1738 i Faaborg, Mesterskrædder i Aarhus 17 Maj 1773, gift 1) med Helene Pedersdatter, der døde 1778, efterladende 2 Sønner, Søren 11 Aar og Knud 4 Aar gammel, Jens Eilertsen † 19 Jan. 1790. Hun havde Børnene:
 - a. Mariane Eilertsen, f. 6 Sept. 1779, g. m. Lars Pedersen Sønderbye (f. 15 Okt. 1775), Formand for Ligbærerlauget i Kjøbenhavn. Hun døde 1834, og Manden faa Aar efter. De havde 10 Børn, 1) Anne, f. $\frac{15}{10}$ 1802, 2) Karoline Mathilde, f. $\frac{3}{2}$ 1805, 3) Nils Eilertsen, f. $\frac{23}{7}$ 1807, 4) Kristine, f. $\frac{6}{2}$ 1810, 5) Jens Eilertsen, f. $\frac{10}{11}$ 1812, 6) Peter, f. $\frac{16}{4}$ 1815, 7) Anne Johanne, f. $\frac{18}{8}$ 1817, 8) Kathrine, f. $\frac{12}{3}$ 1820, 9) Lauritz, f. $\frac{6}{11}$ 1822, 10) Cort, f. $\frac{4}{6}$ 1824.

¹⁾ Skifte efter ham findes i Refs Herreds gejstlige Skifteprotokol.

- b. Niels Eilertsen. Han kaldte sig Niels Thrap, men er døbt Niels, født i Aarhus 6 Januar 1782, kom til Norge til sin Morbroder Sorenskriver L. B. Thrap Høsten 1791, kom i sit 11te Aar tilsøs, men forlod Søen og kom paa sin Morbroders Kontor. 1804 tog han juridisk Examen i Modersmaalet, blev s. A. Fuldmægtig hos sin Morbroder. 1808 blev han Prokurator i Kristiansand, Raabygdelaget og Lister og Mandals Amt, 1811 Overretsprokurator i Kristiansand, 1813 Politifuldmægtig sammesteds, 1823 Raadmand i Bergen, 1831 Sorenskriver i Tune, 1837 Byfoged i Throndhjem, 1840 (?) Byskriver i Bergen, hvor han døde Novbr. 1844 (se Familien Røyems Stambog m. v. i P. H. T. 4 B. S. 29 ff.)
- c. Helene Marie Eilertsen.
2. Inger Cathrine Trap, f. 2 Marts 1748, gift med Christen Dam, Handskemager i Randers. Af hendes Børn kjendes kun Hans Jakob Dam (f. 6 Novbr. 1786, † 18 Maj 1871). Han kom 1800 op til Norge til sin Morbroder Sorenskriver L. B. Thrap. Han blev Sømand, senere Toldroerskarl og omsider Overinspektør ved Tugthuset i Bergen, hvor han gjorde sig bemærket som en meget dygtig Mand. Med sin Hustru Gjertrud Rosendal havde han en Datter Inger Cathrine, der døde ugift $\frac{1}{2}$ 1870.
 3. Jens Peter Trap, f. 14 Febr. 1749. Han var en betydelig Handelsmand i Randers, var død før 4 August 1799. Hans Hustru hed Zimette Marie Madsdatter Schmidt (f. 1749, † 4 August 1806). Hans Sønesønner er Gehejmekonferentsraad J. P. Trap, Kæmner i Nykjøbing (Mors) J. P. Trap og dennes Broder Købmand i Aalborg Laurits Trap.
 4. Dorthea Trap, f. 6 Juni 1750.
 5. Andreas Winding Trap, f. 14 April 1753, Student, Degn i Hvidbjerg, † 24 Juni 1792. Han var gift med Catharina Jakobe Thura, Datter af Laurits Albertsen T., Sogneprest til Hvidbjerg. De havde kun 1 Barn, Lauritz Thura Thrap, f. 1786 (han skrev sig saaledes), der 1801 kom til Norge til Farbroderen Sorenskriver L. B. Thrap i Egersund som Skriversdreng og blev her som saadan til 1805, da han blev Fuldmægtig hos Amtmand Koren til 15 Juli 1806, da han drog til Kjøbenhavn og tog dansk juridisk Examen i Oktbr. 1807, uagtet han spildte megen Tid som Medlem af Livkorpset. En Bombe berøvede ham hans Ejendele 1807. Han blev nu Prokurator paa Prøve og fik 12 Sept. 1809 Bevilling som Prokurator. Han bosatte sig efter 1814 i Kristiansand, hvor han praktiserede som Sagfører og var Fuldmægtig hos Stiftamtmand O. B. Schouboe. 1821 blev han

- Raadstuskriver i Bergen, i hvilken Stilling han døde 1839. Han var gift med Gjertrud Garmann Astrup (f. i Hammer v. Bergen 1781, døbt 25 Maj, † 1827), D. af Proprietær Hans Christian A. De havde 5 Døtre, af hvilke de 3 blev gifte: 1) Henriette Thrap (f. 3 Juni 1812, † 9 Okt. 1883) g. m. Skibsmægler Johan Jacob Busch Meyer — 2 Sønner, Henrik Thrap-Meyer, Arkitekt, f. 1833, gift, har 3 Sønner og 1 Datter, Lauritz Thura Thrap Meyer, f. 1835, Grosserer i Bergen, gift, har 3 Døtre. 2) Laura Cathrine Thrap (f. 14 Marts 1814, † 17 Marts 1889), g. m. Mølle-Ejer Johan Hagelsteen (se Stamtavlen over Familien Breder S. 46). 3) Wilhelmine Dorothea Thrap (f. 29 Aug. 1816, † 9 Okt. 1851), g. m. resid. Kapellan, siden Stiftsprovst P. A. Jensen — 4 Sønner og 2 Døtre — alle gifte undtagen 1 Søn (se Lampe: Bergens Stifts Biskoper og Prester I, S. 377). 4) Hanne Andrea Thrap (f. 12 Aug. 1820, † 7 Nov. 1896). 5) Jensine Clementine Torst Thrap (f. 1824, † 1841?). Catharine Jakobe Thura blev som Enke gift med en Bætzmann, der (Stamtavle over Slægten Thura S. 38) kaldes Løjtnant. Jeg ved med Vished, at han var med i Slaget ved Kjøge. Hans Enke levede op imod Aarhundredets Midte, da hun døde i Slagelse (?). I Stamtavlen over Slægten Thura S. 38 staar, at hun havde *flere* Børn, men det er vist en Fejltagelse. Hendes Børnebørn i Bergen troede med Sikkerhed at vide, at Faderen var hendes eneste Barn.
6. Anders Trap, f. 26 Novbr. 1754, † 1755.

b) af 2det Ægteskab.

7. Bertel Trap, f. 22 Januar 1757.
8. Anders Thrap, f. 24 Maj 1758, † i Arendal 10 Jan. 1793. Han kom til Arendal 1782 eller 83, var Inkassator og i 5 Maaneder Fuldmægtig hos Byfoged Finne. En testamentarisk Bestemmelse uden Underskrift fandtes efter hans Død, men blev ikke konfirmeret. Af de vedføjede Bevidnelser sees, at han ved sin Død havde opholdt sig 10—11 Aar i Arendal. Han kaldes i disse paa 1 nær Thrap.
9. Lauritz Bentzen Thrap, f. 14 Juni 1759, † 4 Okt. 1812. Han er uden Tvivl opkaldt efter Sogneprest til Hvidbjerg Mag. Lauritz Kjærulf Sørensen Bentzen, der efter Wiberg (I, S. 710) døde 28 Juni 1750. Fra ham og hans Efterfølger Lauritz Albertsen Thura stamme de i Familien saa hyppig forekommende Navne Lauritz og Laura. Han kom til Norge i Slutningen af 1772 som Skriverdreng hos Byfoged Thaulow i Arendal. Her blev han som Betjent paa forskellige Embedskontorer til Slutningen af 1782, da

han blev Fuldmægtig hos Borgmester i Skien, Lagmand Peder Hagerup. Her blev han til 1785, da han drog til Kjøbenhavn og tog juridisk Examen i Modersmaalet 20 Okt. s. A. Han vendte saa tilbage til Norge og blev ansat som Fuldmægtig ved Nedenes Sorenskriverembede, hvorhos han 12 Sept. 1786 blev beskikket til Prokurator paa Prøve ved Bythingene i Arendal og Risør. 16 Febr. 1786 blev han konstitueret som Sorenskriver i vestre Nedenes. Her fristede han en tung Skjæbne, idet hans Embedsgaard Klep brændte 16 Decbr. 1792, og han „maatte flygte med Kone og Familie“. Han var meget yndet af Almuen, der før ham havde haft 2 Sorenskrivere, der blev suspenderede. Efter Stiftamtmand Moltkes Vidnesbyrd af 28 Okt. 1788 „bad samtlig Almuen ved Sommerthinget i vestre Robyggelaget at anbefale Hr. L. B. Thrap at faa beholde ham som Sorenskriver“. 15 Okt. 1790 blev han udnævnt til virkelig Sorenskriver i Raabygdelaget (Sætersdalen). Fra sit kummerfulde Liv her blev han befriet, da han 25 Sept. 1795 fik Jæderens og Dalernes Sorenskriveri med Bopæl i Egersund. Han blev 1790 gift med Anna Cathrine Bonnevie (f. i Mandal 1761, døbt 1 Febr., † i Lyngdal 1825). Om hans Descendenter se Stamtavlen over Familien Bonnevie 3 Udg. S. 27—32. Han skrev sit Navn „Trap“ under et Dokument af 17 Juni 1786. Senere skrev han „Thrap“, hvilket ogsaa hans Brodersøn Lauritz Thura Thrap gjorde efter at være kommen til Norge. Ogsaa den ovennævnte Broder Anders har formodentlig gjort det samme, da hans Navn skrives saa i de officielle Bevidnelser paa hans Testamente.

10. Wilhelm Trap, f. 25 Juni 1761, maa være død som Barn.
11. Cort Trap, f. 30 Januar 1763. Han skrives i ovennævnte Testamente „Cort“ ikke „Curt“.
12. Wilhelm Trap, f. 1 April 1766. Han maa have været Sømmand, da der i ovennævnte Testamente udtales Tvivl om han er ilive, og om han kommer tilbage til Landet.
13. Otto Christian Trap, f. 4 Marts 1769.
14. Niels Christian Trap, f. 6 Aug. 1770, levede, da ovennævnte Testamente blev skrevet.
15. Peder Trap, f. 19 Febr. 1772, † 18 April s. A.
16. Maren Trap, f. 8 Aug. 1774.

Af 3die Ægteskab.

17. Anna Marie Trap, f. 10 Novbr. 1786, gift med Jørgen With paa Sønberg Bisgaard. Han var Student og Skolelærer i Ydby.
18. Mette Marie Trap, f. 12 Juni 1788, † i Randers 7 April 1868.

Hun blev opdragen hos Broderen, Sorenskriver Thrap i Egersund, blev 5 Marts 1821 gift med Carl Christian Henninger Gjerløff, Sogneprest til Aardestrup, Buderup og Gravlev i Aalborg Stift (Wi-berg I, S. 41). I en Ansøgning af 22 Juli 1809 meddeler hun, at hendes Moder da nylig er død. Denne havde som Enke maattet ernære sig ved at „conditionere“ og tilsidst opholdt sig hos Svigersønnen Jørgen With paa Sønberg Bisgaard, Ansøgningen gik ud paa, at hun maatte faa Tilladelse til under Curator at modtage sin Arv, hvilket blev tilstaaet 5 Sept. 1809.

19. Birgitte Blichfeld Trap, f. 4 Marts 1790, † 26 Febr. 1794.

Familien Bonnevie.

Supplement til Stamtavlen, af **D. Thrap.**

Efter senere modtagne Oplysninger fra Fyens Arkiv viser det sig rigtigt, at den Honoratus Bonnevie, der 23 Jan. 1715 i Brevig traadte over fra den romersk-katholske til den lutherske Kirke, og den i Odense boende Vinhandler er en og samme Person. Det sees nemlig, at denne blev begravet paa St. Knuds Kirkegaard 11 Sept. 1734. 5 Sept. — han er formodentlig død denne eller foregaaende Dag — indfandt Retten sig for at registrere Stervboet. Som Arvinger opføres kun hans efterladte Børn, „da hans Kæreste, Madame Bonnevie for tilfulde Aar og Dag siden reiste til Norge, hvorfra ikke til hende har været at fornemme, men efter al Spargement skal være druknet og blevet.“ Børnene vare: 1) Anders Bonnevie 19 Aar, 2) Emanuel Bonnevie 17 $\frac{1}{2}$ Aar, i Ostindien, 3) Honoratus Bonnevie 8 Aar, 4) Dorthe Bonnevie 16 Aar, 5) Cathrine Bonnevie 14 Aar, 6) Charlotte Amalia Bonnevie 9 Aar, 7) Bolette Bonnevie 3 Aar. (Nr. 3—7 nærværende). I Huset befandt sig ellers Bonneviens Hustrus Søsterdatter, Mademoiselle Marie Margrethe Eeg. Bonnevie døde i stor Fattigdom („Stervboet bestaaer ikkun af Fattigdom og en Del uopførte Børn“), og ved Skiftet mødte en Prokurator og gjorde Fordring paa hele Boet for Etatsraadinde Nobel paa Sandholt. Denne havde nemlig for et Aar siden befriet Bonnevie fra nogle Kreditorer, som havde gjort Ud-læg i hans Ejendele. For den Sum, han derved kom til at skyldte hende, og for nogle ældre Gjældsposter, fik hun saa overdraget hele hans Bo som Ejendom, og Bonnevie lejede det atter af hende foreløbig paa 1 Aar. Lejekontrakten af 13 August 1734 med Bonneviens egenhændige Underskrift findes blandt Skifte-Dokumenterne. Ligeledes

findes der en kongelig Bevilling af 6 Novbr. 1733 for ham og hans Hustru Bolette Corneliusdatter til at sidde i uskiftet Bo.

Man gjenfinder altsaa her hans Hustru Boel Corneliusdatter under Navnet Bolette, der siden oftere forekommer i Familien. Ligeledes findes her Sønnen Emanuel, der døbttes i Brevigs Kirke 13 Sept. 1716. Det sees, at han ved Faderens Død var i Ostindien, og det tør vel være Erindringen (Fortællinger) om ham, der siden drog Brodersønnen Tørris Bonnevie didhen. Den i Stamtavlen 3 Udg. S. 6 omhandlede Matros Christian Bonnevie, kan have været en Søn af ham eller den ældste Broder Anders, men om nogen Efterslægt efter disse 2 er der hidtil Intet bekjendt.

Spørgsmaal og Svar.

Spørgsmaal.

7.

Kan nogen af Selskabets Medlemmer give Oplysning om

- 1) Hvorledes Navnet Werenskiold (Wærenskjold) er kommen til Bagermester i Holmestrand, senere Fyrvogter paa Hamborgsund Fyr, Hans Henrik Wærenskjold? Staar han i noget Slægtskabsforhold til den adelige Familie Werenskiold og i Tilfælde hvorledes?
- 2) Hvem er den afd. Lieutenant Carl Werenskiold, der døde i Randers c. 1840 og som der efterlod Børn? Hørte han til den adelige Familie Werenskiold og lever der fremdeles Medlemmer af denne Gren i Danmark?

W. Rasch, Arkivassistent. Christiania.

Svar I.

(3 R. V, S. 300, Spørgsmaal 8).

Om den af Hr. Kolonibestyrer J. C. Joensen omspurgte Borgmester Fersleff i Helsingør kan oplyses følgende. Efter Helligaands Kirkebogen i Kjøbenhavn blev Onsdag d. 3 Mai 1741 Snr Mathias Fersløw, Borgmester i Helsingør og Madem. Anna Kirstine Dalager „En Jydsk fruentimmer“ viede hos „frie-Brøg:“ Peder Goës i Snaregade med Kgl. Bevilling. Vielsen foretoges af Mag. Kaasbøll, der fik et stands-mæssigt Honorar (10 Rdl.). Følgende af deres Børn ere døbte i Helsingør St. Olai Kirke: Anna Marie 1742, Tirsdag 27 Nov.; Sophia Amalia 1744, Onsdag 23 Dec.; Maren 1748, Tirsdag 5 Marts; Frideric Louise 1749, Mandag 19 Mai; Jacobina 1750, Tirsdag 8 Sept.; Jens Jacob 1754, Fredag 26 Juli; Ane Kierstine og Karen 1756, Torsdag 10 Juni Die Jovis, de to sidstnævnte vare hjemmedøbte. Borgmester F. hører maaske til den fra Skagen stammende Slægt.

Han har sandsynligvis, da han giftede sig 1741, været Enkemand, thi 1749 nævnes som Fadder i Helsingør St. Olai Kirke Jomf. Fersleff „Borgmesterdatter“.

Th. Hauch Fausbøll, Cand. phil., Smallegade 15. Kjøbenhavn F.

II.

(4 R. III, S. 72, Spørgsmaal 1).

Om Peter Daniel Baade findes Meddelelser i min udførlige Biografi (Bidrag til den norske Kirkes Historie i 19 Aarh. I, S. 110—17) og Lampe: Bergens Stifts Bisper og Prester II, S. 278. I mit Explr, af mine „Bidrag“ har jeg tilføjet efter senere modtagne Oplysninger: „Daniel Baade var ikke indflyttet fra Østlandet. Han havde forladt Hus og Hjem i Bergen, hvor han havde arbejdet paa flere Handelskontorer. 1733 blev han ansat som Undervrager i Throndhjem, og det siges da, at han havde 3 Børn, medens det ikke nævnes, at hans Hustru var ilive. Han kunde ikke leve af Indkomsten, hvorfor Overvrageren Marcus Busch ²⁴/₁ 1736 frasagde sig Overvrageriet med Andragende om, at Baade maatte blive hans Eftermand, hvilket indvilgedes 13 April 1736.

D. Thrap, Sognepræst. Christiania.

En versificeret Embedsansøgning fra 1826.

Ved G. L. Grove.

Ansøgninger om Embeder og da navnlig om Præstekald findes som bekendt i det 17de og 18de Aarhundrede ikke saa ganske sjældent affattede i Versform. Den røde Traad, der gaaer igennem dem i Vers som i Prosa er, at Ansøgerne af Kongens Naade beder om „et Stykke Brød“, idet de oftest fremhæver mere deres Lyst eller Trang dertil, deres mange Børn, gode Konnexioner eller lignende end deres specielle Kvalifikationer til Embedet. At denne Art har holdt sig helt ind i det 19de Aarhundrede, kan følgende Vers afgive et Exempel paa.

Ansøgeren var Frederik Winding, f. ¹⁷/₁, 1775 i Vesterbølle, hvor Faderen Poul Winding var Sognepræst. Han blev Student fra Viborg 1791, men maatte tidligt af Mangel paa Understøttelse forlade Universitetet og tage Kondition først i Jylland, siden i Norge. Imidlertid døde Faderen 1799 efterladende en sindssyg Enke og 10 Børn. Winding drog derefter til Kjøbenhavn, var i 1801 Medlem af det daværende Kronprinsens Livkorps og tog 1804 theologisk Examen med bedste Karakter. Siden levede han som Lærer og avancerede til Kaptajn og Kompagnichef ved Kongens Livkorps. Idet han paaberaabte sig Kongens Løfte om at komme i Betragtning som Medlem af dette i 1801 og siden, lykkedes det ham, uagtet Kancelliet indstillede 3 ældre velanbefalede Kandidater, d. ³⁰/₁, 1809 at blive Sognepræst i Nørre-Sundby — Hvorup, hvortil Kongen havde jus vocandi, og her blev han til sin Død ⁹/₁₀ 1842. Det i følgende Vers ansøgte Embede, Dronninglund, fik han derimod ikke. Naar han

her siger, at det Embede, han havde faaet, ikke gavnede ham en Prik, men lod ham savne baade Brænde, Klæder og Brød, saa viser en Bemærkning i Wibergs Præstehistorie (III S. 221), at Kaldet i al Fald forslog til at ernære ham. Han karakteriseres nemlig med Ordene: „ganske umaadelig før, hvilket gav Anledning til de forskellige Anecdoter.“

Med mange Ansøgninger fra de forrige Aarhundreder har denne en søgt Forbindelse med Kongehuset tilfælles, in casu dog kun bestaaende i, at han skulde være sin „Konge lig i Navn og Aar“. Det første har vel for saa vidt Fornavnet Frederik angaar, sin Rigtighed; men Aaret stemmer endda ikke, hverken „Fødselsaaret“, da Frederik VI er født 1768 og Winding 1775, eller „Regeringsaaret“, idet Frederik VI tiltraadte sin Regering 1808 og Winding sit Præstekald 1809.

Ansøgningen, dat. Sundbye Pg. d. 12 Januar 1826, findes i Danske Kancellia Arkiv som Indlæg til Sagen om Besættelsen af Dronninglunds Præstekald 1826.

Ak allernaadigste Konge og Herre!
 Det gaar mig ej vel desto værre;
 det Kald, jeg for sytten Aar siden fik,
 har mig ej gavnet en eeneste Prik.
 Af Biskoppen var det saa sterk beklippet.
 saa jeg ofte har staaet paa Nippet
 at slænge bort baade Kiøle og Krave
 som en for mig selv unyttig Gave.
 Thi for Brænde, Klæder og Brød
 jeg med mine maae lide Nød.
 Ejheller kan jeg her vel sanke
 Renten til den nationale Banke,
 men maae ret som en Cujon
 fuy! dagligen frygte Execution.
 Dog kan der paa dette vel raades Bod,
 naar De ville være saa naadig som god
 og unde mig fattige sorte Hund
 Præstekaldet til Dronninglund.
 Vel vil der vist af de Sorte fleere
 paa dette Kald sterkt speculere.
 Men jeg ejheller er nogen Sinke.
 Fordum blev jeg regnet blandt de flinke,
 da jeg ofte kunde lade mig see
 for Deres Aasyn med port'Epée;
 min Konge lig i Navn og Aar
 haaber jeg vist, jeg Naade faar.
 Jeg haver ej fleere Patroner
 end min Konge og min Gud,
 derfor troer jeg vist, de høre mine Toner
 og frier mig af Nøden ud.
 Gud give Dem da Aar end saa mange
 som De nu har, men ej meer saa trange.
 allerunderdanigst

Frederich Winding

forhen Capitain ved Deres Majestæts Livcorps, nu ved Deres Naade
 Sognepræst for Sundbye og Hvorup Meenigheder i Aalborg Stift.

Skibskaptajn og Grosserer Jens Jensen Bergs Selvbiografi.

Ved **H. W. Harbou.**

Det efterfølgende Stykke slutter sig til den Række af autobiografiske Meddelelser til Ordenskapitlet, som Tidsskriftet har begyndt paa. Efter Amtmand Greve S. L. Schulin og Biskop Fr. Münter følger her et omtrent samtidigt Medlem af den „tredie Stand“, et Vaisenhusbarn, som, født af borgerlige Forældre, først i en Snæs Aar for til Søs til de danske Besiddelser i Guinea, Vest- og Østindien, for siden i Kjøbenhavn at vinde sig en Plads som en anset Borger, hvis patriotiske Nidkjerhed under Krigen mod England i Aarhundredets Begyndelse blev belønnet med Ridderkorset.

Den til Udgivelsen benyttede Afskrift af Selvbiografien, der nu findes hos Udgiveren, har til Overskrift: *Det sikkesteste Testamente for mine Børn og Efterlevende*, og slutter med følgende Henvendelse til disse:

Foretaenende (!) mit sanfærdige og Egenhændigen udskrevne og samlede Levnetsløb efterlades mine Børn som deres Hoved-Arvedeel! foreenet med god Opdragelse og stedse erindrende dem mine faderlige Formaninger, har de Rigdom og Tilfredshed under alle Livets omvæxlinger, som i Døden.
Jens J. Berg, fød den 29de Septemb. 1760.

Efter Deres Excellences Befaling ved Høyærede Skrivelse af 29de Januar d. A. opfyldes min underdanige Pligt ved herved at fremsætte mit Levnets Løbs vigtigste Begivenheder, i Anledning af den særdeles Høy Kongelige Naades Beviisning til Optagelse som Ridder af Dannebrog's Ordenens 4de Klasse.

Da min Fader døde, førend jeg kom til Verden, og min Moder ligeledes kort Tid efter min Fødsel i Aaret 1760, saa kan jeg blot gientage det, Man i Familien har sagt mig: at min

Fader, navnlig Jens Hansen¹⁾ var Borger her af Staden og Konst-Smed; ved fiire Aars Rejse i Holland og Frankerig paa hans Faders Bekostning havde han erhvervet sig sieldne Kundskaber paa de Tider, men døde for tidlig. Min Moder var en Proprietairs Datter fra Westrup Gaard, Hann Herred i Jylland, navnlig Maren Westrup²⁾; hendes Faders Hoved Gaard afbrændte, og de derpaa følgende Aars Misvæxt forårsagede Gaardens Salg. Efter min Moders Død tog en ædel Borger Familie mig i Forældres Sted som eget Barn, min Broder og 2de Søstre. dem min Moder, som var vel opdraget, ved Arbejde i Dame Pyndt havde ernæret hidtil, mødte samme Skiæbne hvær for sig. Mine spæde Aar hensvandt i disse Ædles Huus. De sørgede for god Pleje og for min Skoele Underviisning saalænge mulig; Men de blev uheldigviis forarmet og kunde ikke ernære mig længer; min liden Arv var ikke tilstrækkelig. De søgte derfor at faae mig i det Kongl. Waysenhuus, hvilket lykkedes; jeg var da i 9de Aar.

Min Fremgang har tilvendt mig den agtværdige Bestyrers, Etatsraad Fingenhagens³⁾ særdeles Yndest, mine Foresattes og alle Lærernes Biefald. Dette Gode varede kort; da Stiftelsens Indretning i Aaret 1770 ophævedes, blev Eleverne udsat i Kost. Jeg var saa heldig at komme til benævnte velgiørende Familie igjen, det blev mig af synderlig Gunst tilladt at fare til Søes om Sommeren, naar Leilighed gaves, mod at bievaae de befalede Skoele Underviisninger om Vinteren, saaledes foer jeg paa

¹⁾ Om ham er det desværre ikke lykkedes Udg. at skaffe Oplysninger. Det kan saaledes ikke oplyses, om Sønnens Efternavn stammer fra Faderen, fra de ndf. omtalte Plejeførelde eller muligvis fra den Side 189 nævnte Kap-tajn J. C. Berg.

²⁾ Hendes Daab blev konfirmeret i Saltum Kirke ²³/₉ 1729. Forældrene hed Peder Nielsen (af Boelskifte i Alstrup S.) og Margrethe Kjeldsdatter, der var Datter af Kjeld Nielsen, Præst i Nørre-Sundby, og først havde været gift med Thomas Andersen Westrup, Forpagter paa Fuglsig; hun havde 1724 kjøbt Vestrupgaard (Saltum S., Hvetbo ikke Han — Herred) paa Auktion efter sin afd. Mands Broder, Søren Andersen, hvis Fader, Anders Sørensen, ogsaa havde ejet den. (Velvilligst meddelt af Arkivassistent Nygård, Viborg).

³⁾ Johannes Finckenhagen, f. 1695, † 1778, tidligere Landsdommer i Sjælland, blev 1738 Sekretær i Missionskollegiet og Inspektør for Vaisenhuset, pensioneret 1772. (Kringelbach, Den civ. Centraladm. Embedsetat 1660—1848; Exner, Efterretn. om det kgl. Vaisenhus. Kbh. 1881).

forskjellige Havne af Østersøen og Norge i 2de Aar som Dreng; da Stiftelsen igien ved Høy Kongelig Naade aabnedes for at modtage de Forældreløse, var jeg blant de der udi atter optagende, da omtrent 12 Aar gammel. Efter Sædvane søgte jeg at erhverve Enhværs Yndest, og under Anstrængende Fliid opnaaede jeg i en kort Tid den første Plads for de ældre, den jeg beholdt til min Dittering. De almindelige Skoele Videnskaber havde jeg nu inde til alle Vedkommendes Biefald: jeg blev derfor bestemt for Studeringer og aabnet Udsigt til Overgang i Herlofsholms Høy-Skoele; saaledes begyndtes med Latin Læren. Det heldigen vundne Ynde fremvirkede mig Adgang i den daværende Inspecteur, Hr. Kancelliraad Ursins¹⁾ Huus, ligeledes i den Høyværdige Hr. Biskop Egedes²⁾, naar Lejlighed gaves. Af disse sande ædle, til Menneske Held virkende Mænd lærte jeg de første Grunde i Geometrie, Astronomie, Tiid-Regning &c. &c. Den bekjendte lærde Hr. Sneedorph³⁾, som da havde Boelig i Stiftelsen, var det en Glæde at anvende en Time af den tidlige Morgen Stund, og flere til at danne mine Begreber om de høiere Videnskaber og Sprog Læren; saaledes vandt jeg 2de Aar efter hinanden den udsatte første Premie, og havde ved den sidstes Modtagelse den særdeles Lykke, at tildrage mig Hans Kongl. Høyheds, Arve Prinds Friedericks Opmærksomhed, med Tilbud at anmode om en Kongl. Naades Beviisning udi det Valg, jeg for min Fremtids Vel bestemte mig til. Jeg benyttede da dette heldige Øjeblik, og udbad at maatte vælge min Bestemmelse for Søen, og den Høy-Kongelige Naade, at maatte nyde frie Underviisning i Navigationen, hvilket strax allernaadigst bevilgedes og blev sat i Udførelse. Jeg havde nu fyldt mit 15de Aar og blev confirmeret og kort derefter aflagte

¹⁾ Christian Frederik Ursin, 1765 adjungeret Sekretær i Missionskollegiet, 1772 Inspektør ved Vaisenhuset, 1776 entlediget, † 1802 (se mere om ham i Exners anf. Skrift).

²⁾ Poul Egede, f. 1708, † 1789, Provst i Grønland og titulær Biskop, blev 1774 Direktør for Vaisenhuset. (Biogr. Lex.).

³⁾ Frederik Sneedorff, f. 1761 (altsaa lidt yngre end Berg), † 1792 som Professor i Historie. Han blev tidlig forældreløs, hvorfor han formodentlig er kommen i Huset hos Egede, der var gift med hans Moster, eller hos dennes Svigersøn, Præst ved Vaisenhuset Bendix Krøll.

jeg offentlig Examen for min Kyndighed i Navigationen og erhvævede bedste Caracteer med Udmærkelse. I Begyndelsen af Aaret 1776, blev jeg antaget med Captⁿ. Niels Morum at angaae en Rejse til West-Indien med Fregat-Skibet Laurentzius, og blev nu demitteret og equiperet fra denne Faderlige Stiftelse med et taknemmelig Hierte og hellig Løfte eengang at betale Kongen og Fædrene Landet min store Gield! (og har jeg i denne Henseende forlængst fastsadt, at 1,000 rd. Dsk. Court skal efter min Død udbetales af mit Boe til Stiftelsen, hvis Renter 40 rd aarlig hvær 11te Octbr. anvendes som Premie til Opmuntring og til Equipering for den meest duelige og flittigste Dreng, og endvidere 500 rd. Dsk. Court, hvis Renter 20 rd. aarlig ligeledes anvendes til den dueligste og flittigste Pige¹). Thi Erfarenhed har lært mig, at Opmuntring og fortrolig, blid Tale til Hiertet virker ulige heldigere paa den Unges Selvfølelse om Pligter og sin Dannelses sande Værd! end Frygt og Straffe).

Den anden Periode af mit Levnets Løb aabnedes nu! jeg fandt strax den blide Menneskekærlige Omgang og Vejledning forandret, derimod Haardhed, stundum blandet med Mishandling, at være de Tidens Brug i den Søfarende Vej; Men jeg lærte tillige, at Kiækhed, forsigtig Overlægenhed og Fasthed i Beslutninger, ligesom Bestemthed foreenet med hurtig Udførelse bør være uadskillelige Egenskaber hos den gode Søs Mand. Disse sidste gjorde jeg mig til Pligt at efterligne, men hadede de første, fordi jeg antog, at Alvorlighed blandet med Opmuntring kunde være tilstrækkelig Hensigt svarende for de fleeste, da Exempler virker mere end Haardhed; hvilken Maade jeg stedse har fulgt siden den Tid som Commanderende, hvorved dannet niange brave og dygtige Søs Mænd! Uagtet Captⁿ. Morum henhørte til det første Slags Søs Mænd, forblev jeg 2de Rejser med ham til Madera, St. Croix & St. Thomas; da han fandt mig skicket, anbragtes jeg i Søn til alt Skibs Arbejde, saavel som, naar ved Landet, udi hans betydelige Handels Forretninger, Correspondance &c., hvorved jeg fik de første Begreber i Handels Viden-

¹) Selvbioграфиens Forfatter skænkede i Aaret 1812 Vaisenhuset „Bergs bestandige Præmiefond“ paa 2000 Rdl. (Exner, anf. Skr. S. 109).

skab og Bogholderie og med Begjær øvede og anvendte samme, naar Lejlighed gaves. Det var nu min Sag at see flere Verdens Deele, hvorfor jeg strax efter, at den 2den Rejse var fuldendt, engagerede mig ved det Asiatiske Compagnie, at udgaae til Indien og China; paa denne Rejse af 20 Maaneder, erhvævedes væsentlige Kundskaber og Fasthed udi Begreberne, øvedes i det practiske Søemandsskab og Navigering, som nu heldig udvikledes for mig, under den kyndige Styrmand Christ: Bergs¹⁾ gode Omhue og sindrige Vejledning. Bevandt i Hurtigskrivning, foreenet med Videlyst, tildrog jeg mig Opmærksomhed; Man brugte mig til Journal Føring og Beregninger i Frietimer, af hvilket Arbeide meget vandtes, saaledes blev jeg ved Hiemkommende anbefalet til Charge af Reserve Styrmand i Compagniets Tieneste. Men da ingen Formue havdes, al Erhverv var blot tilstrækkelig for Nødvendighed, og jeg frygtede Gield, besluttedes hellere at vælge den mere gradvise Forfremmelse, og see nogle vigtige Europæiske Handels Stæder; det lykkedes mig strax at blive antagen med Captⁿ. Christ: Lorentzen, som var destineret til Amsterdam og videre paa Fragt-Søgning, hvilken Rejse fortsattes derfra til adskillige Franske og Spanske Havne, endelig fra Bayonna her tilbage i 13 Maaneder. Jeg vandt saaledes Fasthed i alle Skibs Maneuvre udi knap Farvande, samt i diverse Vare Ladningers Behandlings Maade i Skibe. Ved Hiemkomsten var det som stedse min Hoved Sag at søge nye Virksomhed. Jeg var kort derefter saa heldig at blive ansat som 2den Styrmand og Baadsmand med Briggen Postillionen, Captⁿ. Møller, bestemt til West-Indien, hvilken Charge jeg beklædte til Rehdernes og alle Vedkommendes Biefald. Da dette Skib blev solgt, engagerede jeg mig igien som 2den Styrmand med Captⁿ. Nissen i Fregat Skibet St. Johannes paa en Rejse til St. Thomas, som ligeledes heldig udførtes. I Vestindien avancerede jeg til Ober-Styrmand. Mine Pligts nøyagtige Opfyldelse frembragte saavel Capitainens Anbefaling som mine Rehderes Hr. Kammer-

¹⁾ Johan Christopher Berg nævnes i Fortegnelsen over Asiatick Compagnis „Farende Betiente“ 1772 - 1804 (f. T. i Provinsark. for Sjælland) som Styrmand fra 1779 og Kaptain fra 1783.

raad Post og Linds Tillid samt fulde Biefald, hvorfore de tilbød mig Commando af det nye Fregat Skib Havfruen til West Indien: Men uagtet mine Kundskaber og Dueligheden som Søe Mand, fuldkommen dyrket til at overtage ethvært Skib, saa troede jeg det rigtigere at vinde større Erfarenhed og gjøre mig meere bekiendt paa Rejser i andre Verdens Deele og derfor frabad mig denne Commando. Paa de her anførte Rejser havde jeg med Held tillige dyrket det Engelske, Franske og Hollandske Sprog, det første især til Færdighed, ligesom under mit korte Ophold i Hiemme Staden imellem Søe Rejserne, min Tid stedse anvendes til høyere Videnskabs Lære, og saavidt mit Erhverv tillod, besøgte de offentlige Collegier og juridiske Forelæsninger, samt toges privat Underviisning i Artillerie Læren og Longitude Beregning, som gandske medtog de leedige Timer fra Skibs Forretninger. Denne Opoffring har medført rigelig Belønning under den farlige Virkekreds i min øvrige Tid, idet jeg var blant de første, der brugte Længde Beregning ved Distance Maaling imellem Soel, Maane og Stierner, hvorved den fuldkomneste Vished i Seilladsen sikkres, saa har jeg havt det sieldne Held, udi min søfarende Bane aldrig at have mødt enten Havarie eller Skibs Stranding. Selv overbeviist om Fasthed i mit Hoved-Fag, stod jeg nu i Begreb Aaret 1782 at rejse til Rusland for der at indgaae under den Kejserlige Marine, hvortil jeg havde Løfte og Indbydelse af en høy Officer, med Hensigt engang at kunne retournere for igjen at gavne mit Fædreland! da Man kaldte mig til det Kongl: Østersøiske Compagniets¹⁾ Tjeneste som Ober Styrmænd

¹⁾ Handelen paa Guinea blev 1781 monopoliseret for det Østersøiske og guineiske Kompagni, der i 4 Aar udførte over 11,000 Slaver, men Handelen betalte sig ikke alligevel. ^{29/11} 1786 blev der nedsat en Kommission af 3 kongelige og 3 af Kompagniets Embedsmænd for at undersøge, hvorledes Handelen „nogenledes kan føres uden Tab“. Kommissionen udtalte ^{4/6} 1787, at Handelen bedre vilde kunne drives af private Kjøbmænd end af et Selskab, og Kompagniet afstod saa hele Foretagendet til det Handelshus, der efter et Par Gange at have forandret Firma kaldte sig Duntzfeldt, Meyer & Co. Da Slavehandelen 1792 blev ophævet, maatte dog Regeringen overtage Etablissementerne fra „Entreprenørerne“, og Handelen blev atter given fri. (Schimmelmanske Papirer vedk. Guinea og Negerhandelen, i Rigsarkivet. Jfr. Nathanson, Danm.s Nat. og Stats-Husholdn. S. 709 og 750 ff. og Nyt hist. Tidsskr. III, S. 228 ff.)

med Skibet *Acra* bestemt for Ost-Indien, hvorfra jeg søgte at unddrages. Men der blev mig blot et Valg tilladt af daværende Directeur Hr. Admiral Moltke²⁾, enten at antage benævnte Charge eller ansættes som Styrmand i et af Hans Majestæts Krigs Skibe! hvorfra det første valgtes. Bemeldte Skib var under en betydelig Reparation, som vilde medtage lang Tid; Mit Ønske var stedse at være i Virksomhed til Søes og udbad derfor at maatte blive ansat ved et andet Skib, som bevilgedes, hvorefter jeg udgik i samme Efteraar med Factorie Skibet *Christiansborg*, Captⁿ. Severin Kock, bestemt til Kysten Guinea.

Straks ved Ankomsten til Sierra Lione, blev mig af Bestyreren for Handels Operationerne med de til denne Verdens Deel bestemte Skibe, Hr. Hiorth, overdraget Commando af Skonnerten *Maria*, tillige anbetroet at føre den Indenlandske Riveer Handel for Negere, Elephant Tænder og Guld &c.; udi saadanne Expeditioner forblev jeg i circa 15 Maaneder under Afvexling med Skibets Tieneste, i hvilken Tid beseilede de vigtigste Riverer inellem Gambia Floden og Cap Monte! Endskjønt ubevant med denne fatale Menneske Handel og ubekjendt med disse saare vanskelige Farvande, udførtes alt med Held og fuldkommen Biefald af alle Vedkommende til Hoved Expeditionens Fremme, især derved at jeg anløb adskillige ubekjendte Pladser og langt inde i Landet, hvor Handelen fandtes meget fordelagtigere, men Faren desto større; ikke sielden blev vi attaqueret fiendtlig, saa jeg var under Nødvendighed at bruge Magt. Ved Indseilingen i Riveret Ningo, blev vi omringet af 5 stoere Canoer besat med over 200 stridbare Negere, væbnet med Pile og Landser, mod hvem jeg selv femte i bemeldte Skonnert Skib, armeret med 6 Kanoner, udholdt en Attaque, jevnlig Stevn mod Stevn, og paa Pistol Skud nær, der vedvarede i 7 Timer, hvorefter endelig lykkedes ved min gode Seillads og Maneuvre at undgaae Erobring efter at have nedlagt mange af disse Ulykkelige, hvorimod 2de af Mandskabet og 5 unge Neger Slaver, som brugtes ved Canonerne, blev saaret, samt mine Sejl og Redskaber gjennemboret af Pile og Landser. Aarsagen hertil (som siden erfarede

²⁾ Adam Ferdinand Gottlob Greve Moltke, f. 1748, † 1820, (D. biogr. Lex.)

af Bierg Beboerne) var, at nedrige Britter fra Liverpool nogle Aar tilforn havde under venskabelig Handels Forhold med denne Nation bortført nogle af deres første Mænd tilligemed en Canoes Besætning af Landets frie Børn, og solgt dem som Slaver i Barbados. For denne som flere skiændige Misgierninger og Grusomheder, der characteriserer det Engelske Folk i alle Verdens Deele, naar blot Handels Fordeele kan vindes, var det, Man vilde hævne sig paa mig, uden Hensyn til Flagget. Som meldt, anførte jeg deels Schonneren i Forening med en mindre Slop kaldet Hero, deels den som Tender herfra udgangne Brig St. Helena paa 12 Kanoner & 13 Mands Besætning fra Plads til anden i anførte Tid, og ved disse som ved Factorier, anlagte i Landet, drevs betydelig Handel, gjorde væsentlige Opdagelser til stor Nytte for den Africanske Handel i Fremtiden, da samme fra Fædrelandet kan føres til stoer Fordeel med Gummi, Vox, Huder, Palm Olie, Elephant Tænder, Guld &c. Tillige vandt jeg meget i Verdens Kundskab ved Omgang med de forskellige Folkeslægter og Agtsomhed paa Landets Production. Efter at have indkiøbt circa 1400 Negere, som udgiorde Cargoer for trende Skibe, forlod Vi endelig Øerne Deloss i April Aar 1784 med Bestemmelse for St. Domingo. Efter heldig Ankomst til Cap. François maatte Man atter seile fra en Havn til anden paa denne Øe, for at afsætte Neger Cargoen, indtil Vi endelig anløb Aux Cayes, hvor igien en Ladning Collonial Producter indtoges. Paa den sidste Tid i Guinea var jeg falden i en farlig Feber, hvis Følger blev en gandske Nedbrydelse af Legems Kræfter. Lanihed og Tab af mit gode Syn! dog ved at opholde mig i dette da lykkelige Land under de bedste franske Lægers Omhu, blev jeg nogenledes restitueret til Afrejsen, hvorved tillige giordes god Fremgang i det franske Sprog. Aar 1785 primo April forlode vi St. Domingo og retournerede lykkelig hertil Ultimo Junii s. A.

Captn. Kocks Tilfredshed med mine svære Pligtens nøyagtige Opfyldelse paa denne Rejse, som havde vedvaret 2 $\frac{1}{2}$ Aar, foreenet med den Kongl: Directions Biefald og Skiønsomhed, bewirkede, at Man strax gratulerede mig som Commanderende af

benævnte Fregat Skib¹⁾! Jeg vandt saaledes Borger-Ret, forinden mit 25^{ve} Aar fyldtes, og udgik endnu samme Efteraar med dette Skib, bestemt for de danske Fortresser paa Guld Kysten af Guinea & St. Croix. Efter en heldig Rejse Norden om Hethland, i alt aatte Ugers Sejlads, ankrede jeg for Hoved-Fortet Christiansborg i Acra, Skibets Besætning og et Antal Passagerer alle i god Sundheds Tilstand. Mit Ophold paa denne Kyst var for langvarig med Hensyn til Expeditionen fra Gouvernementets Side, som er meget skadelig for denne Handel. Ikke destomindre afbenyttedes Tiden fra min Side til Kysternes nøjagtige Undersøgelse fremdeles fra Acra til Widah, ligesom alle de danske Fortresser og Loger beseiledes til Handelens Lættelse i Transporten. Paa disse Mellem Rejser gjorde jeg mange vigtige Opdagelser til Handelens Forbedring og bestemte Navigeringens sikkere Maade mod Strømmens Træk ved Opmaalinger paa disse Kyster; især spændtes min Opmærksomhed paa det betydelige Riveer Rio Volta, som jeg befandt maatte være seilbar, hvilket hidtil var holdt for umuelig at beseile formedelst den høye Barr, med Søe Brændinger, som staaer circa 1¹/₄ Miil i Søen fra Florens Munding, foreenet med stærk Strøm Træk til sine Aars Tider, hvilket jeg lagde Planen til at fastsætte med Vished ved practisk Søemandskab næste Rejse, da det nu var Regntiden (NB. Det specielle i denne Henseende, og øvrige udi Handel som Søefarten udarbejdede Opdagelser paa mine Rejser i denne Verdens Deel ere Tid efter anden indsendte til det Østersøiske Guineiske Compagniets Bestyrere og haabentlig i deres Archiv²⁾; sammes Afbenytning under bemeldte Etablissemeters vigtigere Handels Drift, kan maaskee være af megen Vigtighed). Uagtet da værende Gouverneur Kiøge³⁾ lagde alle muelige Hindringer

¹⁾ D. e. det Side 191 nævnte Skib Christiansborg.

²⁾ Dette Arkiv existerer, saavidt vides, ikke mere. Heller ikke andet Steds er der fundet Aktstykker af Interesse, hidrørende fra eller direkte vedrørende Berg (jfr. dog Side 196, Note 2).

³⁾ Jens Adolf Kiøge, der allerede ¹¹/₇ 1776 som Overkjøbmand og Medlem af Raadet havde faaet Titel af Agent med Kammerraads Rang og 1779 Guldmedaillen pro meritis, fik ²⁶/₉ 1781 kgl. Konfirmation paa den ham af Kompagniets Direktion meddelte Udnævnelse til Guvernør; han fik

for mig, da det var denne Mands Sag, at udelukke Enhvær fra Kundskab om Landets Locale, for saavidt det ikke hørte til hans Plan, foretog jeg ikke desmindre adskillige indenlandske Rejser, underholdt mig ofte med Fetis Præsterne. hvorefter droges stor Nytte i Hensyn til Nationernes Industrie og Skikke, samt Jordmodnets Beskaffenhed &c., indtil endelig Skibet blev expederet med en Cargo af 457 Negere, hvorefter Rejsen fortsattes under 7de Octobr. 1786. Men den 9de dernæst om Morgenen udbrød et almindelig Oprør, hvorved Negerne indtil fortvivlende Rasenhed anfaldt Mandskabet, berendte Storm Batterierne, indtog Forskibet, Stor Dækket og Under Lasten, truende med at sprengte alt i Luften! uagtet at disse paa menneskekierlig Maade og med den meest ømmeste Omhu til Deres Kaar at lindre stedse blev behandlet, saa havde Haabet om Deres Friehed ved saa stor Overmagt dog bragt dem til denne fortvivlende Beslutning; her blev alle mildere Forsøg ubetraget Intet Valg tilbage, uden at afslaae de Ulykkeliges Anfald og ved Vaabens Magt at tvinge dem til Roelighed, hvilket først efter 3de Timers Affaire med afvexlende Held lykkedes; Men det sørgelige Resultat heraf var, at 34 Negere mistede Livet, paa Vores Side blev Over Styrmand og Chirurgen dødelig¹⁾, Selv og 3de Mand mindre saaret, vide Skriftet „Paul Erdmand Iserts Reise nach Guinea in Briefen“, udgiven i Kjøbenhavn 1788, han var bemeldte Rejse Chirurgen med Skibet²⁾. Denne Dag har jeg stedse anseet for den sørge-

¹⁾ 1783 Karakter som Major, ¹¹ 1785 som Oberstløjtnant af Infanteriet. især for Nidkjærhed, Mod og Konduite i Krigen mod Negerne; ²¹/₁ 1789 Afsked med Ventepenge. (Vestind. guin. Rente- og Generaltoldkammers vestind. Forestillingsprot.). Om den omtalte Negerkrig findes, foruden i P. E. Iserts ndf. nævnte Bog, Oplysning i Carl Christian Rein-dorffs: History of the Gold Coast and Avante. Basel 1895. (Meddelt af Arkivsekr. Grove, der paa flere Muader har hjulpet Udg. med Noterne).

¹⁾ d. e. farlig.

²⁾ P. E. Isert, f. c. 1756, kom 1783 til Guinea. tog Del i Kiøges Krig mod Negerne og foretog senere forskjellige Rejser ind i Landet, bl. a. til Ashanti og til Aquapim ved Volta-Floden; 1786 rejste han med Berg til Vestindien. Disse Rejser og Forholdene paa de Steder. han besøgte, har han skildret i anførte Skrift. Efter Iserts derom indgivne Forslag blev det 1788 (Instrux af ¹¹/₇) overdraget ham at grundlægge en Koloni med tilhørende Mission i Aquapim, i hvilken Anledning han fik

ligste, mismodigste i min Leve Tid; thi at slaae mod Fædrelands Fiender, kan for Manden ikke blive nogen Overvindelse; men at være under Nødvendighed at nedlægge Venner og uskyldige Mennesker, som blot slaae for Frihed, er saare tungt! Rejsen fortsattes i øvrigt heldig dog under stedse Oprørs Anlæg af Negerne og Mandskabet stedse under Vaaben. Efter circa 9 Ugers Seillads ankom vi til St. Croix, alle sunde i Skibet, blot syv døde af Negerne paa heele Rejsen, Retour Ladning af Sukker &c. indtoges igien, hvormed lykkelig arriverede til Hiemme Staden Ultimo Junii 1787.

Compagniets Bestyrere erklærede deres fulde Tilfredshed med min udviiste Conduite [og] aflagte Rejse i enhver Henseende og overdrog mig strax Commando af Fregat Skibet Fredensborg¹⁾, et større og smukkere Skib bestemt for samme Tour, hvorfra hiemkommen; saa hastig Reparaturen kunde fuldbyrdes og Ladningen indtagen, tiltraaddes Rejsen i Foraaret 1788 efter Bestemmelse, havende ombord 85 Personer, Besætning og Passagerer incl. — Man havde medgivet et Partie udskudte Varer under min Bestyrelse til Forsøg i Handelen langs Kysten, af hvilken Aarsag jeg anløb Sierra Liona Riveer. Det befandtes, at et privat Kiøbmands Selskab i London havde her anbragt en Colonie som meget hensigtsmæssig. Rejsen fortsattes derefter langs Kysten. Ved jevnlig anstillede Observationer og Opmaalinger iagttoges og fastsattes mange nyttige Opdagelser paa denne og foregaaende Rejse til Sikkerhed og større Practis i Navigering paa disse Kyster; tillige blev en fordeelagtig Handel dreven for

Titel og Uniform som Kaptajn ved de dansk-guineiske Tropper. Kolonien skulde ikke vedkomme Duntzfelt, Meyer & Co., men staa under Gehejmeraaederne Schimmelmann og Brandts særskilte Bestyrelse. Isert sluttede Kontrakt med en Negerhøvding om Afstaaelse af Land og begyndte at anlægge en By Friderichnopol (sic), men han døde allerede $2\frac{1}{1}$ 1789, og Foretagendet gik snart efter i Stykker. I's Hustru Dorothea Elisabeth Plum, der fulgte med ham, døde kort efter. (Schimmelmanske Papirer vedk. Guinea. Nogle Aktstykker vedrørende denne Kolonisation ere trykte i Thaarups Archiv for Statistik osv., III, S. 231 ff.). Se mere om ham i L. Bobé, Efterl. Pap. fra den Reventlowske Familiekreds, IV, S. 301.

¹⁾ En Akvarel af dette Skib, malet 1788, (i Baggrunden et Fort, utvivlsomt Christiansborg, med Dannebrog vajende fra Volden), findes hos Selvbio-grafiens Ud giver.

bemeldte medhavende udskudte Varer; jeg ankom saaledes atter til Hoved Fortet Christiansborg med alle ombordværende Mandskab og Passagerer i fuldkommen Sundheds Tilstand, Men mit Ophold var som forhen meldt¹⁾ yderst krænkende og langvarig. Jeg benyttede Tiden til at fuldende de Rejsen forhen begyndte Undersøgelser af bemeldte Kyst Strækninger, opmaalte Rio Volta Flodens Munding, besejlede Riveret ind og ud med mindre Fartøyer, befandt samme og fastsatte ved gientagne Observationer, at denne Flod er sejlbar med Skibe til 13 a 14 Fods dybgaende med daglig Vande, en vigtig Gienstand for Handelen og Colonie Anlæg²⁾. Landet frembringer Indigo Planter og Bomuld, som, naar ret dyrket, især paa Øerne vil give overflødig Production. Caffee vil og kunde trives, endeel Træ Arter, Elfenbeen, Gummier, Dyr-Huder, Palm Olie &c. faaes fra Oplandet, alt giver gode Udsigter. Desuden er Landet rigt paa Korn Varer, tamme og vilde Dyr, samt Fiske. Mit lange Ophold af circa 12 Maaneder, i den usunde og stormende Aars Tid havde den uheldige Følge, at Sygdomme betog største Deelen af Mandskabet, hvorved begge Chirurger og de 2de af første Officererne døde. Smaa Kopperne udbrød blant Negerne, hvortil kom, at alle Skibets Ankere og Touge forlistes, blot et Toug i Behold uden Anker; som Følge heraf maatte jeg bestandig holde Skibet under Sejl langs med Kysten under de største Farer i Tornades Tiden! dog holdtes Station. Ved denne Lejlighed kom det mig særdeles til Nytte, at have iblandt andre frequenteret Todes³⁾ Collegier og gjort mig bekiendt med medicinsk Vægt og gode Bøger, hvorved mange af Mandskabet og Negerne frelstes fra Døden. Saaledes endte jeg nu mine Observationer paa disse Kyster, men meget svag, og blev omsider expederet herfra med en Cargo

¹⁾ Her hentydes til Bergs forrige Rejse, jfr. Side 193.

²⁾ I Pakken: „Schimmelmanss Papirer vedk. Guinea og Negerhandelen“ iblandt Generaltoldkammerets diverse vestindiske Sager findes nogle Aktstykker i en Sag med et amerikansk Fartøj, som Berg stoppede for ulovlig Færden paa danske Enemærker ved Rio Volta; herom Beretning fra Berg af ²¹/₂ 1789.

³⁾ Johan Clemens Tode, f. 1736, † 1806, „Lægen, Digteren og Menneskevennen“, udfoldede en indtil da enestaaende populær-hygienisk Virksomhed. (Se herom en Afhandling af Dr. V. Haderup i Hospitals-Tidende 1892).

af circa 400 Negere. Rejsen fortsattes til Syden for Equator, som Praxis tilforn havde viist mig, at være den sikreste Maade efter Aars Tiderne til hastige Rejser, hvilket nu atter bekræftedes. Under denne Sejlads anløb Øen Anno bon, hvis sande Beliggenhed ved gientagne Observationer nu fastsattes. Jeg besluttede herfra at forsikre Visheden for den almindelig omtalte og aflagte Øe St. Mathews virkelige Tilværelse; Paa min forrige Rejse var det prøvet at opdage samme, og kan jeg efter de nøyagtigste anstillede Forsøg i Parallerer deraf, som senere gientagen paa mine Ost-Indiske Rejser, bestemt fastsætte, at bemeldte Øe ikke existerer; den kan ikke være andre end Øen Anno bon, som man ubemærket ved Misgising, foraarsaget ved Strømmens Løb, har fejltaget. Vi ankom efter en heldig Rejse med ringe Mortalitet til St. Croix, hvorfra med en Retour-Ladning Sukker &c. retournerede seent i Aaret 1789 hertil Staden.

Jeg havde paa mine Rejser i Guinea Tid til anden indsendt Compagniets Administration mange gavnlige Efterretninger og nyttige Oplysninger, saavel Navigering betreffende som til Handels bedre og heldigere Drift især ved Etablissementer paa Guld Kysten, samt til endvidere oeconomisk Indretning udi Skibenes Expeditioner og viist de væsentligste Grunde for kraftfulde Forbud imod den Misbrug, GouVERNEMENTET tillod sig med Skibenes lange Ophold, til uberegnelig Skade for Staten og Compagniets Vel. Ikke mindre undlod jeg efter Hjemkommende at gjøre vigtige Forestillinger og søgte ved udarbejdede Planer beviist, at den Guineiske Handel, som desværre hidtil havde medført stort Tab til Fædrelandet (foruden den betydelige Capital, som Hans Majestæt aarlig anvendte til Fortressernes Vedligeholdelse) kunne modsat vorde særdeles frugtbringende til Compagniets, som Statens Held! naar en forbedret oeconomisk Indretning blev indført, og de givne Ordres nøyagtige Overholdelse indskærpet til Ansvar for alle Vedkommende. Jeg tilbød grundet paa de erhvævede Handels Kundskaber og Erfarenhed, at ville indestaae for Visheden herom; Men til min store Forundring erklærede Man nu at have contraheret med en vis Kjøbmand

Biørn¹⁾ for Handelens Afstaaelse imod en aarlig Afgift, — Følgen heraf, den jeg strax gav mig den Frihed at yttre, har Tiden seenere viist! Man tilbød mig et Skib i Fragt Fart for bemeldte Contrahents Regning, som jeg afslog, da Compagniet efter den indgangne Forpligtelse og dets Monopol-Rets Overdragelse nu ikke kunne ansees uden som Hr. Biørns Commissionairer. — Deimod forelagte jeg, som en sand Hader af Menneske Handel²⁾, en uforkastelig Plan, som Beviis for mine Grundsætningers Rigtighed, til at angaae en Expedition paa Guinea Kysten for en passende Summa i Varer, hvis største Deel Danske Fabricata, med et lidet, beqvem Skib, at indhandle Guld, Elephant-Tænder, Gunmi, Farvetræe &c., under Forpligt selv at deeltage og re-tournere med en fordopplet Capital, og under alle Omstændig-heder (Søefarer excepteret) at indestaae for 50 p. c. reen Netto Avance og udføre Rejsen gratis; Men bunden til benævnte Con-tract Puncter, hvorved fraskrevet al Ret til Handel paa visse Kyst Strækninger, blev det ikke længere i Compagniets Raadig-hed at antage en Plan, som uimodsigelig overtvedede om hidtil ubemærkede sikkre Handels Fordele, og Urigtigheden i oftmeldte Contract-Slutning, som ret kunne kaldes en Kjøbmands Opera-tion, men ei calculeret for alneen Vel. Man kunne ikke undgaae

¹⁾ Andreas Riegelsen Biørn, der af Compagniet var ansat som Guvernør, fik ²¹/₁ 1789 kgl. Konfirmation som saadan tillige med Titel af Kaptajn af In-fanteriet, da det var bleven Skik at give Guvernørerne en militær Karakter. Da Etablissementerne overtoges af Regeringen, blev han afskediget (⁷/₁₁ 1792); men allerede forinden havde han forladt Kolonien. Det, der vides om ham, stadfæster Bergs ufordelagtige Dom. Allerede ²¹/₆ 1791 klage Compagniets Betjente over Bjørns „urigtige og lovstridige“ Færd, og i en Indberetning af ²⁵/₇ 1793 udtaler hans Efterfølger, Guvernør Bendt Olrik, at Bjørn har efterladt „alt i yderste Forvirring“, lige som han anklager ham for „Umenneskelighed mod Negerne“. (Guineisk Journal 1776—98). ³/₁₂ 1794 opholdt han sig i Hamborg (ib.), men vendte senere tilbage til Kjøbenhavn, hvor han ved Hof- og Stadsrettens Dom af ¹⁵/₃ 1809 for Falsk blev dømt fra „Haand, Ære og Boslod“ (Ørsteds Juridisk Arkiv Nr. 20). Se ogsaa om ham Nyerup og Kraft, Lit. Lex.

²⁾ Forordningen om Slavehandelens Afskaffelse udkom som bekendt ikke længe efter (¹⁶/₃ 1792). I denne Forbindelse kan nævnes, at den ovenfor (Side 190, Noten) omtalte Kommission i sin Betænkning udtaler, at Kap-tajnen for et Slaveskib „foruden at være en god Sømand maa have et ømt Hjerte, hvormed at omgaaes Negerne, og til en anden Tid have Mod og Styrke til at modstaa en Opstand af Negerne“.

Biefald og lovede at anbefale Planen paa det varmeste til Kongen igiennem vedkommende Høye Collegier. Jeg henvendte mig med underdanig Ansøgning i denne Anledning til Deres Excellencer, (Greverne Schimmelmänn¹⁾ og Brandt²⁾ som begge med naadigst Deeltagelse og fuldkommen Biefald antog Planen til Forestilling. Men uheldigviis Compagniets Octroy og Handels Forret, den Vedkommende igien havde fraskrevet sig til Kiøbmand Biørn, gav betænkelige Hindringer for høy Kongl: Approbation; Af synderlig Kongl: Naade blev mig tilkiendegiven, at Caracteer som Lieutenant i Søe-Etaten var mig tiltænkt; Men da Anciennitet og Gage, inod at jeg underkastede mig de befalede Academiske Examina, ei kunde bevilges, fandt jeg det rigtigst paa den Tid at frabede mig denne Høy Kongl: Naade og forlod nu Compagniets Tieneste utilfreds, da deres gode Skiibe solgtes med omtrent lige Held, som den Guineiske Handel var dreven. I øvrigt vil det meget, jeg til den gode Sags Fremme forgieves har skreven, haabentlig findes i det forrige Kongl: Octroyerede Østersøiske & Guineiske Compagniets Archiv; muelig kan samme endnu blive gavnrigt til Fædrelandet. Jeg maa sluttelig beklage, at de fleeste Gienparter og Manuskripter for ommeldte mine Rejser og Opdagelser med fleere vigtige Gienstande betreffende ere brændte og forkomne under Stadens Bombardement, dog agtes om min Levetid tillader det, at samle alt mueligt, der kan gavne det elskte Fædrelands Fremtids Handel, samt til at fremvirke National Nytte, og betydelige Fordeele af Coloniers hensigtsmæssige Anlæg.

Jeg engagerede mig derefter med Handelshuset C. S. Blacks Enke & Co.³⁾ til at overtage Commando af den første Expedition, de agtede at udruste til Ost Indien, hvortil hastig ventedes Lejlighed enten ved Kiøb af nyt eller et andet for deres Regning

¹⁾ Ernst Heinrich Schimmelmänn. f. 1747, † 1831, Statsminister m. m.

²⁾ Christian Brandt, f. 1735, † 1809, Gehejmerraad, 1ste Deputeret i det vestind.-guin. Rente- og Toldkammer m. m. Han var Broder til den bekjendte Grev Enevold B., men ikke selv Greve. (D. biogr. Lex.)

³⁾ Anset Handelshus, stiftet af Chr. Schaarup Black; dets vigtigste Chef var fra 1786 den senere Konferensraad Erich Erichsen (jfr. D. biogr. Lex. II, 371 og IV, 532),

retournerende passende Skib. Denne Mellemtid afbenyttedes fra Foraaret til Medio Julii 1790 udi Familie Besøg i Wester-Jylland. Min Oncle General Auditeur Bornemann¹⁾, paa hvis Gods Ormholt i Wensyssel, jeg meest opholdt mig, søgte forgieves at formaae mig til at forlade den søfarende Bane og administrere hans Eiendomme. Efter Tilbagekomst fra denne Rejse modtog jeg paa Opfordring af omskrevne Handels Huus Bestyrelsen af Deres og Med Interessenteres Skibs Bygnings Værft, Pakhuuse og Reber Bane &c. som Equipage Mæster ad interim, indtil Lejlighed for en Expedition til Indien kunne skee; i denne Tieneste forblev jeg, med alle Vedkommendes skønsomme Tilfredshed med de indrettede Forbedringer, indtil Foraaret 1791, da Compagniets Administration endelig var bleven forvisset om det feilfulde i deres Contract-Slutning med Hr. Biørn og sammes skadelige Følger, hvilket jeg alt havde forudsagt dem. — Man indbød mig nu til at antage en Gouverneurs Charge, hvortil Man vilde kalde mig paa gode Vilkaar. Denne Gunst holdt jeg nødvendig at frasige mig, deels da jeg nu var under et meget fordeelagtig Engagement med Blacks Enke & Co. Huus, deels fordi Biørns Plan med den indgangne Contract som hans Hoved Character Træk var mig for vel bekiendt, til ei at indsee de store Vanskeligheder, som ville møde, for at bringe saa indviklede Sager i Orden paa en hæderfuld Maade. Min Kundskab om Landets Locale og Contrahenternes gjensidige Forhold, lod mig ikke haabe en tilfredsstillende og heldig Udførelse af disse Affairer; hvilket Udfaldet af den til Guinea udsendte Kongl. Commissions Forhandlinger i bemeldte Anledning seenere har viist. Endelig efter den Guineiske Handel indgik under et privat Handels Huus, og Agent Duntzfelt²⁾ som den første i Firmaen tiltraadde Bestyrelsen, indbød denne kyndige, speculative Kiøbmand mig til at tage Commandoen af Fregat-Skibet Skatm:

¹⁾ Kjeld Nicolai Bornemann, f. 1735, † 1796, titulær Generalauditor. (D. biogr. Lex.). Dennes Fader, Henrik Bornemann Kjeldsen til Ormholt, var Søn af Præsten Kjeld Nielsen (jfr. S. 186, Note 2), der aabenbart har opkaldt ham efter sin Biskop; Moderen hed Karen Hansdatter af Burbolt. (Medd. af Arkivass. Nygård).

²⁾ Christian Vilhelm Duntzfelt, f. 1762, † 1809. (D. biogr. Lex.)

Grev Schimmelmänn paa en Expedition for Ost-Indien (det eeneste nu tilbageværende af forrige Østersøiske & Guineiske Compagnies mange ejende gode Skibe), hvilket Tilbud jeg antog, da mit Ønske i denne Anledning endnu ikke var opfyldt fra Blacks Enke & Co^s. Huus, hvis Tieneste som Equipage Mæster jeg frasagde mig.

Saa hastig den bestemte Ladning var indtagen, fortsattes Rejsen Medio Novembr: samme Aar, efter Bestemmelse til Malaccas og Bengalen; blot for at fylde Vand anløb Porto Prayas Bay i St. Jago blant de Cap Werdiske Øer i Decembr: under gientagne Undersøgelser af disse yndige Øers Locale og Bemærkningsværdige, saa meget Lejligheden ville tillade, samt gavnlige Observationer, og derefter fortsattes Rejsen directe til Madrass paa Coromandel Kysten, hvor ankom heldig med sundt Mandskab i May 1792, derfra forsejlede videre til Bengalens Riveer ind, og ankrede for Calcutta Medio Junii. Paa disse Pladser forhandlede den med Skibet udbragte Ladning, som mig var overdragen, med god Fordeel; Men da sammes Beløb ikke nær var tilstrækkelig til Retour Ladnings Indlæg, besluttedes strax at antage en indenlandsk Fragt for at tilvinde større Capital og ei at tabe Tid ved Fragt Gods Søgning til Europa, hvortil ikke var Udsigt. Jeg udgik saaledes igien med en Ladning Riis &c. og efter tie Dages Sejllads imod Monsonen ankom atter til Madrass, og forlod denne Plads Medio Octobr. ved Orcan Tidens Begyndelse og mod Contra Monsonen, som da indsætter, stod over imod den Østlige Kyst. Vi udholdt en svær Orcan Storm uden Skade, men havde den Glæde at omsejle de Nicobarske Øer og derover anstille Undersøgelser. Disse Øers lykkelige Jordsmon og gode Havne bibragte min Opmærksomhed den Slutning, forhen yttret og til sin Tid haaber nærmere at udvikle, at sammes Cultivering vil ufejlbar give heldige Handels Fordeele til Fædrelandet! Efter 14 Dages Forløb arriverede igien lykkelig i Ganges Floden. De anførte Vanskeligheder vare nu hævede, og en kostbar Retour Ladning, bestaaende af Indiske Producter, erholdtes deels for Rehdernes Regning, deels paa Fragt til Hienne-Staden, hvormed forlod Bengalen, primo April 1793.

Da denne Aars Tid medfører haarde Storme ved S. W. Monsonens Indsætning i Golfen, som under Cap, saa leed Mandskabet som Skibet særdeles derved, at Rejsen fortsattes med continuerende og de meest gruelige Storme, indtil vi næsten i Tilstand som Vrag indkom til Cap gode Haab. Saa hastig den lidte Skade paa Skib, Sejl & Takkelage repareret, continueredes Rejsen Norden om Hetland under de skrækkeligste Storme i dyb Vinter-Tid, og arriverede heldig Medio Februar 1794 hertil med sund Besætning.

Uden Tidsspilde sluttedes denne Expedition, og en nye ditto begyndtes med alt deraf dependende, hvormed jeg Ultimo Juny samme Aar tiltraade Rejsen efter samme Bestemmelse forhen meldt, uindskrænket. Denne Rejse udførtes hovedsagelig efter ovennævnte Maade og meget heldig til Indien, dog med Forskiæl, at da N. O. Monsonen allerede var indsat ved Nærmelsen af de Indiske Vande, maatte man søge den Østlige Passage under Atchin, hvorved tillige fandtes ønskelig Lejlighed til at anløbe Nicobar Øerne, saa benyttedes denne heldigen under 2de Dages Krydsning imellem dem til at bestemme Nancowry, som har den vigtigste Havn, og fleere Øers sande Beliggenhed, Strømmenes forskellige Træk, samt ved gientagne Observationer foreenet med Opmaalinger søgtes at fastsætte meere Sikkerhed for Navigeringen herpaa, som ikke er forbunden med de Vanskeligheder, Man har nævnet; modsat kan samme uden synderlig Fare beseiles til alle Aarets Tider, og sikker Havn faaes imod de hærskende Orcan Storme, som jeg til sin Tid agter nærmere at udvikle. — Den udbragte Cargaison solgtes med god Fordeel, og en betydelig Ladning indkiøbtes; saaledes forlod jeg atter Bengalen Ultimo April 1795, den ublideste Aars Tid. Med de skrækkeligste Storme og opreist Hav! avanceredes Golfen ud og omsider rundt Cap, Skibet ramponeret, Sejl og Takkelage næsten ødelagt; i en yderst slet Forfatning lykkedes det endelig at naae Caps Vinter Havn eller Seamons Bay. Her blev Skib og Ladning strax lagt under Beslag af den Engelske Admiral Elfinstone. Men nøye bekiendt med Britternes uretfærdige og voldsomme Handle Maade mod skyldfrie Folk, forsvarede jeg mig uforfædet,

saaledes at denne Despot, uagtet trossende Folke Retten med Overmagt! maatte efter 2de Maaneders Forløb give Slip paa Rovet, hvilken Sag jeg seenere forfulgte ved min Hiemkomst igiennem hine Magthaveres Tribunaler, som, alle rænkefulde Vendinger ubetragtet! dog maatte tilkiende fuldkommen Erstatning for at inhylle den Brittiske Ranelyst under Retfærdigheds Kaabe i Europas Øjne. Følgen af benævnte Ophold var, efter at have udstaaet de grueligste Storme m: v: Norden om, og fordreven til hen under Island i den dybe Vinter Tid! indløb jeg Christiansand selv 9de Mand frisk i Skibet [Ny-?] Aarsdagen 1796 og arriverede endelig Ultimo February næstefter hertil Staden med sundt Mandskab i beholden Skib efter meget udstanden Ondt.

Da en Hoved Reparation til dette Skib nu var nødvendig, blev Man eenig at kiøbe den Kongl: Fregat, Hvide Ørn kaldet¹⁾, hvis Bestyrelse saavel i Equiperings som Expeditionens Bestemmelse i det Heele nu overdroges mig som Med Rheder! Da Havenes Frihed og Menneske Rettigheder under fredeligt Flag i ærlig Daad paa denne Tid for ofte blev molesteret, besluttede jeg at udruste og armere Skibet paa det fuldkomneste, og efter at have indtagen en betydelig Cargaison begyndtes min 3die Rejse til Indien med en udvalgt Besætning af 41 Mand Ultimo Novembr. s: A.; bestemt og bereed til at forsvare mig imod enhver Voldsmand! Saaledes fortsattes Rejsen under frygtelige Orcan Storme, som dette Aar rasede, Norden om Hetland paa samme Tid, da de Franske gjorde Landgang paa Island, hvor mange Skibe total forliste. Vi undgik med at miste Stor-Toppen med Reisningen, af hvilken Aarsag anløb St. Jago for at reparere. I Bayen for Porto Praya mødte den lige besynderlige, som uforskammede Fordring fra det Engelske Kaper Skib Emilie af London paa 20 Kanoner, at Captnen paastod og ville examinere mine Papirer og undersøge Skibet i fredelig Havn, under det portugisiske Fort imod alle Nationers Sæe Love. Stedse mine Grundsætninger troe, besvaredes hans gientagne Opfor-

¹⁾ Jfr. Garde, Efterretn. om d. danske og norske Sømagt, IV, S. 600 f.

dringer, som Britiske Søe Røvere fortiener, med foragtelig Afslag og klar Skib paa Spring! hvorved han feig nok, som denne Nations Bander almindelig ere, naar det gielder ærlig Kamp, lod det forblive og saae mig gaae til Søes, uden at vove alvorlig Demonstration; maaskee var dette en Fejl, men min retfærdige Sag bestemte alt. Som Følge af erhvævet Erfarenhed i de Africanske Vande, experimenteredes at tage min Passage Østlig paa denne Aars Tid og løb Øen Ascension i Sigte Østen om. Hensigten og min Forventning af en særdeles hastig Rejse til Cap opnaaedes; saaledes har jeg og beviist, at Man kan besjle benævnte Øe og Sanct Helena uden først at anløbe den Africanske Kyst til sin Aars Tid, naar Strømmen sætter Syd efter! Jeg blev i denne Anledning kaldet af den Britiske Admiral Pringle ved Ankomsten til Cap for at conferere denne Opdagelse, hvorfor han bevidnede udmærket Biefald, og at jeg var den første, som hidtil havde forsøgt og beviist Fordeelen af denne Navigerings Maade, næst hans Flag Capitain Stevens. Efter uindskrænket Fuldmagt begyndtes Forhandlingen af Skibets Cargo paa Cap god Haab, og fortsattes derefter fra Tranquebar, Porto Novo, Pontichery, Madrass, Vizagapatnam &c. langs med Coromandel og Golconda Kysten til Bengalen, hvor Resten afsat, og en meget betydelig vel asorteret Cargo indkøbtes, hvormed endelig Hiemreisen tiltraaddes efter særdeles lykkelig ført Handel. I mindre end 7 Ugers Forløb ankrede vi for Øen Saint Helena, en yderst sielden og til alles Forundring hastig Rejse hertil, hvilken opvakte deels Misundelse deels Frygt hos Gouvernementet. Hvis Følge strax blev, at Man forkyndte mig Embargo under Castellerne (for ikke at bringe Efterretninger til Europa om Øens Tilstand m: v:) med Forslag om Frigivelse, naar jeg vilde medføre en Engelsk Officier med hemelige Depecher. Jeg resolverede at vælge det sidste, modtog Officieren, som var den bekjendte Verdens Omseiler, Captⁿ Mudge, af hvis gjorde Opdagelser uddrog megen Nytte, og undgik saaledes skadelig Ophold! Rejsen fortsattes med støds klar Skib, bereed til Forsvar, som nu høist nødvendig til at frelse Skib og Ladning i Tilfælde! Dog heldig undgikkes øjensynlige Farer ved Hurtig Seillads og snilde

Manœvres. 5 Ugers Dagen fra St. Helena landedes Captⁿ Mudge ved Portsmouth og efter 3 Maaneder 20 Dage i alt fra Bengalen, ankrede vi i Egvog Havn i Norge. De meget betænkelige Farer ved de franske Kaperes Ophold i Danske Farvande og hyppige Opbringelser uden Forskiæl af disse, formaæde mig nu, paa egen og flere kostbare Skibes Vegne i denne Havn beliggende, at anmode Chefen for de paa Norges Kyster stationerede 2de Kongl: Krydsere, Hr. Capitⁿ. Walterstorff¹⁾, om Convoj Skagen ind, med Tilbud at ville overtage Beskyttelse af mit og øvrige Skibe fra Egvog til Christiansand, hvor Krigs Skibene vare beliggende. Dette udførtes i god Orden; men ved Convojs Ankomst under Skiærene modtoges det uventede og upassende Svar, at Man ei kunde indlade sig derpaa uden Høyere Ordre. Jeg besluttede strax at forsvare mig selv og medhavende Skibe; Syv i Tallet, imod ethvært Overfald til det ydderste. De fornødne Signaler udstedtes, og den videre Rejses Bestemmelse fulgtes med tetsluttet Convoj til Indløbet af Sundet²⁾. Saaledes ankom vi primo May 1798 efter sielden hastig og lykkelig Rejse, den udbragte Capital fiire Gange fordoblet, dertil Skibet tient frie, igien til Hiemme Staden med den udgaaende Besætning sund og munter. Jeg fandt mig beføyet at raportere det Passerede og klage til det Høy Kongel: Admiralitet betreffende Convoyeringen, som ved naadigst Skrivelse tilkiendegav deres Biefald.

De politiske Conjunctioner havde til denne Tid saaledes forandret sig, at neutrale Skibe ikke med Sikkerhed kunde besejle langt fra liggende Pladser uden Convoje, og da min Helbred var meget svækket, besluttede jeg at blive hiemme og lade Skibet angaae en nye Rejse til Indien. Men stedse vandt til Virksomhed, antoges derimod Handels Huuset Duntzfelt & Cos Tilbud, at være deres Consulent, samt bestyre deres Skibes Expeditions og Equiperings

¹⁾ Christian Walterstorff, f. 1756, † 1803 som Kommandør. Skibene vare Briggen „Flyvende Fisk“ og Kutteren „Forsvar“. (Garde, Efterretn., IV, S. 380).

²⁾ Et Maleri med Paaskrift „Fregatten Hvide Ørn, Captⁿ. J. Berg convoierer sex Skibe fra Fleckerøe 1798. Malet af J. Petersen, Kiøbenhavn 1843“. (nu hos Frk. H. Wright) synes at være en senere Komposition baseret paa det her fortalte.

Affaire. Disse Forretninger foreenet med Skibs Parter, Egen og Kommissions Handel udgjorde min Beskæftigelse, indtil Aar 1805, da jeg nedlagde det første, derimod vendte Opmærksomhed til Fabrique Drift, købte et Sukker Raffinaderie i Helsingøer, deeltog i Sukker Forme og Potte Fabriken m: v:. Siden det voldsomme og uretfærdige Overfald paa Staden primo April 1801, var det klart at indsee Britternes skumle Planer mod Danner Riget og sammes Handel. Jeg taledede høyt derom som privat Mand, men desværre den herskende Tone, som de mange Engelske Emissarier iblandt os snedigens søgte at underholde, vedblev, og gammel Dansk Oprigtighed fandtes for villig at glemme de blødende Saar. Imidlertid var jeg saa forsikkret, at hiin Niddings Daad blot var et Forspil paa større Ulykker af Engelsk Vold og nedrig Ranelyst, at jeg successive realiserede de fleeste af ejende Skibs Parter, saavidt mueligt, endog med stor Tab! og tilraadende Mange at bruge forsigtig Indskrænking i udstrakte Handels Expeditioner. For at viise Erkiendtlighed til mit Fædreland og gavne til sin Tid, skrev jeg efter Evne, som Forretningers Byrde og min nu svage Helbred kunde tillade, en udviklet Plan til Coloniers Anlæg i Almindelighed uden for Europa og Nicobar Øernes Cultivering, Beplantning og den store Nytte, Staten deraf sikkert kan drage, hvilken Plan overleveredes primo Junii 1807 til Deres Excellence Stats Minister Greve Schimelmann til høyere Undersøgelse, som modtoges med naadigst Velbehag og Biefald, uagtet det sidste Hefte ikke aldeles fuldført, hvorudi jeg forbeholdt at ville beviise Vigtigheden af benævnte Øers kraftfulde Cultivering, hvortil gammel Dansk Ejendoms Ret, af følgende Aarsager: Britterne kan formedelst deres tyranniske, snigmorderske og gruesomme Fremgangs Maade med de Indiske Nationer ikke beholde dette uhyre Herredømme længe: Men saa vist som Solens Op- og Nedgang vil de om kort vorde udjagede fra Continentet, og alt det uskyldige Blod, udøst fra Ganges Breder til Africas Forbjerg, falde tilbage paa denne vanartige Slægt. Sandheden heraf kiender det Brittiske Gouvernement saavel, at det allerede forlængst med uhyre Bekostninger og Anstrængelser har søgt at tilvende sig et sikkert Tilflugts Sted og

Havn paa Andamans Øerne, som disse usle Dispoter hidtil ikke har været istand at aftvinge et lidet Antal tappre Vilde hværken ved Smiger eller Trudsler, thi alle Tyranner ere feige og hos dette skyldfrie Folk gielder ikke som hos hiin Hollandske Gouverneur paa Cejlon Blod-Penge eller svigefulde Intriguer; hvor en Engellænder ikke kan bruge disse Vaaben holder han ikke Stand. Det følger af sig selv, at Britternes Fald drager de Danskes Ret til Tranquebar, dets Territorium, incl. alle Logerne og deres Handel paa disse Kyster med sig; og betragtes Ejdendommens Protectorer, Kongerne af Tangsure og Travam som kraftløse Engelske Vasaler, der have deres Land belagt med denne uretsfærdige Kiøbmands Regierings Tropper, for at inddrage saavel Grund Taxter, som andre Afgifter, saa havde dette Etablissements Nedlæggelse forlængst været at ønske, som byrdefuld for Fædrelandet; dernæst kan Nicobar Øernes Dyrkning, som Handel derfra paa det Østlige Indien drives med Held, formedelst den lykkelige Beliggenhed. Meget sandsynlig er det, at her endog gives Guld Miner, naar nøye undersøgtes af Minerologer, da den i samme Paralel liggende Kyst af Malleya frembringer meget Guld Støv: selv har jeg under Atchin, ligesom nær ved Øerne befunden eensformig Hav Grund ved Oplodning, hvilket er det sikreste Beviis, og som af mange Natur Phenomener lader sig formode, at Landene engang have været sammenhængende, og maae indelholde lige Metaller og Jordmon med hiinanden. Endelig kan Nicobar Øernes varige og roelige Besiddelse forvisses paa mange Maader; deels er de vigtigste Kyster af Naturen utilgængelige, kommer hertil nogle velanlagte Fæstningsværker, blive de uovervindelige mod alle Anfald af de Indiske Nationer, hvis gamle Venskab for det Danske Flag desuden ey lader formode mindste Fare. Landet kan producere rigelig Korn og alle Føde Varer, endog overflødig Riis til Arrac Destillering for almindelig Mand, ja muelig Viin for Europæerne, altsaa behøves ikke Tilførsel. Britternes Misundelse og naturlige Ranelyst kunne allene være at frygte, men disse Usles Anfald, naar udjaget fra Continentet, imod en Colonie, som saaledes forsynet og forsvaret under kiække Danske Commandanters Sty-

relse (der ikke ved Trusler lader sig forlede til at vælge et bequem Liv istedetfor ærlig Kamp) vil da være kraftløs uden Hold; det ville møde slige Voldsmænd, som hiin graadige Tiger. naar den springer feil af Rovet! han skammer sig og viger. Et talende Beviis for mine Sætninger opviiser indtil vore Dage Isle de France og Bourbon.

Men ulykkelig indtraf 1807, hvad jeg Aar tilbage havde forudseet, de Brittiske Røver Bander overfaldt Fædrelandet og Staden, ubereedt, snigmorderviis, en Daad, jeg med Bekymring beklager, og indtil Døende vil søge at hævne, som enkelt Mand. hvor muelig. De uhørte Gruesomheder og Mordbrænder Ild. hvorved Staden ødelagtes, traf mine Gaarde som andre; vel slukkedes Bomme Ilden fra Gaarden ved Egne Anstrængelser; men forinden jeg kunne komme til Pak Kasserne i Side Bygningen i underste Etage vare de forbrendte, og ined dem mine fleeste Manuskripter, hvoriblandt mange vigtige udarbejdede Opdagelser med samnes Resultater til anvendelige Planer i adskillige Grene, opbrendtes: hertil kommer, at bemeldte indgivne Plan til Nicobar Øernes Cultivering m: v: er Hans Excellence Hr. Greven bortkommen under lignende Omstændigheder, og har til dato ei været at udfinde. Mit Tab herudi som Dansk Borger er uoprettelig; hvad det kan være for Fødelandet, tilkommer ikke mig at bestemme; blot bemærkes, at skulde mine øvrige Leve Aar og Sinds Styrke tillade det, agter jeg at søge oprettet alt muelig i min Magt af ovennævnte Tab! Ved den nederdrægtige falske Fiendes Ankomst i Sundet, tilkiendegav jeg strax paa vedkommende Steder mine Tanker frit, at dette vilde upaatvivlelig gjælde Sieland og Dannemarks Flaade! Ligesom min Virksomhed paa den Tid var at udtænke, hvorledes enkelt Borger bedst kan virke mod Fiendens afskyelige Operationer, thi en Riffel allene var nu alt for utilstrækkelig; snart besluttedes, det sikkerste Middel maatte være at opvække Krigernes Mod af alle Klasser og forsikkre dem Borger Omhue og Forsorg til deres efterladte Koner, Børn og Oldingers Nærings Sorg at møde: thi intet svækker den tapre Kriger meere end denne Tanke. Med mueligste Hurtighed udførtes Beslutningen, understøttet ved Op-

fordring hertil af den Kongl: Regjering fandt den heldig Biefald, og villige Biedrag modtoges; thi naar Mennesket kiender Faren, er det oftest meest godtgjørende (seenere har dette desværre ikke været Tilfældet), saaledes at allerede var det 4de Dagen, da Stadens Bombardement begyndte, Man ydede understøttende Trøst i de lidende Efterladtes Barin ved passende Gaver, hvorover vil erfares det videre af Bladet Dagen Nr. 146¹⁾ den 29de August 1807 og Adresse Avisen Nr. 502 s: A:²⁾ samt de Tid efter anden ved mig og H. Krøyer³⁾ offentlig udgivne Regnskaber, som endnu vedholdes, ligesom af Skrivelse til mig fra den nedsatte Høye Commission under 2den Septembr: i samme Anledning.

Mine sidste Skibs Parter havde allerede Britterne borttagen 6 Maaneder før dette efter Sædvane, uagtet samme friegiven som skyldfrie, faldt alt nu qua Krigs Lovene, som foraarsagede mig betydelig Tab. Istedetfor Skibs Parter søgte jeg nu at virke i Kaper Entrepriser, og opmuntrede mundtlig som skriftlig med Iver til privat Udrustning fra Danmark og Norges Kyster; endskiøndt ei heldig herudi, saa opnaaedes dog Hensigten, Represalie Tagen i at trosse Fiendens Overmagt i egen Opofring. Imidlertid udgjorde mine Hoved Forretninger, næst høyst trængende Familiars og de Krigsfangnes efterladte Sag! at deeltage, udruste deels bygge atten forskellige Kapere fra Norges, Holsteens og Siellands Kyster, nemlig 3 Skibe, 7 store Schonnerter, 4re Luggere og 4re Baade med deraf dependerende &c., indtil jeg ved det Høy Kongl: Admiralitets Skrivelse under 27de Februar 1808⁴⁾ blev kaldet til, i Samvirkning med Hr. Commandeur Rosenvinge⁵⁾, at udtage, indrette og equipere det bestemte Antal

¹⁾ Anbefaling af „Subskriptionen“ fra General Peymann, der udtaler, at „den patriotiske Handling gjør den brave Borger megen Ære“.

²⁾ Opfordring til de omhandlede Efterladte om at melde sig for at faa Del i Subskriptionens Udbytte.

³⁾ En Skibskaptajn H. Krøyer boede St. Annaplads 11 (Vejviseren).

⁴⁾ I Skrivelsen (Kopihog for Kommissariatssager) omtales „den behagelige Velvillie og Hjælp“, som Berg allerede forinden havde vist Kollegiet. Angaaende Kaperne og de armerede Skibe jvfr. Garde, Efterretn. IV, S. 470.

⁵⁾ Sigvard Urne Rosenvinge, f. 1758. † 1820 (D. biogr. Lex.).

Kongl: armerede Skibe til Landets Tieneste, hvilke Ordres udførtes i den foreskrevne Tid til naadigst Velbehag.

Samme Aar erholdt jeg Borger Ret som Grosserer her i Staden. Udi Aaret 1794 indgik jeg Ægteskab med Jomfrue Wiguline Christine¹⁾, en Datter af Kongel: Inspecteur Mackholt; i dette Ægteskab haves 2de Børn i Live, en Søn Paul Wilhelm Berg, indskrevet udi det Kongel: Artillerie Cadet Korps²⁾, og en Datter Sophie Bornemine³⁾. At yde min Konge Tak udi hellige Pligters Opfyldelse, som ved Daad at gavne mit Fædreland efter mueligste Evne, vil fremdeles blive min øvrige Livs Tids Beskæftigelse, og derved at grunde en sikker varig Arvedeel for mine Børn, Familie og Venner, er sluttelig mit Høyeste Ønske!

Saaledes haaber jeg skyldigst at have efterkommet Deres Excellences Befaling.

Kiøbenhavn den 30te Novemb. 1810.

Underdanigst

J. J. Berg.

Den 29. Juli 1813, altsaa ikke 3 Aar efter, at han havde nedskrevet disse Optegnelser, afgik Berg, der i Aarenes Løb var bleven en meget velhavende Mand, ved Døden. Over hans Grav paa Kjøbenhavns Assistens Kirkegaard staar der 2 Marmortavler, der oprindelig have været indsatte i et større Monument, som ikke eksisterer mere. Paa den ene Tavle ses i Basrelief en Urne, der staar paa en Sokkel, og hvor over et Palmetræ rager op; paa den ene Side af Sokkelen en Neger, der støtter sig til et Anker, paa den anden en Negerinde, der løfter en Krans. Det er vel utvivlsomt, at der herved som ogsaa ved, at Berg paa den anden Tavle betegnes som „Menneskehedens Ven“, hen-

¹⁾ Født $\frac{1}{4}$ 1768 (døbt i Slotskirken $\frac{6}{4}$), † $\frac{18}{6}$ 1853. Hun var Datter af Proviant- (eller Køkken-) Inspektør ved Dronning Sophie Magdalenes Hof Frederik Christian Macholt, f. c. 1737, † $\frac{6}{11}$ 1797, og Sophie Hedvig Muusberg; han var gift 2. Gang med Margrethe Rebecca Berth (Hof- og Stadsrettens Skifteprotokol, Række Nr. 2). Machold forsøgte sig uden Held som matematisk Forfatter (jfr. Lærde Efterretn. 1792, S. 206).

²⁾ Født $\frac{19}{2}$ 1800, † $\frac{26}{10}$ 1817 som Stykjunker.

³⁾ Født $\frac{24}{12}$ 1794, † $\frac{18}{6}$ 1854, gift med Carl Ezechias Beck, f. $\frac{23}{4}$ 1793, † $\frac{1}{6}$ 1826, Kaptajn af Artilleriet og Adjoint ved Generalkvartermesterstaben, Kammerjunker. Deres eneste Søn, Kammerjunker, Fuldmægtig i Marineministeriet Hans Beck, døde uden Børn. Derimod have deres 2 Døttre: Vigoline, gift med Skibsklarerér i Helsingør M. Wright, og Vilhelmine, gift med Justitsraad H. L. Dahlerup (hvis eneste Datter var gift med Udg. af Selvbiografien), efterladt Afkom.

tydes til hans Stilling til Slavehandelen (jfr. Side 198). Indskriften paa den anden Tavle indeholder iøvrigt ikke stort ud over hans eget, hans Hustrus og deres Søns Navne, samt Aar og Dag for deres Fødsel og Død. Der er herved den Mærkelighed, at Bergs Fødselsdag, som han selv angiver til 29. September (se Side 185), paa Stenen angives til 13. Oktober (Daabsdagen?), ligesom Fru Bergs Fødselsaar er angivet til 1770 i Stedet for til 1768.

Portrætet Side 185 er reproduceret efter et Miniaturportræt, der er indfattet sammen med et lignende af hans Hustru, og som findes hos Udg.; som det ses af Ridderkorset, stammer det fra Aarene 1810—13. Et andet Portræt, der ejes af Fru Mina Lunding f. Wright, er et ovalt Oliemaleri, Brystbillede i naturlig Størrelse, og kan vel være malet mellem 1790 og 1800.

En Notits af F. C. Sibbern om hans Rejse med Grundtvig til Udby Præstegaard i December 1810.

Meddelt af G. Sibbern.

Baade fra Litteraturen om Grundtvig og et Par af hans Digte er det vel bekendt, at F. C. Sibbern under en for Grundtvig meget kritisk og betydningsfuld Periode i December 1810 fulgte ham til Faderens Præstegaard i Udby, og saa nylig som i 1899 har H. Begtrup i sin Bog om „N. F. S. Grundtvigs kristelige Opvækkelse i Vinteren 1810—11“, baade udførligt omhandlet nævnte Periode af hans Liv og meddelt Hovedtrækkene af Begivenhederne paa Rejsen (S. 69 f.).

Ikke desto mindre turde følgende Meddelelse, hvoraf kun en enkelt Sætning vides at have været trykt før (i H. Schwanenflügels Værk om J. P. Mynster, Kbh. 1900, S. 155, Noten), vel fortjene at blive mere almindelig bekendt, da den, trods sit ringe Omfang, dels indeholder ny Detailler og dels bringer et ukendt Vidnesbyrd om, hvorledes Sagen opfattedes af Grundtvigs eneste Led-sager, hvem G. siden udtrykte sin mest levende Taknemlighed for den ved denne Lejlighed udviste Vennetjeneste. Originalen findes blandt F. C. Sibberns efterladte Papirer.

Med Grundtvig levede jeg meget sammen paa Walchendorphs Kollegium, hvor han fik Plads efter Kbhvns. Bombardement, da han kom fra Langeland, hvor han havde været Huslærer hos en Fru Leth. Han var Lærer i Historie i Schouboes Institut, og skrev sin første Nordens Mythologie, som var meget poetisk, og som jeg holdt meget af. Grundideen er mærkelig nok i christelig Aand; thi Odin kommer her til sin Gudmagt ved et Slags Syndefald eller Affald. Jeg kom meget om Aftenen til Gr., der ofte sad oppe til langt ud paa Natten. Man sagde

dengang om Gr., at hans Tro var Asatroen, hvilket naturligviis ei var saa. Men nu oplevede vi, Hersleb¹⁾ og jeg med de Øvrige en Hovedforandring, som foregik med Gr. Det var i Dec. 1810. Han blev liggende om Morgenen og laae i en saadan Tilstand, at vi sendte Bud efter hans Onkel gamle Etatsraad Bang, den nuværende Oluf Bangs (Balfungos) Fader, men han erklærede, at det ei var legemlig Sygdom. han leed af, men at han laae i en indvortes Kamp for sin Sjæls Frelse. Da paatog jeg mig at kjøre ud med ham til hans gamle Fader, som var Præst i Udbye paa Veien til Vordingborg. Desværre husker jeg ei det Mindste af, hvad da maa være bleven talet imellem os paa Reisen. Landeveien gik dengang mellem Kjøge og Vordingborg meget kroget, og Udbye laae langt fra den inde i Landet. Vi besluttede derfor, da vi om Aftenen kom til Vindbyeholt at blive der i Kroen til Daggryet næste Dag. Vi gik tilsengs, men Grundtvig sad og skrev paa sit Afskedsdigt til Schouboes Skoles Disciple, medens jeg faldt i Søvn. Men langt ud paa Natten vaagnede jeg; Gr. laae paa Knæe i et Hjørne af Værelset og bad med saa høi Røst, at det vist maatte vække Opmærksomhed i Huset. Jeg søgte at faae ham rolig, men det varede længe. Endelig kom vi paa en Vogn, da det var bleven lyst, og kjørte til Udbye. Paa Veien fortalte Gr. mig, at han havde følt Djævelen som en Slange legemligen at snoe sig om hans Krop. I Udbye forbausede det mig næsten, at Faderen, da jeg gav ham Beretning om Sønnens Tilstand, hurtig fattede sig. Min Søn har Anfægtelser, sagde han og derved vidste han, hvad han havde for sig. Jeg maa meget beklage, at jeg næsten Intet mindes eller i mange Aar har mindedes om Det, som blev talet. Den 21de Dec. var een af de Dage, jeg var fra Byen med Grundtvig. Jeg veed det deraf, at jeg det Aar ikke var hos A. S. Ørsted paa hans Fødselsdag, da jeg dog ellers var En af dem, som samledes hos ham den Dag.

¹⁾ Hersleb, S. B.

Familien Beenfeldt.

Af **C. E. A. Scheller.**

1785 udkom i Viborg anonymt „Beenfeldters Stamtavle“. Som Forfatter kunde man have tænkt paa Hans de Hofman, der var gift ind i Familien, men dertil indeholder Stamtavlen for mange Feil ikke alene for de ældre Leds Vedkommende, men ogsaa for de sidste Leds. Stamtavlen synes nærmest at være fremkommen for at forherlige Familien, saaledes udelader den alle de kvindlige Medlemmer, der ikke have indgaaet standsmæssige Ægteskaber. Den nævner som Stamfader Sigismund B., østerigsk General, gift med Ulrica v. Wangenheim, men mærkeligt nok forekommer Navnet ikke hos nogen af hans Børnebørn, ligesom heller ikke Sønnesønnen General Paul B., da han 1747 spørges om sin Slægt, ved noget om Bedstefaderens høje Stilling, men kun erklærer, at hans Familiepapirer ere brændte, og at Farfaderen har tjent som Militair (Personalh. Tidssk. II, 275). Nævnte Stamtavles Mangler er udenfor søgte afhjulpne.

Sigismund Beenfeldt.

Børn I—II.

- I. *Paul Beenfeldt*, f. c. 1610, var 1644 Capitain, 1645 Major og 1651 Oberstlieutenant i jydsk Fod Regt., reduceret $\frac{13}{1}$ s. Aar, $\frac{9}{7}$ 1656 Oberstl. ved Landeværnet i Ribe Stift. $\frac{15}{3}$ 1657 var han Oberstlieut. i Niels Krabbes Dragoner og Chef for et Dragon- og et Fod Comp. $\frac{9}{5}$ 1658 blev han Chef for Regimentet i Aarhus og Ribe Stifter til $\frac{26}{2}$ 1659, da han afgik. S. Aar Commandant paa Kronborg, men paa Grund af dettes Overgivelse $\frac{10}{9}$ dømt til Døden, men benaadet. Han døde i Kolding $\frac{26}{5}$ 1676, 66 A. 4 Mdr. gl.¹⁾, begr. s. St.²⁾. Gift c. 1640 med Margrethe Fischer, f. c. 1620, † 1681, begr. i Kolding $\frac{27}{10}$ s. A. Se Biogr. Lex. II, 36.

Af de 6 Børn, som han ifølge Gravskriften havde, kendes 1 a.—1 e.

- 1 a. *Claus Beenfeldt*, f. c. 1643, var $\frac{15}{3}$ 1657 Cornet i Niels Krabbes Dragoner, 1670—71 Cornet og $\frac{25}{1}$ 1675 Capt. Lt. i Sandbergs Rytter Regt. $\frac{9}{11}$ 1674 optaget i Adelstanden under Navnet *Løvenrone*³⁾. $\frac{5}{1}$ 1675 fik han Bevilling til Vielse uden Trolovelse og Lysning med

¹⁾ Fybn, Efterr. om Kolding, S. 69.

²⁾ Bevill. t. Begr. om Aft. af $\frac{20}{4}$ 1676 i Jydsk Reg. XVI, 382.

³⁾ Dansk Adelslex. I, 336, hvor han urigtigt siges falden for Wismar.

Helvig Brockenhuus, der s. Dag fik Konfirmation paa hendes første Mand Erik Høegs Morgengavebrev af $20/3$ 1673 og Bevill. til at nyde Godset, uanseet at B. ei var Adelsmand¹⁾. Hun var Datter af Sivert Brockenhuus til Ullerup og Sebberkloster, var f. $1/7$ 1647 og blev begr. i Hvidbjerg $4/6$ 1728, efter at hun 3. Gang i Skive $4/4$ 1681 havde ægtet Ritmester Georg Arnold Post til Glomstrup, f. 1638, † 1708²⁾. Efter Gravskriften i Kolding døde B. $26/2$ 1675, 33 Aar 5 Mdnr. gl., men dette er urigtigt; han døde i Marts 1676³⁾.

2 a. *Helvig Ingeborg*, f. 1675, † paa Ørum (Hassing Herred) 1705⁴⁾. Gift paa Glomstrup $3/11$ 1698 med Cancelli-assessor Peter Mortensen Selle til Ulstrup, dbt. i Thisted $27/12$ 1660, begr. i Hundborg $17/1$ 1720⁵⁾.

- 1 b. *Annu Margrete*, † før 1688, gift i Kolding $11/7$ 1665 med Borgermester i Horsens Peder Jensen Hammel, † før 1672, der fra $1/1$ 1665— $1/7$ 1668 var Inspecteur over Stjernholm Amt og eiede en Del af Aarupgaard. En Søn, Paul Henrik Hammel giver 1688 Afkald paa 1000 sldl. efter Moderen⁶⁾.
- 1 c. *Ellen Cathrine*, dbt. i Kolding 1651.
- 1 d. *Paul Christoffer Beenfeldt*, f. 1654, † 1675, 20 Aar 11 Mndr. gl., begr. i Kolding. Lieutenant.
- 1 e. *Margrete*, f. c. 1655, begr. i Fredericia (Trin. K.) $23/3$ 1698, 44 Aar gl. (Gift i Kolding $15/8$ 1676 med Mathias Lauritzen Lihme, bgr. i Fredericia $23/8$ 1698 (s. D. som Konen) 54 Aar gl. Denne blev $28/2$ 1667 Opvarter i Kongens For-

1) Jydske Reg. 1674—80, S. 162. Morgengavebrevet var paa 2000 Rdlr. samt Ret til at nyde Meilgaard og Hedegaard med ialt 400 Tdr. Hartk. sin Livstid.

2) Danmarks Adels Aarb. XIV, 80.

3) Expedit. $20/1$ 1676.

4) Skiftet holdt $28/3$ s. A.; Ørum Kirkebog haves ei for den Tid.

5) Fik 1711 Skjøde paa Ulstrup. De havde 2 Døtre, Anna Christine (s. nedenfor) og Helvig, hvilken sidste, der døde $17/12$ 1778 (Viborg Landth. Skjøde- og Pantebog), bgr. $8/1$ 1779 i Hundborg, 1° ægtede Peder Mads Jensen, f. c. 1670, bgr. i Hundborg $14/2$ 1737, 2° $14/2$ 1738 (Hundborg Kbg.) Jørgen Christian Poulstrup, f. i Rær $7/1$ 1698 (Ørum Amts Skifter Nr. 308), bgr. $27/7$ 1751.

6) Fabricius, Horsens Bys Beskr. 210.

gemak, $16/4$ 1670 Toldskriver paa Toldboden, $19/8$ 1671 Amtskriver i Koldinghus Amt, afskediget $28/4$ 1677, i Decbr. 1678 Proviantforvalter i Fredericia. De havde kun 2 Døttre, Margrete og Christine Sibylle.

- II. *Joachim Beenfeldt*, efter Stamtavlen f. 1612 og 1646 gift med Magdalena Reventlow; denne maa være død før 1662, thi d. $28/1$ s. A. blev han i Broderens Hus i Kolding gift med Christina Ütrig, Enke efter Lieutenant Hartvig Ü. $15/2$ 1657 er han Capitain i Niels Krabbes Dragoner og kaldes ved sin Vielse 1662 forhenv. Capitain ligesom ogsaa af Sønnen Paul 1747; han har derfor neppe været hollandsk Oberst, som Stamtavlen beretter.

Børn: 1 a.—1 e.

- 1 a. *Claus Beenfeldt*, f. i Kolding 1648, dbt. $21/6$ s. A., † 1728. Gift c. 1677 med Anna Cathrine von Hatten, † paa Lammehave 1741, 93 A. gl., bgr. i Ringe $21/7$ s. A. Han var $25/1$ 1675 Cornet i Sandbergs Rytt. Regt., $6/10$ s. A. i Arenstorffs Regt., blev 1677 Lieutenant, 1679 Regimentskvartermester, $9/3$ 1683 Ritmester, saaret ved Høchstедt 1704¹⁾, afskediget $25/5$ 1705. 1711 købte han Ginlinge Kirkegods ved Slagelse.

Børn: 2 a.—2 e.

- 2 a. *Joachim Christian Beenfeldt*, f. c. 1678, † $7/12$ 1720²⁾. Fændrik i 1 Dragon Regt. i keiserlig Tjeneste $5/4$ 1701 og med Regimentet i Italien, Lieutenant $6/3$ 1703, $4/8$ s. A. forsat til 2 jydsk nat. Rytt. Regt. (Ütterwich), saaret ved Høchstедt 1704³⁾, $25/5$ 1705 Ritmester i 2 sjæll. nat. Rytt. Regt. (Joh. Rantzau), saaret ved Ramillies 1706⁴⁾, $9/2$ 1711 Major, reduceret 1714, $15/7$ s. A. Major i 5 jydsk Rytt. Regt., $12/6$ 1715 Gen.-Adjutant-Lieut. hos General Schmettau, $21/9$ 1716 Oberstlieut. Ugift.

¹⁾ Danske Kongers Hist. Nr. 224, b, c, d.

²⁾ Ref. Sag. $19/12$ 1720.

³⁾ Ref. Sag. $27/4$ 1705, Danske Kongers Hist. Nr. 224. b, c, d.

⁴⁾ Memorialer 1706 W.

2 b. *Christoffer Paul Beenfeldt*. f. c. 1680, † i Fredericia 1759, bgr. s. St. $13/12$ s. A. Han var 1705 Lakai hos Kongen, blev $27/5$ 1707 Hoffourer, 1721 Præsident i Fredericia, $3/7$ 1733 Cancelliraad. Gift $5/6$ 1722 (Hundborg-Janerup Kbg.) med Anne Christine Selle, † paa Ulstrup $27/5$ 1723, Datter af ovennævnte Peter Mortensen S.

3 a. *Claus Peter Beenfeldt*, dbt. i Hundborg $9/5$ 1723, † $24/5$ s. A.

2 c. *Claus Bendix Beenfeldt*, f. c. 1683, † paa Lystrup $16/10$ 1756¹⁾. Han blev $22/3$ 1704 fra Vagtmester i Joh. Rantzaus Regt. Cornet i Schmettaus Regt., s. A. haardt saaret ved Høchstedt og laa endnu $17/11$ syg i Donauwerth²⁾; Cornet i Garden til Hest (i Danmark) $13/12$ 1704, Lieutenant $9/8$ 1709, Ritmesters Karakt. $26/6$ 1715, Capt. Lieut. $25/12$ 1716, Oberstlieut. i 1 sjæll. Rytt. Regt. $4/10$ 1720, afskediget 1721³⁾. Gift paa Lystrup (Kongsted Kbg.) $22/2$ 1715 med Christine Cathrine Stadtlander, † paa Lystrup $16/10$ 1753⁴⁾, Datter af Eiler Christian S. til Brunswarden i Oldenburg og Antoinette Gertrud Winsheim og Søsterdatter af Tønne Grubbe til Lystrups Hustru Vilhelmine Hedeveg W. 1715 boede han paa Skovsgaard ved Slagelse, men overtog ved Overenskomst af $14/6$ 1717 Lystrup, ligesom han ved Skjøde af $3/12$ 1740 af Enken efter Capitain Poulsen købte Jomfruensegede med Gods samt Egede Kirke, ialt af Hartk. 561 Tdr. 1 Skp. for 32600 Rdr. $2/2$ 1750 solgte han Lystrup med 323 Tdr. 2 Skpr. 2 Fdk. 2 Alb. Hartk. til Svigersønnen Chr. Holmsted og $6/6$ 1751 Jomfruensegede til den anden Svigersøn Thomas Holmsted.

Børn: 3 a.—3 d.

¹⁾ Trykkevælde Amts Skifteprot. 1733—69, S. 157; Kongsted Kbg. mangler de døde 1715—60.

²⁾ Indk. Breve 1704, W.; Ref. Sag. $4/11$ 1704; Danske Kongers Hist. Nr. 224, b, c, d.

³⁾ 1727 blev han saaret af Capitain Nicolai Espen Poulsen til Egede, hven han havde overfaldet paa hans Jord (sjæll. Reg. $29/10$ 1727).

⁴⁾ Trykkevælde Amts Skifteprot.

- 3 a. *Frederik Tønne Grubbe Beenfeldt*, dbt. i Kongsted $16\frac{1}{13}$ 1718, bgr. i Fredericia $1^{\text{n}}\frac{1}{10}$ 1729.
- 3 b. *Lisbeth Magdalena*, bisat i Kongsted alle Helgenes Dag 1721.
- 3 c. *Anna Vilhelmine*, dbt. i Kongsted $2\frac{2}{7}$ 1720, † kort efter Paaske 1775. Gift 1° $11\frac{1}{6}$ 1750 (Østeregede Kbg.) med Cancelliraad Christian Holmsted¹⁾, f. $21\frac{1}{7}$ 1715, dbt. $23\frac{2}{7}$ s. A. i Frelserens K. paa Christianshavn, † paa Lystrup $16\frac{1}{6}$ 1754; 2° $21\frac{1}{6}$ 1756 (Kongsted Kbg.) med Kammerherre, hvid Ridder Niels Rosenkrantz Holstein til Cathrineberg, f. $24\frac{1}{6}$ 1706, † paa Jomfruensegede $22\frac{1}{1}$ 1786, bgr. i Kongsted $15\frac{1}{2}$ s. A.
- 3 d. *Christine Ulrikke*, dbt. i Kongsted $8\frac{1}{6}$ 1723, † paa Jomfruensegede $8\frac{1}{12}$ 1782, bisat $4\frac{1}{12}$ 1783. Gift 1° $11\frac{1}{9}$ 1750 (Østeregede Kbg.) med Cancelliraad Thomas Holmsted, f. $21\frac{1}{7}$ 1715, † paa Jomfruensegede $23\frac{1}{5}$ 1773, bisat i Østeregede $7\frac{1}{7}$ s. A., Søsterens Mands Tvillingbroder, adlet $27\frac{1}{9}$ 1765 under Navnet Hjelskjold²⁾. 2° ægtede hun paa Jomfruensegede $30\frac{1}{12}$ 1776 hendes afdøde Søsters Mand Niels Rosenkrantz Holstein.
- 2 d. *Magdalene Cathrine*, f. c. 1686, † $10\frac{1}{2}$ 1764, 78 A. gl., bgr. i Egede $29\frac{1}{2}$. Hun eiede Gimlinge Kirkegods, som af hendes Arvinger $11\frac{1}{12}$ 1764 solgtes for 5600 Rdr.
- 2 e. *Herman Frederik Beenfeldt*, f. 1687, † $24\frac{1}{9}$ 1761³⁾, 74 Aar 4 Dage gl.⁴⁾, bgr. i Herringe $30\frac{1}{10}$ s. A. Stod 1706 som Rytter i Joh. Rantzaus sjæll. nat. Rytt. Regt. i Braband⁵⁾, blev $27\frac{1}{2}$ 1709 Cornet i fynske nat. Rytt. Regt., $31\frac{1}{6}$ 1710 Lieutenant, $28\frac{1}{7}$ 1711 Gen.-Adjutant-Lieut. hos Generalmajor Brockdorff, $19\frac{1}{1}$ 1712 Ritm. Karakt., $25\frac{1}{9}$ 1716 Ritmester i Prehns jydsk nat. Regt., $23\frac{1}{10}$ 1720 Major i 5 jydsk Rytt.

¹⁾ En Søn Frederik H., f. paa Lystrup $16\frac{1}{2}$ 1751, † $22\frac{1}{2}$ 1756.

²⁾ Søn, Bendix Frederik Hjelskjold, † $28\frac{1}{4}$ 1773 i sit 21 Aar, bgr. $12\frac{1}{2}$ i Østeregede.

³⁾ Biørn, Riddere, S. 183.

⁴⁾ Herringe Kbg.

⁵⁾ Vides ikke, som anført i Biogr. Lex. II, 34, saaret 1704 ved Høchstetd og 1706 ved Rameliet; det er en Forvexling med Farbroderen Paul.

Regt., $19/12$ 1829 Oberstlieut., $5/8$ 1735 Oberst Karakt., $20/8$ 1749 Oberst og Chef for 3 jydsk Regt., Generalmajor $31/3$ 1751, Generallieut. $31/3$ 1758, hvid Ridder $31/3$ 1759, afskediget $25/4$ s. A. og optaget i *Adelstanden* $5/10$ s. A. Kjøbte Lammehave ved Skjøde af $14/6$ 1717¹⁾. Gift 1° paa Lammehave (Ringe Kbg.) $26/6$ 1721 med Marie Elisabeth Pogrell²⁾, † paa Lammehave 1734, bgr. i Ringe $6/6$ s. A., Datter af Oberst Henning Mathias P. og Dorthe v. Ahnen³⁾, 2° 1735 med Ida Dorethea Baronesse Guldencrone, f. paa Urup (Østbirk Kbg.) $16/8$ 1713, † paa Lammehave $21/3$ 1746, bgr. i Ringe $2/6$ s. A., Datter af Baron Jørgen G. til Urup og Vibeke Dorethea Gersdorff.

Børn: 3 a—3 k.

3 a. *Hedevig Cathrine*, f. paa Lammehave $15/8$, bgr. i Ringe $17/8$ 1722.

3 b. *Eleonore Elisabeth*, dbt. i Vordingborg $28/5$ 1724, † paa Lammehave $1/10$ 1796, bgr. i Ringe $28/11$ s. A. Gift paa Lammehave $30/10$ 1748 med Oberstlieutenant Johan Christoffer Körbitz, f. $13/3$ 1715, † paa Lammehave $4/1$ 1789.

3 c. *Claus Vilhelm Beenfeldt*, f. paa Lammehave $5/3$, dbt. i Ringe $4/3$ 1727, bgr. i Ringe $25/4$ 1748. Cornet i 5 jydsk Rytt. Regt.

3 d. *Paul Christoffer Beenfeldt*, dbt. i Ringe $27/1$ 1736, † $25/5$ 1753⁴⁾, bgr. i Ringe $1/6$ s. A. Cornet i 3 jydsk Rytt. Regt. $4/3$ 1750.

3 e. *Marie Elisabeth*, dbt. i Ringe $6/4$ 1737. Gift 1° paa Lammehave $5/2$ 1762 med Oberst Johan Sigismund Ehrenfeld⁵⁾, f. 1692, † paa Ølstedgaard $26/6$ 1768⁶⁾, der 1° havde været gift

¹⁾ Fyens Landsth. Skjøde- og Panteprot. Nr. 14, S. 287.

²⁾ Hun var fra lille af i Huset hos Farbroderen, Major Georg Vilhelm Pogrell til Lammehave, der selv ingen Børn havde.

³⁾ Personalh. Tidssk. V, 199. Hun findes ikke paa Starntavlen i Danmarks Adels Aarb. 1884, S. 15 eller de senere Tilføielser til samme; hun kan ikke være Datter af Preben v. A. og Søster til Hedevig v. A., gift med Major G. V. Pogrell, da hun eller Datteren i hendes Sted da maatte være nævnt 1705 i Skiftet efter Moderen. Fru Karen Vind (Svendborg Amts Skifteprot.). Hun har rimeligvis været Oberst Pogrells 3die Kone; 1° var han gift med Maria Elisabeth Pentz († 1686), 2° med Eleonore Elisabeth Offenbergh († 1697) (Personalh. Tidsskr. 5 R. I, 271).

⁴⁾ Ref. Sag. $30/5$ 1753.

⁵⁾ Adlet $6/10$ 1758, hed forud Bahlmann.

⁶⁾ Adr. Cont. Efterr. 1768 Nr. 55 og 59; Sønder Broby Kirkebog haves ei for disse Aar.

- med Anna Hedevig Sophie Fogh († 1748), Enke efter Capitain Jens Erik Himmelstrup til Ølstedgaard. 2° ægtede hun paa Ølstedgaard $\frac{9}{2}$ 1770 Conferensraad, hvid Ridder Hans de Hofman, f. paa Skierildgaard $\frac{10}{7}$ 1713, † i Fredericia $\frac{3}{2}$ 1793, der 1° $\frac{28}{10}$ 1743 i Horsens havde ægtet Bodil Bering, f. $\frac{6}{8}$ 1726, † i Fredericia $\frac{25}{5}$ 1769.
- 3 f. *Vibeke Dorethea*, f. paa Lammehave 1739, dbt. i Ringe $\frac{29}{7}$, bgr. s. St. $\frac{29}{4}$ 1757.
- 3 g. *Jørgen Güldenchrone Beenfeldt*. dbt. i Ringe $\frac{80}{5}$ 1740, bgr. s. St. $\frac{20}{12}$ 1742.
- 3 h. *Frederik Ludvig Christian Beenfeldt*, f. paa Lammehave $\frac{19}{7}$ 1741, dbt. i Ringe $\frac{26}{7}$ s. A., † paa Serritslevgaard $\frac{21}{8}$ 1801, bgr. i Nebel. Cornet i 3 jydsk Rytt. Regt. $\frac{80}{6}$ 1753, Lieutenant $\frac{3}{4}$ 1754, Ritmester $\frac{25}{4}$ 1759, Secondmajor i jydsk Drag. Regt. $\frac{28}{4}$ 1768, Premier Major $\frac{27}{9}$ 1775, Kammerherre $\frac{21}{10}$ 1774, Oberstlieut. $\frac{13}{10}$ 1779, Afsked $\frac{11}{2}$ 1785, Landstaldmester i Jylland $\frac{19}{12}$ 1788. Gift $\frac{25}{10}$ 1765 med Cathrine Elisabeth de Lichtenberg, dbt. i Horsens $\frac{30}{11}$ 1743, † s. St. $\frac{4}{4}$ 1807, bgr. i Nebel $\frac{17}{4}$ s. A., Datter af Etatsraad Gerhard Hansen de L. til Stamhuset Bidstrup, Serritslevgaard m. m. og Bodil Hofgaard. Med sin Hustru fik han Serritslevgaard og eiede 1776—77 Stougaard og Allestedgaard. Ifølge hans og Hustrus Testamente af $\frac{25}{10}$ 1800 (conf. $\frac{31}{7}$ 1807) stiftedes af deres efterladte Formue et Fideicommis til Fordel for Horsens By og forskjellige Landkommuner. Se iøvrigt Biogr. Lex. II, 34.
- 3 i. *Jørgen Christian Beenfeldt*, f. paa Lammehave $\frac{4}{8}$ 1743, dbt. i Ringe $\frac{18}{8}$ s. A., † i Hemmingstedt $\frac{10}{1}$ 1761, bisat s. St. $\frac{19}{1}$ 1). Cornet i 3 jydsk Rytt. Regt. $\frac{24}{12}$ 1755, virkel. Cornet $\frac{4}{1}$ 1758, Lieutenant $\frac{25}{4}$ 1759.
- 3 k. *Christian Frederik Beenfeldt*, f. paa Lammehave $\frac{10}{11}$ 1744, dbt. i Ringe $\frac{13}{11}$. † af Smaakopper i Fredericia $\frac{1}{4}$ 1770, bgr. s. St. $\frac{18}{4}$. Cornets Kar. i 3 jydsk Rytt. Regt. $\frac{16}{8}$ 1757, Cornet $\frac{25}{4}$ 1759, Lieutenant $\frac{15}{7}$ 1761, Kammerjunker $\frac{2}{1}$ 1770²⁾.

¹⁾ Ref. Sag. $\frac{4}{2}$ 1761, Parentation m. m. af Tønne Bloch, Haderslev 1770.

²⁾ Ligprædiken af Jens Bergendal, Haderslev 1670.

- 1 b. *Abel*, † i Slagelse $\frac{3}{5}$ 1715¹⁾. Gift med Oberstlieutenant Hieronymus Grabow, † i Slagelse $\frac{6}{6}$ 1712²⁾. Hun angives ved Mandens Død at være 70 Aar gl., altsaa f. c. 1642. Manden, der ved Skjøde af $\frac{23}{5}$ 1676 af Kongen købte Skaftelevgaard og $\frac{16}{3}$ 1678 af Major Steinbergs Arvinger Skovsgaard i Kirkerup Sogn, havde 1° været gift med Margrete Prætorius³⁾ og forseglers med et Vaaben, hvori en Sparre⁴⁾. Ingen Børn.
- 1 c. *Doretheu*, f. c. 1648, boede ved Søsteren Abels Død 1715 i Noes ved Kolding, begravet i Anst $\frac{11}{9}$ 1735, 87 Aar gl. som Enke efter Niels Garp.
- 1 d. Datter, gift med Lütken, var død 1715, men efterlod en Søn Otto L., der 1715 levede i Preetz.
- 1 e. *Christoffer Paul Beenfeldt*, efter Stamtavlen f. 1647, men da han i Søsteren Abels Skifte udtrykkelig kaldes hendes Halvbroder og altsaa er Søn af Faderens 2det Ægteskab, der blev indgaaet 1662, kan han ikke være født før dette Aar. Han blev $\frac{5}{2}$ 1701 Lieutenant i Ülterwichs jyske nat Rytt. Regt., 1702 med i Braband, 1704 saaret ved Høehstedt, 1706 saaret ved Ramillies⁵⁾, $\frac{15}{6}$ s. A. Capt. Lieut., $\frac{18}{9}$ s. A. Ritmester i 4 jyske nat. Regt., $\frac{10}{4}$ 1711 Majors Kar., $\frac{22}{6}$ 1714 forsat til Liv Regt. t. Hest, Major $\frac{15}{9}$ 1717, Oberstlieut. $\frac{26}{8}$ 1718, Oberst Kar. $\frac{11}{10}$ 1729, Oberst og Chef for søndenf. nat. Dragon Regt. $\frac{18}{6}$ 1732, Generalmajor $\frac{2}{6}$ 1740, hvid Ridder $\frac{4}{9}$ 1747, Commandant paa Frederiksten $\frac{30}{4}$ 1749, Generallieutenant $\frac{20}{6}$ s. A. Han døde paa Frederiksten $\frac{5}{11}$ 1750. Ugift. Se iøvrigt Biog. Lex. II, 33⁶⁾.

¹⁾ Skiftet i Slagelse Skifteprotokol giver god Oplysning om Familieforholdene.

²⁾ Ref. Sag. $\frac{2}{7}$ 1712.

³⁾ Sjællandsfar Landth. Prot. 1672—80, S. 232; Kirkerup Kbh. 1680.

⁴⁾ Hans Schacks Papirer i Rigsarkivet.

⁵⁾ Danske Kongers Hist. 224. b, c, d; Memorialer 1706; W.

⁶⁾ Af Navnet Beenfeldt udenfor Forb. med ovennævnte Familir kjendes Henrik Gotfried B., † som Kammerassessor i Kbh. $\frac{18}{7}$ 1828, Peter Mathias B., der $\frac{20}{11}$ 1789 blev Capt. i det borg. Art. i Kbh. og Maleren Ulrik Ferdinand B., † 1781.

Carl Andreas Ancker.

Af **Emil Madsen.**

Carl Andreas Ancker er Stifter af det bekendte Anckerske Legat til Rejsestipendier for Kunstnere.

Legatets Fundats blev udfærdiget den 1ste Maj 1861, og det traadte i Virksomhed samme Aar. Ifølge dets Bestemmelse, at de aarlige Renter af Legatkapitalen, 173,000 Kroner, skal deles i fire Dele til et Aars Rejsestipendium, to for Malere eller Billedhuggere, et for en Digter og et for en Komponist, har nu en Række af vore Kunstnere i snart 40 Aar faaet et betydeligt Bidrag til Fremme af deres kunstneriske Udvikling ved Ophold i Udlandet. En ikke ringe Del af de Personer, hvis Navne hører til de mest bekendte i den danske Kunst fra Slutningen af det 19. Aarhundrede, har nydt godt af Legatet, og, da det turde have en almindelig Interesse at have en Oversigt over, hvem der i Tidens Løb har faaet tilkendt Rejsestipendiet af Legatet, fremsættes her en samlet Liste over dem:

Malere: 1861 J. Roed, 1862 J. F. N. Vermehren og J. V. Gertner, 1863 Fr. Rohde, 1864 C. F. Sørensen, 1865 Jørgen Sonne, 1866 C. A. Schleisner, 1867 D. Monies, 1868 Heinrich Hansen, 1869 P. C. Skovgaard, 1870 N. Simonsen, 1871 W. Hammer, 1872 August Schiøtt og C. A. Kølle, som paa Grund af sit Dødsfald ikke fik Anvendelse for Stipendiet, 1873 Const. Hansen og C. Neumann, 1874 F. C. Lund og O. D. Ottesen, 1875 C. F. Aagaard og Emil Libert, 1876 Rasmussen Eilersen, 1877 C. Würtzen, 1878 Henrik Olrik, 1879 H. J. Hammer, 1880 V. Rosenstand, 1881 Simon Simonsen, 1882 K. Zahrtmann, 1883 Edv. Petersen, 1884 H. O. Brasen, 1885 Frøken A. Dohlmann, 1886 C. Locher, 1887 Th. Philipsen, 1888 Michael Ancher, 1889 Erik Henningsen, 1890 Axel Helsted, 1891 Chr. Zacho, 1892 Th. Niss, 1893 A. Thorenfeld, 1894 H. A. Brendekilde, 1895 H. N. Hansen, 1896 C. Wentorf, 1897 J. la Cour, 1898 Viggo Johansen, 1899 L. A. Ring, 1900 Fru Agnes Slott-Møller.

Billedhuggere: 1861 H. Conradsen, 1863 C. F. Holbech, 1864 F. C. Stramboe, 1865 O. Evens, 1866 A. J. Kolberg, 1867 Vilh. Bissen, 1868 C. C. E. Hartmann, 1869 A. V. Saabye, 1870 C. C. Peters, 1871 L. Hasselriis, 1876 F. E. Ring, 1877 Carl Smith, 1878 Frøken Cath. Kondrup, 1879 J. B. Smith, 1880 Axel Pacht, 1881 Chr. Freund, 1882 J. S. Gelert, 1883 A. Paulsen, 1884 H. B. M. J. Hoffmann, 1885 Jul. Schultz, 1886 C. Aarsleff, 1887 Th. Stein, 1888 Aksel Hansen, 1889 Rasmus Andersen, 1890 Søren Madsen, som dog paa Grund af sit Dødsfald ikke fik Anvendelse for Stipendiet, 1891 J. Christensen, 1892 Fr. Hammeleff, 1893 N. H. Jacobsen, 1894 A. Bundgaard, 1895 Gyde Petersen, 1896 R. G. Harboe, 1897 Rudolf Tegner, 1898 Carl J. Bonnesen, 1899 Gunnar Jensen, 1900 Lauritz Jensen.

Digtere: 1861 Chr. Richardt, 1862 Kristian Arentzen, 1863 Carl Andersen, 1864 H. V. Kaalund. 1865 Chr. Molbech, 1866 Frøken Athalia Schwartz, 1867 C. Brosbøll, 1868 Vilh. Bergsøe, 1869 O. C. Lund, 1870 Fr. Paludan-Müller, 1871 Hother Tolderlund, 1872 Erik Bøgh, 1873 Anton Nielsen, 1874 A. Bournonville, 1875 Frøken Cornelia v. Levetzow, 1876 Holger Drachmann. 1877 S. Schanderph. 1878 J. P. Jacobsen, 1879 Carl Bahnson, 1880 Rudolf Schmidt, 1881 Ernst v. der Recke, 1882 Charles Gandrup, 1883 C. J. Markman, 1884 P. Hansen, 1885 L. Budde, 1886 Karl Gjellerup, 1887 Einar Christiansen, 1888 H. F. Ewald, 1889 Alfred Ipsen, 1890 Henrik Pontopidan, 1891 Otto C. Fønss, 1892 J. Holm Hansen, 1893 Karl Larsen, 1894 Vilh. Østergaard, 1895 Edv. Blaumüller, 1896 Oscar Madsen, 1897 Carl Ewald, 1898 Vald. Rørdam, 1899 Joh. Jørgensen, 1900 Ludv. Holstein.

Komponister: 1861 Jørgen Malling, 1862 Gottfred Mathison-Hansen, 1863 I. P. Carstensen, 1864 Joseph Glæser, 1865 G. C. Bohlmann, 1866 C. F. E. Horneman, 1867 Emil Hartmann, 1868 V. Kalhauge, 1869 Aug. Winding, 1870 G. Lemhcke, 1871 E. W. Ramsøe, 1872 Julius Bechgaard, 1873 C. L. Gerlach, 1874 J. A. Krygell, 1875 Holger Dahl, 1876 Wilh. Holm, 1877 Fr. Rung, 1878 P. E. Lange-Müller, 1879 Siegfried Langgaard, 1880 Jul. Steenberg, 1881 Leopold Rosenfeld, 1882 Fritz Schousboe, 1883 Victor Bendix, 1884 L. Schytte, 1885 G. Helsted, 1886 Joh. Bartholdy, 1887 Robert Henriques, 1888 Aug. E. Enna, 1889 Louis Glass, 1890 Carl Nielsen, 1891 Fini Henriques, 1892 Alfred Toft, 1893 V. Rosenberg, 1894 A. H. Hamann, 1895 Axel Gade, 1896 Chr. Danning, 1897 Axel Grandjean, 1898 Georg Høeberg, 1899 Arthur Allin, 1900 F. Hemme.

Det har selvfølgelig ikke manglet, at mange har skænket Legatstifteren en venlig Tanke til Tak for hans Gave, og at der af og til er fremtraadt et Ønske om noget mere Kendskab til Legatstifteren end det, som almindelig findes. Dette Ønske har dog henstaaet omtrent uopfyldt; thi Ancker døde i en altfor ung Alder til, at Kendskabet til ham kunde naa frem i videre Kredse¹⁾. Forfatteren heraf, der har kendt ham som Barn og været Ungdomsven af ham, har derfor ment at gøre vel i, medens det endnu var Tid, at meddele, hvad jeg vidste om ham.

Carl Andreas Ancker blev født den 13. Sept. 1828 i jævne, horgerlige Forhold, der først senere udviklede sig saaledes, at

¹⁾ En kort Artikel om Ancker findes dog nu i Biografisk Lexikon, og i den af Dansk Forfatterforening udgivne saakaldte Forfatterbog, Kjøbenhavn 1898, har Alfred Ipsen offentliggjort en Afhandling om det Anckerske Legat og dets Stifter. Fremstillingen kunde dog, da Forfatteren ikke har haft personligt Kendskab til Stifteren, ikke være meget omfattende, hvad han iøvrigt selv synes at beklage, og den er med Hensyn til nogle Punkter ikke ganske rigtig.

han ved den Arv, som han modtog efter sin Fader, blev sat i Stand til at stifte Legatet.

Faderen, Anders Ancker, født i Rønne paa Bornholm d. 17. Februar 1801, var Søn af Skipper, som det kaldtes i Datidens Sprog, eller som vi nu vilde sige, Skibsfører, tilsidst Købmand, Anders Andersen Ancher¹⁾ i dennes andet Ægteskab med Cecilia Catrine Munk fra Kuregaard i Strandby paa Bornholm²⁾. Det synes, at Anders Ancker er opvokset under temmelig vekslende Forhold. Hans Fader, der det meste af Tiden sejlede med sit Skib i Fragtfart mellem Kjøbenhavn og Rønne, havde tidlig mistet sin første Hustru og snart efter giftet sig igen. Den anden Hustru hørte til en meget ansæt Familie, og selv hørte han til en paa Bornholm udbredt Slægt, til hvilken efter sigende blandt andre den fra Forsvaret af Dybbøl 1864 bekendte Premierløjtnant Ancher skal have hørt³⁾. Det synes,

¹⁾ Anders Andersen Anchers Efternavn findes i Kirkebøgerne oftest skrevet som her anført, hvorimod hans ovennævnte Søn og efter denne atter Sønesønnen, Legatstifteren, skrev deres Efternavn i Formen „Ancker“.

²⁾ Gaarden er betegnet saaledes, hvor Vielsen (den 30. Jan. 1799) er indført i Kirkebogen for Aakirkeby. Formentlig er der herved ment „Kuregaard“, der ligger i Aaker Sogn ved Læsaa, Syd for St. Munkegaard, tæt ved Stranden og ved Boderne. Denne er den 33. Selvejersgaard og findes antegnet med 11 Td. bornholmsk Hartkorn.

³⁾ Af nedenstaaende Oversigtstavle fremgaar Legatstifteren Anckers Slægtskabsforhold til ovenomtalte Lt. Ancher, saavel som til Maleren Michael Ancher.

Anders Hansen
f. c. 1726,
Gaardejer i Knudsker Sogn paa Bornholm.

Michel Andersen Ancher,
døbt ²⁰/₁₂ 1759, til Smørbygaard (22 Selvejerg.) i Knudsker.

Anders Andersen Ancher,
døbt ²⁰/₄ 1766, Skipper og Købmand i Rønne.

Hans Michael Ancher,
døbt ⁷/₈ 1801, til St. Almegaard i Knudsker.

Anders Ancker,
f. ¹⁷/₂ 1801, Silke- og Klædehandler i Kbh.

Hans Ancher
til Frigaard i
Rutsker.

Johan Andreas Peter Ancher (Anker), f. ²²/₂ 1837,
Premierløjtn.

Carl Andreas Ancker,
f. ¹⁹/₆ 1828, Legatstifter.

Michael Peter
Ancher, f. ⁹/₆
1819, Maler.

(Red. Anm.)

at det, som i mange andre Huse i de urolige Aar under Napoleonstiden, er gaaet snart op og snart ned i Anders Anckers Fødehjem. En Tid synes der at have været nogen Velstand, som dog tilsidst har givet Plads for temmelig smaa Kaar. Der fødtes flere Børn, af hvilke nogle døde unge, og endnu inden Anders Ancker blev konfirmeret, døde Faderen 1814, kun 48 Aar gammel. Kun to Aar efter giftede hans Enke sig paany og drog bort fra Rønne, og Barndomshjemmet var dermed opløst. Sandsynligvis har dette bidraget stærkt til, at Anders Ancker forlod Bornholm og drog til Kjøbenhavn, hvor han fik en Ansættelse, straks eller noget senere, hos det i hin Tid saa bekendte Manufakturhandler-Firma M. I. & A. Philipsen paa Hjørnet af Pilestræde og Kronprinsensgade. Omtrent da han var 25 Aar, begyndte han sin egen Forretning som Silke- og Klædehandler i Stedet Gammelstrand Nr. 8 (nu Nr. 36). Han har ved at at nedsætte sig her, vist et godt Blik for, hvad der vilde passe hans Virksomhed; thi denne Gade har altid været særdeles heldig for Handel. I gammel Tid, da Christiansborg Slot var beboet, var den det vel endnu mere end nutildags, og Optegnelserne over Kjøbenhavns Befolkning i de forlængst henrundne Aarhundreder viser, at der her har ligget Gaarde tilhørende store Handlende, især saadanne, som gjorde Forretninger med Hoffet. Tiderne havde forandret sig; men Gaden var dog vedblivende, som den er det endnu, særdeles vel beliggende, og da Anders Ancker havde et betydeligt Talent for Handel, varede det ikke længe, inden han begyndte at staa sig godt, alene paa Grund af sin egen Dygtighed; thi nogen Støtte af sin Moder, efter at hun havde giftet sig anden Gang, har han næppe haft.

Havde han saaledes Held med sig i, hvad der angik Handelsager, blev det Ægteskab, som han kort efter indtraadte i, derimod uheldigt ved sin Kortvarighed.

I Stedet ved Siden af ham, Gammelstrand Nr. 7 (nu Nr. 34) boede Malermester, ogsaa ofte kaldt Flaademaler, senere Premierløjtnant og tilsidst Kaptajn i Brandkorpset, Carl Simon Hambro og dennes Hustru Jeanette, født Nathan. Der var, efter at en Søn var død ganske ung, fire Døttre, og med den næstældste

af disse, Henriette Axeline, der var født 5. Aug. 1808, blev Anders Ancker forlovet og snart efter, den 7. Novb. 1827, gift. Omtrent samtidig flyttede han ind i Stedet Gammelstrand Nr. 6 (nu Nr. 32).

Det synes i enhver Henseende at have været et meget heldigt Parti, som Anders Ancker gjorde; thi ikke alene var det en ung og meget tiltalende Pige, som han havde ægtet, og hendes Fader, hvem alt Malerarbejde paa Orlogsskibene og Holmen i en Aarrække var overdraget, stod sig godt; men Ancker var tillige ved sit Ægteskab indtraadt i en Familie, der omfattede adskillige særdeles begavede og dygtige Folk. Carl Simon Hambro var nemlig vel udgaet fra et tarveligt Hjem; men baade han og hans Søkende havde modtaget en Begavelse, der bragte dem frem i Livet. Den ældste af disse var Hofraad Joseph Hambro, der, efter at have begyndt med intet, havde opnaaet at blive Datidens største Bankier i Kjøbenhavn, og hvis eneste Søn, den senere Baron, Carl Joachim Hambro, efter at han var bleven Student 1825, i nogle Aar havde arbejdet sammen med Faderen og reist i Udlandet, 1839 flyttede til London og dér oprettede en lignende Bankierforretning¹⁾. En Tvillingbroder til Carl Simon Hambro var Isak Hambro. Denne var i en ung Alder dragen til Bergen i Norge, hvor hans Familie endnu lever, og havde her grundet en betydelig Handelsvirksomhed. Endelig var der en Søster, som var gift med Lands-Over- samt Hof- og Stadsrets Prokurator N. Borup og Moder til den endnu levende, forhenværende Sognepræst i Skamstrup J. Th. Borup. Familien var af jødisk Herkomst. Hofraaden var forbleven i sine Fædres Tro, men de øvrige af hans Søkende næppe, hvad dog ikke kan fuldt optyses. Alle deres Børn var kristne. Maaske med Undtagelse af Hofraaden, hvis ægteskabelige Liv led under hans Hustrus uhelbredelige Sindssygdom, var de alle og især de to Tvillingbrødre fornøjelige og livlige Mennesker med mange Interesser og selskabelig anlagte.

¹⁾ Se nærmere om Hofraad Hambro „Af Carl Bernhards Erindringer“ i Museum, 1890 og om Baron Hambro Ill. Tidende 25 Nov. 1877, jvf. Biogr. Lex.

Sandsynligvis vilde dette ikke have været uden stor Indflydelse paa Anders Ancker, der selv oprindeligt næppe savnede Anlæg til at harmonere med Svigerfaderens Slægt, og paa hans Søn Carl Andreas Ancker, der blev født som foran nævnt den 13. Sept. 1828, hvis ikke meget ulykkelige Omstændigheder var indtrufne. Den unge Moder overlevede ikke Barnets Fødsel mere end omtrent et halvt Aar. Hun døde den 4. Februar 1829, og hendes Mand stod saaledes alene tilbage med det lille Barn.

Hendes Død blev af den mest indgribende Betydning for dem begge.

Som det foregaaende vil have vist, havde Faderen ingen Slægtninge, der kunde yde ham nogen Hjælp eller Støtte. Den eneste Paarørende, der fandtes i Kjøbenhavn, var en omtrent 7 Aar yngre Broder, Peder Munch Ancker, som da endnu var i Lære. Det gik da som saa ofte under lignende Forhold, at det blev Bedsteforældrene og særlig Mormoderen, som kom til at tage sig af Barnet. I hendes Hus tilbragte han da de første Barndomsaar i kærlige Forhold, men alene under kvindelig Paa-virkning. Bedstefaderen døde nemlig 1831, to af Døtrene blev gifte, den ældste, Hanne, alt i 1829 med Grosserer H. L. Danchell, den yngste, Ida, i 1836 med Pastor H. F. J. Gyberg, og han blev saaledes alene med Bedstemoderen og dennes næst-yngste Datter, Caroline, som forblev ugift.

Paa Faderen havde Hustruens Død den Indvirkning, som atter senere blev af Betydning for Sønnen, at han mere og mere blev en ensom Mand, der ikke formaaede at slutte sig til nogen. Ved Svigerfaderens Død var Huset ved Gammelstrand blevet meget stille. Hofraaden, hvis Hustru døde 1838, holdt sig for sig selv, og med sin Svoger og Svigerinde havde han omtrent ingen Omgang. De enkelte paa den Tid mere oplivende Men-nesker, som af og til besøgte Huset ved Gammelstrand, var den foran nævnte Prokurator Borup, da alt en ældre, men meget livsglad og munter Mand, og Isak Hambro, der hvert Aar foretog en Forretningsrejse fra Bergen til Hamburg, paa denne lagde Vejen gennem Kjøbenhavn og da boede nogen Tid hos Prokurator Borup. Hans Besøg var til stor Glæde for den hele

Familie: men de var kun kortvarige, og selv om Prokurator Borup og Andreas Ancker undertiden traf sammen, havde dette dog ikke synderlig Indflydelse paa den sidstnævnte. Denne søgte alene sin Tilfredsstillelse i den store Handelsvirksomhed, som han styrede, og som vistnok navnlig i hine Aar gav saa stort Overskud, at han allerede da var en rig Mand.

Da Skoletiden begyndte for Carl Ancker, blev han sat i Mariboers Skole, som kort i Forvejen, 1834, var bleven oprettet af Carl Mariboe, Translatør i Engelsk, Fransk og Tysk, i Boldhusgade 225 (nu Nr. 1), det samme Sted, i hvilket Studenterforeningen senere i mange Aar havde Lokale. Der kan ikke være Tvivl om, at denne Skole bidrog meget til at udvikle hos Carl Ancker den Kærlighed til Kunst, som senere paa flere Maader gav sig til Kende, og til hvilken han sikkert havde arvet Spiren fra sin Moder og dennes Slægt. Skolen var en Realskole, hvor der især undervistes i fremmede Sprog. Dens Maal var at uddanne til Handelsvirksomhed; men den paatog sig tillige, i alt Fald snart, at forberede til Adgangseksamen til den daværende Kgl. Milit. Højskole. Den begyndte meget smaat; men det varede ikke længe, inden der gik stort Ry af den, saa at den hurtig fik mange Elever. Lejligheden i Boldhusgade blev for snæver, og Skolen fik da c. 1838 sine egne, store, nybyggede Lokaler i Store Kongensgade Nr. 51 (nu Nr. 55). Hvad der især bidrog til dens Fremgang og havde Indflydelse paa den Retning, i hvilken Carl Anckers Aandsliv udviklede sig, var det udmærkede Valg af Lærere, der var truffet. Som saadanne kan nævnes Mariboe selv som Lærer i Engelsk, den senere Professor Vilhelm Bierring i Fransk, Lærer J. Jürs i Tysk, cand. jur. Ludvig Ipsen i Historie og Geografi o. fl. Nogle af Lærerne, foruden Mariboe selv, der alt c. 1835 havde faaet Titel af Professor, var ogsaa Lærere paa den militære Højskole og utvivlsomt nogle af de allerdygtigste i hin Tid. At Undervisningen i Dansk, Skrivning og Regning, som der jo i vore Dage saa ofte klages over, stod paa et tilsvarende højt Trin, var ifølge Skolens hele Plan en Selvfølge.

Dog ikke blot ved Lærernes Personlighed udøvedes der en

heldig Indflydelse paa Eleverne. Disses Udvikling fremmedes tilige i en ikke ringe Grad ved den særegne Skoleordning, som var indført af Mariboe, og som meget bidrog til at fremkalde Kappelyst uden at medføre den Slappelse eller Træthed, som der nu saa almindelig klages over. Det vilde dog føre for vidt her at gaa nærmere ind paa en Omtale af den. Det maa være nok at fremdrage de ikke faa Legemsøvelser, som til Dels havde et militært Anstrøg, og den Skik, som opretholdtes i adskillige Aar, at de noget ældre Elever omtrent en Gang om Ugen maatte fremsige et Digt eller holde et Slags kort Foredrag over et selvvalgt Æmne for Kammeraterne, samlede fra flere Klasser i en af de større Sale. Dette fandt vel ikke Anklang hos alle; men der var dog stedse enkelte, som med Kærlighed syslede med de Forberedelser, som Fremsigelsen eller Foredraget fordrede.

Dog var der ved Livet i hin Skole en Ejendommelighed, som den Udvikling, der senere har fundet Sted her i Landet, leder Tanken hen paa. Det er lidt vanskelig at sige, hvori den egentlig bestod, og at forklare den; bedst kan den maaske fremstilles ved at sige, at der vel paa ingen Maade i Skolen manglede Fædrelandssind og Fremdragelse af de store Minder fra Fædrelandets Historie; men Følelsen i hine Retninger fremtraadte, om man saa kan udtrykke det, mere bunden og ikke saaledes begejstret, i Sang og Tale, som det senere er blevet almindeligt. Det laa vel for en stor Del i Tiden. De store Begivenheder fra Aarhundredets Begyndelse og Reactionen, der fulgte efter, var endnu noget, som Lærerne og overhovedet alle ældre havde oplevet, og Blikket rettedes derfor mere paa Verden i dens Hellhed end paa Fædrelandet og Norden, hvis Forhold i hine Tider ogsaa blot kunde drøftes under et Tryk af betydelige Vanskeligheder. Det blev derved mere, hvad der galdt Verdensudviklingen og Menneskelivet i Almindelighed, eller det almene Sande, Skønne og Gode, som jeg erindrer, at en af Lærerne udtalte det, end det særlig danske eller nordiske, der droges frem. Der udgik efterhaanden adskillige særdeles dygtige Mænd fra Skolen, saaledes flere af Cheferne for Kjøbenhavns største Handelshuse, en Kunstner som Carl Bloch og Officerer, af hvilke flere ligesom

den ene af Professor Mariboës egne Sønner senere kom til at offere Livet for Danmarks Sag; men der udgik i hin Tid ingen eller omtrent ingen, som har indtaget en fremragende Plads i vort politiske Liv.

Omtrent 1840 købte Carl Anckers Fader den Holtenske Gaard Gammelstrand 154 (nu Ved Stranden Nr. 14), som endnu henstaar uforandret i det Ydre og ved sin Søjlerække og Beliggenhed lige for Christiansborg Slot er den mest fremtrædende i hele Strøget dér omkring. Her flyttede han snart ind, og i det mindste fra samme Tidspunkt kom Carl Ancker til at forlade Bedstemoderens Hjem og bo sammen med Faderen. Dennes Handelsvirksomhed, der omfattede baade Grosserer- og Butiksforretning eller, som det den Gang kaldtes, udøvedes baade en gros og en detail, var nu bleven saa betydelig, at hele den senere fraskilte, bageste Bygning ud imod Admiralgade, indtoges alene af hans Lager; men det Liv, som Carl Ancker kom til at leve, blev uberørt heraf. Det blev ensomt, ligesom Faderens, der i Grundten ikke tog sig meget af ham, saa at han nu mere end før blev henvist til sig selv, hvad der ikke kunde undlade at give hans Aandsretning et Præg, forskelligt fra de flestes.

Allerede hans Hjem gjorde selv i hin Tid, da en stor Tærvæghed i det daglige Liv, blandet med en vis Storslaaethed i Beboelsen af store Lejligheder med Værelser, som kun sjældent toges i Brug, et særegent tomt Indtryk. Faderen beboede Stueetagen, som dels indeholdt Butikken med en til denne knyttet Stue og dels Beboelseslejligheden. Det Værelse i samme, som egentlig var det mest benyttede, laa ved Siden af Butikken. Det skulde vel nærmest have været Faderens Værelse, da der fra dette gennem en lille Rude i Væggen kunde føres Tilsyn med, hvad der foregik i Butikken. Det saa fra Gaden ud, som om det hørte til denne, da der ligesom i hin var et Vindue med udstillede Varer, som indadtil skjultes af et lavt Forhæng; men det var uden direkte Forbindelse med Butikken, benyttedes aldrig af Faderen, derimod som dagligt Opholdsrum for Sønnen, der ved Forhænget i Vinduet ligesom symbolsk var udelukket fra Verden. I Lejligheden udenfor dette Værelse, som man

kunde komme ind i umiddelbart fra Entréen, herskede nærmest Tomhed: thi der var omtrent aldrig et Menneske i de til dette stødende Rum. Der var en stor, ret pragtfuldt udstyret Sal til Gaden, med Overtræk over Møblerne. Den benyttedes ligesom den store Spisestue kun de yderst faa Gange om Aaret, naar der blev indbudt fremmede, enten for at fejre en Fødselsdag eller stundom i Julen, og de fremmede var da ikke mange, hovedsagelig kun Slægtninge paa den Hambroske Side, Svogrene sjældent iberegne, og Lystighed var der ingen af. Saa fulgte Sovekammeret, som var fælles for Faderen og Sønnen, og endelig, nærmest Køkkenet, en Stue, der var den egentlige Dagligstue og Spisestue, hvor Faderen og Sønnen samledes til de daglige Maaltider, og hvorfra de derefter i Reglen gik hver til sit.

Ved Køkkentrappen, adskilt fra den egentlige Beboelseslejlighed og ikke i Flugt med denne, men højere oppe og i Forbindelse med Lagerbygningen, laa Kontoret eller Kontorerne, hvor Carl Anckers Fader opholdt sig tidlig og sildig, Søgnedag og Helligdag, og hvorfra han hovedsagelig kun gik ned for at indtage sine Maaltider, og hvortil han snarest vendte tilbage, naar disse var færdige. Nogle faa Kontorister har der vel været; men man saa aldrig noget til dem, saa lidt som til Butiks- eller Lagerfolkene. Jeg erindrer ikke nogen Sinde at have set dem spise nede. De udgjorde en Befolkning for sig, der ikke hørte til Husstanden.

Det daglige Liv i Carl Anckers Hjem afveg saaledes meget fra det, som ellers i hin Tid var det sædvanlige i velstaaende Huse. Det var endnu ikke gaaet op for Folk, hvilken Interesse der kunde være forbunden med at samle paa gamle Møbler eller andre Sjældenheder, og det kunde derfor ej heller ventes, at Carl Anckers Fader skulde have nogen Interesse af sligt. Derimod var det en, nu ganske aflagt, Skik, naar Husherren var en velstillet Handelsmand, at han om Eftermiddagen eller Aftenen tilbragte nogle Timer i en Klub. Her var Kortspil vel den sædvanligste Underholdning, men ved Siden af dette havde Samtalerne med Ligestillede en stor Betydning for Forretningslivet. Dog

ogsaa i denne Henseende var hans Levevis afvigende. Saa vidt jeg erindrer, forlod han næsten aldrig sit Kontor om Eftermiddagen, og han spiste i Reglen til Aften alene hjemme. Paa den anden Side tog han sig ej heller meget af Sønnen. Jeg erindrer ikke, at han nogen Sinde har beskæftiget sig videre med ham, gaaet ud at spasere med ham, taget ham med sig i Skoven eller til én eller anden Fornøjelse, og selskabelig Omgang var der som sagt omtrent ingen af.

Carl Ancker levede saaledes sit Liv for sig, og det blev en Tid lang mere stille, alt som han voksede til. Det Tilhold, som han stedse havde haft i sin Bedstemoders Hus, tabte sig i Betydning efterhaanden. Han kom dér vel næsten daglig; men Bedstemoderen, som var født 1780, var nu temmelig til Aars og begyndte at blive noget svagelig, og det var endnu mindre end før et livligt Hus. Carl Ancker kom vel noget sammen med Børnene af hans Onkel P. M. Ancker, der var bleven gift og c. 1839 havde etableret sig som Urtekræmmer og Gros-serer paa Christianshavn; men de var en Del yngre end han. Ogsaa holdt han nogen Omgang med Børnene af hans Tante, som var gift med Danchell; men af disse var ogsaa kun én jævnaldrende, og Samkvemmet med dem besværedes snart ved, at Familien flyttede ud til Ørholm, som Danchell købte omtrent 1843. Mest var han i disse Aar alene.

Ved den Tid, da han blev konfirmeret, lærte han dog at indrette sig noget bedre efter sin egen Smag, uhindret af Faderen.

Carl Anckers Fader havde maaske fra først ønsket, at han en Gang i Tiden skulde overtage Forretningen; men allerede tidlig havde han indset, at Sønnen ikke besad Anlæg for Handel. Ved Valget af en anden Livsstilling laa det nær under de givne Forhold, da Landvæsenet i hin Tid lovede stort Udbytte, at fæste Tanken paa dette, og Sønnen bestemtes da til at blive Landmand. Carl Ancker havde ikke noget derimod, om han end ikke følte sig særlig oplagt dertil, og Faderen lod ham nu i nogen Tid, efter at han var gaaet ud af Skolen, faa privat Undervisning i forskellige Fag, der antoges at kunne være ham

til Nyttie som Landmand, foruden i Musik. Faderen gav ham tillige af og til Bøger, der var belærende i samme Retning; men han tillod ham ogsaa rundhaandet at anskaffe hvilke Bøger, han selv lystede, uden at føre synderlig Kontrol dermed.

De Bøger, som saaledes kom til Huse, blev dog ikke nærmest laudoekonomiske. Det blev tvært imod hovedsagelig æstetiske, deriblandt de større, udenlandske Forfatteres Værker, franske, tyske og engelske, som han ved Udgangen fra Skolen læste med temmelig Lethed i de Sprog, i hvilke de var skrevne. Studiet af Naturhistorie, som hørte til de Fag, han fik Undervisning i, forvandlede sig for største Delen til et Studium i Entomologi. Dette optog ham meget i hin Tid og havde blandt andet den gode Side, at han færdedes meget i den fri Natur for at samle Insekter, som han derpaa hjemme med megen Iver undersøgte mikroskopisk og bestemte.

Faderen lod ham frit følge sine Tilbøjeligheder i hine Retninger, og der udviklede sig saaledes hos ham efterhaanden en ikke ringe Kærlighed til Livet i Naturen, til Digtning og overhovedet al Slags Kunst. Denne nærredes derhos ved, at han ofte kunde besøge Teatret, og ved, at den Omgangskreds, som han havde valgt sig omtrent paa hin Tid blandt sine tidligere Skolekammerater, for største Delen havde Interesser fælles med ham, skønt de senere næsten alle gik ind i Livsstillinger, som intet havde med Kunst at bestille.

Det varede ikke længe, inden han forsøgte sig med selv at skrive ét og andet. Han begyndte med at oversætte et Skuespil, som, man kan gerne sige selvfølgelig, ikke blev antaget. Hvad der baade var hans Fortrin og hans Fejl, var, at han mere og mere blev et Følelsesmenneske, der fattedes Kendskab til Mennesker og det praktiske Liv. Der fulgte heraf en Naivitet, som ofte skadede ham, idet han ved sin Optræden let fjernede sig fra det sædvanlige. Hans Yndlingsforfatter var H. C. Andersen, hvis Fremstillingsmaade og Aandsretning særlig passede til hans egne Anlæg, derefter, saavidt jeg erindrer, Tieck, i hvis Æventyr og romantiske Skildringer han fandt stort Be-

hag, medens han dog samtidig i ikke ringe Grad følte sig tiltrukken af Victor Hugo og Byron.

Alt i alt var det den Gang vistnok de lykkeligste Aar, som det forundtes ham at opleve. Ungdommen har det forud for Manddommen og de ældre Aar, at Haabet er saa stærkt. Hele det lange Liv synes at ligge for én med tusinde Muligheder, der faar deres Farveskær af de ungdommelige Drømme, og man kender endnu ingen Forskel paa Mulighed og Sandsynlighed. I hin Tid var det ofte meget fornøjelige Eftermiddagstimer, som han og hans Omgangskreds tilbragte i det lille, ham forbeholdte Værelse ved Butikken.

I Modsætning til den øvrige Lejlighed var det allerede i og for sig ret hyggeligt. Der stod det Fortepiano, som han lærte at spille paa, men som ellers havde staaet ubrugt siden Moderens Tid. Der hang over en Sofa to store, oliemalede Billeder af hende og Faderen fra deres korte, lykkelige Tid. Paa begge Sider af Sofaen var Pladsen optagen af store Bogskabe. Over Forhængsgardinet, der skjulte Varerne i Vinduet, faldt Solstrålerne om Eftermiddagen ofte ind paa den grønne Portière, der aflukkede det meget dybe Vinduesfag fra den øvrige Stue, og de oplivede Stuen. Her sad da næsten daglig en lille Kreds af unge Mennesker, der hørte paa Oplæsning af æstetiske Sager og kom frem med Udtalelser om dem. En iblandt dem havde en stor, musikalsk Begavelse, som han dog ikke senere i Livet gjorde nogen særdeles Anvendelse af. Han kunde spille omtrent alt, hvad der ønskedes, udenad, og med stor Glæde hørtes ofte, hvad han gav til bedste. Kredsen var for ung til at følge Tidens Rørelser, og Dagens offentlige Æmner blev derfor kun Genstand for Samtale, naar de i en særlig Grad havde tildraget sig Opmærksomhed.

Dermed naaedes Aaret 1847, og Carl Ancker kom da ud paa Herregaarden Sophienborg ved Hillerød for at lære Landvæsen. Ved Siden af den praktiske Dont, som han der udførte, fortsatte han sine æstetiske Studier, læste og skrev meget. Det ældste Digt af ham, som jeg er i Besiddelse af, er fra den Tid. Det er en Efterligning af en af Petrarcas Canzoner og viser, dels

at han efterhaanden havde faaet godt Herredømme over Sproget, og dels, at vaagnende erotiske Følelser havde begyndt at gøre deres Indflydelse gældende. Som karakteristisk for ham fremsættes her det første Vers:

I de stille Skove vil jeg gjerne bo.
 Der er Trøst og Lise, der er Fred og Ro,
 Men alene vil jeg ikke være.
 Nei, min Tro,
 O!
 Vi maa være to,
 Men saa heller ikke flere.

Hvem det var, som dette Digt er henvendt til, er mig nu ubekendt. Hillerød var i hin Tid berømt for sin Rigdom paa unge, smukke Piger, og hvis Ancker har betroet mig, hvem den udvalgte var, har jeg siden forglemt det. Kun saa meget kan siges, at med Hensyn til Frieri og Forlovelse viste sig den Gang som ogsaa senere de uheldige Følger af hans ejendommelige Opdragelse. Hans Udseende var hverken heldigere eller uheldigere end de fleste andres, og med Hensyn til Levevilkaar var han jo et særdeles godt Parti; men hans Optræden var ham imod. Opdragen omtrent alene mellem ældre og uden at være kommen synderligt sammen med Børn og unge af begge Køn, stillede han de unge Piger saa højt i sine egne Tanker, at de i Virkeligheden bleve uopnaaelige. De ville vel ikke have noget imod at blive betragtede som Engle eller som en Madonna; men de ville foretrække den, som ogsaa kan tale mere dagligdags med dem, gaa ind paa deres egne Anskuelser og tage Del i deres Fornøjelser og Glæder, og ikke, som det var Tilfældet med Ancker i hin Tid, den, der blot henvender sig til dem paa en mere eller mindre fantastisk, for dem uforstaaelig og derfor tilsyneladende sær Maade. Hvis Ancker har gjort noget andet Skridt i Retning af Tilnærmelse end blot at skrive Digte, har det ikke ført til nogen Forlovelse. Han blev overhovedet ikke forlovet i en længere Aarrække, skønt han flere Gange blev stærkt forelsket.

Det hændte, medens Ancker opholdt sig paa Sophienborg, at der hos nogle af hans tidligere Omgangskreds i Kjøbenhavn,

særlig i Vinteren 1848—49, jævnlig fandt Sammenkomster Sted af en Del yngre, der ligesom Ancker havde megen Interesse for Digt og Sang, blandt dem en af vore bekendteste Visedigtere, Adolf v. d. Recke, og den i hin Tid meget yndede Skuespiller Christian Smidt fra Kasino. Naar Lejlighed gaves, deltog Ancker i disse Sammenkomster og skrev flere Sange, der kunde passe til dem. Nogle Drikkeviser, mere af alvorlig end af særlig skæmtende eller spøgefuld Art, og som findes i den af ham senere udgivne Digtsamling, have deres Oprindelse fra hine Sammenkomster.

Efter Opholdet paa Sophienborg fulgte en Rejse i Tyskland, Ungarn og Schweiz til den bekendte Landbrugsskole Hohenheim i Würtemberg, hvor han skulde have Ophold for sin videre Uddannelses Skyld, og medens Ancker endnu var dér, købte Faderen i Efteraaret 1851 Mørkhøj Gaard ved Kjøbenhavn til ham. Her drog han da ind, da han kom tilbage fra Hohenheim, og begyndte som praktisk Landmand. Hans Interesse kunde dog ikke for Alvor knytte sig til Landvæsenet, og de Forhold, under hvilke han kom til at virke, var ej heller gunstige.

Gaarden, der ligger nede mellem Bakker, berøvet al fri Udsigt, og var som sædvanlig bygget i Firkant med fire Længer, af hvilke Stuehuset var den bageste, gjorde et noget trist Indtryk, naar Vejret da ikke var særdeles smukt. Beboelseslejligheden var ikke tiltalende, og med Hensyn til Driften var Gaarden, om end Jordernes Beskaffenhed var ganske god, ikke stor nok til at bære Udgifterne ved at leve dér, naar Ejeren ikke personlig tog ivrig Del i Arbejdet. Dette formaaede han ikke ifølge sin hele Tilbøjelighed, og det blev derfor egentlig nogle ret triste Aar, som han tilbragte derude. Gaardens Drift fordrede Tilskud, som Faderen ikke var meget tilbøjelig til at yde, og da Ancker ikke var gift, og Gaarden netop laa saa langt fra Kjøbenhavn, at det ikke var en Rejse, men dog meget besværlig at komme frem og tilbage, især da den laa ved en Vei, som ikke benyttedes af offentlige Befordringsmidler, blev Selskabeligheden, som han deltog i, og som han kunde have den ude hos sig, meget ringe. I Vintertiden kom han ikke ofte til Kjøben-

havn, og det var endnu sjældnere, at han saa nogen hos sig, især da flere af hans tidligere Omgangsfæller havde forladt Kjøbenhavn eller var komne ind i Livsstillinger, der bandt dem til Staden. Han holdt sig hovedsagelig kun nogenlunde oppe ved som tidligere at læse og skrive.

Det var under Opholdet paa Mørkhøj Gaard, at han forsøgte sig med at træde frem for Offentligheden; han udgav under Pseudonymet Beppo en Digtsamling, tilegnet H. C. Andersen. Nettoindtægten skulde tilfalde Højskolen i Rødning. Disse Digte, der vel fra Formens Side i det Hele var gode, men som dog nærmest kun var en Efterklang af den Lyrik, som tidligere havde haft talrige Beundrere, men Tiden ganske var løben fra, fandt ingen større Læsekreds, og de har nu nærmest kun Værd som Karakteristik af Forfatteren. Der fremtræder dybest følt det Savn af et Hjem, som hans ensomme og triste Liv lod ham føle Trang til, i Digtet „Hvad jeg savner“:

Jeg savner et Hjem, en hyggelig Fred,
 En huuslig, net, lille Stue,
 Et Hjærte, som hele min Sjæl hænger ved,
 Naar Sommeren smykker med Blomster sit Bed,
 Om Vintren ved Arnens Lue.

En stærkere Følelse for Fædrelandet og fædrelandske Forhold træder ogsaa frem i nogle af Digtene. Den Modtagelse, de i det Hele fandt, var vel nærmest en Skuffelse for ham, skønt han ikke udtalte sig derom; thi, medens der vel ingen optraadte dadlende, blev Digtsamlingen dog kun kortelig omtalt i nogle faa Blade¹⁾.

Hvorvidt han med den modnere Alder kunde have bragt det videre, kan ikke siges; thi, kort derefter indtraadte pludselig en meget stor Forandring i hans Liv.

Uden foregaaende Sygdom døde nemlig hans Fader i August 1854. Det var ikke mere end netop, at Carl Ancker kom til Stede ved Dødslejet, inden Faderens Liv var helt udslukket, og Sorgen overvældede ham i første Øjeblik ganske. Faderen døde den 16. August efter en Nat, som endnu vistnok vil mindes af

¹⁾ Berlingske Tidende 1853, Nr. 92. Dannevirke 1853, Nr 126.

nogle paa Grund af det forfærdelige Uvejr, der indtraf om Aftenen den 15., og som synes at have været det stærkeste, som i mange Tider har hjemsøgt Hovedstaden. Det kom overraskende for mange. Om Eftermiddagen havde der i smukt Vejr været Revue over Kjøbenhavns Borgervæbning, og der var stor Fest i Tivoli i Anledning af Stiftelsesdagen. Carl Ancker var aldeles ude af sig selv i Øjeblikket. Han turde ikke være alene med den Døde, og fik en Fætter til at være i Lejligheden sammen med ham, indtil den Døde var ført bort.

Snart maatte hans Tanker dog vende sig mod det timelige. Carl Ancker, der stedse kun havde faaet af Penge, hvad han tarveligt behøvede, og flere Gange endog havde været i Forlegenhed med Hensyn til Mørkhøj Gaard, saa sig ved Dødsfaldet uventet i Besiddelse af en efter Datidens Forhold meget betydelig Formue, i Kronemønt ikke meget langt fra en Million. Han havde nok vidst, at Faderen var formuende; thi dette viste jo alle de ydre Forhold; men at Faderen havde været saa rig, som det fremgik, havde han ingen Forestilling om.

Han var vel i en Alder af 26 Aar, men som alt sagt uden praktisk Kendskab til Mennesker og uden særdeles Støtte af ældre, saa at han ligesom i sine øvrige Forhold var omtrent ene om at finde sig til rette. Her var der nu tillige det uheldige, at naar mange Penge pludselig tilfalder et Menneske, kommer de ikke som en Gave, men som et Slag, der let bringer vedkommende ud af Ligevægt.

Det fulgte af Carl Anckers hele Aandsretning og af, at han egentlig kun ved at bøje sig for Faderens Ønske var bleven Landmand, at han nu hurtig forlod denne Livsstilling. Han beholdt vel Mørkhøj Gaard, men forlod den for at tage Bolig i den Ejendom, som han nu besad. Faderens Forretning blev ophævet, og ved et Arrangement saa han sig alt i Vinteren 1854—55 i Stand til at flytte ind paa første Sal, hvor han nu indrettede sin Ungkarlejlighed, først med de gamle Møbler, efterhaanden med pragtfuldere, som de ombyttedes med. Sammen med Rigdommen kom dog tillige andre Tilskikkelser, der ikke var lystelige.

Blandt disse kan nævnes den Skare af Ansøgere om Gaver og Laan, der passede ham op og idelig hjemsøgte ham. Han vilde i Grunden gerne hjælpe, saa godt han formaaede; men det var umuligt at tilfredsstille alle. Af dem, som ikke fik fuldt ud hvad de attraaede, blev flere vrede og lod ham det mærke, og dette tog han sig ikke lidet nær. Undertiden var han i Virkeligheden ikke i Besiddelse af kontante Penge, da Boet ikke var gjort op, medens de dagligdags Krav ikke kunde skydes til Side, og dette i Forbindelse med den Uro, som hele Stillingen fremkaldte, tirrede ham og bidrog stærkt til at udvikle hos ham den Egenskab, at han kunde give betydelige Summer ud til enkelte eller til ét eller andet, som Indskydelse eller heldig Tale indgav ham det i Øjeblikket, medens han samtidig kunde være meget paaholdende med Ubetydeligheder. Den liden Ro, som han af disse Aarsager fik, formindskedes yderligere ved et Antal af nye Venner, som ikke synderlig delte hans tidligere Interesser. Det havde jo i hans tidlige Ungdomsaar, som han ofte sagde, været hans fornøjeligste Timer, naar hans tidligere Omgangsfæller om Eftermiddagen kom hos ham, og han havde troet, at noget lignende skulde kunne gentage sig nu, da han atter var i Kjøbenhavn. Men de fleste af hine Omgangsfæller vare ikke længere i Staden, og de nye Venner havde hovedsagelig forskellige andre Interesser.

Alligevel vilde nok Forholdene have klaret sig, hvis der ikke tillige var indtruffet et Tilfælde, som fra først af syntes ubetydeligt, men i sine videre Følger gjorde Livet meget byrdefuldt for ham og tilsidst bragte ham Døden i en ung Alder. Der viste sig nemlig hos ham en Sygdom, der var af en underlig Art, idet den fra først af alene bestod i, at han undertiden, som oftest dog kun med mange Dages Mellemlum, mistede Mælet eller blev tungelam, men blot i en saa overordentlig kort Tid, at ingen, som ikke kendte ham særdeles nøje, kunde opdage det, naar han ikke selv omtalte det. Lamheden indfandt sig uden Varsel, og, naar han da var i Samtale med nogen, maatte han standse, men blot i saa ringe Tid, at Standsningen i Reglen kun fremkaldte det Indtryk, at den var ganske tilfældig. Ancker paastod

selv, at den første Gang, han havde mærket Sygdommen, var den Nat, da han stod ved Faderens Dødsleje, og baade de indre og ydre Omstændigheder havde indvirket saa stærkt paa ham. Dette maatte han selvfølgelig bedst vide selv; men det bør dog maaske bemærkes, at han i sine yngste Skoleaar havde meget ondt ved at udtale visse Bogstaver klart. Han mente dog paa den Tid, som der her er Tale om, at Tilfældet ikke betød noget videre. Det indtraf kun meget sjældent, og han antog, at det igen vilde gaa bort af sig selv. Han søgte ikke Lægehjælp og gav kun ringe Agt paa det, saaledes at det ikke havde nogen Indflydelse paa hans daglige Liv.

Han havde altid næret en Rejselyst, som ikke var bleven tilfredsstillet ved de Rejser, som han havde gjort, og han bestemte sig derfor nu, da han havde Tid og de fornødne Midler, til at gøre en lang Tur i Europa i Foraaret og Sommeren 1855. Da han gerne vilde have Følgeskab, indbød han mig til at rejse sammen med sig, og med Taknemlighed erkender jeg den store Gave, han saaledes ydede, ligesom jeg med Taknemlighed mindes den daværende Artillerigeneral, de Meza, der bevirkede, at jeg under min Orlov beholdt Lønning, uden hvilken jeg vanskelig kunde have afholdt den Del af Udgiften, som jeg efter min Overenskomst med Ancker selv havde at udrede. Der fandtes den Gang kun Jærnbane til Roskilde og ingen i Fyen og Jydland, og vi besluttede derfor at sejle fra Kjøbenhavn til Flensborg, hvorfra der Aaret i Forvejen var aabnet Jærnbaneforbindelse sydpaa. Det var imidlertid en meget haard Vinter 1854—55; der var endnu Kanefart til Trekrøner de første Dage i April, og intet Dampskib til Flensborg kom i Fart førend i Midten af samme Maaned. Vi var saaledes forhindrede i at begynde Rejsen tidligere. Den gik over Hamburg, Berlin, Dresden og Wien til Italien, hvor vi tilbragte omtrent fire Maaneder med at gennemrejse Landet og med lange Ophold i de vigtigste Byer. I Juli var vi paa Sicilien, hvor Ancker tillige med en engelsk Theolog, som havde sluttet sig til os, lejede en Vogn i Palermo, og med denne kørte vi da til Girgenti og videre med Ophold i Siracusa og Catania til Messina. Vi kørte stundom

baade Dag og Nat i den yderst ubekvemme Vogn og med en meget tarvelig Forplejning. Ikke alene til os selv, men ogsaa til Hestene maatte vi stundom føre Vand med. Til Trods for de Anstrengelser, som var forbundne med denne Rejsemaade, og den meget stærke Varme befandt Ancker sig vel, undtaget at det ovenfor nævnte Sygdomsanfald kunde indtræffe en sjælden Gang. Det var vor Rejseplan at sejle til Malta og derfra til Spanien for derpaa at drage hjemefter gennem dette Land og Frankrig. Paa denne Strækning indtraf dog en Forhindring. Vi naaede vel, meget fornøjeligt som hidtil, Gibraltar; men her maatte vi blive i henved en Maaned. Der herskede nemlig stærk Kolera i de Egne af Spanien, som vi skulde rejse igennem med Diligence, da der ikke fandtes Jærnbaner, og det blev paa det ivrigste fraraadet os at forsøge det; men selv Gibraltar var ikke ganske fri, saa at de regelmæssige Dampskibsforbindelser med dette Sted ophørte indtil videre. Vi forsøgte flere Gange at komme bort med Dampskibe, som tilfældigt anløb Gibraltar; men det lykkedes ikke, da hine Skibe, selv om de vilde tage os om Bord, ikke sejlede til Steder, der passede for os. Vi forkortede det ufrivillige Ophold ved nogle lange Udflugter paa den ene Side til Cadiz, Xeres og Sevilla, der var uberørte af Koleraen, og paa den anden til Tanger. Da indtraf en Dag et Tilfælde, som viste, at Anckers Sygdom kunde optræde alvorligere, end vi hidtil havde tænkt os. En tidlig Morgen, da Ancker alene var gaaet ned i Spiseværelset paa Hotellet i Gibraltar for at drikke The, kom Opvarteren ilende op til mig og sagde, at Ancker var bleven meget syg. Da jeg skyndsomst kom ned til ham, laa han paa en Madras, der i en Fart var skaffet til Veje, og, som det syntes mig, angreben af en Slags Krampe- eller Ligfald. Saa hurtigt som mulig og med Bistand af en Spanier, der tilfældig kom ind i Spisestuen, bragtes en Læge til Stede, og Ancker blev ført op paa vort Værelse og lagt til Sengs. Op ad Dagen fortog da Anfaldet sig, og den næste Dag befandt han sig atter som ellers og haabede, ligesom jeg, at det havde været Varmen eller andre rent tilfældige Omstændigheder, som havde fremkaldt det Anfald, der havde forskrækket os saa meget.

Nogle Dage senere anløb en engelsk Damper, som skulde i Postfart mellem Marseille og Orienten, Gibraltar. I stor Hast kom vi om Bord og sejlede til Frankrig, hvor vi paany havde det meget fornøjeligt, især ved Besøg hos forskellige Medlemmer af min rundtom i Sydfrankrig boende Familie. Ancker befandt sig saa vel, at vi endog gjorde nogle interessante, men temmelig anstrengende Bjergture i Pyrenæerne, uden at han havde den mindste Ulempe af dem. I Paris tilbragte vi derpaa en Maaned, ligeledes meget godt. Der var Udstilling, og vi var dér netop, da Sebastopol blev indtaget, hvad der gav Anledning til flere Festligheder. I Paris skiltes vi. Ancker, der var bleven lidt mere urolig for sit Helbred, efter at han havde raadført sig med en af de berømte Læger i Paris, vilde rejse lige hjem, medens jeg med en anden af mine Venner, der var kommen for at være sammen med os, tog en længere Vej gennem Belgien og Tyskland for dér at besøge nogle fælles Bekendte.

Efter Hjemkomsten til Kjøbenhavn havde Ancker i Vinteren 1855—56 meget at tage vare med at bringe sin Lejlighed i den Stand, han ønskede. Han havde i Italien, særlig i Rom, købt en Del Malerier og andre Kunstsager, som først indtraf efterhaanden, og disse skulde nu anbringes. Han begyndte tillige i selskabelig Henseende at føre et noget større Hus. Foruden nogle af den tidligere Omgangskreds, der ligesom før kom jævnligt hos ham, søgte han at drage enkelte, mere fremragende Personer i forskellige Livsstillinger til sig. Han gjorde i den Anledning et eller to store Middagsselskaber, som dog ikke synes fuldt ud at have tilfredsstillet ham selv. Ved alt dette blev hans Tid stærkt optagen, saaledes at om han end ligesom tidligere havde Lyst til at læse og skrive, tillod den forandrede Levevis det dog ikke.

Ulykkeligvis begyndte hans Sygdom snart igen at fremtræde stærkere. Efter at han længe havde været forskaanet, indfandt de epileptiske Anfald, eller hvad det nu var, sig paany. Der kunde være lange Mellemlum, i hvilke han befandt sig saa vel, som enhver anden; men saa kom der igen uden Varsel en slem Periode. Han gjorde en kort Rejse til Paris for at søge Læge-

hjælp. Han bragte nogle Æsker med Piller hjem med sig, og disse syntes virkelig en Tid at hjælpe, saa at han atter troede at kunne nære lyse Forhaabninger.

I Sommeren 1857 traf han da i det selskabelige Liv den unge Frøken Augusta Fredrika v. Schoultz, hvis Familie boede i Helsingborg, og hun blev da den Kvinde, der knyttede sit Liv til hans og vilde tilfredsstille hans Længsler efter et egentligt Hjem. Efter en kort Forlovelsestid blev de gifte den 24. Sept., og det syntes nu, at der skulde forundes ham nogle lykkelige Dage. Efter en større Bryllupsfestlighed gjorde de Nygifte en Rejse til Paris; men denne blev kun af kort Varighed, da Sygdommen atter indtraf i forstærket Grad. Efter Hjemkomsten blev det ikke bedre. Dog laa han ikke til Sengs, og Livet gik tilsyneladende sin jævne Gang.

Mindre vistnok af Frygt for Sygdommen end som en naturlig Følge af, at han for nylig var indtraadt i Ægteskab, gjorde han og hans Hustru deres Testamente, der er dateret den 14. Okt. 1857. Dets Bestemmelse i det Tilfælde, at han døde først, og Ægteskabet blev barnløst, var, at den ene Halvdel af hans Formue skulde tilfalde visse af hans Slægtninge paa fædrene og mødrene Side, og den anden Halvdel Hustruen, dog med den Bibetingelse, at der videre, saafremt hun giftede sig paany, eller i alt Fald ved hendes Død, for Halvdelen af den hende tilfaldne Sum skulde oprettes det omtalte Legat til Rejsestipendier for Kunstnere. Han blev saaledes sin Ungdoms Interesse for Kunsten tro og glemte den ikke, om han end selv havde maattet opgive sit kæreste Haab, det, at kunne nævnes blandt dens Udøvere.

Det varede ikke længe efter, at Testamentet var skrevet, inden han pludselig døde under et nyt Anfald, i sit Hjem, den 16. Novbr. 1857. Ægteskabet var barnløst, og da hans Enke giftede sig paany 1860, traadte Legatet i Virksomhed.

Carl Ancker ligger begravet paa Kjøbenhavns Assistents Kirkegaard sammen med Forældrene og nogle af hans Slægt, Der findes ikke paa Graven noget særlig fremtrædende Mindesmærke.

Der findes kun faa Afbildninger af ham; den væsentligste er en Buste, udført i Marmor af Billedhugger Stramboe omtrent 1856, nu paa Charlottenborg i Legatets Besiddelse.

Spørgsmaal og Svar.

Spørgsmaal.

9.

Christiane Buntzen, f. 12 Sept. 1766 i Kbhvn., † 17 Juni 1828 i Kbhvn., ægtede Juli 1783 (vistnok i Nicolaj Kirke) Kancelliassessor, Retsactuarus i Nordre Ditmarsken Johan Kühl, døbt 3 Nov. 1750 i Rendsborg. † 7 Dec. 1801.

Oplysning søges om, hvem denne Johan Kühl var en Søn af, hans Liv, hvor han døde og om hans Børn. Af disse er en Søn Jacob Kühl død 21 Okt. 1802 (født c. 1784), en anden Søn Johan Kühl skal være død mellem 1803 og 1818 i Vestindien og en Datter Johanne Christine Kühl døde 21 Marts 1808 (født c. 1789). Hun kaldes i Moderens Dødsannonce „min eneste Datter“. Jeg har Grund til at antage, at der har været mindst 4 Børn i Følge nogle Buntzenske Familieoptegnelser.

10.

Sidste Gang i Statskalenderen for 1761 staar Jakob Bjørnsen som Kgl. Transportforvalter ved Sønderborg Færgen. Hans Søn Lorentz, f. 1728, blev 1748 Student ved Københavns Universitet. 1751 Cand. theol., 1752 Konrektor i Haderslev. 1763 Sognepræst i Stenderup, † her 20 Dec. 1784. Han ægtede 1ste Gang Barbara Tychsen, Datter af en Provst T. i Haderslev, 2den Gang en Marie Magdalene Schneider, der overlevede ham. Lorentz Bjørnsens Søn, Jacob, døbt 28 Dec. 1760 i Haderslev, blev først Degn, senere Præst i Valløby og døde her 19 Sept. 1704. 1 Aug. 1788 ægtede han i Vallø Slotskirke Sophia Magdalena Schwensen, Kammerjomfru hos Abbedissen paa Vallø, Prinsesse Sophia Magdalene af Slesvig-Holsten Sønderborg Glyksborg. Oplysning søges om disse tre Generationer Bjørnsen og om deres Hustruer, samt om der er Forbindelse mellem denne Familie Bjørnsen og Borgmesteren i Helsingør Etatsraad Bertel Bjørnsen (f. 28 Sept. 1749, † 20 April 1820). Det bemærkes, at en Søster til Pastor Jacob Bjørnsens Hustru, Frederikke Henriette Wilhelmine Schwensen, blev gift $19/12$ 1796 i Valløby med Degn i Nordrup Jens Jørgen Fæster († i Volderslev $19/6$ 1812) og at en anden Søster Charlotte Amalie Svendsen var gift med Mølleeejer Jacobsen i Englerup Mølle ved Ringsted (Sigersted Sogn).

Paul Hennings,
Kong Georgs Palais, Kbhvn.

En Oplysning om Ivar Huitfeldt.

Ved G. L. Grove.

Der findes mærkeligt nok i Søhelten Ivar Huitfeldts Liv et Par Aar, hvorom selv hans nyeste Biografier, der dog have den hele ældre Litteratur at bygge paa, Intet have at fortælle. Om hans Ungdoms Togter indtil 1690 (han fødtes

som bekendt 1665), har man gode om end ikke vidtløftige Oplysninger fra Niels Juels Konduitelister for 1690, trykte i Tidsskrift for Søvæsen 1861, jfr. S. 257; men fra dette Aar begynder Hullet i Kundskaben om ham, og i biografisk Lexikon har hans Biograf, som meddeler, at Huitfeldt 1690 tog Afsked med den udenlandske Krigstjeneste for bestandig, intet videre at anføre om hans senere Virksomhed hjenime eller ude før 1694, da han nævnes opført som Chef for Fregatten Blaahejren.

Da følgende samtidige Aktstykke imidlertid dels bestemt meddeler, hvor Ivar Huitfeldt befandt sig midt under nævnte Periode, og dels ikke blot berigtiger nævnte Meddelelse om hans definitive Afsked med udenlandsk Krigstjeneste allerede i 1690, men fremfører et Vidnesbyrd om, at han ogsaa 1692, i det navnkundige Søslag ved la Hogue, har gjort sit Navn Ære, tør det formentlig have Krav paa at fremføres. Originalen findes i Rigsarkivet blandt Søkrigskancelliets indkomne Sager for 1692 og lyder saaledes:

„Stormegtigste Allernaadigste Arfue Konge og Herre!

Jeg schulde noch efter min allerunderdanigste schyldighed hafue giort Rapport om huis, ßom er forefalden udj Battalien. Mens efterßom Jeg med Monsr Tourville ofuergich paa et andet schib, og vj ere blefve forfulde af Engellænderne, at vj ey har kunnet unwiige dennem, mens er her udi et Bunde dorp, huor udj findis ichon Thj eller Tolf Bunde huuße, dog har Jeg, ßaa vit mig mueligt, schrefuet til Mons. Harboe en liden Relation, om huis ßom er forefalden udj Actionen. Capitain Witfeld er her med mig, og er hand af Monsieur Wilette, Leut. Genneral, med huem hand war Embarqueret, megtig blefuen berømt.

Ellers meener jeg med første at forføye mig til Paris, der at afwagte Eders Kongl. May^{ts} allernaadigste Resolution, huilchen Jeg allerunderdanigst schall Effterlefve, Som er

Eders Kongl. May^{ts}

Hogue d. 4 Junij
Anno 1692.

allerunderdanigste og troeplichtschyldigste tienner
C. E. v. Støcken.

Vice-Adm v. Støcken var ved den Tid i fransk Tjeneste og ifølge forskellige Rapporter ombord paa den berømte Tourvilles Admiralskib „le Soleil Royal“ (110 Kanoner), der skal have overtruffet alle daværende Sømagters Skibe baade i Udrustning, Sejldygtighed og Pragt (se de Jonge: Nederl. Zeewesen III, S. 316), men trods Admiralsens udmærkede Tapperhed blev ruineret og brændt af den betydelige fjendtlige Overmagt i Søslaget ved la Hogue sidst i Mai s. A., hvortil ovenfor sigtes. „Capitain Witfeld“ var utvivlsomt vor berømte Søhelt. I en Rapport af ^{16.} 1692 (se Admiralitetets indk. Sager) melder ogsaa den senere Admiral C. T. Sehested i god Overensstemmelse hermed fra Rochelle, at Kaptainerne Witfeld og Scheel (aaenbart de samtidige Søofficerer Ivar Huitfeldt og Jørgen Scheel), begge ere komne ombord hos ham og gaa med ham til Kjøbenhavn. Vilette (-Mursai) førte ved la Hogue „l'Ambiteux“, der med „le Soleil Royal“ udstod Englændernes mest haardnakkede Angreb, og paa hvis Skib Tourville og med ham ifølge Ovenstaaende altsaa ogsaa v. Støcken overgik, da „le Soleil Royal“ blev gjort ukampdygtig „L'Ambiteux“ og mange andre franske Krigsskibe bleve drevne ind paa Kysten og forsvarede til det Yderste af bevæbnede Chalupper under nævnte Admiraler i en overmaade blodig Kamp (jfr. L. Guerin: Histoire maritime de France, III, Paris 1846).

Von Stöckens egen ovennævnte Relation „om huis. Som er forefalden udj Actionen“, findes i Rigsarkivet blandt Indkomne Sager til Overkrigssekretær Harboe i Mai 1692, er skreven endnu inden Kampen var endt, og lyder i al Korthed som følger:

Monsieur

Je n'ay pas du tems a escrire d'avantage horsmis, que nous nous somme batie hier ausi depuis 11 heures jusque a 9 heures du soir contre 82 vaisseaux ou 75 ou moins, nous restions que 44 en tout, nous n'avons rien perdu, mais nous tachons a nous retirer; cumme cela ira, ie ne say, mais c'étoit rude, car on nou mit entre deux feux. Le te[ms] ne permet pas d'avantage pour ce fois, je [suis] au reste, Monsieur,

vostre tres humble

dans le soleil Royael au caep
de hoge le 30de May anno 1692.

et tres obeissant serviteur

C. E. v. Stöcken.

Gaver til Samfundets Bibliothek.

- Samfundet har modtaget fra
- Apoteker *H. L. Heiberg*: Ringkjøbing Apotek 1749—1899. Mindeskr. v. E. Dam. Ringkjøbing 1899.
- Justitsraad *S. Elvius*: Bidrag til Frederiksborg lærde Skoles Historie, samlede af Arkivar G. J. L. Feilberg, udg. v. S. Elvius. Hillerød 1899.
- Bergens historiske Forening*: Dens udg. Skrift Nr. 5. Bergen 1899.
- Sparekassedir. *H. J. Møller*: Slægten Helweg i Danmark. Odense 1899.
- C. Klitgaard*: Stambog for Efterk. af Mogens Brix og Karen Pedersdatter Lassen af Nørhbjerg Gaard i Gjøttrup Sogn. Aalborg 1898.
- Samme*: Slægtens Saga, nogle Meddelelser om Kjøbm. i Blokhus Jens Carl Bang Klitgaard og Hustru Christiana Brix samt om de med disse beslægtede Familier Baltzersen, Bekmann, Klitgaard m. fl. Trykt som Manusk. Hjørring 1899.
- Paul Hennings*: Beiträge zur Geschichte der Familie Hennings (1500—1900). Udg. af J. F. B. Hennings og P. C. de C. Hennings, Lübeck 1899.
- Chr. Augustinus*: Et Mindeskrift. Chr. Augustinus ¹¹/₆ 1750—¹¹/₆ 1900. Af H. C. Bering Liisberg. Kbh. 1900.
- V. Hostrup Schultz*: Et Par Blade af Matz Jensen Prommus og hans Descendents Historie. Tr. som Manusk. Kbh. 1900.
- Sognepræst *D. Thrap*: Familien Bonnevie i Norge og Danmark 1715—1900. 3die Udg. Chr.ania 1900.

Register.

(Ved Oberstløjtnant *H. F. Grandjean.*)

- Aagaard, C. F., Maler, 221.
 Aarsleff, C., Billedh., 221.
 Aarwangen, Alb. Müller v., Landfgd., 1.
 — Carl Ludv. Müller v., Gen.kontrol., 1. — Jak. Müller v., Ridder.
 1. — Johs., Raadsherre. 1. — Ludv. Rud. Müller v., Ob., 1—15.
 Aastrup, Poul Mortensen, Biskop, 59.
 Abel, Oluf Pedersen, Sorenskr., 109.
 Abrahamsen, Kpt., 168.
 Adamius, Villads Nielsen, Dr. med., 58.
 Adamus, Joh.s., Studiosus, 60.
 Adler, Gen.superintendent., 172.
 Ahlefeldt, Grev, 30 — Bened., 61. — Burkard, 56. — Claus, Ghmr., 66. — Fred., 66. — Hans, 56. — Hans Fredriksen, 59. — Henr., 61. — Henr. Jørgensen, 67. — Wolf, 56. — -Laurwigen, Fred. Ludv. Vilh., Greve, 45. — -Laurwigen, Marie Alb. Math., 45.
 Ahnen, Dorthe v., 218. — Hedv. v., 218. — Preben v., 218.
 Akeleye, Alette, 154. — Ane Christine, 155. — Anna Doroth., 156. — Anne Marie, 152. — Bodil Marie, 155. — Elisab., 152. — Gab. Sigvard, Kpt., 156. — Hans Peter, Fændr., 156. — James, 154. — Jane, 153. — Jane, 153. — Jens (Jahn), Kpt., 153. — Jens Werner, Kom.kpt., 151 f. — Ing., 152 f. — Ing. Margr., 154. — Joh.s., Kpt., 152 f. — Joh.s. Absalon, Kadet, 154. — Kirstine, 156. — Maren, 154 f. — Marie (Maren), 152. — Marie, 154. — Maria, 154. — Nic. Gab., 152. — Niels Sam., Kpt.lt., 154 f. — Peter Sigv., Kpt., 154. — Samuel, Handelsm., 154. — Sam., Kom.kpt., 152, 154. — Severine Jørg., 154. — Sigv. Jørg., Sklt., 152. — Sigvard Jørg., Indrulleringschef, 155 f. — Sigv. Jørg., Major, 151.
 Alanus, Hans Jensen, Prof., 58.
 Allin, Arth., Komp., 222.
 Amundsen, Heinr., 50. — Øllegaard, 50.
 Ancker, (Ancher, Anker) And., Gross., 223ff. — And. Andersen, Kbm., 223. — Aug. Fred., 242. — Carl Andr., Legatstift., 221—243. — Cecil. Cath., 223. — Hans, Gmd., 223. — Hans Mich., Gmd., 223. — Joh. Andr. Peter, Prlt., 223. — Mich., Maler, 221, 223. — Mich. Andersen, Gmd., 223. — Peder Munch, 226.
 Andersen, Carl, Forf., 222. — Hans, Mag., 62. — H. C., Digter, 232, 236. — Poul, Dr. med., 61. — Raam., Billedh., 221. — Søren, Proptr., 186.
 Arctander, Edv. Smith, 53. — Elisab. Regine, 53.
 Arenfeldt, Axel, Rentem., 60.
 Arenstorff, Reg.chef., 215.
 Arentz, Fried., Kpt., 102—108.

- Arentzen, Kr. Forf., 222.
- Arff, Juditho, 113. — Maria, 113. — Nic. Jantzen, Asses. i H. R., 113.
- Astrup, Gjertrud Garmann, 179. — Hans Chr., Propr., 179.
- d'Aubert, Ob., 10.
- August, Prins af Preussen, 4.
- Augustinus, Chr., 245.
- Baade, Peter Dan., Overvrager, 72, 183.
- Baden, Chr. Hansen, 68.
- Bagge, Anna, 48 f, 51. — Angenete, 49. Carsten, 49. — Karen Matsd., 115.
- Baggesen, Fanny, 131. — Jens, Digter, 6, 131, 151. — Karl, Præst, 131, 138. — Soph., 131.
- Bahlmann, Joh. Sigism., 218.
- Bahnson, Carl. Forf., 222.
- Baird, David, Gen., 39.
- Balchen, Anne, 52.
- Balle, Biskop, 158 f., 167 ff.
- Baltersen, Fml., 245.
- Bang, Etr., 212. — Hans Clausen, Præst, 63. — Oluf, 212.
- Banner, Erik, Stath., 99.
- Barden, Edv. de, 59.
- Barnekow, Chr. Hansen, Riger., 57. — Joh., 68.
- Barnewitz, Fred. Joachimsen, Lenem., 63.
- Bartholdy, Joh., Komp., 222.
- Bartholin, Casper, Dr. jur., 64.
- Bartum, Søren, Sorenskr., 83.
- Basse, Peder, 68. — Maren, 69.
- Battus, Anton., Dr. med., 57.
- Baumgürtner, Euphrosyne Sus., 21. — Joh. Heinr., Præst, 21.
- Bay, Carl Ludv., Exdirekt., 1.
- Bechgaard, Jul., Komp., 222.
- Beck, Gartner, 125. — Agatha, 69. — Albert, 68. — Carl Ezechias, Kpt., 210. — Hans, Fuldm., 210. — Henr., Inspekt., 125. — Jochim, 69. — — Lave, 68 f. — Sivert, 69. — Soph. Bornemine, 210. — Vigoline, 210. — Vilh., 210.
- Beenfeldt, Abel, 220. — Anna Cath., 215. — Anna Chr., 216. — Anna Marg., 214. — Anna Vilh., 217. — Cath. Elisabeth, 219. — Christina, 215. — Chr. Cath., 216. — Chr. Fred., Lt., 219. — Chr. Ulrikke, 217. — Christof. Paul, Kancelr., 216. — Christof. Paul, Genlt., 213, 215, 217, 220. — Claus, Ritn., 215. — Claus, Kptlt., 213. — Claus Bendix, Oblt., 216. — Claus Peter, 216. — Claus Vilh., Kornet, 218. — Doreth., 220. — Ellen Cath., 214. — Eleon. Elisabeth, 218. — Fred. Lud. Chr., Oblt., 219. — Fred. Tønne Grubbe, 217. — Hedv. Cath., 218. — Herm. Fred., Genlt., 217. — Ida Dorth., 218. — Joach. Kpt., 215. — Joach. Chr., Oblt., 215. — Jørg. Chr., Lt., 219. — Jørg. Guldencrone, 219. — Lisbeth Magd., 217. — Magd., 215. — Magd. Cath., 217. — Margr., 213. — Margr., 214. — Marie Elisabeth, 218. — Marie Elisabeth, 218. — Paul, Kmd., 213. — Paul Christof., Lt., 214. — Paul Christof., Kornet, 218. — Sigismund, Gen., 213. — Ulrica, 213. — Vibeke Doreth., 219.
- Beiken, Henriette Vilh., 48.
- Bekmann, Fml., 245.
- Bendix, Vict, Komp, 222.
- Bendtsen, Nils, Fgd., 81.
- Bennik, Nic., Proviantkoms., 65.
- Bentzen. Laur. Kjærtulf Sørensen, Sgpr., 179.
- Berg. J. Chr., Justitiar, 90, 92. — Jens Jensen, Gross., 185—211. Johs. Christoph., Skibskpt., 186, 189. — Nils, 80, 102 f., 106, 108. — Poul Vilh., Stykjunker, 210. — Soph. Bornemine, 210. — Viguline Chr., 210.
- Bergendal. Angenete, 49. — Hans, Hører, 49. — Jens, Sgpr., 49.
- Berger, Dorth. Louise, 23.
- Bergsøe, Vilh., Forf., 222.
- Bering, Bodil, 219.
- Berkentin, Wolf Ludolf, Amtm., 60.
- Bernadotte, 8.
- Berner, And. Alex., Toldinspekt., 44. f. — Margr. Elis., 44. — Sus., 44.
- Bernstorff, Baron, 67. — A. P., Grev, 16, 18, 162.
- Bertelsen, Helle, Rdm., 75.
- Berthelsen, Anna, 75.
- Berth, Margr. Rebecca, 210.
- Bestum, Ambjørg, 105. — Hans Nielsen, 105.

- Bierring, Vilh., Prof., 227.
 Bissen, Vilh., Billedh., 221.
 Bilde, Erik, 68. — Hilleborg, 69. —
 Knud, 69. — Oluf, 68.
 Bille, Birg., 69. — Erik Steensen, 56.
 — Erik Steensen. Major, 65. —
 Eske Pedersen, 59. — Jens Steensen,
 61. Joh. C., Lt., 11. — Niels
 Hartvigsen, 63. — Otto Steensen,
 Amtm., 65. — Otto Steensen, 65. —
 Per, 69. — Steen Jensen, Lensm., 56.
 Bildt, And., Major, 94. — Anne, 94.
 — Else Cath., 94 f. — Knud,
 Amtm., 94. — Major, 90.
 Birch, Biskop, 161. 164.
 Birket, Hans, Mag., 60.
 Bjørn, Andr. Riegelsen, Kbm., 198, 200.
 — Chr. Ludv. Schiøtz, Lensm., 73.
 Bjelke, Hendr., 73. — Jørg., 75. —
 Vibeke, 95.
 Bjørn, Math., Sorenskr., 106.
 Bjørnsen, Borgm., 243. — Barb., 243.
 — Erik, 117. — Jak., Sgpr., 243.
 — Jak., Transportforv., 243. —
 Lorentz, Sgpr., 243. — Marie Magd.,
 243. — Soph. Magd., 243.
 Black, Chr. Schaarup, Kbm., 199 ff.
 Blaumüller, Edv., Forf., 222.
 Blichfeldt, Henr., Auct.forv., 95. —
 Henr., Byfgd., 91 f.
 Blixencrone, Jfr., 53.
 Bloch, Carl, Maler, 227.
 Blome, Did. Johansen, Landr., 59.
 Bohlmann, G. C., Komp., 222.
 Boje, Nic., 59.
 Bolling, Fred. Andersen, Sgpr., 87.
 Bonnesen, Carl J., Billedh., 221.
 Bonnevie, And., 181 f. — Andr., Sgpr., 175.
 — Anna Cath., 180. — Boel, 182. —
 Bolette, 181. — Cath., 181. — Charl.
 Amal., 181. — Chr., Matros, 182.
 — Dorthe, 181. — Eman., 181 f.
 — Fml., 245. — Honorat., Vin-
 hdl., 181. — Honorat., 181. —
 Maren Margr., 175. — Tørris, 182.
 Bontzen, Mort., Vicelagm., 91.
 Bording, Chr. Lauridsen, Dr. med., 59.
 — Laur. Jensen, Lekt., 64.
 Borgia, Kardinal, 162 f. f.
 Bornemann, A. V. F., Gen.audit., 7, 10.
 — Kjeld Nic., Gen.audit., 200.
 Borup, N., Prokur., 225 f. f. — J. Th.,
 Sgpr., 225.
 Bournonville, A., Balletm., 222.
 Brahe, Axel, 68. — Erik, 69. — Ingeb.,
 69. — Jens Pedersen, 58. — Jørg.,
 68 f. Knud, 68. — Margr., 69.
 — Otte, 69. — Sten, 67 f. —
 Tyge Tygesen, 59.
 Brandenburg, Maria, 154.
 Brandt, Chr., Ghmr., 195, 199. — Ene-
 vold, Grev, 199. — Kirstine, 105.
 Braesen, H. O., Maler, 221.
 Brendekilde, H. A., Maler, 221.
 Breum, Will., Skomager, 126.
 Brix, Christiane, 244. — Mog., 244. —
 Karen, 244.
 Broch, Simen, 103 f. f.
 Brockdorff, Benedict Ditlevsen, 60. —
 Ditlev Ditlevsen, 60. — Ditl. Joa-
 chimsen, Landr., 66. — Ditl. Gen.,
 217. — Joach., 66. — Kai Ditlev-
 sen, 60. — Theod., 62.
 Brockenhuus, Erik, 65. — Helveg, 214.
 — Oblt., 86. — Peter Clausen,
 Oblt., 63. — Sivert, 214.
 Brof, Chr. Rasmussen, Rekt., 64.
 Brosbøll, C., Forf., 222.
 Brown, David, Gouvern., 44. — John,
 Gross., 44. — Louise Elis., 32, 44.
 — Margr. Elis., 32, 44. — Will.,
 Gros., 32, 44.
 Bruun, Maria (Maren), 153.
 Bruusgaard, 176.
 Bryske, Karl, 68. — Tønne, 68.
 Bræstrup, Audit., 10.
 Brøndsted, Prof., 171.
 Buchwaldt, Bertram, Ritm., 63. — Casp.,
 Amtm., 60. — Casp. Henningsen,
 66. — Godske Ditlevsen, 55. —
 Hans, 56. — Hans Adolf, Amtm.,
 64. — Henr. Henningsen, Landr.,
 66. — Henr. Jaspersen, Amtm.,
 55. — Paul Jaspersen, Landr., 63.
 Budde, L., Forf., 222.
 Bugge, Th., Astronom, 27.
 Bull, G. J., Justitiar, 174.
 Bundgaard, A., Billedh., 221.
 Busch, Ingeb. Pedersd., 50. — Marcus,
 Overvrager, 183.
 Buntzen, Christiane, 243.
 Byron, Lord, 233.

- Bætzmann. Cath. Jacobe, 179. Lt.
- Bøgh, Erik, Forf., 222.
- Böhmer, tysk Prof., 160.
- Bølle, Birg., 69. — Kirstine, 69.
- Børgesøn, P., 111.
- Carnarius, Math., 57.
- Carl, Pr. af Hessen, 15 ff. — Gustav, Kong, 100.
- Caroline Math., Dron., 23, 158.
- Carstensen, J. P., Komp., 222.
- Cathcart, Lord, Gen., 34 f., 38 ff.
- Charlotte Amalie, Prinsesse, 21.
- Christensen, Einar, Forf., 222. — J., Billedh., 221. — Laur., Lagm., 107. — Mik., Dr. med., 61.
- Christian VI, Kong, 21. — VII, Kong, 21, 23.
- Christophersen (-datter), Jens, 79. — Karen, 82.
- Clementsén, Chr., Forst. p. Herlufsh., 62.
- Colbjørnsen, Jak. Edv., 160.
- Collin, Chr., 53. — Hans Blixencrone, Tolder, 53. — Peder, 115.
- Colstrup, Jens, Provst, 93, 111 f.
- Coninck, Fred. de, Etr., 24 f., 38, 40 f., 43.
- Conradsen, H., Billedh., 221.
- Cour, J. la, Maler, 221.
- Daa, Jørg., 69. — Kirstine, 69. — Oluf, 68.
- Dahl, Holg., Komp., 222.
- Dahlerup. H. L., Justitar., 210. — Vilh., 210.
- Dalager, Anna Kirst., 182.
- Dam, Christen, Handskem., 178. — Gjertrud, 178. — Hans, Jac., Overinspektør, 178. — Inger Cath., 178. — Inger Cath., 178.
- Dampe, Dr., 14.
- Danchell, Aases., 7. — Hanne, 226, 231. — H. L., Gross., 226.
- Danneskjold-Laurvig, Grev, 153. — Samsøe, Grevind., 71.
- Danneemand, Fred. Wilh., Greve, Oblt., 45. — Louise, Chr., 45.
- Danning, Chr., Komp., 222.
- Dehn, Kpt, 99.
- Deichmann, Chr. Soph., 153. — Ing, Marie, 153.
- Delfendals, Anna, 49.
- Deramm. Maren Marg., 175 ff. — Peter Lund, Herredsfgd., 175.
- Dessen, v., Adm., 152. — Elisab., 152.
- Diede, Louise Hedv., 22.
- Dischington, Charnilache, 51. — Corn., 51. — Job, 51. — Rebek., 51.
- Dohmann, A. Frk., Mulerinde, 221.
- Dow, Joh., 61.
- Drachmann, Holg., Digter, 222.
- Dragun, Bernh., Sekrt., 156 f. — Sara, 157.
- Dresselbjerg, Birg., 69. — Folmer, 68. — Hans, 68 f.
- Due, Christof. Mandrupsen, 65. — Jørg. Mandrupsen, Sekrt., 65.
- Duhamel, Fru, 186.
- Dumbar, Chr., 101. — Maren, 101. — Patrick, Oblt., 101.
- Duntzfeldt, Chr. Vilh., Gross., 190, 195, 200, 205.
- Dverig, Sigf. Friis, Borgm., 66.
- Dynner, Apoth., 51.
- Ebert, tysk Digter 160.
- Echten, Sus. v., 44.
- Eeg, Marie, Margr., 181.
- Egede, Poul, Biskop, 187.
- Ehrenfeld, Anna Hedv. Soph., 219. — Joh. Sigiam., Ob., 218.
- Eickstedt, Gen., 17.
- Eilertsen, Ane Cath., 177. — Helene, 177. — Helene Marie, 178. — Jens, Skræderm., 177. — Knud, 177. — Mariane, 177. — Niels, Byskriver, 178. — Søren, 177.
- Eimhaus, C., Kpt., 95.
- Elfinstone, Admiral, 202.
- Eller, Erik Torm., Lt., 11.
- Engelstoft, Edv., 165.
- Engestrøm, v., Minist., 6.
- Enna, Aug. E., Komp., 222.
- Erichsen, Erich, Konfr., 199.
- Erlach, v., Gen.major, 2.
- Ernst, Hertug, 162. — Markgrev, 21.
- Estrup, Historiker, 19.
- Ewald, Carl, Forf., 222. — H.F., Forf., 222.
- Evendroph, Dorth. Vilh. Hedv., 69.
- Evens, O., Billedh., 221.
- Fersleff, Anna Kirst., 182. — Ane Kirstine, 182. — Anna Marie, 182. — Fred. Louise, 182. — Jacobina, 182. — Jens Jacob, 182. — Karen, 182. — Maren, 182. — Math.,

- Borgm., 182 f. Soph. Amal. 182.
- Feyga, Maria, 113.
- Ficke, Chr., Studiosus, 59.
- Filangieri, 163.
- Fincke, Th., Prof., 56.
- Finckenhagen, Johs., Etr., 186.
- Finne, Byfgd, 179.
- Fischer, Margr., 213.
- Fletcher, George, Kbm., 153. — Jane, 153.
- Fogh, Anna Hedv. Soph., 219.
- Folkersahm, Off., 81.
- Follo, Peder Hansen, Sorenskr., 106.
- Forgegaard, Mette Marie Andersd., 177.
- Fosgraf, Th., Præst, 97.
- Foss, Niels Christensen, Læge, 61.
- Fouché, fransk Politimin., 4.
- Frederik III, Kong, 22. — V, Kong, 23. — (VI), Kronprinds, 15 ff. Chr., Markgrev, 21.
- Freund, Chr., Billedh., 221.
- Friis, Chr. Henriksen, Kansler, 56. — Dort. Cath. Hedv., 69. — Frands Eberhardt, Sgpr., 69. — Frød. Chr. Frandsen, Sgdegn, 69 ff. Gjertrud, 69. — Iver Jørgensen, Kannik, 58. — Niels, 68.
- Frølich, Gen.major, 98.
- Fuchs, Fred., 63.
- Fæster, Fred. Henr., 243. — Jens Jørg., Degn, 243.
- Fønss, Otto G., Forf., 222.
- Gaarmand (Garmann), Gerh., 177. — J. H., Off., 95. — Jok., Contribut.forv., 74, 80.
- Gabel, Joh. Jak., Toldforv., 25, 158. — Sara, 157 f.
- Gade, Ax., Komp., 222.
- Gagge, Kirsten, 69.
- Galle, Birg., 69. — Christof., 68 f. — Lisbeth, 69.
- Gandrup, Charl., Forf., 222.
- Garp, Doreth., 220. — Niels, 220.
- Gatterer, tyak Prof., 160.
- Gedde, Brostrup, 68.
- Gedsted, Jac., Sekrt., 66.
- Gelert, J. S., Billedh., 221.
- Gerlach, C. L., Komp., 222.
- Gersdorf, Vibeke Doreth., 218.
- Gerstenberg, H. W., Digter, 160.
- Gertner, J. V., Maler, 221.
- Gesner, Lotte, Md., 142.
- Gibbon, eng. Historiker, 135.
- Giedde, Christof. Ovesen, Major, 64. — — Knud Ovesen, Amtm., 64.
- Gierlew, And. Chr., Gen.konsul, 131—151.
- Giessing, Anna, Doreth., 156. — Anna Doreth., 156. — Hans Chr., Auditør, 156. — Samuel, Styrmd., 156. — Sigv. Akeleye, Kpt., 156.
- Gjellerup, Karl, Forf., 222.
- Gjerløff, Carl Chr. Henninger, Sgpr., 181. — L. T. Præst, 174. — Mette Marie, 180.
- Glass, Louis, Komp., 222.
- Gleim, tysk Digter, 160.
- Glæser, Joseph., Komp., 222.
- Goden, R. de, 67.
- Goës, Peder, Bryg., 182.
- Grabow, Hieron., Oblt., 220. — Margr. 220.
- Graffenried, Margr. v., 1.
- Grand, Md le, 23.
- Grandjean, Ax., Komp., 222.
- Green, (?), 72.
- Gretnes, Erik, 95.
- Griffenfeld, 79.
- Griisbeck, Niels Hansen, Rdm., 71.
- Groess, Jørg., Lt., 73.
- Grott, Dina v., 100.
- Grotum, Skolebest., 122.
- Grove, Bodil Marie, 155. — C. A. S., Frk., 155. — G. L., Arkivsekr., 194. — Joh. Chr., Etr., 155. — Joh. Laur., Kpt., 155. — Laur. Jensen, Kpt., 154. — Mette, 155. — Wen- niche, Frue, 177.
- Grubbe, Corfits, 68. — Corf. Pallesen, Sekrt., 56. — Karen, 69. — Per, 69. — Sivert, 67. — Sivert Eiler- sen, Lensm., 57. — Tønne, 216. — Vilh. Hedvig, 216.
- Grum, Poul Mortensen, Biskop, 59.
- Grundtvig, N. F. S., 211 f.
- Grønvold, Fred. Chr., Lt., 96. — Ju- stine Cath., 96.
- Gude, Marquard, 65.
- Guldberg, Minist., 16, 18.
- Gulberg, Præst, 51.
- Gyberg, H. F. J., Sgpr., 226. — Ida, 226.
- Gyldenløve, Ulr. Fred., Stathold., 65, 77 ff., 80, 106, 115.

- Güldencrone, Ida Dorth, Barones., 218.
 — Jørg., Baron, 218. — Vibeke Doreth., 218.
- Gyldenstjerne, Eiler Prebensen, 60. — Erik, 58. — Erik Hardenberg, 63. — Henr. Prebensen, Lensm., 60. — Knud Pedersen, 59. — Mogens, 68. — Mog. Mogensen, 63. — Sybille, 69.
- Gähler, Konfr., 168.
- Gøtsche, Ulr. Chr., Gen.audit., 98.
- Gøye, Ida, 69. — Falck, 69. — Henr., 68. — Mogens, 68.
- Hack, Pernille, 69.
- Hagelstein, Joh., Møllejejer, 179. — Laura Cath., 179.
- Hagen, Boetius Brodersen, Sgpr., 72. — Broder, Sorenskr., 72. — Elisab., 72.
- Hagerup. Edv., Stiftamt., 175. — Eiler, Biskop, 49. — Peder, Borgm., 180.
- Haller, v., Bankier, 6. — Emilie, 6. — Fru, 139 f. — Jfr., 140. — Soph., 6, 131, 137, 145, 150.
- Halling, Brigaderind., 121.
- Haltern, Maria v., 22.
- Hamann, A. H., Komp., 222.
- Hambro, Carl Joach., Baron, 225. — Carl Simon, Maler, 224 f. — Carol., 226. — Hanne, 226. — Henr. Axeline, 225. — Ida, 226. — Jeanette, 224. — Joseph, Hofr., 225. — Isak, Kbm., 225 ff.
- Hamilton, Grev, 6.
- Hammel, Anna Margr., 214. — Peder Jensen, Borgm., 214. — Paul Henr., 214.
- Hammeleff, Fr., Billedh., 221.
- Hammer, N., Maler, 221.
- Hansen, And., Gaardejer, 223. — Aksel, Billedh., 221. — Chr., 98. — Const., Maler, 221. — Heinr., Maler, 221. — H. N., Maler, 221. — J. Holm, Forf., 222. — Jens, Birkeskr., 90. — Jens, Konstsmied, 186. — F., Forf., 222.
- Hanssen, Chr., 49.
- Harboe, R. G., Billedh., 221. — Off., 244.
- Hardenberg, Anna, 69.
- Harder, 159.
- Hartmann, C. C. E., Billedh., 221. — Emil, Komp., 222.
- Hasselmand, Adelheid, 113.
- Hasselriis, L., Billedh., 221.
- Hatten, Anna Cath. v., 215.
- Hauber, Eberh. Dav., Præst, 157.
- Hauch, Fred., Geh.konfr., 41.
- Hedemark, Nils, Sorenskr., 86, 112.
- Hegewisch, Did. Herm., Prof., 30.
- Helsted, Axel Maler, 221. — G., Komp., 222.
- Helweg, Slægt., 245.
- Hemme, F., Komp., 222.
- Hemstad, Hans Hansen, 85.
- Hennings, Fml., 245.
- Henningsen, Erik, Maler, 221. — Nils, 92.
- Henriques, Fini, Komp., 222. — Rob., Komp., 222.
- Henach, Banquier, 132.
- Hensler, tysk Digter, 160.
- Herbert, Jane, 153. — Will., 153.
- Herder, tysk Digter, 160.
- Herrmann, „Stathalter“ i Bern, 140.
- Hersleb, P., Biskop, 78. — S. B., 212.
- Heuch, Kpt., 175 ff.
- Heyden, Anne Marie, 152. — Ludv., Sigis. Jac., Greve v., 152.
- Heyne, tysk Prof., 159 f.
- Himmelstrup, Anna Hedv. Soph., 219. — Jens Erik, Kpt., 219.
- Hirsch, Joh. Peter Ulr., Gen.major, 8 f.
- Hjelmkjold, Bendix Fred., 217. — Thom., Kancelr., 217.
- Hobe, Fred., 69. — Sidsel, 69.
- Hoel, Nils Halvorsen, 91.
- Hoerken, Fred., 59.
- Hof, And. Andersen, Vagtm., 117.
- Hofgaard, Bodil, 219.
- Hofman, Bodil de, 219. — Hans de, Konfr., 213, 219. — Marie Elisab. de, 219.
- Hofmann, H. B. M. J., Billedh., 221.
- Hofstuen, Hans, 83.
- Holbeck, C. F., Billedh., 221.
- Holberg, Chr. Nielsen, Oblt., 65, 102. — Chr., Studiosus, 65.
- Holck, Fred., Chr., Oblt., 66. — Fred. Vilh. Conrad, Grev, 23. — Henr. Detlevsen, Feltmarsk., 61.

- Holm, Vilh., Komp., 222.
 Holmsted, Anna Vilh., 217. — Chr., Kancelr., 216 f. — Fred., 217. — Thom., Kancelr., 216 f.
 Holst, Th., 75.
 Holstein, Anna Vilh., 217. — Ludv., Forf., 222. — Nils Rosenkrantz, Kmbr., 217.
 Holter, Maria, 22.
 Holtermann, Abrah., Skom., 50 ff., 54. — Abrah., 52. — Abrah., Handelsm., 52. — Angenete, 49. — Anna, 49. — Anna, 52. — Anna, 51, 53. — Anna, 48, 51. — Anna Bagge, 49. — Anne, 48, 54. — Anne Marie, 50. — Berte, 52. — Birthe, 50. — Carsten, Skipper, 49. — Carsten, 50. — Casp. Rømer, 52. — Cath., 50. — Chr., 49. — Chr., 50. — Christine, 53. — Coert, 48. — Coert, Lt., 49. — Cort, Skibskpt., 52. — Dan., 49. — Dan., 53. — Elisab. Regina, 50, 54. — Elisab. Regina, 52. — Elisab. Regina, 53. — Emerence, 50. — Giertrud, 50. — Giertrud, 53. — Hans, 53. — Hans, Kom.r., 49. — Hans, 54. — Henr. Peter, 52. — Heinr., 48. — Henr., Skom., 48 f., 51. — Henr., Kbm., 49. — Henr., 50. — Jac., 51 ff. — Jac., Skipper, 50. — Ing. Cath., 49. — Isach, Skipper, 50. — Kirsten, 49. — Margr., 49. — Massine, 53. — Math., Kbm., Sølt., 53 f. — Mein, 49. — Paul Andr., 52. — Peder, 50. — Rebek., 50. — Rebek., 51. — Sus., 50. — Øllegaard, 50.
 Hornemann, C. F. E., Komp., 222. — D., 164.
 Hornsyld, Dav., Borgm., 121.
 Horsaenius, Carsten, Klokker, 51. — Sønne, 51.
 Hoyer, Herm., Staller, 58. — Joh.s., 60.
 Hufeland, C. W., Prof., 140.
 Hugo, Vict., Digter, 233.
 Huitfeldt, Arild, 68. — H. J., Genmajor, 98. — Ivar 243 f.
 Hulthorst (Hylsthorst), Dina v., 100. — Christoph. v., Lt., 99 f. — Job., Oblt., 99 f. — Joh., Oblt., 101. — Maria Magd., 99. — Valentin, Sgt., 100.
 Humble, Chr. Christensen, Præst, 61.
 Hundertmark, Claus, 68.
 Hurtigkarl, Prof., 32.
 Hvidt, Laur. Matsson, 94.
 Høeberg, Georg, Komp., 222.
 Høeg, Anne Eilersd., 94 f. — Erik, 214. — Helvig, 214. — Just Justesen, Vicestath., 65, 85, 91. — Mog. Jørgensen, Ob.vagtm., 65.
 Høgh, Anne Bagge, 49. — Ivor, Kbm., 49.
 Jacobsen, Charl. Amal., 243. — J. P., Forf., 222. — Math., kgl. Livlæge, 58. — N. H., Billedh., 221. — Møller, 243. — Oluf, Dr. med., 62.
 Janson, Biskop, 164.
 Ibsen, Anna Marie, 50. — Birthe, 50. — Cath., 50. — Henr., Digter, 50. — Job., 50. — Math., Kbm., 50. — Peder, 50.
 Jensen, Gunnar, Billedh., 221. — Helvig, 214. — Laur., Billedh., 221. — P. A., Stiftaprovst, 179. — Peder Mads, 214. — Wilh. Dorth., 179.
 Jerusalem, tysk Theolog, 159 f.
 Joachim, Ernst, Hertug, 60.
 Johansen, Viggo, Maler, 221.
 Jockumsen, Erik, 91.
 Josef II, Kejsler, 161.
 Ipsen, Alfr., Forf., 222. — Ludv., Kand. jur., 227.
 Irgens, Joach., 100. — Joh., Dr. med., 62.
 Isert, Dorothe. Elisab., 195. — Paul Erdmand, Kirurg, 194 f.
 Juel, Absalon, 68. — Herman, 68. — Peter Eriksen, Rentem., 64. — Niels. Adm., 244. — Ove, Stath., 79. — Raphael Lund, Præst, 97.
 Juul, Tønne Iversen, 64.
 Jürs, J., Lærer, 227.
 Jæger, Jørg., Guldamed, 79.
 Jørgensen, Joh., Forf., 222.
 Kaalund, H. V., Digter, 222.
 Kaasbøll, Præst, 182.
 Kalhauge, V., Komp., 222.
 Kall, Abrah., Prof., 158, 167.

- Kardorff, Gen., 9.
 Klein, Md., 175 f.
 Kielmann, Fred. Chr., Dompr., 65. — Hans Heinr., Gbm., 65.
 Kirschberger, Oblt., 4.
 Kiøge, Jens Adolf, Gouvernør, 193 f.
 Kjeldsmed, Oluf Christensen, Præst, 61.
 Kjeldsen, Henr. Bornemann, Propt., 200.
 Kjerulf, Chr., 117.
 Klingenberg, Øllegaard Jensd., 50.
 Klitgaard, Christiane, 245. — Jens Carl Bang, Kbm., 245.
 Klopstock, Digter, 158.
 Kock, Anna Maria v., 95. — Sev., Skibskpt., 191 f.
 Kolberg, A. J., Billedh., 221.
 Kondrup, Cath., Frk., Billedh., 221.
 Koppe, 159 f.
 Koppelow, Charl. Elisab., 95. — Heinr. v., Oblt., 95.
 Koren, Arn. v. Westen Sylow, Sorenskr., 175. — Amtm., 178.
 Koss, Bodil Marie, 155. — Chr. Fred., Toldkass., 155. — Maren, 155.
 Krabbe, Jacob, 68. — Niels, Reg.chef, 213, 215.
 Kraft, Anne Soph. Pedersd., 116.
 Krag, Mog. Nielsen, Ob., 64. — Niels Pedersen, Prof., 56. — P., Ob., 100.
 Kratzenstein, Prof., 158.
 Krieger, Ad. Fred., Gen.major, 9 ff.
 Krog Meyer, Peter, Prof., 165.
 Krogatje, Hotelvært, 82.
 Krohn, Herm. Did., Borgm., 173. — Maria Elisab., 173.
 Kruse, Laur., Forf., 145. — Mik., Studios., 65.
 Krygell, J. A., Komp., 222.
 Krøll, Bendix, Præst, 187.
 Krøyer, H., Skibskpt., 209.
 Kuhl, Christiane, 243. — Jac., 543. — Jac. Chr., 243. — Joh., 243. — Joh., Retsakt., 243.
 Kølle, C. A., Maler, 221.
 Kørbitz, Eleon. Elisab., 218. — Joh. Christof., Oblt., 218.
 Lange, Dorthe, 69. — Fred., 68 f. — Gunde, 69. — Henr. Christensen, 59. — Jørg., 64. — Kjeld Gundersen, Ob., 64. — Ove, Amtm., 102, 106, 108 f. — Peter, 64. — Müller P. E., Komp., 222.
 Langgaard, Siegf., Komp., 222.
 Larsen, Jac., 83. — Karl, Forf. 222. — Søren, Sorenskr., 95.
 Lassen, Karen Pedersd., 245.
 Lauritssen, Mats, Bygslcren, 79.
 Leegaard, Chr. Hansen, kgl. Livlæge, 64.
 Leganger, Christoph. Munthe, Sgpr., 48. — Dorth. Hedv., 48. — Joh., exam. jur., 72. — Maren, 48.
 Lembcke, G., Komp., 222.
 Leth, Fru, 211.
 Lewenhaupt, Maur. Casimir, Grev, Major, 4 ff., 10.
 Levetzow, Corn., Frk., Forf., 222.
 Libert, Emil, Maler, 221.
 Lichtenberg, Bodil de, 219. — Cath., Elisab. de, 219. — Gerh. Hansen, Etr., 219.
 Lihme, Chr. Sibylle, 215. — Margr., 214. — Margr., 215. — Math. Lauritsen, Proviantforv., 214.
 Lind, Skibsheder, 190.
 Lindenov, Chr. Christoffersen, Kommercer., 66. — Godske Johansen, 59. — Hans Johansen, Rigr., 58. — Hans Johansen, 68. — Otto Johansen, 58. — Otto Ottosen, 64.
 Locher, C., Maler, 221.
 Lodberg, Chr. Jensen, Biskop, 65.
 Lorentzen, Chr., Skibskpt., 189.
 Lowzow, C. F. v., Major, 96. — Engel Maria, 96.
 Lucht, Karen, 83.
 Ludvig XVIII, Kong, 5.
 Luja, Sgpr., 19.
 Lund, F. C., Maler, 221. — Jac. Madsen, Fgd., 81. — O. C., Forf., 222.
 Lunding, Mina, 211.
 Lundt, Skolelærer, 122 f.
 Lunge, Anne, 69. — Christof. Ovesen, 58. — Jørg. Ovesen, Rigsmarsk, 59. — Ove Jørgensen, 62.
 Luxdorph, Bertel Pedersen, Dr. med., 63.
 Lykke, Kai Frantsen, 64. — Kirsten, 69.
 Lütken, 220. — Otto, 220.
 Lützow, Elisab. Anna v., 22.
 Løvenchrone, Claus, Kptlt., 213. — Helvig, 214. — Helvig Ing., 214.
 Løvenskjold, Chr. Soph., 153. — Herm.,

- Kmh., 153. — Ing., 153. — Ing. Marie, 153.
- Maaneskiold**, Anne Soph., 116. — Ernst, 116. — Chr. Soph., 116. — Jens, 116. — Jens, 116. — Karen, 115. — Karine, 116. — Kirst. Marie, 116. — Margr., 93, 117. — Math., Kpt., 90, 93, 115 ff. — Math., Sergt., 117. — Matthea Soph., 116. — Peder, Ob., 115. — Peter, Major, 115 f. — Woldemar, 116.
- Maartmann**, Angenete, 51. — Anna, 51, 58. — Anna Marie, 51. — Chr. Hansen, 51. — Christine, 51, 53. — Else Margr., 51. — Hans, 51. — Heindr., 51.
- Macholt**, Fred. Chr. Inspekt., 210. — Margr. Rebecca, 210. — Soph. Hedv., 210. — Wiguline Chr., 210.
- Madsen**, Oscar, Forf., 222. — Steen, 68. — Søren, Billedh., 221.
- Malling**, Jørg., Komp., 222.
- Mandal**, Jørgen Olsen, Amtsforv., 116.
- Mandahl**, Maren, 48.
- Manderfeldt**, Carl Ingemann, Landr., 152. — Ing., 153.
- Maribo**, Carl, Skolebest., 227 ff.
- Marini**, pavelig Arkivar, 163.
- Markman**, J., Forf., 222.
- Marshall**, Chr. Fr., Ob., 115.
- Marsvin**, Peter Jørgensen, 59.
- Mathiesen**, Paul, Oblt., 117.
- Mathison-Hansen**, Gottfr., Komp., 222.
- Mechlenborg**, W., Commissar., 74.
- Melsen**, Else, 119. — Forv., 119, 122, 126. — Jens, Gmd., 119. — Lars Fuldm., 119.
- Mercker**, Fr., Landkommis., 110.
- Meyer (Mejer)**, Anna, 156. — Gross., 190, 195. — Hans Math., Kmdkpt., 156. — Hans Mathiesen, Prlt., 156. — Henriette, 179. — Herm., Overaudit., 73. — Joh. Jac. Busch., Skibsmægl., 179. — Kirstine, 156. — Laur. Thura Thrap, Gross., 179.
- Metternich**, Fyrst, 13.
- Metz**, Prlt., 10.
- Meza**, de, Gen., 239.
- Michelsen**, Lars, 51.
- Mikkelsen**, Mik., 62.
- Mogensen**, Godske, 68. — Otte, Lagm., 81.
- Mohrson**, Kpt., 94.
- Molbech**, Chr., Forf., 120, 222.
- Moldenhawer**, Konfr., 164, 166.
- Moltke**, Adam, Grev, 149 ff. — Ad. Ferd. Gottlob, Grev, 191. — Fred., Minist., 175 f. — G., Grev, 22. — Stiftamt., 180.
- Monies**, D., Maler, 221.
- Monrad**, David, Gen.postdirekt., 175 f.
- Montmorency**, Matthieu, Prins, 135.
- Morgenstjerne**, Munthe af, Kpltt., 153.
- Morum**, Niels, Skibskpt., 188.
- Moth**, Paul, 63.
- Mudge**, Kpt., 204 f.
- Mule**, Hans Jørgensen, Ass., 64. — Jens Hansen, Dr. med., 58.
- Munck**, Maren Frantzd., 101. — Cecil. Cath., 223.
- Munkgaard**, Kari, 85.
- Muus**, Did., 100.
- Muusberg**, Soph. Hedv., 210.
- Müller**, P. E., Prof., 135, 171.
- Mynster**, Prof., 171.
- Münter**, Balthasar, 164. — Balth., Sgpr., 28, 157. — Fred., Biskop, 13, 157, 74, 185. — Herm., Borgm., 157. — Magd. Ernest. Sop. Fred., 157. — Maria Elisab., 173.
- Møller**, Asses., 176. — Jens, Prof., 171. — Skibskpt., 189.
- Møsting**, Alex. Fr. v., Stiftamt., 21. — Cath. Marie v., 21. — J. S. v., Ghnr., 21.
- Napoleon**, 2, 4 f., 10, 162, 168.
- Nathan**, Jeanette, 224.
- Neumann**, C., Maler, 221.
- Neipperg**, Grev, 4.
- Ney**, Marskal, 2.
- Niebuhr**, 159.
- Nielsen**, Ant., Forf., 222. — Carl, Komp., 222. — Hans, Amt., 91. — Jac., Kpt., 62. — Kjeld, Sgpr., 186, 200. — Margr., 186. — Peder, Propr., 186. — Thage, 70.
- Niemann**, Aug. Chr. Heindr., Prof., 30.
- Nilsen**, Jens, Biskop, 82.
- Niss**, Th., Maler, 221.
- Nissen**, Pedor, 177.
- Nobel**, Etrinde, 181.

- Nyerup, R., 120, 137.
 Nørgaard, Joh. Cbr., Kirurg, 11.
 Offenber, Eleon. Elisabeth., 218.
 Ohmsted, Maren, 154.
 Olrik, Bendt, Guvernør, 198. — **Henr., Maler, 221.**
 Ostenfeldt, Peter, 65.
 Otate, ?, 176 f.
 Ottesen, O. D., Maler, 221.
 Ottmand, Gert, 109 f. — Kirsten, 110.
 Ouren, Haagen, Landhdl., 154.
 Pachs (Pax), Christof., 68.
 Pacht, Axel, Billedh., 221.
 Paludan, Vilh. Hansen, Præst, 56. — Müller, Fr., Forf., 222.
 Parsberg, Enevold Olufsen, Ghmr., 64.
 Pasbjerg, Niels, 68.
 Paslich, Casp., 68.
 Paulsen, A., Billedh., 221.
 Pavels, Chr., 53. — Etr., 53.
 Pedersen, Jørg., 109.
 Pentz, Marie Elisabeth., 218.
 Pestalozzi, Pædagog, 137 f., 142.
 Peters, C. C., Billedh., 221.
 Petersen, Edv., Maler, 221. — Gyde, Billedh., 221. — Joh., Borgm., 109. — Huslærer, 25. — Ulr., hist. Samler, 66.
 Peymann, Gen.lt., 34, 36 ff., 41, 209.
 Pfeil, Joach., 65.
 Philip II, Kong, 157.
 Philipson, Anna, 81. — A., Manufakturh., 224. — Jørg., Lagm., 81. — M. J., Manufakturh., 224. — Th., Maler, 221.
 Place, Edv., 53. — Massine, 53.
 Platen, E. v., Major, 8.
 Pless, Soph., 69.
 Plum, Dorth. Elisabeth., 195.
 Pløn, Math., 92.
 Pogrell, Dorth., 218. — Eleon. Elisabeth., 218. — Georg Vilh., Major, 218. — Hedv., 218. — **Henr. Math., Ob., 218.** — Marie Elisabeth., 218. — Marie Elisabeth., 218.
 Pogwisch, Bertram, Amtm., 65.
 Pohl, Off, 81.
 Pontoppidan, **Henr., Forf., 222.**
 Pors, Erik Clausen, 62. — Stig Rubeksen, 61.
 Post, Helvig, 214. — Kmr., 190. — Georg Arnold., Ritm., 214.
 Poulsen, Nic. Espen, Kpt., 216.
 Poulstrup, Helvig, 214. — Jørg. Chr., 214.
 Poulter, 136.
 Povelsen, Hans, Prok., 86.
 Prehn, Reg.chef, 217.
 Preisler, Prof., 159.
 Preus, Anna, 156.
 Prevost, 133.
 Pringle, Admiral, 204.
 Prommus, Matz Jensen, 245.
 Prætorius, 176. — Margr., 220.
 Prydtz, Christof., 68.
 Pückler-Muskau, Fyrst, 3.
 Qualen, **Henr. Ottesen, 60.** — Otto Ottosen, 61.
 Quitzow, Did., 60. — Eiler Henningsen, 57. — Phil., 57.
 Quistgaard, Godsejer, 119.
 Raffard, Præst, 20.
 Rafn, Arkæolog, 120.
 Raillard, Judith, 113.
 Ram, Chr. Ernst, 66.
 Rammel, **Henr., 68.** — **Henr. Henriksen, Rigsr., 61.**
 Ramsøe, E. W., Komp., 222.
 Randers, Laur. Pedersen, 92.
 Randulf, Enevold, Stud., 67. — Niels, Biskop, 67.
 Rantzau, Bertram Joachimsen, Ob., 63. — Breide, 69. — Burkard Marquardsen, 62. — Chr. Aug., 66. — Dan. Godskesen, 60. — Frants, Rigshofm., 62. — Frants Johansen, Ob., 63. — Fred. Frandsen, Gen., 59. — Gert, 68. — Gert Poulsen, 56. — Hans Hansen, Ghmr., 66. — Hans Henriksen, 55. — Hans Henriksen, Hofjkr., 62. — Hans Ottesen, 55. — **Henr., 63.** — **Henr., 58.** — **Henr. Frandsen, Ghmr., 61.** — Joh., Reg.chef, 215 ff. Joh., Grev, 66. — Kai Breidesen, 59. — Melkior, 56. — Melkior, 56. — Otto, 56. — Poul Poulsen, 61. — Soph., 69.
 Rasch, Metthea Soph., 116. — Peter, Kpt., 116.
 Rasmussen Eilertsen, Maler, 221.

- Hauert, Fru, 9. — Skibskpt., 8. — Elise, 8, 12 f.
- Recke, A. v. d., Forf., 235. — Ernst v. d., Forf., 222.
- Reedtz, Chr. Pedersen, 66. — Karen, 69. — Peder, 69. — Peter Frederiksen, Ghm., 63. — Steen Frederiksen, Ritm., 63.
- Reichwein, Anna, 75 f. — Cath., 82. — Charl. Elisab., 95. — Chr., 98. — Christiane, 115 f. — Eilert, 96 f. — Else, Cath., 94. — Fred. Chr., Kpt., 88, 91, 94 ff. — Georg Gen.major, 73 ff., 80, 83, 94, 98, 101, 115 f. — Georg (Jørg.), Ob., 76—87, 101, 106, 111. — George Cath., 86. — George Elisab., 112, 114. — Gertr. Cath., 86. — Gertrud Karine, (Cath.), 80, 90, 94, 99, 101, 114. — Hans, Kpt. 73 ff., 80. — Hans (Joh.) Heindr., Lt., 87—95, 113 f., 117. — Heindr., Fændr., 74 ff. — Ing., 81, 102—112. — Inger, 73. — Inger, 91. — Justine Cath., 96. — Lisb., 81. — Maria Magd., 88. Marine Magd., 98 f., 101. — Margr., 93. — Marqv. Otto, Korpl., 93. — N. C., Major, 86. — N. Fr., 96. — Soph., 86. — Soph. Amal., 80, 90, 94, 96, 101, 114.
- Reifenstein, Hofr., 162.
- Reinhold, Carl Leonh., Prof., 29 ff.
- Resen, Hans Poulsen, Biskop, 57.
- Reventlow, Chr. Ditl., Grev, 26. — C. D. F. Grev, 27. — Henr., Ob., 67. — Ludv. Ditl., Grev, 26. — Magd., 215.
- Reybaz, Fanny, 131.
- Riber, Chr. Hansen, Biskop, 58. — Hans, 104 f. — Peder Hansen, Mag., 56
- Richardt, Chr., Digter, 222.
- Riegelsen, Sekrt., 18.
- Riga, Lt., 89.
- Ring, F. F., Billedh., 221. — L. A., Maler, 221.
- Riisbrigh, Prof., 27, 158.
- Ritter, Dorethe, 75. — Hans, 75.
- Rode, Johs, Dr. med., 62.
- Roed, J., Maler, 221.
- Rohde, Fr., Maler, 221.
- Rosenberg, V., Komp., 222.
- Rosendal, Gjertrud, 178.
- Rosenfeld, Leop., Komp., 222.
- Rosencreutz, Hans, 95. — H., 110.
- Rosenkrands, Anne, 69. — Axel Folmersen, 56. — Birg., 67 f. Dorth, 69. — Erik, 69 — Erik Jacobsen, 61. — Fred., 57. — Helvig, 69. — Jens Jørgensen, Etr., 65. — Jørg., 68 f. — Margr., 69.
- Rosenkrone, 16.
- Rosensparre, Oluf, 68.
- Rosenstand, V., Maler, 221.
- Rosenvinge, Sigv. Urne, Kmd., 209.
- Rosensværd, Marine Mogenad., 98.
- Rothe, Tyge, 159 f.
- Rotkier, Hans, 78.
- Rud, Burkard Eilersen, 60. Corf. Eriksen, Lensm., 58. — Knud, E.søn, 68. — Knud, J.søn, 68. — Peder, 68.
- Rudolf, Kejser, 1.
- Ruo, Berte, 52. — Chr., 52.
- Rummelhof, Major, 86.
- Rumohr, Joh. Wilh. Fred., 23. — Otto Henriksen, Kpt., 66.
- Rung, Fr., Komp., 222.
- Rytter, Inger, 73, 80, 84, 87—92, 94 f., 99, 102 ff., 106, 108 ff., 114—117. — Oluf, 98, 101.
- Rømer, Casp., Kapel., 51. — Elisab. Regina, 50 ff., 54. — Else, 51. Giertrud, 51 f. — Jac., Apoth., 51. — Jørg., Præst, 51. — Mette Marie, 51. — Peter, 51 f. — Sønne, 51.
- Rønne, Bone Falch, Sgr., 34 f., 38, 40, 43.
- Rørdam, Vald., Forf., 222.
- Saabye, A. V., Billedh., 221.
- Sandberg, Reg.chef., 213, 215.
- Sander, Levin Chr., Prof., 27.
- Sandvig, A. S., Tandslæge, 82.
- Schandorph, Soph., Forf., 222.
- Scheel, Jørg., Kpt., 244.
- Schierbeck, Marie, 174. — Overretssagf., 174, 177.
- Schilden, Joh., 23.
- Schimmelmann, Carl Max., Baron, 30.

- Ernst Heinr., Ghmr., 142, 195, 199.
- Schiøtt, Aug., Maler, 221.
- Schlegel, Fru, 135. — Prof., 158.
- Schleisner, C. A., Maler, 221.
- Schlösser, Adelheid, 113. — Arnold, Krigskommiss., 113. — Conr., Oblt., 91 f., 95, 110—114. — Georg Arnold, 110. — Joh., Lt., 96.
- Schmettau, Gen., 215 f.
- Schmidt, Chr. Hansen, 91. — Konsul, 4. — Rud., Forf., 222. — Zinnette Marie Madsd., 243.
- Schneider, Marie Magd., 243.
- Scholl, Læge, 135 f.
- Schouboe, Skolebestyr., 211 f. — O. B., Stiftamt., 178.
- Schoultz, Aug. Fred., 242.
- Schousboe, Fritz, Komp., 222.
- Schrøder, Th. Ludv., Forv., 11.
- Schulin, Anna Sus., 21. — Cath. Marie, 21. — Elisab. Sus., 22. — Ernst Georg, Præst, 21. — Euphrosyne Sus., 21. — Fred. Lud. Grev, 20, 22, 158. — Hans Sigis. Fred. Alex. Wil., Hofjægerm., 45. — Joh. Elis., 45. — Joh. Sigism., Grev, 21, 24. — Joh. Sigis., Amtm., 45. — Louise, Chr., 45. Louise Elis., 32. — Marie Alb. Math., 45. — Salomon, Diakon, 21. — Sigism. Ludv., Grev, Amtm. 18—48, 185. — Soph. Hedv., 21. Soph. Hedv., 45. — (-Zeuthen) Chr. Fred., Hofjægerm., 45.
- Schultz, Jul., Billedh., 221.
- Schwartz, Athalia, Frk., Forf., 222.
- Schwensen, Fred. Hen., 243. — Soph. Magd., 243.
- Schytte, L., Komp., 222.
- Schøller, Iver Eilersen, Lekt., 64.
- Schønheyder, Konf.r., 35.
- Scrivenius, Fred., 66.
- Sehested (Seest), C. T., Adm., 244. — Han., Stath., 74. — J. F., Pr.major, 96. — Knud Gyldenstjerne, Major, 97 f. — Lisbeth, 69. — Mog. Clausen, 62.
- Selle, Anna Chr., 214, 216. — Helvig, 214. — Helvig Ing., 214. — Peter Mortensen, Kancel.ass., 214, 216.
- Sem(b), Niels, Korp., 77. — Reichwold, Kpt., 96.
- Sibbern, F. C., 211 f. — N., Major, 95.
- Silbernagel, Ing., 81. — Lor. Balth., Kpt., 81, 102—112.
- Silberstein, Inger, 73. — Nic. Helvadærus, Kpt., 73, 79 ff., 84, 88, 90, 94, 105 f., 108 f., 114 f.
- Simonsen, N., Maler, 221. — Simon, Maler, 221.
- Skave, Birg., 69.
- Skeel, Alb. Christensen, Adm., 58. — Chr. Jørgensen, Ghmr., 64. — Mog. Christensen, Stiftamt., 66.
- Skiort, Hans Jac., Ob., 78.
- Skjærbæk, Hans Jacobsen, Dr. med., 57.
- Skoug, Erik Jensen, 83.
- Skovgaard, P. C., Maler, 221.
- Slotsheim, Joh., Præst, 11.
- Slott-Møller, Agnes, Malerinde, 221.
- Smidt, Casp., Hofjkr., 58. — Chr., Skuespil., 235.
- Smith, 176. — Carl, Billedh., 221. — Charles Culling, 13. — J. B., Billedh., 221.
- Sneedorf, Prof., 159, 187.
- Sommerfeldt, Chr., Sorenskr., 86, 112.
- Sonne, Jørg., Maler, 221.
- Sophie Hedvig, Prinses., 22. — Magd., Dron., 21, 210. — Magd., Prinses., 243.
- Sorgern, Gottf. v., Gen.gevaldiger.lt., 108—111.
- Sparre, Gabriel, 68. — Hieron., 91.
- Spittler, tysk Historiker, 159 f., 162.
- Stabel, P. L., Sorenskr., 82.
- Stadtlander, Antoin. Gertrud, 216. — Chr. Cath., 216. — Eiler, Chr., Godsejer, 216.
- Stäil, M^d de, 135.
- Stemann, Minist., 16.
- Steen, Emerence, 50. — Ingeb., 50. — Lucas, 50.
- Steenberg, Jul., Komp., 222.
- Steiger, Gen.major, 2.
- Stein, Th., Billedh., 222.
- Steinberg, Major, 220.
- Steinkuhl, Joh., Fgd., 84.
- Steinmann, Joh. Elis., 45. — Peter Fred. v., Gen.lt., 45.

- Stephansen, And., Skolebestyr., 118. —
Doroth., 118.
- Stockfleth, Anne, 81. — H., Lagm.,
111. — Jac. Eggertsen, Rdm., 81.
- Stokberg, Hans, 49, 49. — Mein, 49.
- Storm, Anna Marie v., 95, 97. — Ar-
ved Chr. v., Gen.major, 95. —
Charl. Elisab., 95 ff. — Engel
Maria, 96. — Gust. Wilh., Kpt.,
96 f. — Kpt., 96.
- Stoud, Fred., Etr., 15.
- Stougaard, Chr., Prof., 62.
- Stramboe, F. C. Billedh., 221. 243.
- Struckmann, Nic., 57.
- Struensee, 8, 23, 25.
- Strøm, Siv. Pederssen, Præst, 81, 100,
113. — C. L., Sgpr., 137, 139 ff.,
144 f., 147.
- Stub, Lars, Prokur., 72.
- Støcken, C. E., v., Admiral, 244 f.
- Størmer, Sus., 50.
- Subeiten, Greg. Joh., 59.
- Svave (Svoue), Elsebe, 69. — Joh., 55.
— Joh., 68.
- Svendsen, Charl. Amal., 243.
- Svenningsen, Chr., Fuldm., 118. —
Cleophas, Lærer. 118—130. —
Doroth., 118. — Else, 119. —
Jens, Gmd. 121. — Peder, 121.
- Svindt, Maren, 177.
- Sverdrup, Cath. Larsd., 82 f. — Laur.
Pedersen, Provst. 83. — Niels,
Sgpr., 83. — Soph., 83.
- Søderberg, Vaagen, Kpt., 7.
- Sønderbye, Anne, 177. — Anne, Joh.,
177. — Cort, 177. — Jens Eilert-
sen, 177. — Karol. Math., 177.
Kath., 177. — Kristine, 177. —
Lars Pedersen, Form., 177. —
Laur., 177. — Niels Eilertsen, 177.
— Peter, 177.
- Sørensen, And., Proptr., 186. — C. F.,
Maler, 221. — Gjertrud Pedersd.,
50. — Peder, Kaperkpt., 50.
- Talleyrand, fransk Statsm., 5.
- Tauber, Eman., Rekt., 123, 129. —
Rekt., 170.
- Tegner, Rud., Billedh., 221.
- Telemanus (? Tileman), Henr., 59.
- Thaulow, Byfgd., 179.
- Thomæus, Joh., Stud., 63.
- Thorenfeldt, A., Maler, 221.
- Thorgersen, Halvor, 92.
- Thorlacius, Etr., 165, 171.
- Thorvaldsen, Alb., 19.
- Thrane, Anna, 75 f. — Povel, Sgpr.,
75.
- Thura, 176. — Cath. Jacobe, 178. —
Laur. Albertsen, Sgpr., 178 f.
- Tieck, Digter, 232.
- Tilden, Lars Madsen, 91.
- Tobiasen, Chr., 92.
- Tode, Joh. Clemens, Læge, 196.
- Tofft, Alf., Komp., 222.
- Tolderlund, Hother, Forf., 222.
- Toller, Karen, 83. — Nils, Borgm., 83.
- Tommasi, Donato, Minist., 163.
- Tonsberg, W., Stiftamt., 86.
- Torlitz, J. H. A., 137.
- Torm, Erik, Stiftpr., 66 — Th., Lt.,
66.
- Tourville, fransk Admiral, 244.
- Trap (Thrap), And., 179. — Anders.
Fuldm., 179 f. — Andr. Winding,
Degn, 178. — Ane Cath., 177. —
Anna Cath., 180. — Anna Marie,
180. — Bertel, 179. Birg.
Blichfeld, 180. — Cath. Jacobe,
178. — Cort, 180. — Dorth., 178.
— Gjertrud Garmann, 179. —
Hanne Andrea, 179. — Henriette,
179. — Inger Cath., 178. — J.
P., Geh.konfr., 178. — J. P. Kæm-
ner, 178. — Jens Peter, Handelsm.,
178. — Jensine Clementine Tørst,
179. — Laur. Bentzen, Sorenskr.,
178 ff. — Laur. Thura, Prokur.,
175, 180. — Laur. Thura, Raad-
stueskr., 178. — Laur., Kbm., 178. —
Laura Cath., 179. — Maren, 177.
— Maren, 177. — Maren, 180. —
Marie, 174. — Mette Marie, 177.
— Mette Marie, 180. — Niels,
Byskriver, 178. — Niels, Degn,
177. — Niels Andr., Byfgd., 174.
— Niels Chr., 180. — Otto Chr.,
180. — Peder, 180. — Wilh., 180.
— Wilh., Sømmand, 180. — Wilh.
Dorth., 179. — Zinnette Marie,
178. — Meyer Henr., Arkitekt, 179.
- Tritzschler, Off., 81.
- Trolle, Byrge, 68. — Niels, Stath., 76.

- Tychsen, Barb., 243. — Provst, 243.
 Tønder, Elisab. (Nielsen), 72.
 Ulfeldt, Christof. Christoffersen, 64.
 — Dorthe, 69. — Holger, 68. —
 Jac. Jacobsen, Rigskansler, 57. —
 Knud Christoffersen, 62. — Laur.
 Jacobsen, 62. — Mog. Jacobsen.
 Adm., 57.
 Ulvstad, Hack, 68.
 Urne, Anna Dorth., 154. — Joach.
 Frid., Kpt., 154. — Ing. Margr., 154.
 Urop, Axel, Marsk, 61.
 Ursin, Chr. Fred., Inspekt., 187.
 Walch, tysk Prof., 160.
 Valeur, Abrah., Kpt., 53. — Alvilde,
 48. — Cort Holtermann, Kmd.,
 48, 53. Giertrud, 53. — Herm.
 Chr., Postm., 53. — Peter, Stud., 53.
 Walkendorf, Christof., 68. — Erik, 68.
 — Henning, 56.
 Walman, Erik, Prokur., 72.
 Waltersdorff, Chr., Kpt.lt., 205.
 Wangenheim, Magd. Ernest. Soph. Fred.,
 157. — Ulrica, 213.
 Warnstedt, Chr. Hans, Etr., 22. —
 Chr. Louise, 25. — Dorth. Louise,
 23. — Elisab. Anna v., 22. —
 Fred. Carl, Kmhr., 23, 30. — Fred.
 Wilh. v., Major, 22. — Hans
 Wilh., Kmhr., 23. — Joh., 23.
 — Joh. Ludv., Kpt., 22. — Joh.
 Wilh. Fred., 23. — Louise, Hedv.,
 22. — Maria, 22. — Soph. Hedv.,
 21.
 Vasbyrd, Mads Eriksen, 68.
 Wattenwyl, 2, 4. — Joh. Salome v., 1.
 Vedel, Søren Andersen, Præst, 60.
 Wellington, Arthur Wellesley, Hertug af,
 13, 41.
 Wensin, Dan., Stud., 60. — Lorents
 Godskeesen, Kmjk., 60.
 Venstermand, Morten, 68.
 Wentorf, C., Maler, 221.
 Vermehren, J. F. N., Maler, 221.
 Westrup, Maren, 186. — Th. Andersen,
 Forpgt., 186.
 Wærenskjold, Hans Henr., Fyrvogter,
 182. — Carl, Lt., 182.
 Vibe, Alette, 154. — Carl Peter, Au-
 dit., 11. — Jens Christensen, 61.
 Wieland, tysk Digter, 142, 159 f.
 Wiffert, Corfits, 68.
 Wiig, Margr., 49.
 Vilette, Gen.lt., Eskadrechef, 244.
 Vilumsen, Haagen, Sgpr., 79.
 Wind, Jac., 68. — Karen, 218.
 Winding, Aug., Komp., 222. — Fred.,
 Sgpr., 183 f. — Poul, Sgpr., 183.
 Windt, N., 52.
 Winsheim, Antoin. Gertrud, 216. —
 Vilh. Hedvig, 216.
 With, Anne Marie, 180. — Jørg., Skole-
 lær., 180 f.
 Witinghoff, Lorentz, 55.
 Woldam, Anna Doroth., 156. — Rekt.,
 156.
 Wolf, Jak., Prof., 158.
 Voltaire, 126.
 Wordeman, Reinholdt, 106.
 Worm, Jørg. Ernst, 68. — Ole, Prof.,
 59.
 Wraatz, Alvilde, 48. — Dorth. Hedv.,
 48. — Henr. Wilh., 48. — Mart.,
 Leverandør, 48. — Mart. Wilh.,
 Postm., 48.
 Wright, Nv., Skibaklarerer, 210. —
 Mina, 211. — Vigoline, 210.
 Wucher, Frk., 140.
 Wulff, Hans Em., Kmd., 11 f.
 Würtzen, C., Maler, 221. — Ob., 8.
 Wøldike, Rekt., 143.
 Ütrig, Chr., 215. — Hartvig, Lt., 215.
 Ütterwich, Reg.chef, 215.
 Zacho, Chr., Maler, 221.
 Zahrtmann, K., Maler, 221.
 Zeuthen, Chr. Fred., Baron, 45. —
 Soph. Hedv., 45.
 Zoëga, Georg, 163.
 Æreboe, Mette, 155. — Raam., 155.
 Ølgod, Jens Sørensen, Mag., 59.
 Ørn, Peder Hansen, exam. jnr., 72.
 Ørsted, A. S., 212,
 Østensdatter, Angenete, 49.
 Østergaard, Vilh., Forf., 222.
 Øttken, J. W., Ob., 116.

Meddelelse om Samfundets Anliggender i 1900.

Bestyrelsen for **Samfundet for dansk-norsk Genealogi og Personahistorie** bestod ved Udgangen af 1900 af følgende Medlemmer:

Norske Afdeling:

Kgl. Fuldmægtig **Th. Boeck**,
Expeditionschef **A. Collett**,* Sekretær.
Professor, Dr. **L. Daae**,
Rektor **A. E. Erichsen**, Stavanger,
Rigsarkivar **H. J. Huitfeldt-Kaas**,* For-
mand,
Fhv. Bureauchef **W. Lassen**,
Arkivar i Rigsarkivet **E. A. Thomle**,*
Sognepræst **D. S. Thrap**.

Danske Afdeling:

Rigsarkivar, Dr. **C. F. Bricka**,*
Professor **Nic. Bøgh**,
Justitsraad **S. Elvius**,
Arkivsekretær i Rigsarkivet **G. L. Grove**,
Sekretær,
Oberstlieutenant **H. W. Harbou**,*
Gehejmekonfr., Kammerh. **M. H. Rosen-
srn**, Formand,
Sognepræst, Dr. **H. F. Rørdam**, Lyngby,
Arkivar i Rigsarkivet **A. Thiset**,
Provinsarkivar **G. L. Wad**,* Odense.

De med * betegnede Herrer udgjøre Skriftudvalgene.

Samfundets Regnskab for 1899 er aflagt af Hr. Jægermester **C. E. A. Schøller**, og godhedsfuldt revideret af Hr. Forlagsboghandler **E. Hagerup**. Ved Revisionen fandtes Intet at erindre. Hvorledes de enkelte Summer fordele sig paa Indtægt og Udgift, ses af omstaaende Oversigt.

Samfundets Samling af Bøger og Manuskripter opbevares hos den danske Kommissionær, hvorfra de udlaanes til Medlemmerne.

Antallet af Medlemmer var ved Udgangen af 1899 314, deraf 209 danske, 98 norske og 7 udenlandske.

Oversigt over Regnskabet for 1899.

Indtægt.	Aktiver.	Kasse-Indtægt.	Udgift.	Aktiver.	Kasse-Udgift.
I. Kassebeholdning efter Regnskab for 1898:			I. Halvdelen af Aarsrenten af „En Unævnts Legat“ tilskreven Kapitalen.....		21,31
A. Paa Sparekassebog Nr. 1 (N. 85,922) 122,72			II. Honorarer		867,75
B. — — Nr. 2 (N. 111,431) 428,41		551,13	III. Papir		176,50
Aktiverne udgjorde ved Afslutningen af Regnskabet for 1897:			IV. Trykning		914,25
A. Indskrivningsbevis Litr. G., Fol. 1728..	500,00		V. Hefstning		55,85
B. „En Unævnts Legat“ indestaaende paa Sparekassebog Nr. 3 (N. 64,048)	1222,37		VI. Kommissionsrabat		341,61
C. Tilgang i 1899: Halvdelen af Aarsrenten af „En Unævnts Legat“ tilskreven Kapitalen	21,68		VII. Leje af Lokale til Opbevaring af Samfundets Skrifter hos den danske Kommissionær		36,00
II. Medlemsbidrag for 1899		1830,00	VIII. Assurance, Porto og Skrivemateriale		49,05
III. Solgt af Samfundets Skrifter		176,25	IX. Kassebeholdning ved Udgangen af 1899:		
IV. Understøttelse fra det danske Kirke- og Undervisningsministerium		300,00	paa Sparekassebog Nr. 1		126,99
V. Renter		93,48	— — Nr. 2		361,18
			Per Balance anføres Beholdningen af Aktiver ved Udgangen af 1899:		
			Indskrivningsbevis Litr. G, Fol. 1728		500,00
			Sparekassebog Nr. 3		1244,05
				1744,05	
Balance...	1744,05	2950,86	Balance...	1744,05	2950,86

Fortegnelse over Medlemmerne af Samfundet for dansk-norsk Genealogi og Personallistorie.

(1900.)

Danske Medlemmer.

Hs. Maj. Kongens Haandbibliothek.

Hs. Højhed Priinds Hans af Slesvig-Holsten-Sønderborg-Glücksborg.

Aaby, V., Apotheker. Alder. (†) Aalborg Stiftsbibliothek. Aarhus Kathedralskole. Adeler, Cort S. Th., Baron. Ahlefeldt-Laurvig, C. J. F., Lensgreve. Kmh. —, F. W., Greve, Cand. polit., Møllerup. Andersen, A. H., Sognepræst, N. Alslev. —, C. C., Konservator. Askov Højskole. Athenæum, Læseselskab, Kbhvn. Bang, V., Sognepræst, Kirke-Hvalsø. Barfod, O., Boghandler. Barner, K., Kmhr., Overtoldinspektør. Barth, Erling, Stud. jur. Bauditz, V., Kaptajn, Kmjunker. Behrens, C., Redaktør. Berg, S., Apothekbestyrer, Fuglebjerg. Bidstrup, J., Arkivskriver. Bille-Brahe-Selby, Lensgreve. Brahesminde. Binzer, O., fhv. Præst, Ribe. Bloch, J., Arkivsekretær. Bobé, L., Arkivassistent. Boeck, H., Løjtnant. Bondesen, J., Skoleinspektør. —, P. C. B., Skolelærer.	Bornemann, C., Kammerjunker. Boserup, J. J., Læge, Borup. Brammer, C., fhv. Boghandler, Holbæk. Brieka, C. F., Dr. phil., Rigsarkivar. Broekenhuis-Schack, L. F. H., Greve, Amtmand, Svendborg. Brønnum, Forpagter, Gudumlund. Buntzen, Andr., Cand. jur. Bøgh, Justitsraad, Tranekjær. —, Nic., Professor. Carlsen, E., Stiftsdame, Gl. Kjøgegaard. Cederfeld de Simonsen, C. C. S., Provst, Randers. Colding, T. A., Cand. polyt., Ingeniør. Dahl, F., Professor. Dam, E., Cand. pharm. Danneskjold-Samsøe, Lensgreve, Gisselfeldt. Dinesen, Wenzel, Katholm. Elvius, S., Justitsraad. Erslev, K., Professor. Estrup, J. B. S. Godsejer. Estrup, J., Arkivassistent. Eyben, N. C. C. A. v., Postexpeditør, Horslunde. Fausbøll, Th. Hauch, Cand. phil. Friderichsen, P., Jægermester, Kjærstrup.

De livsvarige Medlemmer er betegnede med Stjerner.

- Fridericia, J. A.**, Dr. phil., Professor.
Friis, C., Cand. phil.
Friis, M. Krag-Juel-Vind, Lensgreve.
Fuglede, Læge, Billing.
Fyens Stiftsbibliothek, Odense.
Fyens Stifts Læseforening, Odense.
Garde, Godsforvalter, Samsø.
Garnisonsbibliothek, Kjøbenhavn.
Generalstaben.
Gjellerup, S. M., Underbibliothekar.
Goldschmidt, G., Grosserer.
Gottschalck, J., Enkefrue.
Graae, G., Proprietær.
Gram, H., Kontorchef i Landbrugsmin.
Grandjean, H. F., Oberstltm.
Grove, G. L., Arkivsekretær.
Gronvald, F., Expeditionssekretær.
Hagemann, H. A. K., Sognepræst.
 Vinding.
Hagen, S., Komponist.
Hagerup, E., Boghandler.
Hannover, E., Redaktør.
Hansen, J. H., Lærer, Kjøge.
 —, N., Lærer, Aaker østre Skole.
Harbou, H. W., Oberstløjtnant.
Harder, F. C. C., Justitsraad.
Hartvig, F., Tegner.
Hassel, A. C. V., Billedhugger.
Heering, P., Grosserer.
Hennings, P., Stud. jur.
Herlufsholms Skolebibliothek.
Hertzprung, J., Stud. mag.
Heymann, F., Brygger (†).
Hiort-Lorenzen, H. R., Etatsraad,
 Stiftsskriver, Roskilde.
Hirsch, J. C. W., Oberstltm.
Hirshprung, Bernhard, Grosserer.
 —, Heinrich, Grosserer.
Holm, E., Dr. phil., Professor.
 —, Kordegn, Nykjøbing p. Falster.
Holten, J., Kammerjunker, Birke-
 dommer, Hørsholm.
Horsens lærde Skole.
Hovgaard, Frue.
Højesteret.
Ingerslev, V., Dr. med., Distriktslæge,
 Præstø.
Jantzen, A. T., Sognepræst, Gjentofte.
Jensen, F. C. C., Kaptajn, Odense.
 —, J., Kjøbmand, Grevinge.
 —, S. H., Distriktslæge, Nordby.
- Jensen**, Typograf, Nykjøbing p. F.
Jessen, S., Frøken.
Joensen, J. C., Kolonibestyrelse, Egedes-
 minde, Grønland.
Juel-Broekdorff, Kammerh. Baron,
 Taasinge (†).
Jørgensen, S., Skolelærer, Kistrup.
Kauffmann, H., Generalltnt., Kmhr.
 Middelfart.
Klubben, Kjøbenhavn.
Knuadtzon, N. H., Grosserer.
Koefoed, J., Statsraadssekretær.
Krabbe, C., Herredsfoged, Kjellerup.
Krag, C. M. G. R., Justitsraad.
Krarup, F., fhv. Registrator.
Krigsministeriet.
Lange, C., fhv. Godsejer.
Langkilde, C. V., Proprietær.
Larsen, H. F., Overretssagfører.
Leschly, M., Oberst, Aarhus.
Lesser, J. A. L., Oberstltm., Helsingør.
Liebe, C., Geh. Konferentsraad. (†)
Lind, B., Frue.
Lindgaard, Hofjægermester, Lykkes-
 holm.
Lissau, F. O., Kasserer.
Lowzow, A. v., Jægermester, Slette-
 gaard.
Lund, E. F. S., Cand. jur.
 —, F. O. M., Sorø.
 —, H. C. A., Cand. mag.
 —, Troels, Dr. phil., Professor, Or-
 denshistoriograph.
Løvenskiold, Adam, Godsejer, Chri-
 stianslund.
Maës, H., Antsforvalter.
Malling, Etatsraad, Grosserer.
Mansa, C., Godsejer, Sø.
Matzen, H., Dr. jur., Professor.
Meidell, F., Kaptajn.
Mynster, C., Læge.
Møller, Oluf, Cand. jur., Aarhus.
 —, Sognepræst, Brylle.
Mørkeberg, H., Sagfører, Nykjøb. p. S.
Norrie, G., Korpslæge.
Nutzhorn, Cand. theol., Askov.
Nyrop, C., Professor.
Olrik, P. C. S., Konsul.
Petersen, A., Lærer.
 —, Carl, Grosserer.
 —, T. G., Sognepræst, Rønnebæk.

- Pontoppidan, H.**, Generalkonsul, Hamborg.
- Prip, Sognepræst.** Ousø.
- Provinsarkivet for Sjælland m. m.**, Kjøbenhavn.
- Provinsarkivet for Fyen,** Odense.
- Provinsarkivet for Nørrejylland,** Viborg.
- Raadhusbibliotheket,** Kjøbenhavn.
- Rantzau, Greve,** Rosenvold.
- Reedtz-Thott, Lensbaron, Ghmkonferentsraad,** Kammerherre, Gaunø.
- Reitzel, C. V.,** Boghandler.
- Reventlow, Chr. E.,** Lensgreve, Christianssæde.
- Richter, J. C. L.,** Sognepræst, Vejen.
- Rigsdagens Bogsamling.**
- Rist, P. F.,** Oberstltn.
- Ritzau, E. N.,** Direktør.
- Roede, H. C.,** Arkivassistent.
- Rosendal, Højskoleforstander,** Lyngby.
- Rosenstand, F.,** Gehejmeetatsraad.
- Rosenorn, M. H.,** Gehejmekonferentsraad.
- Rosenorn-Lehn, E. C. H.,** Lehnbaron, Kmbr., Hvidkilde.
- Riltzau, T. A. N.,** Bibliothekar.
- Ræder, v.,** Forstelev, Hillerød.
- Rørdam, H. F.,** Dr. phil., Sognepræst, Lyngby.
- Rønne lærde Skole.**
- Seavenius, J. F.,** Kmhr.
- , **O. B.,** Godsejer, Voergaard.
- Schaffalitzky de Muckadell, L. B.,** Kapt., Baron.
- Scheel, F. C. R.,** Greve, Rygaard.
- Schiødte, E.,** Arkitekt.
- Schløtz, Brygger,** Odense (†).
- Schmidt, L. H.,** fhv. Sognepræst.
- , **Vald.,** Professor.
- Schonggaard, H. L.,** Sognepræst, Ø. Ulslev.
- Schulin-Zeuthen, C. J. W.,** Greve, Hofjægermester, Tølløse.
- Schweun, Rud.,** Sagfører, Aarhus.
- Schøller, C. E. A.,** Jægermester, Margaaard.
- Schönberg, K.,** Boghandler.
- Segelecke, T. R.,** Professor.
- Sehested, K.,** Kammerherre.
- Sjællands Stiftsbibliothek,** Roskilde.
- Sommer, F.,** Kasserer.
- Soro Akademies Bibliothek.**
- Spandet, P. J. N.,** Cand. theol.
- Storch, H.,** Professor.
- Studenterforeningen.**
- Thiele, J.,** Inspektør ved Kobberstiksamlingen.
- Thiset, A.,** Arkivar.
- Tholle, T. H. J.,** Sognepræst, Marstal.
- Thorkelin, B. F. J.,** Oberst.
- Tillemann, H. C. J.,** Godsinspektør, Mosager.
- Tuxen, A. P.,** Oberstløjtnant.
- Tønder, J. N.,** Læge.
- Udenrigsministeriet.**
- Ulrich, G.,** Justitsraad.
- Urne, A.,** Fuldmægtig i Finantsmin.
- Wad, G. L.,** Provinsarkivar, Odense.
- Vahl, Joh.,** Bibliothekar.
- Waidtlov, P. C.,** Assuranceagent, Svendborg.
- Wandall, B.,** Kjøbmand, Aarhus.
- Wassard, T.,** Cand. polit., Odense.
- Vedel, S.,** Overretsassessor.
- Weitemeyer, H.,** Cand. mag.
- Wendt, Henrik.**
- Wind, S.,** Hofjægermester, Sanderumgaard.
- With, C.,** Kommandør.
- Volf, P. R.,** Stiftsprovst, Storehedinge.
- Volquartz, J.,** Grosserer.
- Wroblewski, Otto B.,** Boghandler.
- Zytphen-Adeler, Baron.**

Norske Medlemmer.

- Aalholm, J.,** Kaptajn, Arendal.
- Angell, H. B.,** Overretssagfører, Bergen.
- Arendals Bibliothek.**
- Aschehoug, T.,** Professor, Christiania.
- Athenæum,** Christiania.
- Aubert, Otto,** Advokat, Christiania.
- Backer, Z.,** Overretssagfører, Laurvig.
- Bendixen, B. E.,** Skolebestyrer, Bergen.
- Bergens Musæum.**
- Bergens offentlige Bibliothek.**

- Bergwitz, Joh. Kielland**, Sagfører, Christiania.
- Berle, Sigvart Christian**, Bergen.
- Bjerke, Frøken**, Nord-Dacotah.
- Blich, W.**, Overkontrollør, Bergen.
- Boeck, Thv.**, Kgl. Fuldmægtig, Christiania.
- Brodtkorb, Enkefrue, Kjørboe pr. Sandvigen**.
- Bugge, K. L.**, Advokat, Christiania.
- Bull, N. R.**, Sekretær, Christiania.
- Christensen, Toldinspektør**, Arendal.
- , **Louise, Frue**, Christiania.
- Collett, A.**, Expeditionssekretær, Christiania.
- Collin, Jens**, Postnester, Molde.
- Coucheron, Th.**, Overlærer, Skien.
- Daae, L.**, Professor, Dr., Bygdø.
- Dnhll, L. C.**, Oberst, Christiania.
- Dannevig, T.**, Kommandørkaptajn.
- Deichmanske Bibliothek**, Christiania.
- Delgobe, C.**, Ingeniør, Christiania.
- Dieson, G. F.**, Kaptajn, Øislebø.
- Dons, Carl**, Direktør, Christiania.
- Erichsen, A. E.**, Rektor, Stavanger.
- Finne-Grønn, S. H.**, cand. jur., Christiania.
- Frederikshalds Stadsbibliothek**.
- Generalstabens Bibliothek**, Christiania.
- Giertsen, J.**, Kjøbmand, Bergen.
- Glessing, Chr.**, Cand. jur., Christiania.
- Gløersen, Forstmester**, Grimstad.
- Gregersen, J.**, Cand. phil., Modum.
- Grüner, H.**, Oberst, Christiania.
- Gullowsen, J.**, Oberst, Hamar.
- Hagemann, Axel**, Skovforvalter, Alten.
- , **Tøger**, Bureauchef, Christiania.
- Heiberg, Godsejer**, Amble.
- „**Den gode Hensigt**“, Bergen.
- Holst, V.**, Frøken, Christiania.
- Huitfeldt, H. C.**, Konsul, Trondhjem.
- Huitfeldt-Kaas, H. J.**, Rigsarkivar, Christiania.
- Johansen, O.**, Toldbetjent, Christiania.
- Johnson, G.**, Sognepræst, Etnedalen, Valdars.
- Kielland, Axel**, Bureauchef, Christiania.
- Klæboe, P.**, Cand. phil., Christiania.
- Knagenhjelm, Jac.**, Kammerherre, Christiania.
- v. Krogh, A.**, Konsul, Christiania.
- Lammers, Inspektør**.
- Landgraaf, J. F. K.**, Overlærer, Grimstad.
- Lassen, W.**, Bureauchef, Christiania.
- v. der Lippe**, Stadskonduktør.
- Lochmann, A.**, Cand. jur., Christiania.
- Lundgreen, Fr.**, Trondhjem.
- Løvrig, Chr.**, Lensmand, Førde, Søndhordland.
- Marinens Bibliothek**, Horten.
- Michelet**, Oberst, Næs pr. Tønsberg.
- Moe, Georg**, Byfoged, Bodø.
- Munthe, H.**, Oberstlöjtnant, Christiania.
- Nielsen, Yngvar**, Professor, Dr., Christiania.
- Nygaard, Fr.**, Bergen.
- Olsen, Johan Nordahl**, Bergen.
- Paus, Chr.**, Christiania.
- Pedersen, Tord**, Adjunkt, Drammen.
- Petersen-Foss, B.**, Frue, Arendal.
- Pettersen, Hjalmar**, Universitetsbibliothekar, Christiania.
- Prebensen, N.**, Amtmand, Arendal.
- Probst, Christian**, Bundtmager, Bergen.
- Rasch, A. W.**, Arkivassistent, Christiania.
- Rigsarkivet**, Christiania.
- Ring, Korpslæge**, Christiania.
- Salicath, F. T.**, Politimester, Laurvig.
- Schiøth, H.**, Overlærer, Christiania.
- Schweigaard, J. E.**, Overlæge, Christiania.
- Schønberg, E.**, Professor, Dr. med., Christiania.
- Selmer, Jørg.**, Byfoged, Hammerfest.
- Selskab, det norske**, Christiania.
- Sollied, Ølaf**, Distriktslæge, Lyngen.
- Sommerschield, J.**, Konsul, Namsos.
- Stang, N. A.**, Grosserer, Frederikshald.
- Steffens, Haagen Krog**, Arkivsekretær, Christiania.
- Stiftsarkivet**, Trondhjem.
- Storm, Gustav**, Professor |Dr., Christiania.
- Thaulow, Fritz**, Læge, Skjærdalen.
- , **Jeanette**, Frøken, St. Olavs Bad.

Thomle, C. , Enkefrue, Christiania.	Universitetsbibliotheket , Christiania.
—, E. , Arkivar, Christiania.	
Thrap, D. , Sognepræst, Christiania.	
Thurmann, E. G. , Ingeniør, Drammen.	
Tromsø Kommunebibliothek.	Videnskabers Selskab, kgl. norske, Trondhjem.
	Zeier, Joh. , Overretssagfører, Hamar.

Udenlandske Medlemmer.

Det kgl. Bibliothek , Stockholm.	Klingspor, C. A. , Major, Stockholm.
Halling, Dr. med. , Sanitetsraad, Glückstadt.	
Kaas, J. v. , Baron, Buda-Pest.	
	Trolle Bonde, C. J. , Greve, Sverige.
	Universitetsbibliotheket , Lund.
	Vig, P. S. , Professor, Amerika.

A. W. Rasch:

Dødsfald i Norge

1899.

Tillæg til
Personalhistorisk Tidskrift.

Kjøbenhavn.

Det Hoffensbergske Etabl.

1900.

Dødsfald i Norge

1899.

Samlede af *A. W. Rasch*.

(Det efter H: anførte Navn angiver den efterlevende Hustrus Pigenavn.)

- Aagaard**, Wilhelm, $\frac{7}{8}$, Stjørdalen.
- Aall**, Marie, Enkefru, $\frac{3}{8}$, Chr.ania.
- Aamodt**, Alette Sofie, 63 A., $\frac{25}{8}$, Eidsvold Præstegaard.
- , Carl B. S., Bankier, 60 A., $\frac{26}{8}$, Chr.ania.
- Aarøe**, Reidar, 18 A., August, fra Buenos Ayres til Hamburg.
- Aas**, Cornelia, f. Rømert, 73 A., $\frac{10}{4}$, Hemnæs.
- , Engel Nicoline, f. Bull, 68 A., $\frac{5}{12}$, Chr.ania.
- Aasaker**, Gustava Sofie, f. Hekleberg, $\frac{1}{11}$, Røken.
- Aass**, C. A., $\frac{19}{2}$, Empangeni Station, Zulu.
- Åstrand**, Olivia, f. Hopsdal, $\frac{29}{9}$, Bergen.
- Abel**, Gjertine Cathrine, 65 A., $\frac{29}{1}$, Farsund.
- , Jean Etienne de Chezaulx, 39 A., $\frac{29}{11}$, Bergen.
- Abell**, Carl Christopher Rom, 16 A., $\frac{19}{11}$, Hamar.
- Ahlførs**, Ovid Emil, Dampskibsfører, 59 A., $\frac{29}{8}$, Bærum. H: Cicilie, f. Zimmermann.
- Ahlstrøm**, Johanne Amalie, $\frac{19}{12}$ A., $\frac{29}{8}$, Bergen.
- Albrethson**, Ole, fhv. Skibskaptajn, $75\frac{1}{2}$ A., $\frac{21}{8}$, Hammerfest.
- Algaard**, Gerhardine, f. Gjertsen, $73\frac{5}{4}$ A., $\frac{17}{8}$, Bergen.
- Allum**, Christian, fhv. Skibsfører, 53 A., $\frac{22}{11}$, Chr.ania.
- Alm**, Joh.s, 53 A., $\frac{10}{7}$, Chr.ania. H: Josephine, f. Elster.
- Aløing**, Johanne Cathrine, 22 A., $\frac{9}{7}$, Hole, bgr. Hønefos.
- Alstrup**, Anfin, 57 A., $\frac{20}{8}$, Vragevig.
- Amelkin**, David, Tilskjærer, 22 A., $\frac{19}{8}$, Chr.ania.
- Ameln**, Frederik, 49 A., $\frac{7}{8}$, Bergen. H: Dagmar, f. Thomsen.
- , Marie Cathrine, 75 A., $\frac{1}{9}$, Bergen.
- , Rikke, f. Gran, $\frac{4}{12}$, Bergen.
- Amneus**, Ingebertine Johanna, f. Dahl, 87 A., $\frac{2}{8}$, Funäsdaalen, Sverige.
- Amundsen**, Peder Johan, Skomagerm., $77\frac{1}{2}$ A., $\frac{5}{8}$, Bergen. H: Emilie, f. Ultsch.
- Andersen**, Adolf, Gaardb., $\frac{4}{8}$, Borre. H: Stefine, f. Urdahl.
- , Bernt Christian, Telegrafassistent, $43\frac{1}{2}$ A., $\frac{7}{11}$, Drammen. H: Justina, f. Lindquist.
- , C. Johan, $\frac{31}{8}$, Bærum. H: Helene, f. Fagerholdt.
- , Christiane Elisabeth, f. Finckenhagen, $53\frac{1}{4}$ A., $\frac{9}{11}$, Chr.ania.
- , Petra, f. Dahl, $\frac{21}{8}$, Chicago.
- , Petrine, f. Lidemark, $83\frac{1}{3}$ A., $\frac{5}{10}$ Østre Toten.

- Andersen, S. C.**, Generalkonsul, 81 $\frac{1}{2}$ A., $\frac{28}{7}$, Vestre Aker. H: Charlotten, f. Kraft.
- Angell, Bodil**, Sognepræst Hans Frederik A.s Enke, 75 A., $\frac{27}{1}$, Chr.ania.
- , Mina, f. Petersen, $\frac{17}{2}$, Bergen.
- , Otto Bull, 40 A., $\frac{20}{10}$, Oxford, Alabama.
- , Ulrik Emil, fhv. Skibsk., 74 A., $\frac{18}{11}$, Oslo.
- Anker, Christine** Charlotte, f. Friis, 51 A., $\frac{4}{2}$, Refne pr. Fr.hald.
- Arctander, Johan** Magelsen Brun, $\frac{11}{3}$, Buksnes Præstegaard.
- , Kari, 16 A., Ove, 11 A. og Gunnar, nær 10 A., $\frac{28}{8}$, Buksnes Præstegaards Brand.
- Arentz, Thrine**, 80 A., $\frac{5}{11}$, Hamar.
- Arnesen, Grethe**, 90 A., $\frac{11}{2}$, Bergen.
- , Ingeborg Simonia, f. Fliflet, Sognepræst Kr. A. A.s Enke, 49 A., $\frac{14}{1}$, Lunde pr. Lillehammer.
- Arnestad, Johanne** Caroline, f. Mørch, 64 $\frac{1}{2}$ A., $\frac{28}{10}$, Porsgrund.
- Arnet, Christopher** Throne, 80 $\frac{8}{4}$ A., $\frac{6}{10}$, Bjugn. H: Johanna, f. Skanke.
- Arntzen, Elise** f. Bjørn, Distriktslæge Stig Othar A.s Enke, 60 A., $\frac{7}{12}$, Chr.ania.
- Arup, Caroline**, f. Walther, Provstinde, 93 A., $\frac{3}{9}$, Rosanæs pr. Tønsberg.
- Aslakson, Eirik**, Cand. philos., $\frac{14}{12}$, Mysen.
- d'Avout, Fanny**, f. Egeberg, Baronesse, $\frac{19}{2}$, Frankrig.
- Baastad, Sophie**, 84 A., $\frac{12}{2}$, Chr.ania.
- Bach, Anne** Bergithe, f. Aas, Skipper B.s Enke, 82 A., $\frac{11}{5}$, T.hjem.
- Backer, Adolphine** Marie, f. Riddervold, 81 A., $\frac{4}{1}$, Drammen.
- , Anne Cathrine, f. B., 97 A., $\frac{18}{2}$, Holmestrand.
- , Paul, Kbmd., 73 A., $\frac{5}{8}$, Chr.ania.
- Bader, Christian** Frederik, Khmd., 72 A., $\frac{20}{7}$, Chr.ania.
- , J. F., kgl. Fuldm., 70 $\frac{1}{2}$ A., $\frac{4}{2}$, Chr.ania. H: Emilie, f. Pechyle.
- Balchen, Frederik** Glad, Institutbestyrer, $\frac{28}{4}$, Chr.ania. H: Vally, f. Heiberger.
- Balchen, Ingeborg** Marie Rosenlund, $\frac{18}{11}$, Stavanger.
- Baltzersen, Hanna**, f. Unger, 83 A., $\frac{10}{8}$, Fr.stad.
- Bang, Andrea** Georgine, f. Rendtler, 86 A., $\frac{21}{4}$, Drammen.
- , Martha, Amdsdyrlæge B.s Enke, 72 A., $\frac{28}{12}$, Størdalen.
- Barman, Olaf**, 26 $\frac{1}{2}$ A., Stud. jur., $\frac{27}{2}$, Chr.sund.
- Barth, Olette**, Enkefru, 44 A., $\frac{28}{11}$, Chr.ania.
- Bastiansen, Anna** Frederikke, f. Blomberg, 29 $\frac{3}{2}$ A., $\frac{6}{7}$, Bergen.
- Bautler, Carl** Martin, 32 A., $\frac{18}{4}$, Brooklyn.
- Beck, Hans** Johansen, 78 A., $\frac{7}{7}$, Drøbak.
- , Marie, 60 A., $\frac{2}{12}$, Horten.
- Becker, Anna** Elisabeth, f. Gundersen, 26 A., $\frac{21}{3}$, Chr.ania.
- Beer, Alida** Wilhelmine, $\frac{14}{8}$, Chr.ania.
- Begby, Lars** Julius, Kadet, 19 $\frac{1}{2}$ A., $\frac{3}{4}$, Borge.
- Bendeke, Frederikke**, 93 $\frac{1}{2}$ A., $\frac{28}{4}$, T.hjem.
- Bentzen, Anna**, 54 $\frac{1}{2}$ A., $\frac{22}{8}$, Chr.ania.
- Berg, Alf.**, $\frac{18}{1}$, Chr.ania.
- , Bertha Sofie Magdalene, f. Juell, $\frac{8}{9}$, Fr.hald.
- , Borgvald, Sanitetskaptejn, 35 A., $\frac{28}{11}$, Chr.ania. H: Mary, f. Keyser.
- , Chr. Alfred, 44 $\frac{3}{4}$ A., $\frac{27}{8}$, Krügersdorp, Transvaal.
- , Christine Elisabeth, f. Lie, resid. Kap. til Nannestad, Joh. H. B.s Enke, 69 $\frac{1}{2}$ A., $\frac{18}{7}$, Chr.ania.
- , C. F., 84 A., $\frac{24}{8}$, Langesund. H: Ludvikke, f. Hall.
- , Joh., fhv. Sognepræst, 66 $\frac{1}{2}$ A., $\frac{14}{1}$, Chr.ania.
- , Johannes, ORsagf., $\frac{11}{1}$, Østre Aker.
- , Karen Sofie, f. Heyerdahl, Bogbinder G. B.s Enke, 73 A., $\frac{11}{5}$, Chr.ania.
- , Margrethe, f. Tofte, 73 A., $\frac{28}{7}$, Chr.ania, bgr. Svelvig.
- Berg-Hansen, Ole** Berg, 23 A., $\frac{28}{8}$, Vestre Aker.
- Bergesen, Ole**, Sognepræst. 66 $\frac{1}{2}$ A., $\frac{8}{5}$, Stavanger. H: Marie, f. Jensen.

- Bergstrøm**, Caroline Frederikke, f. Astrup, Bogholder A. T. B.s Enke, 72 A., $\frac{4}{8}$, Chr.ania.
- Berner**, Dagfine, f. Hegland, 73 A., $\frac{10}{7}$, T.hjem.
- Berntzen**, Albertine, f. Olsen, 50 $\frac{1}{2}$ A., $\frac{21}{8}$, Chr.ania.
- Bessesen**, Jorane, $\frac{10}{7}$, Chr.sand.
- Bie**, Oline, Diakonisse, 27 A., $\frac{20}{11}$, Chr.ania.
- Bjerok**, Georg, fhv. Skibskapt., 78 A., $\frac{22}{7}$, Bergen. H: Margrethe, f. Huun.
- Bjering**, Sebertine, f. Danielsen, $\frac{7}{12}$, Bergen.
- Bjerk**, Einar Nikolai, 17 $\frac{3}{4}$ A., $\frac{22}{11}$, Chr.ania.
- Bjerke**, M., Agent, 63 A., $\frac{6}{8}$, Chr.ania. H: Andrea, f. Grøntvedt.
- Bjerknes**, Hilda, f. Grauer, 36 A., $\frac{6}{8}$, Chr.ania.
- Bing**, N. C., Ingeniør, 64 A., $\frac{10}{4}$, Chr.ania. H: Billa, f. Abel.
- Biørn**, C. L., Bogbinder, 77 A., $\frac{2}{7}$, Chr.ania.
- Björn**, Sofus A. M., 50 $\frac{1}{2}$ A., $\frac{10}{4}$, Chr.sund. H: Valborg, f. Nielsen.
- Bjørneby**, Eli, 90 A., $\frac{20}{11}$, Aasnæs, Solør.
- Blehr**, Albert, 25 A., $\frac{20}{8}$, New-York.
- Blessing**, Mathias, Guldsmed, 79 A., $\frac{2}{8}$, Chicago.
- Bloch**, Inger Gurine, Tømmermand Adolf B.s Enke, 70 A., $\frac{24}{4}$, Chr.sand.
- , Joh., fhv. Skibsfører, 51 A., $\frac{10}{12}$, Chr.sand.
- Blom**, Birgitte, f. Lied, $\frac{24}{8}$, Chr.ania.
- Blomberg**, Helene Marie, f. Høyem, 81 $\frac{1}{2}$ A., $\frac{21}{10}$, T.hjem.
- Blumer-Dürst**, Peter, 72 A., $\frac{10}{11}$, Mitlodi.
- Blyberg**, Petra, $\frac{22}{8}$, Reknes pr. Molde.
- Blüher**, Frederik Wilhelm, Maskinmester, $\frac{21}{8}$, Dale Fabriker. H: Karen, f. Johnsen.
- Bodien**, Ingeborg Marie, 67 A., $\frac{20}{8}$, Bergen.
- Boe**, Louise Ramm, f. Hoel, 28 $\frac{1}{2}$ A., $\frac{20}{8}$, g. m. Ingeniør Harald B., Chr.ania.
- Bomfeldt**, Anna Oline, 28 A., $\frac{20}{12}$, T.hjem.
- Bonde**, Cathrine, f. Eriksen, 62 A., $\frac{10}{7}$, Chr.ania.
- Bonnevie**, Benjamin Hansen, Styrmand, $\frac{7}{4}$, Sagua la Grande.
- , Christian, Cand. jur. $\frac{24}{4}$, Bergen, bgr. Chr.ania.
- , Niels Cornelius, fhv. Amtmand, $\frac{10}{8}$, Sandefjord, bgr. Chr.ania. H: Margrethe, f. Segelcke.
- Borchgrevink**, Laura f. Thorbjørnsen, $\frac{20}{11}$, Skien.
- Boroheuseni**, Walborg, $\frac{9}{8}$, Chr.ania.
- Bordewich**, Christian, 57 A., $\frac{6}{7}$, Lyngvær. H: Ellen, f. Wolf.
- Borgen**, Ragna Johanne, Enkefru, 74 A., $\frac{1}{8}$, Chr.ania.
- Boye**, Marie, f. Holm, $\frac{2}{7}$, Bergen.
- Bowim**, Louise, $\frac{10}{10}$, Sarpsborg.
- Brandt**, Adolf Alexander, Consul, $\frac{21}{8}$, fra Chr.ania til Kbhvn. H: Eline, f. Thorne.
- , Cecilie, $\frac{12}{4}$, Damsgaard, Bergen.
- Brevik**, Astrid, Postexped. E. B.s Enke, 72 $\frac{1}{2}$ A., $\frac{8}{3}$, Fr.hald.
- Brinchmann**, Hagbarth, Ingeniør, $\frac{12}{2}$, Chr.sund. H: Laura, f. Øwre.
- Broch**, Anne Johanne, f. Christophersen, 71 A., $\frac{24}{8}$, Bergen.
- , Elisa, 79 $\frac{1}{2}$ A., $\frac{4}{7}$, Chr.ania.
- Brock**, Henrik Andreas, Ritmester, $\frac{20}{8}$, Chr.ania. H: Elisabeth, f. Bergendahl.
- Brodahl**, Helga Marie, f. Dahl, 25 $\frac{1}{2}$ A., $\frac{1}{10}$, T.hjem.
- Bromander**, Christian August, Bankkasserer, 27 $\frac{1}{2}$ A., $\frac{21}{11}$, Chr.ania.
- Brostrøm**, Ursila Maria, f. Bjerkebek, 72 A., $\frac{4}{2}$, Orsa, Dalerne.
- Brun**, Dominicus Nagel Lemvig, fhv. Sognepræst, 68 A., $\frac{14}{11}$, Chr.ania. H: Aadel, f. Greve.
- , Hans, Cand. theol., 78 $\frac{1}{2}$ A., $\frac{20}{2}$, Chr.ania.
- , Johan Mangelsen, fhv. Stiftsprovst, 74 A., $\frac{5}{8}$, Chr.ania.
- Bruun**, A. H. Julius, Stiftsprovst, 78 A., $\frac{12}{8}$, Chr.ania. H: Andrea, f. Budde.

- Bruun**, Benedicte, f. Wessel, 24 A., $\frac{11}{8}$, Østre Aker, bgr. Porsgrund.
- , Johan Seier, Kontorfuldm., $\frac{14}{4}$, Chr.ania.
- , Olga, f. Goplen, 25 A., $\frac{14}{8}$, Fr.stad.
- , Petter, 18 A., $\frac{31}{1}$, Chr.ania.
- Bryde**, J. M., $69\frac{1}{2}$ A., $\frac{26}{7}$, Kathrineborg pr. Sandefjord.
- Brünning**, Wilhelm, Bogbinder, 79 A., $\frac{12}{12}$, Chr.sand.
- Brøck**, Sigurd Lexow, Gartner, 25 A., $\frac{28}{8}$, Gjerdrum.
- Buaas**, Eiler Mathias Krog, Lensmand, 83 A., $\frac{25}{8}$, Ørlandet. H: Laura, f. Iversen.
- Buch**, Julie, f. Urdahl, 74 A., $\frac{81}{8}$, Chr.ania.
- Buchingham**, William, 66 A., $\frac{10}{8}$, Chr.ania.
- Buck**, Frederik Chr., 69 A., $\frac{18}{12}$, T.hjem.
- Bugge**, Marie Helene Dorthea, f. Schjøth, $85\frac{1}{2}$ A., $\frac{17}{8}$, Alstahaug Præstegaard, bgr. Chr.ania.
- , Nils, Skibsfører, 46 A., $\frac{7}{10}$, Brooklyn. H: Sofie, f. Ibenfeldt.
- Bull**, Henrik, Tekniker, 18 A., $\frac{1}{8}$, Chr.ania.
- Bunkholdt**, Eilef Olsen, Billedskjærer, 63 A., $\frac{9}{8}$, Chr.ania.
- Burchardt**, Benedicte Christiane, f. Birch, $71\frac{1}{2}$ A., $\frac{10}{8}$, Chr.ania.
- Busch**, Ingeborg Mathilde Cathrine, f. Jensen, 80 A., $\frac{28}{12}$, Risør.
- Buzzi**, Erikka, $\frac{2}{8}$, T.hjem.
- Bye**, Georgine, f. Rode, 64 A., $\frac{18}{10}$, Chr.ania.
- Bühning**, Johanne Adelaide, 71 A., $\frac{18}{8}$, Chr.ania.
- Bülow-Hansen**, Drude, f. Lampe, $\frac{28}{8}$, Chr.ania.
- Bødtker**, Amalie Bertine, f. Søvig, 34 A., $\frac{18}{12}$, Bergen.
- Böhme**, Anne Cathrine, 80 A., $\frac{2}{8}$, Larvik.
- Belcko**, Johan, $\frac{4}{8}$, Bergen.
- Belling**, Einar, Kaptejn, 53 A., $\frac{9}{11}$, Chr.ania. H: Hanna, f. Hegermann.
- Børresen**, Elisabeth, f. Lundgreen, $87\frac{3}{4}$ A., $\frac{13}{11}$, Chr.ania.
- Bösch**, Gerhard Kahrs, Rebslagerm., $83\frac{1}{2}$ A., $\frac{7}{11}$, Bergen.
- Bøysen**, Sophie Nannestad, 23 A., $\frac{18}{1}$, Skien.
- Carstens**, Ferdinand, Vexelmægler, $\frac{26}{11}$, Hamburg.
- Caspersen**, Marie Helene, $\frac{22}{8}$, Chr.ania.
- Castberg**, J. C. T., Toldinspektør, 72 A., $\frac{7}{12}$, T.hjem, bgr. Skien.
- Christensen**, Chr. E., Sejlmager, $71\frac{1}{2}$ A., $\frac{18}{10}$, Fr.stad. H: Dorthea, f. Bugge Tørrissen.
- , Louise, f. Waalmann, 83 A., $\frac{20}{1}$, Sundene, Tjømø.
- Christiansen**, Marie Louise, f. Kraftt, $80\frac{1}{2}$ A., $\frac{28}{7}$, T.hjem.
- Christie**, Werner Hosewinckel, Bogholder, 47 A., $\frac{10}{8}$, Chr.ania.
- Clausen**, Claus, $75\frac{1}{2}$ A., $\frac{12}{8}$, Bergen. H: Anna, f. Eide.
- Claussen**, Hanna Wilhelmine, f. Dunker, 71 A., $\frac{24}{11}$, Drammen.
- , Sofie Amalie, $82\frac{3}{4}$ A., $\frac{21}{12}$, Leinstranden.
- Clementz**, Inger Caroline, Enkefru, 82 A., $\frac{18}{2}$, Fr.hald.
- Coch**, Oluf M., Skibsreder, $\frac{18}{4}$, Brevig, H: Kitty, f. Heyerdahl.
- Colbiernaen**, Anna Astrid, 20 A., $\frac{24}{8}$, Ski.
- Colbjørnaen**, Agikle Eriane, f. Gulbrandsen, Kapt. Johan Eberhart C.s Enke, 86 A., $\frac{21}{10}$, Grimstad.
- Conradi**, Jacob F., fhv. Politimester, $73\frac{1}{2}$ A., $\frac{28}{11}$, Gran. H: Claudine, f. Colditz.
- Corneliusen**, E. O., 66 A., $\frac{4}{4}$, Fane. H: Hanna, f. Holm.
- Daas**, Johanne, f. Koren, 63 A., $\frac{19}{4}$, Vestre Aker.
- Dahl**, Anna, $\frac{17}{8}$, Chr.ania.
- , Anna Nicoline, f. Bull, 54 A., $\frac{18}{7}$, Chr.ania.
- , Anne, $\frac{7}{10}$, Chr.sand.
- , Anne, Farver G. D.s Enke, 70 A., $\frac{2}{4}$, Skien.
- , Anne Christine, f. Amundsen, $70\frac{3}{4}$ A., $\frac{2}{8}$, Bergen.

- Dahl, Bernt**, 63 $\frac{1}{2}$ A., $\frac{30}{8}$, Lillehammer, H: Agnethe, f. Haave.
- , **Christian Theodor**, 39 A., $\frac{26}{11}$, Shields.
- , **Conrad**, 40 A., $\frac{27}{6}$, Skorpen. H: Nanna, f. With.
- , **Ellen, Enkefru**, 86 A., $\frac{18}{2}$, Chr.ania.
- , **Gabriel P., Skomager**, 56 A., $\frac{9}{11}$, Stavanger. H: Talette, f. Hansen.
- , **Hans Lauritz**, 63 A., $\frac{21}{43}$, T.hjem. H: Julie Fr., f. Blomberg.
- , **Hans Martin**, $\frac{28}{10}$, Bergen.
- , **Karen Johanne, Lærerinde**, 43 A., $\frac{17}{8}$, Bergen.
- , **Maren Christine, Skrædderm.** C. M. D.s Enke, 76 $\frac{1}{2}$ A., $\frac{21}{11}$, Chr.ania, bgr. Vestre Aker.
- , **Margrethe Caroline, f. Albriktsen, Gravør D.s Enke**, 86 A., $\frac{22}{8}$, Bergen.
- , **Marie, f. Jensen**, 80 A., $\frac{8}{8}$, Chr.ania.
- , **Marie Lucie, f. Fyhn**, 81 A., $\frac{5}{8}$, T.hjem.
- , **Marius, Styrmand**, 28 A., $\frac{28}{11}$, paa Søen.
- , **Niels, Bankbogholder**, 52 $\frac{1}{2}$ A., $\frac{9}{4}$, Fagervang pr. Tromsø. H: Johanne, f. Holst.
- , **O. M. Z., Fuldm.**, 61 A., $\frac{27}{8}$, Chr.ania. H: Anne, f. Eriksen.
- , **Sofie**, 67 A., $\frac{29}{11}$, T.hjem.
- Dahlgren, Anna**, 35 A., $\frac{2}{2}$, Chr.ania.
- , **Christiane Marie**, 77 A., $\frac{12}{8}$, Oslo.
- Dedekam, Hans Jacob**, $\frac{26}{8}$, Stockholm, bgr. Mandal.
- Dedichen, H., Læge**, 63 $\frac{1}{2}$ A., $\frac{11}{13}$, Chr.ania. H: Henriette, f. Thaulow.
- Dessen, Sofus Christian Roll, Dampskibsfører**, $\frac{27}{13}$, Bergen. H: Sussi, f. Jansen.
- Dietrichson, Anna Hedevig, f. Konow**, 85 A., $\frac{1}{8}$, Bergen.
- , **Christine, f. Gulbrandsen**, 78 $\frac{1}{2}$ A., $\frac{1}{4}$, Chr.ania.
- Ditleff, Birger**, 23 $\frac{1}{2}$ A., $\frac{17}{8}$, Antwerpen.
- Domestius, Anne Margrethe, f. Hedberg**, 86 A., $\frac{2}{11}$, Chr.ania.
- Dons, Henrikke, f. Gottwaldt**, 92 A., $\frac{28}{8}$, Chr.ania.
- Dop, Susanne Elise**, 85 A., $\frac{18}{7}$, Chr.ania.
- Drejer, Carl Martin**, 60 A., $\frac{6}{7}$, T.hjem. H: Lina, f. Brudevold.
- Due, Edle Valentine, f. Bassøe**, 86 $\frac{1}{2}$, A., $\frac{4}{8}$, Chr.ania.
- Dybwad, Jacob, Boghandler**, 76 A., $\frac{4}{8}$, Chr.ania. H: Ingeborg, f. Krog.
- , **Marie, f. Rusthaugen**, $\frac{26}{8}$, Tromsø.
- Dyrendahl, Magna**, $\frac{10}{2}$, Chr.ania.
- Døderlein, Thrine, f. Kahrs**, 75 A., $\frac{21}{12}$, Chr.ania.
- Eberhardt, Margaret, f. Rutter**, 59 A., $\frac{19}{3}$, Skien.
- Eche, Stefanus**, 81 A., $\frac{8}{8}$, Bergen, H: Lina, f. Michelsen.
- Eckhardt, Gustav Arvid**, 19 A., $\frac{14}{8}$, Chr.ania.
- Eckhoff, Josefa, f. Svensson**, 36 A., $\frac{18}{4}$, Sund, bgr. Chr.ania.
- , **Michael Nissen Luytkis, fhv. Sognepræst**, 70 A., $\frac{1}{8}$, Stokke. H: Hanna, f. Grundt.
- Ege, Valborg Margrethe, f. Smith**, 79 A., $\frac{2}{10}$, Bergen.
- Egedius, Halfdan, Kunstmaler**, 21 $\frac{9}{11}$ A., $\frac{2}{2}$, Chr.ania.
- Engen, Stinchen Margrethe, f. Bugge**, 71 A., $\frac{25}{12}$, T.hjem.
- Eide, Hemma**, 53 $\frac{1}{4}$ A., $\frac{28}{11}$, T.hjem.
- , **Karen, Enkefru**, 74 A., $\frac{11}{8}$, Bergen.
- , **P. O., Cand. jur.**, $\frac{26}{8}$, Chr.ania.
- Eilertsen, Torrid**, $\frac{18}{7}$, Vinstra, Gudbrandsdalen.
- Elholm, Marthine, f. Meyer, Skrædderm.** Peter E.s Enke, $\frac{7}{8}$, Bergen.
- Eliassen, Anna Cathrine, Enkefru**, 82 A., $\frac{28}{7}$, Chr.ania.
- Eliason, Nina, Frue**, 87 $\frac{1}{2}$ A., $\frac{26}{10}$, Chr.ania.
- Ellefsen, Andreas, Skibsfører**, 47 A., April, fra Cardiff til Genua. H: Marie, f. Schanke, i Porsgrund.
- , **Sanne, f. Møller, Distriktslæge E.s Enke**, 33 $\frac{1}{2}$ A., $\frac{12}{11}$, Chr.ania.
- Ellertsen, Ellert Annanias**, $\frac{4}{8}$, Bergen.
- Elmenhorst, Berent Constantin**, 59 $\frac{8}{8}$, A., $\frac{25}{8}$, Arendal.
- , **Jean Maria**, 21 A., $\frac{26}{8}$, Arendal.

- Elstrand**, Hanna, f. Helseth, 88 $\frac{1}{2}$ A., $\frac{29}{8}$, Chr.ania.
- Elvrum**, Ellen Marie, f. Berg. Skibsfører F. C. E.s Enke, 98 A., $\frac{9}{8}$, T.hjem.
- v. Ely**, Adolf Andreas, 17 A., $\frac{29}{4}$, Bergen.
- Embretsen**, Albertine Sofie, f. Fridtz, 74 A., $\frac{13}{8}$, Vaaler, Solør.
- Ender**, Fredrikke Eleonore Cathrine, f. Smith, 77 A., $\frac{3}{2}$, Lian og Chr.ania.
- Engebreetsen**, Eva, f. Lieblein, $\frac{9}{8}$, Chr.ania.
- Engh**, Laura Dorothea, f. Bergwitz, Kbmd. Chrf. Fremming E.s Enke, 79 A., $\frac{20}{4}$, Chr.ania.
- Erbe**, David Justus, 39 A., i Juli, St. Paul.
- Erichsen**, Fredrikke, f. Foltmar, $\frac{26}{8}$, Chr.ania, bgr. Berg pr. Fr.hald.
- , Johanne Cathrine, f. Wettergreen, 84 $\frac{1}{4}$ A., $\frac{29}{2}$, Bamle.
- , Marie, f. Bielenberg, 58 A., $\frac{26}{8}$, Chr.ania.
- Eriksen**, Johanue Gurine, f. Jackwitz, 45 $\frac{1}{2}$ A., $\frac{6}{8}$, T.hjem.
- , Julie, f. Heidenreich, 64 A., $\frac{28}{10}$, Chr.ania.
- Erlandsen**, Kirsten, f. Dons, $\frac{7}{8}$, Gibostad, Senjen.
- , Ragnhild, 19 A., $\frac{4}{5}$, Chr.ania.
- Essendrop**, Anne Pauline, 84 $\frac{5}{11}$ A., $\frac{14}{10}$, T.hjem.
- Fabricius**, Karenus Fredrik, Kammerherre, fhv. Commandørkaptejn, 93 A., $\frac{9}{2}$, Chr.ania.
- Fabritius**, Kari, f. Blackwell, $\frac{5}{10}$, Chr.ania.
- Falch**, Bergliot Johanna Wilhelmine, 30 A., $\frac{19}{8}$, Chr.ania.
- Falohenberg**, L. B., Reisende, 48 A., $\frac{27}{7}$, Chr.ania. H: Sina, f. Bjørn.
- Falkenstrøm**, Hanna Caroline, f. Andersen, 80 A., $\frac{9}{11}$, Chr.ania.
- Falsen**, Carl Walentin, 20 A., $\frac{24}{8}$, Bergen.
- , Marie Elvina, f. Langaard, $\frac{16}{10}$, g. m. Kaptejn M. F., Bergen.
- Farup**, Peder Thrane, 82 $\frac{1}{2}$ A., $\frac{5}{8}$, p. t. Drammen.
- Faømer**, Anton, 21 A., $\frac{29}{7}$, Bergen.
- Fay**, Peter Johan Nicolay, kgl. Fuldm., $\frac{14}{2}$, Bygdø. H: Theodora, f. von Ditten.
- Faye**, Tobine, f. Sivertsen, 63 A., $\frac{17}{8}$, Florø.
- Feddersen**, F. H., jr., 42 A., $\frac{25}{8}$, p. t. Chr.ania. H: Jetta, f. Berger.
- Feilberg**, M. W., fhv. Boghandler, 82 $\frac{1}{2}$ A., $\frac{5}{8}$, Chr.ania.
- Finne**, Gabriel, Forfatter, 33 A., $\frac{3}{7}$, Chr.ania. H: Ella, f. Rustad.
- , Sofie Martine, $\frac{9}{8}$, Bergen.
- Fischer**, Claus Krohn, 93 A., $\frac{8}{8}$, Florø.
- , Emanuel, 41 A., $\frac{14}{8}$, Chr.ania.
- Fladmark**, F. M. R., fhv. Provst, 71 A., $\frac{8}{8}$, Chr.ania. H: Stine, f. Johansen.
- Fladmoe**, Julie, Enkefru, 69 A., $\frac{29}{8}$, Chr.ania.
- Fleischer**, Agnes, f. Sæberg, 40 $\frac{5}{11}$ A., $\frac{28}{8}$, Chr.ania.
- , Knud Geelmuyden, fhv. Over-
toldb., 80 A., $\frac{14}{2}$, Flekkefjord.
- , Michael, fhv. Kaptein, 79 A., $\frac{7}{2}$, Chr.ania. H: Marie, f. Rasch.
- Flood**, Kity, f. Halling, $\frac{5}{8}$, Chr.ania.
- Floor**, Christian Ludvig, Boghandler, 79 $\frac{1}{2}$ A., $\frac{7}{7}$, Bergen. H: Christiane Frederikke, f. Thestrup.
- Folkedahl**, Martha Marie, f. Daas, 69 $\frac{1}{2}$ A., $\frac{10}{9}$, Bergen.
- Foss**, Frithjof, Cand. jur., 69 A., $\frac{26}{8}$, Chr.ania. H: Wilhelmine, f. Nord.
- , Ingeborg, f. Vangsnæs, $\frac{12}{2}$, Bergen.
- Fougner**, Andreas, Cand. philos., Lærer, $\frac{19}{8}$, Fr.hald.
- Franch**, August Frederik, Litograf, 81 A., $\frac{4}{8}$ Chr.ania.
- Franok**, Karen, f. Kristensen, 80 A., $\frac{29}{11}$, Chr.ania.
- Fredriksen**, Hermine, f. Sjøstrøm, 61 A., $\frac{10}{8}$, Bergen.
- , John, Brugsejer, 66 A., $\frac{8}{12}$, Mandal.
- Freitag**, Maren, Enkefru, 68 A., $\frac{14}{11}$, Chr.ania.
- Fremming**, Oline, 77 A., $\frac{27}{11}$, Chr.ania.

- Frich, Jacob Fredrik**, 27 A., $\frac{5}{8}$, Chrania.
- Fridrichsen, Elling Hagbarth**, fhv. Sognepræst, 81 $\frac{10}{12}$ A., $\frac{22}{12}$, Chrania. H: Louise, f. Poppe.
- , Louise, f. Poppe, 75 A., $\frac{18}{12}$, Chrania.
- Fridtz, Louise**, $\frac{21}{8}$, Nakholmen.
- Friole, Christian Fredrik Gottfried**, fhv. Redaktør, 77 A., $\frac{24}{11}$, Chrania. H: Marie, f. Lasson.
- Fries, Natalie, f. Gløerfeldt**, Kommandørinde, 84 A., $\frac{20}{7}$, Chrania.
- Friis, Anna Sophie**, 84 A., $\frac{27}{8}$, Chrania.
- Frost, Caroline, Lærerinde**, 60 A., $\frac{1}{11}$, Chrania.
- Fryknell, Thomas**, Sognepræst, $\frac{31}{7}$, Fitje.
- Frykstrand, Johanna Ulrikka Carolina, f. Åberg, Præsten A. F.s Enke**, 76 A., $\frac{9}{8}$, Jönköping.
- Frøchen, Birgitta**, 52 A., $\frac{22}{2}$, Bergen.
- Frølich, Ernst**, $\frac{13}{8}$, Grebbestad, Sverige.
- Frøstrup, J. M., Bankfuldm., 62 A., $\frac{22}{7}$, p. t. Chrania, bgr. Chr.sand.**
- Furuholmen, R. C., Flødningsinspektør**, 59 A., $\frac{6}{7}$, Tune. H: Oleana, f. Røstad.
- Furuseth, Olava, f. Hammer**, 52 $\frac{1}{2}$ A., $\frac{12}{8}$, Lillestrøm.
- Furs, Johannes, Literat**, 63 A., $\frac{27}{11}$, Chrania.
- Fürst, Anne Elene**, 88 A., $\frac{6}{2}$, Chrania.
- Føyen, Christian Adolf, Verftsejer og Skibsreder**, 71 $\frac{3}{4}$ A., $\frac{23}{4}$, Husø. H: Anne Dorthea, f. Mørch.
- Föyn, O. A., Skibsreder**, 88 $\frac{1}{2}$ A., $\frac{10}{2}$, Föynland. H: Maren, f. Pedersen.
- Gaarder, Trygve Jens Christian**, 19 $\frac{1}{4}$ A., $\frac{16}{1}$, Chrania.
- Gabrielle, Antonette, Enkefru**, 78 A., $\frac{27}{8}$, Chr.sand.
- Gaden, Augusta, f. Hansen**, $\frac{23}{8}$, Chrania.
- Garben, Johan Randulff, Byfoged**, 65 A., $\frac{20}{8}$, Tønsberg, bgr. Chrania. H. Inger, f. Fritzner.
- Gasmann, Anne, Enkefrue**, $\frac{20}{8}$, Chrania.
- , Sørine, f. Halvorsen, $\frac{27}{3}$, Østre Aker.
- Geelmuyden, Mathilde**, 53 A., $\frac{9}{2}$, Chrania.
- Geeve, Caroline, f. Berg**, 72 A., $\frac{8}{7}$, T.hjem.
- Gellein, August, Bogholder**, 29 A., $\frac{26}{7}$, T.hjem.
- Getz, Johanne**, 16 $\frac{3}{4}$ A., $\frac{19}{7}$, T.hjem.
- Gjerdum, Erling**, 45 A., $\frac{26}{8}$, Goulburn, Ny Syd Wales.
- , Lina, f. Lange, 77 A., $\frac{27}{8}$, Chrania.
- Gjerdø, Marthe, f. Schou**, 36 A., $\frac{27}{1}$, Haugesund.
- Gierløff, Sophie Regine, f. Klem**, 56 A., $\frac{11}{1}$, Kragerø.
- Gjerløv, Carl Johan, Malersvend**, $\frac{10}{11}$, Bergen. H: Berthe, f. Waage.
- Gjermoe, Caroline, Sognepræst Carl G.s Enke**, $\frac{30}{8}$, Stavanger.
- Gjersøe, Ada, f. Hiscox**, 32 A., $\frac{11}{8}$, Østre Aker.
- Gjertsen, Johanne, f. Johannesen**, 64 $\frac{1}{2}$ A., $\frac{9}{8}$, Bergen.
- , Mathias, Dampskibsfører, $\frac{26}{10}$, Forlis ved Vestervik.
- Gjertsen, Thorvald**, 20 A., $\frac{2}{8}$, Leith.
- Gjesdahl, Abr., fhv. Bankbogholder**, 74 A., $\frac{16}{8}$, Grimstad.
- Gill, John, Oberst**, $\frac{8}{3}$, Rakaas pr. Tønsberg. H: Caroline f. Knagenhjelm.
- , Syvert Andreas, 62 A., $\frac{9}{7}$, Chr.sand. H: Berthe, f. Thorkildsen.
- Giverholt, Paul Jensen, fhv. Toldh.**, 81 $\frac{9}{12}$ A., $\frac{14}{8}$, T.hjem.
- Glad, Petronelle, Husholderske**, 78 A., $\frac{18}{4}$, Chrania.
- Gleditsch, Ferdinand**, 70 A., $\frac{12}{3}$, Rolighed ved Sandefjord.
- Gløersen, Gunda, f. Tanberg**, 87 A., $\frac{9}{7}$, Chrania.
- , Marie Olea, f. Randers, 80 $\frac{1}{3}$ A., $\frac{31}{8}$, Chrania.
- Goffeng, Louise Fredrikke**, 69 A., $\frac{19}{2}$, Chrania.
- Gogoll, Maja**, 63 A., $\frac{2}{12}$, Chrania.
- Graff, Lina**, $\frac{16}{2}$, Rena.

- Grahn**, Anna, 83 A., $\frac{14}{8}$, T.hjem.
- Gran**, Anne Sophie, f. Dahl, $40\frac{1}{2}$ A., $\frac{18}{11}$, Chr.ania.
- , Herman, $\frac{11}{11}$, Chr.ania.
- , Jens, Konsul, $\frac{19}{4}$, Bergen, H: Evy, f. Lehmkühl.
- , Kristen K., Konsul, 76 A., $\frac{7}{8}$, Bergen.
- Green**, Ida Mathilde, f. Størmer, $\frac{29}{10}$, T.hjem.
- Grenager**, Helga, f. Molvig, $\frac{27}{8}$, Fr.-hald.
- Grieg**, Anna Eveline Johanne, f. Bjørset, $\frac{29}{8}$, Bergen.
- Grimm**, Marie, $\frac{21}{8}$, T.hjem.
- Grimstad**, Nicoline, $\frac{18}{8}$, Bergen.
- Grip**, Cecilie, Enke, 86 A., $\frac{2}{8}$, T.hjem.
- Grung**, Frantz, 20 A., $\frac{18}{2}$, fra Buenos Ayres til England.
- , Grace Elisabeth, f. Simonsen, $\frac{18}{8}$, Bergen.
- Grøner**, Wilh., Inspektør, 44 A., $\frac{9}{11}$, Chr., bgr. Oslo. H: Marie, f. Eilandsen (Erlandsen), Bergen.
- Grønn**, Nicoline, f. Grønn, 48 A., $\frac{21}{1}$, Chr.ania.
- , O., Skibsfører, 51 A., $\frac{19}{1}$, Fredriksværn. H: Inga, f. Johnsen.
- Grønning**, Herman Johan, 71 A., $\frac{18}{8}$, Bergen. H: Anne Juditte, f. Bendiksen.
- , Magnhild, 52 A., $\frac{9}{8}$, T.hjem.
- Grøntvedt**, F. W., Godseier, 37 A., $\frac{1}{11}$, Chr.ania.
- Grønvold**, Nils Casper, Bureauchef, $\frac{17}{1}$, Chr.ania.
- Grøtschier**, Synneve Alette, 83 A., $\frac{80}{4}$, Bergen.
- Gude-Smith**, Marie, f. Carstens, $\frac{80}{8}$, Chr.ania.
- Guidotti**, Ferdinand, $\frac{5}{2}$, Chr.ania.
- Gulliksen**, Ellen, f. Rosenlund, 79 A., $\frac{8}{2}$, Chr.ania.
- Gulowsen**, Wilhelmine, f. Sissener, 52 A., $\frac{26}{8}$, Chr.ania.
- Gundersen**, Anne Elisabeth, f. Holst, $80\frac{1}{2}$ A., $\frac{10}{2}$, Grimstad.
- , Johanne, f. Aarhus, 80 A., $\frac{1}{2}$, Chr.ania.
- , Marie Elise, f. Weijergang, 72 A., $\frac{7}{8}$, Chr.ania.
- Gundersen**, Mathias, fhv. Kontrollør, $84\frac{1}{8}$ A., $\frac{28}{8}$, Grimstad.
- , Sigurd Ruud, 30 A., $\frac{20}{8}$, Stavanger. H: Kemma, f. Thiis.
- Gylche**, Joachime Rebekka, f. Holst, 78 A., $\frac{9}{8}$, T.hjem.
- Gyldenvand**, Mathilde Cornelia, f. Vik, $\frac{24}{8}$, Bergen.
- Hagemann**, Alf Bjarne, $\frac{18}{11}$, Chr.ania.
- , Cathrine, 73 A., $\frac{20}{7}$, Eidsvold.
- Hagen**, Birgitte Marie, f. Berg, Overholdb. Ivar H.s Enke, 94 A., $\frac{16}{2}$, T.hjem.
- , Christian, Overlærer, $\frac{16}{11}$, Hønefos. H: Thora, f. Behrens.
- , Lars Hansen, Bøssemager, $74\frac{3}{4}$ A., $\frac{11}{1}$, Chr.ania.
- Hagerup**, Eiler, fhv. Kommandørkaptejn, 84 A., $\frac{10}{8}$, Chr.ania. H: Emma, f. Kühle.
- Hald**, Johanne Marie, 82 A., $\frac{24}{8}$, Chr.-sand.
- Hallen**, Ane Margrethe, f. Holmboe, 92 A., $\frac{17}{8}$, Havnnæs.
- Halvorsen**, Halfdan, Stenografrevisor, 50 A., $\frac{30}{7}$, p. t. Faaberg. H: Rikka, f. Dorff.
- , Helgunda Skonhoft, f. Dahl, $\frac{14}{1}$, Chr.ania.
- , Julius, Cand. jur., $\frac{12}{12}$, Chr.ania.
- , Niels Christian, $\frac{18}{7}$, Bergen. H: Sarine, f. Meyer.
- Hambro**, Angelique Cathrine, f. Bull, 86 A., $\frac{19}{8}$, Bergen.
- Hamländer**, Sara Amalie, f. Fahlstrøm, $\frac{4}{11}$, Røros.
- Hammel**, Sofie Oxaal, 26 A., $\frac{1}{1}$, T.-hjem.
- Hammer**, Carl Hambrø, Styrmand, 24 A., $\frac{17}{12}$, Sidney.
- , Ingeborg, Enke, 81 A., $\frac{22}{1}$, T.hjem.
- , Martha, f. Torgersen, 70 A., $\frac{6}{8}$, Langsæv ved Arendal.
- Hammerkvist**, Mathilde, f. Olsen, $\frac{14}{7}$, Chr.ania.
- Hamre**, Oluf Engelhardt, Handelsrejsende, $\frac{14}{1}$, Chr.ania. H: Johanne, f. Steensohn.
- Hansen**, Chr., fhv. Kbnd., $64\frac{1}{2}$ A.,

- ¹⁸/₁₀. Østre Aker. H: Elise, f. Rossow.
- Hansen, David Faye**, Byfoged, ¹²/₁₀, Chr.ania.
- , **H. Jac.**, fhv. Adjunkt, 81³/₄ A., ²⁴/₁₀, Larvik. H: Johanne Cathrine, f. Johnsen.
- , **Hanna Theresia**, f. Ørbye, 78 A., ⁹/₄, Chr.ania.
- , **Hanne**, f. Kaarsberg, 79 A., ⁸/₅, Chr.ania.
- , **Harald**, Journalist, 36 A., ¹²/₁₂, Chr.ania.
- , **Inga Georgine**, f. Gjertsen, 28 A., ²⁶/₈, Bergen.
- , **Otto F.**, Skibsmægler, ⁹/₇, Bergen. H: Louise, f. Martens.
- Hanssen, Karen Johanne**, f. Grøndahl, 76 A., ⁸/₈, Bergen.
- , **Niels**, Cand. jur., 59 A., ⁸⁰/₁₅, Chr.ania.
- Harboe, Nicolai M.**, fhv. Sognepræst, 79¹/₄ A., ¹⁵/₂, Ramnes Præstegaard.
- Harris, Stig**, 77 A., ²⁵/₈, Tønsberg. H: Andrea, f. Zachariasen.
- Hartmann, Emilie**, f. Rudolph, 78 A., ²³/₁₁, Chr.ania.
- , **Georg Christian**, fhv. Sognepræst, 73 A., ²²/₇, Chr.ania.
- Hartwig, Kaia**, f. Rener, ¹⁸/₈, Bergen.
- Haslum, Anton**, fhv. Bagerm., 64 A., ¹⁸/₄, Chr.ania. H: Amalie, f. Waller.
- Haslund, A.**, Byskriver, 53 A., ²⁸/₈, Chr.ania. H: Laura, f. Aall.
- , **Fredrik Gustav**, fhv. Sognepræst, 79 A., ¹⁴/₂, Enebak.
- , **Hans**, Agent, 44¹/₂ A., ¹⁵/₂, Chr.ania.
- Hassel, H. Th.**, Gaardejer, ³⁰/₁₁, Chr.ania. H: Sofie, f. Barbo.
- Haugan, Johannes**, fhv. Skibsf., 74 A., ¹⁹/₄, Tromsø. H: Regine, f. Rohde.
- Hauge, Kathinka Marie**, 17 A., ⁹/₇, Bergen.
- Haugland, Ingeborg G.**, f. Erichsen, 69 A., ¹⁵/₂, Bergen.
- Haugsvær, Dorthea**, f. Daae, ²⁵/₁₀, Risnæs.
- Medels, Nicoline Mathea**, f. Johansen, ¹⁴/₄, Chr.ania.
- Heffermehl, Bergitte**, 75 A., ¹²/₁₁, Drammen.
- Hefty, Ferdinand**, Bankbogholder, 70¹/₂ A., ²⁸/₁, Chr.ania.
- Hegge, Marie**, f. Kamstrup, 71¹/₂ A., ⁷/₈, Chr.ania.
- Heiberg, Marie Frederikke**, ²⁶/₇, Drammen.
- Heide, Karen Dorthea**, f. Sørum, ²⁶/₁₁, Chr.ania.
- Heiden, Rakel**, 65 A., ¹⁸/₈, Chr.sand.
- Heidenreich, C. J. T. Aug.**, fhv. Toldkasserer, 84 A., ²⁴/₁₁, Kongsvinger.
- Heinecke, Mathilde Gottfriede**. ¹⁰/₈, Bragernæs.
- Hekleberg, Halvor Adolf**, 33 A., ²²/₂, Tucuman, Argentina.
- Helin, Charlotte Sofie**, f. Steenberg, 76 A., ²²/₁₂, Tønsberg.
- Helliesen, Ingeborg Gurine Henriette**, Lærerinde. ¹¹/₁, Stavanger.
- Heltzen, Sofie**, f. Westby, 55 A., ³/₈, Næsodden.
- Hemstad, Kr.**, fhv. Sognepræst, 51 A., ⁵/₁₁, Hamar.
- Hench, Ingerid**, 20 A., ¹⁸/₈, T.hjem.
- Hennichen, Marie**, f. Rasmussen, 73 A., ¹⁴/₅, Bergen.
- Henriksen, J. H.**, 59 A., ¹/₁₂, Tromsø. H: Marie, f. Ulich.
- Henschien, Pauline Elisabeth**, f. Pind, Læge H.s Enke, 70 A., ¹/₆, Chr.ania.
- Heramb, Gustav**, Kaptein, ²¹/₈, Bergen. H: Kaia, f. Klinch.
- Herfurth, Sidonie**, ²²/₂, Chr.ania.
- Herseth, Louise**, f. Beylegaard, 63 A., ²/₁₁, Tønsberg.
- Hesbø, Anna**, 84 A., ²¹/₁₀, Finnø pr. Stavanger.
- Hesselberg, Amalie**, f. Billmann, 76 A., ²²/₈, Chr.ania.
- , **Carsten**, Grosserer, 51 A., ¹⁷/₆, Ems.
- , **Carsten D. B.**, Bøssemager, ⁴/₁₁, T.hjem. H: Caroline, f. Davidsen.
- , **Laura**, f. Grieg, Oberstl. Andreas H.s Enke, 83 A., ¹⁸/₂, Chr.ania.

- Heyerdaahl**, Hieronimus Olai Fremming, fhv. Kaptein, $20\frac{7}{7}$, Chr.ania. H: Marie, f. Thoresen.
- , Sofie Helene, Enkefru, 47 A., $21\frac{4}{4}$, Høland.
- , Thorfin, Advokat, 39 A., $21\frac{3}{3}$, Fergus Falls, Minnesota. H: Augusta, f. Hansen.
- Hjertum**, Inger, f. Aarhus, 35 A., $8\frac{7}{7}$ Chr.ania.
- Hilditsch**, Laura Marie Ovidia, f. Friis, 70 A., $7\frac{4}{4}$, Moss.
- Hille**, Adolf, Maskinist, 36A., $7\frac{5}{5}$, Bergen.
- , Mathilde, f. Cappelen, $28\frac{3}{3}$, Bergen.
- Hiort**, Betzy, f. Hindenburg, $27\frac{2}{2}$, Kbhvn.
- Hjort**, Sarine Pauline, f. Bølling, Brigadelæge J. J. H.s Enke, 90 A., $18\frac{2}{2}$, Chr.ania.
- Hiorth**, Julie Wilhelmine Elisabeth, f. Jarman, 59 A., $80\frac{1}{1}$, Horten.
- Hjorth**, Anna Eleonore, $4\frac{12}{12}$, Fr.hald.
- , J. Edw., Kaptein, $22\frac{3}{3}$, Stavanger, H: Lalla, f. Ramn.
- , Sofie Dorothea, f. Berg, 68 A., $20\frac{12}{12}$, Fr.hald.
- Hirschholm**, Jensine Marie Constance, $28\frac{7}{7}$, Stange.
- Hoff**, Bertha Elisabeth, f. Hess, 86 A., $9\frac{12}{12}$, Bergen.
- , Marthe Christine, 81 A., $1\frac{4}{4}$, Chr.ania.
- Hoffeldt**, Thea, 68 A., $9\frac{8}{8}$, Chr.ania.
- Hoffmann**, Clara, 19 A., $2\frac{10}{10}$, Ørkedalen.
- Hofgaard**, Paul Resen, $16\frac{1}{2}$ A., $22\frac{11}{11}$, Chr.ania, bgr. Ullensager.
- Holleman**, James G., $2\frac{8}{8}$, Mexico.
- Holler**, Elna Emilie, $28\frac{10}{10}$, Porsgrund.
- , O. W. Lützow, Dispatchør, 79 A., $8\frac{5}{5}$, Porsgrund.
- Holm**, Andreas, fhv. Kbmd., $9\frac{9}{9}$, Chr.ania. H: Susanne, f. Paulsen.
- , Hans K., Agent, $18\frac{11}{11}$, Chr.ania.
- , Morten Müller Stranger, 46 A., $19\frac{12}{12}$, Tvedestrand.
- , Olai, Skriver, 78 A., $28\frac{6}{6}$, Bergen.
- , Thora f. Stranger, 72 A., $16\frac{4}{4}$, Tvedestrand.
- Holmboe**, Johannes, kst. Distriktslæge i Selbo, 27 A., $21\frac{5}{5}$, T.hjem.
- Holmquist**, Dina Mariane, f. Martinsen, $7\frac{8}{8}$, Aas.
- Holmaen**, Anna Marie, f. Tharaldsen, $52\frac{5}{12}$ A., $7\frac{4}{4}$, Chr.ania.
- Holst**, Franciska Josephine, 75 A., $20\frac{5}{5}$, Chr.ania.
- , Hanna, f. Sandborg, $17\frac{3}{3}$, Mosjøen.
- , Inger, f. Skavlan, Læge E. H.s Hustru, $8\frac{8}{8}$, Østre Bærum.
- , Johan W., Pastor, $11\frac{6}{6}$, Port Said, H: Gunhild, f. Rosaas.
- , Margot, 28 A., $2\frac{9}{9}$, T.hjem.
- Holter**, Fanny, f. Rubach, 34 A., $19\frac{8}{8}$ Chr.ania.
- Hooss**, Emma f. Nullmeyer, $27\frac{4}{4}$, Chicago.
- Hoppe**, Louise, f. Wedel-Jarlsberg, $19\frac{8}{8}$, Toftholm, Danmark.
- Horn**, Anna Margrethe, 56 A., $1\frac{12}{12}$, T.hjem.
- , Erik Fredrik Barth, fhv. Garnisonspræst, Dr. philos., R. St. O., 69 A., $9\frac{8}{8}$, Chr.ania. H: Josephine, f. Schjøtt.
- , Even E., Maskinist, 69 A., $8\frac{6}{6}$, Bergen. H: Hanna, f. Dahl.
- Hornemann**, Rolf Jacob Robert, $18\frac{1}{4}$ A., $18\frac{10}{10}$, T.hjem.
- , Thomas, 80 A., $18\frac{8}{8}$, Reinskloster, H: Sara, f. H.
- Hovland**, Johannes Steen, Tandlæge, Dr., $14\frac{11}{11}$, Gjøsegaarden ved Kongsvinger, bgr. Vestre Aker.
- Hoxmark**, Anne Helene, f. Støkken, 80 A., $7\frac{8}{8}$, Aas.
- , Ole, Kbmd., 78 A., $27\frac{5}{5}$, Chr.ania. H: Marie, f. Thiis.
- Huitfeldt**, Arild, Stud. juris, 20 A., $19\frac{6}{6}$, Chr.ania.
- , H., fhv. Konsul, $24\frac{12}{12}$, Chr.ania. H: Mina, f. Bügel.
- Hundevadt**, Ole, $18\frac{7}{7}$, Amerika.
- Huun**, Severine Petrine, f. Troye, 68 A., $29\frac{10}{10}$, Bergen.
- Hyde**, Annie, f. Pilkinton, 48 A., $18\frac{1}{1}$, Chr.ania.
- Hæschen (Niaken)**, Claus Seidel, $1\frac{3}{3}$, Bergen.
- Høst**, Lorentze, f. Schulerud, 63 A., $21\frac{10}{10}$, Moss.

- Høyem, O. J.**, 68 A., $\frac{13}{2}$, T.hjem. H: Oline, f. Mule.
- Høyer, Erik**, $\frac{9}{12}$, Arendal.
- , Marthe, f. Solseth, 85 A., $\frac{12}{4}$, Kongsberg.
- Jacobsen, Ellen Marie**, f. Semb, 79 $\frac{1}{2}$ A., $\frac{27}{12}$, Horten.
- Jakwitz, Edw.**, Kjbmd., 49 A., $\frac{14}{1}$, Chr.ania.
- Janson, Dagny**, 32 A., $\frac{28}{12}$, T.hjem.
- Jensen, Berthe Marie**, f. Marconini, 84 $\frac{9}{12}$ A., $\frac{1}{6}$, Nes, Stokken.
- , Sander, $\frac{2}{3}$, Chr.ania. H: Berthe f. Vogt.
- Jenssen, Laur.**, Brugsejer, 62 A., $\frac{7}{6}$, Ranheim. H: Wilhelmine, f. Darre.
- , Marit, Seminarlærer J.s Enke, 67 A., $\frac{25}{11}$, Hamar.
- , Mathias Christian, Direktør, 76 A., $\frac{18}{11}$, T.hjem.
- Jersin, Antonette Mariane**, f. Fasting, 92 A., $\frac{16}{12}$, Sogndal, Sogn.
- Jespersen, Samson**, 83 A., $\frac{16}{6}$, Nordhus. H: Magdalene, f. Silchenstedt.
- Johannesen, Berent**, $\frac{18}{6}$, Bergen. H: Andrea, f. Steen.
- , Thorvald Severin, $\frac{22}{7}$, Bergen. H: Dorothea, f. Bentzon.
- Johannessen, Anna Poulina**, f. Røbeck, 57 A., $\frac{28}{2}$, Bergen.
- , Henriette, f. Zimmermann, 70 $\frac{7}{12}$ A., $\frac{25}{2}$, Tromsø.
- , Josefine, f. Steen, $\frac{12}{8}$, Chr.ania.
- Johansson, Pauline**, f. Hammer, 42 A., $\frac{7}{8}$, Vestre Aker.
- Johnsen, Gjertrud Fredrikke Sommerfeldt**, f. Irgens, 94 $\frac{5}{12}$ A., $\frac{1}{1}$, Chr.ania.
- , Johan Olaf, Kontorist, 24 $\frac{1}{2}$ A., $\frac{11}{12}$, T.hjem. H: Anna, f. Schanke.
- , Johanne Elisabeth, f. Andersen, Havnefoged Chr. J. J.s Enke, 75 A., $\frac{20}{7}$, Chr.ania.
- , Maren Fredrikke Coldevin, f. Sandborg, $\frac{4}{2}$, Bodø.
- , Otilie Mathilde, f. Nordahl, $\frac{18}{8}$, Chr.ania.
- Johnson, Anton Christian Severin**, fhv. Sognepræst, $\frac{16}{10}$, Chr.ania. H: Nanna, f. Schøning.
- Jonasen, G. Tryggve**, 37 A., $\frac{28}{2}$, Stavanger. H: Bianca, f. Wathne.
- Jordan, Elen Marie**, f. Elster, Agent Wollert Johan J.s Enke, 81 A., $\frac{5}{6}$, Bergen.
- Josephson, Ludvig**, fhv. Regissør, født $\frac{20}{2}$, 1832, $\frac{29}{1}$, Stockholm.
- Jost, Ingrid**, 18 A., $\frac{19}{12}$, Chr.ania.
- Irgens, Henrikke Anker**, 79 $\frac{1}{2}$ A., $\frac{28}{6}$, Chr.ania.
- , Hilda Sophie, f. Berentsen, $\frac{11}{6}$, Solheimsvigen pr. Bergen.
- , Laura, Generalinde, $\frac{28}{1}$, Stockholm.
- , Michael, Stadsmægler, 73 A., $\frac{8}{6}$, Bergen. H: Marie, f. Pleyrn.
- v. Irgens Bergh, Thorvald**, 35 A., $\frac{21}{6}$, Kongo. H: Elisabeth, f. de Besche i Kjøbenhavn.
- Isaum, Iver**, Gaardbruger, 57 A., $\frac{18}{12}$, Bjølstad. H: Marie, f. Tofte.
- Juel, Anders**, 53 A., $\frac{14}{6}$, Godset Alexandrova i Guvernementet Orenburg.
- Juell, Hans Lemmich**, Distriktslæge, 59 A., $\frac{27}{1}$, Rolighed pr. Kongsvinger. H: Minda, f. Blehr.
- , Louise, f. Hammer, 70 A., $\frac{11}{3}$, Arendal.
- Jull, Helle Margrethe**, 59 A., $\frac{11}{1}$, Moss.
- Juncker, Adolph Emilus Juveler**, $\frac{14}{6}$, Sarpsborg. H: Caroline, f. Jacobsen.
- Juul, Hans**, Kjbmd., 46 A., $\frac{2}{4}$, Chr.ania.
- Iversen, Henriette Marie Susanne**, f. Aas, 63 $\frac{1}{2}$ A., $\frac{2}{7}$, Chr.ania.
- Jøger, Bolette**, 63 A., $\frac{18}{12}$, Voss.
- Jørgensen, Arnold Johannes**, 30 A., $\frac{9}{7}$, Bergen. H: Christofa, f. Juell.
- , Carl Gustav, Cand. philos., $\frac{4}{4}$, Chr.ania.
- , Thora (f. Gude), 70 A., $\frac{14}{4}$, Chr.ania.
- Kaald, Carl Martin**, fhv. Handelsmand, 79 A., $\frac{2}{2}$, Hitteren.
- Kahrs, Caroline**, $\frac{21}{8}$, Chr.ania.
- , Christen C., $\frac{17}{1}$, Bergen. H: Ellen, f. Meyer.

- Karhs**, Christian Wollert, Kaptein, 60 A., ¹²/₃, Bergen.
- Kamstrup**, Hans ⁹/₈, Killingrud pr. Drammen.
- Karlsen**, Axel, Verksmester, 33 A., ²⁶/₅, Chr.ania. H: Bartholine, f. Holst.
- Kauffmann**, Laura, f. Pedersen, 72 A., ⁹/₁₁, Chr.ania.
- Kaulum**, Andrine, f. Holth, 69 A., ²²/₁₁, Bergen.
- van Kervel**, Margarethe, f. Hvidt, 84 A., ²⁶/₂, Ørskog.
- Kjeldseth**, Gustav Eugen, Redaktør, 60 A., ¹⁰/₂, Tromsø.
- Kjelsberg**, Rasmus, 61 A., ²⁷/₇, T.hjem.
- Kjelstrup**, Caroline, 59 A., ¹⁰/₁₂, Chr.ania.
- Kierulf**, Thorvald, 26 A., ²¹/₅, Kbhvn.
- Kittel**, Fredrik, Læge, ⁹/₁₁, Arendal. H: Cecilie, f. Kirck.
- Kiær**, Annette, f. Arnesen, ¹⁷/₄, Chr.ania.
- Kjelstad**, Alette Andrea, f. Ulstrup, 90 A., ²⁰/₁₂, Levanger og Skien.
- Kjørboe**, Elise Amalie, f. Abrahamsen, ²²/₈, Tønsberg.
- Kjæsterud**, Erland, Grosserer, 73 A., ¹⁸/₆, Drammen.
- Kløm**, Gustav, Læge, ⁹/₄, Chr.ania, bgr. Porsgrund. H: Elise, f. Gjerløff.
- Klingenberg**, Henriette, f. Schönheyder, 85 A., ¹⁹/₇, Chr.ania.
- , Sigurd Syr, Kaptein, 77 A., ⁹/₉, Chr.ania.
- Klinkenberg**, Laura, f. Nygaard, 45 A., ¹⁸/₂₂, Moss.
- Klinkwort**, Carl Julius, 35 A., ²⁶/₁₀, Chr.ania. H: Berthe, f. Huseby.
- Knap**, Hanna, ²⁴/₁₁, Chr.ania.
- , Mina, f. Voll, 71 A., ⁷/₈, Fr.hald.
- Knoff**, Lorentz, Restauratør, 46 A., ¹⁴/₄, Chr.ania.
- Knudsen**, Anna Sabine, f. Buntz, ²²/₁₁, Bergen.
- , Knud Martin, Maler, 44 A., ⁸/₈, Bergen. H: Ingeborg, f. Kofoed.
- , Ludvig, Trælasthandler, 73¹/₂ A., ⁹/₆, Larvik. H: Augusta, f. Høst.
- Knudsen**, Wilhelm August, Dampskibsexp., 47 A., ²/₁₀, Molde. H: Jeannette, f. Greger.
- Kobro**, Julie, f. Hoch, ¹⁸/₁₀, Chr.ania.
- Koefoed**, Klara Marie, f. Stenstad, 33 Aar., ¹⁴/₁₀, Vestre Bærum.
- Kolbjørnsen**, Kolbjørn Torstein, 26 A., ²⁷/₃, Haiti.
- Kolderup**, Ditlef, Amdsdyrlæge, 69 A., ¹⁸/₉, Larvik.
- , Marie, 30¹/₂ A., ¹⁶/₆, Drammen.
- Koren**, Hans Jacob, Læge, ²¹/₁₀, Minneapolis.
- Koss**, Ingegerd, 18 A., ⁸/₇, Chr.ania.
- Koth**, Hans Jacob, 44 A., ²²/₁₀, Aastvedt pr. Bergen. H: Jeanna, f. Johnsen.
- Kraft**, Jens, ORsagf., 42 A., ²⁸/₆, Vestre Aker, bgr. Chr.ania. H: Ragna, f. Dahl.
- Krebs**, Ellinor, ²⁸/₈, Chr.ania.
- Krefting**, Kaja Marie, f. Arntzen, ⁴/₁₀, Chr.ania.
- , Otto C. M., Major, ¹⁷/₇, T.hjem. H: Kaja, f. Arntzen.
- Kristensen**, Ingeborg, f. Falck, 48 A., ⁹/₈, Bergen.
- Krog**, Bernt Andreas, Overlærer, 61¹/₂ A., ¹¹/₃, T.hjem. H: Albertine, f. Hertzeleben.
- , Elise, f. Ingebrigtsen, Apotheker A. C. S. K.s Enke, 73 A., ¹¹/₁₁, Sandefjord og Kbhvn.
- Krogeide**, Johanne Albertine Christofine, f. Lampe, 47 A., ⁸/₇, Møllendal pr. Bergen.
- Kroggh**, Caroline, f. Sommerschild, 87¹/₂ A., ¹⁹/₈, Molde.
- , Halfdan, ORsagf., ¹⁹/₁₀, T.hjem. H: Rebekka, f. Giæver.
- v. Kroggh**, Hans Christian Frørup, 74 A., ²⁴/₁₁, Bergen.
- Krohn**, Jens Møller, Styrmand, 23 A., ²⁵/₁₂, Bergen.
- Kruse**, Edvard Johnsen, Tømmermand, 42 A., ²⁷/₆, Rejse til Amsterdam. H: Johanne, f. Nielsen, i Bergen.
- Krøger**, Wencke Garmann, f. Dahl, 86 A., ¹⁹/₁₁, Vrøngen.
- Kulbeck**, Alida, 17¹/₂ A., ²⁰/₆, Chr.ania.

- Køkeritz**, Carl Frederik, Grosserer, 76 $\frac{1}{2}$ A., $\frac{15}{11}$, Chr.ania.
- Køltzow**, Mathilde Catharine, f. Päckert, 62 A., $\frac{17}{7}$, Chr.ania.
- Lamberg**, Johanne Malene, f. Pedersen, 80 A., $\frac{18}{6}$, Kvalheim.
- Landås**, Fredrikke, f. Helverschou, 85 A., $\frac{26}{6}$, Chr.ania.
- Landgraff**, Fredly, f. Andersen, $\frac{8}{4}$, Enköping.
- Landmark**, Barbra Andrea, f. Berg, 90 A., $\frac{80}{6}$, Bergen.
- Lange Bernt**, Toldb., $\frac{17}{11}$, Stavanger. H: Emile, f. Schøyen.
- , Svein, Bager, $\frac{18}{6}$, Bergen.
- , Thomas Alexander, fhv. Skibsfører, 81 A., $\frac{28}{5}$, Drammen.
- de Lange**, Peder Christian, $\frac{24}{4}$, 98, Hamburg til Iquique.
- Langfeldt**, Cecilie f. Reymert, 71 $\frac{1}{4}$ A., $\frac{22}{8}$, Ny Hellesund.
- Larsen**, Amalie Tønsberg, f. Pavels, $\frac{18}{7}$, Drøbak.
- , Sivert Johan, Fyrbøder, 36 $\frac{1}{2}$ A., $\frac{10}{1}$, St. Laurence. H: Olufine, f. Greve.
- Larsen-Naur**, Claus, Distriktslæge, $\frac{18}{2}$, Kragerø. H: Laura, f. Munch.
- Larssen**, Anders, fhv. Skibsfører, 78 A., $\frac{26}{8}$, Arendal. H: Johanne, f. Møller.
- Lausen**, Karen, Enkefru, 78 A., $\frac{28}{1}$, Chr.ania.
- Lebach**, Johan Andreas, Blikkenslager, 72 A., $\frac{8}{4}$, Bergen. H: Caroline f. Johannessen.
- Leganger**, Jacobine, f. Brandt, 78 $\frac{1}{2}$ A., $\frac{21}{8}$, Chr.ania.
- Lehne**, M. C., Instrumentmager, 53 A., $\frac{17}{4}$, Chr.ania. H: Andrea, f. Andresen.
- Leigh**, Birgithe, f. Aabel, 89 $\frac{9}{12}$ A., $\frac{22}{6}$, Chr.ania, bgr. Sogndal, Sogn.
- Lemvig**, Johan, 82 A., $\frac{3}{1}$, T.hjem.
- Lenning**, Conrad, $\frac{1}{6}$, Chr.ania.
- Lexow**, J. M., fhv. Kbmd., 82 $\frac{1}{2}$ A., $\frac{19}{10}$, Chr.ania.
- , Poul Henrik, Handelsfuldm., 45 A., $\frac{28}{8}$, Chr.ania, bgr. Drøbak.
- Lid**, Anders, 78 A., $\frac{22}{1}$, Nordal.
- , Bergliot, $\frac{25}{1}$, Hof i Land.
- Lie**, Elisa, f. Bonge, Smedem. L.s Enke, 83 A., $\frac{3}{8}$, Bergen.
- , Fredrik Gill, Konrektor, 66 A., $\frac{18}{12}$, Chr.sand.
- , Gjertrud, $\frac{28}{8}$, Bergen.
- , Inger Christine, 41 A., $\frac{18}{11}$, Bergen.
- , Paul, fhv. Lensmand, 79 $\frac{1}{2}$ A., $\frac{1}{8}$, Eidsvold.
- , Rasmus N., $\frac{6}{8}$, Pensacola.
- , Sophus, Dr., Professor, 56 A., $\frac{18}{2}$, Chr.ania. H: Anna, f. Birch.
- , Thorvald, 25 A., Marts, fra Mobile til Grangemouth.
- Lihme**, Dorthea Hedeveg, 87 $\frac{1}{2}$ A., $\frac{1}{6}$, Stenkjær.
- Linnae**, Mathilde, f. Berrum, 59 A., $\frac{8}{12}$, Sandefjord.
- Lind**, Birgitte, f. Engelstad, 75 A., $\frac{28}{8}$, Chr.ania.
- , Claus Børs, $\frac{18}{8}$, Bergen. H: Inga, f. Pettersen.
- Lindahl**, Margrethe S., f. Mosling, 84 A., $\frac{21}{10}$, Bergen.
- Lindbom**, Olof Edvard, $\frac{11}{11}$, Bergen. H: Rakel, f. Nilsen.
- Lindgaard**, Jens Christian, Snedkerm., 90 $\frac{1}{2}$ A., $\frac{28}{2}$, T.hjem.
- Lindqvist**, Inga Marie, f. Knudsen, 60 A., $\frac{14}{8}$, Bergen.
- Linnekogel**, Georg Wilhelm, fhv. Smedem., $\frac{12}{8}$, Chr.ania.
- Linthoe**, Hjalmar, Kaptein, $\frac{28}{1}$, Chr.ania. H: Sofie, f. Faye.
- Ljunggren**, Carl M., fhv. Skrædderm., 84 A., $\frac{4}{1}$, Chr.ania.
- Lodtz**, Mathias Rædel, 44 A., $\frac{1}{2}$, Chicago.
- Loose**, Cora, $\frac{20}{12}$, Harstad.
- Lorch**, Petra Sophie Elisabeth, $\frac{28}{2}$, Molde.
- Lorck**, Elisabeth Sophie, f. Wiel, $\frac{18}{4}$, T.hjem.
- , Lorentz Nicolay, $\frac{22}{2}$, T.hjem.
- Lorentzen**, J., Kbmd., 77 A., $\frac{8}{8}$, Chr.ania. H: Sophie, f. Arntzen.
- , Sophie, f. Gullichsen, 33 A., $\frac{5}{11}$, Drammen.
- Loss**, Jens Christian, Kbmd., 84 A., $\frac{25}{7}$, Chr.sand.
- Lossius**, Sara Mathea, f. Thestmann, 63 $\frac{1}{2}$ A., $\frac{21}{7}$, Chr.sund.
- Lous**, Caroline Augusta, $\frac{24}{1}$, Chr.ania.

- Lous**, Hugo, Toldkasserer, 76 A., $\frac{16}{8}$, Bergen. H: Anna, f. Plesner.
- Lund**, Anne Andrea, f. Arnet, 78 A., $\frac{9}{6}$, T.hjem.
- , Anton Christian Fredrik, 21 A., $\frac{14}{11}$, Moss.
- , Arild Huitfeldt, Styrmand, 25 A., $\frac{20}{8}$, T.hjem.
- , Helken Cathrine, f. Klebo, 67 A., $\frac{21}{7}$, Bergen.
- , Inger Marie Benedikte, Enkefru, 86 A., $\frac{7}{6}$, Farsund.
- , Julie, $22\frac{1}{2}$ A., $\frac{2}{3}$, Chr.ania.
- , Karen, f. Andersen, 24 A., $\frac{24}{7}$, Rombaksbotten, Ofoten.
- , M., Toldb., $61\frac{1}{2}$ A., $\frac{12}{8}$, Chr.ania. H: Julie, f. Hedemann.
- , Mina, Enkem., 47 A., $\frac{22}{3}$, Chr.ania.
- , Nils Wilhelm Arnoldus, Gartner, 25 A., $\frac{19}{1}$, Chr.ania.
- , Ole, ORsagf., $\frac{1}{2}$, Hammerfest. H: Malla, f. Robertson.
- , Thea, $\frac{20}{10}$, Skien.
- , Thea, $56\frac{1}{2}$ A., $\frac{18}{2}$, Drammen.
- , Trine Antonette, f. Borge, 93 A., $\frac{18}{10}$, T.hjem.
- Lundbeck**, Martin, $64\frac{1}{2}$ A., $\frac{20}{8}$, T.hjem.
- Lunde**, Caroline Elise, f. Løyen, 75 A., $\frac{3}{2}$, Chr.ania.
- Lundeby**, Bernhard, 77 A., $\frac{22}{1}$, Vaaler i Solør.
- Lundgreen**, Hanna, f. Olsen, $\frac{26}{6}$, Chr.ania.
- Lundh**, Lise Christine, Kirketjener Nils L.s Enke, 81 A., $\frac{17}{8}$, Chr.ania.
- Lundquist**, Maren Christine, f. Kjørboe, 82 A., $\frac{18}{2}$, Chr.ania, bgr. Tønsberg.
- Luth**, Eilert August, Kunstmaler, 42 A., $\frac{6}{1}$, Bergen.
- Lyøe**, Antonette, Telegrafbestyrerinde, 63 A., $\frac{18}{8}$, Chr.ania.
- , Oscar, fhv. Kaptejn, 80 A., $\frac{7}{11}$, Vik, Sogn. H: Divert, f. Harmens.
- Lycke**, Hilken Sophie, 83 A., $\frac{28}{3}$, T.hjem.
- Lyng**, Annæus, Cand. philos., 47 A., $\frac{11}{6}$, Chr.ania. H: Emilie, f. Olsen.
- Lütken**, Caroline Marie, f. Larsen, 76 A., $\frac{28}{10}$, Nordstrand, bgr. Chr.ania.
- Leberg**, Julie Cecilie, f. Hopstock, 82 A., $\frac{28}{10}$, Bergen.
- Ledrup**, Einar Alfred, $\frac{11}{1}$, Skjeberg.
- Lofqvist**, Johan, Gartner, $\frac{12}{4}$, Chr.ania. H: Betty, f. Andersson.
- Lønrodt**, Anna Marie, 64 A., $\frac{4}{2}$, Bergen.
- Løseth**, Elen Marie, f. Stenersen, $82\frac{1}{2}$ A., $\frac{12}{3}$, T.hjem.
- Levenskiold**, Mina, f. Heftye, $\frac{20}{8}$, Chr.ania.
- , Severin, fhv. Bureauchef, $80\frac{1}{2}$ A., $\frac{18}{8}$, Chr.ania.
- Løwold**, Oluf Andreas, $\frac{28}{2}$, Stavanger.
- Mårthén**, Johanne Marie, f. Hansen, $70\frac{3}{4}$ A., $\frac{5}{6}$, Chr.ania.
- Maartmann**, Eyvind, $19\frac{1}{2}$ A., $\frac{20}{8}$, Vestre Bærum.
- Magnus**, Adriane Johanne, 92 A., $\frac{8}{11}$, Chr.ania.
- Mangschou**, Ole, Flødningsinspektør, 70 A., $\frac{1}{8}$, Østre Aker: H: Ida, f. Brostrup.
- Manthey**, Wilhelmine, 83 A., $\frac{9}{6}$, Chr.ania.
- Martens**, Johan J. B., Papirhandler, 56 A., $\frac{11}{8}$, Bergen.
- , Wilhelmine Sofie, $\frac{9}{4}$, Chr.ania.
- Martin**, Sofie, f. Rauch, 36 A., $\frac{10}{11}$, Chr.ania.
- Matthiessen**, Mathilde Claudine, f. Dahl, 76 A., $\frac{15}{12}$, Bakkehuset pr. Dimmelsvik.
- Matzau**, Hans Cornelius Klingsberg, fhv. Sognepræst, 73 A., $\frac{2}{2}$, Chr.ania. H: Caroline, f. Helgesen.
- Matzow**, Herman, Kontorchef, $76\frac{1}{2}$ A., $\frac{28}{8}$, T.hjem.
- , Mathilde, f. Natvig, $44\frac{1}{2}$ A., $\frac{28}{2}$, T.hjem.
- Meidell**, Hartvig Carl, 24 A., $\frac{14}{2}$, St. Louis, Senegal.
- , Nicolai, Bergmester, $76\frac{3}{4}$ A., $\frac{17}{2}$, Chr.ania. H: Thora, f. Sinding.
- Meier**, Grethe, f. Wold, $\frac{1}{12}$, Oslo.
- , Johan Herman, Handelsrejsende, $\frac{15}{3}$, Chr.ania.
- Mejlænder**, Georg Otto, fhv. Iustitiarius, $69\frac{1}{2}$ A., $\frac{2}{2}$, Chr.ania. H: Lilla, f. Thomle.
- , Henry Zapffe, Juni, fra New-York til Fredericia.
- Meinich**, Ole, Gjerdrum, Ingeniør, $70\frac{1}{2}$,

- A., $\frac{6}{4}$, Horten. H: Antonie, f. Munch-Petersen.
- Melbøe**, P. O., 54 A., $\frac{18}{4}$, Bergen.
- Melin**, Gustav Olof, fhv. Redaktionssekretær, $\frac{21}{8}$, Chr.ania. H: Ada, f. Wesseltoft.
- Mellby**, Carl Wilhelm, Handelsfuldm., $\frac{14}{7}$, Chr.ania.
- Meltzer**, Anna Beathe, f. Harmens, 87 A., $\frac{9}{8}$, Bergen.
- Melvold**, Alfild, $\frac{14}{8}$, Mosjøen.
- , Karoline Johanne, f. Flood, 23 A., $\frac{4}{11}$, Mosjøen.
- Mette**, Ingeborg Marie, f. Jacobsen, 76 A., $\frac{22}{11}$, Chr.ania.
- Meyer**, Anna Elisabeth, 20 $\frac{1}{2}$ A., $\frac{14}{8}$, Minneapolis Minn.
- , Gerdt, fhv. kgl. Fuldm., $\frac{24}{8}$, Vestre Aker.
- Michelet**, Ludvig, Farmer, 75 A., $\frac{29}{8}$, Wisconsin.
- Midelfart**, Johan Andreas Kraft, Sanitetspremierløjtnant, 32 A., $\frac{17}{3}$, T.hjem.
- Misøen**, Ellen Marie, f. Steenshorn, $\frac{14}{12}$, Grimstad.
- Moe**, Bernhardine, $\frac{17}{12}$, Østre Aker, bgr. Chr.ania.
- , Carl Fredrik, Dampskibsf., 57 $\frac{3}{4}$ A., $\frac{2}{12}$, Oslo. H: Marie M., f. Flørenæs.
- , Mathilde, f., van Autsen Bruland, 61 A., $\frac{28}{32}$, Chr.ania.
- Mohr**, Alette, f. Falsen, 74 A., $\frac{20}{8}$, Bergen.
- , Carl Ludvig August, fhv. Ingeniørmajor, 82 A., $\frac{8}{3}$, Fjøsanger pr. Bergen.
- Monrad**, Julie, f. Smith, Professor M. J. M.s Enke, 82 A., $\frac{28}{8}$, Chr.ania.
- Mordt**, Jutta Christine, f. Nicoll, $\frac{26}{10}$, Hop pr. Bergen.
- Mosling**, Caroline, f. Alm, $\frac{18}{7}$, Kragerø.
- Moss**, Benjamin Ulrik, 19 A., $\frac{4}{11}$, Bergen.
- Munthe**, Christiane Fredrikke Barth, $\frac{14}{8}$, Bergen.
- , Marthe Hansine Thoresen, $\frac{4}{11}$, Minneapolis, Minn.
- Munthe-Kaas**, Mathilde Sophie Charlotte, f. Lie, 68 $\frac{1}{2}$ A., $\frac{13}{4}$, Chr.ania.
- Muus**, Hellen Hasberg, 17 A., $\frac{24}{4}$, Liverpool.
- , Ingeborg Marie, f. Caspersen, Skibsfører Christoffer Heyerdahl M.s Enke, 82 A., $\frac{24}{11}$, Chr.ania.
- Myhr**, Emilie Marie Magdalene, f. Delcomyn, Instrumentm. P. A. M.s Enke, 49 A., $\frac{18}{8}$, T.hjem.
- Myhre**, Arnt Sundt, Handelsmand, 38 $\frac{1}{2}$ A., $\frac{18}{11}$, Bodø.
- Müller**, Amalie, f. Luth, Sognepræst Jonas M.s Enke, $\frac{1}{8}$, Chr.ania.
- , Ingeborg, $\frac{17}{12}$, Chr.ania.
- Melbach**, Adolf Theodor, 83 A., $\frac{7}{3}$, Langesund.
- Møller**, Carl Henrik M., Maskinist, 29 A., $\frac{7}{4}$, Bristolkanalen.
- , Carl Octavius, Agent, $\frac{80}{8}$, Chr.ania. H: Louise, f. Larsen.
- , Christian Ludvig, fhv. Bryggerieier, 72 A., $\frac{18}{2}$, Fr.hald.
- , Julie, 76 A., $\frac{16}{8}$, Chr.ania.
- , K. W., Bogtrykker, 49 $\frac{1}{2}$ A., $\frac{26}{8}$, Vestre Aker.
- , Niels Christian, fhv. Lensmand, 81 A., $\frac{8}{3}$, Arendal. H: Laura, f. Larsen.
- Mønniche**, Karen, $\frac{21}{8}$, Chr.ania.
- Mørch**, Anne Cathrine, f. Hansen, 72 A., $\frac{24}{10}$, Chr.ania.
- , Herman G., Skibsfører, $\frac{28}{8}$, Soon.
- Nannestad**, Anna Cathrine, f. Ellefsen, 80 A., $\frac{24}{2}$, Drammen.
- , Carl, Proprietær, $\frac{21}{8}$, Inderøen.
- Natland**, Johanne Marie, f. Harbitz, 75 $\frac{1}{2}$ A., $\frac{17}{8}$, Bergen.
- Nerdrum**, Justine Caroline. 80 A., $\frac{4}{9}$, Chr.ania.
- Nicolaysen**, Johan Einil, $\frac{1}{9}$, Bergen. H: Flora, f. Dahl.
- , Lyder Wentzel, 78 A., $\frac{20}{8}$, Chr.ania. H: Karen, f. von Tangen.
- Nicoll**, Johan Andreas Welhaven, kgl. Fuldm., 56 A., $\frac{24}{8}$, Vestre Aker. H: Malvina, f. Semb.
- Nielsen**, Allertine, f. Vogt, 78 A., $\frac{1}{2}$, Søndre Refstad.
- , Constance Anette, f. Schjørbeck, 84 A., $\frac{23}{10}$, Chr.ania.
- , Louise Christine, f. Pleyrn, 84 A., $\frac{1}{4}$, Horten.

- Nielsen, Marie, f. Hammer, 34 A., $\frac{5}{8}$, Stange.**
- Nielsen-Sæther, Alma, $\frac{1}{1}$, Chr.ania.**
- Niemann, Mart, russisk Sjømand, $\frac{26}{10}$, Chr.sand.**
- Nisøen, Davida Hansine, f. Næss, 59 $\frac{1}{2}$ A., $\frac{5}{8}$, Chr.ania.**
- Nitter, Wilken Jehrmann, Handesmand, 86 A., $\frac{12}{8}$, Dale, Søndfjord.**
- Norberg, Anna Budde, f. Taftezon, 86 $\frac{1}{8}$ A., $\frac{17}{8}$, Borgaas ved Tromsø.**
- Norbye, Maren, Enkefru, 84 $\frac{1}{8}$ A., $\frac{28}{8}$, Chr.ania.**
- Nordahl, H., fhv. Overvogter, $\frac{25}{8}$, Chr.ania.**
- Nordgaard, Ella, f. Ulsteen, 30 A., $\frac{28}{8}$, Tromsø.**
- Nordrum, Berthe Christine, f. Forseth, 72 $\frac{3}{4}$ A., $\frac{5}{1}$, Romedal.**
- Nordtømme, Arnt, Lensmand, 65 A., $\frac{19}{8}$, Meldalen.**
- Norgaard, Karen Thomine, f. Boye, 74 A., $\frac{20}{8}$, Colbjørnsvig.**
- Norløff, Augusta, f. Mamen, $\frac{11}{10}$, Fr.-hald.**
- Norman (Amundsen), Carl Ludvig, Skuespiller, $\frac{5}{8}$, Chr.ania.**
- Norman, Josefine Camilla, 19 A., $\frac{20}{8}$, Bergen.**
- , Magdalene Marie, f. de la Hey, 83 A., $\frac{29}{8}$, Korsnæs.
- Normann, Johan Henrik, $\frac{4}{12}$, Chr.ania.**
- , Henriette Marie, f. Rosendahl, $\frac{9}{11}$, Chr.ania.
- , Marie Emilie, 81 A., $\frac{21}{2}$, T.hjem.
- Norstrøm, Niels E., Inspektør, $\frac{20}{7}$, Chr.ania. H: Georga, f. Wallace.**
- Nyegaard, Lars Marentius, fhv. Kbmd, i Fr.-stad, 82 $\frac{1}{2}$ A., $\frac{25}{11}$, Aaskollen pr. Drammen.**
- Nygaard, Caspara Christine, 31 $\frac{1}{2}$ A., $\frac{18}{7}$, Drøbak.**
- Nærum, Carl Lauritz, fhv. Grosserer, $\frac{9}{5}$, Holmestrand. H: Emilie, f. Høeg.**
- Nergaard, Henrik, Kbmd., $\frac{9}{12}$, Chr.ania. H: Valborg, f. Halvorsen.**
- Offenberg, Mina, Enkefru, 64 A., $\frac{30}{8}$, Eidanger.**
- von der Ohe, Henriette, f. Mowinckel, Enkefrue, 77 A., $\frac{20}{1}$, Bergen.**
- Ohlsen, Johanne Waldine, Marinelæge O.s Datter, 61 A., $\frac{24}{12}$, Tønsberg.**
- Oldenborg, Toniette Cecilie, 66 $\frac{1}{2}$ A., $\frac{18}{8}$, T.hjem.**
- Oliergreen, Jaahn T., Kbmd., 77 A., $\frac{11}{7}$, Chr.sand. H: Johanne Bergitte, f. Jakobsen.**
- Olsen, Anthon, Skibsfører. 55 A., $\frac{11}{1}$, Frivold. H: Margrethe, f. Just.**
- , Barbara Dorthea Eulalia, f. Ring, $\frac{26}{2}$, Chr.ania.
- , Christine, f. Ihlen, $\frac{7}{5}$, Drammen.
- , Christiane, f. Stranger, 81 A., $\frac{9}{4}$, Tvedestrand.
- , Haagen, Lensmand, 76 A., $\frac{19}{10}$, Sund, Salten. H: Annette, f. Neumann.
- , Helene Marie, f. Reed, $\frac{21}{8}$, Bergen.
- , Johan Peter, fhv. Bankadministrator, 80 $\frac{1}{2}$ A., $\frac{11}{1}$, Chr.ania.
- , Jonas, Cand. philos., 41 A., $\frac{5}{8}$, Tromsø.
- , Magda, f. Hansen, 38 A., $\frac{4}{5}$, Kragersø.
- , Marie, f. Kjelsberg, $\frac{9}{8}$, Sannæs-sjøen.
- , Mathilde, f. Bruun, 32 A., $\frac{24}{1}$, Chicago.
- Omejer, Anna Bøchmann, f. Aas, 81 A., $\frac{21}{8}$, Chr.ania.**
- Omholt, Hanna, $\frac{5}{6}$, p. t. Nøterø, bgr. Chr.ania.**
- Omsted, Grethe, Enkefru, $\frac{20}{10}$, Chr.ania.**
- Onsum, Oluf Adelsten, fhv. Stadshaupmand og Grosserer, 79 $\frac{1}{2}$ A., $\frac{9}{12}$, Chr.ania.**
- Opsahl, Monika, Student, $\frac{28}{4}$, Chr.ania., bgr. Moss.**
- Ording, Realf, Bogholder, 82 A., $\frac{20}{10}$, Skien.**
- Oroug, A., fhv. Storthingsmand, 50 A., $\frac{20}{11}$, Askim. H: Elen, f. Opsand.**
- Otterbech, Fredrikke. 19 A., $\frac{12}{6}$, Modums Blaafarveverk.**
- Ottesen, Cathinka, f. Døderlein, 76 $\frac{1}{4}$ A., $\frac{28}{10}$, Decorau, Jowa.**
- , H. W., Overlærer. 68 A., $\frac{2}{2}$, Chr.ania. H: Else, f. Egeberg.
- , Harald Ingolf, Maler, $\frac{27}{12}$, Cassel.
- , Oscar Waldemar, 38 A., $\frac{9}{8}$, Chr.ania. H: Gunda, f. Haugen.

- Oxaal**, Cecilie, $\frac{4}{4}$, Chr.ania.
 —, Sophie Lorentze, f. Fearnley, 53 $\frac{3}{11}$ A., $\frac{19}{7}$, Chr.ania.
- Paasche**, Anna Cathrine Bernhoft, f. Christensen, 59 $\frac{1}{2}$ A., $\frac{25}{11}$, g. m. Ingeniør P. P., Bergen.
- Pande**, Amalie og Broder: Hans Chr., Kapt., uden Dato, fra Baltimore til Honolulu.
- Paulsen**, Bergljot Petra, f. Foss, $\frac{14}{8}$, g. m. Kapellan P. B. P., Brandbu.
 —, Margrethe Berenthine, f. König, Malerm. Anton P.s Enke, 53 A., $\frac{8}{8}$, Bergen.
 —, Paul, 80 A., $\frac{17}{12}$, Laurvik. H: Fredrikke, f. Bruun.
- Paus**, Bergitte, 76 $\frac{1}{2}$ A., $\frac{15}{4}$, Porsgrund.
 —, Sophie, f. Lintrup, Foged Henrik Johan P.s Enke, 93 A., $\frac{24}{8}$, Skien.
- Pay**, Emil Catharinus, Brugspatron, f. $\frac{1}{11}$, 1848. † $\frac{22}{1}$ 99, Charlottenberg. H: Carin, f. Stuart.
- Pechyle**, Birthe Marie, Enkefru, 79 A., $\frac{10}{1}$, Chr.ania.
- Pedersen**, Peder, Farver, 83 A., $\frac{8}{2}$, Gjøvik. H: Frederikke, f. Schwabe.
 —, Peder Chr., Skibsreder, 62 $\frac{1}{2}$, A., $\frac{12}{3}$, Brattekleiv pr. Arendal. H: Elisabeth, f. Lund.
- Pederstrup**, Marie Chr., $\frac{19}{12}$, T.-hjem.
- Peltz**, O. P. Kasserer, $\frac{29}{6}$, Fr.hald.
- Petersen**, Adelheid Margrethe, f. Skougaard, 60 $\frac{3}{4}$ A., $\frac{23}{11}$, Langesund.
 —, Adolfine Johanne, f. Mølbach, 49 A., $\frac{17}{10}$, Østre Aker.
 —, Karen Hedevig, f. Tønnesen, Overlærer Sigwardt P.s Enke, 59 $\frac{1}{2}$ A., $\frac{19}{2}$, Chr.ania.
- Pettersen**, Sophie Elisabeth, f. Borch, $\frac{6}{6}$, Broughty-Ferry, Skotland.
- Pettersen**, Josephine, Enkefru, $\frac{11}{1}$, Göteborg.
- Pfefferkorn**, Sine Christine, Enkefru, 83 A., $\frac{18}{17}$, Tromsø.
- Pihlfeldt**, Oluf Edvard, $\frac{21}{10}$, Arkangel til Vaidaguba.
- Pind**, Pauline, f. Seielstad, $\frac{22}{1}$, Chr.ania.
- Plahte**, Frithjof, $\frac{17}{17}$, Høvik. H: Marie, f. Birch.
- Poulsen**, Carl Peter Wilhelm, Sognepræst, 53 $\frac{1}{2}$ A., $\frac{26}{1}$, Gran, bgr. Vestre Aker. H: Mina, f. Ebbesen.
- Poulsen**, Marie, f. Møller, $\frac{9}{2}$, Chr.ania.
- Preusse**, Benno, Major, 50 A., $\frac{19}{6}$, Züllichaw, Brandenburg. H: Lina, f. Duborgh.
- Preuthun**, Niels Homan, Grosserer, 84 A., $\frac{18}{7}$, Chr.ania. H: Louise, f. Bergmann.
- Prydz**, Signe, f. Lund, 84 A., $\frac{16}{11}$, Chr.ania.
- Rafn**, Hans Christian, Skibsfører, $\frac{29}{6}$, New-York.
- Rahbek**, Fanny, 77 $\frac{1}{2}$ A., $\frac{18}{4}$, Chr.ania.
- Ramsland**, Arnt Olaf, Skibsfører, $\frac{2}{10}$, Beira, Sydafrika. H: Julie, f. Just, Grimstad.
- Rasmussen**, Marie, f. Storm, $\frac{21}{6}$, p. t. Rødø Fyr.
- Ravn**, Christian Richter, Politimester, $\frac{12}{11}$, Skien.
- Reed**, Marie Fredrikke, f. Behrens, $\frac{20}{3}$, Chr.ania, bgr. Bergen.
- Reiersen**, Alette, 74 A., $\frac{15}{3}$, Chr.ania.
 —, Johanne Christiane, f. Bruun, 68 A., $\frac{27}{1}$, Chr.ania.
 —, Johannes, $\frac{1}{4}$, Chr.ania.
 —, Nils, 80 A., $\frac{5}{12}$, Chr.ania.
- Reimann**, Bolette Mathilde, f. Ellefsen, $\frac{28}{6}$, Østre Aker.
 —, Edle, $\frac{12}{8}$, Østre Aker.
- Reimers**, Arnoldus, Skuespiller, 54 $\frac{1}{2}$, A., $\frac{14}{6}$, Chr.ania.
 —, Christiane, $\frac{14}{3}$, Stavanger.
- Rein**, Inger Margrethe, Sognepræst Jonas R.s Datter, 95 A., $\frac{21}{4}$, Bergen.
- Reiss**, Elise, $\frac{4}{6}$, Chr.ania.
- Rieck**, Christoffer Weidemann, Cand. jur., 68 A., $\frac{25}{1}$, Chr.ania.
- Riis**, Olava, $\frac{27}{11}$, Skien.
- Ring**, Sofie, f. Sørensen, 72 A., $\frac{28}{6}$, Stockholm.
- Ringkjøb**, Anne Malene, Skrædderm. Hans R.s Enke, 88 A., $\frac{5}{9}$, Bergen.
- Riple**, Hansine Elisabeth, $\frac{22}{9}$, Bergen.
- Rise**, O., Brugsejer, 63 A., $\frac{29}{6}$, Stjørdalen.
- Rist-Christensen**, Halfdan, 49 A., $\frac{16}{12}$, Hamar.
- Rode**, Einar, 45 Aar, $\frac{16}{6}$, p. t. Bad Nauheym. H: Anna, f. Holmboe.

- Rode**, Ingebredth, Skibsfører, 56 A., $\frac{11}{4}$, Chr.ania. H: Elise, f. Gundersen.
- , Ludvig, 41 A., $\frac{9}{10}$, Chr.ania.
- , Ohmar August, Agent, 44 A., $\frac{29}{8}$, Tønsberg. H: Marie, f. Fleischer.
- , Oscar, Agent, $\frac{9}{12}$, Chr.ania., bgr. Skien.
- Rojahn**, Marie, 70 A., $\frac{1}{3}$, Chr.ania.
- Rokvam**, Charlotte Emilie, f. Nørgaard, 32 A., $\frac{11}{4}$, Chr.ania.
- Rosenberg**, Annette, f. Christensen, $24\frac{10}{12}$ A., $\frac{27}{11}$, Chr.ania.
- Rosenvinge**, Hans Eilert, Fuldmægtig, $72\frac{1}{2}$ A., $\frac{29}{2}$, Fr.hald.
- Rossen**, Lauritz, Typograf, $17\frac{1}{2}$, Chr.ania.
- Roverud**, Carl, Styrmand, 34 A., Februar, Shanghai.
- Rudstrøm**, J. A., Blikkenslager, $43\frac{1}{2}$ A., $\frac{12}{11}$, Fr.stad.
- Ruud**, Petra, f. Elster, 63 A., g. m. Kirketjener Lars Chr. R., $\frac{29}{10}$, Vestre Aker.
- Rydgren**, J. E., fhv. Bestyrer, $76\frac{1}{2}$ A., $\frac{20}{8}$, Solberg Spinderi. H: Emilie, f. Olsen.
- , L. S., fhv. Fabrikbestyrer. $11\frac{1}{8}$, Hofsfos pr. Hønefos.
- Rye**, Cathinka Sofie, f. Diriks, 58 A., g. m. Fyrdirektør D. R., $\frac{28}{12}$, Chr.ania.
- , Elisabeth Johanne, 80 A., $\frac{1}{3}$, Chr.ania.
- , Karen Marie, f. Mauritsen, 40 A., $\frac{2}{8}$, Bergen.
- Ryen**, Trond, 70 A., $\frac{16}{10}$, Strømmen.
- Rygh**, Oluf, Professor, 66 A., $\frac{20}{8}$, Chr.ania.
- Rynning**, Mentz, Stipendiat, $24\frac{2}{3}$ A., $\frac{16}{11}$, Para, Brasilien.
- , Thorvald, Toldkasserer, 67 A., $\frac{16}{11}$, Arendal. H: Caroline, f. Holbye.
- Rytter**, Karoline Alvilde, f. Ottesen, $\frac{29}{8}$, Bergen.
- Rytterager**, Anne, f. Haavind, 86 A., $\frac{15}{8}$, Modum.
- Rytterager**, Jørgen, Gaardbruger, 90 A., $\frac{11}{8}$, Modum. H: Anne, f. Haavind.
- Ræmisch**, Jacob, Boghandler, 62 A., $\frac{14}{8}$, Bergen. H: Birgitte, f. Heinrichsen.
- , Yngvar, 30 A., $\frac{26}{12}$, Idaho, Amerika.
- Røed**, Laura, f. Backer, 89 A., $\frac{1}{2}$, Holmestrand.
- Røhn**, Ole, Lærer, 60 A., $\frac{9}{4}$, Chr.ania. H: Elise, f. Bugge.
- Rømcke**, Otto Knoph, fhv. Landhandler, 87 A., $\frac{12}{8}$, Næs, Hallingdal.
- Rønning**, Paul Chr., Bankchef, $\frac{6}{8}$, Chr.sund.
- Rørdam**, Anette, f. Knutzen. Toldinspektør R.s Enke, 82 A., $\frac{26}{12}$, Chr.ania.
- Røstler**, Louise, f. Blichfeldt, $\frac{28}{12}$, Chr.ania.
- Røst**, Laura Margrethe, f. Hyll, 60 A., $\frac{3}{11}$, T.hjem.
- Sahling**, Thrine, 74 A., $\frac{6}{10}$, T.hjem.
- Salqvist**, Karen, f. Krogh, $79\frac{3}{4}$ A., $\frac{25}{2}$, Bergen.
- Salvesen**, Birgithe, f. Marcellius, $\frac{12}{8}$, Bergen.
- , Ovidia, f. Heide, $\frac{7}{8}$, Aas.
- Sandberg**, Gunnar Hammer, Lensmand, $61\frac{1}{2}$ A., $\frac{20}{10}$, Selbo.
- , Ole, Cand. theol., Gaardbruger, 68 A., $\frac{19}{12}$, Storhammer. H: Lina, f. Peterson.
- , Pauline Leonore, $\frac{29}{7}$, Suresne (Seine).
- , Valborg, $\frac{18}{5}$, Chr.ania.
- Sandborg**, Aagot, $\frac{4}{8}$, T.hjem.
- Sander**, Adolfine Benedicte, f. Kristensen, 53 A., $\frac{4}{8}$, Arendal.
- Sara**, Johanne, $\frac{24}{11}$, Chr.ania.
- Saxegaard**, A. N., Provst, 73 A., $\frac{16}{4}$, Stranden, H: Anna, f. Nord.
- Schach**, Hanna Marie, f. Thiis, 61 A., $\frac{12}{4}$, Risør.
- Schamvogel**, Anna Johanne, $22\frac{1}{3}$ A., $\frac{1}{5}$, Østre Aker.
- Scharffenberg**, Johannes, Ingeniør, $35\frac{1}{2}$ A., $\frac{13}{8}$, Matadi, Congo. H: Anna, f. Siewers.
- Schelderup**, Hans Henrik, Agent, 52 A., $\frac{6}{5}$, Chr.ania. H: Ragna, f. Jensen.
- Schibsted**, Sophie, f. Lind, 63 A., $\frac{29}{1}$, Chr.ania.
- Schjelderup**, Johanne, 81 A., $\frac{12}{8}$, Chr.ania.
- Schjølberg**, N. H., Farver, $89\frac{1}{4}$ A., $\frac{4}{2}$, T.hjem.

- Schjøll**, Peter, (Ørsagf., 45 A., $\frac{1}{6}$, Østre Toten.
- Schjøth**, Claudine. f. Thomesen, $\frac{16}{9}$, Chr.ania.
- Schiøtz**, Thomas Alexander Lange, Ingeniør, 29 A., $\frac{24}{11}$, Bestum pr. Chr.ania.
- Schmidt**, Inger Georgine, 74 A., $\frac{19}{6}$, T.hjem.
- , Johannes, 77 A., $\frac{26}{9}$, Stockholm. H: Anna, f. Storjohann.
- , Jørgen. Student, 23 A., $\frac{11}{2}$, Bærum.
- Schneider**, Johan. Ingeniør, 43 A., $\frac{16}{10}$, fra Chr.ania til England. H: Nathalia, f. Fischer.
- Schomragh**. Sofie, Telegrafistinde, $\frac{7}{7}$, Arendal.
- Schou**, Emilie Sofie, f. Andersen, 37 A., $\frac{16}{9}$, Bergen.
- , Karen Mathea, 48 $\frac{11}{12}$ A., $\frac{29}{8}$, Chr.ania.
- , Ludvig Wilhelm, 26 A., $\frac{23}{2}$, Seluque. Matabele.
- , Othilie, f. Borge, 35 A., $\frac{18}{7}$, Chr.ania.
- Schram**. Gerhard Henrik, 25 A., $\frac{14}{11}$, Slaget ved Ladysmit, Natal.
- Schreuder**, Elisabeth Cathrine, 65 A., $\frac{15}{8}$, Borkenes, Nordland.
- Schult**, Peter Nicolai, Provst, 68 A., $\frac{5}{8}$, Kraakstad. H: Emmy, f. Tobiesen.
- Schultz**, Alette, f. Knudsen, 66 A., $\frac{25}{12}$, Chr.ania., bgr. Strømsø.
- , Sverre, Stud. jur., 22 A., $\frac{6}{12}$, Chr.ania.
- , Thorenus Waldemar, Murmester, 54 A., $\frac{22}{10}$, Chr.ania.
- Schumacher**, O. F., Distriktslæge, $\frac{17}{3}$, Sandnes. H: Magna, f. Moss.
- Schwabe**, Wilhelm, fhv. Møllermester, 73 A., $\frac{26}{8}$, Chr.ania. H: Hanna, f. Wessell.
- Schwanok**, Berthea, 60 A., $\frac{14}{2}$, Chr.ania.
- Schweigaard**, Christian Homan, $\frac{24}{8}$, Chr.ania. H: Thea, f. Meyer.
- Schytt**, Hanna, f. Mørch, 90 A., $\frac{18}{12}$, Sarpsborg.
- Schøien**, Inga Marie, 72 A., $\frac{6}{2}$, Chr.ania.
- Schönhardt**, Barbara Basler, $\frac{30}{6}$, Gamle Sluppen (pr. T.hjem.?)
- Schøyen**, Carl, Bygmester, 80 $\frac{1}{2}$ A., $\frac{16}{12}$, Chr.ania.
- , Peter, 19 A., $\frac{5}{1}$, Chr.ania.
- Segelcke**, Elisabeth Mechthilde, 82 A., $\frac{23}{11}$, Chr.ania.
- Selliken**, Susanne. Enke, 66 A., $\frac{21}{10}$, Bergen.
- Somb**, Liw, Enke, $\frac{8}{8}$, Chr.ania.
- de Sérène d'Acqueria**, Løitnant. $\frac{8}{10}$, Puesta Lona, Paraguay.
- de Seue**, Karen Augusta, 63 A., $\frac{12}{2}$, Rygge.
- Sibbern**, Axel Valentin, Kammerherre, $\frac{8}{8}$, Carlberg.
- Siewers**, Jacobine Christine, f. Breda, 73 A., $\frac{20}{4}$, Chr.ania.
- Sjægren**, Gustava, $\frac{12}{8}$, Bergen.
- Skancke**. Maren, $\frac{4}{8}$, Tromsø.
- Smestad**, Rikard, 58 A., $\frac{18}{12}$, Vestre Aker. H: Sophie, f. Kreutz.
- Smith**, Alf Røvig, Cand. philos., 24 A., $\frac{20}{8}$, Chr.ania., bgr. T.hjem.
- , Elisabeth, f. Kielland, 70 A., $\frac{26}{8}$, Stange, bgr. Chr.ania.
- , Emil, Musikelev, 20 A., $\frac{2}{8}$, Solheimsvigen.
- , Herman Hiddervold, Distriktslæge, 51 A., $\frac{5}{8}$, Fosen.
- , Wilhelmine, f. Schmidt, 73 $\frac{1}{2}$ A., $\frac{12}{1}$, Chr.ania.
- Soelberg**, Axel, 29 A., $\frac{17}{3}$, Strømsgodset.
- , Olava, 66 $\frac{1}{2}$ A., $\frac{26}{2}$, Stjørdalen.
- Solberg**, Henriette Bergitte, f. Dreyer, 70 A., $\frac{18}{8}$, Asker.
- , J., Lensmand, 52 A., $\frac{14}{4}$, Vestre Bærum, bgr. Chr.ania. H: Ragna, f. Christoffersen.
- Solem**, Chr., Fabrikmester, 51 A., $\frac{12}{8}$, Chr.ania.
- , Søren Chr., 35 A., $\frac{21}{4}$, Chr.sund.
- Sollmann**, Mathilde, f. Andersen, 36 A., $\frac{5}{2}$, Chr.ania.
- Solum**. Julius Cæsar, 62 $\frac{1}{4}$ A., $\frac{27}{2}$, Drammen.
- Sommerschild**, Marcus, Ritmester, $\frac{14}{11}$, Chr.ania.
- Sommerschild**, Edvard, fhv. Bankrevisor, $\frac{27}{8}$, T.hjem.
- Soot**, Georg, 26 A., $\frac{2}{4}$, Vestre Aker.

- Sooth**, Caroline, 73 A., $\frac{16}{8}$, Ødemark.
- Speilberg**, Madselia, 90 A., $\frac{7}{10}$, Arendal.
- Sperok**, Carl, Ingeniør, 42 A., $\frac{24}{8}$, Kansascity.
- Stabel**, Ida Gjertrud, 16 A., $\frac{9}{8}$, Chr.sand.
- Stabell**, Fredrik, Læge, $\frac{27}{8}$, Chr.ania.
H: Glenly, f. Finne.
- , Hermans, $\frac{1}{12}$, Chr.ania.
- Staff**, P., Capitain, $\frac{18}{1}$, Newcastle, bgr. Porsgrund. H: Laura, f. Aall.
- Stamer**, Margrethe, $\frac{9}{8}$, Ramløse.
- Stang**, Alethe, f. Sejersted, $\frac{7}{8}$, Østre Aker.
- , David Holst, $\frac{10}{10}$, Chr.ania.
- , Jacobine, 58 A., $\frac{9}{12}$, Rød pr. Fr.hald.
- , Knut Sømme, Redaktør, 29 A., $\frac{12}{2}$, Chr.ania. H: Jenny, f. Christensen.
- , P. H., Landhandler, $\frac{7}{12}$, Askevold.
- Stanley**, Joseph, Advokat, 54 A., $\frac{9}{8}$, Chr.ania.
- Steen**, Agnes, $\frac{25}{2}$, Lardal.
- , Bernt, Havnebetjent, 56 A., $\frac{14}{4}$, Bergen. H: Trine, f. Andersen.
- , Gunda Fredrikke, $\frac{1}{8}$, Chr.ania.
- , Hans Michael, fhv. Kbmd., 80 $\frac{1}{2}$ A., $\frac{2}{8}$, Chr.ania. H: Severine. f. Flemming.
- , Ingeborg, 80 A., $\frac{28}{11}$, Bergen.
- , Joseph L., fhv. Besigtelsesmand, 78 A., $\frac{28}{8}$, Chr.ania.
- , Margrethe Dorthea, f. Fasting, $\frac{81}{8}$, Førde.
- , Pauline Marie, f. Pettersen, 42 A., $\frac{20}{10}$, Chr.ania.
- Steenerson**, Johan Colett, 23 $\frac{1}{2}$ A., $\frac{11}{8}$, Leipzig.
- Steenshora**, Anne Johanne, 88 $\frac{1}{2}$ A., $\frac{4}{11}$, Chr.ania.
- Steenstrup**, Johanne Augusta, 68 $\frac{1}{2}$ A., $\frac{17}{8}$, Chr.ania.
- Stender**, Niels Petter, 71 A., $\frac{16}{1}$, Bergen.
- Stenstrøm**, Klara, Bestyrerinde, 56 A., $\frac{3}{8}$, Chr.ania.
- Stephenson**, Frithjof, Ingeniør, $\frac{12}{8}$, Chr.ania.
- Stoltenberg**, Vincent, fhv. Overlærer, 85 A., $\frac{15}{7}$, Chr.ania. H: Hanna, f. Nilson.
- Storm**, Kaja, 89 A., $\frac{20}{8}$, Fr.hald.
- Stray**, Tharald Jørgen, Stud., 19 A., $\frac{18}{8}$, Huseby pr. Chr.sand.
- Strøm**, Alette Mathilde, Lærerinde, $\frac{21}{8}$, T.hjem.
- , Anfind Martin, Tømmermand, 53 A., $\frac{11}{4}$, Dunkerque. H: Elisabeth, f. Olsen, Bergen.
- , Caroline, f. Thesen, $\frac{28}{8}$, Oslo.
- , Cathrine Elisabeth, f. Timm, 63 A., $\frac{14}{8}$, T.hjem.
- , Christine, Enke, 84 A., $\frac{27}{8}$, T.hjem.
- , Olave Margrethe, Lærerinde, 76 A., $\frac{28}{8}$, Bergen.
- Stub**, Pauline, Frue, 76 A., $\frac{17}{8}$, Chr.ania.
- Stückrath**, J. H., Bandagist, 66 A., $\frac{19}{8}$, T.hjem.
- Sudmann**, Marthe, f. Pedersen, 79 A., $\frac{13}{4}$, Bergen.
- Sundt**, Anna Leganger, 89 A., $\frac{20}{8}$, Bergen.
- Svensden**, August, Toldkontrollør, $\frac{28}{9}$, Arendal.
- , Chr., Stud. th., 23 A., $\frac{17}{1}$, Chr.ania.
- , Inger Sofie, f. Coll, $\frac{28}{8}$, Chr.ania.
- , Johan Christopher, Læge, $\frac{18}{8}$, Nordishavet.
- , Louise E. M., f. Weisser, 53 A., $\frac{22}{8}$, Kragerø.
- , Maren, f. Mørk, $\frac{2}{11}$, Blaker.
- Sverdrup**, Caroline, $\frac{19}{4}$, Haugesund.
- , Jacob, Biskop, $\frac{11}{8}$, Chr.ania. H: Marie, f. Suur.
- Swanstrøm**, Alba, Sognepræst L. J. S.s Enke, $\frac{6}{1}$, Chr.ania.
- Swenason**, Wilhelmine, f. Hervander, 77 A., $\frac{19}{11}$, Chr.ania.
- Sætre**, Ola, Student, 19 A., $\frac{19}{1}$, Sætre pr. Stenviken.
- Søderberg**, Laura, f. Becker, $\frac{26}{11}$, Østre Aker, bgr. Chr.ania.
- Sødring**, Stina, f. Bowitz, 79 A., $\frac{18}{8}$, Chr.ania.
- Sølsnæs**, Mary Florence Annie, f. Stevenson, 31 A., $\frac{1}{8}$, Chr.ania.
- Sømme**, Marie, $\frac{6}{2}$, Chr.ania.
- Sønniksen**, Hanna, f. Pande, 55 A., $\frac{20}{8}$, Chr.ania.
- Seraas**, M., Skolebestyrer, 46 A., $\frac{9}{11}$, Østre Aker, bgr. Chr.ania. H: Gunhilde, f. Kilde.

- Tandberg**, Jacobine, f. Pavels, 82 $\frac{1}{2}$ A.,
 $\frac{28}{4}$, Chr.ania.
- von Tangen**, Christopher, Kbmnd., $\frac{12}{10}$,
Lien pr. Bergen.
- Tax**, P. T., Kunstmaler, 69 A., $\frac{28}{7}$,
London.
- Thagaard**, Hans Christian, Bogbinderm.,
51 A., $\frac{1}{3}$, Chr.ania.
- Thams**, Amalie, 60 A., $\frac{21}{8}$, Chr.ania.
- Thiis**, Jens Br., Skibsfører, 63 A., $\frac{2}{6}$,
Risør.
- Thilesen**, Jesel, 76 A., $\frac{21}{8}$, Bærums
Verk.
- Thobro**, Lauritz, Kbmnd., 53 A., $\frac{6}{1}$, La-
ramie, Wyoming, Amerika. H:
Oline, f. Sjørusen.
- Thomle**, Marie, 80 A., $\frac{15}{13}$, Chr.ania.
- Thorbjørnsen**, Bredo Henrik Morgen-
stjerne, Sørenskriver, 47 $\frac{1}{2}$ A., $\frac{11}{1}$,
Egersund, bgr. Chr.ania. H: Thrine,
f. Gløersen.
- , Peder T., Redaktør, $\frac{1}{6}$, Røros, bgr.
Chr.sand. H: Bolette J., f. Lie.
- Thoresen**, Marie, f. Benneche, $\frac{3}{6}$, Eids-
vold.
- Thorgersen**, Axel, Grubeingeniør, $\frac{27}{1}$,
Corocoro de Bolivia.
- Thorkildson**, Christian Theodor, 57 A.,
 $\frac{20}{1}$, Chr.ania. H: Olivia, f. Griff.
- Thornqvist**, Nils M., 65 A., $\frac{16}{1}$, Bergen.
- Thorsen**, Jacob Bahr, fhv. Foged, 85
A., $\frac{17}{10}$, Kongsberg.
- Thrap**, Anna Cathrine Johanne, 41 A.,
 $\frac{21}{10}$, Chr.ania.
- Thruø**, C. A., Snedkerm., 85 $\frac{1}{2}$ A., $\frac{22}{1}$,
Drammen. H: Maren, f. Bruun.
- Thuø**, Henrik, Havnef., $\frac{24}{13}$, Tønsberg.
- Thunold**, Jensine Margrethe, f. Deiss,
26 A., $\frac{18}{2}$, Bergen.
- Thurmann**, Otilla Christine, f. Ottesen.
86 A., $\frac{11}{1}$, Chr.ania.
- Thürmer**, Fredrikke, $\frac{29}{7}$, Larvik.
- Tidemand**, Karen, f. Grip, 80 $\frac{3}{2}$ A., $\frac{4}{6}$,
Chr.ania.
- Nicolay, Dr., Marts, Montevideo.
- Tiller**, Karen, Enke, 84 $\frac{1}{2}$ A., $\frac{7}{11}$, T.bjem.
- Tobiesen**, Betzy, 74 A., $\frac{12}{2}$, Chr.ania.
- , Emanuel, 56 A., $\frac{26}{6}$, Mandal.
- Tofte**, Iver Paulsen, 77 $\frac{1}{2}$ A., $\frac{6}{4}$, Bjøl-
stad i Vaage.
- , Niels, fhv. Skibsf., 79 A., $\frac{16}{3}$, Moss.
- Tønning**, Christian, fhv. Lærer, $\frac{27}{11}$,
Lindaas. H: Christine, f. Laastad.
- Torgersen**, Severine, f. Arctander, 79
A., $\frac{19}{8}$, Asker.
- Torkildsen**, Elise Augusta, f. Knudsen,
Overtoldb. H. E. T.s Enke, 70 A.,
 $\frac{27}{4}$, Kongsberg.
- , H. E., fhv. Overtoldb., 82 $\frac{1}{2}$ A.,
 $\frac{16}{1}$, Kongsberg.
- von Tornow**, Bertha, f. Bing, Barone-
nesse, $\frac{10}{8}$, Odachowo, Rusland.
- Tornqvist**, Agnes Eline, 28 $\frac{1}{2}$ A., $\frac{20}{11}$,
Bergen.
- Traasdahl**, Anna Christine, f. Hoseth,
 $\frac{27}{8}$, Bergen.
- Trosdahl**, Eleonore, f. Jakobsen, 41 A.,
 $\frac{21}{10}$, Chr.ania.
- Trosdal**, Bjarne Munch, 21 A., $\frac{13}{7}$,
Chr.ania.
- Troye**, William, $\frac{4}{1}$, Bergen. H: Gina,
f. Isdahl.
- Tybring**, Siren, $\frac{1}{8}$, Hamar, bgr. Eger-
sund.
- Tychesen**, Marthe Marie, f. Olsen, 63
A., $\frac{26}{2}$, Bergen.
- Tyrholm**, Walesca, 84 $\frac{1}{2}$ A., $\frac{18}{1}$, Chr-
ania.
- Tønder**, Sofie Christine, f. Buchholm,
76 A., $\frac{17}{1}$, Kragerø.
- Tønnesen**, Ludvig, fhv. Bankkasserer i
Chr.sand, 88 $\frac{1}{2}$ A., $\frac{9}{8}$, Østre Aker.
- Tønsberg**, Berthe Elisabeth, 85 A., $\frac{29}{8}$,
Bergen.
- Tøsti**, M. O., Landhandler, 58 A., $\frac{1}{1}$,
Romedal.
- Uchermann**, Arent Christian, fhv. Skibs
fører, 80 A., $\frac{9}{8}$, Bergen. H: Fred-
rikke, f. Tonne.
- , Fredrikke Wilhelmine, f. Tonne,
 $\frac{9}{6}$, Bergen.
- Udby**, Ole Andreas, Adj., $\frac{17}{13}$, Kongsberg.
- Uhl**, Helene, $\frac{27}{7}$, Chr.ania.
- Ultsch**, Wilhelmine Aug., $\frac{13}{7}$, Bergen.
- Ursin**, Carl Andr., 27 A., $\frac{21}{8}$, Chr.ania.
- Vedeler**, Claus Krohn, Kbmnd., 66 A.,
 $\frac{1}{7}$, Bergen. H: Charlotte, f. Mohn.
- Vinpoll**, Rasmus, 33 A., $\frac{27}{8}$, Bergen.
H: Karine, f. Nilsen.
- Vogt**, Arne, 17 $\frac{1}{2}$ A., $\frac{2}{13}$, fra Ship Is-
land til Montevideo.
- , Tina, $\frac{14}{6}$, Chr.ania.

- Vold**, Carol. Gustava, 55 A., $\frac{29}{5}$, Chr.ania.
- Vonen**, Anne, f. Haugland, 85 A., $\frac{14}{4}$, Dale i Søndfjord.
- Waaalen**, Petronelle, f. Nørstevold, 74 A., $\frac{14}{11}$, Gausdal.
- Wadel**, Christiane Margrethe, f. Wasmuth. 76 A., $\frac{9}{11}$, Chr.ania.
- Wahl**, Henrik Martinus, Handelsmand, $66\frac{9}{4}$ A., $\frac{6}{8}$, T.hjem. H: Caroline, f. Frost.
- Waldemar**, Anne Christine, Enke, 79 A., $\frac{18}{11}$, T.hjem.
- Waldenstrom**, Erik Gustav, 70 A., $\frac{14}{1}$, Chr.ania. H: Marie, f. Larsen.
- Waldrop**, Ludvig, Agent, $34\frac{1}{2}$ A., $\frac{21}{2}$, Lian. H: Ragna, f. Hansen.
- Wallén**, Mathilda Emmarentia, $69\frac{1}{2}$ A., $\frac{25}{8}$, Svinesund.
- Walløe**, Fredrik Hauff, Foged, 64 A., $\frac{21}{10}$, Kviteeid. H: Gunda, f. Irgens.
- Walsøe**, Anna, Frue, 64 A., $\frac{16}{10}$, Fr.-hald.
- Walter**, Marie, f. Harris, 77 A., $\frac{11}{7}$, Chr.ania.
- Walther**, Ferd., Bankkasserer, 63 A., $\frac{14}{8}$, Chr.sund.
- Warncke**, Benedigt Octavia, 60 A., $\frac{17}{4}$, Bergen.
- Weidemann**, Christian Christoffer, Skibsf., født $\frac{20}{8}$ 1845, † $\frac{18}{11}$, T.hjem. H: Sofie, f. Hegge.
- Wenneberg**, Christiane, f. Tandberg, 67 A., $\frac{11}{1}$, Chr.ania.
- , Søren Anton, Kbmnd., $\frac{14}{8}$, Kragerø. H: Gina, f. Frogner.
- Werner**, J., Rørlægger, $79\frac{1}{2}$ A., $\frac{12}{6}$, Chr.ania.
- , Petra Wilhelmine Augusta, $23\frac{8}{4}$ A., $\frac{25}{1}$, Bergen.
- Werness**, Anne Cathrine, f. Wullum, $75\frac{1}{2}$ A., $\frac{12}{9}$, T.hjem.
- Wesenberg**, Anne Margrethe, 63 A., $\frac{25}{10}$, Bergen.
- Wessel**, Fr. W., Ingeniør, $69\frac{1}{2}$ A., $\frac{26}{1}$, Chr.ania. H: Jacobine, f. Sødning.
- , Fredrikke, $69\frac{1}{2}$ A., $\frac{26}{8}$, Namsos.
- Wessel-Berg**, Harald Oscar, Gaardbruger, 54 A., $\frac{30}{1}$, Ramberg i Svenne.
- Westerhuus**, Andrees, Skibsreder, $88\frac{1}{2}$ A., $\frac{16}{8}$, Chr.sand. H: Marie, f. Asbjørnsen.
- Wetlesen**, Thora, f. Schult, 82 A., $\frac{29}{12}$, Chr.ania.
- Wiberg**, Peter Chr., 84 A., $\frac{4}{5}$, Bergen.
- Wiel**, Elise Margrethe, f. Lyche, $\frac{28}{8}$, Chr.ania., bgr. Seffle, Sverige.
- Wiesø**, Ingeborg Anna Renert, f. Lund, 84 A., $\frac{4}{5}$, Bergen.
- Wiesenbach**, Anne Petrea Jacobine, f. Falck, $91\frac{1}{2}$ A., $\frac{21}{12}$, Chr.ania.
- Wigtel**, Johan, Kjbmd., $\frac{18}{8}$, Chr.ania. H: Sophie, f. Young.
- Willms**, Bernt Nicolai, Bogb., 74 A., $\frac{26}{2}$, Kongsberg. H: Marie, f. Andersen.
- Wimmermark**, Signe Victoria, $\frac{2}{8}$, Østre Bærum.
- Wimpelmann**, Gustav Carl, 43 A., $\frac{12}{5}$, Chr.ania.
- Woll**, L., fhv. Toldb., 74 A., $\frac{16}{10}$, Fr.-hald.
- Wüller**, Jacob Severin Løvenskiold Juell, 23 A., $\frac{4}{6}$, Chr.ania.
- Ytter**, Ida Cathrine Jacobine, 87 A., $\frac{28}{2}$, Veum pr. Fr.stad.
- Zachariae**, Georg, Malerm., 71 A., $\frac{20}{1}$, Bodø, bgr. $\frac{28}{2}$, Chr.ania.
- Ziem**, Anton Randulf, Typograf, 27 A., $\frac{24}{1}$, Bergen.
- Øhrn**, Knud Peter Lundh, $78\frac{1}{2}$ A., $\frac{9}{2}$, Chr.ania. H: Louise, f. Colbjørnsen.
- Østbye**, Albert, 31 A., $\frac{21}{8}$, Chr.ania. H: Wilhelmina, f. Horstmann.
- , Hans, Gaardb., $\frac{12}{8}$, Kraakstad. H: Fredrikke, f. Strøin.
- Østergaard**, Paul, 21 A., $\frac{30}{7}$, Fr.stad.
- Øvergaard**, Louise Georgine, f. Elsasser, 80 A., $\frac{21}{10}$, Greaker.
- Øverland**, Aagot, 17 A., $\frac{2}{11}$, Stjor-dalen.
- , Carl Bernhard, $\frac{26}{8}$, T.hjem. H: Noline, f. Vigen.
- Øvre**, Carl Sophus, Skibsfører, 35 A., Stillehavet, 1898.

SOFUS ELVIUS

BRYLLUPPER OG DØDSFALD

I

DANMARK

1899

SAMLEDE FRA OFFICIELLE KILDER

Tillæg til
Personalhistorisk Tidsskrift.

KØBENHAVN

I. COHENS BOGTRYKKERIER
· GEORG A. BACH ·

1900

- Aabel**, Guttorm, Kontorist g. Johs. K. 14 Maj m. Mathilde Antonette Justesen, D. af Murer.
- Aagaard**, Aage Vilhelm Peter Tetens, Intendant, † 7 Dec. Middelfart, f. 10 Dec. 1857.
- Dines Jochum Chr. Pontoppidan, Fotograf, † 6 Aug. f. 16 Aug. 1807.
- Erasmine see Mayntz.
- Fred. Georg Adam, Urtekr. g. Helligk. K. 28 Febr. m. Agnes Eugenia Høegh, D. af Toldassistent.
- Signe Elise see Brodersen.
- Aaris**, Christoph. Jac. Carol. g. Hansen.
- Aasted**, Lars Severinsen, Bager, Legatstifter, † 22 Juni, Thisted.
- Abel**, Axel Aug. Theod. Handelsagent, g. Frue K. 3 Maj m. Petra Vilh. Rasmussen, D. af Circusejer.
- Nic. Gormine Chr.ane f. Zedeler, E. e. Konsul, † 18 April.
- Adeler**, Chr. Herm. Baron, Kapt. † 30 Maj, f. 14 Juli 1828.
- Agerholm**, Kirst. g. Jost.
- Ahlefeldt-Laurvigen**, Laura Christiane Marie Adolph. Louise f. Madsen Enkegrevinde, † 26. Apr. Carlseje, f. 28 Juli 1825.
- Preben Ferd. Greve, g. Petri K. 12 Sept. m. Marie Emilie von Gohr, D. af Statsraad, Generalkonsul.
- Albrecht**, Joh. Chr. fh. Toldkontr. † 22 Juni, Fredericia.
- Allerup**, Emma Louise Alex. g. Jensen. — Har. Jac. Will. Fabrikant. † 17 Feb. Odense, 66 Aar.
- Almqvist**, Joh. Emilie, g. Luplau.
- Amsinck**, Herman, Postexped. g. Holm. K. 6 Juli m. Emma Susanne Inger Laub, D. af Stabslæge.
- Andersen**, Anne Maria, f. Hilarius Kalko, E. e. Fuldm. † 7 Marts, Hellerup.
- Carl Ludv. Emil, Oberstl. † 27 Jan. f. 1 Marts 1827.
- Frantz Wilh. Grosserer, g. Frdbg. K. 19 Dec. m. Marie Soph. Lov. Hofman, D. af Skibsfører.
- Fred. Joh. f. Ingerslev, † 7 Jan. f. 18 Juni 1867, M: Grosserer.
- Hans Peter, Landinsp. † 3 Juli.
- Jens, Ingeniør, † 2 Aug.
- Knud Chr. Peter Emil, Malerm. g. Odense St. Knuds K. 28 Nov. m. Marie Juliane Busch, D. af Løjtn.
- Rasm. Sagfører, g. Odense St. Knuds K. 18 Marts m. Joh. Louise Dahlerup, D. af Overlæge.
- Andreassen**, Andr. Laur. Grosserer, † 7 Marts, 59 Aar.
- Andrew**, John, Grosserer, † 26 Aug. Enken Mary, f. Bütterworth, † 5 Nov.
- Appelt**, Otto Ant. Kjøbmand i Holsted, g. Aarh. Domk. 23 Sept. m. Anna Dorette Elisab. Mülertz, D. af Købmand.
- Arboe**, Jørg. Peter, Skibsfører, † 12 Juli, 84 Aar.
- Margr. Carol. Marie, g. Larsen.
- Orla Chr. Cand. pharm. g. Maria Kirkesal 11 Feb. m. Anna Marie Vilh. Jensen, D. af Styrmand.
- Arntsens**, Chr. Aug. Emil, Professor, † 30 Dec. f. 10 Nov. 1823.
- Badsgaard**, Kirst. Marie, f. Olesen, † 18 Feb. Aarhus, 34 Aar, M: Isenkræmmer.
- Bache**, Henr. Louise, f. Lunn. † 6 Juli, f. 24 Okt. 1845, M: Gen.intendant.
- Søren Petersen, Forpagter, g. Johs K. 30 Aug. m. Elisab. Georgette

- Pouline v. Lowzow, D. af Jægermester.
- Backhausen**, Andr. Heinr. Mart. Bogtrykker, † 18 Feb.
- Bagger**, Vilh. Ingeniør, g. Matth. K. 21 Dec. m. Poula Emilie Victoria Husmann, D. af Vinhandler.
- Baggesen**, Martin Carl Holger, Postexpedient, g. Johs K. 10 Maj m. Inge Hansen, D. af Købmand.
- Bahner**, Alb. Chr. Svendsen Scharling, Farver, † 14 Aug. Hjørring, f. 15 Jan. 1837.
- Balle**, Anton Emil, Kontorchef, † 31 Okt. 61 Aar.
- Balslev**, Mart. Jul. Pastor emer. (E. 921. 16), † 25 Dec.
- Banck**, Stephan Johs. Chr. Tandlæge, g. Johs. K. 20 Maj m. Gerda Thora Christ. Benzon, D. af Manufukthdr.
- Bang**, Camillo Cavour, Prokurist, g. Johs K. 3 Juni m. Aug. Pauline Boas, D. af Proprietær.
- Edel, g. Olufsen.
- Joh. Andreas Vald. Cand. mag. g. St. Pauls K. 2 Dec. m. Asta Soph. Magd. Hansen, D. af Gæstgiver.
- Barfod**, Olaf Ostenfeld, Boghldr. g. Immanuels K. 20 Okt. m. Margit Bech, D. af Grosserer.
- Barfoed**, Soph. f. Priergaard, E. e. Præst i Arninge, † 7 Dec. f. 1 Nov. 1806.
- Barnekow**, Else Soph. f. Fenger, E. e. Overauditor, † 26 Jan. f. 28 Juni 1809.
- Bartholin-Schmidt**, Ellen Emilie, f. Krebs, † 21 Mai, M: Kommune lærer.
- Bastrup**, Anders Kragballe, Købmand, † 20 Aug. Varde, 81 Aar.
- Gyrithe Soph. f. Kofoed-Hansen, † 15 April i Gudme. M: Præst (E 240. 1).
- Bauditz**, Ove Prlieut. g. St. Pauls Sogn 28 Nov. m. Ellen Soph. Fernande Rasmussen, D. af Grosserer.
- Bay**, Junia Vilh. f. Pilegaard, E. e. Præst, (E 36.17), † 16 Jan.
- Regine Carol. f. Monrad, E. e. Købmand, † 28 Feb.
- Vilh. Adelaide see Nielsen.
- Bech**, Andr. Sørensen, Fuldm. † 21 Maj.
- Fred. Josef Ludv. Forp. † 8 Nov. Marselisborg, 52 Aar.
- Bech**, Gomme Graae, fhv. Forp. † 11 Mai.
- Becher**, Chr. Arkitekt, † 24 Sep.
- Beck**, Chr. ane Severine, f. Schjøtt, † 16 April. f. 15 Maj 1831, M: Oberst.
- Becker**, Andr. Holm, Præst, g. Randers 31 Okt. m. Jenny Poulsen, D. af Sagfører.
- Georg Ernst, Pastor emer. (E. 109. 16) † 15 Mai, Vejle.
- Helene Carol. f. Henningsen, E. e. Tobaksfabrikant, † 18 Mai.
- Bencke**, Emil Aug. Fuldm. † 27 Maj Roskilde, 65 Aar.
- Bendtsen**, Bendt, Forp. g. Fredbg. K. 4 Juli m. Emmy Vincentine Joh. Høstrup-Schultz, D. af Proprietær.
- Benthien**, Emilie Petrea, g. Karstensen.
- Bentzon**, Helene Therese Julia, f. Pennicke, E. e. Kapt. † 23 Feb.
- Benzon**, Ernst Chr. Gustav, Bogholder v. Maribo Sukkerfabr. g. Nykbg. F. 4. Aug. m. Ingeb. Charl. Mortensen, D. af Togfører.
- Gerh. Maximil. Rosenchrone, Prlieut. g. Johs. K. 27. Dec. m. Aug. Marie Julie Schlichtkrull f. Iwersen, D. af Krigsassessor.
- Berony**, Henrik, Musiker. g. Matth. K. 7 Dec. m. Skuespillerinde Marie Charlotte Wiehe, f. Hansen, D. af Hoboist.
- Berg**, Frida, f. Carstens.
- Berling**, Edv. Ant. Skibssmed, f. i Norge, g. Frelsers K. 17 Dec. m. Cicilie Vilh. Bruun, f. Larsen, D. af Kleinsmed, E. e. Værtshush.
- Børner**, Eduard Alfr. Trafikinsp. Cand. jur. † 18 Feb. Aalb. f. 6 Aug. 1837.
- Børthelsen**, Hans Jensen Vilh. Præst (E. 612. 18) † 25 Nov. Elbæk.
- Niels, Ingeniør, † 4 Juli.
- Betzovich**, Axel Emil, Forfatter, † 17 Mai.
- Beauvais**, Anna Ida Cathinca, f. Christensen, † 29 Juli, M: Fabrikant
- Bidstrup**, Mathias Andr. Navigationskolebestyrer, † 5 Feb. Rønne, 50 Aar.
- Biering**, Ludv. Prlieut. g. Garn. K. 6 Okt. m. Bertha Charl. Amal. Caspersen, D. af Proprietær.
- Billmann**, Astrid Elisab. g. With.
- Ludv. Mart. pens. Skolelærer, † 22 Feb. f. 16 Juni 1837.

- Bille-Brahe**, Joh. Chr. Geheimeconf. Baron, fh. Stiftamtmand, † 10 Feb. f. 2 Juli 1819.
- Bindebøll**, Andrea Fred. f. Andersen, E. e. Prof. † 2 Jan. f. 16 Marts 1819
— Anna Carol. f. Løwensøn, E. e. Biskop, † 29 April, f. 16 Nov. 1813.
— Jacobs Henr. Cathr. f. Wegener, E. e. Maskinmester, † 3 Jan. f. 16 Feb. 1825.
- Bindner**, Marth. Joh. Elisab. g. Schütten.
- Birch**, Ant. Peter Henr. Assessor i Kriminal- og Politiretten, † 22 Ang. f. 4 1853.
— Louise Marie, g. Knudsen.
- Birke**, Niels Fred. Georg Axel, Præst, g. Johs. K. 29 Juni m. Lovise Winther, D. af Cand. mag.
- Bjerg**, Louise Nic. see Regenburg.
- Bjørre**, Jens Jacobsen Kokholm, Provst, Sognepræst til V. og Ø. Hassing, g. Holmens K. 7 Feb. m. Ellen Toft, D. af Dr. med.
- Bjerring**, Martine, Lærerinde, † 18 Juni.
- Bjørnbak**, Axel, Boghandler, g. Matth. K. 21 Juni m. Johanne Dort. Soph. Meldahl, f. Løhr, D. af Trompeter.
- Bjørnsen**, Louise Cathr. Elisab. Forfatterinde (Elisabeth Martens), † 27 Dec. f. 9 Apr. 1824.
- Blachstad**, Oluffa Reb. see Thomsen.
- Black**, Juliane, † 27 Mai, 70 Aar.
- Blad**, Augusta, g. Wiehe.
- Blaumüller**, Elisab. Petra Aline, f. Bondo, † 26 Jan. M: Præst (E. 53. 29).
- Bllicher**, Elise Cathr. Othilie Jensine, † 18 Juni.
- Blichfeld**, Kristian, Cand. polyt. Civilingeniør, g. Holmens K. 24 Aug. m. Ane Joh. Rasmussen.
— Oline Fred. see Nielsen.
- Bloch**, Anna Marie, f. Christensen, E. e. Justitsr. † 25 Sept.
— Johs. Præst i Falslev, g. Søllerød 25 Okt. m. Joh. Theod. Marie Bayer, D. af Høker.
- Blom**, Aug. Alex. Postexp. g. Roesk. Domk. 30 Mai m. Anna Soph. Skotte, D. af Lærer.
— Johannes, Snedkersvend, g. Trin. K. 19 Nov. m. Marie Soph. Christiansen, D. af Arbejdsmand.
- Blytmann**, Betty Anna Valborg, † 30 Dec.
- Blæsberg**, Laura Soph. see Busck.
- Boas**, Aug. Pauline, g. Bang.
- Bock**, Eugenia Bernhardine, f. Hanssen, E. e. Præst (E. 111. 13), † 23 Marts.
- Bockelund**, Bentine see Glahnson.
- Bøesen**, Ulrik, Lærer, g. Matth. K. 7 Oct. m. Camilln Helene Bredahl Jensen, D. af Tapetserer.
- Boethe**, Elise Georgine see Dumreicher.
- Bohn**, Axel Georg, Farvehdr. g. Garn. K. 10 Aug. m. Oline Lassen.
- Bohr**, Harriet Vilh. Aug. g. Topsøe-Jensen.
- Boisen**, Peter Outzen, fhv. Stadslæge, † 12 Aug. f. 12 Marts 1835.
- Bojesen**, Hanne, fhv. Lærerinde, † 25 Oct.
— Sigurd, Kommandør, † 24 Juni, Skotterup, f. 25 Feb. 1842
— Soph. Imm. Anton, Kammerherre, Departementssek. † 18 Juni, f. 26 Jan. 1827.
- Boldt**, Aug. Heinr. Gust. Louis, fhv. Kapt. i Flaaden, † 1 Oct. f. 14 Maj 1854.
- Bolt**, Louise. f. Bolt, E. e. kgl. Translator, † 25 Nov.
— Niels Peter, Partikulier, † 1 Oct.
- Bonde**, Laur. Martinus, Kontorist, † 6 Marts, 24 Aar.
- Bondesen**, Jens Martin Georg, Inspektør, g. Johs. K. 2 Sept. m. Kristiane Fred. Könicke, D. af Lieut.
— Jørg. Ditleff, Lærer ved Musikkonservatoriet, g. Frdbg. K. 22 Marts m. Harriet Elisab. Vilh. Petersen, D. af Forpagter.
- Bondo**, Elisab. Petra Aline see Blaumüller.
— Gomme Chr. Lærer i Nakskov, g. Roesk. Domk. 26 Apr. m. Kirst. Christensen, D. af Sagfører.
— Mathea Margr. see Darre.
- Bondrup**, Vilh. f. Smit, Enke, † 20 Dec.
- Borch**, Christiane Marie, f. Thorndahl, E. e. Lærer, Legatstifter, † 13 Aug. Hjørring.
- Borchsenius**, Phil. Vilh. Grosserer, † 8 Sep. 71 Aar.

- Borgen**, Vilh. Charl. Antonette, † 19 Aug. Hjørring, f. 13 Nov. 1824.
- Borgstrøm**, Carol. Gust. see Møller.
- Borre**, Olga Maria Magd. see Christiansen.
- Brahdø**, Jutta Carol. Elisab. g. Digmann.
- Braid**, John Dick, Fuldm. g. Thomas K. 27 Apr. m. Margaret Mc. Climont Mitchell, D. af Fabrikbest.
- Brammer**, Fred. Theod. Forstkand. g. Johs. K. 28 Dec. m. Margr. Jantzen, D. af Varemægler.
- Kirst. Marie, g. Jørgensen.
- Brandstrup**, Hans Larsen, Brygger, † 9 Feb. Saxkjøbing, 75 Aar.
- Brandt**, Johs. Henr. Grosserer, † 10 Marts. — Vilh. Fred. Carl, Krigsr. † 16 Okt.
- Bransløv**, Marie Soph. Fred. see Juhl.
- Brassøel**, Bertha Marie Vilh. Jac. g. Krause.
- Bredahl**, Bertha Valgerda, D. af Skolelærer, † 13 Sep.
- Joh. Selma, g. Kragh.
- Breidahl**, Axel Daniel, Journalist, g. Aarh. Frue K. 12 Marts m. Augusta Louise Vilh. Møller, D. af Kjøbmand.
- Brems**, Hans Hansen, fhv. Lieut. Kom-munelærer, g. Stefans K. 21 Feb. m. Isabella Oline Emilie Schjerning, D. af Vicevært.
- Brennecke**, Alb. Conr. Emanuel, Læge, g. Johs. K. 9 Nov. m. Olga Marg. Elvira Maria Skow, D. af Melhdlr.
- Breunig**, Frieda Abel Joh. f. Heinecke, † 16 April, M: Urtekr.
- Brinck**, Fred. Klasselotterikoll. E. e. Cand. pharm. † 21 Juli.
- Brinckhoff**, Octav. Jul. see Jessen.
- Brinck-Seldelin**, Christiane Kirst. Henr. see Kabell.
- Brix**, Astrid Regize, g. Jensen.
- Brockmeyer**, Adolph, Vognfabrikant, † 25 Maj, 70 Aar.
- Broderson**, Harriet see Schmidt.
- Knud Ove, Stud. pharm. † 5 Okt. Ordrup, f. 14 Jan. 1878.
- Signe Elise, f. Aagaard, † 13 April, 66 Aar, M: Kammerr.
- Broersen**, Johs. Boghandler, Faaborg, g. Frue K. 2 Maj m. Joh. Antonette Marie Clausen, D. af Præst (E. 238.16).
- Bruhn**, Fred. Vilh., Postexped. g. Johs. K. 3 Sep. m. Olga Dor. Danielsen, D. af Handskemager.
- Brummø**, Carl André, Grosserer, g. Frdbg. K. 29 April m. Lily Valborg Neumann, D. af Dr. med. Stadslæge.
- Brummer**, Jørg. Chr. Kjøbmand, † 2 Sep. Odense, 86 Aar.
- Brun**, Ludv. Munthe, Amtsforv. g. Matth. K. 22 Aug. m. Josephine Bernhardine Kalkerup, D. af Rebslager.
- Brusch**, Thora Villi Gabr. g. Jespersen.
- Bruun**, Carl Alfr. Cand. phil. Forfatter, † 26 Marts, f. 10 Feb. 1846.
- Elisab. Thalette Cathr. f. Wigelsen, E. e. Fængselsdirekt. † 10 Marts, f. 31. Mai 1823.
- Hans, Student, † 7 Oct. S. af Kontra-admiral.
- Joh. Jac. fhv. Kontorchef, Justitsraad, † 12 Juli.
- Peter Fred. Herman, Kapt. † 24 Oct. f. 29 Aug. 1824.
- Bruzelius**, Joh. Christ. g. Westergaard.
- Bræstrup**, Carol. Elisa Voss, f. Hartwig, † 30 April, f. 26 Feb. 1842, M: Oberstlieut.
- Brøchner**, Nanna Rosaura, f. Thorson, E. e. Præst i Vandborg, † 11 Aug. f. 30 Mai 1821.
- Brøchner-Larsen**, Voldborg Soph. g. Krabbe.
- Brønnum**, Andr. Martin, Konditor, g. Helligaands K. 30 Maj m. Olga Marie Elisab. Steen, D. af Konditor.
- Buch**, Fred. Margr. g. Hoffmann.
- Georg Will. Toldass. g. Jacobs K. 4 Nov. m. Beate Mary Anna v. d. Osten, D. af Toldassit.
- Laura Petrea Cathr. g. Petersen.
- Buchhorn** Chr. ane Mart. Ingeb. Viola, g. Lihme.
- Buchwaldt**, Louise Georgine, f. Buchwaldt, E. e. Kammerherre, † 24 April, f. 2 Nov. 1806.
- Therese Aug. f. Petersen, † 5 Marts, M: Amtmand, Herredsfoged.
- Bunkeflod**, Joh. Margr. Helene Allese de Fine, g. Magius.
- Burmeister**, Elisab. Margr. see Hansen.
- Busch**, Jens Lassen, Læge, † 10 Feb. Øverød, f. 30 Mai 1822.

- Busch**, Marie Jul. g. Andersen.
- Busck**, Laura Soph. f. Blæsberg. † 2 Marts, M: Kapt. Kammerj.
- Busky-Neergaard**, Edv. Vilh. pens. Oberst, † 26 Maj, f. 28 Sep. 1818.
- Busterud**, Anna Nielsdatter, g. Nimb.
- Bülow**, Ernestine Vilh. Caroline, f. Baronesse Selby, E. e. Kaptain, † 19 Marts, f. 7 Juli 1813.
- Fried. Aug. Heinr. Friherre, Lieut. af Flaaden i Tyskland, g. Garnisons K. 4 Jan. m. Freder. Hede. Christiane Damm, D. af Oberst.
- Bünger**, Agnes Vilh. g. Madsen.
- Bütterworth**, Mary, g. Andrew.
- Bützow**, Laura Josefine, Frk. † 5 Feb.
- Bærentzen**, Alice Henr. g. Dalen.
- Bægh**, Erik Nielsen, Forfatter, Theatercensur, † 17 Aug. f. 17 Jan. 1822.
- Bøvlng**, Frants Chr. Giede, Bankfuldm. g. Trin. K. 14 Sep. m. Helga Emilie Jørgensen, f. Fischer, D. af Kjøbmand.
- Ottilia Louise Aug. f. Giede, † 26 Marts, M: Præst (E. 707. 20).
- Calberg**, Olof Andr. Const. Urtekræmmer, g. Frue K. 11 Mai m. Jenny Emilie Elisab. Kamphenkel, D. af Skomager.
- Caprani**, Soph. Fred. Lov, g. Christensen.
- v. Carlowitz**, Franz. Elisab. g. Neergaard.
- Carlsen**, Carl, Conferentsraad, fhv. Vandbygningsdir. † 13 Feb. f. 31 Aug. 1813.
- Joh. Chr. Ole Dyring, Bankfuldm. g. Frdbg. K. 15 Dec. m. Fred. Ferd. Vilh. Juncker, D. af Snedker.
- Caretens**, Inge Krist. g. Hansen.
- Soph. Marius, Lieut. Forretningsfører, g. Odense, St. Knuds K. 9 Nov. m. Frida Berg, D. af Justitsraad.
- Caspersohn**, Agnes Jul. Vilh. g. Krumbach.
- Casse**, Margr. g. Krabbe.
- Catan**, Nissim, Kjøbmand, g. Kbhvns. Raadstue 8 Sep. m. Alma Mathilde Olsen, D. af Arbejds m.
- Chabot**, Adrian Balthazar Corneille, Konsul, † 21 Sep. Roeskilde, 78 Aar.
- Christensen**, Alfr. Vilh. Alexander, Overretssagfører, Vemmelev K. 14 Maj m. Ebba Pauline Louise Paulsen, D. af Fysikus.
- Anders, Cand. theol. g. Zions K. 25 Okt. m. Anna Petrine Fred. Jensen, D. af Overhøjtenj.
- Christensen**, Christen, Havneoppebørselskontr. † 13 Mai, 61 Aar.
- Harald Andreas, Fuldmægtig, g. Søllerød K. 21 April m. Dagm. Edith Schleisner, D. af Grosserer.
- Jens Christen, Cand. phil. † 28 Mai.
- Johs. Chr. Cand. juris, Birkefuldm. g. Frdbg. K. 22 Jan. m. Elisab. Emma Marie Janssen, D. af Kjøbm.
- Poul Müller, Journalist, † 28. Dec.
- Søren Chr. Kjøbmand, g. Vejle 10 Feb. m. Soph. Fred. Lov. Caprani, D. af Skovrider.
- Christesen**, Fred. Chr. Vilh. Sølvvarefabrikant, † 29 Dec. f. 4 Juli 1822.
- Christiansen**, Birthe Christ. Lærerinde, † 30 Aug.
- Olga Maria Magd. f. Borre, † 4 Marts, M: Grosserer.
- Clausen**, Aage Har. Forpagter, Andkjær, g. Thisted 12 Juni m. Alma Plesner, D. af Apoteker.
- Asa, E. e. Etatsr. † 14 Jan.
- Thom. Nic. Emil Engell, Prlieut. g. Garnisons K. 8 Aug. m. Soph. Henr. Schervin, D. af Rodemester.
- Clement**, Pierre Louis, Juveler, † 14 Sep. f. 1 Juni 1825.
- Clemmensen**, Chr. Alb. Cand. phil. Lærer, g. Frdbg. K. 5 Mai m. Fanny Greibe, D. af Grosserer.
- Clod**, Petrea, f. Michelsen, E. e. Etatsraad, Amtsforv. † 30 Oct. f. 20 Mai 1825.
- Cohn**, Juliane Elisab. f. Martini, † 26 April, M: Fabrikant.
- Cohrt**, Vald. Bogholder, g. Holmens K. 11 Mai m. Laura Carla le Dous, D. af Bundtmager.
- Colding**, Ane Marie Louise see Myhlertz.
- Joh. Marie, f. Larsen, † 25 Oct. f. 26. April 1826, M: Oberst.
- Peter Henr. fhv. Malerm. † 10 Feb.
- Colsmann**, Pauline Charl Frk. † 12 Jan.
- Cornelius**, Margit g. Lohse.
- la Cour**, Otto Aug. Handelsfuldm. g. Vejle 7 Nov. m. Hilda Marie Ingeb. Gylding.

- Crono**, Soph. Ant. f. Fischer. E. e. Justitsr. † 15 Dec. f. 26 Oct. 1820.
- Dahl**, Dagm. Cath. Frits. g. Holm.
— Gotth. Knud Aage, Handelskommis, g. Thomas K. 26 Feb. m. Karen Marie Dahl, D. af Tapetfabr.
— Peter Jensen, Grosserer, † 9 Juni.
- Dahlerup**, Joh. Louise g. Andersen.
- Dahletrom**, Ingeb. Rigm. g. Nielsen.
— Joh. Fred. Chr. Elias, Lieut. Branddir. Ringsted, g. St. Pauls K. 5 April m. Emilie Elisab. Christensen, f. Jensen, D. af Møller.
- Dalberg**, Elisab. Sciav. g. Haack.
- Daløn**, Per Aug. Viceherredshøvding, Gøteborg, g. Jac. K. 21 Okt. m. Alice Henr. Bærentsen, D. af Raadmand.
- Damo**, Anna Adolph. g. Sørensen.
- Damm**, Fred. Hedev. Chr. ane, g. Bülow.
— Peter Sophus Chr. pens. Oberst, † 27 Okt. f. 15 Juli 1832.
- Danielsen**, Georg Carl Alfr. Læge, g. Ordrup 29 Jan. m. Karen Dagm. Kirst. Jensen, D. af Typograf.
- Darre**, Mathea Margr. f. Bondo, E. e. Oberst, † 12 April.
- Davidson**, Elisab. Dor. f. Schiødt, E. e. Agent, † 13 April.
- Degekolv**, Chr. Har. Kontorchef, g. Frue K. 9 Sept. m. Lydia Aug. Cam. Hiorth, D. af Instrumentmager.
- Dichmann**, Henr. Jensen, Exam. jur. Sagførerfuldm. g. Odense St. Hans K. 6 Maj m. Anna Elisab. Dichmann, D. af Gjæstgiver.
- Diderichsen**, Otto Chr. fh. Toldforv. † 27 Juli Lemvig, f. 28 Maj 1824.
— Theod. Eduard, Toldass. † 15 Mai, f. 9 Juni 1825.
- Didring**, Ernst (Andersson) Notarie, Stockholm, g. Kbhvns Raadstue 11 Apr. m. Marie Henr. Joh. Smith, f. Rye, D. af Fotograf.
- Diechmann**, Laur. Matth. Maskinmester, g. Kbhvns Raadstue 28 Feb. m. Caroline Mart. Sørensen, D. af Husmand.
- Dige**, Peter Ingv. Kjøbmand, Vicekonsul, † 11 Marts, Skive, 65 Aar.
- Digmann**, Jens Chr. Papirhandler i Silkeborg, g. Trin. K. 17 Nov. m. Jutta Carol. Elisab. Brahde, D. af Læge.
- Dilleben**, Peter Adolph, Lærer i Lindrup g. Vartov 4 April m. Dina Charl. Hamann Kalhauge, D. af Organist.
- Dinosen**, Carl Soph. Lieut. † 3 Marts, Oringe, f. 18 Juli 1863.
- Dipø**, Nancy Aug. Theod. g. Oxenbøll.
- Dirchinck-Holmfeldt**, Idalia Fred. Pauline see Lüttichau.
- Ditmer**, Axel Peter, Grosserer, † 20 Mai.
- Dittmann**, Aug. Amal. Clara, g. Mathiesen.
- Djerup**, Michael, Grosserer, † 10 Jan.
- Dohn**, Otto Reinh. Thorv. Grosserer, † Decb. f. 15 Nov. 1838.
- Dorn**, Julie Vilh. Marie f. Thomsen, E. e. Etatsr. † 2 Juni, f. 23 Dec. 1823.
- le Doue**, Laura Carla g. Cohrt.
- Drebolt**, Alb. Charl. Juvelerer, g. Frue K. 13 Okt. m. Gerda Mundt Petersen, D. af Forpagter.
- Drosing**, Peter Chr. Overingeniør, † 10 Feb. 47 Aar.
- Drexler**, Olga Valborg, Frk. † 6 Okt.
- Dreyer**, Alfred, Læge i Bredsten, g. Aarh. Domk. 10 Maj m. Birg. Bertholine Jørgensen, D. af Tømmerhandler.
- Duckert**, Nic. Cathr. Clarissa, f. Frørup, † 12 Jan. M: Sætøhuslieut.
- Duderstad**, Aug. Chr. g. Koefoed.
- Dufwa**, Erik Vilh. Ingeniør, g. Kbhvns Raadstue 7 Dec. m. Adelaide Albina. Simonsen, D. af Sproglærer.
- Dujardin**, Henri Leon, Ingeniør, g. Roesk. 8 Dec. m. Hilda Marie Louise Gradmann, D. af Toldassistent.
- Dumreicher**, Elise Georgine, f. Boethe, E. e. Partikulier, † 3 April.
- Duvantier**, Alfr. Marius, Postfuldm. g. Jak. K. 26 Maj m. Nanny Jørgensen, D. af Cigarmager.
- Dyhr**, Søren Børgesen Vandborg, Justitsraad, † 30 Sept. Odense, 66 Aar.
- Dæcker**, Elisab. g. Schou.
— Oluf Johs. Jul. Grosserer, g. Frue K. 27 Apr. m. Dagm. Soph. Claudine Andersen, D. af Bademester.
- Dømel**, Olga, g. Løfqvist.
- Døring**, Fritz Emil Ludv. Stabssergent, † 19 Feb. 73 Aar.
- Ebbeøen**, Johs. Marcussen, Lærer, g. Randers 16 Maj m. Hilda Hveisel.

- Eckardt**, Joh. Chr. Fred. Etatsraad, † 15 Jan. Ørumgaard, f. 3 Juli 1823.
- Edsberg**, Carl Vilh. Leerbech, Ingeniørass. g. Frdbg. K. 7 Jan. m. Amanda Andrea Joh. Salling.
- Eeg**, Peder Nielsen, Sagfører, g. Randers 3 Maj m. Marie Ostenfeld, D. af Skolefondskasserer.
- Egede**, Elimar Camillo, Læge, g. Frdbg. K. 20 Juni m. Holga Dor. Skeel, D. af Kammerherre, Oberstl.
— Hans Viggo, Cand. theol. g. St. Pauls K. 9 Nov. m. Theoline Emilie Høyer, D. af Urtekr.
- Eggers**, Emilie g. Hastrup.
- Ehlern**, Ernst Georg Johs. fh. Kvarteeremester, † 19 Jan.
- Ehlors**, Chr. Overtrompeter, † 7 Nov.
- Ehrencron**, Christ. Vilh. see Müller.
- Eller**, Dania Marie Elisab. g. Laussen.
- Ekdahl**, Elof Theofil, Læge, g. Matth. K. 19 Sept. m. Karen Agnes Magd. Petersen, D. af Handskemager.
- Eldrup**, Thorv. Rasmussen, Direktør, g. Frdbg. K. 13 Juni m. Ellen Marie Abel Kindt, D. af Kjøbm.
- Ellbroecht**, Alv. Nath. see Meldal.
— Ant. Gynther, Fuldm. i Generaldir. f. Postvæsenet, g. Søllerød 27 Sep. m. Comtesse Thyra Emily Alice Moltke.
- Ellegaard**, Agnes Kirst. Jac. g. Petersen.
- Ellermann**, Gerh. Peter Brammer, Grosserer, † 7 Dec. 50 Aar.
- Enemark**, Iver Mathiesen, Grosserer, g. Matth. K. 7 Dec. m. Gerdu Schnabel, D. af Blikkenslager.
- Engelbreth**, Chr. fhv. Landmand, † 27 Nov.
- Engholm**, Ida Const. g. Pedersen.
- Erbe**, Otto, Musiker, g. Petri K. 18 Aug. m. Vilh. Hedv. Nath.
- Erhardi**, Marie g. Weng.
- Esche**, Ellen Marie g. Kruuse.
- Esmann**, Eduard Ferd. Etatsr. Grosserer, † 5 Juli, Odense.
- Evers**, Agathe Emilie g. Sorterup.
- Faber**, Ellen g. Frandsen.
— Viggo Sigurd Vald. Sparekasseinsp. † 19 Marts, f. 28 Juni 1828.
- Fabricius**, Anton Johs. Forvalter, † 2 Okt. 56 Aar.
- Fagerstrom**, Hilda Carol. Marie see Thomsen.
- Falck**, Hans Peter Nerland, Dampskibsfører i Bergen, g. Aarh. Frue K. 8 Dec. m. Helene Carol. Julie Oettinger.
— Nic. Fred. Elisab. Lærerinde, † 5 Jan. Nykbg. F. f. 10 Sep. 1847.
- Faurschou**, Niels, Herredsfoged, † 9 Jan. Randers, f. 30 Juni 1822.
— Thora Astrid g. Hertz.
- Fedderson**, William Thomas Fred. pens. Ritmester, † 10 Dec. f. 19 April 1822.
- Felgh**, Vilh. Carl Bjerring, Glarmester, † 15 Marts Roeskilde, 64 Aar.
- Feilberg**, Nic. Laurentius, Pastor emer. (E. 344. 16), † 27 April.
- Fenger**, Else Soph. see Barnekow.
- Fiedler**, Ida Marie g. Friis.
— Will. Thimotheus, fh. Hotelejer, Kapt. † 16 Aug. f. 14 Aug. 1825.
- Find**, Marie Amal see Kralund.
- Finsen**, Elisab. g. Larsen.
— Joh. Sofie Carol. Christine g. Lyngbye.
— Marie g. Fritsche.
- Fischer**, Caroline Christiane Andrea, g. Müller.
— Elisab. f. Sommer, E. e. Snedkerm. † 2 Aug. f. 29 Jan. 1832.
— Emilie Pauline Fred. f. Thornam, E. e. Adjunkt, † 2 Mai Ribe, f. 8 Apr. 1829.
— Helga Emilie, g. Bøving.
— Soph. Ant. see Crone.
— Søren Jensen Schmidt, fhv. Apotheker, † 30 Juli.
— Ulrik, Apoteker, † 19 Aug. Rønne, 43 Aar.
— Whitta Bolette see Jespersen.
- Fisker**, Ant. Kommune lærer, g. Johs. K. 25 Okt. m. Thyra Emilie Christiane Meyer, D. af Manufakturhdlr.
- Fjeldsø**, Laur. Emil, Henr. Bogtrykker, g. Matth. 4 Juni m. Elise Aug. Mathilde Grosse, D. af Snedker.
- Fjelstrup**, Peter Vilh. Tandlæge, g. Hellegaands K. 7 Okt. m. Amanda Margr. Berndine Mosolff, D. af Slagterm.
- Flamand**, Mette Kirst. f. Skou, E. e. Probeermesterass. † 24 Marts.
- Fleischer**, Anna Cathr. Math. g. Hastrup.
— Emma Lov. see Nielsen.

- Flemmer**, Fritz Jul. Mauritz, Manufakturhandler, g. Lukas K. 19 Marts m. Chr. Ane Vilh. Eleon. Petersen, D. af Postbud.
- Fleron**, Louis Ferd. Sognepræst, Omø, g. Roesk. Domk. 5 Sep. m. Ane Thyre Christensen, D. af Sagfører.
- Floor**, Ida Vilh. f. Swane, † 8 Aug. f. 18 Jan. 1827 M: Kreditoplagskasserer.
- Flor**, Aage Chr. Riis, Stud. mag. g. Citadellet 18 Sept. m. Stud. mag. Camilla Alvida Krag, D. af Kapt. Møllejer.
- Fock**, Carl Ferd. Priéut. g. Aarb. Domk. 27 Marts m. Ingeborg Larsen (Lehrbach), D. af Hotelejer.
- Fodby**, Maria Christ. E. a. Bryggeribest. † 5 Mai.
- Foltmar**, Joh. Alb. Hattemager, † 3 Dec. Roeskilde.
- Forchhammer**, Johs. Bankdirektør, g. Thomas K. 16 Mai m. Agathe Andersen, D. af Fuldm.
- Fornell**, Anna Axellina Cec. g. Mellgren.
- Frandsen**, Marius, Cand. polyt. Ingeniør, g. Holm. K. 28 Nov. m. Ellen Faber, D. af Grosserer.
- Fremming**, Carl Edv. Jac. fhv. Belysningsmester, † 27 April.
— Joh. Theod. pens. Kapt. † 22 Dec. f. 13 Juni 1824.
- Frigast**, Charl. Eleon. Chr. g. Kristensen.
- Friess**, Anna Math. see Ravn.
- Frils**, Ane Soph. Birg. † 10 Jan. E. e. Proprietær.
— Elisab. Henr. g. Rosenstand.
— Jul. Vald. Fabrikant, g. Frdbg. K. 29 Marts m. Betty Kirst. Eleon. Færch, f. Larsen, D. af Kontorbest.
— Ludv. Fred. Math. Henr. Soph. Cand. polit. Fabrikant, g. Petri K. 13 Mai m. Ida Marie Fiedler, D. af Grosserer.
- Fritsche**, Alfr. Johs. Cand. juris. Fuldm. g. Johs. K. 30 Juli m. Marie Finsen, D. af Stiftamtmand.
- Frost**, Cathar. Marie Dor. f. Secher, † 20 Feb. f. 26 Aug. 1818, M: Oberst.
— Jens Chr. Postexp. g. Thisted 8. Dec. m. Ida Ann Hepworth, D. af Grosserer.
- Frydenlund**, Ivar Niels Sigfrid, Cand. polyt. g. Johs. K. 31 Mai m. Nath. Elisab. Hansen, D. af Fabrikant.
- Frydensberg**, Carl Edv. Kunstmaler, g. Kbhvns. Raadstue 1 Nov. m. Hedvig Volqvartz, D. af Grosserer.
- Frænkel**, Benjamin, Kjøbmand, Sparekassedir. † 10 Oct. Viborg, 58 Aar.
- Frørup** Nic. Cathr. Clarissa see Duckert.
— Peter Eduard Emil, Baadebyggemester i Flaaden, † 17 Okt. 63 Aar.
- Fugl**, Søren Vilh. Kjøbmand, g. Helligk. K. 7 Sept. m. Karen Ludov. Jensen, D. af Mælkeforp.
- Fuglede**, Anna Emilie see Lund.
- Funder**, Thom. Pedersen, Navigationslærer, g. Gjentofte 3 Nov. m. Joh. Jørgensen, D. af Vinhandler.
- Færch**, Betty Kirst. Eleonore g. Friis.
— Elisab. Marie f. Bruun, E. e. Oberst, † 22 April.
- Fønsø**, Chr. Varemægler, † 23 Marts.
— Niels Peter, Pastor emer. (E. 778.17), † 14 Jan. Aalborg.
- Gad**, Chr. Soph. fh. Stiftsprovst (E. 855.15), † 20 Okt.
— Thorv. Clausen, Grosserer, g. Frdbg. K. 5 Okt. m. Florence Carol. de la Harpe.
- Galle**, Marie Henr. Vilh. f. Hansen, † 15 Dec. M: Grosserer.
— Math. Soph. g. Rischel.
- Galskjøt**, Peter Thorolf Martinus, fhv. Birkedommer, † 23 Dec. f. 22 Jun 1837.
- Galthen** Anna Carol. g. Jacobsen.
- Gamst**, Chr. Cand. juris, Assist. i Finansministeriet, g. Holmens K. 17. Maj m. Elisab. Ritzau, D. af Direktør.
- Gautesen**, Fritz Vilh. Kapt. fh. Assist. i Krigsmin. † 26 Dec. Hellerup.
- Gebauer**, Magd. Sygeplejerske, † 3 Marts.
- Gede**, Vilh. Louise see Wolff.
- Gelert**, Otto, Cand. pharm. † 20 Marts.
- Gerlach**, Louis, pens. Oberst, † 9 Okt. f. 10 Jan. 1834.
- Gerner**, Gunild Kirst. f. Willumsen, E. e. Stationsforst. † 2 Dec.
— Will. Marius, Skuespiller, † 31 Okt.
- Gerstenberg Røstød**, Jac. Johs. Handelsagent, g. Rosk. Domk. 4 Nov. m.

- Larvia Edle Christine Christensen, D. af Telefonbestyrer.
- Gesner**, Jutta Octavia, D. af Præst, † 18 Dec. Nykbg. F. Hosp. f. 30 Apr. 1819.
- Gether**, Harald Aug. Handelsreisende, g. Odense St. Knuds K. 29 Apr. m. Jenny Chr. Koch, D. af Styrmand.
- Giæde**, Ottilia Louise Aug. see Bøving.
- Giersing**, Viggo Einar Prlieutn. g. St. Pauls K. 30 Okt. m. Laura Marie Kirst. Cathr. Lassen, D. af Stenhugger.
- Giese**, Maria Christ. Hansine f. Møller, E. e. Skibsrheder, † 16 Aug.
- Gjerulff**, Ingrid, g. Smita.
- Gjern**, Soph. Bol. see Jacobsen.
- Glahn**, Henr. Christopher, Apotheker, † 2 Okt. Sorø.
- Glahnson**, Bentine f. Bockelund, † 29 Juni Gjentofte, 77 Aar. M: Grosserer.
- Glandt**, Georg Chr. Urtekrammer, g. Garn. K. 4 Apr. m. Olga Olivia Vilb. Andersen, D. af Kleinsmed.
- Gohr**, Marie Emilie, g. Ahlefeldt-Laurvigen.
- Gommesen**, Carl Lorenz Kontorist, † 12 April.
- Goos**, Aage, Cand. phil. Kontorist v. Fængselsvæsenet, g. Gjent. 20 Dec. m. Thyra Wörishøffer, D. af Oberst.
- Gosch**, Kamma, g. Preisler.
- Gotthardt**, Gotthardine Claud. see Wolsgaard.
- Gottlieb**, Marie Sof. Amal. f. Thjøring, E. e. Kammerr. † 8 Feb.
— Vict. Alb. Civilingeniør, g. Holmens K. 25 April m. Hildur Emilie Wisbeck, D. af Boghandler.
- Gottschalck**, Jens Peter Chr. Grosserer, g. Garnisons K. 8 Sep. m. Marie Margr. Emilie Mahnfeldt, D. af Bødker.
- Gradmann**, Hilda Marie Louise g. Durjardin.
- Grandjean**, Hedv. Soph. Fred. see Sørensens.
— Karen Carol. f. Toxværd. E. e. Konditor, † 29 April, f. 4 Okt. 1810.
- Gravenhorst-Løvenstiærne**, Ant. Herm. Læge, † 16 Apr. Stockholm, f. 6 Apr. 1810.
- Grelsen**, Søren Nielsen, Etatsraad, th. Toldforv. † 8 Juni Charlottenlund, f. 10 Apr. 1820.
- Grell**, Chr. Asmus Vilh. Mekaniker, g. Lukas K. 18 Aug. m. Carol. Emma Adelaide Huneck, D. af Murmester.
- Grove**, Franziska Henr. f. Luthje, † 23 Nov. M: Krigsass.
- Grøvenkop-Castenschiold**, Aug. Soph. Elisab. f. Schmidten, † 21 Okt. Hagestedgaard, f. 14 Marts 1850, M: Hofjægermester.
- Groot**, Karen g. Synnesvedt.
- Grosen**, Rasm. Pedersen, Lokomotivfyrbøder, g. Horsens 15 Feb. m. Ellen Mary Hoppe, D. af Købmand.
- Groskopf**, Emma Marie Jac. g. Witzansky.
- Grosse**, Elise Aug. Math. g. Fjeldsø.
- Groth**, Astrid Inger, D. af Bogholder, † 21 April.
— Carl Joh. Cand. phil. g. Gethsemanekirke 4 Nov. m. Joh. Louise Søegaard, D. af Sagfører.
- Grouloff**, Jenny Cathr. g. Kristensen.
- Groth**, Georg Vilh. Arnold. Landskabsmaler, † 14 Sept. f. 9 Marts 1842.
— Georgia Phil. Fern. Euseb. g. Hansen.
- Grundvig**, Joh. Munthea Elisab. g. Trier.
- Grüner**, Georgia Emily g. Hansen.
— Gust. Emil, Proprietær, Egemark, g. Math. K. 18 Jan. m. Rosita Margarete Lohse, D. af Grosserer.
— Julie Elise Othilia Clara, D. af Godsejer, † 16 Juli.
- Grøn**, Chr. Cathr. see Scheffmann.
- Grønbeck**, Henr. Joh. see Krogh.
- Grøning**, Joh. Jeanette g. Hassing.
- Grønvold**, Alex. Edv. Tosdassistent, g. Johs. K. 10 Nov. med Agnes Cathr. Margr. Lund, D. af Bogholder.
- Gudme**, Ingeb. Margr. g. Smith.
- Guldberg**, Fred. Charles, fhv. Boghandler, † 9 Marts.
- Guldbrandson**, Vill. Norden. Assist. i Landbygningernes Brandforsikr. g. Frue K. 20 Okt. m. Astrid Zierau, D. af Skræderm.
- Gulev**, Theodora, see Wittrog.
- Gundelach**, Axel Carl Henr. Assist. v. Statsb. g. Johs. K. 30 April m. Soph. Magd. Resting f. Kjærsgaard, D. af Købmand.

- Gutensohn**, Max Joseph, Grosserer, † 8 Marts.
- Gyldenfeidt**, Jensine Chr. see Nielsen.
- Gyldenkrone**, Holger, Baron, Forpagter af Lundbæk, g. 7 Maj m. Baronesse Vibeke Juul af Rysensteen.
- Gylding**, Hilda Marie Ingeborg g. la Cour.
- Gyllenhammer**, Osc. Leop. Kontorchef, g. Frue K. 4 April m. Carla Julie Eleon. Elisabeth. Zahlmann, D. af Korpslæge.
- Güntelberg**, Axel Vilh. fh. Kapt. i Flaaden, † 18 Marts, f. 18 Okt. 1855.
- Gyth**, Anna Margr. Elisabeth. g. Teller.
- Haack**, Helena Nath. Frk. † 3 Nov.
— Olaf, Cand. juris, g. Frdbg. K. 12 Kai m. Elisabeth. Sciavitsky Dalberg, D. af Skibsfører.
- Haagerup**, Soph. Christoph. Joh. Expeditionsskretær i Fattigvæsenet, † 15 Jan. f. 25 Juli 1849.
- Haarløv**, Inger Christ. Frk. † 3 Mai.
- Habersaat**, Joh. Chr. Fried. Købmand, † 5 April Rosk. 58 Aar.
- Hagemøster**, Fritz Alb. Heinr. fhv. Gymnastiklærer, † 7 Mai 79 Aar.
- Hahn**, Vilh. Ingeniør, g. Sundby K. 1 April m. Emilie Marie Bened. Røgind f. Gottschalksen.
- Hald**, Anton Chr. Nyegaard, Veterinærlev, g. St. Pauls Sogn 22 Jan. m. Bertha Carol. Hansen, D. af Skibsbygger.
— Thora Christine g. Pedersen.
- Hallager**, Axel Vilh. Præst i Viborg, g. Frue K. 17 Jan. m. Gerda Vilh. Hilligsøe, D. af Grosserer.
- Hammer**, Chr. Peter, Cand. pharm. g. Frue K. 9 Maj m. Inger Kathrine Marie Mackeprang, D. af Købmand.
— Holger Herman Clemens Bonderup, Cand. mag. g. Garnisons Sogn 7 Mai m. Thyra Rosenberg.
— Vald. Hansen, Arkitekt, g. Frdbg. K. 14 Sept. m. Bertha Karol. Nielsen, D. af Fabrikant.
- Hammershøj**, Henr. Farver, † 6 Juli.
- Handest**, Chr. Emil, Uhrmager i Fredrikssund, g. Frelsers K. 1 Okt. m. Camilia Math. Aug. Christensen, D. af Tømrer.
- Handschuh**, Ghr. Gottl. Vald. Sadelmager, g. 16 Apr. Trin. K. m. Anna Sofia Karlsdatter.
- Hansen**, Adolph Rothe Bohn, Proprietær, g. Odense St. Hans K. 28 Marts m. Julie Steenbach, D. af Jægermester.
— Carl Herm. Dyrilæge, Cand. pharm. g. Rosk. 2 Okt. m. Olga Ernestine Laura Schumacher, D. af Murmester.
— Carl Rosing, Dr. med. g. Thomas K. 6 Maj m. Sigrid Berthelsen, D. af Købmand.
— Charles Oluf Steffen, Kemigraf, g. Frdbg. K. 9 Sept. m. Susanne Lindberg, D. af Cand. theol.
— Elisabeth. Margr. f. Burmeister, E. e. Etatsr. Arkitektmaler, † 13 April.
— Emilius Johs. Halvor, fh. Byfoged paa St. Thomas, g. Odense St. Knuds K. 25 Maj m. Elisabeth. Hempel, D. af Klædefabrikant.
— Ferd. Emil Thorv., Rodemesterass. g. Stefans K. 26 Maj m. Christofine Jac. Carol. Aaris, D. af Møllejeer.
— Gustav, fh. Kapt. † 4 Aug. Lunderskov i Slesvig.
— Hans, fh. Folketingsmand, Gaardejer, † 29 Aug. Menstrup, f. 28 Maj 1819.
— Hans Emilius, Skibsrheder, † 27 Sept. 70 Aar.
— Hans Marius, Købmand i Varde, † 6 Jan. 63 Aar.
— Hans Peter, Cand. theol. g. Johs. K. 2 Maj m. Karen Joh. Sørensen, D. af Gaardmand.
— Henning Ditl. Sagfører, g. Frdbg. K. 9 Mai m. Marie Christ. Elisabeth. Brandt f. Wiggers, D. af Farver.
— Herm. Groth, Grosserer, g. Frdbg. K. 11 Nov. m. Georgia Philipp. Fern. Euseb. Groth, D. af Musikdirekt.
— Jørgen Chr. Læge, g. Johs. K. 25 Maj m. Inge Krist. Carstens, D. af Læge.
— Jørg. Holger, Murmester, g. Lukas K. 6 Maj m. Clara Marie Müllertz, D. af Cand. phil.
— Knud Axel, Illustratør, g. Frdb. K. 12 Dec. m. Olga Adele Emilie Nielsen-Sommerstedt, D. af Grosserer.

- Hansen, Laura** Theod. Oct. f. Hansen, † 6 Dec. M: Lærer.
- Nic. Christiane f. Smith, E. e. Professor, Forstdocent, † 7 Marts, f. 15 April 1814.
- Oscar Otto Chr. Dr. phil. Folketingsmand, g. Kbhvns. Raadstue 4 Maj m. Elisa Philipsen, D. af Boghandler.
- Rasmus, Postmester, † 2 Maj Skanderborg, f. 6 Marts 1819.
- Sara Carol. f. Hultmann, E. e. Etatsr. Distriktslæge, † 27 Juni, f. 31 Jan. 1811.
- Viggo Emil, Stationsforst. g. Frdbg. K. 7 Febr. m. Emilie Marie Johansen, D. af Stationsforst.
- Hanson, Hans Aage** Rosted, Prlient. g. Frue K. 29 Dec. m. Kathrine Marie Poulsen, D. af Grosserer.
- Viggo Herm. Rosted, Godsforv. g. Frdbg. K. 20 Okt. m. Georgia Emily Gruner, D. af Kammerh.
- Harboe, Carl Paulus** Søltoft Gundersen, Teglværksejer, g. Johs. K. 30 April m. Agnes Lov. Christensen, D. af Gaardmand.
- Joh. Jørgen Boisen, fh. Skibsfører, † 19 Okt. 70 Aar.
- de la Harpe, Florence** Carol. g. Gad.
- Harlmann, Helene**, D. af Proprietær, † 18 Sept. Hjørring, 23 Aar.
- Hartwig, Carol.** Elisa Voss see Bræstrup.
- Hartz, Hans Peter**, Bankfuldm. g. Stefans K. 3 Maj m. Kirst. Fred. Johansen, D. af Høker.
- Hass, Fried. Marie** Johanne, g. Müller.
- Hasselrille, Anna** Fred. Jensine f. Meyer, † 15 Jan. M: Vildthdr.
- Hassing, Einar** Laur. Conr. Grosserer, g. Petri K. 24 Juni m. Joh. (Jeanette) Grøning, D. af Købmand.
- Hastrup, Constantin** Anners Johs Cand. juris, Byfogedfuldm. g. Frdbg. K. 10 Febr. m. Anna Cathr. Math. Fleischner, D. af Justitiarius.
- Jens, fh. Landmand, † 5 Juni.
- Vilh. Fuldmægtig, g. Matth. K. 27 April m. Emilie Eggers, D. af Gymnastiklærer.
- Matting, Niels** Chr. Assist. paa Frdbg. Tinghus, † 4 Okt.
- Matting, Vald. Lannes** Arthur Achilles, Kontorchef, Kapt. † 11 Nov. f. 17 Febr. 1842.
- Hauberg, Jørg. Chr.** Etatsr. fhv. Apotheker, † 11 April, f. 22 Nov. 1814.
- Haugsted, Anna** Chr. Dorth. see Larsen.
- Haureberg, Fred.** Soph. Ingeniør, g. Lukas K. 28. Dec. m. Cathr. Alb. Schlichtkrull.
- Haurowitz, Just** Chr. Valentin, Etatsr. Læge, † 29 Nov. f. 17 Mai 1818.
- Heeksher, Gerda** Dagm. g. Olsen.
- Henriette, g. Klein.
- Hedemand, Hans** Pet. Nielsen, Arkitekt, g. Helligk. K. 19 April m. Julie Jensine Eriksen, D. af Arbejdsmand.
- Hedemann, Louise** Almira, g. Lemvig.
- Heegaard, Hede**v. see Winding.
- Thrine Thomasine f. Rugaard, E. e. Landmand, † 21 Jan.
- Heerfordt, Niels** Otto, Handelsfuldm. g. Hjørring 23 Dec. m. Regina Carlsen, D. af Redaktør.
- Hegardt, Gustav**, Viceherredshøvding, Malmø, g. Holmens K. 30 Sept. m. Anna Nic. Camilla Rahlff, D. af Grosserer.
- Hegelund, Alfr.** Bogholder, g. Kolding 9 Maj m. Gerda Nathal. Holst, D. af Lærer.
- Hegnør, Julie** Aug. Bertha, D. af kgl. svensk Kapelmusikus, † 21 April.
- Helde, Carl** Chr. Krigsassessor, † 10 Nov. 67 Aar.
- Heldemann, Andr.** Fred. Fabrikant, g. Hjørring 24 Marts m. Marie Cæsarine Pedersen, D. af Økonom.
- Hein, Adolph** Chr. Fred. Overretssagf. Kreditforeningsdir. † 30 Dec. f. 18 Febr. 1838.
- Helnecke, Frieda** Abel see Breuning.
- Hellemann, Jørgen**, Godsejer, Exam. jur. † 28 Maj Aagaard, f. 15 Maj 1813.
- Hellesen, Astrid** Birg. Carol. g. Herder.
- Hans Jochum, Kammerraad, fh. Fuldm. i Finansmin. † 10 Febr. 88 Aar.
- Helm-Petersen, Ingeb.** Marie, g. Nielsen.
- Helms, Carl** Chr. Maskinarbejder, g. Trin. K. 16 April m. Olga Jul. Ferd. Jensen, D. af Seilmager.
- Rud. Sognepræst, til S. Felding og

- Assing, g. Thomas K. 18 April m. Valborg Balslev Clausen, D. af Præst. (E. 412.19).
- Helveg**, Hannibal Theodor, Sparekassedir. † 27 Juni Odense, f. 27 Juni 1820.
- Hempel**, Elisab. g. Hansen.
- Hennings**, Soph. Aug. Louise Camilla, g. Larsen.
- Henningsen**, Joh. Marie, † 10 Sept. M: Overinspektør.
- Hepworth**, Ida Ann g. Frost.
- Herder**, Jul. Alfr. Andr. Cand. pharm. g. Rosk. Domk. 19 Maj m. Astrid Birg. Carl. Hellesen, D. af Grosserer.
- Herforth**, Povl Egede Sporon, Isenkræmmer, g. Ordrup 24 Okt. m. Aug. Sofie Pedersen, D. af Restauratør.
- Hermann**, Frantz Jacques, Kancelliraad, Forv. v. Blegdamshosp. † 3 Jan. (60).
- Hermanson**, Cajus, Prilient. g. Taarbæk Marts m. Ida Stephania Hoppe, D. af Grosserer.
- Hans Peter, pens. Kapt. † 21 April Gjentofte, f. 5 Juni 1825.
- Herold**, Henr. Gottlob, Snedker, g. Ronne 27 Maj m. Marie Caroline Margr. Rix.
- Herreborg**, Otto Ludv. Fred. fh. Grosserer, † 5 Marts, 57 Aar.
- Herskind**, Anna, g. Mortensen.
- Jul. Mich. Partikulier, † 3 Febr.
- Hertz**, Adolf, Læge, g. Odense Raadstue 7 April m. Marie Soph. Brodtrück Hansen, D. af Købmand.
- Rolf, Læge, g. Johs. K. 15 April m. Thora Astrid Faurshou, D. af Overauditor.
- Hertzprung**, Frida Christiane, g. Jæger.
- Hertzum**, Niels Aug. Lient. Brygger, g. Vejle 25 Aug. m. Ovine Albine Jensen, D. af Snedker.
- Heskier**. Const. Ulr. Berta Petrea, g. Schønning.
- Hess**, Vilh. Carl Emil, Feuerwerkslieut. a. D. kgl. Zollinnheuer, Slesvig, g. Lukas K. 2 Maj m. Marie Aug. Jenny Preuss. D. af Skovkasserer.
- Hillebrandt**, Alfr. Johs. Theod. Ingeniør, g. Andr. S. 7 Okt. m. Anna Math. Henr. Rømer, D. af Entrepreneur.
- Hilligsøe**, Gerda Vilh. g. Hallager.
- Hindenburg**, Anna Elisab. see Hiort.
- Thora Elfride Aug. Frk. † 20 Jan.
- Hiort**, Anne Elisab. f. Hindenburg, E. e. Oberstl. † 27 Febr. f. 19 Apr. 1839.
- Hans Jac. Grosserer, † 29 Nov.
- Hjort**, Carl Peter, Postkontr. g. Randers 13 Nov. m. Doris Magd. Ulrich, D. af Branddir.
- Jens Math. Lind, Provst (E. 174.19), † 4 Aug. Hjertehjerg.
- Konr. Chr. Postexp. Cand. phil. † 9 Dec. Nykbg. F f. 3 Juli 1826.
- Hoff**, Dan. Henr. Regret, Stud. jur. † 21 Febr. f. 2 Marts 1876.
- Hoffgaard**, Joh. Jul. Vilh. Kontorchef, Kapt. † 20 Dec.
- Hoffmann**, Charles Fred. Assist. g. Taarbæk Kap. 1 April m. Henr. Charl. Tiemroth, D. af Direktør.
- Edv. ^CChnrl. pens. Capt. † 20 April Helsingør, f. 20 Sept. 1836.
- Frida Alvida Carol. D. af Major, † 13 Jan. f. 5 Aug. 1846.
- Frode Alban, Sagførerfuldm. g. Frdbg. K. 26 Maj m. Fred. Margr. Buch, D. af Grosserer.
- Paul Adolf, Lærer, g. Petri K. 24 Marts m. Olivia Georgine Svendsen, D. af Kusk.
- Hofflund**, Gust. Wilh. Redaktør i Helsingborg, † 3 Febr.
- Hofman**, Marie Soph. Lov. g. Andersen.
- de Hofman**, Petrine Christiane, see Jacobsen.
- Holck**, Joh. Christopher, Pastor emer. (E. 514.21), † 27 April Ordrup.
- Holm**, Nielsine Cec. D. af Præst, † 24 April.
- Rasm. Anton, Dr. med. fh. Overl. † 21 Aug. f. 2 Aug. 1836.
- Viggo Vald. Forfatter og Lærer, † 28 Aug. f. 25 Okt. 1855.
- Vilh. Johs. Thøger, Cand. jur. g. Taarbæk Kapel 28 Juni m. Dagmar Cathar. Fritssine Dahl, D. af Møllebygger.
- Holmblad**, Carol. Marie Elisab. f. Schack, E. e. Etatsr. † 10 Juni, f. 24 Febr. 1820.
- Marie see Jensen.
- Holst**, Eline Jacobine f. Mørch, E. e.

- Præst i Egeslevmagle, † 11 Juli, f. 6 Dec. 1802.
- Holst**, Gerda Nathalie, g. Hegelund.
- Holstebroø**, Thyra Vilh. f. Salomon, † 10 Dec. M: Toldassistent.
- Holstein**, Julie Henr. g. Suhr.
— Laura Henr. † 7 Maj, f. 14 Febr. 1857.
— Vilh. Christiane Ulr. † 4 Apr. f. 31 Jan. 1815.
— **Rathlou**, Christiane Danneskjold see Leitner.
- Holten** Thyra Carol. Soph. g. Rasch.
- Holtzweissig**, Anna Kirst. Emma Emilie, g. Jonsen.
— Emma Chr. ane, fh. Skolebestyrerinde, † 5 Maj.
- Homfeldt**, Andr. Theod. Lærer, g. Helligaands K. 31 Dec. m. Marie Martine Anna Jønsson.
- Hoppe**, Astrid, g. Pihl.
— Ellen Margr. g. Grosen.
— Ida Stephanie, g. Hermansen.
— Louise Gust. Math. Fritze f. Baroness Wedel Jarlsberg, † 19 Aug. Toftholm, f. 29 Dec. 1846, M: Hofjægermester.
- Hornbech**, Carl Marius, Præst, g. Lukas K 16 Sept. m. Olga Elisab. Hansen, D. af Direktør.
- Hornbæk**, Jørg. Handelsrejsende, g. Randers 25 April m. Mette Marie Andersen (Horn), D. af Husmand,
- Hornemann**, Betzy Nathalia f. Larsen, E. e. Kapt. † 17 Marts.
- Hornung**, Marie Lov. Petrea, † 15 Juli, M: fh. Købmand.
- Hostrup-Schultz**, Emmy Vinc. Joh. g. Bendtsen.
- Houmann**, Heinr. Chr. Jul. Styrmand, g. Johs. K. 2 Aug. m. Anna Soph. Magd. Gustafsskøld f. Juhl, D. af Inspektør.
- Hovgaard**, Niels Vald. Nielsen, Jernbaneass. g. Randers Hosp. K. 14 Okt. m. Karen Marie Jantsen, D. af Stationsforst.
- Hubert**, Joh. Daniel, Lokomotivfyrb. g. Helligaands K. 28 April m. Madsine Steffine Andresen, D. af Havnefoged.
- Hude**, Soph. Vald. Prokurator, † 20 Aug. Rosk. 69 Aar.
- Hultmann**, Sara Carol. see Hansen.
- Hummel**, Carol. Kommunelærerinde, † 20 Marts.
- Hummelgaard**, Karen Poulina Petersen, g. Smith.
- Huneck**, Carol. Emma Adelaidn, g. Grell.
- Hvalsøe**, Aug. Chr. Godske, fh. Grosse-
rer, † 24 Dec. Roskilde.
- Hvæsel**, Hilda, g. Ebbesen.
- Hygom**, Peter Harald Emil, fh. Købmd. † 4 Juli.
- Hyrup**, Martin, Artillericapt. † 8 Febr. f. 6 Juli 1820.
- Høeberg**, Georg Vald. Kapelmusikus, g. Frue K. 3 Marts m. Gerda Petersen, D. af Grosserer.
- Høeg**, Peter Chr. fh. Skibsfører, † 19 Juni, 72 Aar.
- Høegh**, Vald. Postexp. Lieut. g. Vejle 15 Maj m. Bolette Marie Schou, D. af Købmand.
— **Guldberg**, Anna Caroline, † 26 Juli, f. 1 Juli 1845.
— Emilie Joh. Cathr. f. Friis, E. e. Oberst, † 17 Juli Aarhus, f. 21 Juni 1813.
— Frida Margr. Tertia, g. Poulsen.
- Hørring**, Johs. Cand. juris, Assistent i Indenrigsministeriet, g. Holmens K. 22 Nov. m. Elise Nathalia Müller, D. af Fuldm.
- Høy**, Peter, pens. Lærer, † 16 Aug. i Hamborg.
- Høyer**, Christen Skibsted, Amtsvejspektør i Ribe, g. Kbhvns. Raadstue 15. Septbr. m. Bodil Kirstine Sørensen f. Hansdatter, D. af Gaardejer.
— Ole Theod. Ascanius, fh. Skoleinsp. (E. p. 673), † 13 April.
— Theoline Emilie, g. Egede.
- Ibsen**, Adolph Fred. Grosserer, Tømerhldr. † 6 Dec. f. 19 April 1832.
- Ingemann**, Soph. Margr. g. Petersen.
- Ingerslev**, Carl Vilh. Marius, fh. Birkedommer, Etatsraad, † 16 Dec. f. 26 Febr. 1844.
— Fred. Abel, Grosserer, † 26 Febr. f. 18 Juni 1821.
— Fred. Joh. see Andersen.
- Ingwersen**, Frants Peter, Kapt. fh. Brygger i Slagelse, † 24 Okt. f. 2 Sept. 1825.
- Iost**, Paul Rud. Vinhandler, g. Thisted.

- 28 Sept. m. Kirstine Agerholm, D. af Avlsbruger.
- v. Irgens-Bergh**, Thorv. Matth. Prlieut. † 21 Aug. Nyangwo i Kongo, f. 3. Marts 1864.
- Irminger**, Fred. Carl Georg, Lieut. † 28 Febr. Oringe, f. 21 Okt. 1842.
- Jshøl**, Laura Chr. g. Petersen.
- Jsilng**, Louis Aug. Tobakshandler, g. Frue K. 19 Nov. m. Soph. Lov. Emilie Silldorff, D. af Bager.
- Jverson**, Eugenia Theod. fh. Lærerinde, † 22 Okt.
- Vilh. Sab. f. Josty, † 3 Marts, 71 Aar, E. e. Tandlæge.
- Jacobsen**, Jac. Andresen, Præst (E. 1155.4), † 10 Aug. Vraa.
- Jul. Hagbarth, Teaterdirektør, † 28 Nov.
- Peer Goe, Kontorist, g. Garn. K. 24 Nov. m. Anna Olga Adolfine Math. Petrea Holst Schierff, D. af Bestyrer.
- Petrine Christiane f. de Hofman, E. e. Apotheker, † 2 Aug. Hornslet, f. 26 Febr. 1821.
- Soph. Bol. f. Gjern, † 17 Febr. M: Apotheker.
- Vald. Chr. Soph. Musiker, g. Helligk. K. 26 April m. Anna Carol. Galthen, D. af Bogholder.
- Jæde**, Joh. Mart. Købmand i Silkeborg, g. Aarh. Domk. 22. Juni m. Joh. Margr. Pedersen, D. af Gaardejer.
- Jens Marius Tømmerhandler, g. Aarh. Frue K. 25 Okt. m. Inger Schourup, D. af Redaktionssekretær.
- Jantzen**, Har. Aug. Cand. jur. Sogne- raadssekretær, g. Gjentofte 27 Juni m. Elna Kristine Svendsen, D. af Grosserer.
- Johs. Withusen, Prlieut. g. Garn. K. 28 Juni m. Sigrid Stage, D. af Dr. med.
- Jappe**, Carl Dominico, Kroforp. † 8 April.
- Jarchow**, Fred. Chr. Kontorist, g. Hel- ligk. K. 10 Dec. m. Vilh. Helene Marie Zychlinski, D. af Prlieut.
- Jensen**, Jens Chr. Overdyrlæge, † 4 Aug. Aarhus, f. 27 Okt. 1830.
- Joh. Peter, Postexp. g. Frdbg. K.
- 10 Dec. m. Andrea Vilhelmine Ja- cobsen, D. af Skrædder.
- Jensen**, Joh. Bredine, E. e. Skovrider, † 6 Juni.
- Kaj, Trafikass. g. Odense St. Knuds K. 16 Septbr. m. Emma Louise Alex Allerup, D. af Fabrikant.
- Louise Andrea f. Schiøtz, E. e. Kan- tor i Vordingborg, † 14 Marts, f. 10 Okt. 1825.
- Marie f. Holmblad, † 7 Febr. † 22 Nov. 1849, M: Professor, Portræt- maler.
- Niels Lassen, Sagfører, g. Aarh. Frue K. 22 Marts m. Helga Laura Louise Visby, D. af Tandlæge.
- Otto, Forretningsdrivende, g. Garn. K. 28 April m. Ebba Oxholm, D. af Stabsintendant.
- Peter Chr. Præst (E. 582. 20) † 2 Nov.
- Søren, fh. Folketingsmand, Smed, † 29 Jan. Rude, f. 5 Maj 1816.
- Vilh. Boghandler, g. Randers 10 Maj m. Astrid Regize Brix, D. af Skole- lærer.
- Jensenius**, Fritz Chr. Godsforv. g. Frdbg. K. 15 Juni m. Anna Maria Valborg Koch, D. af Handelsgartner.
- Jespersen**, Chr. Fred. Søfartschef, † 27 Juli.
- Harald, Trafikass. g. Frdbg. K. 20 Juni m. Thora Vilh. Gabrielle Brusck, D. af Proprietær.
- Whitta Bolette f. Fischer, E. e. Kam- merraad, † 14 Jan. Rønne, 86 Aar.
- Jessen**, Octavia Juliane f. Brinckhoff, † 15 Septbr. M: Direktør.
- Tycho, Skoleinspektør, g. Thomas K. 18 Juli m. Lærerinde Petrine Marie Isabelle Petersen, D. af Skolelærer.
- Jochimsen**, Andr. Vilh. Marius, Direkt. f. Randers Sukkerfabrik, g. Sæxkjø- bing 26 Okt. m. Joh. Margr. Skaftø, D. af Forpagter.
- Georg Carl, Cand. polyt. Ingeniør, g. Frdbg. K. 1 Aug. m. Emily Mundt- Petersen, D. af Forpagter.
- Jochumsen**, Viggo Johs. Hedv. Lærer i Maribo, g. Sæxkjøb. 4 Aug. m. Joh. Marie Jørgensen, D. af Malerm.

- Johansen**, Alb. Lothar Niels, Exam. jur. Lieut. † 18 Nov. f. 9 Aug. 1867.
- **Johs.** Hans Peder, Stud. med. g. Lukas K. 24 Juni m. Ellen Margr. Hansen, D. af Direktør.
- Jonsen**, Rasmus, Undermaskinmester, g. Lukas K. 15 Maj m. Anna Kirst. Emma Emilie Holtzweissig, D. af Ingeniør.
- Jorck**, Karl, Læge. † 22 Juni. Frederiks Hosp. 25 Aar
- Jordan**, Axel Fred. Ludv. Skoleinsp. † 21 Febr. 57 Aar.
- Jordt**, Ingeb. Christ. Dorth. g. Jørgensen.
- Jork**, Bodil Kirst. D. af Provst, † 6 Aug. Rønne, 47 Aar.
- Josty**, Fred. Carl Anton, Konditor, † 24 Jan.
- Vilh. Sab. see Iversen.
- Juel**, Charl. Elisab. † 14 April, 80 Aar.
- Juhl**, Anna Soph. Magd. g. Haumann.
- Marie Soph. Fred. f. Bransløv, E. e. Landmand, † 14 Febr.
- Juhre**, Olaf Mich. Benj. Ass. g. Matth. K. 28 April m. Emilie Aug. Lassen. D. af Skorstensfejer.
- Juncker**, Fred. Ferd. Vilh. g. Carlsen.
- Jung**, Cathr. Christopherine f. Holm, E. e. Organist, † 17 Febr. Aarhus, 89 Aar.
- Juuel**, Else Alletta f. Møller. E. e. Landskabsmaler, † 25 April.
- Juul**, Carl Phil. fh. Landmand, Fuldm. paa Frdbg. Præstekontor. † 11 Dec.
- Charl. Andren Jul. Ingeniørkapt. g. Frue K. 8 Apr. m. Laura Emilie Hansen, D. af Præst (E. p. 300).
- Leonore. g. Plenge.
- Vibeke, Baronesse, g. Gyldenchrone.
- Jünger**, Edv. Fred. Professor, Instrumentmager, † 21 Okt. f. 19 Apr. 1823.
- Jürgens**, Lov. Charl. f. Ulrichsen, E. e. Postkontrollør, † 23 Dec.
- Jæger**, Georg Alfr. Musiker, g. Helligk. K. 19 Nov. m. Frida Chr. ane Hertzprung, D. af Værktøjsforv.
- Jørgensen**, Alfr. Theod. Cand. theol. g. Trin. K. 2 Nov. m. Ingeb. Christiane Dorthea Jordt.
- Carl Andr. Civilingeniør, g. Holmens K. 27 Maj m. Elise Helene Annette Kühnen.
- Jørgensen**, Christoph. Toldforv. i Børgense, † 4 Juni, f. 15 Juli 1831.
- Gurine Agathe f. Qvist, E. e. Organist, f. 3 Juni, 77 Aar.
- Hans, Lagerforv. g. St. Thomas K. 7 Okt. m. Kirstine Marie Brammer, D. af Toldassistent.
- Julie Henr. Elisab. f. Søndergaard, E. e. Cateket, † 19 Febr. 83 Aar.
- Jørg. Laur. Trafikass. g. Garnisons K. 3 Dec. m. Anna Marie Nørgaard, D. af Fabriksbest.
- Olga Amalie f. Stricker. † 9 Marts Aarhus, 42 Aar, M: Stadsingeniør.
- Kaabor**, Dan. Niels, Fabrikant, g. Frdbg. K. 9 Maj m. Anna Carlsson, D. af Sadelmager.
- Kaalund**, Carl Henr. pens. Prlieut. † 27 Maj, f. 5 Juli 1815.
- Kaas**, Emilie f. Mogensen, E. e. Guldsmd. † 5 Jan.
- Hans Henry Peter Soph. Chr. Pianist, † 29 Jan. f. 20 Aug. 1830
- Kabell**, Petrus, Pastor emer. (E. 670. 15) † 24 Juni. Hustru: Christiane Kirst. Henr. Brinck-Seidelin, † 17 Juni.
- Kahlen**, Henr. Alexine, Frk. † 21 Aug.
- Kalhange**, Dina Charl. Hamann, g. Dilleben.
- Kalko**, Anna Maria see Andersen.
- v. Kamoko**, Cathr. Anna Albert. Agnes, g. Wolhardt.
- Kamla**, Ferd. Eduard Einar. Boghandler, g. Holmens K. 16 Maj m. Agnes Schønning, D. af Direktør.
- Kamphenkel**, Jenny Emilie Elisab. g. Calberg.
- Kampmann**, Ellen, g. Lorentzen.
- Kanarils-Klein**, Hjalmar, Maskinmester, g. Frdbg. K. 16 Juni m. Gunhild Petersen, D. af Propriet.
- Karberg**, Thora Marg. g. Nissen.
- Karstensen**, Asger Kristen, Redaktør, g. Frdbg. K. 6 Juli m. Emilie Petrea Benthien, D. af Partikulier.
- Keller**, Alma Lov. g. Korup.
- Kempel**, Carol. Vilh. see Reck.
- Kernn**, Jubeline Lutherine f. Lund, E. e. Kapt. Tømmermester, † 25 Sept.

- Kerstens**, Thorv. Stadsingen. i Slagelse, g. Rosk. Domk. 17 Juni m. Emilie Petrine Soph. Madsen, D. af Købm.
- Kessel**, Ellen Elisab. g. Olrik.
- Kidde**, Joh. † 6 Maj, D. af Landinsp.
- Kleffer**, Fred. Karl, Bogtrykker, † 3 Jan. Rønne, 73 Aar.
- Kjellerup**, Kaj Hjalmar, Assist. g. Frue K. 9 Maj m. Anna Vilh. Jensen, D. af Kobbersmed,
— Will. Ferd. Cand. phil. g. Frdbg. K. 7 Juni m. Hulda Helene Olivia Hansen, D. af Malermester.
- Kindt**, Ellen Marie Abel. g. Eldrup.
- Kirchhelner**, Ida Emilie Chr. see Lindballe.
- Kirstein**, Anna Emilie Henr. † 22 Nov. 72 Aar.
— Edouard, Consul i Bordeaux, † 8 Sept. i Archachon, 64 Aar.
— Olivia Ernest. see Rothe.
- Kjerulff**, Chr. Thorv. Journalist, † 31 Maj.
- Kjær**, Hans Peter Oluf Nielsen, Cand. pharm. Materialist i Herning, g. Aarh. Domk. 10 Maj m. Karelje Olivie Kristine Hansen, D. af Gaardmand.
- Kjærsgaard**, Soph. Magd. g. Gundelach.
- Kjølhedø**, Karen Marie Chr.ane, E. e. Krigsass. † 27 Okt.
- Klein**, Henry Viggo Gottl. Sev. Lieutenant, g. Frelser K. 18 Mai m. Agnes Emilie Margr. Jakobsen, D. af Snedker.
— Holg. Chr. Fuldmægtig, g. Kbhvns Raadstue 22 Apr. m. Henriette Heckscher, D. af Grosserer.
— Otto Ditlev, Handelskontorist, g. Garnisons K. 1 Dec. m. Marthe Marie Salomonsen.
- Klelsø**, Dorth. Kirst. Sørensen, g. Nørregaard.
- Klemmert**, Ferd. Heinr. Skomagern. † 1 Maj, 80 Aar.
- Klingenberg**, Carl, Fabrikant, † 31 Aug.
- Knopf**, Rose Valerie see Schmidt.
- Knudsen**, Fred. Overretssagf. g. Vejle 28 Okt. m. Louise Marie Birch, D. af Kæmner, Sagfører.
— Knud Johs. Cand. mag. g. Holmens K. 17 Maj m. Carol. Thierry, D. af Proprietær.
- Koch**, Andrea Fred. g. Møller.
— Anna Maria Valb. g. Jensenius
— Bertha Kathr. Lærerinde, † 29 Nov.
— Emilie Fred. Frk. † 2 Feb.
- Koefoed**, Axel Hagbarth, Isenkr. g. Frdbg K. 27 Okt. m. Aug. Christ. Duderstad, D. af Murmester.
— Edv. Snedorf, Trafikass. g. Odense Valgmenigh. 4 Apr. m. Ingrid Abel Lichtenberg Thomsen, D. af Lærer.
— Fred. Karl Krist. Toldass. g. Odense St. Hans K. 24 Okt. m. Inga Wendelboe, D. af Fabrikant.
— Hans Chr. Proprietær, Lieut. g. Johs. K. 12 Sept. m. Margr. Cec. Munch-Petersen, D. af Professor.
— Henr. Charl. f. Wendt, E. e. Læge, † 10 Juli, f. 2 Febr. 1806.
— Henr. Vilb. Etatsr. pens. Toldforv. † 21 Feb. f. 17 Juli 1820.
- Kofoed-Hansen**, Gyrithe Soph. see Bastrup.
- Kohl**, Sev. Fred. Anders Thom. Ferd. Vict. Kjøbmand, g. Aarh. Frue K. 8 Dec. m. Agnes Bertelsen, D. af Kjøbmand.
- Konerding**, Jutta Aug. Emilie, g. Schou.
- Koppel**, Ida f. Hertz, † 15 Maj, M: Overretssagf.
- Kornerup**, Ludv. Chr. Direktør, g. Aarh. Domk. 30 Aug. m. Ane Margr. Sørensen, D. af Stiftsprovst.
- Korup**, Niels Carl Chr. Bogholder, g. Holmens K. 14 Juli m. Alma Lovise Keller.
- Krabbe**, Alb. Heinr. Riise, Cand. juris, g. Stefans K. 19 Maj m. Voldborg Sofie Brøchner-Larsen, D. af Skoleinspektør.
— Jon Haraldsen, Cand. jur. & polit. g. Helligk. K. 10 Maj m. Margr. Casse, D. af Overretsprokur.
- Krag**, Cam. Alv. g. Flor.
- Kragh**, Fred. Louise see Schau.
— Hans Henr. Sass, Bestyrer, g. Johs. K. 6 Maj m. Joh. Selma Bredahl, D. af Malermester.
— Jens Chr. Bøggild, Trafikassit. g. Lukas K. 10 Nov. m. Alfrede Henr. Oline Jørgensen, D. af Bane-mester.

- Kragh**, Joh. Carl Chr. Jernbaneass. g. Frdbg. K. 12 April m. Henr. Krarup, D. af Gaardejer.
- Kralund**, Marie Amal, f. Find, † 14 Aug. E. e. Kancellir.
- Kramer**, Peter Chr. Smith, Grosserer, g. Holmens K. 10 Okt. m. Ingel Schmidt, D. af Grosserer.
- Krarup**, Henr. g. Kragh.
— Sus. Math. f. Tang, E. e. Provst, † 26 Sept. f. 24 Juni 1805.
- Krause**, Axel Emil, Kunstmaler, g. Frelser K. 7 Feb. m. Bertha Marie Vilh. Jac. Brassel, D. af Smed.
— Helka Nath. Vilh. g. Volmer.
- Krebs**, Ellen Emilie see Bartholin-Schmidt.
— Holger Klingberg, Prieut. af Flaaden, g. Holmens K. 14 Okt. m. Karin Marie Hansen.
- Kretzschmer**, Carl Aug. Partikulier, † 16 Sept.
— Fred. Vilh. Bogh. † 10 Maj.
- Kreutziger**, Krist. † 10 Nov. M: Fabrikant.
- Krieger**, Ebba Jacob. Petriner, f. Sletting, E. e. Rentier, † 9 Aug. f. 12 Marts 1828.
- Kriegl**, Carl Wilh. Fried, Præst v. Petri K. g. s. S. 5 Jan. m. Luise Stelling, D. af Grosserer.
- Kristensen**, Kristian Jakob Teilmann, Cand. polyt. Stads- og Havneingeniør i Kjøge, g. Aarh. Domk. 24 Aug. m. Jenny Cathr. Grouleff, D. af Blikkenslager.
— Vilh. Gehl, Lærer, g. Frdbg. K. 1 Dec. m. Charl. Eleon. Christ. Frigast, D. af Farver.
- Kristensen-Dalsgaard**, Kristen Henr. Egeris, Skolebestyrer, g. Kolding 28 Marts m. Albertine Burcharth.
- Krogh**, Henr. Joh. f. Grønbek, † 25 Jan. Nykbg. F. f. 24 Juli 1845. M: Kæmner.
- von Krogh**, Maria Soph. Fred. see Oxholm.
- Krohn**, Ludolph Fred. Hector, Hospitalsforv. g. Frdbg. K. 12 Dec. m. Chr. ane Emilie Lützhöft, D. af Proprietær.
- Kronmann**, Peter Chr. Kjøbmand, † 30 Aug. Sakkjøb. 77 Aar.
- Krumbach**, Chr. Adolf, Bogholder, g. Garnisons K. 3 Maj m. Agnes Julie Vilh. Caspersohn, D. af Overintend.
- Kruuse**, Caroline Cathr. f. Rømler, E. e. Præst (E. 1005. 14). † 26 Sept. Aarhus.
- Kruuse**, Chr. Cand. mag. g. Frdbg. K. 23 Okt. m. Ellen Marie Esche, D. af Grosserer.
- Krødrup**, Helga Angelica, g. Møllerup.
- Kuhn**, Ludv. Jac. pens. Overlæge, † 12 Aug. f. 4 Feb. 1827.
- Kühnen**, Elise Helene Annette, g. Jørgensen.
- Kypper**, Chr. Vilh. Joseph, Hotelejer, † 3 Aug. Hjørring, 59 Aar.
- Kähler**, Vilh. Aug. Helene, † 30 Dec. M: Overmaskinmester.
- Könicke**, Kristiane Fred. g. Bondesen.
- Königsfeldt**, Oscar Carl Fred. Assist. u. Magistraten, g. Joh. K. 11 Nov. m. Jenny Sofie Andersen, D. af Arbejdsmand.
- Lacoppidan**, Svend, Cand. phil. Proprietær, g. Frdbg. K. 21 Marts m. Thora Ludvigka Ulr. Muus, D. af Godsejer.
- Lagerqvist**, Ellen Alexandra, D. af Ingeniør, † 28 Maj.
- Lakjær**, Thor Ludv. Theod. Assist. v. Statens milit. Ingeniørkontor, g. Thom. K. 25 Aug. m. Elisab. Laurine Dagm. Nielsen, D. af Værtshush.
- Langballe**, Joh. Fred. Provst (E. 1185. 15), † 5 Okt. Ørsted.
- Langdill**, Joh. Marie f. Poulsen, E. e. Skræderm. † 12 Sept. f. 1 Jan. 1804.
- Lange**, Fred. Chr. Grove, Assist. i Statsanst. for Livstors. g. Frdbg. K. 6 Maj m. Anna Christ. Libert, D. af Landskabsmaler.
— Fred. Vilh. Kontorchef i Fnminist. † 28 Marts, f. 7 Nov. 1830.
— Hakon, Cand. pharm. g. Randers 17 Sept. m. Jacobine Christiane Jacobsen, D. af Skovfoged.
— Hans Ludv. Pastor emer. (E. 307. 16), † 30 Aug.
- Langer**, Olaf Viggo Peter, Landskabsmaler, g. Lukas K. 28 Jan. m. Amal. Chr. ane Heckscher f. Nielsen, D. af Kjøbmand.
- Langkjær**, Aug. Soph. † 16 Dec. M: Bogholder.
- Lantow**, Carl Mich. Fried. Bankbogh, g.

- Odense St. Knuds K. 11 Aug. m. Marie Elisabeth. Springer, D. af Kjøbmand.
- Larsen**, Anders, fh. Landstingsmand, Gaardfæster. † 17 Dec. Venslev.
- Anna Christ. Dorth. f. Haugsted, † 17 Marts, M: Kammeraad, Postholder.
- Axel Laur. Læge, g. St. Jac. K. 25 April m. Elisabeth. Finsen, D. af Amtmand.
- Christian, Lærer, † 11 Feb. Onsbjerg, f. 14 Dec. 1846.
- Chr. Alb. Jac. Typograf, g. Lukas K. 16 Sept. m. Mana Marie Voldum, D. af Exam. jur. Assist.
- Erhard Florian, Højesteretsassessor, g. Hvidovre 27 Okt. m. Soph. Aug. Louise Camilla Hennings, D. af Geheimeetatsr.
- Hans Henr. Georg, Læge, g. Holm. K. 22 Jan. m. Anna Marie Vilh. Larsen, D. af Detailh.
- Karl, Henr. Flindt, Dyrslæge i Egtved, g. Helsingør St. Olai K. 10 Juni m. Jenny Carol, Abrahams, D. af Cand. phil. Vexelmægler.
- Mads Peter, Kommunelærer, g. Søllerød 1 Dec. m. Alma Olivia Svendsen, D. af Tømmern.
- Niels Peder, Byraadsmedlem, Snedker, † 26 Sep. Saxkjøb. 78 Aar.
- Olaf Frederik Sagfører, g. Garn. K. 30 Sept. m. Hedvig Christiansen.
- Ole, Cand. theol. g. Vartov 5 Maj m. Lærerinde Margr. Caroline Marie Arboe, D. af Kjøbmand.
- Otto Jens Fred. Ingeniør, g. Holm. K. 9 Sept. m. Minna Andrea Helene Sendrup, D. af Assist.
- Lassen**, Fred. Carl Chr. Ludv. Cand. pharm. Brygmester, g. Frdbg. K. 3 Feb. m. Astrid Valb. Hansen, D. af Forp.
- Fred. Günther Herm. fh. Distriktslæge, † 7 Sep. Oringe, f. 15 Maj 1846.
- Niels Alex. Prløjtn. g. Frdbg. K. 5 Okt. m. Astrid Marie Boldsen, D. af Grosserer.
- Lasson**, Kaj Lange, Prløjtn. g. Frue K. 20 Apr. m. Rose Fred. Stein, D. af Professor.
- Laub**, Emma Susanne Inger, g. Amsinck.
- Laurberg**, Jul. Soph. Afdelingsbest. † 8 April.
- Lauritzen**, Sigurd Aage Kjeldgaard, Arkitekt, g. Stefans K. 3 Juni m. Jenny Lauritzen, D. af Apoteker.
- Lautrup**, Anne Kirst. Frk. † 26 Sept.
- Laussen**, Thorv. Langkilde, Farmaceut, g. Holm. K. 2 Juni m. Dania Marie Elisabeth. Eiler.
- Lehrbach**, Ingeb. g. Fock.
- Lebel**, Emilie Kirst. fhv. Kursusbestyrerinde, † 12 Feb.
- Loidesdorff**, Alfr. Adolf Ludv. Arkitekt, † 8 Nov.
- v. **Leitner**, Christiane Danneskiold f. Holstein-Rathlou, E. o. Proprietær, † 13 Maj, Vestereng, f. 2 Marts 1815.
- Lembcke**, Gust. Adolph Peter, Kammermusikus, † 18 Sept.
- Julie Aug. Albertine f. de Wilster, † 18 Marts, Skovlyst, f. 11 Okt. 1826, M: Justitsraad.
- Amalie, Frk. † 16 Maj, 68 Aar.
- Lemvig**, Chr. Henr. Forpagter af Holtegaard, g. Frue K. 24 Maj m. Louise Almira Hedemann, D. af Kammerherre.
- Lendorf**, Laura Henr. † 20 Feb. M: Proprietær.
- Lendrop**, Chr. Ludv. Etatsr. fhv. Borgmester, g. Frdbg. 5 Sept. m. Marie Malvine Jensen, D. af Overværkmester.
- Leschly**, Elna, g. Pontoppidan.
- Leunbach**, Antonie Oline Carol. g. Lind. — Caroline f. Larsen, † 19 Marts, M: Hiskop.
- Levin**, Benjamin, Grosserer, † 7 Marts.
- Levinsohn**, Anna Henr. f. Andersen, kgl. Kammersangerinde, † 22 Marts, f. 8 Jan. 1839.
- Levy**, Isaac Zacharias, Etatsraad, Kjøbmand, † 19 Okt. Horsens, 72 Aar.
- Martin, fh. Statsgjældsdir. † 24 Apr. f. 21 Feb. 1827.
- Libert**, Anna Christ. g. Lange.
- Lichtwerk**, Joh. Margr. f. Rønne, E. e. Organist, † 24 Nov. Rønne, 78 Aar.
- Lihme**, Maria Theod. g. Pedersen.

- Lihme**, Pauli Marius Herm. Grosserer, g. Garn. K. 20 Juni m. Chr.ane Martine Ingeb. Viola Buchhorn, D. af Konditor.
- Lilie**, Hermann Daniel, tysk Marinekapt. g. Petri K. 2 Nov. m. Math. Elisab. Lund, D. af Admiral.
- Lillienfjeld**, Aug. Vilh. Grosserer, † 30 Jan. Brooklyn, f. 28 Okt. 1859.
- Lind**, Volmer, Sagfører i Esbjerg, g. Nykbg. F. 7 Okt. m. Antonie Oline Carol. Leunbach, D. af Biskop.
- Lindballe**, Ida Emilie Christ. f. Kircheiner, E. e. Kjøbm. † 21 Maj.
- Lindberg**, Georg Fred. Theod. Marius, pens. Kapt. † 29 Jan. f. 10 Jan. 1844. — Susanne, g. Hansen.
- Linde**, Christen, fh. Forp. † 16 Dec. Aalborg, f. 8 Aug. 1815.
- Lindeburg**, Emilie Fred. f. Hansen, † 18 Maj, M: Etatsraad, Overintendant.
- Lindemann**, Elfrida Sørine Vilh. Aug. g. Mohrbutter.
- Lindholm**, Peter, Hospitalsforst. Kirkeværg, † 5 Aug. Thisted.
- Lindqvist**, Ludv. Jul. Vald. Korrespondent, g. Garn. K. 19 Maj m. Olga Theodora Inger Dorth. Peterson, D. af Kapt.
- Lohmann**, Jak. fhv. Insp. v. St. Petri Drengeskole, † 30 Dec.
- Joh. Christoffer, Skolelærer, † 16 Okt. f. 12 Jan. 1851.
- Lohse**, Georg Frits Ferd. Grosserer, g. Trin. K. 17 Jan. m. Margit Cornelius f. Jacobsen, D. af Typograf.
- Georg Gust. Vinhdlr. † 22 April.
- Ludv. Fred. Gust. pens. Oberst, † 23 Dec. f. 2 Marts 1823.
- Rosita Margaret, g. Grtner.
- de Lony**, Otto Julius, Hotelejer, Frederikssund, g. 24 Marts Pauls K. m. Emilie Ingeb. Pogge, D. af Bagerm.
- Lorck**, Gerda, g. Willemoes.
- Joh. Marie f. Jørgensen, E. e. Vinhdlr. † 12 Nov. 78 Aar.
- Lorentzen**, Lorentz Chr. Cand. jur. Herredsfuldm. g. Horsens 29 Dec. m. Ellen Kampmann, D. af Branddirektør.
- Lowzow**, Elisab. Georgette Poulaine, g. Bache.
- Lumholdt**, Magnus Strøm, Landinspektør, † 16 April.
- Lumholtz**, Will. Devis, Major, † 27 Feb. f. 13 Apr. 1812.
- Lund**, Aage Viggo, Assistent ved Landbohøjskolen, g. Nykbg. F. 9 Juli m. Gerda Soph. Madsen, D. af Kjøbm.
- Anna Emilie f. Fuglede, E. e. Rektor, Professor, f. 26 Juni 1916, † 17 Sept.
- John Harald Swane, Bankassistent. g. Fruering 7 Marts m. Harriet Clothilde Petersen, D. af Oberst.
- Louise, E. e. Intendant, † 16 Aug.
- Sigvart, Assistent i Generaldir. f. Postvæsenet, g. Kbhvns Raadstue 22 Dec. m. Emmy Vilhelmine Rau, D. af Skuespiller.
- Soph. Fred. f. Vistoft, E. e. Lærer, † 28 Feb. Rønne, f. 22 Dec. 1808.
- Lunddahl**, Harald, Præst (E. 565, 26), † 18 Feb. paa Diakonissest.
- Lundholm**, Peter Edv. Ferd. Pastor emer. (E. 833, 16), † 12 Aug.
- Lundqvist**, Carl Johan Emil, Skuespiller, g. Trin. K. 3 Sept. m. Aug. Const. Andersen, D. af Skomager.
- Lundt**, Else Christ. Elise f. Prahl, E. e. Præst (E. 541, 11), † 6 Juli.
- Lunn**, Bernt Peter, Forpagter, g. Frdbg. 19 Maj m. Annie Hedeved. Signe Tegner, D. af Kapt.
- Henr. Louise see Bache.
- Luplau**, Lor. Chr. Appritør, g. Trin. 16 April m. Joh. Emilie Almqvist.
- Lybecher**, Andrea Cathr. f. Vilstrup, E. e. Postexped. † 26 Marts, f. 21 Maj 1811.
- Lykke**, Peter, Maskinkonstruktør, † 17 Jan. 42 Aar.
- Lyng**, Johs. Fred. Boghandler, g. Odense St. Knuds K. 28 Apr. m. Ida Elisab. Marie Hansen, D. af Boghandler.
- Lyngbye**, Jørg. Borgmester i Esbjerg, g. Odense St. Knuds K. 29 Dec. m. Joh. Sof. Carol. Christine Finsen, D. af Stiftamtmand.
- Lüthje**, Francisca Henr. see Greve.
- Lüttichau**, Idalia Fred. Pauline f. Dirchinck, Friherreinde af Holmfeld, E. e. Kmrhr. † 1 Juni f. 7 Apr. 1808.
- Lützen**, Chr. Birg. see Wilhjelm.

- Lützhøft**, Christiane Emilie, g. Krohn.
- Løfvist**, Otto Emil, Vetrinær, g. Frdbyg. 21 Juni m. Olga Dömel, D. af Skibsfører.
- Løhr**, Joh. Dort. Soph. g. Bjørnbak.
- Lønborg**, Jac. Fred. Lagerchef, g. Matth. K. 3 Nov. m. Anna Carol. Flor. Jørgensen, D. af Tømmermester.
- Løwensøn**, Anna Carol. see Bindesbøll.
- de Løvenørn**, Elisab. Christine Eleon. f. Beyer, E. e. Kammerherre, † 31 Dec. f. 22 Juli 1804.
- Maale**, Maja Marie Margr. g. Roikjær.
- von der Maase**, Christ. Rostgaard, Generalmajor, Chef for Staldetaten, † 23 Dec. f. 2 Apr. 1831.
- Mackeprang**, Inger Kathr. Marie, g. Hammer.
- Macgregor**, Eugenie Clara, D. af Konsul, † 21 Nov.
- Madsen**, Chr. Joh. Henr. Lærer, g. Johs. K. 1 Dec. m. Laura Cathr. Franciska Weichel, D. af Kjøbm.
- Chr. Ludv. Telegrafingeniør, † 18 Jan.
- Emilie Wennemoes f. Schandorff, † 3 Feb. f. 27 Okt. 1843, M: Maler.
- Fred. Chr. Fabrikant i Horsens, † 16 Juli i Hornbæk, 62 Aar.
- Ludv. Cancelliraad, Kæmner, † 19 Dec. Horsens.
- Niels Laur. Postfuldm. g. Thomas K. 27 Okt. m. Agnes Vilh. Bünger, D. af Smedem.
- Madvig**, Poul Anthoni, pens. Physicus, † 8 Feb. Haderslev, f. 18 Dec. 1816.
- Magius**, Alb. Vilh. Riber, Postexped. g. Johs. K. 8 Juli m. Joh. Margr. Helene Allese de Fine Bunkesfod, D. af Apoteker.
- Magnussen**, Jul. Carl Leop. Lotterikol- lektør, † 23 Nov.
- Mahnfeldt**, Marie Margr. Emilie, g. Gottschalck.
- Maior**, Antonio Ribciroda Cunha Sotto, Prieut. af Flaaden, g. Jakobs K. 27 Dec. m. Paula Petrine Christophersen, D. af Operasanger.
- Malling**, Ellen g. Stein.
- Soph. Reg. Gaarn, g. Bing.
- Malmgreen**, Aurora Const. g. Strand.
- Manicus**, Amal. Margr. † 16 Apr. 70 Aar.
- Manniche**, Axel Thorsen, Grosserer, g. Holmens K. 29 Sept. m. Cec. Christ. Cramer.
- Mansfeldt**, Otto Henr. Cand. theol. † 14 Dec.
- Marcussen**, Rasm. Adjunkt, † 17 Aug. Rønne, 43 Aar.
- Marlager**, Signe f. Larsen, E. e. Forfatter, Professor, † 3 Juni.
- Martens**, Vilh. Volmar, Prieut. g. Matth. K. 17 Marts m. Anna Marie Birg. Andersen, D. af Grosserer.
- Martini**, Jul. Elisab. see Cohn.
- Mathiesen**, Hans Chr. Fabrikant, g. Johs. K. 16 Nov. m. Aug. Amal. Clara Dittmann, D. af Restaur.
- Matthiesen**, Simon Jørg. Adolf, Brand- direktør, g. Thomas K. 10 Dec. m. Hedev. Magd. Helga Petersen, D. af Muskinmester.
- Mayntz**, Erasmine Aveline f. Aagaard, E. e. Proprietær, † 13 Juli.
- Melø**, Iver Nielsen, Past. emer. (E. 1101.16), † 11 Marts, Vemminge.
- Meinertz**, Magna Marie see Puggaard.
- Melbye**, Joh. Chr. Grosserer, † 28 Okt. f. 16 Maj 1849.
- Meldahl**, Joh. Dort. Soph. g. Bjørnbak.
- Meldal**, Alv. Nathalie f. Elbrecht, † 8 Dec. f. 27 Aug. 1831, M: Viceadmiral.
- Mellgren**, Carl Theod. russisk Statsraad og Arkitekt, g. Holmens Sogn 3 Maj m. Anna Axellina Cecilia Fornell.
- Meyer**, Aug. Adolph, Justitsraad, Amts- vejinsp. † 25 Marts, Kalø.
- Louise Aug. Krog, † 11 April, f. 24 Juni 1811, D. af Prof. Biskop.
- de Meza**, Emilie Florentine f. Voldby, † 5 Marts Hellerup, 51 Aar, M: Tand- læge.
- Millinge**, Math. Soph. E. e. Skolebest. † 18 Jan.
- Milne**, Oline Magd. g. Schultz.
- Mitchell**, Marg. Mc Climont, g. Braid.
- Modeweg**, Joh. Carl, Urtekræmmer, † 15 Juni, 78 Aar.
- Moe**, Johs. Conr. Edgar, pens. Ritmester, Kammerh. † 17 Nov. f. 2 Sep. 1848.
- Moes**, Otto Søren Peter, Overskovfoged, g. Odense St. Knuds K. 29 Dec. m.

- Dagm. Mariette Lindegaard Knudsen, D. af Kjøbm.
- Mogensen**, Hans Peter, Forv. af Birkendegaard, g. Holmens K. 22 Jan. m. Hanne Soph. Qvade, D. af Proprietær.
- Mohrbutter**, Paul Const. Blikkenslager, g. Trin. K. 5 Marts m. Elfrida Sørine Vilh. Aug. Lindemann, D. af Blikkenslager.
- Mollerup**, Hans Peter, Kapelmusik. g. Trin. K. 3 Aug. m. Helga Angelica Krøldrup, D. af Kjøbmand.
- Moltke**, Fred. Andr. pens. Oberst, † 6 Apr. f. 11 Juli 1822.
— Thyra Emily Alice g. v. Ellbrecht.
- Momsen**, Peter, Proprietær, g. Jesus K. 25 Aug. m. Carla Joh. Knudsen, D. af Tobaksfabr.
- Monrad**, Regine Carol. see Bay.
- Moritzen**, Carl Gottlieb, Prokurist, g. Garnisons K. 22 Sept. m. Anna Emilie Chr. ane Berg, D. af Kompasmager.
- Mortensen**, Edv. Kofoed, Overassist. v. Statsbanerne, g. Garnisons K. 28 Okt. m. Anna Herskind, D. af Kjøbm.
— Ludv. Nielsen, Postmester, † 28 Apr. Skibby, f. 1 Okt. 1825.
— Niels Chr. Gjelstrup, Sagførerfuldm. g. Johs. K. 22 Marts m. Alberta Thomsen, D. af Vejer.
— Peter Kofod, Stationsforst. † 28 Juni, Hillerød, 70 Aar.
- Mosloff**, Amanda Margr. Bern. g. Fjelstrup.
- Muhle**, Laura Marie Ant. g. Starup.
- Mulvad**, Hans Chr. Vald. Telegrafbestyrer, † 18 Maj, Aalb.
- Munch**, Frits Ludv. Chr. Disponent, † 28 Sept.
— Jesp. Andr. Kapt. † 6 Jan. Loftsgaard.
- Munch**, Povl Gerh. Grosserer, g. Frue K. 9 Juni m. Meta Iversen, D. af Overlæge.
- Munthe-Morgenstjerne**, Otto Ludv. Mich. Kammerj. Kapt. af Flaaden, † 17 Okt. f. 23 Maj 1831.
- Mussmann**, Cec. Marie, f. Cordsen, † 8 Maj, M: Gaardejer.
- Muus**, Thora Ludv. Ulr. g. Lacoppidan.
- Muxoll**, Joh. Adolf, † 22 Feb. Malerm.
- Myhlertz**, Ane Marie Louise, f. Colding, E. e. Overretsprokur. † 28 Juni.
- Mülertz**, Anna Doritte Elisab. g. Appelt.
- Müller**, Agathe Marie f. Møller, E. e. Proprietær, † 10 Feb.
— Christine Elisab. D. af Prliet. † 16 Feb. Nykbg. F. Hosp. f. 13 Nov. 1830.
— Christ. Vilh. f. Ehrencron, † 3 Feb. 87 Aar, E. e. Skibsfører.
— Eduard Thom. Jerem. Sognepræst i Aarestrup, g. Horsens 18 Apr. m. Carol. Christiane Andr. Fischer, D. af Snedker.
— Elise Nathalia g. Hørring.
— Johs. Wisberg, Dyr læge, g. Randers 11 Juli m. Fried. Marie Joh. Hass, D. af Skræderm.
- Müllertz**, Carl Theod. pens. Oberstlieut. † 18 Dec. f. 29 Nov. 1832.
— Clara Marie g. Hansen.
— Ella Stenea Elisab. g. Nielsen.
— Max Eugen, Kornmodtager, g. Frue K. 12 Nov. m. Valb. Jul. Sofie Jensen, D. af Hattemager.
- Münster**, Rob. Jul. Aug. Ingeniør, g. Frdbg. K. 2 Nov. m. Hilda Volquartz, D. af Oberstlieut.
- Mølgaard**, Hans Laur. Buch, Sagfører, † 1 Maj, Ordrup, f. 7 Sep. 1844.
- Møller**, Carl, Kommune lærer, g. Frdbg. K. 15 April m. Andrea Fred. Koch, D. af Handelsgartner.
— Carol. Gust. f. Borgstrøm, † 25 Juni, f. 11 Dec. 1817, E. e. Præst E. 16. 19.
— Christian, Bogholder, † 3 Feb. f. 29 Juli 1870.
— Holten Carl Chr. Grosserer, g. Slots K. 12 Maj m. Agnes Cecilie Mørch, D. af Overbetjent.
— Joh. Ludv. Tandlæge, † 22 Dec. Slagelse.
— Juliane Soph. f. Meyer, E. e. Kapt. Rodemester, † 9 Jan.
— Rasmus Christian, pens. Oberst, † 12 Okt. f. 7 Aug. 1828.
— Soph. Carl Abrah. Theod. Distriktslæge, † 19 Nov. Nørre-Sundby, f. 14 Dec. 1840.
- Møller-Holst**, Ottilia Dor. f. Holst, † 10 Marts, E. e. Grosserer.

- Monster**, Hermantine Pauline Carol. D. af Adjunkt, † 24 Maj.
- Nannestad**, Verner Lud. Præst (E. 359.23), † 22 Okt. Stillinge.
- Nansen**, Ferd. Peter Nic. Præst (E. 703.24), † 8 Okt. Højelse.
- Hans Chr. Assist. i Finansm. g. Frdbg. K. 17 Feb. m. Ane Marie Jensen, D. af Skibsfører.
- Nathan**, Moritz, Handelsrejsende, g. Kbhvns. Raadstue 24 Feb. m. Minna Olga Dor. Rathje, D. af Farver.
- Nathanson**, Henri, Overretssagf. g. Kbhvns. Raadstue 10 Maj m. Joh. Henrikka Kirst. Jørgensen, D. af Høker.
- Nebelung**, Petra Carol. Judithe f. Haslund, † 8 Sept. f. 15 Nov. 1846.
- Noble**, Charl. Franciscus, Kjøbm. i Stubbe-kjøbing, g. Maglebrænde 12 Nov. m. Caroline Dort. Adamsen, D. af Indsidder.
- Neckelmann**, Ludv. Konr. Fabrikant, g. Johs. K. 8 Juli m. Karla Rosalia Petersen, D. af Isenkr.
- Neergaard**, Joh. Hendr. Viggo, Handelsfuldm. g. Matth. K. 27 Apr. m. Armgaard Christiane Birg. Nyholm, D. af Kontorchef.
- Peter Johansen Flach, Kmrjkr. Prlieut. i Husar-Regm. g. 18 Juni m. Franziska Elisabeth v. Carlowitz.
- Nehm**, Vald. Institutbest. † 28 Sept.
- Neliendam**, Emil Joh. Restauratør, g. Frue K. 11 Nov. m. Valb. Charl. Jeppesen, D. af Forgylder.
- Nellemann**, Elisab. Frk. † 10 April, f. 12 Jan. 1877.
- Neubert**, Hielka Nath. Vilh. g. Volmer.
- Neuhausen**, Jørgen Jakobsen, fhv. Garvermester, † 16 Feb. 73 Aar.
- Neumann**, Hansine Soph. Alv. f. Petersen, † 21 Feb. M: Skuespiller.
- Lily Valb. g. Brummé.
- Nielsen**, Ane Marie Magd. Lærerinde, † 9 Feb.
- Carl Didrik, Proprietær, g. Immanuel's K. 27 Marts m. Elna Ingeb. Jungersen, D. af Præst.
- Carl Johs. Insp. ved kgl. Theater, g. Matth. K. 7 Dec. m. Nathalie Chr. Lovise Henriksen, D. af Kjøbmand.
- Nielsen**, Chr. Andersen, Cand. phil. Lærer, g. Søllerød K. 2 Aug. m. Ingeb. Rigmor Dahlstrøm, D. af Overførster.
- Charl. Georg. f. Ringsted, E. e. Præst (E. 954. 19), † 4 Dec.
- Eduard Emil Peter, pens. Oberstlieut. † 9 April, f. 17 Apr 1824.
- Emma Lov. f. Fleischer, E. e. grønl. Kolonibest. † 15 Juli.
- Hans Chr. Handelskommis, g. Lukas K. 2 Nov. m. Ella Stenia Elisab. Müllertz, D. af Intendant.
- Har. Regnar, Overlærer v. Aarh. Borgerpigeskole, Cand. theol. † 14 Nov. Malling, f. 26 Sept. 1824.
- Holger Ferd. Assist. v. Statsb. g. Thomas K. 23 Juni m. Emilie Rosing Hansen, D. af Præst (E. 1018. 29).
- Jens Chr. Marius, Sagfører, g. Simested 30 Juni m. Ingeb. Marie Helm-Petersen, D. af Boghandler.
- Jensine Christine f. Gyldenfeldt, † 21 Jan. i Ho. f. 18 Maj 1813, M: Skræder.
- Kristen, Vicepastor i Jernved, † 15 Juli, 34 Aar.
- Niels Alfr. Wibe, Læge i Laurberg, g. Frdbg. 3 Apr. m. Metha Anna Joh. Jensen, D. af Slagter.
- Niels Severin Vald. Sagfører, g. Frdbg. K. 9 Feb. m. Anna Emilie Jacobine Hansen, D. af Værtshush.
- Olaf Godske, Assist. i Finansminist. g. Helligaands K. 7 Dec. m. Ragna Maria Christensen, D. af Handelsfuldm.
- Oline Fred. f. Blichfeld. E. e. Brænderiejer, † 12 Marts Hjørring, f. 27 Dec. 1824.
- Vilh. Adelaide f. Bay, † 6 April, M: Forp. af Assendrup.
- Nimb**, Arvor, Maskinarbejder, g. Frelser's K. 12 Feb. m. Anna Nilsdatter Buste-rud, D. af Maler.
- Nissen**, Anine Angelica Math. Lærerinde, † 3 Okt. 54 Aar.
- Chr. Edv. Cand. phil. g. Johs. K. 28 Okt. m. Rigmor Balslev, D. af Præst.
- Hans Emil Fred. Direktør, g. Frue K. 12 Maj m. Thora Marg. Karberg, D. af Grosserer.

- Nissen**, Hans Viis, Posteksped. † 27 Dec.
- Nissen-Sommersted**, Olga Adele Emilie, g. Hansen.
- Nitsohe**, Mich. Gotfr. Justitsr. Kontorchef i Magistraten, † 28 Dec. 65 Aar.
- Nobel**, Chr. Peter, Tobaksfabrikant, † 3 Marts, f. 30 Marts 1841.
- Nolfi**, Olga Margr. Christine, g. Sahl.
- Nordberg**, Cathr. Josepha, † 18 Okt. M: Dyr læge.
- Normann**, Carl Otto Emil, pens. Kommandør, † 7 Marts, f. 4 Maj 1839.
- Nutzhorn**, Carl Ludv. Vilh. Rømer, fhv. Amtmand, † 29 Okt. f. 9 Nov. 1828.
- Nyborg**, Oscar Jens, Toldfuldm. g. Odense St. Knuds K. 23 Juli m. Valb. Petersen, D. af Skomager.
- Nyholm**, Armgaard Chr. Birg. g. Neergaard.
— Ellen Sofie Karoline g. Treschow.
- Nørgaard**, Anna Marie, g. Jørgensen.
- Nørregaard**, Johs. Calculator, g. Johs. K. 6 Jan. m. Dorthe Kirst. Sørensen Kleis, D. af Partikulier.
- Nøth**, Wilh. Hedv. g. Erbe.
- Oettinger**, Helene Caroline Julie, g. Falck.
- Olavsén**, Sveinbjørn Rich. Læge, † 17 Dec. Græsted, f. 5 Jan. 1849.
- Olvarlus**, Hans Rømer, Grosserer, † 10 Juni, f. 26 Maj 1856.
- Olrik**, Kai, Cand. phil. Assistent, g. Stefans S. 3 Juni m. Ellen Elisab. Kessel, D. af Xylograf.
- Olsen**, Morten Samuel, Landmand, g. Garnisons K. 29 Juni m. Gerda Dagmar Heckscher, D. af Oberst.
- Olufsen**, Aage Thorv. Fuldm. i Hofmarskallatet, g. Frdbg. K. 29 Maj m. Edel Bang, D. af Professor.
- Olsson**, Ferd. Eduard Bankassistent, g. Frdbg. K. 20 Dec. m. Harriet Mabel Elisa Lund, D. af Kjøbm.
- Ortved**, Sof. Fred. Carol. Musiklærerinde, † 11 Aug.
- v. d. Osten**, Beate Mary Anna, g. Buch.
- Ostenfeld**, Axel Theod. Regnskabsfører, g. Joh. K. 4 Juni m. Karol. Fred. Møller, D. af Skipper.
— Marie, g. Eeg.
- Overgaard**, Jens Nielsen, Sognepr. til Bording, g. Helligk. K. 24 Aug. m. Kristiane Marie Louise Eriksen, D. af Bogtrykker.
- Oxenbøll**, Vilh. Mich. Chr. Cand. phil. g. Matth. K. 13 Jan. m. Nancy Aug. Theod. Dipo, D. af Handelsagent.
- Oxholm**, Ebba, g. Jensen.
— Marie Soph. Fred. f. v. Krogh, E. e. Overkammerherre, † 7 Maj, f. 18 Nov. 1815.
- Packness**, Olga Ros. Aloisia, g. Wagner.
- Paludan-Müller**, Jens, Provst, Dr. theol. (E. 887. 18), † 29 Juni.
- Pantmann**, Ferd. Chr. fh. Havnefoged, † 6 Maj, Nykbg. F. f. 22 Sep. 1833.
- Paulsen**, Ebba Pauline Louise, g. Christensen.
- Pedersen**, Hans, Lærer i Thisted, g. der 10 Nov. m. Thora Christine Hald, D. af Dyr læge.
— Ole, fh. Folkethingsmand, Gaardejer, † 5 Marts, Sadsø, 76 Aar.
— Ole, Præst i Louns, g. Skamby 1 Maj m. Ida Constance Engholm, D. af Præst (E. 839. 19).
— Peder Oluf, Cand. polyt. Ingeniør, g. Frdbg. K. 1 Dec. m. Maria Theod. Lihme, D. af Gæstgiver.
- Pennicke**, Helene Therese Jul. see Bentzon.
- Perch**, Albert Vilh. Grosserer, g. Matth. K. 3 Aug. m. Hertha Eleonora Neste, f. Becker.
- Peschardt**, Niels Vern, Kjøbm. i Vejle, g. Trin. 12 Maj m. Olga Elisab. Philip, D. af Manufakturh.
- Peters**, Chr. Carl, fh. Professor v. Kunstakademiet, Billedhugger, † 17 Sept. Espergærde, f. 26 Juli 1822.
- Petersen**, Chr. Peter, Cand. polyt. Ingeniør, g. Frue K. 4 Juni m. Ella Vilh. Nielsen, D. af Hoboist.
— Clemens, Præst (E. 499. 10), † 12 Jan. Værum.
— Fred. Partikulier, g. Garnisons K. 3 Feb. m. Laura Petra Cathr. Spenner f. Buch, D. af Kjøbmand.
— Fred. Gust. Emil, Præst (E. 54. 16), † 12 Maj, Holbæk.
— Ida Jørgine, † 2 Aug. D. af kgl. Kapelmusikus.

- Petersen, Jak.** Bentine Rebekka f. Jakobsen, E. e. Prlieut. † 25 Maj.
- Jens Hornsyld, fh. Skibsinspektør v. d. forenede Dampskibsselskab, † 21 Aug. 67 Aar.
- Johs. Mart. Viggo, Skriver i Landbrugsminist. g. Helligkors K. 1 April m. Kommuelærerinde Christiane Holm, D. af Gaardejer.
- Jørg. Carl Marius, fhv. kgl. Kapelmusikus, † 7 Okt. 72 Aar.
- Karl Konow Angell, Fabrikejer, g. Johs. K. 9 Nov. m. Soph. Margr. Ingemann, D. af Arkitekt.
- Laur. Emil, Grosserer, g. Matth. K. 2 Maj m. Agnes Kirst. Jacobsen Ellegaard, D. af Slagter.
- Ludv. Fred. Sekretær, g. N. Ørslov 8 Oct. m. Laura Christiane Ishøi, D. af Grosserer.
- Marie Boline f. Albertsen, E. e. Skolelærer, † 2 Juni.
- Niels Peter Carl, fh. Skibsfører, Lieut. † 19 Aug. Helsingør, 74 Aar.
- Ove Emil, Lieut. Brandmand, g. Lukas K. 29 Dec. m. Marie Soph. Westerber, D. af Skrædderm.
- Søren Johs. Læge, g. Johs. K. 5 Sept. m. Elise Fred. Aug. Schultz, D. af Fotograf.
- Theod. Vilh. Kapt. Ejer af Hillerød Savværk, † 8 Sept. Kissingen, f. 19 Jan. 1832.
- Petri, Ejnar,** Cand. polyt. g. Nykbg. F. 26 Sept. m. Ellen Schönheyder, D. af Telegrafbestyrer.
- Pfaff, Marcelline** Dorth. f. Weile, † 14 April, f. 2 Juni 1832, M: Generalmajor.
- Phillip, Olga** Elisab. g. Peschardt.
- Philipsen, Edv. Pred.** Grosserer, g. Aarhus Raadstue 21 Nov. m. Anna Kirst. Wormslev, D. af Sygehusinsp.
- Elisa, g. Hansen.
- Pihl, Fritz,** Sagfører i Rønne, g. Frelser K. 16 Dec. m. Johanne Marie Pallelsen Mørk, D. af Fisker.
- Peter Andr. Isenkræmmer, g. Odense St. Knuds K. 24 Sep. m. Astrid Hoppe, D. af Kjøbmand.
- Pihlkjær, Johs.** Dyrslæge, g. Aarh. Frue K. 31 Okt. m. Mary Erneste Frederiksen.
- Pilegaard, Junia** Vilh. see Bay.
- Pingel, Dor.** Henr. Frk. † 6 Jan.
- Piper, Knud** Aage, Grosserer, g. Trin. K. 2 Nov. m. Math. Eleonora Lorentzen, D. af Arbejdsmand.
- Piøge, Soph.** Otto, Vejer og Maaler, g. Johs. K. 4 Feb. m. Leonore Juul, D. af Skibsfører.
- Plesner, Alma,** g. Clausen.
- Plum, Rasmine** Juliane, E. e. Proprietær, † 7 Marts.
- Pogge, Emilie** Ingeb. g. de Lony.
- Pontoppidan, Caroline,** D. af Præst, † 28 Marts, f. 27 Sept. 1826.
- Rasm. Oluf, Prløjtn. g. Aarh. Domk. 19 Maj m. Elna Leschly, D. af Oberst.
- Poulsen, Johan** Carl, Sagfører, g. Hellegaands K. 19 Nov. m. Joh. Vater, D. af Kjøbmand.
- Poul Aug. Realskolelærer i Korsør, g. der Oct. m. Frida Margr. Tertia Høegh-Guldberg, D. af Districtslæge.
- Vilh. Carl, Cand. theol. g. Lukas K. 10 April m. Emma Margr. Johansen, D. af Malerm.
- Praem, Edv.** Jonas Røring, pens. Strandkontr. † 28 Juli, f. 14 Jan. 1823.
- Prahl, Else** Chr. Elise see Lundt.
- Preisler, Bruno,** fhv. Fabrikant, † 27 Feb.
- Folmer, Handelsrejsende, g. Frdbg. K. 23 Juni m. Kamma Gosch, D. af Fabrikant.
- Preuss, Marie** Aug. Jenny, g. Hess.
- Priørgaard, Soph.** see Barfoed.
- Prytz, Alexander,** Overlærer v. Kellers Abnormanst. † 18 Juni, 52 Aar.
- Puggaard, Magna** Marie f. Meinertz, E. e. Grosserer, † 14 Juli, f. 31 Aug. 1846.
- Qvade, Hanne** Soph. g. Mogensen.
- Queckfeldt, Hans** Henr. Gabr. Ingeniør, Sverrig, g. Holmens K. 15 Sept. m. Agnes Marie Hansen.
- Quedens, Johs.** Harboe, Prokurist, Ribe, g. Frue K. 7 Juli m. Karen Joh. Elisab. Schou, D. af Forp.
- Qvortrup, Elias** Fred. Chr. Fuldm. i Finantsmin. † 14 Juli, f. 8 Dec. 1836.

- Raackmann**, Nic. Kjøbmand, g. Horsens 17 Feb. m. Sofie Nic. Nielsen.
- Rager**, Hans Vilh. Læge, g. Frdbg. K. 10 Juni m. Joh. Marie Madsen.
- Rahiff**, Anna Nic. Camilla, g. Hegardt. — Joachim Georg Henr. fh. Korpslæge, Justitsr. † 20 Aug. f. 18 Juni 1822.
- Rammeskow**, Laura Helene Carol. g. Tychsen.
- Ramsing**, Fred. Carl Chr. Telegrafmester, g. Jakobs K. 4 Dec. m. Alma Nic. Marie Sørensen, D. af Bøssebager.
- Randboll**, Anna Hel. Amal. g. Wolff.
- Rantzau**, Georgine Charl. Soph. Adolphine Julie (Lili) Sehested, f. Juul, † 25 Dec. Frederikslund, f. 13 Feb. 1845, M: Greve.
- Rasch**, Carl Barbrandt, Partikulier, † 27 April. — Peter, Ingeniør, g. Garnisons K. 18 Maj m. Thyra Carol. Soph. Holten, D. af Overdyrlæge.
- Rasmussen**, Carl Chr. Cand. phil. † 17 Dec. Nonnebjerg, 62 Aar. — Henr. Kammerraad, Bogtrykker, † 17 Nov. Thisted. — Rud. Arnold Emmerich, Chef v. Switzers Bjærgningsentreprise, † 25 Juni i Modum, 73 Aar.
- Rathje**, Minna Olga Dor. g. Nathan.
- Rathsack**, Otto Fritz Adolph, Gartner, † 21 Dec. Glostrup.
- Rau**, Emmy Vilh. g. Lund.
- Ravn**, Anna Math. f. Friess, † 19 Dec. Hjembæk, M: Provst (E. 373. 13).
- Reck**, Carol. Vilh. f. Kempel, E. e. Cand. phil. † 8 April.
- Ree**, Charles Villiam Fritz, Forvalter, g. Horsens 28 Apr. m. Gertr. Jensine Hilda Bergstrøm, D. af Skrædder.
- Rechoff**, Niels Ludv. Emil Marx. g. Kbhvns Raadstue 19 Maj m. Christine Antonsen, D. af Fisker.
- Regenburg**, Louise Nic. f. Bjerg, E. e. Overlæge, † 26 Aug.
- Reimer**, Hugo Heinr. Theod. Fabrikant, † 10 Okt.
- Renonard**, Georg Eug. Vald. Overtelegrafist, † 25 Sept. 66 Aar.
- Reventlow**, Elisab. Jutta Fred. Comtesse, see Tegner.
- Ricard**, Fred. Cecil Jean, Kontorchef, Cand. jur., g. Slotsk. 25 Marts m. Gerda Harriet Richter, D. af Overretssagf.
- Richter**, Ditl. Rud. Bogholder, † 2 Okt. — Emma Rosaline, Frk. † 9 Marts. — Fritz, Rentier, † 5 Jan. 76 Aar. — Gerda Harriet, g. Ricard.
- Riebau**, Joh. Heinr. Martin, pens. Oberstlieut. † 13 Feb. f. 29 Nov. 1822.
- Riis**, Carl Fred. fhv. Landinsp. † 23 April. — Jens Præst (E. 210. 23), † 17 Juli, Flade.
- Ring**, Cec. Carol. see Schousboe. — Mads Hansen, Capellan, g. Matth. K. 11 Okt. m. Sophie Regine Gaarn Malling, D. af Gartner.
- Ringsted**, Charl. Georg see Nielsen.
- Rischel**, Rich. Thorv. Wald. Driftsbest. g. Holmens K. 14 Maj m. Math. Soph. Galle, D. af Grosserer.
- Risom**, Bertha f. Berwad, E. e. Musikhandler, † 10 Marts.
- Ritzau**, Elisab. g. Gamst.
- Rix**, Maria Carol. Marg. g. Herold.
- Rockenkampff**, Ane Christina Vilh. f. Sæby, E. e. Rebslager. † 25 Marts.
- Rohde**, Holger Alb. Former, g. Stefans K. 13 Aug. m. Cec. Jensine Schouby, D. af Jernstøber.
- Boikjær**, Vikt. Axel Emil, Fotograf, g. Frdbg. K. 18 Maj m. Maja Marie Margr. Maale, D. af Organist.
- Rolff**, Oscar Henny, Urtekræmmer, g. Herfølge 26 Nov. m. Anna Sophie Olsen, D. af Skrædder.
- Rom**, Carl Thorv. Papirhandler, g. Trin. K. 27 Dec. m. Agnes Juliane Ernest. Andersen, D. af Skomager.
- Ronstrøm** (Rongstrøm), Jenny Regissa, Musiklærerinde, † 3 Jan. f. 15 Sept. 1838.
- Rosen**, Ellen, E. e. Inspektør, † 2 Nov.
- v. Rosen**, Sigism. Carl Adam Fred. Ingeniør, g. Jesus K. 30 Maj m. Helene Vict. Ræder. — Thora Fred. Laurine f. Larsen, E. e. Kammerjunker, † 8 Febr.
- Rosenberg**, Cathar. f. Wegmann, Lærerinde, † 2 Nov. — Thyra, g. Hammer.

- Rosenhoff**, Emilie Louise, Frk. † 8 Maj.
- Rosenkrantz**, Hans Carl Oluf, Baron, Stambusbesidder, Cand. jur. g. 30 Maj m. Comtesse Christiane Wedell-Wedelsborg.
- Rosenstand**, Knud. Vald. Cand. mag. g. Kolding 27 Dec. m. Elisabeth. Henriette Friis, D. af Vinhandler.
- Rosenvingø**, Charl. Marie Erikke, † 8 Febr. Ribe, f. 8 Maj 1832.
- Rosenørn**, Christine Marie, Konventualinde i Støvringgaard, † 1 Jan. f. 7 Febr. 1821.
- Peter Otto, Stationsforst, † 1 Aug. Roskilde, f. 22 Febr. 1847.
- **Løhn**, Chr. Conr. Soph. Baron, Hofjægermester, † 22 Marts Orebygaard, f. 10 Nov. 1827.
- Ross**, Hans Peter Jul. Bager, † 4 Juni Korsør, f. 4. Jan. 1816.
- Rothe**, Olivia Ernestine f. Kirstein, E. e. Kommandør, † 15 Okt. f. 5 Maj 1830.
- Vald. Henr. fhv. Postexped. † 26 Aug. f. 18 Juni 1846.
- Rubeck**, Carl Aug. Sten- og Billedhuger, g. Trin. K. 9 Okt. m. Dagmar Louise Møller.
- Rubow**, Vilh. Herluf, Fabrikant, g. Holmens K. 23 Juni m. Alfa Fred. Schacke, D. af Grosserer.
- Rugaard**, Thrine Thom. see Heegaard.
- Rust**, Agnes Emilie, g. Wiegand.
- Ryan**, Joh. Henr. f. Withusen, E. e. Konsul, † 27 Aug. 79 Aar.
- Rye**, Charles Henry, Prlieut. g. Holmens K. 28 Okt. m. Vibeke Schøller, D. af Jægermester.
- Marie Henr. Joh. g. Didring.
- Ræbild**, Jens Vilh. fhv. Landmand, † 4 Dec.
- Ræder**, Helene Vict. g. v. Rosen.
- Røgind**, Emilie Marie Bened. g. Hahn.
- Røhl**, Ludv. Carl Theod. Løjtn. † 19 Okt. f. 13 Maj 1838.
- Rømer**, Anna Math. Henr. g. Hillebrandt.
- Rømmer**, Caroline Cathr. g. Kruse.
- Rønnow**, Math. Carol. g. Wolmer.
- Saabye**, Ove Chr. Fred. Oberst. † 24 Marts i Svendborg, f. 10 Febr. 1816.
- Ragh. Egede, Frk. † 1 Jan.
- Sadolin**, Jørg. Theoph. Præst, g. Frue K. 22 Okt. m. Astrid Hjorth, D. af Instrumentmager.
- Sahl**, Karl Rasm. Andr. Trafikassistent. g. Aarh. Domk. 14 Okt. m. Olga Margr. Christine Nolf.
- Salicath**, Carl, Etatsraad, fh. Borgmester i Næstved, † 23 Febr. f. 28 Marts 1825.
- Salling**, Amanda Andrea, g. Edsberg.
- Salomon**, Thyra Vilh. see Holstebro.
- Samson**, Adolph, Overretssagfører, g. Kbhvns. Raadstue 23 Juni m. Ida Lov. Amalie Jensen, D. af Skomager.
- Samuel**, Dagm. Marie, g. Sørensen.
- Schack**, Carol. Marie Elisabeth. see Holmblad.
- Schacke**, Alfa Fred. g. Rubow.
- Schade**, Joh. Andr. Harald. Regimentsdyrlæge, † 22 Juli, 79 Aar.
- Schandorff**, Viggo Imm. Tømmerhandler, g. Lukas K. 29 Jan. m. Ane Christ. Rasmussen, D. af Husmand.
- Schau**, Fred. Louise f. Kragh, E. e. Major, † 29 Nov. 65 Aar.
- Scheel**, Fred. Carl Chr. Cand. polit. Kammerjunker, † 11 Okt. paa Værlosegaard, f. 21 Febr. 1845.
- Vict. Alex. Læge, g. Frdbg. K. 18 Maj m. Ingeb. Smith, D. af Professor.
- Schøele**, Louise Elisabeth. Klosterfrøken, † Maj Slesvig, f. 1 Aug. 1828.
- Scheffmann**, Chr.ane Cathr. f. Grøn, E. e. Toldass. † 18 Marts.
- Schøllerup**, Vald. Fred. Kapt. af Artill. † 7 Juli, f. 14 Apr. 1863.
- Schepøler**, Louise Marg. g. Wildenradt.
- Scherfig**, Chr. Adolph Sophus, Bogholder, † 28 Marts, 40 Aar.
- Schervin**, Soph. Henr. g. Clausen.
- Schibsbye**, Jens Laur. Kjøbmand, † 28 Marts Hjørring, 60 Aar.
- Kirst. Marie Mikkelsen, † 3 April.
- Lars Chr. Maskinist, g. Hjørring 25 Juli m. Petrea Feddersen, D. af Barber.
- Schiemann**, Emil Chr. Ferd. Maskingeniør, g. Johs. K. 19 Septbr. m. Helga Hermance Lorenzen, D. af Læge.

- Schierbech**, Fred. Soph. E. e. Grosserer, † 4 Sept.
- Schlerff**, Anna Olga Ad. Math. Petrea Holst, g. Jacobsen.
- Schierner**, Chr. Fred. Julius, Viceinsp. v. St. Hansgades Skole, † 20 Jan.
— Joh. Henning Christen, Kommune- lærer, † 22 Sept. f. 17 Marts 1870
- Schiernoff**, Emma Karen Fred. see Trojel.
- Schindel**, Regitze Soph. † 7 Marts, f. 12 April 1805, D. af Major.
- Schiødt**, Elisab. Dor. see Davidsen.
- Schiønning**, Agnes, g. Kamla.
— Erik Repstorff, Cand. phil. g. Hol- mens K. 7 Marts m. Constance Ulr. Bertrande Petrea Heskier, D. af Bandagist.
- Schläpffe**, Charles Will. Sognepræst, g. Helligaands K. 16 Maj m. Francisca Joseph. Karen Sielle, D. af Urte- kræmmer.
- Schjerning**, Isab. Oline Emilie, g. Brems.
- Schjerring**, Niels Anton Søren, Gros- serer, Kapt. † 25 Okt. f. 15 Marts 1841.
- Schjøtt**, Christiane Sev. see Beck.
— Christiane Soph. Balderine, Klasse- lotterikoll. D. af Præst (E. 838, 17), † 5 Dec. Hjørring.
- Schjetz**, Soph. Chr. Anker, Løjtn. Jern- banekond. g. Randers 16 Maj m. Christiane Jensine Annine Sørensen, D. af Vognmand.
- Schlamowitz**, Nathalie Marie, g. Taubert.
- Schleisner**, Dagny Edith, g. Christensen.
— Emma Valentine, Frk. † 21 Aug.
- Schlichtkrull**, Cath. Alb. g. Haureberg.
— Ole Chr. Amtsforv. † 4 Juli Rosk.
- Schmedes**, Otto Hugo Johs. Distrikts- læge. † 5 Maj Hammel, f. 25 Aug. 1848.
- Schmidt**, Harriet, f. Brodersen, † 8 Maj Naarup 37 Aar, M: Stationsforst.
- Schmidt**, Joh. Andr. Kapt. af Fodf. † 15 Juni, f. 15 Juli 1853.
- Schmidt**, Mikkel Roedsted, fh. Adjunkt, † 11 Juni Horsens, f. 8 Maj 1815.
— Niels Chr. Læge, g. Frdbg. K. 28 Nov. m. Edith Lovise Rose Joh. Jensen, D. af Læge.
- Schmidt**, Peter Carl Rud. Forfatter, † 5 April, f. 25 Juli 1836.
— Rose Valerie f. Knopf, † 13 Juli, M: Direktør.
- v. Schmidten**, Chr. Kammerj. Fuldm. i Landmandsbanken, † 4 Juli, f. 9. Aug. 1860.
- Schmiegelow**, Marie Louise, g. Steinmetz.
- Schnahol**, Gerda, g. Enemark.
- v. Schnitter**, Jul. fh. Fuldm. i d. slesv. Domænekont. † 9 Marts.
- Scholten**, Nic. Magd. f. Petersen, E. e. Oberst, † 13 Aug. f. 25 Okt. 1813.
- Schou**, Einar Viggo, Direktør, g. Gar- nisons K. 5 Jan. m. Elisab. Dækker,
— Søren Bang, Agent, g. Petri K. 21 Maj m. Jutta Aug. Emilie Konerding, D. af Fabrikant.
- Schouboe**, Joh. Jac. Leonh. Etatsr. Grosserer, † 8 Marts, 88 Aar.
Enken Christiane Charl. Rasmine Soph. † 11 Aug.
- Schoubye**, Cec. Jensine, g. Rohde.
- Schourup**, Inger, g. Jakobsen.
- Schousboe**, Cec. Carol. f. Ring, E. e. Præst (E. 591.14), † 4 Marts.
- Schow**, Ulr. Fred. Rosing, pens. Birke- dommer, † 18 Marts, f. 2 Sept. 1822.
- Schram**, Vict. Fred. fh. Toldfuldm. † 8 Dec.
- Schrader**, Chr. Fred. Napoleon, pens. Oberst, † 21 Septbr. f. 15 Okt. 1814.
- Schtschelkunow**, Alex. g. Weihe.
- Schultz**, Anna f. Andersen, E. e. Kan- cellist, † 14 Marts.
— Chr. Antonius, Restauratør, † 16 Juli.
— Steen Eilert Berner, Veterinær, g. Frdbg. S. 4 Marts m. Oline Magd. Milne, D. af Detailhldr.
- Schumacher**, Olga Ernestine Laura, g. Hansen.
- Schwartzkopff**, Marie Vilh. E. e. Justits- raad, † 16 Nov.
- Schüth**, Ludv. Boghandler, g. Nykbg. F. 3 Sept. m. Inger Marie Sidenius, D. af Købmand.
- Schytt**, Carl Fred. Vilh. Overretssag- fører, fh. Folketingsmand, † 25 Juli Ringholm, f. 20 Okt. 1832.
- Schütten**, Aage Hans Jørgen, Toldass.

- g. Frdbg. K. 23 Aug. m. Martha Joh. Elisab. Bindner.
- Schøller**, Kaj Chr. Carl, Prlieut. g. Frdbg. K. 3 Febr. m. Inger Joh. Voigt, D. af Grosserer.
— Vibeke, g. Rye.
- Schønhøyer**, Ellen, g. Petri.
- Sebellen**, Betzy Anna Marie f. Topp, E. e. Tømremester, † 15 Aug. f. 28 Marts 1816.
- Soeger**, Ernst Joh. Chr. Bogholder, † 9 Maj.
- Seehusen**, Cec. Alexandrine, † 7 Juli.
- Seeler**, Cathar. Marie Dor. see Frost.
- Sehested**, Fred. Jørg. Ritmester, † 15 Marts, f. 18 Nov. 1818.
— Niels, Præst (E. 1042. 20), † 17 Jan. Odense.
- Seldenfaden**, Fred. Jul. Civilingeniør, funden druknet 25 Nov. f. 23 Dec. 1839.
- Seltzberg**, Jens Peter Rasmus, Stolemager, † 23 Nov.
- Selby**, Ernestine Vilh. Caroline, Baronesse see Bülow.
- Seligmann**, Ellen Estrid Gertr. Louise, g. Sørensen.
- Selmer**, Schak Vilh. Fuldm. g. Matth. K. 30 Okt. m. Anna Vict. Ferd. Christensen, D. af Arbejdsmand.
- Sendrup**, Minna Andrea Helene, g. Larsen.
- de Serene d'Acqueria**, Prosp. Leon, Lieut. i Forstærkn. † 8 Okt. i Asuncion i Paraguay, f. 21 Marts 1861.
- Serner**, Alex. Skrædderm. † 4 Okt. Kommunehosp. 36 Aar.
- Sidenius**, Inger Marie, g. Schüth.
- Stelle**, Franc. Jos. Karen, g. Schiøpffe.
- Silfverberg**, Hilda Amal. † 11 Febr. M: Grosserer.
- Sjunnessen**, Severin, Disponent, g. Helligaands K. 17 Dec. m. Magdal. Cloetta, D. af Chokoladefabrikant.
- Skafte**, Joh. Margr. g. Jochimsen.
- Skeel**, Charlotte Lucie, Comtesse, † 4 Febr. f. 28 Febr. 1828.
— Helga Dor. g. Egede.
- Skibsted**, Clausine Fred. f. Brandt, E. e. Udskrivningschef, Etatsr. † 26 Febr.
- Skjoldager**, Oluf Johs. Kalkar, Konto-
- rist, g. Helligk. K. 10 Maj m. Jenny Nathalie Ida Lund, D. af Gaardejer.
- Skotte**, Anna Soph. g. Blom.
- Sletting**, Ebba Jac. Petrine see Krieger.
- Smidt**, Hans Peter Vilh. Jernbaneassistent. g. Kbhvns. Raadstue 11 Apr. m. Louise Amalie Soph. Anna Wiedemann, D. af Konditor.
- Smidth**, Henr. † 12 Marts, D. af Justitsr.
— Verner Fred. Læssøe, Ingeniør, † 2 Juni.
- Smith**, Axel Peter Adolph, Postexp. g. Frdbg. K. 16 Juni m. Ingeb. Margr. Gudme, D. af Materialist.
— Marie Henr. Joh. g. Didring.
— Soph. Peter Fred. Cand. pharm. g. Frue K. 5 Apr. m. Ingrid Gjøluff, D. af Klædehandler.
— Thorv. Lunding, Læge i Holbæk, g. Kbhvns. Raadstue 4. Maj m. Karen Poulina Petersen Hummelgaard, D. af Grosserer.
- Sode**, Ludv. Gerh. fh. Købmand, † 24 Maj, 70 Aar.
- Sorterup**, Aage Sejer, Cand. theol. g. Frdbg. K. 18 Nov. m. Agathe Emilie Evers, D. af Købmand.
— Gudrun, g. Tauber.
- Sorvad**, Chr. Wassard, Vicekonsul, Købmand, † 11 Juli Mariager, 73 Aar.
- Spang**, Casp. Peter, Adjunkt, † 7 Juli Ribe, 62 Aar.
- Spelling**, Thor, Malermester, † 9 Febr. Rønne, 61 Aar.
- Spenner**, Laura Petra Cathr. g. Petersen.
- Springer**, Marie Elisab. g. Lantow.
- v. Späth**, Charles Adam Fred. Chr. Postkontr. † 28 Aug. f. 4 Nov. 1850.
- Stabell**, Aage, Lieut. Proprietær, g. Garnisons K. 29 Sept. m. Anna Math. Othilde Nielsen, D. af Malerm.
- Stage**, Sigrid, g. Jantzen.
- Starup**, Laur. Vinslöv, Fuldm. g. Helligk. K. 20 Maj m. Laura Marie Antonie Muhle, D. af Sømfabrikant.
- Stauning**, Soph. Magd. f. Meier, † 19 Sept. M: Forvalter.
- Steen**, Olga Marie Elisab. g. Brønnum.
- Steenbach**, Julie, g. Hansen.
- Steenfeldt**, Maren Jensen, g. Vestergaard.

- Stein**, Carl Fred. Assistent, † 28 Juli.
— Johs. Theobald, Cand. jur. g. Garnisons K. 21 Okt. m. Ellen Malling. D. af Grosserer.
— Rose Fred. g. Lasson.
- Steinmetz**, Niels Jul. Købmand, g. Frdbg. K. 26 Marts m. Marie Louise Schmiegelow, D. af Partikulier.
- Stelling**, Louise, g. Kriel.
- Stilling**, Carl Conr. Kunstmaler, g. Aarh. Domk. 26 Apr. m. Ellen Caroline Emilie Sofie Andersen Zwergius, D. af Overlæge A.
- Stjerne**, Carl Anker Jens, Lærer, g. Horsens 18 Juli m. Jensine Erike Justesen, D. af Husmand.
- Stockfieth**, Gerh. Herm. Hannibal Fred. Civilingeniør, † 20 Sept. f. 11 Febr. 1852.
- Storm**, Knud, Handelsfuldm. g. Garnisons K. 31 Okt. m. Anna Christ. Hansen.
- Strand**, Viggo Peter, Guldsmid, g. Frue K. 3 Dec. m. Albertina Aurora Const. Malmgren, D. af Skomager.
- Strengberg**, Cam. Sof. Fred. Brita Maja, g. Weyhe.
- Stricker**, Olga Amalie, g. Jørgensen.
- Strømmand**, Carl Vilh. Fabrikant, † 15 Juli.
- Strøyer**, Astrid Emma Elisab. g. Tvede.
- Støhr**, Niels Chr. Pedersen, Grosserer, † 27 Dec.
- Suhr**, Fred. Niels Peter, Uhrmager, g. 11 Marts m. Julie Henr. von Holstein, D. af Landmand.
- Svano**, Christen Marius, Jernbaneassist. g. Aarh. Domk. 24. Juni m. Marie Cec. Sørensen, D. af Proprietær.
- Swane**, Ida Vilh. see Floor.
- Svanholm**, Jens Adler, Grosserer, g. Frue K. 8 Marts m. Marta Petersen. D. af Skrædderm.
- Svendson**, Peter, Cand. phil. Redaktionssekretær, g. Randers 11 Apr. m. Joh. Emilie With, D. af Rebslager.
- Synnevedt**, Holger Aug. Brygger, g. Odense St. Knuds K 14 Jan. m. Karen Groot, D. af Tømrermester.
- Søgaard**, Joh. Louise, g. Groth.
- Søgaard**, Emilie, fh. Lærerinde, † 11 Marts.
- Sølling**, Louise, D. af Kommandør, † 19 Juli.
- Sørensen**, Carl Will. Sagfører, † 4 Febr. Kolding, f. 20 Sept. 1839.
— Hans Skolelærer, g. Frdbg. K. 22 Sept. m. Anna Adolfine Dame, D. af Høkr.
— Hedv. Soph. Fred. f. Grandjean, E. e. Gaardejer, † 6 Juli Nykbg. F. f. 23 Okt. 1812.
— Laurs, Overretssagf. g. Aarh. Frue K. 4 Aug. m. Ellen Berg, D. af Stabssergent.
— Paul Adolph Chr. Civilingeniør, g. Johs. K. 25 Nov. m. Dagmar Marie Samuel, D. af Grosserer.
— Soph. Niels. Tandlæge, † Hellerup 8 Febr. 44 Aar.
— Søren Vald. Løjtn. Postexp. g. Kolding 9 Maj m. Ellen Estrid Gertr. Louise Seligmann, D. af Læderhdlr.
- Tafdrup**, Poul Chr. Andersen, Skræddermester, † 9 Marts, f. 23 Septbr. 1827.
- Tang**, Sus. Math. see Krarup.
- Tauber**, Joh. Chr. Litograf, g. Jacobs K. 28 Okt. m. Gudrun Sorterup, D. af Lærer.
- Taubert**, Ernst Otto, Handelsfuldm. g. Rosk. Domk. 7 Okt. m. Nathalie Marie Schlamowitz, D. af Boghandler.
- Tegner**, Annie Hedev. Signe, g. Lunn.
— Elisab. Jutta Fred. f. Comtesse Reventlow, Klasselotterikollektrice, † 17 Sept. f. 25 Febr. 1847.
- Teller**, Jørg. Chr. Emil, Sagfører, g. Vejle 19 Maj m. Anna Margr. Elisab. Gyth, D. af Forpagter.
- Terløv**, Betty Carol. Emilie, † 11 April.
- Tetens**, Henr. Wederkinck, Cand. theol. g. Vartov 7 Febr. m. Astrid Unmack, D. af Arkitekt.
- Thaarup**, Fred. Peter, fh. Landmand, † 18 Nov.
- Thamsen**, Oluffa Rebekka f. Blachstad, E. e. Grosserer, † 1 Aug. i Hornbæk.
- Thellemann**, Emma Elisab. Wilh. f. Nissen, E. e. Kancellist, † 23 Febr.
- Therkelsen**, Søren, fh. Skibsheder, † 27 Marts.

- Thide**, Vald. Ludv. Peter, Tandlæge, g. Holmens K. 22 Eebr. m. Barb. Marie Lov. Olsen, D. af Kollektor.
- Thierry**, Carol. g. Knudsen.
- Thjørring**, Marie Soph. Amal. see Gottlieb.
- Thomsen**, Flora, † 12 Juli, 52 Aar. M: Justeermester.
- Hilda Carol. Marie f. Fagerstrøm, † 16 Juni, M: Gymnastiklærer.
- Jensine Chr.ane Jac. f. Møller, E. e. Bankbest. † 9 Juli.
- Sigv. Theob. fh. Bogholder, † 17 Marts.
- Vald. Theod. Aug. Fred. fh. Telegrafbest. † 6 Maj.
- Thorøam**, Emilie Pauline Fred. see Fischer.
- Thorndahl**, Christian Maric see Borch.
- Thruø**, Theod. Vald. Boghdlr. Aarhus, g. Holmens K. 29 April m. Joh. Marie Sørensen.
- Tiemroth**, Henr. Charl. g. Hoffmann.
- Titzel**, Suph. Carol. Amal. f. Volck, † 12 Maj, M: Grosserer.
- Toft**, Ellen, g. Bjerre.
- Tommerup**, Hans Chr. Carl Mart. Telegrafist, g. Johs. K. 22 Aug. m. Maren Joh. Marie Vilh. Jensen, D. af Årbmd.
- Top**, Martin Edv. Johnsen, Købmand, g. Hjørring 26 Nov. m. Ane Marie Jensen.
- Topp**, Betzy Anna Marie, see Sebelien.
- Topsee-Jensen**, Axel Gottlieb, Seclieut. i Flaaden, g. Frue K. 12 Dec. m. Harriet Vilh. Aug. Bohr, D. af Skoleinspektør.
- Torbøl**, Hans Peter Petersen, Læge, g. Frdbg. K. 5 Maj m. Laura Mettine Frederiksen, D. af Jærnstøber.
- Tordsmand**, Fred. Chr. Cand. jur. g. Rosk. Domk. 14 Juli m. Ida Treschow, D. af Toldforv.
- Toxværd**, Karen Carol. see Grandjean.
- Treschow**, Cathr. Severine f. Mortensen, E. e. Assistentshusforv. † 12 Juli.
- Hans Büløw, Journalist, g. Kbhvns. Raadstue 25 Okt. m. Ellen Sofie Karoline Nyholm, D. af Højesterets-assessor.
- Ida, g. Tordsmand.
- Trier**, Emil Sof. Annonceagent, † 15 Nov.
- Trier**, Isidor Ferd. Overretssagfører, g. Johs. K. 9 Maj m. Joh. Munthea Elisab. Grundtvig, D. af Sagfører.
- Trojel**, Emma Karen Fred. f. Schiernoff, E. e. Præst, † 25 Jan. Nykb. F. f. 12 Sept. 1816.
- Tscherning**, Gust. Adolph, pens. Lærer, † 23 Juni, f. 9 Marts 1834.
- Tuxværd**, Anna Henr. † 1 Juli, M: Amtsförv.
- Tvede**, Hans Peter Nic. Tandlæge, g. Johs. K. 28 April m. Astrid Emma Elisab. Strøyer, D. af Grosserer.
- Tvermoes**, Ausa, D. af Overretsprokurator, † 15 Aug. i London.
- Mathilde f. Eskildsen, † 25 Juni Ordrup, f. 25 Nov. 1843, M: Etatsraad.
- Tychsen**, Aage. Prlieut, g. Garnisons K. 24 Nov. m. Laura Helene Carol. Rammeskow, D. af Baandhdlr.
- Tøndering**, Anna Helene, † 1 Febr.
- Tørsøff**, Laura Elisab. g. Vilstrup.
- Uldall**, Niels Andersen, Tømremester, g. Aarb. Domk. 8 Jan. m. Ane Elisab. Dagm. Svendsen, D. af Snedker.
- Ulrich**, Doris Magd. g. Hjort.
- Unmack**, Astrid, g. Tetens.
- Ursin**, Nath. Soph. f. Schytte, E. e. Bogbinderm. † 17 Aug.
- Serine f. Christiansen, † 12 Juli, M: Handelsagent.
- Wadum**, Hans Peter Petrus Hohlenberg, Typograf, † 18 Maj, 38 Aar.
- Wagner**, Siegfried, Billedhugger, g. Kbhvns. Raadstue 11. Juli m. Olga Rosalie Aloisia Packness, D. af Grosserer.
- Waldtiøw**, Henry Carl Vilh. Handelsagent, g. Stefans K. 7 Febr. m. Anna Bodil Hansen, D. af Købmand.
- Peter Mart. Viggo, Kontorist, † 14 Marts Odense, 25 Aar.
- Valentin**, Joh. Ludv. Bogtrykker, † 9 April.
- Valentinø**, Jul. Emil Forvalter, g. Taarbæk Kap. 7 Marts m. Ingeb. Margr. Hansen, D. af Købmand.
- Valerius**, Emil Georg Ludv. Præst, g. Matth. K. 1 Marts m. Anna Margr. Henriksen, D. af Melhandler.
- Walléen**, Knut Vladimir, Friherre, g.

- Trin. K. 2 Okt. m. Carma Joh. Marie Elisabeth. Walther, D. af Snedker.
- Walløe**, Olaus Guldbrand, Malermester, † 7 Juni.
- Walter**, Elise Doroth. fh. Lærerinde, † 28 Aug.
— Fred. Will. Theodor, Præst, (E.805.15), † 21 Dec. Saaby.
- Walther**, Carma Joh. Marie Elisabeth. g. Walléen.
- Wamberg**, Niels, Løjtnant, Kontorist, g. Horsens 25 Nov. m. Carla Joh. Ørum.
- Wandel**, Carl Ellis, Handelsfuldm. g. Holmens Sogn 28 Sept. m. Lov. Christensen.
— Engel Ernestine, † 19 Aug.
- Wardenhausen**, Signe f. Poulsen, Enke, † 22 Dec.
- Variall**, Louise, E. e. Musiker, † 2 Sept. 70 Aar.
- Vater**, Jens Aage Oluf, Cand. jur. g. Math. K. 1 Decbr. m. Inger Fanny Halvorsen, D. af Exportør.
— Joh. g. Poulsen.
- Vaupell**, Otto Fred. pens. Oberst, † 10 April, f. 12 Decbr. 1823.
- Weber**, Ane Marie f. Syndergaard, † 6 Dec. M: Arkitekt.
- Vedege**, Chr. Reich, Fuldm. i Nordisk Genforsikringselsk. g. Holmens K. 1 Nov. m. Marie Hansine Rasmine Hansen.
- Wedel-Jarlsberg**, Louise Gust. Math. Fritze, Baronesse, see Hoppe.
- Wedell-Wedellsborg**, Christiane, Comtesse, g. Roenkrantz.
— Christiane f. Buchwaldt, Enkegrevinde, † 5 Jan. Tybrind, f. 27 Juli 1814.
— Joach. Gregers, Baron, Prløjtn. † 29 Nov. i Dresden, f. 4 Nov. 1863.
- Wegener**, Jac. Henr. Cathr. see Bindsbøll.
— Joh. Theod. Kammerh. Oberst, † 10 Sept. f. 25 Febr. 1810.
- Wegmann**, Alb. Rud. Tømremester, † 21 Juli Hellerup, 26 Aar.
— Anna Rasmussen, † 21 April, M: Tømrem.
— Cathar. see Rosenberg.
- Weibel**, Charles Imm. Forretningsfører, g. Rosk. Domk. 30 Dec. m. Magd. Lund, D. af Arbejdsmand.
- Weibel**, Fred. Marius, Toldinsp. g. Holm. K. 24 Juni m. Clara Emilie Løhr.
- Weichel**, Laura Cathr. Franc. g. Madsen.
- Weihe**, Imman. Grosserer, g. Kbhvns. Raadstue 22 Nov. m. Alexandra Schtschelkunow, D. af Kantor.
- Weile**, Marc. Dorth. see Pfaff.
- Welas**, Amal. Emilie, fh. Institutbestyrerinde, † 1 Marts.
- Welas**, Christiane, Frk. † 14 Marts.
- Wendelboe**, Inga, g. Koefoed.
— Laura, g. Wendt.
- Wendt**, Axel Thorv. Jac. Malermester, g. Aarh. Frue K. 9 April m. Laura Wendelhoe, D. af Guldsmed.
— Henr. Charl. see Koefoed.
- Weng**, Aage Axel, Sagfører i Skanderborg, g. Aarh. Domk. 3 Juni m. Marie Erhardi, D. af Proprietær.
- Werllin**, Emilie Jørgine, Frk. † 28 Marts.
- Westerby**, Niels, Tandlæge, g. Taarbæk Kap. 29 Marts m. Olga Marie Frederiksen.
- Westergaard**, Carl Chr. Jensen, Forvalter, g. Johs. Sogn 17 Marts m. Joh. Christ. Bruzelius, D. af Togfører.
- Westergaard**, Niels Nielsen, Cand. theol. g. Johs. K. 30 Juli m. Maren Jensen Steinfeldt, D. af Gaardejer.
- Vett**, Georg Didr. Carl Aug. pens. Kapt. † 18 Sept. f. 19 Dec. 1832.
- Weyhe**, Fred. Joach. Henning, pens. Oberst, † 30 Dec. f. 5 Jan. 1826.
— Poul Alberg Vilh. Mart. Sagfører, g. Stefans S. 5 Maj m. Camilla Sofie Freder. Britha Maja Strengberg, D. af Malermester.
- Wichfeld**, Harald Carl Ernst, Postexpedient, † 1 Juli, f. 5 Nov. 1832.
- Wied**, Svend, Bankassistent, g. Aarh. Domk. 10 Maj m. Elisabeth. Modeste Julie Hansen, D. af Læge.
- Wiedemann**, Louise Amalie Soph. Anna, g. Smidt.
- Wiegand**, Fmil, Politifuldm. g. Petri K. 16 Jan. m. Agnes Emilie Mattizeck, f. Rust, D. af Restauratør.
- Wiegandt**, Nathalia, Enke, † 24 Juli, f. 21 Nov. 1817.

- Wiehe**, Anton Wilh. Skuespiller, g. Thomas K. 1 Dec. m. Skuespillerinde Augusta Blad, D. af Kasserer.
- Holger, Cand. mag. g. Helligk. K. 29 Okt. m. Olga Ingeb. Hjorth, D. af Urtekræmmer.
- Marie Charl. g. Bereny.
- Wiess**, Fred. Vilh. Ludv. Kontorist, † 27 Nov.
- Wigelsen**, Elisab. Cathr. Thalette see Bruun.
- Wiggers**, Marie Christ. Elisab. g. Hansen.
- Wilhelm**, Christiane Birg. f. Lützen, E. e. Skibsfører, † 6 Nov.
- Wildenradt**, Joh. Peter, Kunstmaler, g. Petri K. 25 Juli m. Louise Margar. Schepeler, D. af Hotelvært.
- Willemoes**, Anton, Prløjtn. g. Frue K. 16 Juni m. Gerda Lorck, D. af Etatsr. Vexelmægler.
- Laura Arnoldine Cathinca, Frk. † 5 Marts.
- Marie Vilh. Frk. † 1 Marts.
- de Wilster**, Julie Aug. Albertine see Lembcke.
- Wilstrup**, Andrea Cathr. see Lybecker.
- Thøger Løvenbalk, Kjøbm. g. Frederiks K. 2 Aug. m. Laura Elisab. Tørsleff, D. af Sanglærer.
- Wind**, Johs. Marius, Bogholder, g. Roesk. Domk. 4 Nov. m. Anna Elisab. Marie Harryjette Carlsen, D. af Smedem.
- Winding**, Aug. Henr. Prof. Musiker, † 16 Juni, f. 24 Marts 1835.
- Hede. f. Heegaard, E. e. Præst (E. 733.5), † 3 Juli.
- Winther**, Peter Chr. fhv. Klokker, † 6 Sept.
- Wisbeck**, Hildur Emilie, g. Gottlieb.
- Wisby**, Helga Laura Louise, g. Jensen.
- Wistoft**, Soph. Fred. see Lund.
- With**, Erik, Prløjtn. g. Garnisons K. 16 Dec. m. Danila Gustava Davidsen, D. af Kjøbm.
- Joh. Emilie, g. Svendsen.
- Svend Erik Norkjær, Grosserer, g. Garnisons K. 10 Nov. m. Astrid Elisab. Biilmann, D. af Prløjtn.
- Withusen**, Joh. Henr. see Ryan.
- Witt**, Anton, Skibstegner, g. Kbhvus. Raadstue 24 Feb. m. Dor. Marg. Cathar. von Wowern-Molich, D. af Arbejdsmand.
- Witter**, Carl Chr. Fred. Præst v. St. Thomas K. g. der 24 Okt. m. Maria Cec. Rosalie Petersen, D. af Urtekr.
- Wittrog**, Theodora f. Gulev, E. e. Cand. theol. † 11 Jan. Thisted.
- Witzansky**, Charl. Vilh. Litograf, g. Trin. K. 28 April m. Emma Marie Jac. Groskopf, D. af Maskintrykker.
- Voerberg**, Andreas Peter, Lærer, g. Holmens K. 1 Jan. m. Anna Margr. Andreassen.
- Wohnsen**, Theod. E. e. Skoleinsp. † 19 Okt.
- Voigt**, Inger Joh. g. Schøller.
- Volck**, Martha Oline f. Davidsen, E. e. Kjøbm. † 31 Marts.
- Soph. Carol. Amal. see Titzel.
- Voldby**, Emilie Flor. see de Meza.
- Voldum**, Mana Marie, g. Larsen.
- Wolff**, Benjamine Chr.ane, Frk. † 7 Juli.
- Carl Hans Peter, Proprietær. g. Frdbg. K. 3 April m. Anna Helene Amalie Randbøll, D. af Proprietær.
- Marie Louise Alexandra, D. af Mægler, † 18 Dec.
- Wilh. Louise f. Gede, E. e. Slotsgartner, † 2 Aug.
- Wolhardt**, Jens Juel, Bogholder, g. Horsens 24 Feb. m. Cathr. Anna Albertine Agnes van Kameke.
- Volmer**, Alex. Emil Hans, Overretssagf. g. Frue K. 10 Maj m. Helka Nath. Vilh. Krause f. Neubert.
- Peter Carl Petersen, Telegrafist, g. Zions K. 7 Juli m. Math. Karoline Rønnow, D. af Kontorbestyrer.
- Volquartz**, Hilda, g. Münster.
- Volqvartz**, Hedv. g. Frydensberg.
- Wolsgaard**, Gotthardine Claud. f. Gotthardt. E. e. Skibsfører, † 12 April, Vennbergagaard, f. 30 Sep. 1830.
- Wormslev**, Anna Kirst. g. Philipsen.
- v. Voas**, Hed. Math. Grotum f. Sørensen, † 20 Aug. Fredericia, f. 13 Marts 1833, M: Oberst.
- Wright**, Aug. Elisab. † 19 Juni.
- Wörishöffer**, Thyra, g. Goos.
- Zahlmann**, Carla Jul. Eleon. Elisab. g. Gyllenhammer.

- Zahrtmann**, Carl Vilh. Etatsraad, Læge,
† 24 Juli Rønne, f. 26 Aug. 1810.
- Zangenberg**, Fred. Jul. Theod. Exam.
jur. Amtsfuldm. † 7 Jan. Thisted.
- Mart. Henr. Organist, † 30 Marts
Rønne, 41 Aar.
- Zedeler**, Nic. Gormine Chr. see Abel.
- Zedlitz**, Marinus Georg, Bødker, g. Vejle
4 Nov. m. Karen Kirst. Laursen, D.
af Væver.
- Zeuthen**, Vilh. Laurentzia, Frk. † 10 Okt.
- Ziehm**, Heinr. Aug. Otto, Bager, g. Johs.
K. 11 April m. Hansine Christ. Søren-
sen, D. af Fabrikant.
- Zierau**, Astrid, g. Guldbrandsen.
— Herm. Albert, Handelsrejsende, g.
Frue K. 29 Marts m. Dagm. Margr.
Christiane Boysen, D. af Sergent.
- Zychlinski**, Vilh. Helene, g. Jarchow.
- Øhlenschlæger**, Amandus Christensen
Tønnesen, Musiker, g. Horsens 29 Juli
m. Anna Karoline Botteleth.
- Ørnstrup**, Carol. Elisab., D. af Distrikts-
læge, † 8 Juli.
- Ørsted**, Christen Madsen, Pastor emer.
(E. 832.19), † 16 Maj.
- Ørum**, Carla Johanne g. Wamberg.